

Sinteza
obiecțiilor și propunerilor cu referire la proiectul de lege pentru modificarea unor
acte normative (privind optimizarea actelor permissive)
(în baza avizelor recepționate la prima avizare)

Nr. d/r	Autoritatea emitentă a obiecției/prounerii	Conținutul obiecției/prounerii	Opinia autorului
1.	Cancelaria de stat <i>(demersul nr. 30-69-5102 din 13.05.2025)</i>	<p>Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale este organ de control care efectuează controalele conform prevederilor Legii nr.131/2012 privind controlul de stat, inclusiv cele de suspendare/retragere a actelor permissive.</p> <p>Astfel, la Art.I. – Legea nr.1456/1993 cu privire la activitatea farmaceutică, care, la punctul 5, prezintă în redacție nouă art.142, se propune:</p> <ul style="list-style-type: none"> - la alin.(3) ajustarea termenului de inițiere a controlului la 5 zile lucrătoare în corespundere cu prevederile art.191 alin.(4) din Legea nr.131/2012; - comasarea și reformularea alin.(4) și alin.(6), ținând cont de faptul că anume prin efectuarea controlului la fața locului, organul de control examinează toate documentele necesare și condițiile întrunite de către solicitant, iar în cazul depistării unor neconformități, indică asupra acestora și acordă termen pentru conformarea persoanei supuse controlului, eliminând din start toate dubiile și suspiciunile asupra neconformării solicitantului; - la alin.(10) excluderea textului: „aplică sancțiuni și/sau măsuri restrictive”, deoarece contravine art.19¹ alin.(6) din Legea nr.131/2012, care prevede expres că controlul în cadrul procedurii de eliberare a actului permisiv/licenței are exclusiv aspect consultativ și constatatator, astfel încât în cadrul sau în urma acestui control nu pot fi aplicate măsuri restrictive ori sancțiuni, cu excepția cazurilor când în cadrul controlului se depistează indici ai infracțiunii. <p>În context, opinăm că înlocuirea mecanismului actual de autorizare prin licențiere cu regimul notificării în domeniul activității farmaceutice (Art.I. – Legea nr.1456/1993 cu privire la activitatea</p>	<p></p> <p>Se precizează Articolul I a fost eliminat din proiect</p> <p>Se acceptă. Articolul I a fost eliminat din proiect, iar autorizațiile sanitare de funcționare și</p>

		<p>farmaceutică), precum și excluderea autorizațiilor sanitare de funcționare și a avizelor sanitare în domeniul sănătății publice (Art.XXIII. – Legea nr.10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice), pot afecta negativ capacitatea autorităților de reglementare de a monitoriza și preveni riscurile ce țin de siguranța pacienților, calitatea serviciilor medicale și protecția sănătății publice.</p>	<p>avizele sanitare în domeniul sănătății publice din Art.XXIII. – Legea nr.10/2009 nu se mai propun a fi excluse</p>
		<p>Considerăm că o reformă de asemenea amploare necesită o evaluare riguroasă a impactului social și sanitar, inclusiv a riscurilor aferente mecanismelor de control și supraveghere în domeniul respectiv.</p>	
		<p>Menționăm că, în conformitate cu prevederile Legii nr.95/2024 pentru modificarea unor acte normative, din denumirea Legii nr.131/2012, cuvintele „asupra activității de întreprinzător” au fost excluse. Astfel, La Art.XIX - Legea nr.221/2007 privind activitatea sanitară veterinară, la pct.2 care se completează cu art.184 alin.(2), cuvintele „asupra activității de întreprinzător” se vor exclude. Totodată urmează a fi exclus și cuvântul „comun” din denumirea procesului- verbal de control. Obiecție valabilă și pentru art.311 alin.(4) de La Art.XLII – Legea nr.306/2018 privind siguranța alimentelor.</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>La Art.XXIII. – Legea nr.10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice, la punctul 3, care propune în redacție art.21, în alin.(6) lit.b) și La Art.XXIV - Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, punctul 10, care completează art.9 cu alin.(3¹) cuvântul „inspecție” urmează a fi substituit cu cel de „control” pentru a nu crea confuzii în raport cu inspecțiile exercitate conform art.21 din Legea nr.235/2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității.</p>	<p>Se acceptă. În sensul Art.XXIII</p> <p>Nu se acceptă. La Art.XXIV cuvântul „inspecții” în art.9 din Legea nr.160/2011 este inclus anume cu sensul din Legea nr.235/2011 și nicidecum cu sensul de „control de stat”. Odată ce se referă la servicii de evaluări de conformitate, costul cărora trebuie să fie transparent și reglementat.</p>
		<p>Totodată, La Art.XXIII. – Legea nr.10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice, la pct.2 din proiect, se vor considera prevederile art.51 alin.(5) din Legea nr.100/2017, potrivit cărora articolul poate fi divizat în alineate, astfel, cuvântul „subpunctul” va fi substituit cu cuvântul „alineat”.</p>	<p>Se acceptă.</p>

		<p>Modificările propuse la pct.16 și pct.17 din Art.XXIV. - Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, se vor revizui, ținând cont de faptul, că ministerele nu emit acte permissive. Potrivit art.9 alin.(1) din Legea nr.98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate, ministerele sunt organe centrale de specialitate ale statului care asigură realizarea politicii guvernamentale în domeniile de activitate care le sunt încredințate. Iar potrivit art.14 din legea menționată, autoritățile administrative din subordinea ministerelor sunt cele care asigură implementarea politicii statului în anumite subdomenii sau sfere din domeniile de activitate care îi sunt încredințate unui minister. Contextual, reforma administrației publice centrale și restructurarea arhitecturii acesteia este fundamentată și proiectată inclusiv pe baza recomandărilor și a constatărilor Raportului SIGMA de evaluare a administrației publice din anul 2023 și a analizelor funcționale sectoriale cuprinzătoare. Raportul, recomandă alinierea la principiile administrației publice de buna guvernare, astfel încât, ministerele urmând să elaboreze și promoveze politici, autoritățile administrative din subordinea acestora să asigure implementarea politicilor, inclusiv să emită acte permissive.</p>	<p>Se ia act</p>
		<p>Este relevant să punctăm că și în documentul SIGMA nr.63 „<i>Organizarea administrației publice: guvernanta, autonomia și responsabilitatea agențiilor</i>”, elaborat cu suportul Uniunii Europene, este menționat că indiferent de tipul de „<i>agenție</i>”, gestionarea performanței orientată spre rezultate, care combină autonomia operațională a „<i>agențiilor</i>” cu responsabilitatea pentru rezultatele obținute, reprezintă piatra de temelie a relației „<i>minister-agenție</i>”. Prin urmare, se va exclude Ministerul Afacerilor Interne și Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale din lista autorităților emitente de acte permissive.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Emitentul Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale a fost înlocuit cu I.P. Oficiul Amenajarea Teritoriului, Urbanism, Construcții și Locuințe</p>
		<p>Concomitent, evocăm că, prin proiectul de lege privind instituțiile publice, elaborat de Cancelaria de Stat, (număr unic 542/CS/2024), nici o instituție publică nu poate emite acte permissive.</p>	
		<p>Mai mult, potrivit pct.17 din articolul menționat anterior, autoritatea emitentă a certificatului de acreditare este Consiliul Național de</p>	<p>Se ia act. Propunerea este clară însă scopul acestui proiect nu ține de reformarea</p>

		<p>Evaluare și Acreditare în Sănătate, care este o instituție publică din sfera de competență a Ministerului Sănătății.</p>	<p>instituțiilor publice care sunt sau nu în drept de a emite acte permissive conform proiectului noi legi privind instituțiile publice. Propunem ca după aprobarea legii în cauză să se revină asupra modificării legislației ce ține de cine urmează a elibera certificatul de acreditare în sănătate.</p>
		<p>În context, Comitetul Permanent de Control asupra Drogurilor nu poate fi autoritatea emitentă a autorizației de activitate pentru utilizarea obiectivelor și încăperilor destinate activităților legate de circulația substanțelor stupefiante, psihotrope și a precursorilor, întrucât nu are statut de persoană juridică și este o subdiviziune cu statut de serviciu din cadrul Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale.</p>	<p>Se acceptă. Se va specifica expres că emitent este AMDM</p>
		<p>Cu referire la Serviciul de Stat „Centrul de Stat pentru Atestarea și Omologarea Produselor de Uz Fitosanitar și a Fertilizanților”, inclus în lista autorităților emitente de acte permissive, se va ține cont de Hotărârea Guvernului nr.524/2024 cu privire la organizarea și funcționarea Instituției Publice Centrul Național Sănătatea Animalelor, Plantelor și Siguranța Alimentelor, conform căreia, instituția dată a fost reorganizată.</p>	<p>Se ia act. Scopul acestui proiect nu ține de reformarea instituțiilor publice care sunt sau nu în drept de a emite acte permissive conform proiectului de lege privind instituțiile publice. Instituția respectivă va fi nominalizată în Nomenclatorul actelor permissive.</p>
		<p>Enunțul propus pentru excludere din art.28 alin.(5) La Art.XXXII. – Codul transporturilor rutiere nr.150/2014, nu corespunde prevederilor actuale ale normei vizate.</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>În contextul eficientizării administrației publice centrale, recomandăm examinarea oportunității de atribuire Ministerului Sănătății a competenței de aprobare a regulamentelor sanitare, prevăzute La Art.XXIII. – Legea nr.10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice, pct.3, prin care se propune în redacție nouă art.21 alin.(4).</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>Similar, La Art.XXXVII. – Legea privind deșeurile nr.209/2016, la pct.2 din proiect, prin care se propune modificarea la art.622 alin.(6), - se va examina oportunitatea de atribuire Ministerului Mediului a</p>	<p>Nu se acceptă. Regulamentul deja e aprobat de Guvern</p>

		<p>competenței de aprobare a Regulamentului privind transferurile de deșuri.</p>	
		<p>La Art.XL. – Legea nr.105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj, menționăm că Inspectoratul de Stat al Muncii este organ de control care efectuează controalele conform prevederilor Legii nr.131/2012, inclusiv cele de suspendare/retragere a actelor permissive. Astfel la punctul 2, ce vizează art.271 alin.(9) textul „aplică sancțiuni și/sau măsuri restrictive” urmează a fi exclus pe motiv că contravine art.191 alin.(6) din Legea nr.131/2012, care prevede că controlul în cadrul procedurii de eliberare a actului permisiv/licenței are exclusiv aspect consultativ și constatator și nu se aplică măsuri restrictive ori sancțiuni, cu excepția cazurilor când în cadrul controlului se depistează indici ai infracțiunii.</p>	<p>Se acceptă. Redacția nouă a articolului 27/1 a fost exclusă din proiect</p>
		<p>În punctul 4, care propune o nouă redacție la art.58:</p>	
		<p>- la alin.(4) lit.f) urmează de indicat expres Agenție Națională cu care se coordonează proiectul contractului de intermediere;</p>	<p>Se acceptă. Alin. (4), lit.f) a fost modificat prin eliminarea obligației de a coordona cu ANOFM</p>
		<p>- la alin.(12) se propune excluderea textului „aplică sancțiuni și/sau măsuri restrictive”, în baza celor expuse mai sus.</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>Totodată, se propune examinarea posibilității completării proiectului după</p>	
		<p>Art.XXVI cu un articol nou:</p>	
		<p>„Art.XXVII - Articolul 1 alineatul (5) din Legea nr.131/2012 privind controlul de stat (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 181-184, art. 595), cu modificările ulterioare, cuvintele: „și a securității aeronautice” se substituie cu textul: „, siguranței zborurilor și securității aeronautice”</p>	<p>Nu se acceptă. Nu ține de scopul acestui proiect</p>
		<p>Subsidiar, considerăm judicioasă completarea notei de fundamentare la compartimentul impactul social în conformitate cu prevederile 4.4. din Instrucțiunea privind efectuarea analizei impactului de reglementare și modul de reflectare a rezultatelor acesteia în nota de fundamentare. Or, argumentul autorului precum că, prevederile proiectului nu contravin normelor și prevederilor din domeniul social</p>	

		<p>al Legislației UE, la care Moldova se armonizează și, prin urmare , nu ar afecta aspectele sociale, nu poate fi reținut atâta timp cât acesta nici nu a fost evaluat.</p>	
		<p>Conex, la Art.LI., referitor la stabilirea datei intrării în vigoare a actului normativ, urmează a se ține cont că, potrivit art.56 alin.(2) și alin.(3) din Legea nr. 100/2017, legile care modifică Codul fiscal, Codul vamal, legile de punere în aplicare a titlurilor Codului fiscal și legile ce țin de politica bugetar-fiscală și vamală, precum și legile care stabilesc obligații, cerințe sau interdicții pentru desfășurarea activității de întreprinzător intră în vigoare după 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Intrarea în vigoare a actelor normative poate fi stabilită pentru o altă dată, decât peste o lună de la data publicării, doar în cazul în care se urmărește protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, realizarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, conformarea cadrului normativ hotărârilor Curții Constituționale, eliminarea unor lacune din legislație sau contradicții între actele normative ori dacă există alte circumstanțe obiective. În acest context, este necesar ca în nota de fundamentare să se justifice, prin argumente concludente, că prevederile actului normativ prezentat întrunesc condițiile art.56 din Legea nr.100/2017.</p>	<p>Se ia act</p>
<p>2.</p>	<p>Ministerul Afacerilor Interne (<i>demersul nr. 38/1638-din 08.05.2025</i>)</p>	<p>I. Cu referire la Art. L (modificarea Legii nr.28/2024 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova). Având în vedere modificările propuse la art. 5 și art. 43 din Legea nr. 28/2024 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova, exprimăm dezacordul față de amendamentul expus la art. L și susținem excluderea acestuia din proiectul de lege. Ab initio, menționăm că Poliția de Frontieră din subordinea Ministerului Afacerilor Interne este organ al securității statului și are misiunea de a implementa politica de stat în domeniul gestionării integrate a frontierei de stat a Republicii Moldova, în vederea realizării unui control eficient al acesteia, prin soluționarea provocărilor legate de riscurile și amenințările susceptibile să compromită securitatea națională. În aceeași ordine de idei, în scopul prevenirii posibililor încălcări a cadrului normativ național și internațional aferente asigurării</p>	<p>Nu se acceptă. Atenționăm că „avizul privind desfășurarea activității economice sau de altă natură în zona de frontieră” este act permisiv în sensul Legii nr.160/2011 și în lipsa reglementării acestuia în Nomenclatorul actelor permissive se încalcă flagrant legea în cauză, odată ce legea stabilește expres că actele permissive care nu sunt prevăzute de Nomenclator nu pot fi invocate, impuse sau solicitate de la agenții economici. Din altă perspectivă menținerea și dezvoltarea unui act permisiv pentru activitate economică în zona de frontieră</p>

ă	<p>securității frontaliere, Poliției de Frontieră i-a fost conferit dreptul legal potrivit art. 43 alin. (1) din Legea nr. 28/2024 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova, de a elibera avize privind desfășurarea activității economice și de altă natură de-a lungul frontierei de stat pe o lățime de 1000 metri de la linia frontierei de stat către interior, cu excepția localităților.</p> <p>În același timp, dispozițiile art. 5 alin. (9) din aceeași Lege, statuează expres că, Poliția de Frontieră eliberează permise/autorizații/avize, care nu sunt acte permissive în sensul art. 4 alin. (6) din Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.</p> <p>Drept urmare, prerogativele conferite de cadrul normativ sunt fundamentate în asigurarea controlului și securității la frontieră, facilitarea gestionării fluxului de persoane și bunuri, prin garantarea conformității cu normele naționale și internaționale de securitate, în același timp, asigurând un echilibru optim între cerințele de securitate și facilitarea proceselor economice.</p> <p>Având în vedere consecințele pe care inițiativa de modificare propusă ar putea avea asupra securității frontaliere, prezentăm argumentele ce justifică poziția instituțională privind păstrarea mecanismului de avizare în forma sa actuală.</p> <p>1. Unul din obiectivele propuse în contextul elaborării noului cadru normativ cu privire la frontiera de stat, în speță Legea nr.28/2024 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova și Hotărârea Guvernului nr.862/2024 pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.28/2024 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova, a fost reconceptualizarea regimului zonei de frontieră – revizuirea regulilor de autorizare a accesului în zona de frontieră, desfășurarea activităților economice și de altă natură în zona de frontieră și în apele de frontieră, etc.</p> <p>Prin urmare, necesitatea eliberării avizelor de activitate la frontiera de stat a fost minimalizată, fiind necesară pentru agenții economici care își desfășoară activitate în raza de până la 1000 de metri de la frontiera de stat, comparativ cu prevederile anterioare care impuneau restricții pentru distanța de până la 10 km.</p>	<p>poate fi tratată ca o încălcare a principiului proporționalității intervenției statului. Acest mecanism fiind unul excesiv, odată ce este suficientă notificarea tuturor informațiilor necesare pînă la începerea activității. Și în contextul în care legea și un regulament ar indica clar și exhaustiv care sunt cerințele și limitările în zona de frontieră, nu doar la nivel de categorii de activități economice dar și în privința acțiunilor/inacțiunilor în cadrul unor activități economice, poliția de frontieră va avea în timp real posibilitatea de a interveni cu sancționări și limitări la depistarea încălcărilor și în contextul legislației contravenționale (sau penale) are posibilitatea nu doar să aplice sancțiuni dar și să obțină interdicția activității economice în temeiul deciziei instanței de judecată.</p> <p>Din această perspectivă este propusă transformarea actului permisiv în cauză în notificare obligatorie cu înregistrare.</p> <p>Ori propunerea autorității avizatoarea – de a exclude modificările propuse din proiect și a lăsa situația așa cum este – sunt inacceptabile, odată ce în prezent se atestă în mod vădit un conflict de norme între Legea nr.28/2024 și Legea nr.160/2011 care trebuie soluționat.</p>
---	---	---

2. Un obiectiv conex la elaborarea cadrului normativ cu privire la frontiera de stat a fost stabilirea unor condiții exprese de refuz și anulare a avizelor privind desfășurarea activității economice sau de altă natură în zona de frontieră.

Acest instrument permite, prin condiționarea prezentării de către agenții economici a informației, identificarea timpurie a riscurilor și a vulnerabilităților, menținerea prerogativei de a putea limita sau restricționa periodic desfășurarea acestor activități este una indispensabilă în exercitarea împuternicirilor statuate la art.39 alin. (3) din Legea nr.28/2024 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova. În lipsa pârghiilor de a restricționa anumite activități, Poliția de Frontieră ar fi lipsită de capacitatea deplină de prevenire și combatere a criminalității transfrontaliere.

Subsecvent, în contextul actual marcat de intensificarea riscurilor la adresa securității naționale, inclusiv din cauza războiului pe teritoriul statului limitrof, menținerea prerogativei Poliției de Frontieră de a elibera avize pentru activitățile desfășurate în proximitatea frontierei de stat este esențială.

3. Drept argument suplimentar, menționăm că practica de activitate, în special pe componenta de prevenire și combatere a criminalității, denotă implicarea în multe cazuri a agenților economici, a proprietarilor sau posesorilor de terenuri/construcții din nemijlocita apropiere a frontierei de stat în activități ilegale, cum ar fi infracțiuni de contrabandă sau migrație ilegală, fiind folosit pe larg în schemele infracționale, inclusiv infrastructura acestora amplasată în zona de frontieră. Din motivele ante enunțate, se impune drept necesitate existența unui mecanism juridic clar definit, care să permită restricționarea sau interzicerea accesului anumitor persoane în fâșia de protecție a frontierei, în vederea asigurării ordinii și securității naționale.

4. Potrivit statisticilor deținute pentru anul 2025, 147 de agenți economici au obținut aviz de activitate în zona de frontieră. Aceștia își desfășoară activitatea în zonele de competență ale Direcțiilor regionale a Poliției de Frontieră, după cum urmează:

- Direcția regională Nord – 36;

- Direcția regională Sud – 50;
- Direcția regională Vest – 10;
- Direcția regională Est – 51.

Această situație reflectă un interes economic limitat în proximitatea frontierei comparativ cu numărul existent de agenți economici care activează în Republica Moldova (atinge cifra de 63.000 de întreprinderi) și conturează un impact absolut nesemnificativ asupra mediului economic în situația menținerii acestui mecanism de avizare pentru asigurarea securității naționale.

5. Este important de subliniat că procesul de avizare în varianta curentă, nu impune bariere suplimentare pentru activitățile economice legitime desfășurate în apropierea frontierei de stat. Astfel, în prezent, cererea de obținere a avizului pentru desfășurarea activităților economice la frontiera de stat poate fi depusă în formă electronică, pe site-ul web oficial al Inspectoratului General al Poliției de Frontieră, prin completarea formularului electronic în Sistemul informațional „e-Permis” sau în formă scrisă la subdiviziunea Poliției de Frontieră, la discreția acestuia.

În contextul actual, avizarea facilitează un control preventiv și eficient, contribuind la prevenirea riscurilor de natură transfrontalieră, inclusiv a amenințărilor de securitate generate de contextul geopolitic regional. Totodată, remarcăm că, în forma propusă de autor la art. 43 din proiect, Poliția de Frontieră este lipsită de orice instrument juridic de prevenire a desfășurării unor activități economice în zona de frontieră.

Subsecvent, la alin. (4) din același articol autorul prevede că, în cazul în care Poliția de Frontieră stabilește existența unor încălcări sau stabilește că operatorul economic nu întrunește cerințele prevăzute de actele normative pentru a putea iniția activitatea economică, ar urma doar să notifice operatorul economic, fără a avea prerogative clare privind intervenția imediată sau dispunerea limitării desfășurării activității economice.

În același timp, alin. (5) prevede posibilitatea limitării dreptului de desfășurare a activității economice prin hotărâre judecătorească, mecanism care intervine post- factum și nu poate substitui necesitatea

unui control administrativ prealabil exercitat de către Poliția de Frontieră.

Pe aceeași linie de raționament, este esențial specificarea practicii statelor membre a Uniunii Europene, unde necesitatea instituirii unui mecanism de monitorizare a proceselor de la frontiera de stat pentru asigurarea securității transfrontaliere este vital. Astfel, în situația descrisă supra eliberarea de către Poliția de Frontieră a avizelor de activitate reprezintă o soluție viabilă, în acest sens, eficiența procesului fiind dovedită în timp.

Prin urmare, menținerea prerogativei Poliției de Frontieră de a elibera avize pentru activitățile economice desfășurate în zona de frontieră reprezintă un imperativ strategic, justificat prin considerente de securitate națională și ordine publică.

În lumina celor expuse, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră consideră că, modificarea propusă prin art. L al proiectului de lege creează riscuri majore la adresa securității frontaliere și contravine fundamentului conceptual al Legii nr. 28/2024 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova.

Drept consecință, reiterăm că, în forma sa actuală proiectul nu poate fi susținut. Astfel, solicităm excluderea Art.L care vizează modificarea Legii nr. 28/2024 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova, pentru păstrarea unui mecanism eficient, echilibrat și necesar de control a activităților desfășurate în zona de frontieră.

Subsidiar, art. 64 alin. (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative prevede că, modificările nu se prezintă, de regulă, mai devreme de 6 luni de la data intrării în vigoare a actului respectiv. Legea nr. 28/2024 a intrat în vigoare la 6 ianuarie 2025, fapt ce creează un climat discreționar a activității de legiferare.

Totodată, ne exprimăm deschiderea instituțională pentru asigurarea unui echilibru optim între cerințele de securitate și facilitarea activităților economice desfășurate în zona de frontieră.

II. La articolul V (abrogarea lit. b) h) și j) alin. (2) art. 41¹ al Legii nr. 382/1999 cu privire la circulația substanțelor stupefiante, psihotrope și a precursorilor), se consideră irelevantă propunerea de abrogare a lit. j) alin. (2) art. 41¹ al legii prenotate, deoarece potrivit art. 13 alin. (2)

Se acceptă.

Lit.j) alin.(2) art.41/1 se exclude din proiect

		<p>din Legea nr. 382/1999, întreprinderile și/sau instituțiile sunt obligate să asigure evidența și condițiile de protecție fizică a acestor substanțe și preparate, iar conform art. 17 alin. (2) din legea prenotată, transportarea acestora se efectuează în condiții sigure, transportatorul este obligat să întreprindă măsurile de rigoare pentru evitarea furtului de substanțe stupefiante și psihotrope sau utilizarea vehiculelor în trafic ilicit de astfel de substanțe.</p> <p>Mai mult, cerințele tehnice față de încăperile și obiectivele în care se păstrează substanțe stupefiante, psihotrope și/sau precursori, sunt elaborate în conformitate cu Legea nr. 382/1999, cu alte acte normative ce reglementează circuitul substanțelor stupefiante, psihotrope și precursorilor, precum și cu actele internaționale la care Republica Moldova este parte.</p> <p>Pe această cale, se reiterează că toate activitățile cu substanțe stupefiante, psihotrope și precursorilor sunt desfășurate în maximă siguranță pentru evitarea pătrunderii acestora în circulația ilicită, respectiv obiectivele și încăperile destinate activităților legate de circulația substanțelor stupefiante, psihotrope și a precursorilor, urmează a fi supuse pazei corespunzătoare în vederea excluderii riscurile privind sustragerea substanțelor vizate.</p>	
		<p>Subsidiar, se informează că Legea nr. 382/1999 cu privire la circulația substanțelor stupefiante, psihotrope și a precursorilor, urmează a fi abrogată prin proiectul de lege cu privire la circulația substanțelor stupefiante, psihotrope și plantelor care conțin astfel de substanțe, precursorilor, substanțelor psihoactive noi și substituenților de droguri (număr unic 704/MS/2024), elaborat de Ministerul Sănătății.</p>	<p>Se ia act.</p>
		<p>III. La art. XIII (modificarea Legii nr. 283/2003 privind activitatea particulară de detectiv și de pază) se optează pentru următoarele modificări:</p>	
		<ol style="list-style-type: none"> 1. la art. 3 în noțiunea „activitate particulară de detectiv” după cuvintele „gen de activitate” se introduce cuvântul „autorizat”; 2. la art. 5: <ol style="list-style-type: none"> a) alin. (1) va avea următorul cuprins „(1) Activitatea de pază și activitatea particulară de detectiv se desfășoară în bază de autorizație, 	<p>Nu se acceptă.</p> <p>În prezent activitatea particulară de detectiv se notifică și nu este prevăzută o autorizație pentru practicarea acesteia. Propunerea unei noi autorizații, fără</p>

	<p>eliberată de organul de specialitate al Ministerului Afacerilor Interne. Persoanele juridice care nu dispun de autorizație pentru activitatea de pază și persoanele care nu dețin autorizație pentru activitatea particulară de detectiv le este interzisă prestarea serviciilor prevăzute la art. 6;</p> <p>b) alin. (11) va avea următorul cuprins „(11) Organizațiile de pază care nu sunt autorizate să presteze unul din serviciile prevăzute la art. 6 alin. (2), nu pot subcontracta/cesiona o altă organizație de pază care este autorizată să presteze serviciul respectiv”.</p> <p>3. la art. 9, alin. (1) textul „, Organizațiile particulare de detectiv” se exclude.</p> <p>4. la art. 18¹:</p> <p>a) lit. e) va avea următorul cuprins: „e) nu au fost condamnat prin hotărâre judecătorească definitivă la pedeapsă de privațiune de libertate pentru infracțiuni grave, deosebit de grave și excepțional de grave comise cu intenție”;</p> <p>b) se completează cu lit. e¹) cu următorul cuprins: „e¹) prezintă pericol pentru ordinea publică, viața și integritatea corporală a persoanelor și se află la evidență specială a Poliției”.</p> <p>5. Articolul 18² va avea următorul cuprins: „Articolul 18² Documentele ce se anexează la cererea de eliberare a autorizației pentru activitatea particulară detectiv</p> <p>(1) La cerere se anexează:</p> <p>a) copia de pe diploma de studii juridice după caz, în original sau confirmarea că a activat cel puțin 3 ani în cadrul instituțiilor publice cu atribuții în domeniul apărării, securității și ordinii publice;</p> <p>b) certificatele medicale ce confirmă că este apt din punct de vedere psihologic și medical (concluziile narcologică și psihiatrică) concluziile respective fiind eliberate cu cel mult 12 luni înainte de data depunerii cererii;</p> <p>c) o declarație pe propria răspundere privind lipsa antecedentelor penale;</p> <p>d) o copie a titlului de proprietate sau a contractului de locațiune cu destinație nelocativă pentru spațiile aferente activității;</p>	<p>argumentarea corespunzătoare și fără temeii în cadrul normativ al UE sau tratate internaționale, nu se include în scopul proiectului de lege.</p>
--	--	--

e) copia actului de absolvire a unui curs de instruire în specialitatea detectiv particular.

(2) Autorizația pentru activitatea particulară de detectiv se eliberează pe termen nelimitat, dacă spațiul în care își va desfășoară activitatea detectivul particular este în proprietate, și pe perioada de valabilitate a contractului de locațiune a imobilului, dacă spațiul este în locațiune, iar în cazul în care contractual de locațiune este fără termen de valabilitate autorizația se va elibera pe un termen de 5 ani.

(3) Modul de solicitare, acordare, suspendare și de retragere a autorizației pentru activitățile prevăzute la art. 6 alin. (1), precum și modul de solicitare și de eliberare sau reperfectare a autorizatei sunt reglementate de Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător în partea în care nu sunt reglementate de prezenta lege.

(4) Documentele pentru eliberarea sau reperfectarea autorizației pentru serviciile prevăzute la art. 6 alin. (1) sunt examinate în termen de 10 de zile lucrătoare de la data eliberării certificatului constatator privind recepționarea cererii, iar solicitantul este informat cu privire la decizia adoptată, în baza căreia se achită taxa prevăzută de art. 225 alin. (1).

(5) Decizia de refuz în eliberarea autorizației pentru activitatea particulară detectiv poate fi contestată conform Codului administrativ.

(6) Condițiile privind biroul detectivului particular, inclusiv modelul și procedura de confecționare și eliberare a legitimației de detectiv particular vor fi stabilite de Guvern.”

6. Articolul 20 va avea următorul cuprins:

„Temeiurile de suspendare și de retragere a autorizației pentru activitatea particulară detectiv

(1) Autorizația pentru activitatea particulară de detectiv se suspendă în condițiile Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, Legii nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător și în alte cazuri prevăzute expres de lege.

(2) Drept temei pentru suspendarea autorizației fără adresarea în instanța de judecată este cererea titularului de autorizație cu privire la suspendarea acesteia.

(3) Drept temei pentru suspendarea autorizației servesc:

- a) neîndeplinirea obligațiilor prevăzute la art. 5, 6, 8, 9 și 21;
- b) neexecutarea prescripțiilor executorii privind înlăturarea încălcărilor ce țin de condițiile de autorizare;
- c) punerea sub învinuire, până la pronunțarea sentinței definitive;
- d) depistarea unor date neautentice în documentele prezentate autorității emitente.

(4) Autorizația pentru activitatea particulară de detectiv se retrage în condițiile Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, Legii nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător și în alte cazuri prevăzute expres de lege.

(5) Drept temei pentru realizarea acțiunilor prevăzute de lege pentru retragerea autorizației fără adresarea în instanța de judecată, servesc:

- a) cererea titularului de autorizație cu privire la retragerea acesteia;
- b) pierderea cetățeniei Republicii Moldova.

(6) Drept temei pentru realizarea acțiunilor prevăzute de lege pentru retragerea autorizației servesc:

- a) condamnarea prin hotărâre judecătorească definitivă la pedeapsă de privațiune de libertate pentru infracțiuni grave, deosebit de grave și excepțional de grave comise cu intenție;
- b) prezența pericolului pentru ordinea publică, viața și integritatea corporală a persoanelor și se află la evidență specială în organele de poliție;
- c) decizia comisiei medicale privind luarea la evidență la medicul narcolog sau psihiatru;
- d) desfășurarea acțiunilor ce țin de activitatea specială de investigații conform actelor legislative și normative în domeniu;
- f) prezentarea detectivului particular drept lucrător al organelor de drept;
- g) instigarea la acțiuni ilicite;

		<p>h) recurgerea la acțiuni care atentează la drepturile, libertățile și interesele legitime ale persoanelor fizice, inclusiv ale celor cu funcție de răspundere;</p> <p>i) întreprinderea de acțiuni care atentează la viața, sănătatea, onoarea, demnitatea și proprietatea persoanelor fizice;</p> <p>j) falsificarea materialelor ori crearea situațiilor artificiale pentru a obține profit sau a induce în eroare clientul;</p> <p>k) divulgarea informației culese, folosirea acesteia împotriva intereselor clientului său, în scop de profit sau în interesul unor terți;</p> <p>l) constatarea faptului de transmitere a autorizației, legitimației de detectiv sau a copiei de pe acestea altei persoane în scopul desfășurării activității de detectiv;</p> <p>m) neînălăturarea, în termenul stabilit, a circumstanțelor care au dus la suspendarea autorizației;</p> <p>n) nerespectarea de către titularul de autorizație a condițiilor de autorizare prevăzute la art. 18¹.”.</p>	
		7. La art. 26, alin. (2) se exclude.	Se acceptă.
		<p>8. la anexa nr. 2:</p> <p>a) pct. 29 va avea următorul cuprins: „29. Instalarea, modificarea și întreținerea sistemelor de alarmare se efectuează în modul următor:</p> <p>a) instalarea și modificarea sistemelor de alarmare se efectuează în baza documentației de proiect pentru aceste lucrări, care va fi coordonată, contrasemnată de către proiectant, prestatorul serviciilor de pază, și beneficiarul serviciilor de pază;</p> <p>b) în procesul de instalare, modificare și întreținere a sistemelor de alarmare nu se admit abateri de la documentația de proiect;</p> <p>c) după efectuarea lucrurilor de instalare, modificare și interliniere a sistemelor de alarmare se va încheia un proces-verbal privind funcționarea și darea în exploatare a sistemului de alarmare pentru paza tehnică a obiectivului;</p> <p>d) documentația de proiect, indicată la lit.a), va conține: calcule tehnice, specificația echipamentului, desenul grafic al obiectivului cu indicarea exactă a locului de instalare a dispozitivelor de alarmare, dimensiunile perimetrului obiectivului păzit și procesul-verbal privind</p>	Se acceptă.

		<p>funcționarea și darea în exploatare a sistemului de alarmare pentru paza tehnică a obiectivului;</p> <p>e) documentația de proiect se va elabora de către organizația de pază în două exemplare, un exemplar se va păstra la organizația de pază care asigură paza tehnică a obiectivului, iar un alt exemplar se va elibera beneficiarului serviciilor de pază în timp de 15 zile lucrătoare din momentul conectării obiectivului la dispeceratul de pază centralizat;</p> <p>f) pot fi conectate la dispeceratele centralizate de pază numai obiectivele care dispun de documentația de proiect a sistemului de alarmare în condițiile indicate la lit. a)-e);</p>	
		<p>g) pentru întreținerea corespunzătoare și buna funcționare a sistemelor de alarmare, organizația de pază care prestează serviciile de pază, tehnică centralizată este obligată să efectueze, nu mai puțin de o dată în perioada a 12 luni, lucrări de mentenanță și verificare a capacității tehnice de funcționare în siguranță a acestuia, cu efectuarea după necesitate a lucrurilor de remediere corespunzătoare și cu încheierea unui proces-verbal de inspectare periodică a obiectivului semnat de către reprezentanții beneficiarului și organizației de pază.”;</p> <p>2) pct. 30 se abrogă.</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>Modificările propuse sunt justificate de faptul că adoptarea Legii nr. 283/2003 a fost condiționată de trecerea unor atribuții din competența Poliției în competența organizațiilor de pază și detectivilor particulari, fapt pentru care activitatea acestora este supusă supravegherii și controlului de către Poliție, iar prin instituirea actului permisiv „Autorizație pentru activitatea particulară de detectiv” se va stabili o supraveghere mai strictă a activității acestora, reieșind din genurile de activitate care le prestează care au tangență cu activitatea specială de investigație, instituirea actului permisiv va spori prevenirea spionajul economic.</p> <p>Actualmente, recepționarea, examinarea și eliberarea actelor permissive este asigurată prin Sistemul Informațional Automatizat de Gestionare și Eliberare a Actelor Permissive (SIA GEAP) care asigură formarea „Registrului actelor permissive”, așadar propunerea autorului în textul legii privind crearea „Registrului de stat al detectivilor particulari” impune unele costuri nejustificate la bugetul Ministerului</p>	

		<p>Afacerilor Interne, prin elaborare de soft, asigurarea cu mentenanță, elaborarea și aprobarea conceptului și a regulamentului etc.</p> <p>În speță prin instituirea actului permisiv „Autorizație pentru activitatea particulară de detectiv” se va contribui la eliminarea unor cheltuieli nejustificate a banului public, din considerentul că la etapa actuală deja SIA GEAP asigură evidența actelor permissive emise</p>	
		<p>Excluderea alin.(2) din art. 26 din Legea nr. 283/2003, se prezintă în contextul în care se consideră inoportună avizarea proiectelor sistemului de alarmare la sediile și obiectivele de infrastructură critică or, asupra acestor obiective se răsfrâng prevederile Hotărârii Guvernului nr.701/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind protecția antiteroristă a infrastructurii critice, iar controlul asupra executării hotărârii s-a pus în sarcina Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova, în acest sens decade necesitatea avizării proiectelor sistemului de alarmare la obiectivele vizate.</p> <p>9. Concluzionând cele expuse supra, se reiterează despre faptul că nu se susțin modificările prevăzute la punctele 1 – 3 din proiectul de lege (se optează pentru propunerile de modificare a legii indicate supra), pe de altă parte, se susțin amendamentele indicate la punctele 4 – 10 din proiectul de lege.</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>IV. La articolul XVII (modificarea Legii nr. 131/2007 privind siguranța traficului rutier):</p>	
		<p>1. Eliberarea permisului special pentru conducătorii vehiculelor speciale (de încasare și de comunicație specială) se efectuează în conformitate cu prevederile pct. 83 din Nomenclatorul și tarifele la serviciile prestate contra plată de către subdiviziunile Ministerului Afacerilor Interne, autoritățile administrative și instituțiile din subordinea acestuia, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 896/2014 și pct. 201–203 din Regulamentul privind cerințele generale de echipare a vehiculelor cu regim prioritar de circulație și a vehiculelor speciale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 500/2018.</p> <p>Se denotă că prin Hotărârile de Guvern prenotate se implementează rigorile art. 43 alin. (2) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014 și Legea nr. 131/2007 privind siguranța traficului rutier (art.5 lit. b) și art. 7 lit. i)).</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Permisul este act permisiv din categoria „certificatelor” în baza căruia nici nu trebuie să fie atestat un drept pentru desfășurarea activității de întreprinzător, însă actul este conex cu întreprinderea angajatoare (adică nu este o certificare strict personală) și în corespundere cu art.4 alin.(1) lit.c) și art.4/1 alin.(1) lit.c) este un act permisiv. Pentru a fi exclus din Nomenclatorul actelor permissive acesta necesită a fi transformat, cu scopul de a elimina procesele și caracterul permisiv.</p>

Subsecvent, se subliniază că deși redacția art. 7 lit. i) din Legea nr. 131/2007 prevede că urmare a efectuării cursurilor de instruire în cadrul unui centru de formare profesională din subordinea Ministerului Afacerilor Interne se eliberează permisele speciale, astfel de centru nu a fost instituit, corespunzător nu au fost organizate și desfășurate asemenea cursuri.

La moment, potrivit Regulamentului privind cerințele generale de echipare a vehiculelor cu regim prioritar de circulație și a vehiculelor speciale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 500/2018 și actelor administrative normative emise în acest sens, pentru eliberarea unui astfel de act se necesită îndeplinirea unor condiții speciale de către conducătorul vehiculului, și anume:

a) deținerea dreptului special de a conduce obținut în conformitate cu Legea nr. 131/2007 și Regulamentul privind procedura de examinare pentru obținerea dreptului de a conduce vehicule, emiterea și valabilitatea permisului de conducere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 181/2022;

b) deținerea dreptului special de a deține, purta și folosi arme letale conform Legii nr. 130/2012 privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă - confirmat prin permisul de armă;

c) este angajat al unităților de drept (servicii de încasare a valorilor importante sau de către serviciile de comunicare specială) și posedă atribuția de a conduce vehicule speciale.

Prin urmare, se concluzionează că eliberarea permisului special de către Inspectoratul național de securitate publică reprezintă un serviciu public prestat în condițiile Legii nr. 234/2021 cu privire la serviciile publice, Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014 și Hotărârii Guvernului nr. 896/2014.

Pentru eliberarea permisului nominal unui conducător de vehicul special este necesar ca acesta să dețină drepturile speciale enunțate supra, respectiv de a conduce un vehicul și de a deține, purta și folosi arma, or în caz de atac, arma se va folosi în condițiile stabilite de legislație. Permisul special nu reprezintă o cerință stabilită de lege, ce ar atesta investirea solicitantului cu o serie de drepturi și de obligații pentru inițierea, desfășurarea și/sau încetarea activității de

Corespunzător, odată ce în privința vehiculului și persoanei deja au fost efectuate toate investigațiile necesare în preliminar (prin emiterea permisului de armă și permisului de conducere), permisul în cauză este o formalitate, și este în esență necesar doar pentru schimb de informații între instituțiile bancare și organele de menținere a ordinii publice, fapt care poate fi realizat fără menținerea unor proceduri birocratice și permise suplimentare.

		<p>întreprinzător, însă este o exigență conexă domeniului privind siguranța traficului rutier.</p> <p>Imperativitatea stabilirii unor măsuri speciale pentru asigurarea siguranței participanților la trafic denotă din faptul că se transportă bunuri valoroase de către persoane înarmate, iar prezența acestora în circulație reprezintă un factor riscant pentru ordinea și securitatea publică. Deținerea unui alt drept nu se consideră relevantă și tangențială activității de transportare a valorilor importante.</p>	
		<p>Corelativ, referitor la prevederea precum că „Ministerul Afacerilor Interne ține actualizată și publică pe pagina sa electronică lista persoanelor care dețin dreptul de a conduce autovehicule de încasare și comunicație specială” se menționează că aceasta ar fi contrară legislației privind protecția datelor cu caracter personal, mai mult, deținerea unui drept special nu se confirmă prin publicarea informației referitor la persoană, dar prin eliberarea unui act special, cum ar fi: permisul de conducere, permisul de armă sau înregistrarea informației în sisteme informaționale automatizate create în condițiile stabilite de actele normative relevante.</p> <p>În contextul raționamentului expus supra:</p> <p>1) nu se susțin modificările propuse la pct. 1 (completarea art. 7 lit. i)) și pct. 2 (completarea art. 21 cu alin. (6) și (7));</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se modifică în modul corespunzător, conform avizului AmCham, lista securizată a persoanelor va fi remisă direct instituțiilor bancare.</p>
		<p>2) se recomandă:</p>	
		<p>a) la art. 7 lit. i) din Legea nr. 131/2007, excluderea textului „la absolvirea cursurilor de instruire în cadrul unui centru de formare profesională din subordine,”;</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>b) excluderea pct. 11 din compartimentul III „Actele permissive care se încadrează în categoria certificatelor” al anexei nr. 1 la Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător;</p>	<p>Se acceptă</p>
		<p>3) în temeiul rigorilor Legii nr. 320/2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, cuvântul „poliție” se va substitui cu cuvântul „Poliție”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>2. La pct. 3 (completarea art. 38) se sugerează:</p>	

		<p>a) Pentru expunerea consecutivă a prevederilor legale se optează ca alin. (7) al art.38 din proiect să fie alin. (41), iar alineatul (8) din același articol să fie art. (51). Astfel, norma legală va indica etapizat modul de efectuare a reutilării.</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>b) În vederea oferirii posibilității proprietarului sau posesorului vehiculului de a notifica Poliția în scopul determinării faptului dacă reutilarea care se preconizează să fie efectuată este corespunzătoare se pledează ca la art. 38 alin. (7) din proiect după textul „începerea reutilării,” să fie completat cu textul „proprietarul/posesorul vehiculului sau reprezentantul legal al acestora ori”.</p> <p>Completarea înaintată va oferi posibilitatea subiecților indicați supra de a se adresa Poliției direct, fără intermediar, accelerând astfel obținerea serviciului dorit. Accesul direct al persoanelor respective nu influențează asupra calității reutilării efectuate din considerentul că după reutilare se necesită obținerea actului care confirmă faptul că lucrările efectuate sunt în corespundere cu cadrul legal (a se vedea art. 38 alin. (8) din proiect).</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>c) în temeiul rigorilor Hotărârii Guvernului nr. 547/2019 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului General al Poliției și potrivit terminologiei utilizate în Legea nr. 131/2007 (în redacția Legii nr.25 din 20.02.2025, în vigoare 17.04.2025) , textul „organul competent din cadrul Ministerului de Afaceri Interne” se va substitui cu textul „subdiviziunea abilitată din subordinea Inspectoratului General al Poliției din cadrul Ministerului Afacerilor Interne” la cazul gramatical corespunzător.</p> <p>Respectiv sintagma „organul competent” se va substitui cu sintagma „subdiviziunea competentă”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>d) Pentru excluderea interpretării dualiste, întrucât actul emis în temeiul Legii nr. 131/2007 nu reprezintă un act emis în baza rigorilor Legii nr. 68/2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, sintagma „actul de expertiză” se va substitui cu textul „concluzia privind verificarea tehnică a vehiculului reutilat”. Acest termen a fost unanim acceptat de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale și Ministerul</p>	<p>Se acceptă.</p>

	Dezvoltării Economice și Digitalizării în procesul de consultare prealabilă a proiectului hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind verificarea stării tehnice a vehiculelor de către Poliție.	
	3. La pct. 4 (modificarea art. 57), în lumina argumentelor expuse la pct. 2 se reiterează necesitatea substituirii sintagmelor „poliția rutieră” și „poliția” cu textul „subdiviziunea abilitată din subordinea Inspectoratului General al Poliției din cadrul Ministerului Afacerilor Interne”.	Se acceptă.
	V.La art. XXVI (Legea nr. 130/2012 privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă):	
	1. La pct. 1, cu privire la completarea art. 7 alin. (1) cu lit. f), această modificare este apreciată ca fiind nejustificată din punct de vedere juridic și procedural, din următoarele considerente:	

		<p>a) Lipsa relevanței juridice a declarației – declarația pe propria răspundere nu poate constitui un instrument de verificare obiectivă a eligibilității solicitantului.</p> <p>Persoana vizată poate să nu aibă cunoștință, în mod legitim, despre eventuale calități procesuale (ex: bănuit, învinuit) sau despre existența unor cauze penale în care este implicată, la momentul completării cererii. Astfel, valoarea probatorie a unei astfel de declarații este limitată;</p> <p>b) Supra reglementare – în cadrul procedurii existente de examinare a cererilor pentru eliberarea permisului de procurare, autoritățile competente să efectueze verificările necesare în mod direct, prin accesul la bazele de date și evidențele relevante. Introducerea acestei cerințe nu contribuie la consolidarea cadrului de control, ci poate induce o aparență de formalism birocratic, fără valoare practică;</p> <p>c) Ambiguitate procedurală – textul propus nu precizează modalitatea de evaluare a veridicității declarației, sancțiunile aplicabile în cazul constatării unei neconformități, precum și nici efectele acesteia asupra procesului de autorizare, ceea ce creează incertitudine juridică.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Declarația în cauză este inclusă pentru a substitui „cazierul judiciar” care nu poate fi solicitat la cerere, reieșind din obligația autorității emitente de a obține informația prin intermediul interoperabilității și schimbului de date cu alte autorități sau subdiviziuni. În cazul dat, cazierul detaliat urmează a fi cerut ulterior, dacă se constată că persoana este sau ar putea să se afle în una din situațiile prevăzute la alin.(2).</p> <p>Pentru a nu birocratiza procedura, se modifică propunerea așa încât declarația în cauză să fie comasată cu cea de la litera c) din alin.(1) art.7.</p>
		<p>2. La pct. 2, cu privire la completarea art. 45 cu alin. (4), textul ”,Tirurile de tragere se autorizează fără termen. Persoana juridică care deține sau administrează</p> <hr/> <p>tirul de tragere este obligată să notifice la fiecare 5 ani situația curentă” se apreciază ca fiind irelevant din punct de vedere conceptual și contrar bunelor practici în domeniu, din următoarele motive:</p> <hr/> <p>a) Contradicție cu regimul licențierii – activitatea tirurilor de tragere este supusă regimului de licențiere, conform legislației în vigoare, iar autorizarea, fără termen, ar echivala cu o formă de liberalizare inadecvată a unei activități cu risc major, care necesită supraveghere constantă și reevaluare periodică;</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Regimul propus este similar cu prelungirea autorizației, doar că este eliminată partea deliberatorie și posibilitatea suspendării nejustificate a activității tirului. Adică agentul economic va fi obligat să transmită aceleași documente ca și la solicitarea autorizației și autoritatea va avea posibilitatea să examineze situația la zi a tirului. Totodată, atenționăm că nu este nicicum</p>

		<p>b) Incompatibilitate cu cerințele europene – conform normelor Uniunii Europene în materie de control al armelor și munițiilor, autoritățile naționale trebuie să mențină un mecanism de control permanent, inclusiv asupra infrastructurii destinate antrenamentului cu arme. Autorizarea, fără termen, contravine acestor exigențe și poate compromite angajamentele internaționale asumate de Republica Moldova;</p>	<p>afectat dreptul de a suspenda sau retrage autorizația în cauză, dacă se constată temeiurile de suspendare sau retragere stabilite de lege. Astfel nicidecum nu este „slăbit controlul administrativ”.</p>
		<p>c) Slăbirea controlului administrativ – eliminarea perioadei de valabilitate a autorizației reduce capacitatea autorităților de a verifica conformitatea periodică a tirurilor cu cerințele tehnice, de securitate și de mediu, ceea ce poate genera riscuri semnificative pentru siguranța publică.</p>	
		<p>În concluzie, nu se acceptă amendarea Legii nr. 130/2012, întrucât aceasta nu oferă eficiență procesului de autorizare, contribuie la crearea echivocului legislativ, precum și se contravine principiilor de bună guvernare și obligațiilor internaționale asumate în domeniul regimului armelor.</p>	
		<p>Concomitent, se reliefează că Ministerul Afacerilor Interne, la moment, promovează proiectul de lege privind modificarea legii indicate supra, în cadrul căreia este prevăzută revizuirea mai amplă a cadrului normativ de referință, cu racordarea acestei legi la directivele Uniunii Europene din domeniul controlului armelor și munițiilor cu destinație civilă .</p>	
		<p>VI. La pct. 10 din art. XLIV (modificarea art. 40 din Legea nr. 62/2022 cu privire la publicitate):</p>	
		<p>1. Privitor la textul “vehiculele destinate publicității” din art. 40 alin. (1) din proiect este de specificat că asemenea categorie de vehicul nu este prevăzut în Legea nr. 62/2022, Hotărârea Guvernului nr. 500/2018, precum și nici în Regulamentul circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357/2009, motiv pentru care, din alineatul nominalizat se va exclude sintagma “destinate publicității”.</p>	
		<p>2. Se consemnează că, potrivit redacției actuale a art. 40 alin. (3) și (4) din legea prenotată, sunt stabilite interdicții instituite prin Legea nr. 62/2022 (art. 40 alin. (3) lit. a) -c)), prin alte legi (art.40 alin. (3) lit d.)) și de către Poliție (art. 40 alin. (4)).</p>	

		<p>Așadar, se consideră că redacția actuală a alin. (3) și (4) ale art. 40 din Legea nr. 62/2022 sunt în contradicție cu principiile activității de legiferare prevăzute în art. 3 alin. (1) lit. c) și d) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative (cum ar fi: echilibrul între reglementările concurente, oportunitatea, coerența, consecutivitatea, stabilitatea și predictibilitatea normelor juridice), precum și cu rigorile art. 54 alin. (1) lit. a) din Legea prenotată, ce prevede că conținutul proiectului se expune într-un limbaj simplu, clar și concis, pentru a se exclude orice echivoc.</p>	
		<p>Subsidiar, cu titlu de informare, se menționează că în adresa Ministerului Afacerilor Interne a parvenit indicația Cancelariei de Stat nr. 30-78-13703 din 12.12.2024 prin care s-a comunicat despre intenția de modernizare și eficientizare a administrației publice centrale și inițierea procesului de reglementare normativă, având ca obiectiv optimizarea procesului decizional și reducerea sarcinilor administrative în cadrul Guvernului. Acest proces urmărește simplificarea cadrului de reglementare prin revizuirea nomenclatorului actelor normative, evaluarea relevanței acestora și, după caz, transferarea competenței de aprobare, prin ordin, a unor regulamente, norme cu conținut tehnic, metodologii etc. către miniștri.</p>	<p>Nu se acceptă. Utilizarea publicității și oferirea spațiului pentru aplicarea publicității nu sunt doar reglementări care se referă la securitatea și siguranța în trafic dar sunt în primul rând aspecte care țin direct de activitatea de întreprinzător. Ori conform Legii nr.235/2006 stabilirea cerințelor și interdicțiilor cu caracter primar pentru agenții economici se efectuează în lege. Corespunzător acestea pot fi dezvoltate și detaliate în acte normative subsidiare doar în temeiul și limita strică a prevederilor legii. Cu atât mai mult, un act permisiv nu poate fi reglementat la nivel de Ordin al ministrului, normele materiale și procedurale în privința acestuia trebuie să se regăsească în lege, în caz contrar va fi aplicată Legea nr.160/2011 . Din altă perspectivă, avizul prealabil, așa cum este reglementat în Legea nr.62/2022 este un act permisiv în sensul Legii nr.160/2011 . Conform prevederilor Legii nr.160/2011 acesta nu poate fi invocat și solicitat dacă nu se regăsește în</p>
		<p>Concluzionând cele expuse, se sugerează ca interdicțiile privind afișarea imaginilor publicitare pe/în vehicule să fie instituite prin ordinul ministrului afacerilor interne, publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, care va cuprinde toate interdicțiile la capitolul respectiv, corespunzător se va exclude paralelismul legislativ existent în prezent. Oferind flexibilitate normei de drept, se va garanta reducerea sarcinilor administrative ale Guvernului, iar instituirea sau excluderea unor restricții se va realiza prin prisma unui singur act normativ, care va putea fi amendat în dependență de dinamica cadrului legal incident.</p>	
		<p>Publicarea ordinului în Monitorul Oficial al Republicii Moldova asigură transparență procesului de stabilire/excludere a restricțiilor prin implicarea tuturor părților interesate în cadrul procesului de consultare publică în conformitate cu pct. 274 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, care</p>	

		<p>reglementează că, actele normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate sunt supuse procedurilor de consultare publică, avizare, expertizare și publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova conform cadrului normativ aplicabil.</p>	<p>Nomenclatorul actelor permissive. Astfel, situația actuală nu poate fi păstrată, chiar dacă o pretinsă „notificare” cu caracter permisiv (adică care va fi urmată de un accept sau o avizare din partea Poliției) va fi reglementată de un Ordin al MAI. Deci, pentru a elimina conflictul de norme între Legea nr.62/2022 și Legea nr.160/2011 trebuie de eliminat actul permisiv prin transformare sau, avizul în cauză, trebuie de inclus în Nomenclatorul actelor permissive, în cazul în care există argumente suficiente pentru păstrarea acestuia.</p>
		<p>Referitor la alin. (21) al art. 40 din proiect, textul „dacă în proiectul notificat se constată încălcarea cerințelor prevăzute de actele normative, poliția comunică în decurs de 5 zile lucrătoare de la notificare despre încălcările care pot apărea după aplicarea imaginii publicitare” se consideră ambiguu, deoarece Poliția poate constata dacă publicitatea pe vehicul este corespunzătoare și nu se încalcă restricțiile de aplicare a acestora, însă nu poate să notifice „despre încălcările care pot apărea după aplicarea imaginii publicitare”, or scopul aplicării restricțiilor este asigurarea securității participanților la trafic și evitarea comiterii accidentelor rutiere din cauza vizibilității reduse cauzate de afișele de publicitate.</p>	
		<p>Concomitent, din redacția alin. (21) al art. 40 din proiect nu este clar ce se întâmplă în caz că solicitantul se informează că proiectul/schița cu imagine și modul de amplasare nu corespunde cerințelor legale. De asemenea, pentru aplicarea afișelor de reclamă pe vehicule nu este necesar doar verificarea de către administrația publică locală a faptului că s-a notificat prealabil Poliția, dar este imperios să se cunoască decizia acesteia în acest sens.</p>	
		<p>Mai mult, textul „în lipsa unui răspuns din partea poliției în decurs de 5 zile lucrătoare de la notificare, publicitatea pe vehicul se consideră aprobată fără obiecții” se consideră a fi echivoc, întrucât prevederea respectivă ar fi utilizată cu rea-credință, în condițiile în care partea interesată ar comunica despre faptul că nu a fost informată, or acesta nu semnează o declarație pe propria răspundere referitor la veridicitatea informației prezentate similar depunerii certificatului constatator conform Legii nr. 160/2011 .</p>	
		<p>În această ordine de idei, se consideră judicios ca aspectele privind modul de notificare a Poliției, examinarea notificării, măsurile ce urmează să fie întreprinse de către aceasta atunei când amplasarea imaginilor publicitare este neconformă, precum și modul de informare a solicitantului, administrației publice locale să fie reglementate, în</p>	

	<p>cadrul unui act administrativ și anume, ordin al ministrului afacerilor interne.</p>	
	<p>Așadar, prin prisma argumentelor expuse supra:</p>	
	<p>a) nu se consideră relevante propunerile de modificare expuse la pct. 10, și anume completarea cu alin. (21), alin. (3) și alin. (4);</p>	
	<p>b) se recomandă expunerea alin. (3) al art. 40 din Legea nr. 62/2022 cu următorul cuprins: „(3) Restricțiile privind afișarea imaginilor publicitare pe/în vehicule și modalitatea de notificare a Poliției cu privire la amplasarea publicității se stabilesc prin ordinul ministrului afacerilor interne, publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.”;</p>	
	<p>c) alineatul (4) din Legea nr. 62/2022, se abrogă.</p>	
	<p>VII. Art. LI. alin (4) (Dispoziții finale și tranzitorii) nu se acceptă derogarea propusă de la prevederile art.62 din Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător (în redacția propusă la pct. 6 al art. XXIV (modificarea Legii nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător)) în contextul argumentelor expuse.</p>	<p>Nu se acceptă. Prevederile din dispozițiile tranzitorii corespund cu prevederile din prezent din Legea nr.160/2011 și nu instituie nimic nou. Din contra, acestea au fost simplificate și au fost excluse unele neclarități și restricții nejustificate (cum ar fi transmiterea confirmării prin scrisoare recomandată ș.a.). Cu toate că proiectul propus vine să instituie mecanismul de aprobare tacită în baza sistemului informațional automatizat SIA GEAP, totuși situația curentă, în care încă nu toate actele permissive din Nomenclator sunt disponibile în SIA GEAP, impune acordarea unei perioade tranzitorii de până la 2 ani. Astfel, pentru această perioadă, doar pentru actele permissive care nu au fost solicitate prin SIA GEAP, este necesar de a menține prevederile actuale (mecanismul actual) în vigoare pentru a asigura de principiu</p>
	<p>Or, conform art.6² alin.(3) din Legea nr.160/2011 , data aprobării tacite a actului permisiv și, respectiv, data din care solicitantul poate desfășura activitatea pentru care a solicitat actul permisiv se consideră data confirmării recepționării de către Inspectoratul General al Poliției a scrisorii recomandate, prin care solicitantul i-a expediat copia de pe certificatul constatator completat în modul stabilit.</p>	
	<p>Mai mult, despre ilegalitățile/riscurile de corupție care pot fi comise în vederea aprobării tacite a actelor permissive s-a expus Centrul Național Anticorupție în Raportul privind evaluarea integrității instituționale în cadrul Agenției de Mediu întocmit în anul 2020 (de văzut paginile 31,60-63,107).</p>	
	<p>Ambiguitatea art.6² din Legea nr.160/2011 , de asemenea, a stat la baza sesizării nr.275g/2021 privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 6 și 62 din Legea nr.160/2011 (aprobarea tacită a emiterii actelor cu privire la autorizarea executării lucrărilor de construcție). Astfel, Curtea Constituțională prin Decizia nr.17/2022 de</p>	

		<p>inadmisibilitate a sesizării nr.275g/2021 privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 6 și 62 din Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător (aprobarea tacită a emiterii actelor cu privire la autorizarea executării lucrărilor de construcție) a specificat că:</p> <p>„ 25. Curtea mai observă că sub aparența unor aspecte referitoare la imprevizibilitatea prevederilor criticate, autorul excepției pune în discuție mai curând modul de aplicare a normelor contestate, decât constituționalitatea acestora. În jurisprudența sa, Curtea a reținut că aspectele legate de interpretarea și de aplicarea legii nu țin de competența Curții Constituționale (a se vedea DCC nr. 89 din 15 iunie 2021, § 27; DCC nr.5 din 18 ianuarie 2022, § 26).”</p> <p>Subsecvent, coroborând rigurile art.6 alin.(1), art.62 alin.(3) din Legea nr.160/2011 și Conceptului tehnic al Sistemului informațional automatizat de gestionare și eliberare a actelor permise, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.550/2018, se concluzionează despre necesitatea revizuirii modului de expediere a copiei certificatului constatator (în prezent doar pe suport de hârtie și prin scrisoare recomandată) pentru aplicarea aprobării tacite a actului permisiv, cu stabilirea modalității de expediere a acestuia în procedura reglementată pentru eliberarea actelor permise, și anume: 1) personal, 2) direct la sediul autorității, 3) prin scrisoare recomandată sau 4) prin intermediul sistemelor informaționale dedicate sau prin poștă electronică.</p> <p>Prin urmare, în ordinea celor relatate și pentru ca abuzurile admise în procesul aplicării principiului aprobării tacite a actelor permise să fie examinate nu doar în procedură contravențională dar și în procedură penală, inclusiv prin prisma excluderii prezenței factorilor de corupție sau faptelor conexe acestora, se consideră judicios modificarea art.6² din Legea nr.160/2011 , astfel încât certificatele constatatoare să fie expediate pentru examinare nu în adresa Inspectoratului General al Poliției, dar în adresa Centrului Național Anticorupție care este abilitat cu atribuții de control și de combatere a corupției, în special a cazurilor de corupție complexă.</p>	<p>posibilitatea de a face uz de aprobare tacită, după caz.</p>
--	--	--	---

Astfel, se propune expunerea art.62 din Legea nr.160/2011 cu următorul cuprins:

„Articolul 6². Procedura aprobării tacite

(1) După expirarea termenului prevăzut de lege pentru emiterea actului permisiv de către autoritatea emitentă și în lipsa unui refuz motivat privind eliberarea acestuia în termen legal sau a deciziei de suspendare, în formă scrisă sau electronică din partea autorității emitente, solicitantul poate aplica, în condițiile legii, procedura aprobării tacite.

(2) Pentru aplicarea procedurii aprobării tacite, solicitantul depune la Centrul Național Anticorupție certificatul constatator (după caz, declarația pe propria răspundere), personal sau prin intermediul unui reprezentant împuternicit conform

legii, direct la sediul acestuia, fie prin scrisoare recomandată, prin intermediul sistemelor informaționale dedicate sau prin poștă electronică (sub formă de document electronic cu semnătura electronică avansată calificată, prin intermediul

mijloacelor electronice de comunicare), în care declară pe propria răspundere faptul că nu a primit de la autoritatea emitentă refuz de eliberare a actului permisiv în termen legal și că termenul nu a fost suspendat sau suspendarea este sau a devenit nulă.

(3) Centrul Național Anticorupție va verifica dacă certificatul constatator sau declarația pe propria răspundere depuse întrunesc condițiile de procedură și de conținut stabilite de prezenta lege și va emite o decizie privind recepționarea sau refuzul recepționării acesteia.

(4) Data aprobării tacite a actului permisiv și, respectiv, data din care solicitantul poate desfășura activitatea pentru care a solicitat actul permisiv se consideră data primirii de către acesta a deciziei Centrului Național Anticorupție privind recepționarea certificatului constatator sau a declarației pe propria răspundere

(5) Centrul Național Anticorupție va examina circumstanțele de fapt și de drept care au determinat necesitatea aplicării aprobării tacite de către solicitant, cu întreprinderea, după caz, a măsurilor legale pentru

		<p>tragerea la răspundere a persoanelor vinovate de comiterea ilegalităților. Certificatul constatator sau declarația pe propria răspundere depuse de către solicitant, deciziile emise de către Centrul Național Anticorupție se vor introduce în Registrul actelor permise, aprobat de Guvern.</p> <p>(6) Centrul Național Anticorupție informează despre deciziile emise, solicitantul, precum și, semestrial, Cancelaria de Stat în scopul elaborării măsurilor și propunerilor de optimizare a activității autorităților emitente.</p> <p>(7) Autoritățile administrației publice și instituțiile abilitate prin lege cu funcții de reglementare și de control, instanțele de judecată sunt obligate să accepte certificatul constatator în calitate de act permisiv, dacă acesta a fost expediat și recepționat în modul prevăzut la alin.(1) – (4).</p> <p>(8) Procedura aprobării tacite nu se aplică în privința actelor permise din categoria certificatelor și în privința actelor permise din domeniul urbanismului și construcțiilor, prevăzute de Codul urbanismului și construcțiilor nr.434/2023 și de pozițiile 44–46 din compartimentul II al anexei nr. 1 la prezenta lege, precum și în privința procesului-verbal de recepție în care se consemnează concluziile Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică. Pentru toate actele permise din categoria licențelor și autorizațiilor, procedura aprobării tacite se aplică dacă legea care reglementează regimul juridic al actului permisiv respectiv nu stabilește în mod expres neaplicarea procedurii aprobării tacite.”</p> <p>Având în vedere raționamentele expuse mai sus, proiectul urmează a fi ajustat conform obiecțiilor menționate supra.</p>	
3.	Ministerul Educației și Cercetării <i>(demersul nr. 03/2-09/3288 din 08.05.2025)</i>	<p>La Art. 1 - Legea m.1456/1993 cu privire la activitatea farmaceuticii</p> <p>La pct. 5, Articolul 14² alin. 2) lit. b) textul „dețin calificările necesare (studii farmaceutice și instruire continuă)” a se substitui cu textul „prezintă dovezi de formare profesională inițială și continuă la specialitatea <i>Farmacie</i>”, în acord cu prevederile Nomenclatorului domeniilor de studii și al specialităților în învățământul superior, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 412/2024.</p>	<p>Nu se acceptă. Art.I a fost exclus din proiect</p>

		<p>La Art. VIII. - Legea m. 461/2001 privind piata produselor petroliere</p> <p>La pct. 5, Articolul 15 alin. 2) lit. b) textul „ personal calificat corespunzător activității licențiate” necesită a fi precizat, întrucât în activitatea de import, transport, depozitare și comercializare a produselor petroliere (mărfuri periculoase) sunt încadrate mai multe categorii de personal, cu diferit nivel de calificare.</p> <p>La Art. XXI.-Legea m.278/2007 privind controlul tutunului</p> <p>La Articolul 32 alineatul (7) lit. b) textul „personal calificat” a se substitui cu textul „specialiști cu calificare corespunzătoare industriei tutunului”, conform art. 2 din legea prenotată.</p> <p>La Art. XXVII. - Legea m.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare</p> <p>La Articolul 3 alineatul (3) textul „personal calificat necesar activității pentru care se solicită licența” a se substitui cu textul „specialiști cu calificare în servicii de alimentare cu apă și canalizare”, conform obiectului de reglementare a legii prenotate.</p> <p>La Art. XXIX. - Legea nr.92/2014 cu privire la energia termica și pronovarea cogenerarii</p> <p>La Articolul 20 alineatul (2) lit. d) la textul „ personalului calificat, corespunzător activității pentru care se solicită licența” a se preciza categoriile de personal pe genuri de activitate <i>producerea, distribuția, furnizarea de energie termică</i>, conform legii prenotate.</p> <p>La Articolul 20 alineatul (3) lit. b) textul „deține studii superioare” a se conforma cu prevederile art. 76 alin. (2) din Codul educației, cod nr. 152/2014, cu completările ulterioare, pentru că <i>învățământul superior se structurează pe cicluri: studii superioare de licență; studii superioare de master; studii superioare de doctorat.</i></p> <p>La Art. XXXII. - Codul transporturilor rutiere nr.150/2014:</p> <p>La pct. 21, Articolul 130 alin. (2) cuvântul „curs” a se substitui cu cuvântul „program”, iar după cuvântul „profesională” a se completa cu textul „autorizat provizoriu /acreditat”</p>	<p>Nu se acceptă. Textul comentat este preluat din redacția actuală fără schimbări.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Nu se acceptă. Textul comentat este preluat din redacția actuală fără schimbări.</p> <p>Nu se acceptă. Textul comentat este preluat din redacția actuală fără schimbări.</p> <p>Nu se acceptă. În prezent Codul transporturilor nu prevede acreditarea obligatorie pentru toate categoriile de școli/cursuri de formare profesională a personalului în domeniul transportului (decît în privința</p>
--	--	--	---

		managerilor de transport). Modificarea acestei situații necesită analiză și argumentare suplimentară.
	La Art. XXXV. - Legea nr.107/2016 cu privire la energia electrică	
	La Articolul 14 din alin. (2) lit. d), alin. (3) lit. c), alin. (4) lit. c), alin. (5) lit. b) a se preciza textul „, personal calificat, necesar activității pentru care solicită licență, și să prezinte documente confirmative în acest sens”, întrucât formarea profesională la <i>inginerie electrică</i> poate fi realizată la nivel 3 CNC, 4 CNC, 6 CNC (Cadrul Național al Calificărilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 330/2023) și actele de studii se eliberează pe niveluri CNC.	Nu se acceptă. Textul comentat este preluat din redacția actuală fără schimbări.
	La Articolul 14 din alin. (6) lit. a) textul „deține studii superioare” a se conforma cu prevederile art. 76 alin. (2) din Codul educației, cod nr. 152/2014, cu completările ulterioare, pentru că <i>învățământul superior se structurează pe cicluri: studii superioare de licență; studii superioare de master; studii superioare de doctorat.</i>	Nu se acceptă. Textul comentat este preluat din redacția actuală fără schimbări.
	La Art. XXXVI.- Legea nr.108/2016 cu privire la gazele naturale	
	La Articolul 14 alin. (2) lit. d) textul „să prezinte documente care confirmă că dispun de personal calificat corespunzător activității licențiate” a se preciza în corespundere cu prevederile Cadrului Național al Calificărilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 330/2023.	Nu se acceptă. Textul comentat este preluat din redacția actuală fără schimbări.
	La Articolul 14 alin. (4) lit. a) textul „deține studii superioare” a se conforma cu prevederile art. 76 alin. (2) din Codul educației, cod nr. 152/2014, cu completările ulterioare, pentru că <i>învățământul superior se structurează pe cicluri: studii superioare de licență; studii superioare de master; studii superioare de doctorat.</i>	Nu se acceptă. Textul comentat este preluat din redacția actuală fără schimbări.
	La Art. XL. -Legea nr.105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj	
	La pct. 2 Articolul 27 ¹ alin. (4) lit. c) textul „, personalul implicat deține calificarea necesară” este vag și necesită a fi precizat în corespundere cu prevederile Cadrului Național al Calificărilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 330/2023.	Nu se acceptă. Articolul 27/1 a fost reformulat în proiect și textul „personalul implicat deține calificarea necesară” a fost exclus.
	La Art. XLIII. - Articolul 12 din Codul vamal nr.95/2021	

Suplimentar	<p>La Articolul 12 alin. (8) textul „Dreptul de a declara în numele brokerului vamal îl are doar <i>persoana care a promovat examenul de finalizare a cursului de instruire în domeniul vamal, organizat sau recunoscut de Serviciul Vamal</i>” a se redacta conform prevederilor pct. 18, 21, 23, 26, 32, 47, 51, 58 din Regulamentul privind educația adulților, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 222/2024.</p>	<p>Nu se acceptă. Textul de la alin. (8) dat a fost revizuit și expus în redacția lui actuală deoarece scopul proiectului ține doar de simplificarea actelor permise.</p>
	<p>Totodată, pentru claritate în aspecte de formare/dezvoltare profesională, angajarea diferitor categorii de personal, eliminarea barierelor pentru ocuparea diferitor funcții și a oportunităților de avansare în carieră, pentru a facilita adaptarea flexibilă la realitățile socioeconomice în continuă schimbare, informăm despre necesitatea revizuirii ample a legislației sectoriale pentru a fi adusă în conformitate cu prevederile:</p>	<p>Se ia act.</p>
	<p>1) Titlului VII <i>Învățare pe tot parcursul vieții</i> din Codul educației, cod nr. 152/2024, cu completările ulterioare.</p>	
	<p>2) Nomenclatorul domeniilor de studii și al specialităților în învățământul superior, Hotărârea Guvernului nr. 412/2024.</p>	
	<p>3) Nomenclatorul domeniilor de formare profesională, al specialității și calificărilor pentru învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar, Hotărârea Guvernului nr. 293/2024.</p>	
	<p>4) Nomenclatorul domeniilor de formarea profesională și al meseriilor/profesiilor, Hotărârea Guvernului nr. 294/2024.</p>	
	<p>5) Regulamentul privind educația adulților, Hotărârea Guvernului nr. 222/2024.</p>	
	<p>6) Cadrul Național al Calificărilor, Hotărârea Guvernului nr. 330/2023.</p>	
	<p>7) Planul de acțiuni pentru realizarea <i>Foii de parcurs privind operaționalizarea Cadrului Național al Calificărilor pentru anii 2023-2027</i>, Hotărârea Guvernului nr. 330/2023.</p>	
	<p>In contextul celor expuse, recomandăm a revizui și a redacta proiectul.</p>	
	<p>Nu se acceptă.</p>	

(demersul nr. 03/2-09/3347 din 12.05.2025)	<p>Ministerul Educației și Cercetării a constatat necesitatea revizuirii legislației sectoriale și conformării cu prevederile:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Titlului VII Învățare pe tot parcursul vieții din Codul educației, cod nr. 152/2024, cu completările ulterioare. - Nomenclatorul domeniilor de studii și al specialităților în învățământul superior, Hotărârea Guvernului nr. 412/2024. - Nomenclatorul domeniilor de formare profesională, al specialității și calificărilor pentru învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar, Hotărârea Guvernului nr. 293/2024. - Nomenclatorul domeniilor de formarea profesională și al meseriilor/profesiilor, Hotărârea Guvernului nr. 294/2024. - Regulamentul privind educația adulților, Hotărârea Guvernului nr. 222/2024. - Cadrul Național al Calificărilor, Hotărârea Guvernului nr. 330/2023. - Planul de acțiuni pentru realizarea Foii de parcurs privind operaționalizarea Cadrului Național al Calificărilor pentru anii 2023-2027, Hotărârea Guvernului nr. 330/2023. 	<p>Toate propunerile din demersul suplimentar nu țin de scopul proiectului și urmează a fi promovate de MEC printr-o inițiativă proprie legislativă.</p>
	<p>Astfel, se recomandă modificarea la următoarele acte normative, după cum urmează</p>	
	<p>Legea nr.1456/1993 cu privire la activitatea farmaceutică, (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr.59–61, art.200):</p>	<p>Nu se acceptă. Articolul I a fost exclus din proiect.</p>
	<p>art. 14², alin. 1) lit. c) textul „instituției superioare sau medii de specialitate” se va substitui cu textul „instituției de învățământ superior sau profesional tehnic postsecundar sau postsecundar nonterțiar”;</p>	
	<p>art. 22, alin. (1) textul „cu studii farmaceutice superioare sau medii și calificarea corespunzătoare” se va substitui cu textul „cu studii superioare sau profesional tehnice postsecundare sau postsecundare nonterțiare în domeniul farmaceutic”;</p>	
	<p>art. 22, alin. (2), alin (4) sintagma „laborant-farmacist” se va substitui cu sintagma „asistent-farmacist”, la forma singular/plural necesară, conform ocupațiilor din CORM 006-2021;</p>	

	<p>art. 22, alin (3) textul „studii farmaceutice pot exercita activitatea farmaceutică, după echivalarea și recunoașterea documentelor de studii” se va substitui prin textul „acte de studii în domeniul de formare profesională <i>Farmacie</i> pot exercita activitatea farmaceutică, după echivalarea și recunoașterea actelor de studii și calificării.”;</p>	
	<p>art. 27, alin. (1) textul „studii farmaceutice superioare și laboranți farmaciști specialiști cu studii farmaceutice medii” se va substitui cu textul „specialiști cu studii superioare integrate și Asistenți farmaciști cu studii profesional tehnice postsecundare sau postsecundare nonterțiare în domeniul de formare profesională <i>Farmacie</i>”.</p>	
	<p>Codul fiscal nr. 1163/1997 (republicat în Monitorul oficial al Republicii Moldova, ediție specială, 2007):</p>	
	<p>la art. 137⁴, alin (3) este necesar de stabilit expres nivelul studiilor superioare: de licență nivel 6 CNC, de master nivel 7 CNC sau de doctorat nivel 8 CNC;</p>	
	<p>art. 148, sintagma „au studii corespunzătoare” se va substitui cu sintagma „dețin acte de studii superioare de licență care atestă calificarea în domeniul Științe economice”.</p>	
	<p>Legea nr.140/2001 privind Inspectoratul de Stat al Muncii (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr. 54–55, art. 383), la art. 7, alin. (2) textul „persoane cu studii superioare în domeniul ingineriei și activități ingineresti, al dreptului sau al economiei.” se substituie cu textul „persoane cu studii superioare de licență în domeniul general de studii: inginerie și activități ingineresti, științe administrative, științe economice și drept.”</p>	<p>Nu se acceptă. Amendamentele la Legea nr.140/2001 au fost exclus din proiect.</p>
	<p>Legea nr. 852/2002 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la regimul comercial și reglementarea utilizării hidrocarburilor halogenate care distrug stratul de ozon (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr. 54–55, art. 383), la art. 11 și art. 11¹ textul „personal tehnic de specialitate calificat,” se substituie textul „persoane calificate prin învățământ profesional tehnic sau programe de formare continuă”.</p>	
	<p>Legea nr. 989/2002 cu privire la activitatea de evaluare, la art. 1 și la art. 15¹ pct. 1) lit. a) sintagma „studii superioare” este necesar de</p>	

	<p>stabilit expres nivelul studiilor superioare: de licență nivel 6 CNC, de master nivel 7 CNC sau de doctorat nivel 8 CNC.</p>	
	<p>Legea nr.283/2003 privind activitatea particulară de detectiv și de pază:</p>	
	<p>la art. 18¹, și la art. 22, alin (3), art. 22², lit. b este necesar de stabilit expres nivelul studiilor superioare: de licență nivel 6 CNC, de master nivel 7 CNC sau de doctorat nivel 8 CNC. Recomandăm utilizarea sintagmei „studii superioare de licență în domeniul de formare profesională drept sau științe ale securității”;</p>	
	<p>la art.18² alin. 1), lit. c) sintagma „diploma de studii juridice” se va substitui prin propoziția „diploma de studii superioare de licență în domeniul de formare profesională drept sau științe ale securității”;</p>	
	<p>la art. 22², lit. c) textul „copia diplomei de studii medii sau superioare de specialist în calculatoare, automatică și informatică sau electronică” se va substitui cu textul „copia diplomei de studii profesional tehnice sau superioare de licență în domeniul general de studii tehnologii ale informației și comunicațiilor de specialist în calculatoare, automatică și informatică sau domeniul de formare profesională electronică și automatizări”;</p>	
	<p>pct. 5, 9 și 10 din Regulamentul privind condițiile de pregătire, perfecționare și testare a personalului organizațiilor particulare de pază și de eliberare acestuia a certificatelor de atestare, prezentat în Anexa 3 va fi adus în concordanță cu prevederile codului Educației și Hotărârii Guvernului nr. 222/2024 privind aprobarea Regulamentului de educație a adulților.</p>	
	<p>Legea nr.131/2007 privind siguranța traficului rutier (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 103-106, art. 443):</p>	
	<p>1) art. 22, pct. 4, lit. b) textul „diplome de studii superioare sau medii de specialitate corespunzătoare modulului respectiv și certificate de atestare profesională” se va substitui cu textul „diplome de studii superioare de licență sau diplome de studii profesional tehnice corespunzătoare modulului respectiv și certificate de competență profesională”;</p>	

	2) art. 22, pct. 4) lit. d) sintagma „studii superioare” se va completa cu cuvântul „integrate”;	
	3) art. 22, pct. 4) lit. e) este necesar de stabilit expres nivelul studiilor superioare: de licență nivel 6 CNC, de master nivel 7 CNC sau de doctorat nivel 8 CNC;	
	4) art. 25, lit. d) sintagma „studii corespunzătoare modulului respectiv” necesită clarificare privin nivelul de studii solicitat: de licență nivel 6 CNC, de master nivel 7 CNC sau de doctorat nivel 8 CNC;	
	5) art. 29, alin. (3) textul „diplomă de studii superioare sau medii de specialitate în materie de științe juridice sau tehnice și să urmeze un curs de pregătire profesională” se va substitui cu textul „diplomă de studii superioare de licență sau diploma de studii profesional tehnice în domeniul general de studii drept, servicii de transport, servicii ale securității și să urmeze un program de formare profesională continuă”;	
	6) art. 29, alin. (4) textul „medii de specialitate sau superioare, să urmeze un curs de pregătire profesională” se va substitui cu textul „profesional tehnice postsecundare, profesional tehnice postsecundare nonterțare sau superioare de licență, să urmeze un program de formare profesională continuă”;	
	Legea nr.278/2007 privind controlul tutunului (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.258–261, art.489) la art. 8, alin (2) și art. 8, alin (8) formularea sintagmei „personal și specialiști cu o calificare corespunzătoare în domeniu” contravine Legii nr. 100/2018 și necesită reformulare pentru a clarifica nivelul de calificare și tipul actului de studii deținut de respectivii specialiști.	
	Legea nr.10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.67, art.183):	
	la art. 38 pct. (3), subpct. 5) și art. 44, alin. (1) după cuvântul „învățământ general” se completează cu sintagma „ ,profesional tehnic”;	
	art. 63, alin. (1) textul „cu studii medicale medii, superioare și postuniversitare de rezidențiat și/sau masterat în domeniu, specialiștii	

	cu studii medii și superioare din domeniul aferent sănătății publice” se substituie cu textul „cu studii medicale profesional tehnice postsecundare și postsecundare nonterțiare, superioare și postuniversitare de rezidențiat și/sau masterat în domeniu, specialiștii cu studii profesional tehnice postsecundare și postsecundare nonterțiare”.	
	Legea nr.130/2012 privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă la art. 56, pct. 2, lit. b) și art. 56, pct. 8, lit. b) sintagma „cursuri de calificare” și „cursuri de instruire” se va substitui cu sintagma „programe de formare continuă”.	
	Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului:	
	la art. 5 ¹ , alin. (2) și la art. 10 ² pct. 3, lit. a) după sintagma „studii superioare” este necesar de stabilit expres nivelul studiilor superioare: de licență nivel 6 CNC, de master nivel 7 CNC sau de doctorat nivel 8 CNC;	
	la art. 10 ¹ pct. 5) lit. d) sintagma „gradului de calificare” se va substitui cu sintagma „nivelului de calificare”.	
	Legea nr.92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării la art. 20. pct. 3, lit. b) după cuvântul „studii superioare” este necesar de a completa expres nivelul studiilor superioare: de licență nivel 6 CNC, de master nivel 7 CNC sau de doctorat nivel 8 CNC;	
	Legea nr. 143/2014 privind regimul articolelor pirotehnice:	
	art. 22, pct. (1), lit. b) textul „curs de calificare în meseria de pirotehnician” se substituie prin textul „program de formare profesională a adulților pentru obținerea calificării pirotehnician”;	
	art. 22, pct. (3) textul „Cursurile de calificare în meseria de pirotehnician” se substituie textul „Programele de formare profesională a adulților pentru obținerea calificării pirotehnician”. După cuvântul „programelor” se completează cu textul „de formare profesională a adulților.”	
	Codul transporturilor rutiere nr.150/2014:	
	art. 43, (1), alin (7) textul „Candidatul pentru funcția de manager de transport rutier care face dovada deținerii unei diplome de studii	Nu se acceptă.

		<p><i>superioare în domeniul transporturilor rutiere este scutit de necesitatea frecventării cursurilor de calificare inițială și de formare periodică. În termen de până la 3 ani după absolvirea studiilor superioare de specialitate în domeniul transporturilor rutiere” se substituie cu textul „Candidatul pentru funcția de manager de transport rutier care face dovada deținerii unei diplome de studii superioare de master în domeniul transporturilor rutiere este scutit de necesitatea frecventării programelor de formare continuă. În termen de până la 3 ani după absolvirea studiilor superioare de master în domeniul transporturilor rutiere”;</i></p>	<p>Propunerile în cauză vin să înăsprescă cerințele existente, ceea ce este contrar scopului proiectului de lege. Aceste propuneri necesită să fie însoțite de analiză și argumentare suplimentară.</p>
		<p>art. 97. lit. b) după cuvântul „<i>inginer</i>” se completează cu cuvântul „<i>licențiat</i>”;</p>	
		<p>art. 126. – pct. (4) propoziția „studii superioare sau medii speciale cu calificarea de inginer sau tehnician în transportul auto” se substituie cu sintagma „studii superioare de licență sau profesional tehnice postsecundare, care dețin calificarea inginer licențiat sau tehnician în domeniul transporturilor auto”;</p>	
		<p>art. 128, pct. (2), lit. a) propoziția „sau tehnician în transportul auto” se substituie prin „sau diploma studii profesional tehnice, care confirm calificarea de inginer licențiat sau tehnician în domeniul transportul auto ”;</p>	
		<p>art. 128, pct (2), lit. c) propoziția „curs de calificare inițială sau de formare periodică,” se substituie prin „program de formare continua”.</p>	
		<p>Legea nr.107/2016 cu privire la energia electrică la art. 14, alin (6) , lit. a) urmează a fi stabilit expres nivelul studiilor superioare: de licență nivel 6 CNC, de master nivel 7 CNC sau de doctorat nivel 8 CNC necesar pentru realizarea atribuțiilor funcționale sectoriale.</p>	
		<p>Legea nr.108/2016 cu privire la gazele naturale la art. 14. alin (4), lit. a) urmează a fi stabilit expres nivelul studiilor superioare: de licență nivel 6 CNC, de master nivel 7 CNC sau de doctorat nivel 8 CNC necesar pentru realizarea atribuțiilor funcționale sectoriale.</p>	
		<p>Legea nr. 291/2016 cu privire la organizarea și desfășurarea jocurilor de noroc la art. 11, lit. e) și art. 11, lit. f) urmează a fi stabilit expres nivelul studiilor superioare: de licență nivel 6 CNC, de</p>	

		master nivel 7 CNC sau de doctorat nivel 8 CNC necesar pentru realizarea atribuțiilor funcționale sectoriale.	
		Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative la art. 27, alin. (1) urmează a fi stabilit expres nivelul diplomei de studii superioare: de licență, nivel 6 CNC, de master ,nivel 7 CNC sau de doctorat, nivel 8 CNC necesar pentru realizarea atribuțiilor funcționale.	
		Legea nr. 119/2018 cu privire la medicamentele de uz veterinar la art. 18, alin.3 textul „diplomă de calificare acordată la încheierea unui curs universitar în domeniul farmaceuticii sau medicinei veterinare, să prezinte dovada că are cunoștințele necesare” se substituie cu textul „diplomă de studii superioare integrate, nivel 7 CNC, acordată la absolvirea programului de studii superioare în domeniul de formare profesională Farmacie sau Medicină veterinară, să prezinte dovada că are Certificat de competență”.	Nu se acceptă. Propunerile nu țin de obiectivul proiectului. Astfel de propuneri necesită a fi elaborate și promovate prin un proiect de lege separat, fiind prezentată informația necesară în Nota de fundametare.
		Legea nr. 43/2023 privind gazele fluorurate cu efect de seră la art. 15, pct. (5) textul „Cadrului național al calificărilor din Republica Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1016/2017.” se substituie cu textul „Cadrului Național al Calificărilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 330/2023.”	Nu se acceptă. Propunerile nu țin de obiectivul proiectului. Astfel de propuneri necesită a fi elaborate și promovate prin un proiect de lege separat, fiind prezentată informația necesară în Nota de fundametare.
		Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023:	
		art. 121, alin. (1) textul diplomă de studii superioare ” urmează a fi completat cu nivelul studiilor superioare solicitate de licență, nivel 6 CNC, de master ,nivel 7 CNC sau de doctorat, nivel 8 CNC necesar pentru realizarea atribuțiilor funcționale;	
		art. 170. alin. (1) cuvântul „inginer” se completează cu cuvântul „licențiat”.	
4.	Ministerul Culturii (demersul nr. 04/3-0911437 din 15.05.2025)	Ministerul Culturii salută intenția Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării de simplificare a procedurilor administrative, sporire a transparenței și facilitare a desfășurării activităților economice, însă consideră necesar ca procesul dereglementării la nivel economic trebuie să țină cont de provocările existente în domeniile mass-media și cultură, atât la nivel național, cât și nivel european din perspectiva	Nu se acceptă. Deși apreciem preocuparea privind protecția spațiului informațional și prevenirea difuzării conținuturilor dăunătoare, considerăm că temerile exprimate în aviz nu sunt pe deplin

		<p>securității naționale. Acest fapt este determinat de creșterea volumului de informații false și interferențe străine în spațiul mediatic și cultural al Republicii Moldova prin intermediul unor campanii de destabilizare desfășurate de către actori străini. În acest context, Ministerul Culturii consideră inoportune unele modificări propuse la Legea cinematografilei nr. 116/2014, care ar putea crea noi oportunități de ingerințe în spațiul informațional al Republicii Moldova, și anume în domeniul cinematografic, cât și o excludere totală sau transformarea în notificări neobligatorii (și respectiv lipsite de necesitate), a reglementărilor ce țin de activitatea cinematografilei sau activităților din domeniul cinematografic.</p> <p>Reieșind din cele expuse supra, Ministerul Culturii comunică următoarele obiecții și propuneri.</p> <p>La art. XXX. - Legea cinematografilei nr.116/2014:</p> <p>La alin. 1 se respinge excluderea noțiunii „viza de exploatare”, aceasta fiind un element important în protejarea spațiului informațional național;</p> <p>La alin. 2 se respinge excluderea literei k) de la articolul 6; La alin. 3, articolul 8 alin. 4 va avea următorul cuprins:</p> <p>„4) Registrul cinematografic îndeplinește următoarele funcții:</p> <p>a) colectează notificările privind activitățile în domeniul cinematografilei (producție, distribuție, exploatare), în scop de evidență statistică și culturală, și le înregistrează în Registrul cinematografic</p> <p>b) efectuează clasificări și eliberează vize de exploatare pentru filmele distribuite pe teritoriul Republicii Moldova, cu excepția celor transmise prin eter sau cablu.”</p> <p>Luând în considerație faptul că prin alin. 4 se dereglementează orice control asupra produselor cinematografice care urmează a fi difuzate în Republica Moldova, fapt ce reprezintă o amenințare la securitatea informațională națională, Ministerul Culturii respinge modificarea propusă. Constatăm că mecanismele care se propun a fi introduse în schimb prin alin. 5 al art. 9¹ din Legea nr. 116/2014 sunt insuficiente pentru a garanta o protecție a spațiului cinematografic de ingerințe</p>	<p>justificate și nu reflectă exact conținutul și scopul proiectului de reformă propus. În primul rând, regimul de notificare propus nu slăbește capacitatea statului de a reglementa activitatea cinematografică, ci o modernizează și o face mai eficientă, prin alinierea la standardele de reglementare inteligente prevăzute de Legea nr. 160/2011. Notificarea oficială nu este un gest formal sau opțional, ci un instrument legal care înlocuiește autorizarea prealabilă acolo unde nu există riscuri majore directe și unde controlul poate fi exercitat ulterior, proporțional și eficient. Eliminarea vizei de exploatare și a certificatului de clasificare nu echivalează cu absența controlului. Clasificarea filmelor rămâne obligatorie, dar este realizată de operator, pe propria răspundere, conform ghidurilor/cerințelor oficiale aprobate de Ministerul Culturii. Proiectul a fost ajustat ca în caz de nerespectare sau de clasificare eronată, Centrul Național al Cinematografilei (CNC) are în continuare dreptul să solicite corectarea, să emită avertismente publice și, acolo unde este cazul, să sesizeze instituțiile cu atribuții în domeniul audiovizualului sau al protecției copilului. Afirmatia potrivit căreia CNC ar deveni „un simplu receptor pasiv” nu corespunde realității. Dimpotrivă, CNC va avea atribuții clare de gestionare a Registrului cinematografic, de analiză tematică a</p>
--	--	--	--

culturale străine și transformă Centrul Național al Cinematografiei într-un simplu spectator al proceselor care au loc în domeniul cinematografic național. Totodată, modificarea propusă prin alin. 6 impune necesitatea redactării acesteia pentru a corespunde provocărilor existente în spațiul informațional național și care ar permite Centrului Național al Cinematografiei să limiteze ingerințele străine în domeniul cinematografic, să prevină (nu doar să constate post-factum) diseminarea discursului de ură și conținuturilor ilegale și să asigure protecția copiilor împotriva impactului negativ al informației care poate fi difuzată prin produse cinematografice.

notificărilor, de verificare a respectării clasificării și de reacție instituțională în cazul detectării unor nereguli. Diferența fundamentală este că intervenția nu va mai fi formală și automată, ci motivată, documentată și direcționată spre cazurile care necesită cu adevărat intervenție publică. În ceea ce privește riscul ingerințelor străine și al dezinformării prin intermediul produselor cinematografice, este important să precizăm că aceste fenomene se manifestă în primul rând prin mediul online, platforme de streaming și rețele sociale, care nu sunt reglementate prin Legea cinematografiei și nu sunt supuse vizei de exploatare. În acest context, menținerea unor filtre formale ex-ante, precum viza de exploatare, nu oferă un mecanism eficient de protecție, ci întreține un cadru birocratic care blochează inițiativa și creează sarcini disproporționate pentru operatori și autoritate. În plus, Republica Moldova dispune deja de instituții cu atribuții clare și eficiente în domeniul securității informaționale, inclusiv pentru prevenirea și combaterea propagandei și a ingerințelor externe. Printre acestea se numără Serviciul de Informații și Securitate (SIS), Consiliul Audiovizualului (CAA), Procuratura Generală, Centrul pentru combaterea criminalității informatice, sistemul PATRIOT de monitorizare automată a

conținutului online, precum și alte instrumente legislative în vigoare. Aceste instituții și mecanisme oferă deja pârgii directe și eficace pentru intervenție atunei când este vorba despre securitatea spațiului informațional – domeniu care depășește, în mod evident, competențele CNC. De altfel, proiectul de modificare propune tocmai o recalibrare a rolului CNC: de la instituție permisivă, cu sarcini formale, la instituție responsabilă de colectarea și verificarea notificărilor, publicarea de date și intervenții punctuale, acolo unde este cazul. În locul unei autorizări generale, CNC va avea un instrument de monitorizare continuă, care permite intervenție rapidă atunei când se impune.

Clarificarea mecanismelor propuse: proiectul de modificare intervine punctual și strategic asupra cadrului normativ, prin:

eliminarea a două acte permissive:

- viza de exploatare – care nu mai este relevantă în contextul difuzării digitale și nu oferă o protecție reală;

- autorizarea/clasificarea cinematografelor – care nu se justifică prin riscuri directe asupra vieții, sănătății sau ordinii publice;

transformarea a două acte permissive în notificări oficiale, în conformitate propunerile noi din Legea nr. 160/2011 :

- înregistrarea prin notificare a operatorilor – devine notificare

			<p>obligatorie cu scop statistic și cultural, fără caracter restrictiv;</p> <ul style="list-style-type: none"> • certificatul de clasificare a filmului – este înlocuit prin autoclasificare responsabilă, bazată pe ghiduri/cerințe oficiale, cu posibilitate de corectare ulterioară. <p>Toate aceste modificări se bazează pe regimul de notificare oficială, care este obligatoriu, se face pe propria răspundere și permite intervenții post-factum din partea CNC, CAA, SIS sau Procuraturii, acolo unde este necesar.</p> <p>Temei juridic suplimentar - Centrul Național al Cinematografiei este o instituție publică aflată în subordinea Ministerului Culturii, iar conform proiectului de Lege privind instituțiile publice (542/CS/2024, elaborat de Cancelaria de Stat), instituțiile publice nu au dreptul să emită acte permissive. Este important de subliniat și că nici legislația Uniunii Europene nu prevede eliberarea de vize de exploatare sau certificate de clasificare de către autorități publice centrale, ca condiție pentru distribuirea unui film</p>
5.	Ministerul Finanțelor	Pe parcursul întregului text, cuvintele „organ vamal”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „Serviciul Vamal”, la forma gramaticală corespunzătoare.	
		Referitor la art. III din proiect privind modificarea Codului fiscal nr. 1163/1997:	

		<p>a) denumirea articolului respectiv se va modifica, reieșind din faptul că se modifică doar un singur articol din Codul fiscal, și anume art.144¹;</p> <p>b) la alin.(2), cuvintele „prezenta lege” se substituie cu cuvintele „prezentul Cod”;</p> <p>c) modificările propuse la alin.(3), se vor completa cu substituirea textului „de 3 ani” cu textul „de 5 ani”.”;</p> <p>d) articolul se completează cu o modificare care stabilește faptul abrogării de la alin. (4) a lit. b);</p>	Se acceptă.
		<p>articolul se completează cu o mențiune, potrivit căreia art. 144¹ se completează cu alin. (14¹) cu următorul cuprins: „(14¹) Depistarea, de către Serviciul Fiscal de Stat, a unor date neveridice în informația declarată de solicitant sau a lipsei documentelor necesare prevăzute de alin. (4) servește drept temei pentru sistarea termenului de înregistrare inițială sau a unei înregistrări noi a solicitantului în calitate de CAT MCC/IF.</p>	Se acceptă.
		<p>Înainte emiterii refuzului solicitantului i se va comunica prin notificare, asupra neajunsurilor și i se va acorda un termen pentru înlăturarea neajunsurilor, ce nu va depăși 10 zile lucrătoare din data recepționării notificării. În cazul în care solicitantul nu înlătură neajunsurile în termenul acordat, SFS va refuza înregistrarea inițială sau nouă a solicitantului în calitate de CAT MCC/IF.”.</p>	Se acceptă.
		<p>la alin. (15), textul „de 3 ani” se substituie cu textul „de 5 ani”.”;</p>	Se acceptă.
		<p>Referitor la art. IV din proiect privind modificarea Legii nr. 93/1998 cu privire la patenta de întreprinzător:</p>	
		<p>la art. 1:</p>	
		<p>alin. (1), se vor stabili noțiuni distincte care delimitează activitatea în bază de patentă – ca regim simplificat de desfășurare a activității de întreprinzător în bază de patentă și patenta de întreprinzător - ca document confirmativ, eliberat de către Serviciul Fiscal de Stat (<i>în continuare SFS</i>), ce atestă dreptul titularului acestuia de a desfășura</p>	Se acceptă.

	activitate în baza patentei. Aspectul dat este necesar în scop de percepere corectă a noțiunilor de către toate părțile interesate.	
	În aceeași ordine de idei, ținem să menționăm că, întrucât art. 2 din Legea nr. 93/1998 operează cu noțiunea de "titular de patentă", se consideră oportună utilizarea acesteia și în normele incluse în proiectul vizat;	Se acceptă.
	- Suplimentar, proiectul se va completa cu modificări propuse la alin. (2), după cum urmează: <ul style="list-style-type: none"> • lit. c) se exclude, dat fiind excluderea în acest sens a blanchetei patentei ca document de strictă evidență, precum și necesitatea optimizării procesului de eliberare de către SFS a acestui document (inclusiv on-line); lit. f), sintagma "stabil" se exclude, dat fiind faptul că domiciliul persoanei poate să fie doar unul singur;	Se acceptă.
	alin. (6) va avea următoarea redacție:"(6) Modul de administrare și procedura de emitere și prelungire a patentei se stabilește de către Serviciul Fiscal de Stat.", reieșind din faptul că SFS la momentul actual este autoritatea emitentă a patentei, precum și asigură gestionarea acestui proces prin intermediul SIA "E-cerere" modulul "Gestionarea patentelor de întreprinzător";	Se acceptă.
	la art. 4:	
	alin. (1) se va ajusta redacția, astfel încât solicitanților de patentă să li se ofere posibilitatea de a depune cererile respective atât on-line, cât și fizic. De menționat că, actualmente, solicitarea eliberării/prelungirii patentelor de întreprinzător se realizează prin adresarea persoanelor interesate preponderent la subdiviziunile SFS, ca urmare a faptului că nu dețin semnături electronice/semnături mobile.	Se acceptă.
	- Art. IV pct.4 se completează cu propunerea de abrogare a alin. (1 ⁴), în temeiul faptului că, începând cu 01.07.2023, genurile de activitate 1.1 și 1.2 din Anexa la Legea nr. 93/1998 au fost excluse;	Se acceptă.
	- alin. (5) va avea următoarea redacție: "(5) Verificarea de către Serviciul Fiscal de Stat a statutului de persoană asigurată social de stat pentru întreaga perioadă de	Se acceptă.

	desfășurare a activității în baza patentei de întreprinzător, precum și a statutului de persoană asigurată în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală, se efectuează prin consumul de date corespunzătoare de la autoritățile competente, fără a fi necesară prezentarea documentelor confirmative de către solicitant.”, dat fiind faptul că SFS nu deține competențe privind verificarea plenitudinii achitării contribuțiilor și primelor;	
	- alin. (6) va fi menținut în redacția actuală, pentru a oferi posibilitatea contribuabililor de a primi patenta atât on-line, cât și fizic - în condițiile adresării solicitanților la subdiviziunile SFS, inclusiv din motivul nedeținerii semnăturii electronice/semnăturii mobile;	Se acceptă.
	- Art. IV pct.4 se completează cu propunerea de abrogare a alin. (7), dat fiind că la momentul actual eliberarea/prelungirea patentelor se realizează efectiv doar de către subdiviziunile SFS. În această ordine de idei, se propune excluderea din tot conținutul Legii nr. 93/1998, precum și a proiectului Legii cu referință a normelor ce vizează eliberarea/prelungirea patentelor de către primării, inclusiv norme tangențiale activității primăriilor aferent acestui proces;	Se acceptă.
	Suplimentar Art. IV din proiect se va completa cu următoarele propuneri de ajustare a Legii nr.93/1998 cu privire la patenta de întreprinzător, după cum urmează:	
	art. 7 alin. (1) se completează în final cu sintagma: ”, dar nu mai mult de 12 luni”, întru statuarea expresă a termenului maxim de eliberare/prelungire a patentei;	Se acceptă.
	la art. 9 alin. (3) sintagma ”seria patentei” se substituie cu sintagma ”data patentei”, în contextul în care statutul blanchetei patentei de întreprinzător ca document de strictă evidență, care conține număr și serie se propune a fi exclus din Legea nr. 93/1998;	Se acceptă.
	la art. 10 alin. (2) sintagma ”și achitării unei taxe în mărimea unui salariu minim” se exclude, având în vedere că statutul blanchetei patentei de întreprinzător ca document de strictă evidență, cu cel puțin 10 grade de protecție se propune a fi exclus din Legea nr. 93/1998;	Se acceptă.
	la art. 11, alin. (1)-(3) se abrogă, deoarece odată cu anularea blanchetei de patentă ca document de strictă evidență, cu cel puțin 10 grade de	Se acceptă.

		<p>protecție, nu va fi necesară restabilirea patentei pierdute sau nimicite. Blancheta patentei eliberată anterior, care a fost pierdută sau nimicită, va putea fi accesată de către titularul acesteia din SIA "Cabinetul personal al contribuabililor" sau eliberată fizic de către subdiviziunea SFS, urmare a extragerii acesteia din SIA "E-cerere" modulul "Gestionarea patentelor de întreprinzător" (la solicitarea titularului acesteia);</p>	
		<p>la art. 14, alin. (2) se abrogă, dat fiind faptul că serviciul Mpay nu permite verificarea achitării de către solicitantul/titularul patentei a taxei pentru patentă, la moment acest proces realizându-se prin accesarea de către inspector SI a SFS. Totodată, în scop de facilitare a efectuării plăților, în cazul solicitanților/deținătorilor patentei se consideră oportun de a oferi posibilitatea efectuării acestora și prin intermediul altor instrumente decât cel din MPay.</p>	<p>Nu se acceptă. Serviciul guvernamental de plăți Mpay este instrumentul utilizat de toate instituțiile statului în virtutea legii. În cazul în care există o problemă tehnică în utilizarea acestuia de către SFS, recomandarea este că această problemă tehnică să fie adresată către AGE. Insistăm că formularea propusă să rămână neschimbată.</p>
		<p>Referitor la art. X privind modificarea Anexei la Legea nr. 852/2002 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la regimul comercial și reglementarea utilizării hidrocarburilor halogenate care distrug stratul de ozon, precum și Art. XLVIII prin care se modifică Legea nr. 43/2023 privind gazele fluorurate cu efect de seră, în partea ce ține de substituirea autorizației pentru importul, exportul sau reexportul substanțelor ce distrug stratul de ozon și al gazelor fluorurate cu efect de seră, al echipamentelor și produselor ce conțin astfel de gaze cu notificarea, se consideră irelevantă și nu se acceptă propunerea formulată, deoarece se va reduce din nivelul controlului care se impune în virtutea obligațiilor internaționale asumate de Republica Moldova.</p>	<p>Nu se acceptă. A se vedea comentariile la avizul Ministerului Mediului și la avizul Centrului de Armonizare a Legislației.</p>
		<p>Necesită a fi menționat, că Republica Moldova a aderat și ratificat mai multe acorduri internaționale care reglementează domeniul hidroclorofluorocarburilor și hidrofluorocarburilor: Convenția de la Viena pentru protejarea stratului de ozon, încheiată la Viena la 22 martie 1985, Protocolul referitor la substanțele care distrug stratul de ozon, Montreal, 16 septembrie 1987 (Hotărârea Parlamentului nr.</p>	

		<p>966/1996) și recent Amendamentul la Protocolul de la Montreal privind substanțele ce distrug stratul de ozon, adoptat la Kigali la 15 octombrie 2016, ratificat prin Legea nr. 178/2023, care impun obligația statelor membre să instituie controlul acestora (hidroclorofluorocarburi și hidrofluorocarburi) în baza unei licențe (art.4).</p>	
		<p>Serviciul Vamal insistă asupra menținerii actului permisiv și din motiv că gazele F (hidrofluorocarburi) sunt reglementate de Legea nr. 43/2023 privind gazele fluorurate cu efect de seră și au ca unitate de măsură „kg CO2 echivalent”, care se calculează după o formulă specială. În declarația vamală, la momentul declarării se indică cantitatea în „kg” metrice. La modul practic în prezent, Agenția de Mediu la momentul eliberării autorizației, indică atât cantitatea în kg CO2 echivalent, cât și în kg, facilitând în acest sens procesul de declarare, fapt ce permite funcționarilor vamali să asigure la momentul vămuirii controlul strict al cantității admise anual pentru import, conform cadrului normativ în vigoare.</p>	<p>Nu se acceptă. Referitor la insistența Serviciului Vamal menționam că Agenția de Mediu va prezenta în continuare datele necesare, pe care le prezenta la eliberarea autorizației în baza informației prezentate de agentul economic în notificare.</p>
		<p>Totodată, nu se acceptă modificarea pct. 7 Art. X din proiect, prin care se modifică pct. 19 din Anexa la Legea nr. 852/2002 referitor la punerea în sarcina Serviciului Vamal a obligației de a informa Agenția de Mediu despre efectuarea importului/exportului/reexportului hidroclorofluorocarburilor, deoarece conform Codului vamal nr. 95/2021 (<i>în continuare – Cod vamal</i>), Regulamentul de punere în aplicare a Codului Vamal nr. 95/2021, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 92/2023 și Normelor tehnice privind cerințele în materie de date pentru completarea declarației vamale, aprobate prin Ordinul directorului Serviciului Vamal nr. 563-O/2023, declarația vamală se depune doar în format electronic.</p>	<p>Nu se acceptă. Considerăm că anume Serviciul Vamal, care deține informația necesară și verifică, trebuie să o comunice Agenției de Mediu, dar nu agenții economici, care pot admite careva erori intenționat sau din greșeală. Serviciul Vamal nu poate fi calificat ca instituție publică intermediară.</p>
		<p>Pct. 19 din Anexa la Legea nr.852/2002 va avea următorul cuprins:</p>	
		<p>„19. În termen de 25 de zile din data efectuării importului/ exportului/ reexportului, titularul autorizației eliberate de către autoritatea emitentă, expediază acesteia o copie de pe declarația vamală ce confirmă importul, exportul sau reexportul mărfurilor corespunzătoare.”.</p>	

		<p>Este de subliniat că, dispozițiile pct. 19 din actul legislativ prenotat sunt parte componentă a Capitolului V din aceeași Anexă la act, ce impune anumite obligații operatorilor economici care importă, exportă, comercializează și utilizează substanțe care distrug stratul de ozon. Iar, redacția propusă pentru modificare și anume, „Serviciul Vamal expediază Agenției de Mediu” trebuie să fie racordată la prevederile art. 8 alin. (1) lit. d) din Codul vamal, care stipulează despre comunicarea informațiilor și protecția datelor cu caracter personal. De altfel, informațiile cuprinse în preambulul articolului se solicită de către autoritățile publice centrale de licențiere, reglementare și monitorizare sectorială în scopul exercitării de către acestea a atribuțiilor lor.</p>	
		<p>Prin urmare, în consecutivitatea acțiunilor, propunerea de modificare urmează a fi adaptată la condițiile reale de desfășurare a acțiunilor prescrise, or, Serviciul Vamal apare în raportul juridic dintre Agenția de Mediu și operatorul economic, în calitate de instituție publică intermediară, și asigură corectitudinea documentării procesului de vămuire, fiind informată și cunoscută cu toată informația necesară și apărută în acest proces, la data acceptării declarației vamale și ale documentelor justificative, fără sarcini suplimentare ce duc la împovărarea activității desfășurate.</p>	
		<p>Or, chiar și în activitatea de monitorizare sectorială, informațiile puse la dispoziția Serviciului Vamal din partea operatorilor economici, pot fi divulgate la cerere și doar în scopul determinat. În alte situații, la simpla cerere, Serviciul Vamal furnizează doar informații cu caracter general.</p>	
		<p>De altfel, în conformitate cu art. 46 alin. (3) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, expunerea dispozițiilor de conținut este sistematizată într-o succesiune logică, dispozițiile de drept material precedându-le pe cele de ordin procedural. Succesiunea logică se bazează pe o analiză juridică temeinică, pe stabilirea naturii instituțiilor și a relațiilor dintre acestea, ceea ce nu a fost atestată ca argumentare la propunerea de modificare înaintată.</p>	
		<p>La art. XV privind modificarea Legii nr. 282/2004 privind regimul metalelor prețioase și pietrelor prețioase, urmează a fi reglementat</p>	

		<p>expres, dacă activitatea de import a metalelor prețioase și pietrelor prețioase se realizează în baza licenței.</p>											
		<p>Clarificarea este necesară în contextul în care, conform prevederilor art. 16 alin. (1) din Legea nr. 282/2004, activitatea de întreprinzător în domeniul metalelor prețioase și pietrelor prețioase se desfășoară în bază de licență. Totodată, art. 16 alin. (2) din Legea citată, indică expres ce presupune activitatea cu metale prețioase și pietre prețioase, printre care nu regăsim introducerea/importul în țară a mărfurilor care fac parte din categoria acestora. Cu toate acestea, art. 4 din Legea menționată stipulează că activitatea cu metale prețioase și pietre prețioase, presupune printre altele și „introducerea, expedierea și scoaterea în/din Republica Moldova a metalelor prețioase și pietrelor prețioase și a articolelor din ele”;</p>	<p>Se ia act Articolul 4 noțiunea <i>activități cu metale prețioase și pietre prețioase</i> prevede toate activitățile cu metalele și pietrele respective, inclusiv introducerea, expedierea și scoaterea în/din Republica Moldova a metalelor prețioase și pietrelor prețioase și a articolelor din ele. Pe când articolul 16, reieșind din denumirea sa, se referă doar la activitățile supuse licențierii, acestea fiind menționate în alin. (2).</p>										
		<p>La art. XXIII prin care se modifică Legea nr.10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice, Anexa nr.1 Lista mărfurilor, activităților serviciilor cu impact asupra sănătății publice, supuse procedurii de notificare, va avea următorul cuprins:</p>	<p>Se acceptă parțial. Redacția inclusă în proiect are la bază lista propusă de Ministerul Sănătății în care se regăsesc mai multe poziții propuse în aviz.</p>										
		<p>„ Anexa nr.1 LISTA Mărfurilor, activităților serviciilor cu impact asupra sănătății publice, supuse procedurii de notificare</p>											
		<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2" data-bbox="571 925 1512 997">Lista mărfurilor cu impact asupra sănătății publice, supuse procedurii de notificare</th> </tr> <tr> <th data-bbox="571 997 828 1220">Codul poziției tarifare conform Nomenclaturii combinate a mărfurilor</th> <th data-bbox="828 997 1512 1220">Denumirea mărfurilor</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="571 1220 828 1252">2106</td> <td data-bbox="828 1220 1512 1252">Preparate alimentare nedenumite și necuprinse în altă parte</td> </tr> <tr> <td data-bbox="571 1252 828 1316">2404 11 000</td> <td data-bbox="828 1252 1512 1316">Produse destinate inhalării fără ardere care conțin tutun sau tutun reconstituit</td> </tr> <tr> <td data-bbox="571 1316 828 1388">2404 12 000</td> <td data-bbox="828 1316 1512 1388">Alte produse destinate inhalării fără ardere care conțin nicotină</td> </tr> </tbody> </table>	Lista mărfurilor cu impact asupra sănătății publice, supuse procedurii de notificare		Codul poziției tarifare conform Nomenclaturii combinate a mărfurilor	Denumirea mărfurilor	2106	Preparate alimentare nedenumite și necuprinse în altă parte	2404 11 000	Produse destinate inhalării fără ardere care conțin tutun sau tutun reconstituit	2404 12 000	Alte produse destinate inhalării fără ardere care conțin nicotină	
Lista mărfurilor cu impact asupra sănătății publice, supuse procedurii de notificare													
Codul poziției tarifare conform Nomenclaturii combinate a mărfurilor	Denumirea mărfurilor												
2106	Preparate alimentare nedenumite și necuprinse în altă parte												
2404 11 000	Produse destinate inhalării fără ardere care conțin tutun sau tutun reconstituit												
2404 12 000	Alte produse destinate inhalării fără ardere care conțin nicotină												

2404 19 000	Alte produse destinate inhalării fără ardere
3214	Chit pentru geamuri, chit pentru îmbinări, cimenturi de rășină și alte masticuri; gleturi pentru zugrăvit; gleturi nerefractare de tipul celor utilizate în construcții pentru fațade, pereți interiori, podele, tavane și similare
3917 21 100 - 3917 40 000	Tuburi, țevi și accesorii ale acestora (de exemplu, îmbinări, coturi, flanșe), din materiale plastice
4009	Tuburi, țevi și furtunuri din cauciuc vulcanizat, nedurificat, prevăzute sau nu cu accesoriile acestora (de exemplu, racorduri, garnituri, coturi, flanșe)
4014	Articole de igienă sau de farmacie (inclusiv tetinele), din cauciuc vulcanizat, nedurificat, chiar cu părți din cauciuc durificat (ebonită):
4415 10 100	Lăzi, lădițe, coșuri, cilindri și ambalaje similare
4416 00 000	Butoaie, cuve, putini și alte produse de dogărie și părțile acestora, din lemn, inclusiv doagele
4503	Articole din plută naturală
4504	Plută aglomerată (cu sau fără liant) și articole din plută aglomerată
4803 00	Hârtii de tipul celor utilizate ca hârtie igienică, șervețele de demachiat, pentru șters mâinile, ca șervețele sau hârtii similare, pentru uz casnic, de igienă sau de toaletă, vată de celuloză și straturi subțiri din fibre celulozice, chiar creponate, încrețite, gofrate, ștanțate, perforate, colorate la suprafață, decorate la suprafață sau imprimate, în rulouri sau în foi
4806	Hârtii și cartoane sulfurizate, hârtii rezistente la grăsimi, hârtii de calc, hârtii pergaminat și alte hârtii glazurate, transparente sau translucide, în rulouri sau în foi
4808	Hârtii și cartoane, ondulate (chiar acoperite prin lipire), creponate, încrețite, gofrate, ștanțate sau perforate, în rulouri sau în foi, altele decât cele de la poziția 4803
4812 00 000	Blocuri filtrante și plăci filtrante, din pastă de hârtie
4813	Hârtie pentru țigări, chiar tăiată după dimensiune, în formă de colițe sau în formă tubulară
4818	Hârtii de tipul celor utilizate ca hârtie igienică și ca hârtii similare, vată de celuloză și straturi subțiri din fibre

		celulozice, de tipul celor pentru uz casnic sau sanitar, în rulouri cu o lățime de maximum 36 cm sau tăiate după dimensiune; batiste, șervețele demachiante, hârtie pentru șters mâinile, fețe de masă și șervete, lenjerie de pat și articole similare pentru uz casnic, de toaletă, pentru uz igienic sau spitalicesc, îmbrăcăminte și accesorii de îmbrăcăminte, din pastă de hârtie, hârtie, vată de celuloză sau straturi subțiri din fibre celulozice	
	4819	Cutii, saci, pungi, cornete și alte ambalaje din hârtie, carton, vată de celuloză sau straturi subțiri din fibre celulozice; obiecte din carton pentru birou, pentru magazine sau similare	
	4821	Etichete de orice tip, din hârtie sau carton, imprimate sau nu	
	4823	Alte hârtii, cartoane, vată de celuloză și straturi subțiri din fibre celulozice, decupate după dimensiune; alte articole din pastă de hârtie, hârtie, carton, vată de celuloză sau din straturi subțiri din fibre celulozice	
	6111	Îmbrăcăminte și accesorii de îmbrăcăminte, tricotate sau croșetate, pentru sugari	
	6209	Îmbrăcăminte și accesorii de îmbrăcăminte pentru sugari	
	6309 00 000	Îmbrăcăminte purtată sau uzată și alte articole purtate sau uzate	
	6912 00 210	Articole pentru servicii de masă sau pentru bucătărie din ceramică comună	
	6912 00 810	Alte articole pentru servicii de masă sau pentru bucătărie, alte articole de menaj sau de uz gospodăresc și articole de igienă sau de toaletă, din ceramică comună, altele decât cele din porțelan	
	7310	Rezervoare, butoaie, bidoane, cutii și recipiente similare, pentru orice tip de substanțe (cu excepția gazelor comprimate sau lichefiate), din fontă, din fier sau din oțel, cu o capacitate de maximum 300 l, fără dispozitive mecanice sau termice, chiar căptușite sau izolate termic	
	8214 90 000	Alte articole de cuțitărie (de exemplu, mașini de tuns, satăre de măcelărie sau de bucătărie, cuțite de ghilotină, cuțite de tranșat sau de tocat, cuțite de tăiat hârtie); instrumente și seturi de instrumente pentru manichiură sau pedichiură (inclusiv pilele de unghii)	

		<table border="1"> <tr> <td data-bbox="586 97 831 196">8215</td> <td data-bbox="831 97 1498 196">Linguri, furculițe, polonice, spumiere, palete pentru prăjituri, cuțițe speciale pentru pește sau pentru unt, clești pentru zahăr și articole similare</td> </tr> <tr> <td data-bbox="586 196 831 233">8421 00 000</td> <td data-bbox="831 196 1498 233">Aparate pentru filtrarea sau purificarea apei</td> </tr> <tr> <td data-bbox="586 233 831 300">8421 22 000</td> <td data-bbox="831 233 1498 300">Aparate pentru filtrarea sau purificarea băuturilor, altele decât apa</td> </tr> <tr> <td data-bbox="586 300 831 395">8435</td> <td data-bbox="831 300 1498 395">Prese, teascuri, mașini și dispozitive de stors similare pentru fabricarea vinului, cidrului, sucurilor de fructe sau băuturilor similare</td> </tr> <tr> <td data-bbox="586 395 831 459">9619 00</td> <td data-bbox="831 395 1498 459">Tampoane igienice și tampoane interne, șervețele igienice și scutece pentru copii și articole similare, din orice material</td> </tr> </table>	8215	Linguri, furculițe, polonice, spumiere, palete pentru prăjituri, cuțițe speciale pentru pește sau pentru unt, clești pentru zahăr și articole similare	8421 00 000	Aparate pentru filtrarea sau purificarea apei	8421 22 000	Aparate pentru filtrarea sau purificarea băuturilor, altele decât apa	8435	Prese, teascuri, mașini și dispozitive de stors similare pentru fabricarea vinului, cidrului, sucurilor de fructe sau băuturilor similare	9619 00	Tampoane igienice și tampoane interne, șervețele igienice și scutece pentru copii și articole similare, din orice material	
8215	Linguri, furculițe, polonice, spumiere, palete pentru prăjituri, cuțițe speciale pentru pește sau pentru unt, clești pentru zahăr și articole similare												
8421 00 000	Aparate pentru filtrarea sau purificarea apei												
8421 22 000	Aparate pentru filtrarea sau purificarea băuturilor, altele decât apa												
8435	Prese, teascuri, mașini și dispozitive de stors similare pentru fabricarea vinului, cidrului, sucurilor de fructe sau băuturilor similare												
9619 00	Tampoane igienice și tampoane interne, șervețele igienice și scutece pentru copii și articole similare, din orice material												
		<p>La art. XXIV din proiect privind modificarea Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, la Anexa nr. 1:</p>											
		<p>compartimentul I Actele permissive care fac parte din categoria licențelor, la criteriul 2 Licență pentru importul și păstrarea alcoolului etilic; importul, păstrarea și comercializarea angro a producției alcoolice și/sau a berii importate, se va completa cu textul „cu excepția vinului, produselor obținute pe bază de must și a produselor vitivinicole aromatizate în sensul Legii viei și vinului nr. 57/2006”.</p>	<p>Nu se acceptă. Licența se aplică și la importul de vin, deoarece vinul face parte din noțiunea producție alcoolică.</p>										
		<p>Necesitatea modificării este dictată de interpretarea neuniformă de către diverse autorități a Legii nr. 1100/2000 și anume dacă licența respectivă se aplică și la importul de vin.</p>											
		<p>compartimentul II Actele permissive care se încadrează în categoria autorizațiilor, la criteriul 53 Autorizație de import al materiei prime medicamentoase, al materialelor, al articolelor, al ambalajului primar și secundar utilizate la prepararea și producerea medicamentelor/autorizație de import a medicamentelor, atragem atenția că Ministerul Sănătății are elaborat un nou proiect de modificare a Legii cu privire la medicamente (număr unic 414/MS/2024) și proiectul de Lege cu privire la dispozitivele medicale (număr unic 178/MS/AMDM/2025), care propun instituirea unor noi acte permissive aplicabile la importul medicamentelor și dispozitivelor medicale.</p>	<p>Se ia act.</p>										
		<p>La art. XXX din proiect privind modificarea Legii cinematografiei nr. 116/2014:</p>											

		<p>modificările propuse la art.2 se vor completa cu propunerea privind definirea noțiunii de „notificare”;</p>	<p>Nu se acceptă. Noțiunea de notificare se stabilește expres în Legea – cadru nr. 160/2011 (a se vedea art.12¹³ din proiectul de lege)</p>
		<p>art.8 alin.(4) lit. a) textul „notificările privind activitățile în domeniul cinematografiei” se substituie cu textul „notificările persoanelor fizice și juridice care desfășoară activități în domeniul cinematografiei”, în conformitate cu modificările propuse la art.6 alin.(2) lit. j));</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>art.8 alin.(4) lit. b) și art.9 alin.(3), se vor revizui întrucât noțiunea de „viza de exploatare” se exclude de la art.2), iar noțiunea „certificat de clasificare” nu este prevăzută în noțiunile principale stipulate la art.2 din Legea cinematografiei nr. 116/2014;</p>	<p>Nu se acceptă. Proiectul propune eliminarea certificatului de clasificare și nu este necesar careva definiție în acest sens.</p>
		<p>Suplimentar la Anexa nr.2 „Lista actelor permissive abordate în acest proiect de act normativ” din Nota de fundamentare, la pct.11-14 col.3 denumirea „IS Registrul Cinematografiei” se substituie cu „Centrul Național al Cinematografiei”, întrucât potrivit art.8 din Legea cinematografiei nr. 116/2014, Registrul cinematografiei reprezintă subdiviziunea internă a Instituției Publice „Centrul Național al Cinematografiei”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>La art. XLIII privind modificarea art. 12 din Codul vamal nr.95/2021, propunerea respectivă nu se acceptă. Se solicită menținerea regimului de licențiere a activității de broker vamal, prevăzut de art. 12 din Codul vamal, ca garanție a unui sistem vamal profesionist, controlabil și responsabil. Drept argumente privind menținerea acestuia, menționăm următoarele: Activitatea brokerului vamal are caracter strategic pentru stat Brokerul vamal are atribuții directe privind declararea, vămuirea și calcularea drepturilor de import/export. Un control riguros este esențial, iar regimul de notificare nu oferă aceleași garanții ca licențierea. Licențierea asigură controlul prealabil al competenței și integrității Condițiile prevăzute la art. 12 alin. (5) asigură:</p> <ul style="list-style-type: none"> • existența unei baze tehnico-materiale, 	<p>Nu se acceptă. Autorul proiectului nu susține poziția Ministerului Finanțelor și consideră că argumentele invocate pentru menținerea regimului de licențiere nu sunt convingătoare în contextul actual al reglementărilor moderne și al direcțiilor de reformă administrativă. În opinia autorului, faptul că o activitate este calificată drept „strategică” nu justifică, în sine, existența unui regim de autorizare ex-ante sub formă de licență. Controlul poate fi exercitat eficient prin instrumente moderne de supraveghere ulterioară, cum ar fi auditul tematic, monitorizarea digitală în timp real,</p>

- dotarea cu echipamente informatice adecvate,
- lipsa încălcărilor vamale/fiscale,
- personal calificat și certificat.

Aceste filtre permit doar accesul operatorilor profesioniști, eliminând riscul apariției intermediarilor nepregătiți sau de rea-credință. Licența permite intervenția promptă a autorităților în caz de abateri

Actualul regim oferă instrumente juridice clare pentru:

- suspendarea activității în caz de abateri (alin. 6),
- revocarea licenței în cazuri grave (alin. 7),
- trasabilitate și evidență publică (alin. 9).

Notificarea, prin natura sa, nu conferă autorităților același grad de control sau sancțiune, ceea ce poate slăbi disciplina și conformitatea în domeniul vamal.

Protejarea veniturilor bugetare și interesului public

În contextul în care bugetul de stat este sensibil la fluctuațiile din import/export, este vital ca intermedierea în procesul vamal să fie realizată de persoane juridice responsabile, verificate și supravegheate. Orice scădere a calității în serviciile de brokeraj poate avea consecințe financiare și reputaționale semnificative.

Alinierea la standardele internaționale

Regimuri similare de licențiere se regăsesc în Uniunea Europeană, conform Codului vamal al Uniunii (Reg. (UE) nr. 952/2013), statele membre ale Organizației Mondiale a Vămirilor, care recomandă autorizarea și certificarea brokerilor vamali pentru a asigura trasabilitatea și profesionalismul.

Republica Moldova trebuie să mențină aceste standarde pentru a facilita comerțul internațional și a consolida încrederea partenerilor comerciali.

Astfel, eliminarea licenței și înlocuirea acesteia cu o simplă notificare ar diminua capacitatea autorităților de a preveni și sancționa eficient neregulile, ar încuraja intrarea unor actori nepregătiți pe piață și ar periclita obiectivele fundamentale ale politicii vamale.

Totodată, subliniem că în Nota de fundamentare nu este prezentată o argumentare clară și convingătoare privind necesitatea renunțării la licență, ceea ce contravine principiilor de transparență decizională și

verificarea trasabilității în sistemele informatice și suspendarea temporară a activității în cazul constatării unor nereguli. Trebuie de ținut cont că Serviciul Vamal este și organ de control conform Legii nr.131/2012. La fel, propunerea legislativă nu presupune liberalizarea necondiționată a activității de brokeraj, ci instituirea unui regim de notificare condiționată, care păstrează toate garanțiile esențiale privind dotarea tehnico-materială, existența personalului calificat, constituirea garanției financiare, asumarea responsabilității legale și respectarea unor obligații detaliate privind desfășurarea activității. Se menține totodată obligativitatea formării profesionale a persoanelor care efectuează formalități vamale, accesul controlat la sistemul informațional vamal, utilizarea semnăturii electronice proprii și răspunderea juridică clară a brokerului vamal.

Din analiza comparativă a regimurilor existente în Uniunea Europeană, reiese că majoritatea statelor membre nu impun un regim de licențiere formală pentru brokerii vamali. Codul Vamal al Uniunii Europene, în Regulamentul (UE) nr. 952/2013, nu stabilește obligația de licențiere, ci lasă la latitudinea fiecărui stat membru posibilitatea de a defini condițiile de exercitare a reprezentării vamale. Aceasta oferă Republicii Moldova flexibilitatea de a adopta un model funcțional echivalent, adaptat realităților sale administrative, fără

		<p>fundamentare juridică riguroasă a actelor normative cu impact economic și administrativ major.</p> <p>În acest context, considerăm că modificarea propusă este prematură, nejustificată și riscantă pentru buna funcționare a sistemului vamal.</p>	<p>a intra în contradicție cu acquis-ul comunitar. Totodată, Convenția Revizuită de la Kyoto, la care Republica Moldova este parte, prevede că utilizarea serviciilor de brokeraj vamal trebuie să fie opțională pentru importatori și exportatori, iar eventualele cerințe impuse acestui sector trebuie să fie proporționale cu riscurile, transparente și nediscriminatorii. Menținerea regimului actual de licențiere generează costuri administrative semnificative, atât pentru autoritate, cât și pentru operatorii economici, și creează bariere nejustificate la intrarea pe piață.</p>
		<p>Referitor la art. XLIV privind modificarea Legii nr. 62/2022 cu privire la publicitate:</p>	
		<p>la art. 32:</p>	
		<p>alin. (3) lit. d) se specifică despre necesitatea depunerii declarației pe proprie răspundere a solicitantului prin care acesta confirmă că dispozitivul publicitar fix nu necesită obținerea autorizației de construire și că se obligă să achite taxa pentru dispozitivul publicitar fix. În acest sens considerăm necesară revizuirea normei în cauză, întrucât, prin prisma legislației fiscale, dispozitivul publicitar poate să cadă sub incidența taxei de plasare (amplasare) amplasare a publicității (reclamei) – dacă prin intermediul acestuia se prestează servicii de amplasare a publicității, în rezultatul cărora se obține venit sau sub incidența taxei pentru dispozitivele publicitare - dacă prin intermediul acestuia se amplasează publicitate proprie. De asemenea, atenționăm că, specificarea doar la acest alineat a obligației de achitare a taxei aferente publicității, crează neclarități vizavi de faptul dacă va apărea sau nu această obligație în cazul dispozitivelor publicitare fixe, care sunt amplasate și exploatate în baza autorizației de construire, eliberate în condițiile Codului urbanismului și construcțiilor.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Obligația privind achitarea taxei este prevăzută atât în declarația solicitantului, precum și comunicarea din partea autorității administrației publice locale (a se vedea alin. (4), lit. d). Considerăm că asumarea obligației din partea solicitantului, precum și o comunicare expresă din partea autorității emitente, este suficient pentru instituirea obligației și, respectiv monitorizarea îndeplinirii acesteia din partea autorităților.</p> <p>Suplimentar, atragem atenția la modificările propuse la Codul urbanismului și a construcțiilor unde se specifică că mărimea taxei pentru dispozitivul publicitar se indică direct în autorizația de construire.</p>

			Cu alte cuvinte, situația cu taxele și diferite tipuri de acte ce se eliberează pentru dispozitive publicitare este adresată atât din perspectiva dispozitivului publicitar care cade sub incidență prevederilor Codului urbanismului și a construcțiilor, cât și din perspectiva dispozitivului autorizat de către autoritatea administrației publice locale.
		alin. (4) lit.d) se consideră necesară revizuirea normei în contextul comentariilor specificate la alin. (3) lit. d);	Nu se acceptă, A se vedea comentariile de mai sus
		suplimentar modificărilor propuse la art. 34, se consideră necesară revizuirea alin. (3) și alin. (4) de la articolul respectiv, în sensul normelor incluse în proiectul Legii, a sintagmei "autorizației pentru dispozitiv publicitar";	Se acceptă.
		la art. 40, în contextul redacției propuse la alin. (1), considerăm necesară clarificarea aspectului dacă afișarea imaginilor publicitare proprii, pe mijloacele de transport proprii (aflate atât în trafic interraional sau internațional, de pasageri sau de mărfuri, pe taximetre și pe vehicule destinate publicității, cât și cele aflate în trafic local și cele care nu sunt destinate publicității (dar sunt utilizate în acest scop)) constituie sau nu publicitate exterioară amplasată pe/în mijloacele de transport;	Se acceptă.
		Referitor la art. LI alin. (3) lit. a) din proiectul vizat, după cuvântul "notificări" se completează cu sintagma "/documente confirmative", în contextul propunerilor expuse la art. 1 alin. (1) al Legii nr. 93/1998 cu privire la patenta de întreprinzător.	Se acceptă.
6.	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	MIDR în comun cu autoritățile administrative din subordine, susține dezideratul de simplificare a procedurilor administrative, de sporire a transparenței și de facilitare a desfășurării activităților economice, doar în condițiile observațiilor de mai jos:	
		I. Pe domeniul supravegherii tehnice	
		1. La Art.XXXVI din proiectul de lege, ce se referă la modificarea art.14 din Legea nr.108/2016 cu privire la gazele naturale, nu s-a ținut cont de prevederile art.9 al Legii nr.151/2022 privind funcționarea în	Nu este clară obiecția și care punct sau normă din proiect necesită a fi modificată.

		<p>condiții de siguranță a obiectivelor industriale și a instalațiilor tehnice potențial periculoase, care expres prevede cerințele pentru desfășurarea activităților din domeniul securității industriale, activități care sunt reflectate și în Legea nr.108/2016.</p>	
		<p>Subsecvent, menționăm că cerințele cadrului legal sunt deja implementate în domeniul gazelor lichefiate prin Legea nr.461/2001 privind piața produselor petroliere, or, art.14 alin.(4) statuează că: „În scopul asigurării securității industriale la exploatarea depozitelor petroliere și a stațiilor de alimentare cu produse petroliere principale și cu gaze lichefiate, agenții economici sunt obligați să se înregistreze în Registrul de stat al obiectivelor industriale și al instalațiilor tehnice potențial periculoase”. Respectiv, considerăm oportun ca aceste obligații să se reflecte și în propunerile de la art.14 al Legii nr.108/2016, observație valabilă inclusiv în ceea ce privește necesitatea armonizării denumirilor activităților.</p>	
		<p>2. Adicional, se propune de a se completa Nomenclatorul actelor permissive eliberate de către autoritățile emitente persoanelor fizice și persoanelor juridice pentru practicarea activității de întreprinzător (Anexa nr.1 a Legii nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător), cu includerea actului permisiv - „Autorizația privind securitatea la incendiu”, pentru asigurarea minimalizării riscului de producere a incendiilor, a securității anti-incendiu a persoanelor și a valorilor materiale la obiectivele economice. Drept temei pentru introducerea actului permisiv servește prevederile Hotărârii Guvernului nr.960/2016 cu privire la aprobarea Nomenclatorului obiectivelor publice cu pericol de incendiu, explozie-incendiu și al lucrărilor, serviciilor în domeniul apărării împotriva incendiilor pentru care este obligatorie obținerea avizului de apărare împotriva incendiilor la desfășurarea unor genuri de activitate, care în prezent nu este abrogată, însă nici nu poate fi aplicată, din motiv că Anexa nr.1 a Legii nr.160/2011 nu prevede un astfel de act permisiv. Conex, facem referință și la cadrul normativ al României (Hotărârea Guvernului nr.571/2016 pentru aprobarea categoriilor de construcții și amenajări care se supun avizării și/sau autorizării privind securitatea</p>	<p>Nu se acceptă. Actul propus nu are temei legal, dar și completarea Nomenclatorului cu acte permissive fără argumentare suficientă și fără temei în cadrul normativ UE sau internațional este contrar scopului proiectului. Atenționăm un astfel de aviz a fost exclus încă prin Legea nr.185/2017, în care la fel au fost aprobate completări la art.11 din Legea nr.267/1994, conform cărora avizul se înlocuiește cu „procesul-verbal de control”, care se eliberează după efectuarea controlului de stat în urma notificării cu privire la începerea unei noi activități economice sau comerciale la o adresă. Aceste prevederi trebuiau implementate, inclusiv la nivel de Hotărâri de Guvern, ori, în schimb, în foarte scurt timp art.11 din Legea nr.267/1994 a fost modificat și la redacția propusă prin Legea</p>

	la incendiu), care reglementează autorizația privind securitatea la incendiu în cazul anumitor categorii de construcții și amenajări.	nr.185/2017, care a fost agreată cu MAI și considerată destul de echilibrată nu s-a mai revenit.	
	II. Pe domeniul transportului naval		
	La Art.XXIV , ce propune modificări la Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, la pct.17:		
	1). compartimentul III (Actele permissive care se încadrează în categoria certificatelor), pozițiile 8, 9, 10, 11 și 12, se vor exclude deoarece nu sunt acte permissive.	Nu se acceptă CertIFICATELE în cauză sunt prevăzute de Legea 176/2013 privind transportul naval intern al Republicii Moldova.	
	În susținerea celor expuse, prezentăm următoarele argumente:		
	Denumirea actului	Argumentele	
	Certificat de clasă/ Certificat de tonaj/ Certificat de bună stare de navigabilitate	- actele se emit de societățile de clasificare, persoane juridice de drept privat, fără atribuții de putere publică și fără drept de utilizare a domeniului public; - actele nu conferă solicitantului drepturi sau obligații legate de inițierea, desfășurarea ori încetarea activității de întreprinzător; - fondurile colectate în urma emiterii actelor respective nu se varsă în bugetul de stat; În concluzie, actele menționate nu cad în sfera de aplicare a art.2 și art.9 alin.(4) din Legea nr.160/2011 .	Potrivit art. 1, alin. (5) din legea dată, modul de solicitare, acordare, suspendare și retragere a actelor permissive prevăzute de prezenta lege pentru agenții economici autohtoni în domeniul transportului naval intern se stabilește de Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător în partea în care nu este reglementat de prezenta lege.
	Certificat de naționalitate	- actul confirmă doar dreptul de navigație sub pavilionul Republicii Moldova (art.34 alin.(1) din Codul naționalității maritime comerciale al Republicii Moldova nr.599/1999), - actul nu conferă solicitantului drepturi sau obligații legate de inițierea, desfășurarea ori încetarea activității de întreprinzător, respectiv orice agent economic din Republica Moldova poate desfășura activitate economică prin intermediul navelor care posedă Certificat de naționalitate a altui stat.	Cu alte cuvinte, atât timp cât legea de bază prevede expres că emiterea actelor permissive se face în baza Legii 160/2011 , excluderea acestora doar din textul acestuia va crea doar o confuzie juridică privind modalitatea de eliberare a acestora.
	Certificat al echipajului minim pentru siguranța navigației	- actul indică numărul minim de echipaj cu care navele permite ieșirea în larg și se stabilește de către autoritatea de pavilion a navei, în funcție de tipul și destinația navei, de zona de navigație și în conformitate cu convențiile	Pentru ca argumentele și propunerile să fie acceptate, urmează a fi introduse mai multe modificări legislative, inclusiv în acte normative de bază, precum și legislația secundară, după caz.

		internaționale la care Republica Moldova este parte și art.54 din Codul navigației maritime comerciale al Republicii Moldova nr. 599/1999); - actul nu conferă solicitantului drepturi sau obligații legate de inițierea, desfășurarea ori încetarea activității de întreprinzător.	(art.53																													
2). compartimentul II (Actele permissive care se încadrează în categoria autorizațiilor) se vor completa cu următoarele poziții:					Nu se acceptă.																											
		<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="573 403 869 531">Actul permisiv</th> <th data-bbox="869 403 1075 531">Autoritatea emitentă</th> <th data-bbox="1075 403 1263 531">Alte autorități/entități implicate</th> <th data-bbox="1263 403 1379 531">Costul</th> <th data-bbox="1379 403 1509 531">Termenul de valabilitate</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="573 531 869 659">Autorizație pentru desfășurarea activității de agentură maritimă în port</td> <td data-bbox="869 531 1075 659">Agenția Navală a Republicii Moldova</td> <td data-bbox="1075 531 1263 659"></td> <td data-bbox="1263 531 1379 659">Gratuit</td> <td data-bbox="1379 531 1509 659">1 an</td> </tr> <tr> <td data-bbox="573 659 869 844">Autorizație pentru desfășurarea activității de recrutare și plasare a personalului navigant în câmpul muncii (în transport naval)</td> <td data-bbox="869 659 1075 844">Agenția Navală a Republicii Moldova</td> <td data-bbox="1075 659 1263 844"></td> <td data-bbox="1263 659 1379 844">Gratuit</td> <td data-bbox="1379 659 1509 844">1 an</td> </tr> <tr> <td data-bbox="573 844 869 1182">Autorizație pentru practicarea activităților de agrement nautic în scopuri comerciale</td> <td data-bbox="869 844 1075 1182">Agenția Navală a Republicii Moldova</td> <td data-bbox="1075 844 1263 1182"></td> <td data-bbox="1263 844 1379 1182">Conform Nomenclatorului serviciilor or prestate contra plată de Agenția Navală</td> <td data-bbox="1379 844 1509 1182">1 an</td> </tr> <tr> <td data-bbox="573 1182 869 1310">Aprobarea programelor de pregătire a personalului navigant</td> <td data-bbox="869 1182 1075 1310">Agenția Navală a Republicii Moldova</td> <td data-bbox="1075 1182 1263 1310"></td> <td data-bbox="1263 1182 1379 1310">Gratuit</td> <td data-bbox="1379 1182 1509 1310">Până la modificarea cursului</td> </tr> </tbody> </table>	Actul permisiv	Autoritatea emitentă	Alte autorități/entități implicate	Costul	Termenul de valabilitate	Autorizație pentru desfășurarea activității de agentură maritimă în port	Agenția Navală a Republicii Moldova		Gratuit	1 an	Autorizație pentru desfășurarea activității de recrutare și plasare a personalului navigant în câmpul muncii (în transport naval)	Agenția Navală a Republicii Moldova		Gratuit	1 an	Autorizație pentru practicarea activităților de agrement nautic în scopuri comerciale	Agenția Navală a Republicii Moldova		Conform Nomenclatorului serviciilor or prestate contra plată de Agenția Navală	1 an	Aprobarea programelor de pregătire a personalului navigant	Agenția Navală a Republicii Moldova		Gratuit	Până la modificarea cursului					<p>Deși argumentele autorității par a fi relevante și bazate pe experiența acesteia, atragem atenția că potrivit prevederilor art. 41, alin. (3) din Legea 160/2011 condițiile primare, drepturile și obligațiile materiale și procedurale cu caracter primar cu privire la solicitarea, eliberarea, deținerea și retragerea autorizațiilor se stabilesc prin lege.</p> <p>Atât timp cât acte legislative nu prevăd expres existența autorizațiilor propuse, precum și modalitatea eliberării acestora, o simplă includere a acestora în anexa la Legea 160/2011 nu este una oportună și nu poate fi considerată ca legală.</p> <p>Pentru ca argumentele și propunerile să fie acceptate, urmează a fi introduse mai multe modificări legislative, inclusiv în acte normative de bază, precum și legislația secundară, după caz.</p>
Actul permisiv	Autoritatea emitentă	Alte autorități/entități implicate	Costul	Termenul de valabilitate																												
Autorizație pentru desfășurarea activității de agentură maritimă în port	Agenția Navală a Republicii Moldova		Gratuit	1 an																												
Autorizație pentru desfășurarea activității de recrutare și plasare a personalului navigant în câmpul muncii (în transport naval)	Agenția Navală a Republicii Moldova		Gratuit	1 an																												
Autorizație pentru practicarea activităților de agrement nautic în scopuri comerciale	Agenția Navală a Republicii Moldova		Conform Nomenclatorului serviciilor or prestate contra plată de Agenția Navală	1 an																												
Aprobarea programelor de pregătire a personalului navigant	Agenția Navală a Republicii Moldova		Gratuit	Până la modificarea cursului																												
		În susținerea celor expuse, prezentăm următoarele argumente:																														

		<p>1. Autorizație pentru desfășurarea activității de agenturare maritimă în port</p>	
		<p>În conformitate cu prevederile Cap.5 din Legea nr.599/1999, agentul maritim este investit cu un șir de atribuții și obligații, indispensabile facilitării procesului de operare a navei în port. Reieșind din specificul transportului naval, și rolul agentului maritim de a reprezenta interesele armatorului navei în relațiile cu autoritățile statului/autoritățile portuare, inclusiv în aspectele ce pot influența siguranța navigației și respectarea obligațiilor armatorului față de autoritățile de stat, exercitarea acestei activități se condiționează de deținerea unui act permisiv. Acesta se emite numai în cazul în care agentul economic prestator al serviciilor de agenturare maritimă îndeplinește criteriile și cerințele legale aplicabile și nu se află în conflict de interese cu operatorul portuar sau autoritățile portuare.</p>	
		<p>Totodată, întrucât activitatea agenților maritimi se desfășoară în cadrul portului, recunoscut ca obiectiv strategic, acordarea dreptului de a presta aceste servicii unui agent economic în perimetrul portuar implică un risc major pentru securitatea infrastructurii portuare, a navelor și a bunurilor aflate în port.</p>	
		<p>2. Autorizație pentru desfășurarea activității de recrutare și plasare a personalului navigant în câmpul muncii (în transport naval)</p>	
		<p>Activitatea vizată conferă societăților comerciale dreptul de a desfășura activități de recrutare și plasare a personalului navigant maritim și fluvial, în vederea angajării pe nave care arborează pavilionul Republicii Moldova sau pavilion străin.</p>	
		<p>Agenția Navală a Republicii Moldova reglementează și impune autorizarea societăților comerciale care desfășoară activități de recrutare și plasare a personalului navigant maritim și fluvial pentru angajarea pe nave cu pavilion național sau străin. Obținerea autorizației este condiționată de alinierea la cerințele Convenției Maritime MLC 2006 (Maritime Labour Convention), care reglementează strict activitatea agențiilor de recrutare a navigatorilor, asigurând respectarea standardelor internaționale privind drepturile și condițiile de muncă ale acestora.</p>	

		3. Autorizație pentru practicarea activităților de agrement nautic în scopuri comerciale	
		Spre deosebire de exploatarea ambarcațiunilor în scopuri personale, în cadrul căreia proprietarul dispune de pregătirea necesară și este instruit cu privire la măsurile ce trebuie adoptate în caz de accident sau incident, activitatea de agrement nautic desfășurată în scop comercial se prestează utilizatorilor care nu posedă cunoștințe și aptitudini corespunzătoare. Aceasta impune cerințe riguroase pentru agenții economici prestatori ai acestor servicii. Prestarea activităților de agrement nautic în scop comercial implică un nivel ridicat de responsabilitate, asigurarea pregătirii adecvate a personalului, și corespunderea mijloacelor plutitoare unor standarde internaționale care MIDR trebuie să le aprobe, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.723/2023 pentru aprobarea normelor și standardelor privind examinarea tehnică a navelor de navigație interioară și de recunoaștere a societăților de clasificare de navigație interioară, și cu cerințele tehnice aplicabile ambarcațiunilor de agrement și motovehiculele nautice.	
		Aceste măsuri au drept scop garantarea unui nivel înalt de exploatare în condiții de siguranță, protecția consumatorilor, a mediului și a siguranței publice. Agenția Navală a Republicii Moldova, la rândul său, este responsabilă pentru verificarea conformității ambarcațiunilor de agrement și motovehiculelor nautice cu reglementările tehnice stabilite, care include evaluarea respectării cerințelor esențiale privind siguranța, sănătatea și protecția mediului, precum și asigurarea că produsele sunt echipate cu marcaje de conformitate CE (pentru piața europeană).	
		4. Aprobarea programelor de pregătire a personalului navigator	
		Conform pct.9 subpct.4) lit.a), b), g) și h) din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Navale a Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.706/2019, Agenția realizează următoarele funcții:	
		- aprobă programele de pregătire și perfecționare a personalului navigator pentru centrele de pregătire și perfecționare în domeniu;	

	<p>- avizează programele de pregătire de specialitate ale instituțiilor de învățământ care pregătesc personal navigant pentru navigația maritimă și fluvială;</p>															
	<p>- organizează sesiuni de examene pentru atestarea personalului navigant și pentru obținerea de către acesta a brevetelor și a certificatelor de capacitate;</p>															
	<p>- acordă, reconfirmă, suspendă și anulează brevetele, certificatele de capacitate, atestatele și certificatele de conformitate a personalului navigant.</p>															
	<p>Actul permisiv va stabili criteriile minime pe care trebuie să le îndeplinească furnizorii de educație, de formare profesională sau de perfecționare, pentru a organiza și a desfășura forme de pregătire și perfecționare aprobate, în vederea obținerii și menținerii valabilității brevetelor și certificatelor de capacitate a personalului navigant.</p>															
	<p>Programele aprobate trebuie să asigure atingerea nivelului minim de cunoștințe, a gradului de înțelegere, a deprinderilor practice și a competențelor necesare pentru obținerea certificatelor de competență sau a documentelor de atestare specifice fiecărei funcții. Autorizația va demara procedura de verificare a furnizorilor de educație, formare profesională sau perfecționare a personalului navigant, prin formele de pregătire și perfecționare aprobate, în scopul aprobării cursurilor de pregătire necesare pentru obținerea și menținerea valabilității brevetelor și certificatelor de capacitate a personalului navigant.</p>															
	<p>3). compartimentul III (Actele permissive care se încadrează în categoria certificatelor) se va completa cu următoarea poziție:</p>															
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Actul permisiv</th> <th>Autoritatea emitentă</th> <th>Alte autorități/e ntități implicate</th> <th>Costul</th> <th>Termenul de valabilitate</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Autorizație pentru efectuarea operațiunilor la cheiul temporar</td> <td>Agenția Navală a Republicii Moldova</td> <td></td> <td>Gratuit</td> <td>60 zile</td> </tr> </tbody> </table>	Actul permisiv	Autoritatea emitentă	Alte autorități/e ntități implicate	Costul	Termenul de valabilitate	Autorizație pentru efectuarea operațiunilor la cheiul temporar	Agenția Navală a Republicii Moldova		Gratuit	60 zile					<p>Nu se acceptă. Deși argumentele autorității par a fi relevante și bazate pe experiența acesteia, atragem atenția că potrivit prevederilor art. 41, alin. (3) din Legea 160/2011 condițiile primare, drepturile și obligațiile materiale și procedurale cu caracter primar cu privire la solicitarea, eliberarea, deținerea și retragerea autorizațiilor se stabilesc prin lege.</p>
Actul permisiv	Autoritatea emitentă	Alte autorități/e ntități implicate	Costul	Termenul de valabilitate												
Autorizație pentru efectuarea operațiunilor la cheiul temporar	Agenția Navală a Republicii Moldova		Gratuit	60 zile												
<p>Prin autorizația respectivă agentul economic va fi investit cu dreptul de a amenaja segmentul malului unui obiectiv acvatic cu instalații provizorii, cu sau fără debarcader plutitor ori ponton, care să permită</p>																

		<p>acostarea (legarea) în condiții de siguranță a obiectelor plutitoare. Aceste instalații vor asigura staționarea în siguranță a obiectelor plutitoare și vor deservi operațiunile de îmbarcare și debarcare a persoanelor și/sau de încărcare și descărcare a mărfurilor, în conformitate cu prevederile Condițiilor de amplasare, înființare, desființare și dotare tehnică a cheiurilor temporare și a construcțiilor aferente pe căile navigabile interne ale Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 546/2019.</p>	<p>Atât timp cât acte legislative nu prevăd expres existența autorizațiilor propuse, precum și modalitatea eliberării acestora, o simplă includere a acestora în anexa la Legea 160/2011 nu este una oportună și nu poate fi considerată ca legală.</p> <p>Pentru ca argumentele și propunerile să fie acceptate, urmează a fi introduse mai multe modificări legislative, inclusiv în acte normative de bază, precum și legislația secundară, după caz.</p>
		<p>Totodată, conform pct.4 al Condițiilor prenotate, terenurile din zonele și fâșiile riverane de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă pot fi utilizate în calitate de cheiuri temporare, pentru acostarea navei, îmbarcarea și debarcarea pasagerilor, încărcarea, descărcarea și păstrarea mărfurilor, pentru desfășurarea activităților economice și efectuarea operațiunilor de vămuire a mărfurilor provenite din tranzacțiile economice externe, pe o perioadă ce nu depășește termenul stabilit în art.8 alin.(2) din Legea nr.176/2013 (pentru o perioadă ce nu depășește 60 de zile).</p>	
		<p>Având în vedere că, în Republica Moldova, cadrul normativ aferent domeniului transportului naval este insuficient dezvoltat, iar activitatea din această ramură cunoaște o expansiune accelerată, uneori lipsită de rigoare normativă, se constată apariția unor disfuncționalități care afectează siguranța și securitatea navigației, generând adesea conflicte de interese între operatorii navelor și operatorii portuari, compromițând buna desfășurare a operațiunilor de încărcare și descărcare a mărfurilor.</p>	
		<p>În acest context, propunem introducerea pozițiilor susmenționate în Nomenclatorul actelor permissive, care să contribuie la prevenirea și diminuarea riscurilor generate de actualul vid legislativ. Actele permissive propuse vor constitui instrumente esențiale de reglementare și control, având ca scop consolidarea cadrului de funcționare a</p>	

		<p>sectorului și asigurarea unui echilibru între dezvoltarea economică și respectarea cerințelor de securitate, siguranță și ordine publică în domeniu.</p>											
		<p>Este important de menționat că ritmul actual de dezvoltare a sectorului naval depășește capacitatea statului de a reglementa corespunzător domeniu. Prin urmare, actele permissive propuse sunt fundamentate pe prevederile tratatelor și convențiilor internaționale relevante, precum și pe actele normative ale Uniunii Europene, pe care Republica Moldova este angajată să le transpună sau să le armonizeze cu legislația națională. Totodată, aceste măsuri se aliniază bunelor practici din statele vecine, în special România, stat membru al Uniunii Europene, care dispune de un cadru normativ consolidat în domeniul transportului naval. În lipsa acestor acte permissive, care vor constitui pârgă necesare pentru ameliorarea practicilor vicioase, inclusiv de natură transfrontalieră, se va agrava în mod inevitabil disfuncționalitățile deja existente în domeniu.</p>											
		<p>III. Pe domeniul transportului rutier</p>											
		<p>Agenția Națională Transport Auto se află într-un proces amplu de examinare a posibilității digitalizării unor acte permissive prevăzute în Anexa nr.1 la Legea nr.160/2011 .</p>											
		<p>În acest sens, își propune să evalueze oportunitatea optimizării procedurilor aferente prin implementarea unor soluții digitale, care să faciliteze accesul și gestionarea acestora. În funcție de rezultatele analizei, se ia în considerare transformarea anumitor acte permissive în proceduri fără caracter permisiv, în vederea simplificării proceselor administrative și reducerii poverii asupra operatorilor din domeniul transportului rutier.</p>											
		<p>1. Raportat propunerilor de La Art.XXXII din proiect, înaintat prezentăm tabelar următoarele:</p>											
		<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="575 1203 672 1294">Nr. ord.</th> <th data-bbox="672 1203 869 1294">Prevederea legală actuală</th> <th data-bbox="869 1203 1037 1294">Prevederea legală propusă</th> <th data-bbox="1037 1203 1234 1294">Poziție expusă</th> <th data-bbox="1234 1203 1507 1294">Argument</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="575 1294 672 1422">1.</td> <td data-bbox="672 1294 869 1422"><i>Codul transporturilor rutiere (în continuare, CTR</i></td> <td data-bbox="869 1294 1037 1422"></td> <td data-bbox="1037 1294 1234 1422"><i>În vigoare din 17.04.2025</i></td> <td data-bbox="1234 1294 1507 1422">- Pct.1 urmează a fi exclus deoarece modificările deja se regăsesc în textul</td> </tr> </tbody> </table>	Nr. ord.	Prevederea legală actuală	Prevederea legală propusă	Poziție expusă	Argument	1.	<i>Codul transporturilor rutiere (în continuare, CTR</i>		<i>În vigoare din 17.04.2025</i>	- Pct.1 urmează a fi exclus deoarece modificările deja se regăsesc în textul	<p>În privința la majoritatea propunerilor reflectate și în tabelul din aviz se menționează pe scurt doar faptul că MIDR nu susține propunerile în cauză, fără o explicație sau argumentare. Astfel în lipsa unor clarificări, propunerile în cauză se</p>
Nr. ord.	Prevederea legală actuală	Prevederea legală propusă	Poziție expusă	Argument									
1.	<i>Codul transporturilor rutiere (în continuare, CTR</i>		<i>În vigoare din 17.04.2025</i>	- Pct.1 urmează a fi exclus deoarece modificările deja se regăsesc în textul									

	150), art.28 alin.(4)			Codului, fiind introduse prin Legea nr. 25/2025 pentru modificarea unor acte normative (Legea nr.131/2012 privind controlul de stat și legile sectoriale conexe), în vigoare din 17.04.2025.	mențin fără modificări. În raport cu altele, a se vedea comentariile, conform numărului de ordine din tabela propusă în aviz:
2.	CTR 150, art.28 alin.(5)		În vigoare din 17.04.2025	- Pct.1 urmează a fi exclus deoarece modificările deja se regăsesc în textul Codului, fiind introduse prin Legea nr. 25/2025 pentru modificarea unor acte normative (Legea nr.131/2012 privind controlul de stat și legile sectoriale conexe), în vigoare din 17.04.2025.	Pct.1. – Se acceptă. Pct.2. – Se acceptă. Pct.3. 6. – 10. Pct.12. și restul obiecțiilor în privința modificărilor care au obiectivul de a elimina sancțiuni și limitări de drepturi în raport cu actele permissive: Amintim că în conformitate cu art.4 din Legea nr.160/2011 retragerea, suspendarea sau restrângerea dreptului de a solicita acte permissive nu pot avea loc decât în urma constatării neîntrunirii cerințelor expres prevăzute de lege pentru care s-a acordat actul în cauză și aceste acțiuni nu pot servi ca mijloc de sancționare. În acest sens în art.4 se prevede expres că „autoritatea emitentă poate refuza eliberarea actului permisiv și poate iniția procedura de suspendare și/sau retragere a actului permisiv numai dacă solicitantul nu întrunește și nu respectă cerințele și/sau condițiile expres stabilite de lege în privința actului permisiv în cauză.” Și la alineatul (5) se stabilește - „(5) Autoritatea emitentă nu are dreptul de a suspenda și/sau de a retrage actul permisiv, precum și de a respinge cererea de solicitare în scopul sancționării solicitantului în cazul în care acesta nu respectă unele condiții sau nu onorează unele obligații care nu se
3.	CTR 150, Art.31 ²⁴ alin.(1)		Nu se acceptă	Este încălcare gravă	
4.	CTR 150, art.31 ²⁴ alin.(2)		Se acceptă.	-	
5.	CTR 150, art. 31 ³¹ alin.(2) lit.d)		Se acceptă.	-	
6.	CTR 150, art.31 ³⁶ alin.(1) lit.c)		Nu se acceptă	În contextul digitalizării autorizațiilor CEMT începând cu 01.01.2026 deja există o inițiativă de modificare a CTR.	
7.	CTR 150, art.31 ³⁶ alin.(1) lit.i)		Nu se acceptă	În contextul digitalizării autorizațiilor CEMT începând cu 01.01.2026 deja există o inițiativă de modificare a CTR.	
8.	CTR 150, art.31 ³⁶ alin.(1) lit.l)		Nu se acceptă	În contextul digitalizării autorizațiilor CEMT începând cu 01.01.2026 deja există o inițiativă de modificare a CTR.	

9.	<i>CTR 150, art.31³⁶ alin.(7)</i>			<i>Nu se acceptă</i>	În contextul digitalizării autorizațiilor CEMT începând cu 01.01.2026 deja există o inițiativă de modificare a CTR.	<p>încadrează în lista expresă de cerințe și/sau condiții stabilite de lege în privința actului permisiv în cauză.”</p> <p>Pentru aplicarea sancțiunilor prin restrângerea dreptului de a solicita un act sau suspendarea dreptului de activitate pe o perioadă se aplică cadrul normativ contravențional sau penal, în dependență de fapt comisă și sancțiunea expres stabilită. Implicit aceste restrângeri de drepturi urmează a fi aplicate de instanța de judecată. Ori aplicarea legislației administrative pentru procedura de constatare a unor încălcări și impunerea unor sancțiuni este mult peste scopul și obiectivul Codul administrativ, care din start nu conține spectrul necesar de garanții legale, de rigori în privința procesului probatoriu pentru a asigura o procedură echitabilă și a nu admite concluzii și sancționări abuzive și nefondate din partea autorităților publice.</p> <p>Din altă perspectivă, ANTA, în calitate de organ de control, în cazul în care încălcările sunt foarte grave și prezintă riscuri iminente și imediate, poate aplica măsuri restrictive corespunzătoare, inclusiv suspendarea activității agentului economic în cauză, însă doar cu scopul de a asigura înlăturarea încălcărilor constatate și a nu admite sporirea și materializarea riscurilor identificate.</p> <p>Astfel, chiar dacă și unele sancțiuni sau limitări de drepturi sunt indicate expres în tratate internaționale, punerea în aplicare a</p>	
10.	<i>CTR 150, art.31⁴³ alin.(1), (2) și (3)</i>			<i>Nu se acceptă</i>	Propunerea privind abrogarea prevederilor de sancționare pentru încălcările menționate contravine prevederilor Acordului INTERBUS		
11.	<i>CTR 150, art.31⁴⁶ alin.(3)–(6)</i>			<i>Se acceptă.</i>	-		
12.	<i>CTR 150, art.31⁵⁰ alin.(1) și (5)</i>			<i>Nu se acceptă</i>	Este încălcare gravă		
13.	<i>CTR 150, art.32, art.37 alin.(1) și (2), art.38</i>			<i>Nu se acceptă</i>	Implementarea contractelor de servicii publice în transportul rutier de persoane va întâmpina obstacole semnificative în Republica Moldova, în special din cauza lipsei unui cadru funcțional de subvenționare a operatorilor economici privați. Acest aspect afectează direct capacitatea autorităților publice de a impune obligații de serviciu public conform cerințelor reglementărilor europene și a bunelor practici internaționale. Conform Regulamentului (CE) nr.1370/2007, autoritățile publice pot încheia contracte cu operatorii de transport doar dacă pot		

					<p>asigura compensații financiare pentru: acoperirea pierderilor cauzate de obligațiile de serviciu public (ex. deservirea rutelor nerentabile), menținerea unor tarife sociale sau reduceri pentru categoriile protejate. Aplicarea formală a unui contract fără garanții de compensare poate fi calificată drept neconformă cu Regulamentul nr.1370/2007, care prevede în mod expres principiul compensației pentru serviciile impuse prin obligații publice. Este de menționat, că în Republica Moldova, nu există un fond bugetar destinat compensațiilor financiare pentru operatorii privați din transportul rutier de persoane.</p> <p>În susținerea mecanismului actual bazat pe autorizarea serviciilor regulate, statul a investit semnificativ în dezvoltarea unui sistem informatic modern – E-AT, modulul „Registrul rutelor”. Acest sistem a fost conceput pentru a permite eliberarea autorizațiilor de transport rutier în format electronic</p>	<p>acestora urmează a fi realizată în conformitate cu instrumentariul și cadrul normativ național. Astfel dacă unele limitări și sancțiuni sunt imperativ impuse de cadrul normativ internațional, acestea urmează a fi încadrate în Codul Contravențional și Codul Penal. Totodată, fapta imputabilă necesită a fi clarificată și expusă într-un mod cert, pentru a evita interpretări abuzive, ori în foarte multe cazuri în CTR se admite sancționarea și limitarea de drepturi pentru fapte incerte, formulate vag și interpretabil.</p> <p>Pct.13. Nu se acceptă.</p> <p>În esență Regulamentul CE nr.1370/2007 prevede că autoritățile publice pot încheia contracte de servicii publice de transport doar dacă pot asigura compensații financiare corespunzătoare atunei când impun obligații de serviciu public care generează pierderi pentru operatori.</p> <p>Însă conform Regulamentului (CE) nr. 1370/2007, art. 3, se stabilește că obligațiile de serviciu public trebuie impuse printr-un contract de servicii publice, cu excepția cazului în care acestea sunt impuse printr-un act normativ general (adică un act legislativ sau de reglementare cu aplicabilitate generală, nu unul individual, cum e autorizația).</p> <p>Astfel chiar dacă o autoritate impune unui operator obligații de serviciu public printr-un act administrativ individual (ex:</p>
--	--	--	--	--	--	--

				<p>de către, autoritățile publice locale de nivelul I și II precum și Agenția Națională Transport Auto.</p> <p>Registrul rutelor este finalizat în proporție de peste 90% și urmează să fie dat în exploatare în perioada imediat următoare, facilitând procesul administrativ de reglementare și monitorizare a serviciilor de transport. Această investiție confirmă orientarea autorităților spre optimizarea sistemului de autorizare, ca alternativă viabilă și funcțională în contextul actual al lipsei subvenționării.</p>	<p>autorizație pentru o rută nerentabilă, cum e cazul Moldovei), fără a încheia un contract de servicii publice și fără a acorda compensații, există oricum riscul de încălcare a Regulamentului 1370/2007.</p> <p>Pentru ca autorizația să nu necesite compensație, ar trebui să nu impună obligații de serviciu public (adică operatorul poate acționa pe piață liberă, alegând singur rutele, tarifele etc., ceea ce nu este cazul Moldovei), sau să se bazeze pe un act legislativ general (de ex., o lege sau un regulament local care prevede obligații de serviciu public pentru toate rutele dintr-o zonă, fără diferențiere, ceea ce la fel nu este cazul Moldovei).</p> <p>Deci dacă ruta este atribuită doar printr-un act numit „autorizație”, nu înseamnă automat că nu trebuie acordată compensație. Dacă acea autorizație implică obligații de serviciu public, atunci ar trebui fie completată cu un contract de servicii publice, fie însoțită de un cadru legal clar care justifică neacordarea compensației.</p> <p>În cazul Moldovei, așa și se întâmplă, pînă la emiterea autorizației se convine asupra pașaportul rutei (care se semnează și aprobă de autoritate și operator) în calitate de acord, autorizația fiind o formalitate care doar acordă drepturi suplimentare autorității publice de a rezilia unilateral acest acord. Astfel, în situația din prezent, modul în care este reglementată autorizația și modul în care se formează și se atribuie ruta, denotă destul de clar că Moldova</p>
		14.	<i>CTR 150, art.38 alin.21 lit.f)</i>	<i>Nu se acceptă</i>	<p>Prevederea respectivă a fost introdusă în legislația națională în scopul consolidării cadrului de reglementare a serviciilor publice de transport rutier de persoane și asigurării unei aplicări riguroase a principiilor de legalitate, trasabilitate și responsabilitate.</p> <p>Această prevedere a fost necesară în contextul apariției unor practici în care operatorii de transport rutier, după obținerea autorizației, subcontractau informal</p>

					<p>sau „revindeau” cursele altor operatori. Autorizațiile de transport sunt eliberate nominal, în urma unei evaluări individuale a capacității tehnice, financiare și profesionale a fiecărui operator. Ținând cont de cele menționate, solicităm să fie păstrată prevederea respectivă.</p>	<p>oricum, în esență, nu respectă cerințele Regulamentului UE nr.1370/2007.</p>
		15.	CTR 150, art.39 alin.(7) lit.b)	Nu se acceptă	<p>Nu necesită completarea cu cuvintele „pentru vehiculele care nu sunt înmatriculate în Republica Moldova”, întrucât autorizarea serviciilor de transport internațional se realizează în baza acordurilor bilaterale sau multilaterale încheiate între state. Cererea privind deschiderea sau modificarea unui serviciu de transport internațional este înaintată de autoritățile competente ale statului solicitant, în conformitate cu înțelegerile internaționale semnate. Totodată, responsabilitatea privind evaluarea conformității operatorilor economici, în vederea obținerii accesului la piața</p>	

					<p>serviciilor de transport rutier internațional, revine autorității competente din statul de înmatriculare al agentului economic. Prin urmare, includerea unei prevederi suplimentare referitoare la vehiculele care nu sunt înmatriculate în Republica Moldova este nejustificată, dat fiind că reglementările în vigoare deja delimitează clar competențele și procedura de autorizare în contextul transportului internațional.</p>	
		16.	<i>CTR 150, art.39 alin.(16) lit.e)</i>	<i>Nu se acceptă</i>	<p>Nu se acceptă., întrucât autorizațiile pentru efectuarea transportului rutier de persoane în trafic internațional prin servicii regulate sunt nominale, fiind eliberate strict pe numele operatorului de transport care a fost aprobat de către ambele părți contractante. Mai mult decât atât, autorizarea se efectuează nominal nu doar de către autoritatea competentă din Republica Moldova, ci și de către autoritățile statului capăt de rută, precum și de către țările de tranzit, în conformitate cu prevederile acordurilor</p>	

					<p>bilaterale sau multilaterale în vigoare. Conform prevederilor art. 39 alin. (2) din Cod, autorizațiile de transport rutier de persoane prin servicii regulate în trafic internațional se eliberează pe numele operatorului sau operatorilor de transport rutier și nu sînt transferabile.</p> <p>În acest context, încredințarea efectuării curselor către un alt operator de transport decât cel menționat în autorizație, chiar dacă graficul de circulație rămîne neschimbat, ar constitui o încălcare a angajamentelor internaționale, putînd duce la: refuzul recunoașterii autorizației în statele partenere, sancțiuni sau suspendarea temporară a drepturilor de acces la piață, precum și la deteriorarea relațiilor de cooperare bilaterală în domeniul transportului internațional.</p> <p>Menținerea caracterului nominal al autorizației și interdicția transmiterii sau încredințării efectuării serviciilor unui alt operator reprezintă o condiție esențială pentru</p>	
--	--	--	--	--	--	--

				respectarea acordurilor internaționale și pentru garantarea trasabilității și responsabilității operatorului autorizat.	
	17.	<i>CTR 150, art.39 alin.(16) lit.f)</i>		<i>Nu se acceptă</i>	În cazul substituirii cuvintelor „încălcări repetate” se substituie cu textul „5 contravenții” urmează a fi clarificate care sunt acestea, inclusiv dacă contravențiile aplicate conducătorilor auto sunt luate în calcul.
	18.	<i>CTR 150, art.62 alineat unic</i>	<i>CTR 150, art.62 alin.(2)</i>	<i>Nu se acceptă</i>	Contravine prevederilor Regulamentului transporturilor rutiere de mărfuri periculoase, aprobat prin HG nr.589/2017, care stabilește cadrul de aplicare în Republica Moldova a prevederilor Acordului european referitor la transportul rutier internațional al mărfurilor periculoase (A.D.R.), încheiat la Geneva la 30.09.1957, la care Republica Moldova a aderat prin Hotărârea Parlamentului nr.44/1998. Redacția propusă și anume termenii de examinare a solicitării contravin prevederilor pct.24 - pct.30 din Regulamentul transporturilor rutiere de mărfuri periculoase.

					<p>Mai mul ca atât, conform art.62 lit.(c) din CTR nr.150/2014, documentația de transportare a mărfurilor periculoase este prevăzută în reglementările specifice transportului rutier de mărfuri periculoase și anume: HG nr.589/2017 și HG nr.143/2016.</p> <p>Referitor la aprobarea tacită, în cazul transportului cu mărfuri periculoase nu poate fi aplicată, astfel încât în lipsa coordonării traseului de deplasare de către autoritatea statului, poate crea riscuri eminente siguranței și cerințelor de protecție a mediului pe parcursul transportului ori se impune necesitatea dezvoltării infrastructurii rutiere prin stabilirea drumurilor publice pe care este interzis accesul vehiculelor care transportă mărfuri periculoase, cu indicarea rutelor ocolitoare sau alternative și a modului de semnalizare a lor, precum și dezvoltarea unei hărți digitale a drumurilor publice, astfel încât operatorul de transport rutier de mărfuri periculoase să</p>	
--	--	--	--	--	---	--

				aibă posibilitatea formării individuale a traseului de deplasare.
19.	<i>CTR 150, art.91 lit.f) și g)</i>		<i>Nu se acceptă</i>	Prevederile se aplică doar la constatarea mai mult de 10 ori, în decurs de 12 luni consecutive de către Agenție a acestor încălcări. Admiterea a unui număr atât de mare de încălcări reprezintă o sfidare a condițiilor de activitate și urmează să conducă la retragerea actului permisiv.
20.	<i>CTR 150, art.102 lit.b) și c)</i>		<i>Nu se acceptă</i>	Prevederile din art.94 alin.(1) își pierd valoarea și impactul în contextul monitorizării activităților desfășurate, declarate, precum și neachitarea contribuțiilor la stat. Propunerea exclude pârghiile reale de sancționare din partea autorităților statului, în cazul constatării încălcărilor grave în activitatea desfășurată de ateliere de autoservice, inclusiv care pot afecta și siguranța rutieră.
21.	<i>CTR 150, art.103 alin.(1) lit.b)</i>		<i>Nu se acceptă</i>	Prevederile din art.94 alin.(1) își pierd valoarea și impactul în contextul monitorizării activităților desfășurate, declarate, precum și neachitarea contribuțiilor la stat.
22.	<i>CTR 150, art.103 alin.(3)</i>		<i>Nu se acceptă</i>	Este o încălcare gravă prin care atelierul ignoră sistematic în decurs de un

				an prevederile legislației în vigoare, în consecință poate avea impact negativ asupra siguranței rutiere.
23.	<i>CTR 150, art.115 alin.(2) lit.b)</i>		<i>Nu se acceptă</i>	Este o încălcare gravă prin care atelierul ignoră sistematic în decurs de un an prevederile legislației în vigoare, în consecință poate avea impact negativ asupra siguranței rutiere.
24.	<i>CTR 150, art.115 alin.(3)</i>		<i>Nu se acceptă</i>	Este o încălcare gravă prin care atelierul ignoră sistematic în decurs de un an prevederile legislației în vigoare, în consecință poate avea impact negativ asupra siguranței rutiere.
25.	<i>CTR 150, art.119</i>		<i>Nu se acceptă</i>	Un termen nelimitat pentru autorizația stațiilor de cântărire a vehiculelor ar putea duce la scăderea preciziei, conformității și siguranței, cu impact direct asupra transportului internațional și infrastructurii.
26.	<i>CTR 150, art.122</i>		<i>Nu se acceptă</i>	Un termen nelimitat pentru autorizația stațiilor de cântărire a vehiculelor ar putea duce la scăderea preciziei, conformității și siguranței, cu impact direct asupra transportului internațional și infrastructurii.

		27.	<i>CTR 150, art.123</i>		<i>Nu se acceptă</i>	Un termen nelimitat pentru autorizația stațiilor de cântărire a vehiculelor ar putea duce la scăderea preciziei, conformității și siguranței, cu impact direct asupra transportului internațional și infrastructurii.	
		28.	<i>CTR 150, art.124 alin.(2) lit.f)</i>		<i>Nu se acceptă</i>	Este o încălcare gravă prin care atelierul ignoră sistematic în decurs de un an prevederile legislației în vigoare, în consecință poate avea impact negativ asupra siguranței rutiere.	
		29.	<i>CTR 150, art.124 alin.(3)</i>		<i>Nu se acceptă</i>	Este o încălcare gravă prin care atelierul ignoră sistematic în decurs de un an prevederile legislației în vigoare, în consecință poate avea impact negativ asupra siguranței rutiere.	
		30.	-	<i>CTR 150, art.130</i>	<i>Nu se acceptă</i>	Deoarece prevederile menționate deja se regăsesc în art.130 lit. e) Suplimentar, Certificatele sunt eliberate de ANTA, și urmează a fi examinată necesitatea prezentării repetate în adresa autorității emitente.	
		31.	<i>CTR 150, art.132 alin.(1) și alin.(4)</i>		<i>Nu se acceptă</i>	Fără o reevaluare periodică a stațiilor ITP, există riscul ca unele stații să nu mai respecte standardele tehnice și de calitate (ex. echipamente	

				<p>necalibrate, personal insuficient pregătit).</p> <p>Lipsa unui control regulat ar putea duce la practici neconforme, cum ar fi emiterea de certificate ITP fără verificări riguroase, ceea ce ar afecta siguranța vehiculelor pe drumurile publice.</p>
		32.	<i>CTR 150, art.134</i>	<p><i>Nu se acceptă</i></p> <p>Lipsa sancțiunilor față de experții și stațiile de inspecție tehnică periodică, poate avea impact negativ la calitatea inspecției mijloacelor de transport rutier, ca urmare un pericol iminent asupra securității participanților în trafic.</p>
		33.	<i>CTR 150, art.135 alin.(3)</i>	<p><i>Nu se acceptă</i></p> <p>Articolul respectiv a fost inclus în legislație cu scopul de a responsabiliza expertul. În lipsa unui asemenea mecanism expertul reușește cu ușurință să-și perfecțeze un nou certificat. Ca urmare, modificarea respectivă poate duce la o scădere a responsabilității stațiilor de inspecție tehnică periodică și care influențează direct siguranța traficului rutier.</p>
		34.	<i>CTR 150, art.136</i>	<p><i>Nu se acceptă</i></p> <p>Este o încălcare gravă prin care stația de inspecție tehnică ignoră sistematic prevederile</p>

				legislației în vigoare, în consecință poate avea impact negativ asupra siguranței rutiere.
35.	CTR 150, art.136 ⁶		Nu se acceptă	Fără o reevaluare periodică a stațiilor ITP perisabile, există riscul ca unele stații să nu mai respecte standardele tehnice și de calitate (ex. echipamente necalibrate, personal insuficient pregătit). Lipsa unui control regulat ar putea duce la practici neconforme, cum ar fi emiterea de certificate ITP perisabile fără verificări riguroase, ceea ce ar afecta siguranța vehiculelor pe drumurile publice.
36.	CTR 150, art.136 ⁷		Nu se acceptă	Articolul respectiv a fost inclus în legislație cu scopul de a responsabiliza stația ITP perisabile. În lipsa unui asemenea mecanism agentul economic reușește cu ușurință să-și perfecteze o nouă autorizație, indiferent de încălcările din trecut.
37.	CTR 150, art.145		Se acceptă, parțial	Reglementarea tarifelor poate conduce la scăderea calității serviciilor. Totodată, în cazul menținerii prevederilor urmează a fi clarificată autoritatea responsabilă de

Pct.18. Nu se acceptă.

Actul de coordonare a traseului nu are temei legal, cu toate că în HG nr.589/2017 este prezentat ca și act permisiv. În lipsa indicării în Nomenclator acesta nu poate fi invocat sau sollicitat de autoritățile publice. Nici Acordul ADR nu prevede astfel de act, doar permite țărilor semnatare să adopte măsuri suplimentare de siguranță, inclusiv interdicții sau restricții de traseu, pentru a proteja populația sau mediul. Aceste măsuri pot include stabilirea de rute interzise sau rute alternative pentru transportul mărfurilor periculoase. Astfel, este important ca rutele în cauză să fie cunoscute operatorilor de transport. Astfel, prin

					aprobarea acestora și mecanismul aplicat.	<p>procedura de notificare se va realiza exact această atribuție a statului, de a informa despre rutele interzise și cele alternative propuse. În caz contrar oricum operatorul va fi responsabil pentru încălcarea rutei și va suporta consecințele, inclusiv sancțiuni pentru transportarea mărfurilor periculoase pe porțiuni interzise pentru aceasta. Ori instituirea unui act permisiv în cazul dat nu are scop de informare, dar este o barieră birocratică disproporționată.</p> <p>Pct.26, 27, 31 și altele care se referă la propunerea de a exclude termenul de valabilitate al unor autorizații:</p> <p>Nu se acceptă.</p> <p>Limitarea perioadei de valabilitate este justificată doar în situațiile în care numărul de acte permissive este limitat din motive imperative (cum ar fi utilizarea resurselor publice limitate) sau termenul se limitează din motive de securitate publică. În restul cazurilor termenul de valabilitate este barieră birocratică inutilă, odată ce în fiecare domeniu autorizat trebuie să existe organe de control (în cazul dat ANTA) care inspectează periodic agentul economic și atestă întrunirea continuă a cerințelor care au stat la baza emiterii actului permisiv în cauză.</p> <p>Cel mai important, acordarea actului fără termen nicidecum nu presupune eliminarea dreptului de a suspenda sau retrage actul în cauză, în situațiile în care se constată neîndeplinirea cerințelor prevăzute de lege</p>
--	--	--	--	--	---	---

sau alte încălcări și abuzuri prevăzute de lege.

Totodată, ANTA deține un spectru destul de larg de măsuri restrictive (ce țin inclusiv de suspendarea activității agentului economic) care urmează a fi aplicate în cazul în care nerespectarea cerințelor pentru activitate reprezintă încălcări foarte grave și necesită a fi înlăturate în termeni proximi.

Nu se acceptă.

Transferul de responsabilitate asupra inspectorului este necesar, odată ce tipurile de încălcări, după natura lor, țin anume de competența și responsabilitatea inspectorului, care își pune semnătura de raportul de inspecție, și angajatorul (agentul economic) nu este în stare să supravegheze și să prevină astfel de încălcări. Totodată, așa cum s-a comentat mai sus, pentru agentul economic, actul permisiv poate fi suspendat sau retras doar dacă nu sînt respectate condițiile care au stat la baza eliberării autorizației. Retragerea autorizației nu poate fi realizată în calitate de sancțiune. Limitarea sau retragerea dreptului la o anumită activitate poate avea loc doar în contextul procedurii contravenționale sau penale, în calitate de măsură sau sancțiune complementară, dispusă de instanța de judecată.

37.

Cu toate că se pretinde că există concurență și piață liberă în sfera serviciilor de inspecție tehnice, practica din prezent deja a demonstrat că prețurile se stabilesc în mod

			<p>concertat și abuziv de către stații, prin evidentă înțelegere. Și acest fenomen nu este nicicum abordat de autoritățile competente. Totodată, urmare a modificărilor cadrului normativ și schimbării frecvenței testării obligatorii, din iunie 2025, există riscul vădit ca prețurile să fie în creștere incontrollabilă, fără o justificare economică.</p>														
		<p>Ca urmare a examinării modificărilor la Codul Transporturilor Rutiere nr. 150/2014, menționăm că, reglementarea transporturilor rutiere în trafic internațional este influențată de Acordurile bilaterale și multilaterale la care Republica Moldova este parte, ceea ce impune ajustarea legislației naționale în conformitate cu aceste documente, inclusiv în privința condițiilor de acces și a sancțiunilor aplicate.</p>															
		<p>Concomitent, menționăm că în cazul transportului rutier condițiile de acces la profesie sunt strict reglementate de Regulamentele Uniunii Europene, față de acestea fiind aplicat regimul de licențiere și autorizare. Urmare a procesului de screening și recepționarea concluziilor Comisiei urmează a fi inițiat un proces amplu de modificare a cadrului normativ național, inclusiv a Codului Transporturilor Rutiere nr. 150/2014. În acest context, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale beneficiază de suportul Comunității Transporturilor (TCT), care pe parcursul anului 2025 urmează să analizeze conformitatea Codului Transporturilor Rutiere cu aquisul Uniunii Europene și să elaboreze modificările necesare pentru alinierea acestuia cu acestea.</p>	<p>Se ia act</p>														
		<p>2. Raportat propunerilor de La Art.XXIV din proiect, la pct.17, înaintat prezentăm tabelar următoarele:</p>															
		<p>II. Actele permissive care se încadrează în categoria autorizațiilor</p>															
		<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="580 1235 651 1418">Nr.</th> <th data-bbox="651 1235 848 1418">Denumirea actului permisiv</th> <th data-bbox="848 1235 983 1418">Autoritate a emitentă</th> <th data-bbox="983 1235 1090 1418">Alte autorități/entități implicate</th> <th data-bbox="1090 1235 1223 1418">Costul</th> <th data-bbox="1223 1235 1332 1418">Termenul de valabilitate</th> <th data-bbox="1332 1235 1503 1418">Comentarii la soluția propusă</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </tbody> </table>	Nr.	Denumirea actului permisiv	Autoritate a emitentă	Alte autorități/entități implicate	Costul	Termenul de valabilitate	Comentarii la soluția propusă								
Nr.	Denumirea actului permisiv	Autoritate a emitentă	Alte autorități/entități implicate	Costul	Termenul de valabilitate	Comentarii la soluția propusă											

		26	Autorizație a Republicii Moldova pentru transportatori străini care efectuează rute regulate bilaterale sau tranzit pe teritoriul Republicii Moldova	Agenția Națională Transport Auto		Gratuit	Un an	Se propune modificarea valabilității: „5 ani, dacă acordurile bilaterale din domeniul transporturilor rutiere nu stabilesc un alt termen.”	
		31	Carnetul foii de parcurs de tip CFP			30 de lei pentru o cursă	O călătorie	Se acceptă.	
		31 ¹	Carnetul foii de parcurs de tip INTERBUS			750 lei	Un an	Propunem să fie modificată denumirea actului conform CTR 150/2014: „Carnetul INTERBUS” Propunem să fie modificat termenul de valabilitate conform CTR 150/2014: „până la ultima filă”	
		32 ¹	Autorizație de transport rutier de persoane prin servicii regulate în trafic interraional	Agenția Națională Transport Auto		Gratuit	8 ani	Propunem păstrarea acestora conform situației la zi	
		32 ²	Autorizație de transport rutier de persoane prin servicii regulate în trafic raional	Autoritatea publică executivă raională		Gratuit	8 ani	Propunem păstrarea acestora conform situației la zi	

		32 ³	Autorizație de transport rutier de persoane prin servicii regulate în trafic local/ municipal	Autoritatea publică executivă locală/ municipală		Gratuit	8 ani	Propunem păstrarea acestora conform situației la zi	
		33	Autorizație pentru desfășurarea activității de cântărire a vehiculelor rutiere în vederea eliberării certificatului internațional de cântărire a vehiculului rutier	Agenția Națională Transport Auto	Agenția Servicii Publice	Gratuit	5 ani	Propunem păstrarea termenului de valabilitate conform situației la zi. Excluderea Agenției Servicii Publice din coloana alte autorități/entități implicate	
		34	Autorizație pentru desfășurarea activității de inspecție tehnică periodică	Agenția Națională Transport Auto	Agenția Servicii Publice	Gratuit	5 ani	Propunem păstrarea termenului de valabilitate conform situației la zi. Excluderea Agenției Servicii Publice din coloana alte autorități/entități implicate	
		34 ¹	Autorizație pentru desfășurarea activității de inspecție tehnică periodică a vehiculelor rutiere destinate transportului de	Agenția Națională Transport Auto		Gratuit	5 ani	Propunem păstrarea termenului de valabilitate conform situației la zi.	

		mărfuri perisabile					
35	Autorizație specială de transport cu autovehicule a căror masă totală, sarcină masică pe osie sau ale căror dimensiuni depășesc limitele admise	Agenția Națională Transport Auto	Ministerul Afacerilor Interne	Conform Codului fiscal, titlul IX, cap.4 și anexa nr.3	Termen nelimitat	Propunem să fie modificat termenul de valabilitate: „pe perioada de valabilitate a autorizației speciale de transport”. Argument: În conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la efectuarea pe drumurile publice a transporturilor rutiere cu depășirea masei totale, a masei pe axe și/sau a dimensiunilor maxime admise, aprobat prin HG nr.326/2022, autorizațiile speciale de transport se eliberează de către Agenție și conțin informații	

						privind perioada de valabilitate a autorizației speciale de transport, care variază de la 10 zile până la 90 de zile (pct.57, pct.58)	
III. Actele permissive care se încadrează în categoria certificatelor							
Nr.	Actul permisiv	Autoritatea emitentă	Alte autorități/entități implicate	Costul	Termenul de valabilitate		
12	Certificatul CEMT pentru condițiile controlului tehnic al autovehiculelor și remorcilor sau de corespundere a remorcii/semiremorcii cu cerințele de siguranță	Agenția Națională Transport Auto	Stațiile de inspecție tehnică autorizate de Agenția Națională Transport Auto	Gratuit	Termenul de valabilitate analogic celui din raportul de testare tehnică a autovehiculului		
12 ¹	Certificatul CEMT de corespundere a remorcii sau semiremorcii cu cerințele de siguranță		Stațiile de inspecție tehnică autorizate de Agenția Națională Transport Auto	Gratuit	Termenul de valabilitate nelimitat		
IV. Pe domeniul transportului aerian							

		<p>La Art.XXIV din proiectul legii, ce vizează modificarea Legii nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător evocăm următoarele:</p>	
		<p>1. la pct.4, prin care se propune completarea art.4 alin.(3) al Legii nr.160/2011 , considerăm necesară excluderea textului „ , chiar dacă acestea sunt impuse de cadrul normativ”, deoarece considerăm textul citat că va afecta caracterul obligatoriu (executoriu) ale actelor normative, altele decât Legea nr.160/2011 , fiind o contradicție directă principiilor și regulilor de bază ale activității de legiferare expres stipulate în art.3 alin.(1) lit.c), f) și alin.(3)-(4), art.4 – 5 și art.7 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.</p>	
		<p>2. la pct.6, prin care se intenționează completarea art.6 alin.(5) din Legea nr.160/2011 , menționăm ca oportună o clarificare suplimentară pentru a exclude posibilele interpretări extensive privind interzicerea titularului de a transmite copia de pe actul permisiv unei alte persoane. Astfel se propune următoarea redacție a alin.(5): „pentru a desfășura genul de activitate respectiv, cu excepția cazurilor în care transmiterea sau transferul de acte permissive se admite de legea care reglementează actul în cauză”.</p>	
		<p>3. la pct.12, ce propune modificarea art.11 alin.(1) lit.c) și d) din Legea nr.160/2011 , atenționăm că aprecierea, constatarea și demonstrarea intenției sau a fraudei de către autoritățile emitente este imposibilă, mai mult, este în afara limitelor de competență ale acestora. Prin urmare se propune la pct.12, ce vizează art.11 alin.(1), excluderea lit.c), iar de la lit.d), excluderea cuvintelor „frauduloase a”.</p>	
		<p>4. la pct.16, prin care se propune completarea cu art.1213, la alin.(1), recomandăm excluderea textului „sau riscurile în cauză pot fi înlăturate în urma unor verificări ulterioare” deoarece prevederea în cauză este neclară (confuză) și propagă neînțelegerea modalității de executare (aplicare în practică) a acesteia.</p>	
		<p>5. la pct.17:</p>	
		<p>5.1. compartimentul II „Actele permissive care se încadrează în categoria autorizațiilor”:</p>	
			<p>Se acceptă.</p>

- Nr. crt. 27, denumirea corectă a actului permisiv este „Autorizație pentru executarea zborurilor internaționale aferente operațiunilor de transport aerian comercial efectuate prin curse neregulate”.

La caz specificăm că propunerea de revizuire a denumirii actului permisiv este în conformitate cu cadrul normativ special aplicabil, anume: art.27 alin.(1)-(2), art.29, art.30 alin.(9)–(11) din Codul aerian nr.301/2017 și cap.III secțiunea 3 din Regulamentul privind autorizarea zborurilor și utilizarea spațiului aerian național de către aeronavele civile și de stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.870/2020, precum și precizează obiectul autorizării în contextul Legii nr.160/2011 .

Potrivit actelor normative în domeniu, nu toate zborurile neregulate urmează a fi autorizate, precum și nu toate zborurile neregulate au caracter comercial și se raportează la practicarea activității de întreprinzător în sensul Legii nr.160/2011 (a vedea de ex., art.31 Operațiunile necomerciale (aviație generală) și art.33 Alte zboruri din Codul aerian nr.301/2017).

De asemenea, consemnăm că în cazul unui singur zbor ocazional, obiectul autorizării nu este practicarea propriu-zisă a activității de întreprinzător (exercitarea drepturilor comerciale de trafic aerian), dar este o permisiune pentru utilizarea spațiului aerian al Republicii Moldova. În primul rând, ne referim la Hotărârea Guvernului nr.870/2020 care în mare parte a preluat principiile de autorizare a zborurilor din Uniunea Europeană, inclusiv a celor neregulate. Prevederile acestei hotărâri stabilesc categoriile de zboruri neregulate, care nu necesită emiterea autorizațiilor, fiind suficientă doar „lipsa de obiecții” din partea Autorității Aeronautice Civile.

În special, având în vedere că autorizarea zborurilor se efectuează în temeiul acordurilor și convențiilor internaționale la care Republica Moldova este parte, menționăm că Acordul multilateral privind drepturile comerciale pentru transporturile aeriene neregulate în Europa (semnat 13.04.1956 la Paris, Hotărârea Parlamentului de aderare nr.180/1998, în vigoare pentru Republica Moldova din 23.03.1999), stipulează la art.2 că, statele contractante au convenit să admită liber pe teritoriu său, în scopul îmbarcării sau debarcării

traficului, fără impunerea reglementărilor, condițiilor sau restricțiilor, în cazul în care aeronavele efectuează:

- a) transporturi umanitare sau transporturi în cazuri excepționale;
- b) curse de pasageri „taxi-class” cu caracter ocazional la cerere, cu condiția că capacitatea aeronavei nu depășește șase locuri și că punctul de destinație este ales de chiriaș sau chiriași și nici o parte din capacitatea aeronavei nu este revândută publicului;
- c) curse pe care întreaga capacitate este închiriată de o singură persoană (fizică sau juridică) în scopul transportării personalului sau mărfurilor sale, cu condiția că nici o parte din capacitate nu este revândută unei persoane terțe;
- d) o singură cursă, cu condiția că nici un operator aerian sau grup de operatori aerieni nu are dreptul să efectueze mai mult de un zbor în decursul unei luni între aceleași două puncte de trafic cu orice aeronavă de care dispune.

Aceleași prevederi se aplică aeronavelor folosite pentru următoarele activități:

- a) transporturi exclusive de marfă;
- b) transporturi de pasageri între regiunile care nu au o conexiune directă rezonabilă asigurată de serviciile aeriene regulate, cu condiția că orice Stat contractant poate cere suspendarea activităților specificate în cazul în care consideră că acestea dăunează intereselor serviciilor aeriene regulate exploatare pe teritoriile pe care se aplică Acordul.

Subsecvent, accentuăm că în ultimul timp devin tot mai frecvente zborurile internaționale neregulate de gen „taxi”, „privat”, „business”, zboruri corporative. Aplicarea pentru autorizarea acestor zboruri necesită procesare și în afara orelor de program, fiind permisă și până la 6 ore înaintea orei de zbor (chiar și în zilele de repaus sau sărbători nelucrătoare).

Prin urmare, redacția propusă a denumirii actului permisiv „Autorizație pentru executarea zborurilor internaționale aferente operațiunilor de transport aerian comercial efectuate prin curse neregulate” permite clarificarea obiectului autorizării. Aici este vorba

despre activitatea comercială a companiilor aeriene exprimată prin zborurile charter sezoniere (de regulă, de vară, pe destinații turistice).

- Nr. crt. 33, menționăm că, la emiterea „Autorizației pentru executarea zborurilor internaționale aferente operațiilor de transport aerian comercial efectuate prin curse regulate”, nu sunt implicate alte autorități/entități, respectiv se cere excluderea sintagmei „Agenția Servicii Publice”.

Concomitent intervenim cu modificarea termenului de valabilitate ale acestui act, care va fi: „sezonul de operare vara/iarna”, având în vedere că transportul aerian comercial de pasageri, bagaje, mărfuri și poștă poartă un caracter sezonier accentuat (sezonul de vară și sezonul de iarnă diferă din punct de vedere al rutelor executate, frecvențelor, orarului de zbor, tipurilor de aeronave utilizate etc).

În acest sens propunem următoarea redacție a poziției de referință:

Nr. crt.	Actul permisiv	Autoritatea emitentă	Ante autorități/entități implicate	Costul	Termenul de valabilitate
33	Autorizație pentru executarea zborurilor internaționale aferente operațiilor de transport aerian comercial	Autoritatea aeronautică Civilă		Gratuit	Sezon de operare vară/iarnă

Se acceptă.

	I efectuate prin curse regulate				
--	--	--	--	--	--

- Totodată, constatăm omiterea din Lista actelor permissive eliberate de Autoritatea Aeronautică Civilă, a Certificatului de furnizor de management al traficului aerian și serviciilor de navigație aeriană, care în redacția actuală a compartimentului II din Nomenclator figurează la nr. crt. 40.

Emiterea certificatului respectiv este impusă de art.40 și Anexa nr.5 din Codul aerian nr.301/2017 și se reglementează în Regulamentul privind stabilirea cerințelor și procedurilor administrative pentru furnizorii de management al traficului aerian și serviciilor de navigație aeriană, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.119/2023.

Deci, solicităm completarea compartimentului II, la capitolul actelor permissive eliberate de Autoritatea Aeronautică Civilă, după „nr. crt. 33 Autorizație pentru executarea zborurilor internaționale aferente operațiunilor de transport aerian comercial efectuate prin curse regulate”, cu următorul text:

Certificat de furnizor de management al traficului aerian și serviciilor de navigație aeriană	Autoritatea Aeronautică Civilă	Agenția Servicii Publice	Gratuit	Termen nelimitat
--	--------------------------------	--------------------------	---------	------------------

- Suplimentar, în conformitate cu prevederile Anexei nr.4 (partea 147) la Regulamentul privind menținerea navigabilității aeronavelor și produselor, reperelor și dispozitivelor aeronautice și autorizarea întreprinderilor și a personalului cu atribuții în domeniu, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.641/2019, de către Autoritatea Aeronautică Civilă se emite Certificatul de autorizare a organizației de pregătire și examinare în domeniul întreținerii. Respectiv, la fel, compartimentul II urmează a fi completat, după „crt. 31 Certificat de autorizare al întreprinderii cu atribuții de întreținere” cu textul:

Se acceptă.

Certificatul dat nu se regăsește în redacția actuală a Legii 160/2011 . Totodată, argumentele autorității sunt relevante pentru includerea certificatului dat

Nu se acceptă.

Deși argumentele autorității par a fi relevante și bazate pe experiența acesteia, atragem atenția că potrivit prevederilor art. 4¹, alin. (3) din Legea 160/2011 condițiile primare, drepturile și obligațiile materiale și procedurale cu caracter primar cu privire la solicitarea, eliberarea, deținerea și retragerea autorizațiilor se stabilesc prin lege.

Atît timp cît acte legislative nu prevăd expres existența autorizațiilor propuse, precum și modalitatea eliberării acestora, o simplă includere a acestora în anexa la Legea 160/2011 nu este una oportună și nu poate fi considerată ca legală.

Pentru ca argumentele și propunerile să fie acceptate, urmează a fi introduse mai multe modificări legislative, inclusiv în acte normative de bază, precum și legislația secundară, după caz.

Certificat de autorizare a organizației de pregătire și examinare în domeniul întreținerii	Autoritatea aeronautică Civilă		Gratuit	Termen nelimitat
---	--------------------------------	--	---------	------------------

5.1. compartimentul III „Actele permissive care se încadrează în categoria certificatelor”:

- Propunem excluderea actelor permissive emise de Autoritatea Aeronautică Civilă menționate la nr. crt. 5 – 7, din motivul că actele relatate nu sunt acte permissive în înțelesul Legii nr.160/2011 . Documentele respective nu presupun conferirea de drepturi și obligații pentru inițierea, desfășurarea și/sau încetarea activității de întreprinzător sau a unor acțiuni aferente și indispensabile acestei activități. Acestea sunt documente ce se referă la starea tehnică a aeronavei sau componente.

- Privitor la Autorizația de exploatare a emițătoarelor radio (nr. crt. 5), precizăm că, conform standardelor internaționale (art.30 din Convenția privind aviația civilă internațională „Aparatura de radiocomunicații a aeronavelor”, anexa 10 la Convenția privind aviația civilă internațională „Telecomunicații aeronautice”), toate

Se acceptă.

		<p>emițătoarele radio care funcționează în benzile de frecvență atribuite aviației civile sunt supuse înregistrării de stat și pentru instalarea și exploatarea acestora autoritatea competentă a statului (Autoritatea Aeronautică Civilă în Republica Moldova) acordă o autorizație, în care sunt indicate semnalul de apel sau de identificare. Emițătoarele radio sunt echipamente instalate la bordului aeronavei, la sol, staționare, portabile și care sunt destinate efectuării funcțiilor serviciului de radiocomunicații. A vedea mai detaliat art.7 alin.(3) pct.5) lit.k) și l) din Codul aerian nr.301/2017 și Regulamentul privind autorizarea emițătoarelor și coordonarea frecvențelor radio atribuite serviciilor din domeniul aviației, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.527/2022.</p>	
		<p>- Cât privește Certificatul de navigabilitate (nr. crt. 6), acesta este un document care confirmă că, în urma unei inspecții, revizii, reparații, modificări sau instalări, aeronava sau părțile ei componente corespund normelor de navigabilitate în vigoare, adică se dovedește că aeronava este în condiție tehnică de operare în siguranță (art.5 și art.20 din Codul aerian nr.301/2017, Regulamentul privind stabilirea cerințelor și procedurilor administrative de certificare pentru navigabilitate și mediu sau declarația de conformitate a aeronavelor și a produselor, pieselor și echipamentelor aferente, precum și cerințele referitoare la capacitatea organizațiilor de proiectare și producție, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 91/2024).</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>- Despre „Autorizația pentru executarea seriilor de zboruri internaționale aferente operațiunilor de transport aerian comercial efectuate prin curse” (nr. crt. 7), precizăm că este o formulare confuză, asemenea autorizație nu există. Autoritatea Aeronautică Civilă emite Autorizație pentru executarea zborurilor internaționale aferente operațiunilor de transport aerian comercial efectuate prin curse regulate și Autorizație pentru executarea zborurilor internaționale aferente operațiunilor de transport aerian comercial efectuate prin curse neregulate, incluse în compartimentul II nr. crt. 33 și nr. crt. 27.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Denumirea, precum și actul au fost preluate din propunerile autorității.</p>
		<p>V. Pe domeniul aprovizionării cu apă și sanitație</p>	
		<p>Referitor la modificările propuse La Art.XXVII din proiectul de lege, ce se referă la art.32 alin.(3) din Legea nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare evidențiem că acestea</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Proiectul a fost modificat conform opiniei ANRE (s-a exclus din declarația de proprie</p>

	<p>necesită o analiză minuțioasă, având în vedere importanța serviciului public reglementat, respectiv serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, un serviciu de interes general și esențial pentru sănătatea populației, protecția mediului și ordinea publică.</p> <p>Prin urmare, regimul de licențiere al operatorilor nu poate fi tratat prin aceeași grilă de simplificare administrativă aplicabilă altor domenii. Orice relaxare a condițiilor de obținere a licențelor poate avea consecințe grave asupra fiabilității, calității, continuității serviciului public furnizat.</p> <p>Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică (în continuare, ANRE) este autoritatea care reglementează componenta de licențiere, monitorizare și control a operatorilor din sectorul serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, în acest sens exercitând următoarele atribuții:</p> <ul style="list-style-type: none"> • eliberează, în conformitate cu procedura și cu cerințele stabilite de lege, licențe operatorilor care furnizează/prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare; • prelungeste, modifică, suspendă temporar sau retrage licențele eliberate în cazurile și în condițiile prevăzute de lege; • desemnează, de comun acord cu autoritatea administrației publice locale, titularul de licență care va desfășura activitatea licențiată în locul titularului de licență a cărui licență a fost suspendată, retrasă sau a expirat; • monitorizează și controlează, în modul și în limitele stabilite de lege, respectarea de către titularii de licențe a condițiilor stabilite pentru desfășurarea activităților licențiate. <p>La îndeplinirea acestor atribuții, ANRE are obligația legală de a verifica, în mod obiectiv și riguros, îndeplinirea condițiilor de capacitate tehnică, financiară și operațională de către operatorii care activează în acest domeniu. Totodată, ANRE trebuie să asigure un echilibru adecvat între facilitarea accesului pe piață al noilor operatori și protejarea interesului public.</p> <p>Reducerea documentației justificative și înlocuirea ei cu declarații pe propria răspundere limitează capacitatea ANRE de a-și exercita misiunea de reglementare în mod obiectiv.</p>	<p>răspundere cu prezentarea actelor confirmative de la lit.c) și e))</p>
--	--	---

		<p>Raportat modificării propuse la art.32 alin.(3) lit.a) al Legii nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare Se acceptă. modificarea propusă, deoarece informația este accesibilă prin platforma de interoperabilitate.</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>Referitor la propunerea de la art.32 alin.(3) lit.b) privind obligația pentru persoanele juridice să dispună de capacitatea financiară necesară desfășurării activității licențiate – aceasta nu se acceptă.</p> <p>Acestui scop argumentăm că, în forma actuală a Legii, operatorul este obligat să prezinte: raportul financiar pentru anul precedent (dacă este activ) sau un extras din contul bancar (dacă este la început de activitate). În ceea ce privește rapoartele financiare, deși acestea sunt transmise de operatori către Serviciul Fiscal de Stat (SFS), nu este clar în ce măsură ANRE are acces efectiv și în timp real la aceste date prin intermediul platformei de interoperabilitate.</p> <p>Până la implementarea completă și funcțională a mecanismelor care să permită un schimb automatizat și verificabil de date contabile detaliate, menținerea obligației de a prezenta documente justificative rămâne necesară și proporțională cu obiectivul reglementării. În ceea ce privește extrasele din contul bancar, aceste informații sunt emise de instituții bancare comerciale și sunt protejate prin legislația bancară, nefiind accesibile prin nicio platformă de interoperabilitate publică.</p> <p>Astfel, prezentarea efectivă a extrasului bancar este singura modalitate legală și practică de a demonstra capacitatea financiară minimă la momentul inițierii activității. După cum s-a menționat anterior, ANRE are obligația legală de a verifica capacitatea financiară reală a operatorului în procesul de licențiere, în scopul prevenirii riscului de admitere în sistem a unor operatori fără susținere economică, fapt ce ar putea afecta grav continuitatea și siguranța furnizării serviciului public.</p> <p>Se recomandă, prin urmare, menținerea actualei cerințe privind prezentarea raportului financiar sau, după caz, a extrasului de cont bancar.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Reieșind din avizul ANRE lit.b) se păstrează în redacția propusă în proiect.</p>
		<p>În ceea ce privește propunerea de la art.32 alin.(3) lit.c), aceasta nu se acceptă, deoarece, conform prevederilor Legii nr.303/2013, bunurile aferente serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare sunt,</p>	<p>Se acceptă.</p>

		<p>parte a domeniului public și pot fi concesionate sau date în gestiune, dar aceste bunuri rămân în proprietatea statului sau a autorității administrației publice locale și nu pot fi utilizate de un operator decât în baza unui act juridic.</p> <p>Prin urmare, dreptul operatorului de a presta serviciul este condiționat de dovada juridică a accesului la infrastructura publică. Simpla declarație nu are valoare probatorie și nu poate substitui documentația aferentă bunurilor administrate. În plus, lista bunurilor este esențială pentru delimitarea ariei de operare. Prin aria de operare se înțelege teritoriul în care operatorul are dreptul să presteze serviciul, conform contractului. Nicio platformă de interoperabilitate nu furnizează date privind infrastructura tehnico-edilitară gestionată de operatori. Respectiv, eliminarea obligației de a prezenta lista bunurilor ar priva ANRE de instrumentul fundamental pentru verificarea temeinică a dreptului de operare și ar vulnerabiliza întregul sistem de licențiere, deschizând calea pentru abuzuri, suprapuneri de arii de operare și afectarea integrității patrimoniului public. Menținerea acestei cerințe este nu doar justificată, ci absolut necesară pentru garantarea legalității, transparenței și sustenabilității furnizării serviciului public.</p>	
		<p>Cât privește propunerea de modificare de la art.32 alin.(3) lit.d), aceasta nu se acceptă. În această ordine, explicăm că, avizul tehnic de înregistrare reprezintă un document obligatoriu pentru operatorul care solicită licența, întrucât atestă conformitatea sistemului de evidență a consumului de apă cu cerințele legale în materie de metrologie. În prezent, nu este clar dacă ANRE dispune de acces direct, prin intermediul platformei de interoperabilitate, la registrele metrologice naționale, pentru a putea verifica din oficiu existența și valabilitatea acestui aviz. În lipsa unui astfel de acces verificabil, prezentarea avizului tehnic de înregistrare rămâne necesară și justificată, pentru a permite autorității de reglementare să evalueze obiectiv respectarea condițiilor legale privind măsurarea și facturarea consumului de apă.</p>	<p>Nu se acceptă. Reieșind din avizul ANRE lit.d) se păstrează în redacția propusă în proiect.</p>
		<p>Propunerile de la art.32 alin.(3) lit.e) nu se susțin, deoarece contractul de delegare sau de concesiune reprezintă actul juridic esențial care conferă operatorului dreptul legal de a presta serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare pe o arie de operare determinată.</p>	<p>Se acceptă.</p>

		<p>Acest drept nu este prezumat, ci se stabilește în mod explicit prin acordul bilateral dintre autoritatea administrației publice locale și operator.</p> <p>Licența emisă de ANRE cuprinde în mod expres aria de operare, iar această arie decurge direct din contractul de delegare sau concesiune, în care este definit teritoriul pe care operatorul este împuternicit să furnizeze serviciul. În consecință, aria nu poate fi stabilită în mod unilateral de operator printr-o simplă declarație, indiferent de forma ei.</p> <p>Declarația pe propria răspundere este un instrument unilateral și formal, care nu poate substitui un contract bilateral cu valoare juridică. În plus, nicio altă instituție publică nu deține un registru național sau o sursă interoperabilă care să permită verificarea automată a existenței sau conținutului unui astfel de contract. Astfel, singura modalitate legală prin care ANRE își poate îndeplini obligația de a verifica temeinicia dreptului de operare este prin prezentarea efectivă a contractului semnat. În lipsa unui sistem digital național care să asigure accesul în timp real la astfel de contracte, menținerea obligației de prezentare rămâne singura soluție viabilă pentru a garanta un proces de reglementare obiectiv, legal și transparent.</p>	
		<p>Subsecvent, redacția propusă la art.32 alin.(3) lit.f) nu se acceptă. Includerea literei f) în proiectul de lege nu este justificată, având în vedere scopul declarat al acestuia – optimizarea actelor permissive. Conform principiilor generale ale dreptului administrativ, orice activitate licențiată este, prin definiție, supusă obligației de a respecta cadrul legal aplicabil. Or, odată cu declarația, solicitantul prezintă: a) documente care confirmă dispunerea de personal calificat necesar activității pentru care se solicită licența; b) în cazul furnizării apei destinate pentru consumul uman, documente care confirmă calitatea apei potabile.” Prin urmare, susținem menținerea în continuare a cerințelor de prezentare a documentelor care confirmă dispunerea de personal calificat necesar activității pentru care se solicită licența și în cazul furnizării apei destinate pentru consumul uman, documente care confirmă calitatea apei potabile.</p>	<p>Se acceptă.</p>
			<p>Se ia act.</p>

		<p>Având în vedere cele exprimate în context, pe domeniul aprovizionării cu apă și sanitație, susținem obiectivul general al proiectului de act normativ de a reduce sarcina administrativă asupra mediului de afaceri, însă considerăm că în cazul serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, eliminarea documentelor justificative esențiale este prematură și imposibilă de controlat/monitorizat la această etapă. Conform datelor oficiale din registrul ANRE (https://anre.md/registrul-de-licentiere-3-149), ultima licență emisă în domeniul serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare a fost acordată în anul 2021. Analiza perioadelor de valabilitate arată că niciuna dintre licențele emise nu expiră până în anul 2040. În acest context, se constată că presiunea administrativă asupra operatorilor economici este una scăzută, iar procedura de licențiere nu generează un volum semnificativ de sarcini pentru mediul antreprenorial. Prin urmare, propunerea de debirocratizare a procesului de licențiere în acest sector nu răspunde unei necesități reale și riscă să afecteze negativ calitatea verificărilor prelabile într-un domeniu cu infrastructură critică și impact direct asupra sănătății publice, siguranței populației și mediului înconjurător.</p>	
		<p>VI. Pe domeniul drumurilor și a siguranței traficului rutier</p>	
		<p>1. La Art.XVII, prin care se propune modificarea Legii nr.131/2007 privind siguranța traficului rutier, obiectăm asupra completării art.57 cu alin.(12), care prevede că, „construcții, panouri sau alte dispozitive pot fi amplasate în zona de protecție a drumurilor cu coordonarea prealabilă (avizul) a proiectului cu poliția rutieră. Autoritatea publică locală este responsabilă de coordonarea prealabilă a proiectului cu poliția și administratorul drumului, care se efectuează în procesul de autorizare a lucrărilor de construcții, în conformitatea cu Legea drumurilor nr.509/1995”. Astfel, insistăm asupra excluderii acestei prevederi, întrucât norma propusă nu corespunde obiectului Legii nr.131/2007 privind siguranța traficului rutier, neavând ca scop reglementarea circulației rutiere din perspectiva asigurării desfășurării acesteia în condiții de fluentă și siguranță deplină. Totodată, menționăm că amplasarea obiectivelor în zona drumului public și/sau în zonele de protecție ale acestuia se realizează exclusiv</p>	<p>Nu se acceptă. Completarea Legii nr.131/2007 este necesară, odată ce MAI a raportat această coordonare ca și act permisiv independent, care este solicitat de agent economic. Astfel este important ca și Legea nr.131/2007 să fie racordată la normele deja existente în Codul urbanismului și Legea drumurilor, care în mod expres indică că avizul (prescripția tehnică) al administratorului drumului se obține/solicită de către emitent (APL), conform art.107 alin.(4) – (6) din Cod și în privința avizului Inspectoratului Național de Securitate Publică în Legea drumurilor nr.509/1995 anexa nr.3 la pct. 5</p>

	<p>în baza autorizației de amplasare eliberate de către administratorul drumului, conform legislației în vigoare.</p> <p>În plus, cerințele specifice privind amplasarea obiectivelor de publicitate exterioară sunt deja reglementate prin Anexa nr.3 la Legea drumurilor nr.509/1995. În acest sens considerăm că, introducerea unor prevederi paralele în alte acte normative este inoportună, întrucât contravine principiului unicității reglementării legislative și poate conduce la suprapuneri normative și incoerență în aplicarea cadrului juridic.</p> <p>De asemenea, avizarea de către poliția rutieră sau subdiviziunile specializate din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, competente în domeniul dirijării, supravegherii și controlului traficului rutier, nu echivalează cu evaluarea tehnică de specialitate în materie de infrastructură rutieră și nu poate substitui competența legală a administratorului drumului în ceea ce privește emiterea autorizațiilor de amplasare.</p> <p>.</p>	<p>se specifică expres că aceste este „obținut de emitentul autorizației de construire”.</p>
	<p>2. Cu referire La Art.XLIV din proiectul de lege, care propune modificarea Legii nr.62/2022 privind publicitatea, respectiv modificarea art.32 (pct.5 din proiect), considerăm esențială menținerea atribuției de eliberare a autorizației pentru dispozitivele publicitare în sarcina administratorului drumului, conform Legii drumurilor nr.509/1995.</p> <p>Or, solicitantul autorizației de construire are obligația, conform art.148 alin.(1) lit.g) din Codul urbanismului și construcțiilor nr.434/2023, să anexeze avizul (autorizația de amplasare) emis în baza Legii drumurilor nr.509/1995, atunei când se solicită autorizarea construcțiilor în zona drumului public și/sau în zona de protecție a acestuia. Totodată, art.150 din Codul urbanismului definește clar categoriile de lucrări care pot fi executate fără autorizație de construire.</p> <p>Modificarea propusă ar crea riscuri majore de natură administrativă, juridică și mai ales de siguranță rutieră. Zona de protecție a drumurilor publice (în special cele naționale sau de interes raional) este supusă unor reglementări tehnice stricte. Amplasarea necontrolată a</p>	<p>Nu se acceptă,</p> <p>Administratorul drumului nu este indicat în calitate de autoritatea emitentă în redacția actuală a Legii nr.62/2022. Emitentul autorizației pentru publicitate este și va rămîne autoritatea publică locală.</p> <p>Suplimentar, menționăm că conform proiectului dispozitivul publicitar care presupune eliberarea unei autorizații de construire care, la rîndul său, cade sub incidența Codului urbanismului și construcțiilor. Cu alte cuvinte, nu se va schimba nimic.</p>

	<p>mijloacelor de publicitate în aceste zone poate afecta grav vizibilitatea indicatoarelor rutiere, poate compromite siguranța participanților la trafic și contravine principiului orientării intuitive, care are ca scop reducerea incertitudinii și creșterea siguranței circulației.</p> <p>În plus, pct. 11.1.7 din Normativul în construcții NCM D.02.01:2015 – Proiectarea drumurilor publice – prevede explicit evitarea amplasării panourilor publicitare în apropierea drumurilor, tocmai din cauza riscului ca acestea să afecteze percepția șoferului asupra semnalizării rutiere. Fără implicarea și controlul unei autorități specializate, în special în extravilan, amplasarea publicității ar putea deveni abuzivă, generând situații periculoase prin blocarea vizibilității în intersecții, ocuparea ilegală a zonelor de protecție și afectarea siguranței traficului</p>	
	<p>3. Cu privire La Art.XLIX din proiectul de lege, care propune modificarea art.3 și art.150 al Codului urbanismului și construcțiilor nr.434/2023, punctăm că, dispozitivele publicitare fixe pot avea un impact semnificativ asupra spațiului urban, circulației rutiere și pietonale, vizibilității, patrimoniului construit și peisajului urban. Eliminarea obligativității autorizației de construire pentru aceste obiecte limitează capacitatea autorităților locale și centrale de a controla amplasarea și integrarea urbanistică a acestora. Totodată, exonerarea dispozitivelor publicitare fixe de la autorizație le echivalează cu construcțiile provizorii, ceea ce contravine definiției legale a acestora. Construcțiile provizorii sunt, de regulă, realizate din materiale ușor demontabile (articole metalice, cherestea, materiale plastice, compozite etc.) și sunt de dimensiuni reduse, permițând readucerea terenului la starea inițială.</p> <p>În acest context, există riscul edificării unor structuri fixate permanent în sol, utilizate în scopuri economice, care pot afecta siguranța rutieră și interesul public. Mai mult, includerea dispozitivelor publicitare fixe în categoria lucrărilor care nu necesită autorizare implică faptul că acestea nu ar trebui să fie supuse nici unui termen de valabilitate expres menționat și nici condiției de demontabilitate, ceea ce este dificil de aplicat în cazul instalațiilor de mari dimensiuni sau cu infrastructură de fundație.</p>	<p>Se ia act.</p> <p>De asemenea, La Art.XLIX, pct.4, prin care se propune completarea art.150 alin.(1) lit.j) din Codul urbanismului și construcțiilor, comunicăm că nu este justificată modificarea propusă, având în vedere că art.150 din Cod prevede lista lucrărilor care se execută fără certificat de urbanism și fără autorizație de construire, însă dispozitivele publicitare fixe, care constituie construcții, se supun procedurii de autorizare. Astfel, modificarea dată, urmează a fi exclusă.</p> <p>Astfel, în competența Codului urbanismului și construcțiilor rămâne autorizarea lucrărilor de construcții legate de “dispozitivele publicitare fixe pot avea un impact semnificativ asupra spațiului urban, circulației rutiere și pietonale, vizibilității, patrimoniului construit și peisajului urban”.</p> <p>Dispozitivele publicitare care cad sub incidența Legii nr. 62/2022 și sun acelea</p>

			pentru instalarea căroră “reprezintă lucrările de construcții care nu modifică structura de rezistență, aspectul exterior, caracteristicile inițiale ale construcției și ale instalațiilor aferente”
		VII. Pe domeniul urbanismului și construcțiilor	
		La Art. XXIV, pct.17, ce vizează modificarea Anexei nr.1 la Legea nr. 160/2011 , poziția 34, termenul Certificatului de urbanism va fi de 36 de luni, în loc de 24 luni, conform prevederilor art.109 din Codul urbanismului și construcțiilor nr.434/2023. Totodată se va avea în vedere că termenul autorizației de construire și autorizației de desființare – pe perioada executării lucrărilor de construcție stabilite în documentația de proiect, astfel cum este prevăzut la art.151 alin.(5) din Codul urbanismului și construcțiilor.	Se acceptă.
		De asemenea, La Art.XLIX , pct.4, prin care se propune completarea art.150 alin.(1) lit.j) din Codul urbanismului și construcțiilor, comunicăm că nu este justificată modificarea propusă, având în vedere că art.150 din Cod prevede lista lucrărilor care se execută fără certificat de urbanism și fără autorizație de construire, însă dispozitivele publicitare fixe, care constituie construcții, se supun procedurii de autorizare. Astfel, modificarea dată, urmează a fi exclusă.	Nu se acceptă. Modificarea propusă face referire la dispozitive publicitare fixe în baza Legii nr. 62/2022 care, după e menționat mai sus “reprezintă lucrările de construcții care nu modifică structura de rezistență, aspectul exterior, caracteristicile inițiale ale construcției și ale instalațiilor aferente”
7.	Ministerul Sănătății (demersul nr. 24/1684 din 29.05.2025)	La art. I. – Legea nr.1456/1993 cu privire la activitatea farmaceutică Ministerul Sănătății, în exercitarea atribuțiilor ce îi revin în calitate de autoritate publică responsabilă de domeniul sănătății publice și garant al interesului al protejării vieții și sănătății populației, nu susține propunerile privind instituirea unei proceduri de notificare benevolă în locul regimului imperativ de licențiere/autorizare a activităților farmaceutice. Înlocuirea regimului de licențiere/autorizare cu o simplă notificare administrativă reprezintă o liberalizare periculoasă a unui domeniu strategic, reglementat tocmai pentru a garanta calitatea, siguranța și conformitatea cu buna practică farmaceutică, în interesul pacienților. Tentativa de a plasa în centrul reglementării interesul operatorului	Se acceptă. Art.I a fost eliminat din proiect.

economic și nu interesul public reprezintă o deturnare flagrantă a scopului reglementării farmaceutice, contravenind principiilor de protecție a sănătății publice și neutralitate a reglementatorului.

Subliniem că o asemenea propunere contravine flagrant regimului juridic de protecție instituit prin Legea nr. 160/2011 *privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător*, în special art. 12² din legea sus-menționată, care stabilește că activitățile care pot afecta sănătatea și necesită condiții speciale de desfășurare (criteriile lit. b) și c) trebuie reglementate prin **licențiere**, ceea ce se aplică perfect activității farmaceutice.

De precizat, în majoritatea covârșitoare a jurisdicțiilor internaționale, activitatea farmaceutică este supusă regimului de licențiere sau, cel puțin, obținerii unei autorizații de funcționare. În toate statele din Regiunea Europeană este necesară o licență pentru a deschide și opera o farmacie. În niciun caz nu a fost identificată o procedură de notificare, de tip nepermisiv, aplicabilă în acest domeniu. Orice tentativă de adoptare a unei astfel de reglementări în Republica Moldova s-ar constitui într-un experiment periculos, lipsit de fundament legal și fără precedent în practica internațională.

Menționăm, că în scopul reducerii poverii administrative asupra mediului de afaceri, în proiectul legii Farmaciei (număr unic 151/MS/AMDM/2025) a fost propusă transformarea tipului de act permisiv din licență în autorizație, pentru fiecare unitate farmaceutică individuală. Mai mult, autorizația propusă se eliberează pe o perioadă nedeterminată, spre deosebire de licență, care este limitată la 5 ani.

Totodată, în contextul armonizării legislației naționale cu acquis-ul comunitar, menționăm că, deși licența/autorizarea farmaciilor comunitare nu este prevăzută expres în dreptul european, conform art. 80 din *Directiva 2001/83/CE*, distribuitorii angro pot furniza medicamente numai persoanelor care dețin autorizație de distribuție sau sunt autorizate să elibereze medicamente către populație. Această cerință este transpusă în proiectul legii cu privire la medicamente (inițiativa legislativă nr. 38 din 12.02.2025), la art. 106 alin. (1) pct. 3), aprobat în prima lectură de Parlamentul Republicii Moldova.

		<p>Luând în considerare cele expuse, considerăm, că substituirea licențierii cu o simplă notificare echivalează, în termeni juridici, cu o demisie a statului din responsabilitatea sa constituțională de reglementare și control asupra unei activități care afectează nemijlocit sănătatea și viața oamenilor.</p> <p>Totodată, subliniem că abrogarea art. 14⁴ din Legea nr. 1456/1993 ar submina în mod direct eforturile Guvernului de a implementa proiectul național „Farmacie în satul tău”, destinat să asigure accesul populației rurale la servicii farmaceutice. Acordarea subvențiilor farmaciilor în localitățile rurale se realizează în temeiul articolului 14⁴ a legii menționate, prin mecanismul reglementat de Hotărârea Guvernului nr. 1036/2023 <i>privind aprobarea Regulamentului privind condițiile de licențiere a activității farmaceutice subvenționate de stat</i>. Eliminarea acestor prevederi legale ar lipsi de fundament juridic întregul mecanism de sprijin și ar compromite sustenabilitatea și extinderea acestui proiect strategic.</p> <p>Respectiv, Ministerul Sănătății nu susține, în nicio formă, introducerea unui mecanism de notificare în locul licențierii activității farmaceutice și consideră că o asemenea inițiativă este vădit contrară interesului public, contravine legislației și nu are suport în practica internațională comparabilă.</p>	
		<p>La art. V. – La articolul 41¹ alineatul (2) din Legea nr. 382/1999 cu privire la circulația 4 substanțelor stupefiante, psihotrope și a precursorilor</p>	
		<p>Comunicăm că nu se acceptă eliminarea obligației operatorului economic care intenționează să obțină autorizația pentru activități cu substanțe stupefiante, psihotrope și precursori de a prezenta, în procesul de autorizare, schema încăperilor și contractul de pază.</p> <p>Eliminarea acestor documente ar compromite capacitatea autorității competente de a verifica conformitatea condițiilor de securitate, crescând semnificativ riscul de furt, pierdere, deturnare sau trafic ilicit al substanțelor stupefiante, psihotrope și precursorilor, cu consecințe grave asupra sănătății publice și securității naționale, contravenind obligațiilor asumate în procesul de aliniere la acquis-ul UE.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Punctele legate de schema încăperilor și contractul de pază se exclud din proiect.</p>

Potrivit art. 3 alin (2) din Regulamentul delegat (UE) 2015/1011 al Comisiei, operatorii economici autorizați să desfășoare activități cu substanțe clasificate din categoria 1 (precursori de droguri) trebuie:

- lit. (a) - „să ia măsuri adecvate împotriva retragerii neautorizate a substanțelor [...] și să securizeze spațiile comerciale.”;
- lit. (v) - „să depună o cerere care să conțină ... descrierea tuturor locurilor în care sunt desfășurate operațiunile descrise la punctul (ix).

Astfel, contractul de pază constituie dovada verificabilă a respectării cerinței de protecție fizică, iar Planul geometric este indispensabil pentru determinarea clară a destinației și configurației funcționale a încăperilor utilizate în activitatea cu substanțe controlate, condițiile prevăzute de legislația UE.

Reglementări similare sunt în vigoare în statele membre ale Uniunii Europene (ex. România, Germania, Polonia), unde prezentarea planului încăperilor și a documentelor privind securitatea fizică este o cerință standard în procesul de autorizare. În plus, aceste norme sunt în deplină concordanță cu prevederile Convenției ONU împotriva traficului ilicit de stupefiante și substanțe psihotrope (Viena, 1988).

Având în vedere cele menționate, Ministerul Sănătății nu susține modificarea a Legii nr. 382/1999 în sensul eliminării obligației de prezentare a planului geometric al încăperilor și a contractului de pază. Aceste documente sunt esențiale pentru:

- aplicarea eficientă a măsurilor de control al circulației substanțelor periculoase;
- prevenirea riscurilor de deturnare în scopuri ilicite;
- alinarea legislației naționale la standardele UE și la tratatele internaționale relevante.

Concomitent, menționăm faptul că la momentul actual Ministerul Sănătății se află în procesul de definitivare a proiectului de lege *cu privire la circulația substanțelor stupefiante, psihotrope și plantelor care conțin astfel de substanțe, precursorilor, substanțelor psihoactive noi și substitutelor de droguri (număr unic 704/MS/2024)*, care prevede armonizarea cadrului legislativ și normativ național cu standardele Uniunii Europene, racordării cadrului normativ național

		<p>cu acquis-ul comunitar pe domeniul circulației licite a precursorilor de droguri și monitorizării comerțului cu substanțele clasificate.</p>	
		<p>La art. IX. – Articolul 11 alineatul (3) ultimul enunț din Legea nr.552/2001 privind evaluarea și acreditarea în sănătate Modificarea propusă nu poate fi acceptată din cauza că art. 9¹ a Legii ocrotirii sănătății nr. 411/1995 prevede: „Condițiile de activitate a prestatorilor private de servicii medicale Pentru acordarea asistenței medicale, instituțiile medico-sanitare private trebuie să respecte următoarele condiții de activitate: a) prestatorul privat de servicii medicale trebuie să fie inclusă în Nomenclatorul instituțiilor medico-sanitare al Ministerului Sănătății; b) prestarea serviciilor medicale pentru genul de activitate solicitat trebuie să corespundă Nomenclatorului specializărilor profesionale, aprobat de Ministerul Sănătății; c) prestatorul privat de servicii medicale trebuie să dețină autorizație sanitară pentru genul de activitate practicat; d) prestatorul privat de servicii medicale trebuie să dețină certificat de acreditare”.</p> <p>Astfel, modificarea propusă nu poate fi susținută, or prezentarea Organigramei prestatorului de servicii medicale nu poate certifica condițiile în care este acordat actul medical, la fel și nu oferă informații privind funcționarea instituției (regulament).</p> <p>Concomitent, autorizația sanitară de funcționare este eliberată prestatorului de servicii medicale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 663/2010 pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind condițiile de igienă pentru instituțiile medico-sanitare, deținerea acestuia fiind o condiție primordială în procesul de evaluare și acreditare.</p>	<p>Se acceptă. Proiectul va fi ajustat în vederea eliminării doar a documentului - regulamentul de organizare și funcționare, care este un document neobligatoriu pentru angajator.</p>
		<p>La art. XXI. – Articolul 32 alineatul (7) din Legea nr.278/2007 privind controlul tutunului</p>	
		<p>Conform art. 19, alin. (3) al <i>Directivei UE 40/2014 privind apropierea actelor cu putere de lege și a actelor administrative ale statelor membre în ceea ce privește fabricarea, prezentarea și vânzarea produselor din tutun și a produselor conexe: (3) Statele membre pot să introducă un sistem pentru autorizarea noilor produse din</i></p>	<p>Se acceptă. Avizarea sanitară trebuie să fie doar pentru autorizarea noilor produse din tutun (de exemplu în cazul cîn vor apărea pliculețe din tutun ș.a.).</p>

		<p>tutun. Statele membre pot să impună producătorilor și importatorilor o taxă proporțională pentru autorizarea respectivă. Iar articolul 19 alin. (3) din Directiva 40/2014, prevede explicit că statele membre pot introduce un sistem de autorizare pentru noile produse din tutun. Acest sistem de autorizare, care poate include taxe proporționale pentru producători și importatori, este conceput pentru a garanta că produsele respectă cerințele de siguranță și nu pun în pericol sănătatea publică.</p> <p>Prin urmare, avizul sanitar și autorizarea sanitară se bazează pe aceleași principii fundamentale: protecția sănătății publice prin evaluarea riscurilor și controlul produselor care au impact asupra sănătății populației.</p>	
		<p>La art. XXIII. – Legea nr.10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice</p>	
		<p>Nu se acceptă propunerea autorului excluderea noțiunilor „<i>aviz sanitar</i>” și „<i>autorizație sanitară de funcționare</i>” din următoarele considerente:</p> <p>I. Avizul sanitar pentru produsele cu impact asupra sănătății</p> <p>1. Pentru materiale și obiecte destinate să vină în contact cu produsele alimentare:</p> <p>Conform, Regulamentului (UE) nr. 2017/625 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 martie 2017 privind controalele oficiale efectuate pentru a asigura verificarea conformității cu legislația privind produsele alimentare, Comisia și-a asumat obligația de a sprijini țările în curs de dezvoltare în ceea ce privește siguranța alimentelor, inclusiv siguranța materialelor și a obiectelor care vin în contact cu alimentele, totodată protejând țările UE de importurile produselor neconforme prevederilor actelor normative. Prin urmare, în respectivul regulament au fost impuse dispoziții specifice care, sunt aplicabile și în cazul materialelor și al obiectelor care vin în contact cu produsele alimentare. Astfel, Regulamentul (UE) nr. 2017/625 prevede noțiunea de „certificare oficială”, procedura prin care autoritățile competente atestă conformitatea cu una sau mai multe dintre cerințele prevăzute în normele menționate la articolul 1 alineatul (2) și „certificat oficial” un document scris sau electronic care asigură</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Ministerul Sănătății, prin intermediul ANSP, și-a exprimat rezerve față de propunerea de înlocuire a regimului de avizare sanitară și autorizare sanitară de funcționare cu un regim de notificare, considerând că aceste instrumente constituie în continuare un mecanism esențial de control preventiv asupra riscurilor pentru sănătatea publică.</p> <p>În acest context, de autorul proiectului sa luat o abordare tranzitorie de consens, prin care: a) se menține temporar regimul de avizare și autorizare sanitară, până la finalizarea procesului de armonizare legislativă și consolidare a capacităților de control ulterior; b) s-a revizuit și restrâns lista activităților economice supuse autorizării, păstrând această obligație doar pentru domeniile cu impact major și direct asupra sănătății publice (de ex. servicii</p>

conformitatea cu una sau mai multe dintre cerințele prevăzute în normele menționate la articolul 1 alineatul (2). Dispoziții specifice sunt prevăzute și pentru materiale și sau obiectele din plastic reciclat. Astfel, avizarea procesului de fabricare a materialelor și obiectelor din plastic reciclat destinate să vină în contact cu produsele alimentare se regăsește la art.18 din Regulamentul (UE) 2022/1616 al Comisiei din 15 septembrie 2022 privind materialele și obiectele din plastic reciclat destinate să vină în contact cu produse alimentare și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 282/2008. Prin urmare, procedura și actul prevăzute prin Regulamentul (UE) 2022/1616 al Comisiei din 15 septembrie 2022 este reglementată și de legislația Republicii Moldova prin Legea nr. 10/2009, care prevede noțiunea de „aviz sanitar” – act eliberat în condițiile legii de către autoritatea competentă pentru supravegherea sănătății publice, prin care se confirmă corespunderea sau necorespunderea proceselor, serviciilor sau produselor cu legislația sanitară. Declarația de conformitate, care atestă conformitatea cu normele aplicabile și servește drept act prin care producătorul declară respectarea prevederilor specifice categoriilor de produse (substanțe utilizate, condiții speciale de utilizare, dispoziții specifice pentru asigurarea trasabilității, etichetarea produselor, etc.), care servește drept act recunoscut la etapele de avizare sanitară și în continuare impune responsabilitate pentru fiecare import și asigurare a trasabilității produselor. Legislația țărilor UE prevede și alte forme de avizare a producerii materialelor și obiectelor destinate să vină în contact cu produsele alimentare. Astfel, Regulamentul 1935/2004, prevede autorizarea substanțelor constituente a materialelor și includerea acestora în liste a substanțelor admise, care pot fi admise cu anumite cerințe sau interzise.

medicale, educație, îngrijire corporală); c) s-a exclus din regimul de avizare sanitară o serie de produse, având în vedere că sunt deja acoperite de regulamente sanitare specifice, ce stabilesc regim de notificare și obligații de conformitate sau fac parte din domenii reglementate tehnic, intrând sub incidența Legii nr. 162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor.

Este important de menționat că produsele eliminate din lista supusă avizării pot fi în continuare supuse măsurilor de control potrivit Legii nr. 162/2023, care prevede responsabilități clare privind trasabilitatea, conformitatea și intervenția autorităților competente, inclusiv după ce produsul este introdus pe piață. În plus, măsurile de supraveghere a pieței acoperă întreg ciclul de viață al produsului, spre deosebire de avizul sanitar, care vizează doar verificarea unor mostre prezentate într-un moment incipient, de regulă anterior comercializării și în special pentru produsele fabricate în serie. Astfel, supravegherea pieței este un mecanism mai robust și mai adaptat riscurilor moderne, permițând intervenții și retrageri inclusiv post-vânzare. Această soluție asigură un echilibru între necesitatea protejării sănătății publice și reducerea poverii administrative pentru mediul economic, evitând dublarea regimurilor de conformitate și promovând o abordare modernă, proporțională și bazată pe risc.

			<p>Argumentele prezentate de Agenția Națională pentru Sănătate Publică (ANSP) în favoarea menținerii avizului sanitar fac referire la reglementările europene care vizează siguranța materialelor și obiectelor destinate contactului cu produsele alimentare. Deși aceste reglementări — în special Regulamentul (UE) nr. 2017/625, Regulamentul (UE) 2022/1616 și Regulamentul (CE) nr. 1935/2004 — stabilesc cerințe stricte privind conformitatea și siguranța acestor produse, este important de subliniat că ele nu impun expres instituirea unui mecanism de autorizare națională de tip „aviz sanitar” ca act permisiv prealabil desfășurării activității economice.</p> <p>În cadrul Uniunii Europene, abordarea predominantă este una bazată pe responsabilitatea operatorului economic. Conform acestei logici, producătorii sau importatorii sunt obligați să respecte cerințele legale aplicabile și să furnizeze o declarație de conformitate care atestă respectarea acestor cerințe. Acest document, recunoscut la nivel european, stă la baza unei supravegheri eficiente a pieței, fără a fi necesară obținerea unui aviz administrativ prealabil pentru fiecare tip de material sau produs.</p> <p>Mai mult, în cazul materialelor și obiectelor din plastic reciclat, reglementarea aplicabilă — Regulamentul (UE) 2022/1616 — stabilește o procedură de autorizare centralizată la nivelul Comisiei</p>
--	--	--	--

			<p>Europene, nu la nivel național. În acest context, solicitarea unui aviz sanitar suplimentar în Republica Moldova nu doar că dublează inutil eforturile de conformare, dar creează și bariere administrative care pot afecta negativ competitivitatea întreprinderilor.</p> <p>Înțelegem preocuparea autorității sanitare pentru protejarea sănătății publice, însă această preocupare trebuie armonizată cu principiile bunei reglementări, ale proporționalității și ale simplificării administrative. Avizul sanitar, în forma sa actuală de act permisiv, nu este cerut de dreptul european și poate fi înlocuit cu o procedură mai eficientă și mai puțin împovărătoare pentru mediul de afaceri, cum ar fi notificarea însoțită de declarația de conformitate, însoțită de un sistem consolidat de supraveghere post-comercializare și control al trasabilității</p>
		<p>2. Materialele care intra în contact cu apa potabilă:</p>	
		<p>Directiva 2184/2020 privind calitatea apei destinate consumului uman, în art. 11 este menționat faptul, că statele membre „stabilesc procedurile și metodele pentru testarea și acceptarea materialelor care intra în contact cu apa potabilă”. Prevederi similare sunt menționate și în Decizia de punere în aplicare (UE) 2024/365 a Comisiei din 23 ianuarie 2024 de stabilire a normelor de aplicare a Directivei (UE) 2020/2184 a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește metodologiile de testare și de acceptare a substanțelor inițiale, a compozițiilor și a constituenților care urmează să fie incluși pe listele pozitive europene. Legea nr. 10/2009 și alte reglementări naționale în vigoare, precum și cele care sunt în curs de aprobare stabilesc procedura de avizare sanitară. Proceduri similare sunt stabilite și în legislația României – Ordonanța nr. 7 din 18 ianuarie 2023 privind</p>	<p>Directiva (UE) 2020/2184 prevede că statele membre stabilesc metodele de testare și acceptare a materialelor care intră în contact cu apa potabilă, fără a impune obligativitatea unui aviz sanitar prealabil de tip permisiv. Alegerea modalității administrative rămâne la latitudinea statului, cu respectarea principiilor proporționalității și eficienței.</p> <p>În Uniunea Europeană, siguranța acestor materiale este asigurată în principal prin declarații de conformitate, teste de laborator</p>

		<p>calitatea apei destinate consumului uman. În contextul celor expuse solicităm menținerea actului permisiv Aviz sanitar, pentru perioada de tranziție și aderare la Uniunea Europeană. În această perioadă v-a continua procesul de transpunere a Legislației UE în legislația națională, implementarea instrumentelor de supraveghere post marketing, inclusiv procesele de autorizare sanitară prin notificare.</p>	<p>acreditate și supraveghere post-comercializare. Avizul sanitar, ca act permisiv, nu este o cerință armonizată și, în forma sa actuală, riscă să devină un obstacol birocratic inutil.</p>
		<p>3. Produsele din tutun: Conform Articolul 19, alin. (3) al Directivei UE 40/2014 privind apropierea actelor cu putere de lege și a actelor administrative ale statelor membre în ceea ce privește fabricarea, prezentarea și vânzarea produselor din tutun și a produselor conexe: (3) Statele membre pot să introducă un sistem pentru autorizarea noilor produse din tutun. Statele membre pot să impună producătorilor și importatorilor o taxă proporțională pentru autorizarea respectivă. Iar articolul 19 alin. (3) din Directiva 40/2014, prevede explicit că statele membre pot introduce un sistem de autorizare pentru noile produse din tutun. Acest sistem de autorizare, care poate include taxe proporționale pentru producători și importatori, este conceput pentru a garanta că produsele respectă cerințele de siguranță și nu pun în pericol sănătatea publică. Prin urmare, avizul sanitar și autorizarea sanitară se bazează pe aceleași principii fundamentale: protecția sănătății publice prin evaluarea riscurilor și controlul produselor care au impact asupra sănătății populației.</p>	<p>Directiva 2014/40/UE permite statelor membre să introducă un sistem de autorizare pentru noile produse din tutun, însă nu impune un model unic de reglementare. Aceste sisteme pot include cerințe privind notificarea, evaluarea riscurilor, supravegherea pe piață sau taxe, dar decizia privind forma concretă a intervenției administrative rămâne la discreția fiecărui stat membru. Avizul sanitar, în forma actuală de act permisiv prealabil, nu este o cerință expresă a legislației europene. Mai mult, eficiența protecției sănătății publice poate fi asigurată prin mecanisme alternative, precum notificarea însoțită de dosar tehnic, declarații de conformitate și controale post-comercializare, aliniate la bunele practici europene.</p>
		<p>II. Autorizația sanitară de funcționare ce urmează a fi păstrate:</p>	
		<p>1. Autorizația sanitară pentru captarea, tratarea și distribuția apei potabile (CAEM – 2, E 36.00). La nivel european, Directiva 2020/2184 privind calitatea apei destinate consumului uman deși nu specifică proceduri de autorizare sanitară în mod explicit, impune statelor membre să asigure că apa potabilă este sanogenă și curată (art. 1 alin. (2)). Articolul 4, alineatul (2) al acestei directive stipulează clar că: „Statele membre se asigură că măsurile luate pentru punerea în aplicare a prezentei directive se bazează pe principiul precauției și nu determină în nicio situație, direct sau indirect, o deteriorare a calității</p>	<p>Se acceptă.</p>

	<p>actuale a apei destinate consumului uman ori o creștere a poluării apelor folosite pentru producerea apei destinate consumului uman”. Ținând cont că, procedura de notificare permite agentului economic să inițieze activitatea imediat, pentru a preveni riscurile asociate consumului apei neconforme, calitatea apei trebuie să corespundă cu cerințele de calitate încă de la începutul distribuției până a fi livrată consumatorului. Ori, verificarea ulterioară a conformității prin inspecții de rutină, aplicând prevederile Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat, după principiul planificării anuale, sau în urma reclamațiilor nu oferă garanția respectării cerințelor normative, așa cum prevede Directiva 2020/2184. Totodată, perioada de la acordarea notificării până la efectuarea controlului propriu zis poate fi foarte extinsă (până la 1 an), ceea ce contravine principiul precauției (art. 2, Legea nr.10/2009), având ca scop prevenirea atât a deteriorării calității apei potabile, cât și a eventualelor riscuri pentru sănătatea populației. Actualmente, acest mecanism este funcțional prin acordarea autorizației, astfel se asigură că sistemele de alimentare cu apă implementează măsuri preventive pentru menținerea standardelor de siguranță și conformitate, reducând astfel impactul negativ asupra consumatorilor. Directiva 2020/2184, în articolul 15, prevede posibilitatea ca statele membre să acorde derogări de la valorile admise, aspect transpus în legislația națională prin Legea nr. 182/2019 privind calitatea apei potabile și Hotărârea Guvernului nr. 651/2023 privind aprobarea Regulamentului sanitar pentru supravegherea și monitorizarea calității apei potabile. În Republica Moldova, conform Legii nr. 182/2019, modificate recent prin Legea nr. 84/2025, derogările sunt aprobate printr-un act administrativ al Agenției Naționale pentru Sănătate Publică, în baza căruia poate fi emisă autorizația sanitară de funcționare. Aplicarea procedurii de derogare, fundamentată pe evaluarea riscurilor este necesară, având în vedere că peste 50% dintre sistemele de apeduct prezintă neconformități la parametrii chimici. Autorizația sanitară atestă faptul că sistemul de alimentare cu apă potabilă respectiv implementează un management eficient al riscurilor.</p>	
--	--	--

2. Autorizația sanitară pentru activități de coafură și alte activități de înfrumusețare, Activități de întreținere corporală, Activități ale studiourilor de tatuaj și piercing (CAEM – 2: S: 96.02, 96.04, 96.09), procedurile de îngrijire corporală, unghiilor (manichiură, pedichiură), servicii de frizerie, tatuaj, piercing implică utilizarea articolelor tăioase și înțepătoare care pătrund sau pot leza pielea, ceea ce necesită aplicarea dezinfectării și sterilizării acestora în scopul prevenirii transmiterii hepatitelor virale parenterale, infecției HIV și altor infecții hemo-transmisibile. Autorizația sanitară de funcționare este o cerință esențială prin care se atestă, că saloanele de întreținere corporală și studiourile de tatuaj și piercing au condiții pentru a respecta standardele de igienă și siguranță, reducând riscul transmiterii infecțiilor hemo-transmisibile, inclusiv hepatitele virale B, C, D și HIV. Creșterea cazurilor cronice de hepatită B (de la 17,16 la 26,04 cazuri la 100 mii populație între 2011 și 2024) și hepatită C (de la 17,18 la 45 cazuri) evidențiază persistența riscurilor asociate procedurilor invazive efectuate cu instrumente tăioase și înțepătoare. Din cele 2909 cazuri de hepatite virale înregistrate în 2024, 2824 (97,07%) sunt atribuite hepatitelor B, C și D, care pot fi transmise prin instrumente contaminate. În perioada 2020-2024, numărul agenților economici care prestează astfel de servicii a înregistrat fluctuații, numărul operatorilor economici variind de la 2339 în anul 2020 la 2012 operatori în 2024. Deci, considerând riscurile epidemiologice și numărul prestatorilor de servicii la nivel național, eliminarea autorizației poate avea impact major asupra sănătății populației și utilizatorilor de servicii. Autorizația sanitară impune cerințe stricte de dezinfectare și sterilizare, verificarea echipamentelor și instruirea personalului, asigurând protecția sănătății publice. Eliminarea acestei cerințe ar crește riscul de incidente care pot afecta sănătatea utilizatorilor a astfel de servicii, compromițând siguranța și conformitatea cu reglementările naționale și internaționale. Prin urmare, menținerea autorizației sanitare este indispensabilă pentru prevenirea infecțiilor asociate acestor activități.

Se acceptă.

3. Autorizația sanitară pentru activitățile CAEM I55.20 Tabere pentru copii; P85.10 Învățământ preșcolar; P85.20 Învățământ primar;

Se acceptă.

P85.31 Învățământ secundar general; P85.32 Învățământ secundar, tehnic sau profesional, se insistă a fi păstrată deoarece: Copiii reprezintă un grup vulnerabil care necesită condiții adecvate de creștere și dezvoltare armonioasă. Instituțiile preșcolare și școlare adăpostesc categorii vulnerabile de populație – copiii – care nu pot evalua sau raporta riscurile la care sunt expuși. Autorizarea sanitară garantează că spațiile, igiena, aprovizionarea cu apă, alimentația și alte condiții esențiale sunt verificate înainte ca aceste spații să devină operaționale. Prezența autorizației sanitare de funcționare în instituțiile pentru copii confirmă respectarea normelor sanitare prevăzute în legislația sanitară în vigoare. Acestea din urmă sunt orientate spre protecția și fortificarea stării de sănătate, dezvoltarea fizică și neuropsihică armonioasă a copiilor, prevenirea apariției unor îmbolnăviri a acestora în cadrul activităților de educație și îngrijire. Nerespectarea normelor sanitare duc la înregistrarea maladiilor în rândurile copiilor instituționalizați, care în ultimii 5 ani este în creștere, de la 355.5‰ în 2020 la 399.2‰ în 2024. Creșterea morbidității nu reflectă ineficiența autorizației, ci necesitatea de aplicare mai riguroasă a cerințelor sanitare, de intensificare a controalelor ulterioare și de consolidare a capacității de supraveghere. Eliminarea autorizării ar transmite un mesaj greșit, de relaxare a exigenței sanitare într-un moment în care este nevoie de măsuri mai ferme pentru a stopa trendul negativ.

4. Autorizația sanitară pentru activitățile CAEM: Q86.10 Activități de asistență spitalicească, 86.21 Activități de asistență medicală generală, 86.22 Activități de asistență medicală specializată, 86.23 Activități de asistență stomatologică, 86.90 Alte activități referitoare la sănătatea umană, 87.10 Activități ale centrelor de îngrijire medicală 87.20 Activități ale centrelor de recuperare psihică și de dezintoxicare, exclusiv spitale Considerăm necesitatea menținerii pentru IMS publice și private a Autorizației sanitare de funcționare. Înlocuirea sistemului de autorizare sanitară a instituțiilor medico-sanitare cu procedura de notificare poate afecta riguros siguranța pacienților, calitatea actului medical și capacitatea instituțională joasă de autoreglare, ce poate pune în pericol sănătatea publică. Autorizarea sanitară de funcționare

Se acceptă.

		<p>este un instrument-cheie în prevenirea infecțiilor asociate asistenței medicale, accidentărilor sau tratamentelor necorespunzătoare. Fără un control riguros și obiectiv riscurile pentru pacienți vor crește considerabil. Procedura de autorizare sanitară de funcționare a obiectivelor creează un cadru legal pentru verificarea conformității la regulamentele sanitare, menține cultura instituțională de siguranță și calitate a actului medical. Majoritatea statelor membre UE au proceduri legate de autorizare sanitară sau licențiere ale activităților medicale (România, Germania, Franța, Italia, Spania etc.).</p>	
		<p>5. Autorizația sanitară pentru activitățile CAEM: R 93.29 Activități ale plajelor În acest sens există Directiva 2006/7/ CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 februarie 2006, privind gestionarea calității apei pentru scăldat și de abrogare a Directivei 76/160/CEE prin care se pune un accent deosebit prin stabilirea unei politici comunitare privind apa pentru scăldat, care permite protejarea publicului de poluări accidentale sau cronice în interiorul sau în vecinătatea zonelor pentru scăldat. Prin art. 1 din prezenta directivă se stabilește că autoritatea competentă trebuie să asigure: a) monitorizarea și clasificarea calității apei pentru scăldat; b) gestionarea calității apei pentru scăldat și c) furnizarea de informații publicului cu privire la calitatea apei pentru scăldat. Prin Articolul 3 alin. (9) Statele membre se asigură că analiza calității apei pentru scăldat se efectuează în conformitate cu metodele de referință prevăzute la anexa I și cu normele menționate la anexa V. Cu toate acestea, statele membre pot autoriza utilizarea unor alte metode sau reguli, în cazul în care pot demonstra că rezultatele obținute sunt echivalente cu cele obținute cu ajutorul metodelor prevăzute la anexa I și a normelor menționate la anexa V. Statele membre care autorizează utilizarea acestor metode sau norme echivalente furnizează Comisiei toate informațiile pertinente cu privire la metodele sau normele utilizate și echivalența acestora. Prin urmare ținând cont de faptul că prezenta directivă este deja inclusă în sarcina Ministerului Sănătății de a fi transpusă considerăm că la excluderea autorizației menționate va fi imposibil de asigurat respectarea prevederilor Directivei. Urmare celor expuse, Ministerul Sănătății propune menținerea procedurii de</p>	<p>Se acceptă.</p>

		<p>autorizare sanitară de funcționare pentru activitățile și serviciile cu impact asupra sănătății publice, indicate în anexa nr. 2 la Legea nr. 10/2009, cu excepția următoarelor activități și servicii: 1) G 46.71 - Comerțul cu ridicata al combustibililor solizi, lichizi și gazoși și al produselor derivate; 2) G 47.30 - Comerțul cu amănuntul al carburanților pentru autovehicule în magazine specializate; (activitățile menționate se propune de a fi înlocuite cu procedura de notificare); 3) G 46.46 - Comerțul cu ridicata al produselor farmaceutice; 4) G 47.73 - Comerțul cu amănuntul al produselor farmaceutice (ultimele 2 activități sunt reglementate suficient de către AMDM). Ca argument suplimentar în menținerea procedurilor de autorizare sanitară a obiectelor cu impact major asupra sănătății publice servește și faptul, că conform datelor analizate pe parcursul ultimelor 3 ani, ponderea cererilor respinse cu scopul eliberării autorizației sanitare de funcționare pe motivul necorespunderii cu actele normative în vigoare a crescut de la 16,9% în 2022 la 28,5% în 2024.</p> <p>Înlocuirea procedurilor de autorizare sanitară de funcționare cu notificarea începerii activității va crește inevitabil riscul de nerespectare a cadrului normativ la inițierea activităților, care, drept consecință, va avea un impact nefast asupra sănătății populației.</p>				
		<p>Respectiv, Ministerul Sănătății nu susține modificările propuse de autor la Legea nr. 10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice și anume excluderea avizului sanitar și autorizarea sanitară din competența ANSP.</p>	Se acceptă.			
		<p>5. Art. XXIV Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, se propun următoarele:</p>				
		<p>Anexa nr. 1 se modifică după cum urmează:</p>				
		<p>a) la compartimentul „I. Actele permissive care fac parte din categoria licențelor” se reintroduce poziția: „</p>	Se acceptă.			
		<table border="1"> <tr> <td data-bbox="573 1235 808 1390">Licență pentru activitatea</td> <td data-bbox="808 1235 976 1390">Agenția Medicamentului și Dispozitiv</td> <td data-bbox="976 1235 1509 1390">Agenția Servicii Publice Agenția Națională pentru Sănătate Publică</td> </tr> </table>	Licență pentru activitatea	Agenția Medicamentului și Dispozitiv	Agenția Servicii Publice Agenția Națională pentru Sănătate Publică	
Licență pentru activitatea	Agenția Medicamentului și Dispozitiv	Agenția Servicii Publice Agenția Națională pentru Sănătate Publică				

	farmaceutică	elor Medicale	Comitetul Permanent de Control asupra Drogurilor Autoritățile administrației publice locale	
	”;			
	b) la compartimentul „II. Actele permissive care se încadrează în categoria autorizațiilor”, la poziția 54, coloana a doua, cuvântul „fabricare” se substituie cu cuvântul „fabricație”;			Se acceptă.
	c) la compartimentul „III. Actele permissive care se încadrează în categoria certificatelor”:			
	- la poziția 18, textul de la coloana a doua se suplinește cu textul „de uz uman”, iar termenul de ”5 ani” se substituie cu textul ”3 ani”;			Nu se acceptă. Propunerea este mai restrictivă decât cea prevăzută de proiect.
	- la poziția 19, textul de la coloana a doua se suplinește cu textul „de uz uman”.			Se acceptă.
	<p>De menționat, că în prezent, în contextul implementării acțiunilor din Planul Național de Aderare la UE și al angajamentelor asumate privind transpunerea legislației europene în cadrul normativ național, sunt în proces de elaborare și promovare patru proiecte de legi:</p> <p>Proiectul legii cu privire la medicamente (<i>inițiativa legislativă nr. 38 din 12.02.2025</i>) – votat în prima lectură a Parlamentului RM;</p> <p>Proiectul legii privind dispozitivele medicale (<i>număr unic 178/MS/AMDM/2025</i>) și proiectul legii farmaciei (<i>număr unic 151/MS/AMDM/2025</i>) – în pregătire pentru expertiza juridică și avizarea de către CNA;</p> <p>Proiectul legii cu privire la circulația substanțelor stupefiante, psihotrope și plantelor care conțin astfel de substanțe, precursorilor, substanțelor psihoactive noi și substitutelor de droguri (<i>număr unic 704/MS/2024</i>) – în pregătire pentru aprobarea în ședința Guvernului.</p> <p>Toate aceste proiecte prevăd instituirea unor acte permissive care vor intra în vigoare odată cu punerea în aplicare a respectivelor legi. Proiectele menționate includ propuneri de modificare a anexei nr. 1 la Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, lege care urmează a fi modificată concomitent cu aprobarea acestor inițiative legislative.</p>			Se ia act.

La anexa nr. 1, tabelul II., poziția 48, coloana 4, se va completa cu expresia „Agenția Națională pentru Sănătate Publică”, astfel cum este prevăzut în art. 25, alin. (5), lit. b, din Legea apelor nr. 272/2011.

Se acceptă.

La anexa nr. 1, tabelul II., se va completa cu o poziție nouă, cu următorul conținut:

Nr. crt	A ctul permisiv	Autoritatea emitentă	Alte autorități/entități implicate	Costul	Termenul de valabilitate
4	Autorizație sanitară de funcționare pentru activitățile și serviciile cu impact asupra sănătății publice	Agenția Națională pentru Sănătate Publică		Conform metodologiei de calcul aprobate de către Guvern	Pe un termen de 5 ani, în cazul în care imobilul este în proprietate sau contractul de locațiune a imobilului este încheiat pe o perioadă mai mare de 5 ani. Pe perioada valabilității contractului de locațiune a imobilului, în cazul în care contractul de locațiune este încheiat pe o perioadă mai mică de 5 ani. Un an – pentru obiectivele cu activitate sezonieră

La anexa nr. 1, tabelul III., poziția 2, coloana 4 se va completa cu expresia „Agenția Națională pentru Sănătate Publică”, conform prevederilor pct. 11 din Anexa nr. 4 la Hotărârea Guvernului nr.

524/2024 cu privire la organizarea și funcționarea Instituției Publice Centrul Național Sănătatea Animalelor, Plantelor și Siguranța Alimentelor.

La anexa nr. 1, tabelul III:

Poziția 21 va avea următorul conținut:

Nr. crt	Actul permisiv	Autoritatea emitentă	Alte autorități/ entități implicate	Costul	Termenul de valabilitate
1	Certificat de înregistrare a produselor biocide	Agencia Națională pentru Sănătate Publică		Conform metodei de calcul aprobate de către Guvern	Până la 10 ani

Adițional, anexa nr. 1, tabelul III, se completează cu 2 poziții noi 21¹, 21², cu următorul conținut:

Nr. crt	Actul permisiv	Autoritatea emitentă	Alte autorități / entități implicate	Costul	Termenul de valabilitate
1 ¹	Certificat de înregistrare a suplimentelor alimentare, altele decât cele care conțin exclusiv vitamine și/sau minerale	Agencia Națională pentru Sănătate Publică		Conform metodei de calcul aprobate de către Guvern	Termen nelimitat

Se acceptă.

Se acceptă.

		1 ²	<p>Aviz sanitar pentru produsele cu impact asupra sănătății publice</p>	<p>Agenția Națională pentru Sănătate Publică</p>		<p>Gratuit</p>	<p>Pentru producerea în serie, pentru producători și autohoni și pentru produsele de import – 3 ani. Pentru un lot – pe termenul de valabilitate a produselor</p>	
			<p>În același timp, Ministerul Sănătății propune următoarele modificări la actele normative ce urmează a fi modificate în baza proiectului de lege, după cum urmează:</p>					

		<p>Art.32 alin. (7) lit. d) din Legea nr. 278/2007 privind controlul tutunului, ultimul enunț va avea cuprins: <i>„d) lista produselor din tutun, a produselor conexe, a dispozitivelor și a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora supuse comercializării și care au fost notificate în ordinea stabilită Agenției Naționale pentru Sănătate Publică”.</i></p>	<p>Nu se acceptă. Este propunere neargumentată care vine să înrăutățească condițiile în vigoare</p>
		<p>2. În Legea nr. 10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice și anume includerea:</p>	
		<p>2.1. La art. 22 se propune completarea cu alin. (3)- (12) cu următorul cuprins: (3) notificarea pentru produse include o declarație unică, pe propria răspundere, care conține cel puțin următoarele informații: a) datele de identificare ale producătorului și/sau importatorului (denumirea, adresa juridică, IDNO, țara de origine/import), precum și datele persoanei responsabile tehnic; b) denumirea tehnică și comercială a produsului, categoria de produse, scopul utilizării; c) compoziția produsului (ingrediente active); d) mențiunea expresă că produsul nu conține substanțe interzise sau restricționate conform reglementărilor aplicabile; e) alte documente ce confirmă respectarea cerințelor din regulamentele sanitare, inclusiv a normelor Uniunii Europene, după caz; (4) Pentru activitățile și serviciile cu impact asupra sănătății publice, notificarea include o declarație pe propria răspundere, prin care solicitantul indică tipul activității sau serviciului desfășurat; datele de identificare ale operatorului, adresa spațiului unde va avea loc desfășurarea activității. (5) La declarația pe proprie răspundere pentru notificarea activităților și serviciilor incluse în anexa nr. 1¹, solicitantul va anexa un raport de autoevaluare care va confirma respectarea normelor sanitare și a cerințelor privind infrastructura, dotarea tehnico-sanitară și personalul calificat. (6) Agenția nu poate solicita alte documente sau informații decât cele prevăzute expres în prezenta lege sau în regulamentele sanitare aprobate de Guvern.</p>	<p>Se acceptă.</p>

		<p>(7) Notificarea se transmite electronic, prin mijloacele stabilite de Agenție. Confirmarea recepționării notificării este transmisă imediat solicitantului.</p> <p>(8) În termen de 15 zile lucrătoare de la recepționarea notificării, Agenția poate:</p> <p>a) verifica documentele anexate și conținutul declarațiilor;</p> <p>b) efectua, în măsura în care produsul este deja prezent pe teritoriul Republicii Moldova, inspecții la fața locului și/sau prelevări de mostre pentru analiză, precum și alte măsuri de supraveghere a pieței;</p> <p>c) solicita completări sau corectări motivate în cazul în care informațiile sunt incomplete sau neconforme.</p> <p>(9) Agenția recunoaște documentele de conformitate eliberate de autoritățile competente din statele membre ale Organizației Mondiale a Comerțului pe baza principiului echivalenței, fără a impune expertize suplimentare;</p>	
		<p>(10) În lipsa unui refuz motivat sau a unei solicitări de completare din partea Agenției în termenul prevăzut la alin. 8, produsul poate fi introdus pe piață, iar activitatea sau serviciul notificat poate fi inițiat.</p>	<p>Nu se acceptă. Normă necesită a fi ajustată deoarece se contrazice cu conceptul notificării propuse în proiect.</p>
		<p>(11) În cazul în care produsul nu este importat la momentul notificării, Agenția poate solicita prezentarea probelor fizice sau accesul la acestea ulterior, în cadrul controlului pe piață sau la import, fără a condiționa introducerea pe piață de inspecția fizică prealabilă.</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>(12) În cazul în care, ulterior notificării, în cadrul controlului efectuat de Agenție se constată încălcări ale cadrului normativ, personalul de conducere al Agenției Naționale pentru Sănătate Publică întreprinde acțiunile sau măsurile prevăzute de articolul 18¹ din prezenta lege”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>2.2. Anexele nr. 1, 1¹ și 2 vor avea următorul cuprins:</p>	
		<p>„Anexa nr. 1</p> <p style="text-align: center;">LISTA</p> <p style="text-align: center;">produselor nealimentare supuse avizării sanitare</p>	<p>Se acceptă parțial. În proiect se va include Anexa nr.1 însă fără o serie de produse care sunt deja acoperite de regulamente sanitare specifice, ce stabilesc regim de notificare și</p>

		Codul poziției tarifare conform Nomenclaturii combinată a mărfurilor	Denumirea mărfii	obligații de conformitate sau fac parte din domeniul reglementat tehnic, intrând sub incidența Legii nr. 162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor.
		2402	Țigări de foi (inclusiv cele cu capete tăiate), trabucuri și țigarete, din tutun sau din înlocuitori de tutun	
		2403	Alte tutunuri și înlocuitori de tutun, prelucrate; tutunuri „omogenizate” sau „reconstituite”; extracte și esențe de tutun	
		2404	Produse care conțin tutun sau tutun reconstituit, nicotină sau înlocuitori de tutun ori de nicotină, destinate inhalării fără ardere, alte produse care conțin nicotină, destinate absorbției nicotinei în corpul uman	
		3401	Săpunuri; produse și preparate organice tensioactive folosite ca săpun, în formă de bare, în calupuri, în bucăți, chiar modelate, care conțin sau nu săpun; produse și preparate organice tensioactive pentru spălarea pielii, sub formă lichidă sau cremă, condiționate pentru vânzarea cu amănuntul, care conțin sau nu săpun; hârtie, vată, fetru și materiale neșesute, impregnate, îmbibate sau acoperite cu săpun sau detergent	
		3402	Agenți organici de suprafață (alții decât săpunurile); preparate tensioactive, preparate pentru spălat (inclusiv preparatele auxiliare pentru spălat) și preparate de curățat, care conțin sau nu săpun, altele decât cele de la poziția 3401	
		3917	Tuburi, țevi, furtunuri și accesorii ale acestora (de exemplu, îmbinări, coturi, flanșe), din materiale plastice	
		3921	Alte plăci, folii, pelicule, benzi și lame din materiale plastice	
		3923	Articole de transport sau de ambalare din materiale plastice; bușoane, dopuri, capace, capsule și alte dispozitive de închidere, din materiale plastice, destinate să vină în contact cu produsele alimentare	
		3924	Veselă, alte articole de menaj sau obiecte de uz casnic și articole de igienă sau de toaletă, din materiale plastice	
		4009	Tuburi, țevi și furtunuri din cauciuc vulcanizat nedurificat, prevăzute sau nu cu accesoriile lor (de exemplu, racorduri, garnituri, coturi, flanșe), destinate să vină în contact cu produsele alimentare și apa potabilă	
		4014	Articole de igienă sau de farmacie (inclusiv tetinele), din cauciuc vulcanizat, nedurificat, chiar cu părți din cauciuc durificat (ebonită)	

		4503, 4504	Plută aglomerată (cu sau fără liant) și articole din plută aglomerată, destinate să vină în contact cu produsele alimentare	
		4803 00	Hârtii de tipul celor utilizate ca hârtie igienică, șervețele de demachiat, pentru șters mâinile, ca șervețele sau hârtii similare pentru uz casnic, de igienă sau de toaletă, vată de celuloză și straturi subțiri din fibre celulozice, chiar creponate, încrêțite, gofrate, ștanțate, perforate, colorate la suprafață, decorate la suprafață sau imprimate în rulouri sau în foi	
		4806	Hârtii și cartoane sulfurizate, hârtii rezistente la grăsimi, hârtii calc, hârtii pergament și alte hârtii glazurate, transparente sau translucide, în rulouri sau foi, destinate să vină în contact cu produsele alimentare	
		4808	Hârtii și cartoane ondulate (chiar acoperite prin lipire), creponate, încrêțite, gofrate, ștanțate sau perforate, în rulouri sau în foi, altele decât cele de la poziția 4803, destinate să vină în contact cu produsele alimentare	
		4812	Blocuri filtrante și plăci filtrante, din pastă de hârtie, destinate să vină în contact cu produsele alimentare	
		4818	Hârtii de tipul celor utilizate ca hârtie igienică și ca hârtii similare, vată de celuloză sau straturi subțiri din fibre celulozice, de tipul celor pentru uz casnic sau sanitar, în rulouri cu o lățime de maximum 36 cm sau tăiate la dimensiune; batiste, șervețele de demachiat, șervețele pentru șters mâinile, fețe de masă, șervete, scutece, șervețele și tampoane igienice, lenjerie de pat și articole similare pentru uz casnic, de toaletă, pentru uz igienic sau spitalicesc, îmbrăcăminte și accesorii de îmbrăcăminte, din pastă de hârtie, vată de celuloză sau straturi subțiri din fibre celulozice	
		4819	Cutii, saci, pungă, cornete și alte ambalaje din hârtie, carton, vată de celuloză sau straturi subțiri din fibre celulozice; obiecte din carton pentru birou, pentru magazine sau similare, destinate să vină în contact cu produsele alimentare	
		4821	Etichete de toate genurile, din hârtie sau carton, imprimate sau nu, destinate să vină în contact cu produsele alimentare	
		4823	Alte hârtii, cartoane, vată de celuloză și straturi subțiri din fibre celulozice, decupate la dimensiune; alte articole din pastă de hârtie, din hârtie, din carton, din vată de celuloză sau din straturi subțiri din fibre celulozice, destinate să vină în contact cu produsele alimentare	

6111	Îmbrăcăminte și accesorii de îmbrăcăminte, tricotate sau croșetate, pentru sugari
6209	Îmbrăcăminte și accesorii de îmbrăcăminte pentru sugari
6912	Articole pentru servicii de masă sau de bucătărie, alte articole de menaj sau de uz gospodăresc din ceramică, altele decât din porțelan, destinate să vină în contact cu produsele alimentare
7010	Damigene, sticle, baloane, borcane, căni, ambalaje tubulare, fiole și alte recipiente, din sticlă, folosite pentru transport sau ambalare; recipiente din sticlă pentru conserve; dopuri, capace și alte dispozitive de închidere, din sticlă, destinate să vină în contact cu produsele alimentare
7013	Obiecte din sticlă pentru servicii de masă, pentru bucătărie, toaletă, birou, pentru decorarea locuințelor sau pentru utilizări similare, altele decât cele de la pozițiile 7010 sau 7018
7310	Rezervoare, butoaie, bidoane, cutii și recipiente similare, din fontă, din fier sau din oțel, cu o capacitate de maximum 300 l, fără dispozitive mecanice sau termice, chiar căptușite sau izolate termic, destinate să vină în contact cu produsele alimentare
8214	Alte articole de cuțitărie (de exemplu satâre de măcelărie sau de bucătărie, cuțite de tranșat sau de tocat) destinate să vină în contact cu produsele alimentare
8215	Linguri, furculițe, polonice, spumiere, palete pentru prăjituri, cuțite speciale pentru pește sau pentru unt, clești pentru zahăr și articole similare
8421	Aparate pentru filtrarea sau purificarea apei potabile și lichidelor alimentare
9503 00	Păpuși; alte jucării; minimodele și modele similare pentru divertisment, animate sau nu; jocuri enigmistice (puzzle) de orice fel
9619	Șervețele și scutece pentru copii și articole similare, din orice material

Anexa nr. 1¹

Lista produselor și serviciilor cu impact asupra sănătății publice, supuse procedurii de notificare

	Denumirea produselor/serviciilor
I. Produse	

Codul poziției tarifare, conform Nomenclurii combinate a mărfurilor		
2106	Suplimentele alimentare care conțin exclusiv nutrimente (vitamine și/sau minerale)	
2401–2404	Produsele noi sau cu compoziția modificată din tutun și/sau produsele conexe, dispozitivele și accesoriile de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora	
3303 000–3307	Produsele cosmetice	
II. Servicii		
CAEM-2		
46.71	Comerțul cu ridicata al combustibililor solizi, lichizi și gazoși și al produselor derivate	
47.30	Comerțul cu amănuntul al carburanților pentru autovehicule în magazine specializate	
55.10	Hoteluri și alte facilități de cazare similare	
88.91	Activități de îngrijire zilnică pentru copii (doar serviciile alternative de îngrijire a copiilor stabilite de către Guvern)	

Anexa nr. 2

Lista activităților serviciilor cu impact asupra sănătății publice, supuse autorizării sanitare de funcționare

CAEM-2	Denumirea activităților, serviciilor
E	36.00 Captarea, tratarea și distribuția apei potabile
I	55.20 Tabere pentru copii
P	85.10 Învățământ preșcolar
	85.20 Învățământ primar
	85.31 Învățământ secundar general
	85.32 Învățământ secundar, tehnic sau profesional

			85.59	Alte forme de învățământ	
	Q		86.10	Activități de asistență spitalicească	
			86.21	Activități de asistență medicală generală	
			86.22	Activități de asistență medicală specializată	
			86.23	Activități de asistență stomatologică	
			86.90	Alte activități referitoare la sănătatea umană	
			87.10	Activități ale centrelor de îngrijire medicală	
			87.20	Activități ale centrelor de recuperare psihică și de dezintoxicare, exclusiv spitale	
		R		93.29	Activități ale plajelor
	S		96.02	Coafură și alte activități de înfrumusețare	
			96.04	Activități de întreținere corporală	
			96.09	Activități ale studiourilor de tatuaj și piercing	
			”		
8.	Ministerul Muncii și Protecției Sociale <i>(demersul Nr. 07/2299 din 15.05.2025)</i>	<p>Potrivit, Art. XL din Proiectul de Lege, se propune modificarea Legii Nr.105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, Nr.295–308, art.448), cu modificările ulterioare și anume prin excluderea obligativității de licențiere a activității de intermediere a muncii (activități de recrutare și plasare în câmpul muncii, în țară și/sau peste hotarele țării).</p> <p>Republica Moldova a ratificat Convenția OIM Nr. 181 din 19 iunie 1997 cu privire la agențiile private de ocupare (în continuare C181), în vigoare pentru Moldova din <u>19 decembrie 2002</u>.</p> <p>Convențiile OIM sunt obligatorii pentru statele membre care le-au ratificat.</p> <p>Totodată OIM a emis și Recomandarea Nr. 188 cu privire la agențiile private de ocupare care completează prevederile C181 și trebuie să se utilizeze împreună.</p> <p>Atragem atenția că prevederile C181 se aplică pentru orice agenție privată de ocupare și pentru orice categorie de lucrători și pentru orice domeniu de activitate economică iar Recomandarea Nr. 188 enumeră</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>S-a eliminat propunerea de transformare a licenței în notificare. S-a propus simplificarea mecanismului actual de licențiere prin anularea/revizuirea unor condiții de licențiere, cum ar fi de exemplu anularea obligației de a coordona cu Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă a proiectele contractelor de muncă, intermediere, revizuirea/precizarea cerințelor față de nivelul de studii pentru angajații agențiilor private, etc.</p>		

măsuri concrete pentru protejarea lucrătorilor și pentru promovarea cooperării dintre serviciul public de ocupare a forței de muncă și agențiile private de ocupare a forței de muncă.

În mod particular, Art. 3 al C181 prevede pentru statele-membre obligația de a determina condițiile ce reglementează activitatea agențiilor private de ocupare, prin intermediul sistemului de eliberare a licențelor sau certificatelor, numai dacă aceste condiții nu se reglementează sau nu se determină în alt mod conform legislației și practicii naționale.

Potrivit Publicației OIM din 05.02.2016 care include o analiză a principalelor prevederi ale Convenției Nr. 181 și Recomandării Nr. 188 în cadrul “Acțiunii tripartite pentru protecția și promovarea drepturilor lucrătorilor migranți în regiunea ASEAN (Proiectul ASEAN TRIANGLE)”, se constată că ”cerința națională de licențiere și certificare pentru agențiile private constituie un mijloc de asigurare a performanței corespunzătoare a agențiilor private A și sporește transparența pieței muncii. Un sistem de licențiere sau certificare permite, de asemenea, autorităților guvernamentale să analizeze în prealabil capacitățile solicitanților și experiența profesională în activități de plasare a unui loc de muncă (pag.11).” Analiza prezintă mai multe exemple a altor țări care au optat pentru o alternativă a sistemului de licențiere sau autorizare a activității agențiilor private de ocupare (de ex: în Norvegia sectorul agențiilor de muncă temporară a optat pentru o formă de autoreglementare prin introducerea unui sistem privat de certificare supravegheat chiar de sector).

Suplimentar, în Romania furnizorii de servicii de mediere a muncii pe piața internă sunt obligați să obțină de la ANOFM un Certificat de acreditare însă au și obligații în ceea ce ține de notificarea începerii activității către Inspecția muncii (mai multe informații pot fi găsite la următorul [link](#)).

Potrivit Recomandărilor Nr.188 a OIM, Republica Moldova are obligația să întreprindă toate măsurile necesare și convenite pentru interzicerea și reprimarea practicii neetice în activitatea agențiilor private de ocupare.

Aceste măsuri pot include legi și acte normative, ce prevăd sancțiuni, inclusiv neautorizarea agențiilor private de ocupare care desfășoară activitate neetică.

De asemenea, Proiectul de Lege propune substituirea procedurii de licențiere cu includerea obligației de notificare a activității de intermediere a muncii către Inspectoratul de Stat al muncii (ISM) cu cel puțin 15 zile lucrătoare înainte de începerea activității care la rândul său este obligat să transmită în scris o înștiințare despre recepționarea notificării către persoana care a depus notificarea, inclusiv va emite decizii motivate de respingere sau de amânare a începerii activității.

În prezent există circa 80 de agenții private licențiate, care activează în condițiile Legii Nr. 105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurare de șomaj și plasează în câmpul muncii peste hotare lucrătorii migranți moldoveni iar Inspectoratul de Stat al Muncii exercită atribuții de monitorizare și control a activității acestora în temeiul legii.

Aceste atribuții sunt reglementate și de către Convenția OIM în art. 14 conform căruia *”Monitorizarea asupra aplicării regulamentelor, care traduc în viață prezenta Convenție, este asigurată de autoritățile inspectoratului muncii sau de alte autorități de stat.”*

În baza celor menționate mai sus, considerăm că notificarea ISM și emiterea deciziilor motivate de respingere sau de amânare a începerii activității nu pot înlocui procedura de autorizare sau licențiere a activității de intermediere a muncii în lumina prevederilor C181, iar prin prisma practicilor altor țări, o alternativă ar putea servi un sistem de certificare sau acreditare.

Menționăm că în temeiul Constituției OIM, Republica Moldova este obligată să prezinte rapoarte periodice privind legislația și practicile naționale pentru fiecare convenție pe care au ratificat-o. Comitetul de experți al OIM pentru aplicarea convențiilor și recomandărilor examinează astfel de rapoarte și întocmește două tipuri de comentarii: observații și solicitări directe. Cele mai recente solicitări cu privire la C181 au fost transmise în adresa Republicii Moldova în anul 2023 [OIM Direct Request](#).

		<p>Contextual celor menționate supra, considerăm oportun simplificarea mecanismului existent de licențiere care ar facilita interacțiunea părților implicate, totodată ar asigura angajamentul Republicii Moldova în ceea ce ține de respectarea prevederilor Convenției OIM 181.</p> <p>Simplificarea mecanismului actual de licențiere ar putea fi asigurată prin anularea/revizuirea unor condiții de licențiere, cum ar fi de exemplu anularea obligației de a coordona cu Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă a proiectele contractelor de muncă, intermediere, revizuirea/precizarea cerințelor față de nivelul de studii pentru angajații agențiilor private, cerințe față de sediu inclusiv pentru facilitarea activității doar on-line, precum și alte prevederi care urmează a fi identificate în cadrul unor discuții cu agențiile private și autoritățile publice implicate în procedura de licențiere și control.</p>	
9.	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare <i>(demersul Nr. 2025PLP-1416 din 26.05.2025)</i>	<p>1) Obiecții argumentate și explicite pe marginea cărora trebuie să se ajungă la un acord:</p> <p>La art. VI: pct. 1, intenția de abrogare a literei d) alineatul (3) din articolul 16, autorul proiectului nu a argumentat în Nota de fundamentare necesitatea excluderii din actul normativ a temeiului prevăzut la litera menționată pentru retragerea licenței de fabricare, comercializare, păstrare și import al alcoolului etilic și al producției alcoolice.</p>	<p>Nu se acceptă. Referitor la abrogarea lit. d) - <i>punerea în circulație a producției alcoolice nemarcate în modul stabilit cu Timbru de acciz ori marcate cu Timbru de acciz fals, precum și a producției alcoolice falsificate (contrafăcute)</i> nu trebuie să fie temei pentru retragerea licenței, deoarece nu sunt încălcate condițiile prevăzute pentru obținerea licenței. Astfel de fapte trebuie sancționate contravențional. Cu atât mai mult că prevederile literei d) stabilesc adițional norme discriminatorii și nejustificate, și anume <i>retragerea licenței, fără drept de reînnoire, pe o perioadă de 3 ani și că acest temei nu se aplică comercializării berii și băuturilor pe bază de bere.</i></p>

		Art. XIX:	
		pct.2, intenția de completare a Legii cu articolul 18 ⁴ :	
		<p>alin. (1), în opinia Ministerului, propunerea ca forma notificării să fie aprobată de Guvern este contrară deciziei luate de către membrii Guvernului în ședința de lucru din 9 ianuarie 2024 de inițiere a „analiza temeiurilor juridice care impun adoptarea anumitor decizii administrative la nivelul Guvernului și evaluarea necesităților și posibilităților de debirocratizare și descentralizare a deciziilor respective” (a se vedea scrisoarea Cancelariei de stat nr. 31/03-78-320 din 12 ianuarie 2024).</p> <p>Din definiția dată de proiect se deduce că notificarea, în esență, este un act de comunicare (înștiințarea) de către persoana care inițiază activitatea de întreprinzător. Din această perspectivă, nu este clar de ce anume Guvernul ar trebui să stabilească forma unei notificări, altfel spus a unei comunicări și care este riscul ca structura (forma) notificării să fie stabilită de însăși autoritatea de control sau de autoritatea de reglementare. Prin analogie, menționăm articolul 75 alineatul (3) din Codul administrativ care reglementează posibilitatea punerii la dispoziție de către autoritatea publică a unor formulare de cereri și în același timp reglementează că în cazul în care petiția a fost depusă fără utilizarea formularului aceasta poate fi trecută pe formular într- un termen stabilit de autoritatea publică. Din norma dată se deduce că structura formularului nu este un aspect așa de important, încât să fie necesară intervenția Guvernului în reglementarea sa. alin. (4), din perspectiva prevederilor Codului administrativ, suspendarea înregistrării și radierii, reprezintă un act administrativ întrucât acesta modifică raporturi juridice de drept public. Prin urmare, față de suspendare sunt aplicabile prevederile articolului 120 alineatul (1) litera f) din Codul administrativ, potrivit căruia un act administrativ individual emis sau confirmat în scris trebuie să cuprindă „motivarea deciziei luate, inclusiv indicarea actelor normative pentru a căror punere în aplicare se emite actul administrativ”. Astfel, considerăm că însușirea într-o lege specială a unor norme similare dintr-o lege generală este inutilă.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Decizia membrilor Guvernului în ședința de lucru din 9 ianuarie 2024 se referă la adoptarea anumitor decizii administrative la nivelul Guvernului și decentralizarea a deciziilor respective (cum ar fi schimb de terenul, transfer de bunuri, etc). Aceste decizii administrative nu cad sub noțiunea act normativ prevăzută de Legea 100/2017. Notificarea este parte a unei reglementări și forma notificării trebuie stabilită de Guvern, inclusiv și din perspectiva asigurării unui nivel mai înalt de predictibilitate. Totodată, este discutabil și neacceptabil ca autoritățile care elaborează politici sau efectuează controale stabilesc reglementări, care le vor executa.</p> <p>Cu referire la trimiterile la normele Codului administrativ, menționăm că aceste norme nu sunt relevante pentru prevederile art. 18⁴ din proiect.</p>

		<p>Din aceleași considerente este inutilă și a doua parte al alineatului (4), întrucât articolul 69 alineatul (1) din Codul administrativ, stabilește că procedura administrativă se inițiază la cerere sau din oficiu. În speță, sesizarea unui alt organ de control reprezintă un imbold pentru inițierea din oficiu a procedurii de suspendare sau radiere.</p>	
		<p>Art. XXIII.</p>	
		<p>pct. 2, intenția de modificare al articolului 17, subpunctul 1), atragem atenția autorului proiectului că competența Ministerului Sănătății și, implicit, al Agenției Naționale pentru Sănătate Publică în domeniul siguranței produselor alimentare este limitat la cea prevăzută la articolul 14 coroborat cu articolul 25 litera f) din Legea nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor. În acest context, considerăm necesar de inserat o excepție care să circumscrie notificarea plasării doar a unor produse alimentare prevăzute la articolul 14 din Legea nr. 306/2018. Obiecție valabilă și pentru textul articolului 21 alineatul (2) litera b) și pentru poziția 2106 din Anexa nr.1, în redacția proiectului.</p>	<p>Se comentează Prevederea respectivă a fost exclusă din proiect.</p>
		<p>Art. XXIV.</p>	
		<p>pct. 3, intenția de completare al articolului 3 alineatul (4), observăm că Legea nr. 282/2024 privind libertatea de stabilire a prestatorilor de servicii și libertatea de a furniza servicii intră în vigoare la data intrării în vigoare a Tratatului de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană, prin urmare apreciem că și norma din alineatul analizat, care face trimitere la această Lege, trebuie să intre în vigoare la aceeași dată.</p>	<p>Nu se acceptă. Norma este de trimitere și implicit va produce efect la data la carea Lege nr.282/2024 va intra în vigoare. Sunt de prisos specificările în cauză la dispoziții finale.</p>
		<p>pct. 4, intenția de completare al alineatului (3), considerăm că o protecție similară de exonerare de răspundere a agenților economici pentru lipsa actelor permissive care nu figurează în Nomenclatorul actelor permissive se impune a fi acordată și funcționarilor publici, întrucât, în practica Ministerului au fost intentate dosare penale față de funcționarii publici pe motivul că au permis importul în țară a șrotului de soia modificat genetic fără autorizația Comisie Naționale pentru Securitate Biologică, pe când acest din urmă act nu figurează în</p>	<p>Nu se acceptă. O astfel de exonerare este prevăzută implicit în art.4 și în art.13 din Legea nr.160/2011 în care se indică expres că actele permissive care nu se regăsesc în Nomenclator nu pot fi solicitate sau impuse de autoritatea publică.</p>

		<p>Nomenclator actelor permise și, prin urmare, lipsa acestuia nu putea fi invocată de către autoritățile de control.</p>	
		<p>pct. 42, intenția de completare cu alineatul (8), considerăm că norma propusă în partea ce ține de dosarul de autorizare este inutilă, atâta timp cât articolul 82 din Codul administrativ reglementează modul de ține a dosarului administrativ, inclusive a documentelor electronice.</p>	<p>Nu se acceptă. Normele propuse în proiect sunt specifice pentru dosare în cazul actelor permise și sunt mai restrictive decât cele din Codul administrativ.</p>
		<p>pct. 11, intenția de modificare al articolului 10 alineatul (5), prin prisma articolului 139 alineatul (1) din Codul administrativ, potrivit căruia „Un act administrativ individual devine valabil pentru persoana căreia îi este destinat sau care este afectată de el în momentul în care i se comunică acesteia, cu excepția cazului când actul administrativ însuși stabilește o dată ulterioară pentru obligativitatea sa”, nu este clară necesitatea reglementării termenului de comunicare a deciziei de reluare a valabilității actului permisiv și care este sancțiunea nerespectării acestui termen pentru cel care încalcă această normă.</p>	<p>Nu se acceptă. Modificările sunt în corelare cu modificările la Codul de Procedură Civilă, în situația dată nu are legătură directă cu Codul administrativ</p>
		<p>pct. 16, intenția de completare cu articolul 1212, în opinia noastră procedura de revizuire ale actelor permise nu are caracter așa de important pentru societate încât să fie reglementate la nivel de Lege. Aceasta procedură ar putea fi reglementată și dezvoltată, fără a-i știrbi din autoritatea sa prin Hotărâre de Guvern. Mai mult, normele sale au un caracter incomplet întrucât nu reglementează cum se desfășoară etapele de: identificare a întregului spectru de acte permise; stabilirea numărului minim de acte permise; corelarea actelor permise cu principiile de reglementare.</p>	<p>Nu se acceptă. Normele în cauză sunt destinate tuturor autorităților emitente și autorităților cu funcții de reglementare, printre care o serie nu sunt în componența Guvernului. Ori pentru acestea o Hotărâre de Guvern nu are decât caracter de recomandare.</p>
		<p>Art. XLII. – Legea nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor și la Anexa nr.1 Compartimentul II Actele permise care se încadrează în categoria autorizațiilor, din Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.</p>	
		<p>Ministerul nu susține modificările propuse Legii nr.306/2018 privind siguranța alimentelor, deoarece acestea exclud acordarea actului permisiv pentru activitățile de întreprinzător în domeniul alimentar.</p>	<p>Nu se acceptă. Scopul de bază al articolului 31¹ în vigoare și din proiect este înregistrarea operatorilor în domeniul siguranței</p>

Articolul 31¹ prevede Înregistrarea în domeniul siguranței alimentelor – care presupune eliberarea certificatului de înregistrare în domeniul siguranței alimentelor – act permisiv emis de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor care atestă că activitățile de producție, procesare și depozitare, import și export a produselor alimentare de origine nonanimală, activitățile din domeniul alimentației publice și din domeniul comerțului cu alimente corespund reglementărilor din domeniul alimentar. Aceste prevederi vin să asigure supravegherea tuturor unităților sau activităților din domeniul alimentar, în vederea asigurarea unui înalt nivel de protecție a consumatorului în ceea ce privește siguranța și calitatea alimentelor.

Certificatul de înregistrare în domeniul alimentar prevede legalizarea activității micilor producători și simplificarea înregistrării unităților comerciale cu profil alimentar care anterior se supuneau autorizării sanitare veterinare.

Implementarea prevederilor din Cap. VI delimitează clar care dintre operatori sunt supuși autorizării sanitar – veterinare și cei supuși înregistrării în domeniul siguranței alimentelor.

Beneficii imediate sunt identificate pentru operatorii din domeniul alimentar ce intenționează să exercite exporturi de produse alimentare, unde din partea partenerilor sunt solicitate garanții din partea unei autorități competente. Certificarea activității în domeniul siguranței alimentelor reprezintă asumarea responsabilității operatorului economic și corespunderea acestuia la cerințele legislației naționale, astfel, actul permisiv acordat pentru practicarea activității de întreprinzător reprezintă un instrument de control al domeniului vizat pentru autoritatea competentă. Aceasta urmează să asigure un grad înalt de siguranță pentru piața internă și plasarea produselor alimentare sigure pentru toate categoriile de consumatori.

Înregistrarea în domeniul siguranței alimentelor este necesară pentru a permite autorității competente să desfășoare o supraveghere adecvată și să prevină, să controleze și să respecte și implementarea prevederilor legislației ce asigură excluderea careva risc pentru sănătatea consumatorilor, aceasta este principiu de bază al politicii privind siguranța alimentelor – "de la furcă la furculiță".

alimentelor pentru ca ANSA să aibă informație în timp real despre acestea și să poată efectua inspecțiile cu aplicarea, după caz, a măsurilor de conformare. Eliberarea unui act permisiv cu privire la înregistrare este lipsită de sens, deoarece prevederile din proiect conțin toate pârghiile necesare pentru a asigura conformarea cu cerințele în domeniul siguranței alimentelor din momentul înregistrării – informația necesară despre operator, efectuarea controalelor în baza unor criterii de risc, inclusiv până la începerea activității, suspendarea și radierea din registru.

Afirmațiile referitor la faptul că *actul permisiv acordat pentru practicarea activității de întreprinzător reprezintă un instrument de control al domeniului vizat pentru autoritatea competentă* nu se acceptă, deoarece înregistrarea operatorilor și efectuarea inspecțiilor sunt suficiente pentru a asigura conformarea cu reglementările din partea acestora. Eliberarea actului permisiv nu eliberează operatorul de responsabilitate și nici nu responsabilizează autoritatea în caz de comitere a unor prejudicii din partea operatorului.

Autoritatea competentă trebuie să supravegheze siguranța produselor alimentare, în legătură cu problemele privind sănătatea animalelor, bunăstarea animalelor și sănătatea plantelor pe întregul lanț alimentar. În același context, menționăm că eliberarea actului permisiv (a certificatului de înregistrare în domeniul siguranței alimentelor) se efectuează în temeiul art.10 și 11 din Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.

2) Propuneri care poartă caracter de recomandare:
 Art. XIX:
 pct.2, intenția de completare a Legii cu articolul 184:
 alin. (1), propunem substituirea textului „copia de pe actul de proprietate sau de pe contractul de locațiune a imobilului/terenului” prin textul „dovada deținerii în proprietate sau folosință a bunului imobil sau a părților componente ale acestuia”. Propunerea vine în scopul atribuirii normei a unui caracter mai general, care să cuprindă toate situațiile posibile de folosință a bunurilor, nu doar a celei născute în baza unui contract de locațiune. Un exemplu ar putea servi contractul de societate civilă sau un contract de comodat, care ambele pot genera un drept de folosință. Mai mult, la baza raporturile civile pot fi puse și contracte nenumite care de asemenea pot genera un drept de folosință pentru unul dintre participanți. Prin urmare, nu se justifică îngustarea aplicabilității normei la cazul locațiunii, care reprezintă doar un caz particular de folosință a bunului.

Se ia act
 Cadrul legal prevede deja așa formulare pentru mai multe situații.
 Propunerea respectivă este binevenită, însă necesită o abordare mai complexă și poate fi examinată și promovată separat. Totodată formularea generală poate crea situații de interpretări diferite și de conflict.

Art. XXIV:

La pct. 17, intenția de modificare a Anexa nr. 1, compartimentul III, poziția 2- a se propune în redacția după cum a fost modificată prin Legea nr. 21/2025:

2	Autorizație pentru produs fitosanitar sau Certificat de înregistrare a produsului fertilizant, cu excepția celor cu marelui CE	Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor	Centrul Național Sănătatea Animalelor, Plantelor și Siguranța Alimentelor	Gratuit	Pentru termenul indicat în certificatul/autorizație	Se acceptă.
---	--	--	---	---------	---	--------------------

		<p>Art. XXV se propune a fi completat cu modificări la următoarele articole: la art. 22 alin.(1), după lit. b) de completat cu lit. b1) cu următorul conținut: „b1) acvacultura extensivă”. la art. 23 alin. (2) lit. d), cuvintele „și piscicultură” de substituit cu cuvântul „intensivă”.</p> <p>Aceste modificări sunt necesare pentru a elimina necesitatea obținerii autorizației pentru folosirea specială a apei pentru acvacultură extensivă, deoarece activitatea de acvacultură extensivă nu influențează negativ nici cantitatea apei și nici calitatea acesteia, din potrivă o îmbunătățește, hidrobionții servind drept filtre de apă.</p>	Se acceptă.
10.	Ministerul Mediului <i>(demersul nr. 13-05/1325 din 14.05.2025)</i>	<p>În contextul examinării proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (privind optimizarea actelor permissive) (număr unic 314/MDED/2025), Vă comunicăm următoarele.</p> <p>La Art. II. – Legea regnului animal nr. 439/1995:</p> <p>la pct. 1:</p> <p>propunerile referitoare la micșorarea termenului de eliberare a actelor permissive de la „15 zile” la „10 zile lucrătoare” stabilite în articolul 19 alineatele (6) și (9) nu le susținem, cu înaintarea propunerii ca la redacția actuală a legii la articolul 19 alineatele (6) și (9), după cuvintele „15 zile” se completează cu cuvântul „lucrătoare”;</p> <p>la articolul 19 alineatul (13), la fel nu se acceptă reducerea termenului de examinare și se propune o altă expunere a textului:</p> <p>„ Articolul 19 alineatul (3), va avea următorul cuprins:</p> <p>„(13) Permisul/certificatul CITES pentru import, export sau reexport se eliberează în termen de 20 zile lucrătoare de la data depunerii setului complet de documente.”</p> <p>În contextul celor propuse, este de menționat că, termenul propus reiese din practica existentă care oferă o examinare minuțioasă și exhaustivă a documentației prezentate care în anumite cazuri trebuie să fie verificată/coordonată și cu suportul organelor de gestiune CITES din țările de export sau import.</p>	<p>Nu se acceptă. Propunerea de micșorare a termenelor reiese din faptul, că multiple procese sunt digitalizate și Agenția poate comunica mai rapid cu solicitanții și cu alte autorități.</p> <p>Nu se acceptă. A se vedea comentariile supra</p>

		<p>Totodată, în textul de mai sus s-a propus eliminarea cuvântului „tranzit” deoarece Convenția privind comerțul internațional cu specii sălbatice de faună și floră pe cale de dispariție (CITES) din 3 martie 1973 nu prevede procedura de eliberare a permisului/certificatul CITES de tranzit, iar în lege se menține de mai mult timp această lacună.</p>	<p>Se acceptă. Cu titlul general Prevederile articolului 19 conțin norme de trimitere la Convenția privind comerțul internațional cu specii sălbatice de faună și floră pe cale de dispariție (CITES). Prevederile articolului conțin norme de ordin general referitor la obiectele regnului vegetal, fără a specifica că se referă doar la cele pe cale de dispariție. În acest context, legea extinde nejustificat atribuirea de acte permissive pentru orice specie de animal, fapt ce nu poate fi admis.</p>
		<p>Reieșind din aceste prevederi, precum și în scopul optimizării, cât și ajustării cadrului normativ prevăzut în Legea regnului animal nr. 439/1995, se propun mai multe modificări în textul legii la mai multe articole, după cum urmează:</p>	
		<p>„Articolul 17:</p>	
		<p>alineatul (3), textul „autoritatea centrală abilitată cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului” se substituie cu textul „autoritatea emitentă”;</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>alineatul (5), cuvântul „plante” se substituie cu cuvântul „animale”;</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>Articolul 19:</p>	
		<p>alineatul (1), textul „autoritatea centrală abilitată cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului” se substituie cu textul „autoritatea emitentă”;</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>alineatul (2) va avea următorul cuprins:</p>	
		<p>„ (2) Importul, exportul și reexportul animalelor, părților și derivatelor din ele, reglementate de Convenția privind comerțul internațional cu speciile sălbatice de faună și floră pe cale de dispariție (CITES) din 3 martie 1973, se admit numai în baza permisului/certificatului CITES, eliberat de către organul de gestiune CITES, iar tranzitul acestora se efectuează conform procedurii stabilite de Convenția CITES.”;</p>	<p>Se acceptă.</p>

	alineatul (5) lit. (a), după textul „bunul importat (denumirea speciei în limba latină și în limba română)” se completează cu textul „cu codul acestuia din Nomenclatura combinată a mărfurilor”;	Se acceptă.
	alineatul (7) lit. (a), după textul „bunul exportat (denumirea speciei în limba latină și în limba română)” se completează cu textul „cu codul acestuia din Nomenclatura combinată a mărfurilor”;	Se acceptă.
	alineatul (9), textul „autoritatea centrală abilitată cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului” se substituie cu textul „autoritatea emitentă”;	Se acceptă.
	iar textul „la emiterea actului permisiv” se exclude, deoarece plata pentru actul permisiv este o cerință obligatorie care se îndeplinește până la emiterea actului permisiv și servește temei pentru eliberarea ulterioară a acestuia;	Nu se acceptă. Textul actual prevede anume că plata se achită până la emiterea actului permisiv și documentul confirmativ de plată este temei pentru eliberarea ulterioară a acestuia
	alineatul (11):	
	la litera a), după textul „bunul importat (denumirea speciei în limba latină și în limba română)” se completează cu textul „cu codul acestuia din Nomenclatura combinată a mărfurilor”;	Se acceptă.
	la litera c), după cuvântul „export” se completează cu cuvintele „sau reexport”;	Se acceptă.
	alineatul (12):	
	cuvintele „ , reexport sau tranzit” de substituit cu cuvintele „sau reexport”;	Se acceptă.
	la litera a), după textul „bunul (denumirea speciei în limba latină și în limba română)” se completează cu textul „cu codul acestuia din Nomenclatura combinată a mărfurilor”;	Se acceptă.
	la litera f), după textul „al statului importator”, se completează cu textul „ , în cazurile prevăzute de Convenția CITES”;	Se acceptă.
	alineatul (14), după cuvintele „5 zile” se completează cu cuvântul „lucrătoare”;	Nu se acceptă
	alineatul (15), cuvintele „ , reexport sau tranzit” se substituie cu cuvintele „sau reexport”;	Se acceptă.
	alineatul (16), cuvintele „ , reexport sau tranzit” se substituie cu cuvintele „sau reexport”;	Se acceptă.

	iar textul „la eliberarea actului permisiv” de exclus (argumentare - deoarece plata pentru act permisiv este o cerință obligatorie care se îndeplinește până la eliberarea actului permisiv și servește temei pentru eliberarea ulterioară a acestuia);	Nu se acceptă. Textul actual prevede anume că plata se achită până la emiterea actului permisiv și documentul confirmativ de plată este temei pentru eliberarea ulterioară a acestuia
	alineatul (17), cuvintele „ , reexport sau tranzit” se substituie cu cuvintele „sau reexport”;	Se acceptă.
	alineatul (18), textul „autoritatea centrală abilitată cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului” se substituie cu textul „autoritatea emitentă”;	Se acceptă.
	alineatul (19), textul „autoritatea centrală abilitată cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului” se substituie cu textul „autoritatea emitentă”;	Se acceptă.
	alineatul (21), textul „autoritatea centrală abilitată cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului” se substituie cu cuvintele „autoritatea emitentă”, iar cuvintele „import/export” se substituie cu cuvintele „import/export/reexport” în ambele cazuri din text, (argumentare - conform cerințelor de raportare a Secretariatului CITES);	Se acceptă.
	Articolul 22 alineatul (1):	
	litera a) cuvintele „vânătoarea sportivă și de amatori” se substituie cu cuvântul „vânătoare”, (argumentare - conform noțiunii prevăzute de Legea nr. 55 din 14.03.2024 vânătorii și a protecției fondului cinegetic);	Se acceptă.
	litera b), textul „pescuitul industrial, sportiv și de amatori” se substituie cu textul „pescuitul comercial și pescuitul sportiv, amator și de agrement”, (argumentare - conform noțiunilor prevăzute în Legea nr. 149 din 08.06.2006 privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura);	Se acceptă.
	<u>la pct.2 din proiectul de lege la fel se propune completarea proiectului cu norme noi, dar și obiecții la textul formulat de autor, după cum urmează:</u>	

		<p>„Articolul 26 alineatul (1), textul „<i>autoritatea centrală abilitată cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului</i>” se substituie cu textul „<i>autoritatea emitentă</i>”, iar după textul „<i>care urmează a fi dobândită</i>” se completează cu textul „<i>scopul dobândirii</i>.”;</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>alineatul (2), textul „<i>autoritatea centrală abilitată cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția</i></p>	
		<p>mediului” se substituie cu textul „<i>autoritatea emitentă</i>”;</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>alineatul (3), nu se acceptă reducerea termenului de eliberare a actului permisiv de la „10 zile” la „5 zile lucrătoare” și se propune textul: „cuvintele „10 zile” se substituie cu cuvintele „7 zile lucrătoare”;</p>	<p>Nu se acceptă Propunerea de micșorare a termenelor reiese din faptul, că multiple procese sunt digitalizate și Agenția poate comunica mai rapid cu solicitanții și cu alte autorități.</p>
		<p>textul „<i>autoritatea centrală abilitată cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului</i>” se substituie cu textul „<i>autoritatea emitentă</i>”;</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>textul „la eliberarea actului permisiv” se exclude, (argumentarea - deoarece plata pentru act permisiv este o cerință obligatorie care se îndeplinește până la eliberarea actului permisiv și servește temei pentru eliberarea ulterioară a acestuia);</p>	<p>Nu se acceptă. Textul actual prevede anume că plata se achită până la emiterea actului permisiv și documentul confirmativ de plată este temei pentru eliberarea ulterioară a acestuia</p>
		<p>alineatul (5), textul „<i>autorității centrale abilitate cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului</i>” se substituie cu textul „<i>autorității emitente</i>”;</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>Totodată, deoarece cadrul normativ nu stabilește expres care organ al statului este responsabil de elaborarea și aprobarea formularului dării de seamă menționate, se propune ca proiectul de lege să mai fie completat la alineatul (5) cu un text nou, cu următorul conținut: „Formularul dării de seamă se aprobă de autoritatea emitentă.”.</p>	<p>Nu se acceptă. Se propune ca formularul să fie aprobat de Guvern pentru a fi asigurat un nivel mai înalt de predictibilitate.</p> <p>Cu titlul general Prevederile articolului 26 nu au în calitate de suport un documenta internațional sau un document UE și este discutabilă introducerea unei astfel de autorizații. Pentru activitatea respectivă, dacă este permisă pe teritoriul țării, trebuie să fie</p>

			perceput impozit, și anume taxa pe resursele naturale, fără a fi necesară eliberarea unei autorizații.
		La art. X, nu se acceptă propunerea de a se substitui „Autorizația” menționată din Lista preliminară a actelor permissive care pot fi eliminate sau transformate în proceduri fără caracter permisiv, înaintată de MDED, pe procedură de „Notificare”, ținând cont de următoarele.	Nu se acceptă. Angajamentul referitor la <i>introducerea sistemului de autorizare</i> nu neapărat presupune introducerea unui act permisiv pentru fiecare procedură de import.
		<p>Ca parte a Acordului Climatic de la Paris și țară candidat UE, Republica Moldova și-a stabilit obiective de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră (GES), până la 70% comparativ cu anul de referință 1990 către anul 2030.</p> <p>Totodată, conform Protocolului de la Montreal, ratificat prin Legea nr. 178/2023, RM și-a asumat angajamentul de reducere treptată a consumului de HFC, începând cu anul 2029, până la atingerea unei diminuări cu 80% către anul 2045 (de la nivelul de bază).</p> <p>Pentru atingerea acestei obligații RM are sarcina la nivel internațional, de:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>reglementarea introducerii pe piață și controlul utilizării gazelor fluorurate cu efect de seră;</i> • <i>introducerea sistemului de autorizare a importului gazelor fluorurate cu efect de seră, echipamentelor și produselor ce conțin asemenea gaze, utilizate în domeniul refrigerare și aer condiționat (RAC);</i> • <i>descurajarea utilizării gazelor fluorurate, care au un impact ridicat asupra mediului, în favoarea unor alternative sigure și eficiente din punct de vedere energetic.</i> <p>Pentru a pune în aplicare reducerea treptată a cantităților de hidrofluorocarburi care pot fi introduse pe piață, agenților economici li se alocă contingente de import, pentru a nu depăși limita totală admisă pentru introducere pe piață, prevedere stabilită prin actul UE Regulamentul 2024/573, și transpusă prin art. 16 și 17 al Legii nr.43/2023.</p> <p>Totodată, conform art. 22 din Regulamentul UE 2024/573, importul și exportul de gaze fluorurate cu efect de seră și de produse și</p>	<p>Alocarea contingentelor de import este elementul fundamental în atingerea scopului de reducere a treptată a cantităților de hidrofluorocarburi care pot fi introduse pe piață. Mecanismul de implementare și control al respectării contingentelor respective trebuie să fie unul maximal lejer pentru agenții economici, fără a fi stabilite bariere nejustificate sub formă de acte permissive.</p> <p>Referitor la argumentul invocat în baza art. 22 din Regulamentul UE 2024/573 vom menționa, că prevederile alin. (5) al art. 20 stabilesc, că <i>o înregistrare valabilă pe portalul privind gazele fluorurate în momentul importului sau al exportului constituie o licență, necesară în temeiul articolului 22.</i> Astfel, Regulamentul UE 2024/573 nu prevede o licență ca un act permisiv clasic, dar doar o înregistrare pe portal.</p> <p>Din sensul Regulamentul UE agenții economici trebuie să fie înregistrați și să respecte cotele alocate acestora. Respectiv, acestea pot activa și fără obținerea autorizației pentru fiecare operațiune de import/export/reexport, dar prin procedura</p>

echipamente care conțin gazele respective sau a căror funcționare se bazează pe aceste gaze sunt condiționate de prezentarea în fața autorităților vamale a unei licențe (autorizație) valabile eliberată de Comisie.

Simpla procedură de „Notificare” nu oferă un instrument eficient pentru atingerea obiectivului de reducere anuală a importurilor de HFC și, implicit, pentru respectarea angajamentelor internaționale asumate de Republica Moldova în cadrul Protocolului de la Montreal. Controlul eficient și restricționarea importurilor de hidrofluorocarburi pot fi asigurate doar prin implementarea unei proceduri de autorizare prealabilă.

Ținem să menționăm că în chestionarul UE pe schimbări climatice, este inclusă o întrebare referitoare la existența în RM a sistemului de licențiere cu privire la SDO și F gaze. Astfel, în prezentările pe ozon și F gaze, a fost menționat existența sistemului național de alocare a cotelor și de eliberare a autorizațiilor, cu descrierea acestuia.

Conform definițiilor:

„**Notificare**” – este o informare oficială adresată unei autorități despre o anumită intenție sau acțiune și nu are caracter permisiv. Scopul notificării este doar de informare, nu și cererea unei permisiuni, fapt ce ar permite agenților economici să efectueze orice import fără a li se aplica careva restricții. Serviciu Vamal poate efectua monitorizarea și evidența substanțelor importate, doar în baza autorizației de import eliberată agentului economic (care în baza cotei poate realiza importul câtorva loturi de substanțe pe parcursul unui an).

„**Autorizație de import**” – este o aprobare oficială emisă de o autoritate competentă, care permite în mod explicit efectuarea unui import, în anumite condiții a substanțelor reglementate. Autorizația de import permite autorității să limiteze importul, contribuind la respectarea politicilor naționale și internaționale.

Suplimentar, se menționează că prin scrisoarea din 26.09.2023, Secretariatul Convenției ozon ne-a informat că Amendamentul de la Kigali (la care RM a aderat prin Legea nr. 178/2023) a introdus paragraful 2 bis în Articolul 4B al Protocolului de la Montreal, impunând fiecărei părți, în termen de trei luni de la data intrării în

de notificare a Agenției în prealabil. Agenția va monitoriza și verifica respectarea cotelor atribuite, fiind informat organul vamal despre permisiunea sau interzicerea operațiunii.

Notificarea oferă un instrument eficient pentru atingerea obiectivului de reducere anuală a importurilor de HFC, deoarece Agenția va avea competența de a informa organul vamal de admiterea sau interdicția operațiunii de import/export/reexport.

A se vedea prevederile alin. (5) al art. 20 din Regulamentul UE 2024/573 menționate supra - *o înregistrare valabilă pe portalul privind gazele fluorurate în momentul importului sau al exportului constituie o licență, necesară în temeiul articolului 22.*

Existența sistemului de alocare a cotelor, înregistrarea agenților economici și notificarea prealabilă a operațiunilor din partea acestora este suficient pentru respectarea angajamentelor asumate.

A se vedea prevederile alin. (5) al art. 20 din Regulamentul UE 2024/573.

		<p>vigoare a acestui paragraf, să stabilească și să implementeze un sistem de licențiere a importului și exportului de hidrofluorocarburi (HFC), care reprezintă substanțe controlate în temeiul Anexei F la Protocol.</p>	
		<p>În plus, paragraful 3 al Articolului 4B impune fiecărei părți, în termen de trei luni de la data introducerii sistemului său de licențiere, să raporteze Secretariatului cu privire la instituirea și funcționarea sistemului respectiv.</p>	<p>A se vedea prevederile alin. (5) al art. 20 din Regulamentul UE 2024/573.</p>
		<p>Prin excluderea autorizațiilor, RM își va încălca angajamentele asumate la nivel internațional în cadrul Convenției de la Viena și Protocolului de la Montreal.</p>	<p>Nu se acceptă. Existența sistemului de alocare a cotelor, înregistrarea agenților economici și notificarea prealabilă a operațiunilor din partea acestora, colucrarea Agenției cu organul vamal este suficient pentru respectarea angajamentelor asumate.</p> <p>Cu titlul general Legea 43/2023 privind gazele fluorurate cu efect de seră transpune Regulamentul (UE) nr.517/2014. Regulamentul respectiv a fost abrogat prin Regulamentul (UE) 2024/573 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 februarie 2024 privind gazele fluorurate cu efect de seră. Astfel, se recomandă elaborarea unei noi legi, care ar transpune Regulamentul (UE) 2024/573, fără a stabili acte permissive improprii acestui regulament.</p>
		<p>La Art. XVI. cu privire la modificarea Legii nr. 149/2006 privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura, ținând cont că nu există o prevedere expresă de atribuire a funcției de eliberare a actelor permissive în domeniul pescuitului autorităților de mediu, se propune completarea cu o modificare nouă cu următorul conținut: „, art.7 se completează cu o literă nouă g) în următoarea redacție: „g) reglementează utilizarea resurselor biologice acvatice și eliberează,</p>	<p>Nu se acceptă Propunerea se referă la reforme instituționale și nu ține de obiectivul de reglementare a proiectului.</p>

		<p>prin intermediul Agenției de Mediu, certificate de atribuire a cotei anuale de pescuit comercial, permise de pescuit comercial, permise de pescuit sportiv, amator și de agrement, autorizații de pescuit în scop științific și de control, în obiectivele acvatice naturale”.</p>	
		<p>La Art. XX. – Legea regnului vegetal nr. 239/2007:</p>	
		<p>la pct. 1, ce ține de art. 21:</p>	
		<p>se propune, modificarea prevederilor legii atât în redacția actuală, precum și a proiectului de lege, după cum urmează:</p>	
		<p>„Articolul 21 alineatul (1), textul „autoritatea centrală abilitată cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului” se substituie cu textul „autoritatea emitentă”;</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>alineatul (2), va avea următorul cuprins:</p>	
		<p>„(2) Importul, exportul și reexportul obiectelor regnului vegetal, ale părților și produselor acestora, reglementate de Convenția privind comerțul internațional cu speciile sălbatice de faună și floră pe cale de dispariție (CITES) din 3 martie 1973, se admit numai în baza permisului/certificatului CITES, eliberat de către organul de gestiune CITES, iar tranzitul acestora se efectuează conform procedurii stabilite de Convenția CITES.”. Argumentare - În textul de mai sus, cât și în propunerile de mai jos s-a propus eliminarea cuvântului „tranzit”, deoarece Convenția privind comerțul internațional cu specii sălbatice de faună și floră de cale de dispariție (CITES) din 3 martie 1973 nu prevede procedura de eliberare a permisului/certificatul CITES de tranzit, iar în lege se menține de mai mult timp această lacună.</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>alineatul (3), textul „autoritatea centrală abilitată cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului” se substituie cu textul „autoritatea emitentă”;</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>alineatul (4) litera a), textul „(denumirea speciei în limba latină și în limba de stat)” se substituie cu textul „(denumirea speciei în limba latină și în limba română) cu codul acestuia din Nomenclatura combinată a mărfurilor.”;</p>	<p>Se acceptă.</p>
			<p>Nu se acceptă.</p>

	la alineatul (5), nu susținem propunerea din proiectul de lege de reducerea termenului de eliberare a actului permisiv și se propune de completat redacția actuală a textului legii la alineatul (5), „după cuvintele „15 zile” se completează cu cuvântul „lucrătoare”;	Propunerea de micșorare a termenelor reiese din faptul, că multiple procese sunt digitalizate și Agenția poate comunica mai rapid cu solicitanții și cu alte autorități.
	alineatul (6) litera a), textul „(denumirea speciei în limba latină și în limba de stat)” se substituie cu textul „(denumirea speciei în limba latină și în limba română) cu codul acestuia din Nomenclatura combinată a mărfurilor.”;	Se acceptă.
	alineatul (8), nu susținem propunere a din proiectul de lege de reducere a termenului de eliberare a actului permisiv și se propune completarea redacției actuale a textului legii la alineatul (8) „după cuvintele „15 zile” se completează cu cuvântul „lucrătoare”, iar textul „la eliberarea actului permisiv” se exclude, (argumentare - deoarece plata pentru act permisiv este o cerință obligatorie care se îndeplinește până la eliberarea actului permisiv și servește temei pentru eliberarea ulterioară a acestuia);	Nu se acceptă. Propunerea de micșorare a termenelor reiese din faptul, că multiple procese sunt digitalizate și Agenția poate comunica mai rapid cu solicitanții și cu alte autorități.
	alineatul (10): la litera a), textul „(denumirea speciei în limba latină și în limba de stat)” se substituie cu textul „(denumirea speciei în limba latină și în limba română) cu codul acestuia din Nomenclatura combinată a mărfurilor.”;	Se acceptă.
	la litera c), după cuvintele „de export” se completează cu cuvintele „sau reexport”;	Se acceptă.
	alineatul (11): cuvintele „ , reexport sau tranzit” se substituie cu cuvintele „sau reexport”;	Se acceptă.
	la litera a), textul „(denumirea speciei în limba latină și în limba de stat)” se substituie cu textul „(denumirea speciei în limba latină și în limba română) cu codul acestuia din Nomenclatura combinată a mărfurilor.”;	Se acceptă.
	la litera f), după textul „al statului importator”, se completează cu textul „ , în cazurile prevăzute de Convenția CITES”;	Se acceptă.
		Nu se acceptă.

		<p>alineatul (12), textul propus în proiectul de lege ce ține de reducerea termenului de examinare la fel nu se acceptă și se propune o altă expunere a acestuia, având următorul cuprins: „(12) Permisul/certificatul CITES pentru import, export sau reexport se eliberează în termen de 20 zile lucrătoare de la data depunerii setului complet de documente.” Argumentare - În contextul celor propuse este de menționat că termenul propus reiese din practica existentă care oferă o examinare minuțioasă și exhaustivă a documentației prezentate care în anumite cazuri trebuie să fie verificată/coordonată și cu suportul organelor de gestiune CITES din țările de export sau import. ;</p>	<p>Propunerea de micșorare a termenelor reiese din faptul, că multiple procese sunt digitalizate și Agenția poate comunica mai rapid cu solicitanții și cu alte autorități.</p>
		<p>alineatul (13), textul „ , reexport sau tranzit” se substituie cu textul „sau reexport”;</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>alineatul (14), textul „ , reexport sau tranzit” se substituie cu textul „sau reexport”,</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>iar textul „la eliberarea actului permisiv” se exclude, (argumentare - deoarece plata pentru act permisiv este o cerință obligatorie care se îndeplinește până la eliberarea actului permisiv și servește temei pentru eliberarea ulterioară a acestuia);</p>	<p>Nu se acceptă. Textul actual prevede anume că plata se achită până la emiterea actului permisiv și documentul confirmativ de plată este temei pentru eliberarea ulterioară a acestuia.</p>
		<p>alineatul (15), cuvintele „ , reexport sau tranzit” se substituie cu cuvintele „sau reexport”,</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>iar textul „la eliberarea actului permisiv” se exclude.</p>	<p>Nu se acceptă. Textul ”iar textul „la eliberarea actului permisiv” nu se regăsește la acest alineat. Cu titlul general. Prevederile articolului respectiv conțin norme de trimitere la Convenția privind comerțul internațional cu specii sălbatice de faună și floră pe cale de dispariție (CITES). Prevederile articolului conțin norme de ordin general referitor la obiectele regnului vegetal, fără a specifica că se referă doar la cele pe cale de dispariției. În acest context, legea extinde nejustificat atribuirea de acte</p>

			permissive pentru orice obiect al regnului vegetal, fapt ce nu poate fi admis.
		La pct. 2, ce ține de modificarea articolului 27:	
		la alineatul (3), <u>nu susținem</u> propunere a din proiectul de lege de <u>modificare a termenului de eliberare</u> a actului permisiv menționat în lege și se propune expunerea în proiectul de lege a următoarei redacții la alineatul (3): „ <i>după cuvintele „15 zile” de completat cu cuvântul „lucrătoare”, iar pentru eliminarea unei fraze greșite care creează dificultăți de interpretare a cadrului normativ, urmează includerea în proiectul de lege a următoarei propuneri: „ textul „doar pentru o singură tranzacție” se substituie cu textul „doar pentru o singură specie”;</i>	Nu se acceptă. Propunerea de micșorare a termenelor reiese din faptul, că multiple procese sunt digitalizate și Agenția poate comunica mai rapid cu solicitanții și cu alte autorități. Referitor la substituirea cu textul „ <i>doar pentru o singură specie</i> ”, prevederile respective necesită a fi argumentate, deoarece poate crește numărul de autorizații.
		se propune completarea textului alineatului (5), deoarece cadrul normativ nu stabilește expres care organ al statului este responsabil de elaborarea și aprobarea formularului dării de seamă menționate, și anume la alineatul (5): „ <i>după textul „la autoritatea emitentă” se completează cu textul „conform formularului aprobat de aceasta.”.</i>	Nu se acceptă. Se propune ca formularul să fie aprobat de Guvern pentru a fi asigurat un nivel mai înalt de predictibilitate. Cu titlul general Prevederile articolului 27 nu au în calitate de suport un document internațional sau un document UE și este discutabilă introducerea unei astfel de autorizații. Pentru activitatea respectivă, dacă este permisă pe teritoriul țării, trebuie să fie perceput impozit, și anume taxa pe resursele naturale, fără a fi necesară eliberarea unei autorizații.
		Modificările propuse în Art. XXII. – Codul subsolului nr. 3/2009 prin care se revizuiesc prevederile articolului 22 și se abrogă articolele 221 și 222, sunt considerate inoportune, pe următoarele motive: 1. <i>Abrogarea propusă este prematură și lipsită de necesitate practică</i>	Nu se acceptă. Anume deoarece actele de confirmare a perimetrului minier și geologic urmează să fie excluse odată cu intrarea în vigoare a

		<p>Actele de confirmare a perimetrului minier și geologic urmează să fie excluse odată cu intrarea în vigoare a noului Cod al subsolului nr. 246/2024 pe 29 mai 2026.</p> <p>Excluderea prematură a acestor prevederi, înainte de intrarea în vigoare a cadrului legal nou, riscă să creeze vid legislativ sau incoerențe în reglementarea regimului juridic aplicabil folosirii subsolului.</p> <p>2. Schimbările terminologice (înlocuirea „atribuie” cu „determină”) necesită clarificări.</p> <p>Propunerea introduce modificări semnificative în alin. (4), (5), (10), (11), fără a explica:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cum se va efectua „determinarea” perimetrului geologic și minier în practică și resursele necesare pentru implementarea acțiunii. - ce diferențe procedurale există între „atribuire” (proces administrativ) și „determinare” (care poate implica evaluări tehnice). 	<p>noului Cod al subsolului nr. 246/2024, este important ca aceste acte permisive să fie abrogate cât mai curând posibil. Pentru moment actele de confirmare a perimetrului minier și geologic sunt o barieră nejustificată pentru agenții economici. Indiferent de faptul dacă va fi menținut termenul „atribuie” sau va fi prevăzut termenul „determină”, sensul propunerii este de a stabili perimetrul minier sau geologic în procesul elaborării contractului pentru folosirea sectorului de subsol, dar nu după semnarea acestui contract, după care agentul economic e nevoit să obțină act permisiv sub formă de act de confirmare a perimetrului.</p>
		<p>3. Despre colaborarea cu Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale:</p> <p>Formularea actuală a alineatelor (4) și (10) din articolul 22, potrivit căreia perimetrul geologic/minier „se determină (.) în colaborare cu Agenția”, nu clarifică natura exactă a acestei colaborări</p> <ul style="list-style-type: none"> – dacă este vorba despre o consultare, un aviz conform, un aviz consultativ sau o coresponsabilitate în luarea deciziei. Lipsa unei precizări explicite în această privință poate crea ambiguități instituționale și conflicte de competență între autoritățile implicate. <p>De exemplu dacă, în procesul de colaborare, determinarea perimetrului minier se efectuează de către Agenție, atunci, conform situației actuale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - alin. (6) statuează că proiectul perimetrului minier este elaborat de o organizație de proiectare, adică de persoane juridice specializate, nu de Agenție. - alin. (7) detaliază criteriile tehnice de delimitare a perimetrului, ceea ce presupune competențe ingineresti, geologice, miniere etc. 	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Colaborarea va fi stabilită de autorități de comun acord, iar alineatele (6) și (7) nu se referă la Agenție.</p>

		<p>Respectiv, Agenția nu determină perimetrul, ci doar îl atribuie, în baza documentației tehnice elaborate de terți.</p> <p>Rolul Agenției este de autoritate administrativă, care validează, emite acte și urmărește respectarea legislației, dar nu de proiectant sau expert tehnic.</p> <p>Dacă se adoptă modificarea și se înlocuiește cuvântul „atribuie” cu cuvântul „determină” și Agenția ar deveni instituția responsabilă pentru determinarea (proiectarea) limitelor perimetrelor miniere, înseamnă că:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ar trebui să dețină competențe ingineresti, geologice și miniere proprii (adică să angajeze personal specializat în proiectare minieră, topografie, hidrologie, cartografie etc). <p>ar trebui să creeze o structură tehnică internă, cu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • software specializat (GIS, modelare geologică 3D etc.), • echipamente pentru ridicări topografice, • proceduri de lucru pentru elaborarea de proiecte. 	
		<p>4. Cu privire la modificarea art. 22 alin. (11):</p>	
		<p>Prin înlocuirea sintagmei „modul de atribuire” cu „modul de determinare” a perimetrelor geologice și miniere, norma revizuită stabilește că modul de determinare urmează a fi reglementat de Guvern.</p> <p>Această modificare presupune, în mod logic, elaborarea de acte normative secundare (hotărâri de Guvern, regulamente etc.), pentru definirea criteriilor, procedurilor și metodologiilor de determinare a perimetrelor geologice și miniere Instituțiile vor fi obligate să aloce timp și resurse pentru a elabora norme metodologice care vor fi abrogate aproape imediat.</p> <p>Va exista risc de interpretări contradictorii în perioada de tranziție (2025–2026).</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Indiferent dacă se va reveni la termenul „atribuire”, hotărârea de Guvern necesită a fi modificată conform conceptului prevăzut de proiect – eliminarea actelor permissive iar stabilirea perimetrului minier sau geologic să fie efectuată în procesul elaborării contractului pentru folosirea sectorului de subsol, dar nu după semnarea acestui contract.</p>
		<p>În contextul în care noul Cod al subsolului nr. 246/2024, deja adoptat, urmează să intre în vigoare în mai 2026 și nu mai reglementează noțiunile de perimetru geologic și perimetru minier, inițierea unei asemenea modificări apare ca inutilă și lipsită de eficiență administrativă.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Dacă se recunoaște necesitatea eliminării acestor acte permissive, ele trebuie eliminate cât mai curând posibil.</p>

		<p>Elaborarea unor reglementări subsecvente pentru un cadru legal care va fi abrogat într-un termen scurt contravine principiilor de oportunitate, coerență și economie legislativă.</p> <p>De asemenea, modificările propuse nu sunt corelate nici cu legislația secundară (HG nr.570/2009, HG nr.485/2009 etc.) care prevăd expres atribuirea perimetrelor miniere și geologice de către Agenție, dar nici cu prevederile Codului subsolului nr. 3/2009, de exemplu alin. (1) art. 59.</p>	<p>Se ia act</p> <p>Prevederile respective vor fi modificate, fiind menționat că perimetrul minier se va atribui în momentul elaborării contractului pentru folosirea sectorului de subsol.</p>
		<p>La Art. XXIV ce se referă la Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător,</p>	
		<p>La pct. 16:</p>	
		<p>Articolul 12¹² alin. (4) prevede că „...autoritatea responsabilă de modificarea cadrului normativ național este obligată să evite existența actelor permissive care se vor dubla sau suprapune, reglementarea excesivă și depășirea cerințelor și procedurilor prevăzute expres în actul care se transpune. ...”. Ținând cont că prevederile Directivelor UE se referă la toate statele membre precum și la statele care au obligația de a transpune o Directivă, multiple prevederi din Directive prevăd reglementări generale, iar statele sunt obligate să stabilească cerințe privind atribuțiile, responsabilitățile, reglementări ținând cont de specificul țării și să ia măsuri pentru a asigura conformitatea cu prevederile actului UE fără ca măsurile să fie reglementate expres. Textul „reglementarea excesivă și depășirea cerințelor și procedurilor prevăzute expres în actul care se transpune” lasă loc de interpretări, iar normele naționale nu reglementează o procedură conform căreia ar putea fi apreciat dacă reglementarea este excesivă sau dacă depășește cerințele și procedurile din actul transpus. Astfel, pentru a asigura transpunerea actelor UE în legislația națională, textul „reglementarea excesivă și depășirea cerințelor și procedurilor prevăzute expres în actul care se transpune” necesită a fi exclus.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Sintagma în cauză ține în primul rând de contextul articolului, care se referă la procesul de revizuire a legislației, în cazul dat revizuirea legislației în vigoare în contextul transpunerii cadrului UE. Ori anume că este imperativ de a evita supra-reglementarea prin păstrarea unor norme „naționale” excesive care nu sunt indicate în cadrul UE. În acest sens, fenomenul de „goldplating” este explicit dezaprobat la nivel UE. Spre exemplu, Interinstituțional Agreement on Better Law-Making (Acord Interinstituțional privind o mai bună legiferare) din 2016 stabilește la pct.25 - "La transpunerea directivelor în dreptul național, statele membre ar trebui, în interesul transparenței și în beneficiul celor interesați, să evite adăugarea unor elemente care nu au legătură cu conținutul directivei (așa-numitul «goldplating»)." </p>
		<p>La pct. 17. Anexa nr.1 II. Actele permissive care se încadrează în categoria autorizațiilor, se propun următoarele:</p>	

		<p>la poziția 39, în colonița „Alte autorități/ entități implicate”, sintagma „Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor” de substituit cu sintagma „Inspectoratul pentru Protecția Mediului”, conform prevederilor din art. 19 alin. (8) din Legea regnului animal nr. 439/1995;</p>	<p>Se acceptă parțial. Este necesară consultarea cu ANSA.</p>
		<p>la poziția 40, colonița „Alte autorități/ entități implicate” de completat cu sintagma „Inspectoratul pentru Protecția Mediului”, conform prevederilor din art. 21 alin. (7) din Legea regnului vegetal nr.239/2007;</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>la poziția 41, în colonița „Alte autorități/ entități implicate” textul cu entitățile menționate și anume „Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor” și „Inspectoratul pentru Protecția Mediului” de exclus, deoarece acestea nu sunt subiecții participanți la procedura de examinare a cererii de eliberare a actului permisiv, conform Legii regnului animal nr. 439/1995 și Legii regnului vegetal nr. 239/2007;</p>	<p>Se acceptă parțial. Este necesară consultarea cu ANSA.</p>
		<p>la poziția 42, în colonița „Termenul de valabilitate”, cuvintele „Un an” de substituit cu textul „Pe parcursul unui an calendaristic”, conform prevederilor art. 27 alin. (3) din Legea regnului vegetal nr.239/2007;</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>la poziția 43, în colonița „Termenul de valabilitate” cuvintele „Un an” de substituit cu textul „Pe termenul indicat în autorizație, dar nu mai mult de un an”, conform prevederilor art. 26 alin. (3) din Legea regnului animal nr. 439/1995;</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>la poziția 44, în colonița „Alte autorități/ entități implicate” sintagma „Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor” de substituit cu sintagma „Autoritatea științifică CITES”, conform Legii nr.1246/2000 pentru aderarea Republicii Moldova la Convenția privind comerțul internațional cu specii sălbatice de faună și floră pe cale de dispariție (CITES);</p>	<p>Se acceptă parțial. Este necesară consultarea cu ANSA.</p>
		<p>la poziția 45, în colonița „Termenul de valabilitate” cuvintele „7 ani” de substituit cu cuvintele „5 ani”. Totodată este necesar de inclus ajustările de rigoare ținând cont că Tabelul 5 din Anexa nr. 31 la Legea nr. 209/2016 privind deșeurile stabilește următoarele acte permissive emise de Agenția de Mediu în domeniul gestionării deșeurilor:</p>	<p>Nu se acceptă. Prevederile de modificare a poziției 45, inclusiv referitor la Tabelul 5 din Anexa nr. 31 la Legea nr. 209/2016 necesită să fie elaborate și promovate separat de minister, fiind argumentate în Nota de fundamentare.</p>

Nr. crt.	Actul permisiv	Cuantumul taxei	Termenul de valabilitate	Nu de acceptă.
1	Autorizație pentru gestionarea deșeurilor pentru: c) comercializarea deșeurilor; d) implementarea responsabilității extinse a	1000 20000	5 ani	Prevederile de modificare a poziției 46 necesită să fie elaborate și promovate separat de minister, fiind argumentate în Nota de fundamentare. Totodată, se va lua în considerare prevederile art. 9, alin. (2)
2	Consimțământ prealabil scris – acordat pentru transferul transfrontalier de deșuri de către autoritatea competentă națională după acceptarea notificării prelabile scrise pentru import și	5000	Până la efectuarea exportului și importului	din Legea 160/2011, conform căreia orice plată efectuată de autoritățile emitente, care are caracter direct sau indirect de emiterie a unui act permisiv, va fi stabilită în act legislativ. Plățile stabilite pentru emiteria actului permisiv și pentru serviciile aferente emiterii nu trebuie să depășească costurile de elaborare și emiterie a actului permisiv în cauză și de prestare a serviciilor aferente sau totalitatea veniturilor obținute din plățile respective nu trebuie să depășească costurile aferente emiterii actelor permisive.
3	Consimțământ prealabil scris – acordat pentru transferul transfrontalier de deșuri de către autoritatea competentă națională după acceptarea notificării prelabile scrise pentru tranzit	10000	Până la efectuarea tranzitului	din Legea 160/2011, conform căreia orice plată efectuată de autoritățile emitente, care are caracter direct sau indirect de emiterie a unui act permisiv, va fi stabilită în act legislativ. Plățile stabilite pentru emiteria actului permisiv și pentru serviciile aferente emiterii nu trebuie să depășească costurile de elaborare și emiterie a actului permisiv în cauză și de prestare a serviciilor aferente sau totalitatea veniturilor obținute din plățile respective nu trebuie să depășească costurile aferente emiterii actelor permisive.
la poziția 46, în colonița „Costul” cuvântul „Gratuit” de substituit cu textul „Conform metodologiei de calculare a costului acordului de mediu, aprobată de Guvern”, în modul cum este expus în redacția actuală în privința actului permisiv „Acord de Mediu”; sau de inclus costul deja stabilit în Anexa nr. 2 prin Hotărârea Guvernului nr. 132/2025 pentru aprobarea Metodologiei de calculare a costului acordului de mediu și Nomenclatorului serviciilor aferente emiterii acordului de mediu și cuantumul tarifelor la acestea.				
la poziția 47, în colonița „Costul”, cuvântul „Gratuit” de substituit cu textul „Conform metodologiei de calculare a costului autorizației integrate de mediu, aprobată de Guvern”, în modul cum este expus în redacția actuală în privința actului permisiv „Autorizație integrată de Mediu” sau de inclus costul deja stabilit prin Hotărârea Guvernului nr. 235/2025 pentru aprobarea Metodologiei de calculare a costului autorizației integrate de mediu și al autorizației de mediu și Nomenclatorului serviciilor aferente emiterii autorizației integrate de mediu și autorizației de mediu și a cuantumului tarifelor la acestea, care este de 30 000 lei.				Nu se acceptă. Prevederile de modificare a poziției 47 necesită să fie elaborate și promovate separat de minister, fiind argumentate în Nota de fundamentare. Totodată, se va lua în considerare prevederile art. 9, alin. (2) din Legea 160/2011 .

după poziția 47, de inclus o nouă poziție „47¹” referitoare la „Autorizația de mediu”, cu includerea întregului cuprins din redacția actuală a poziției 601 din compartimentul II, a anexei nr. 1 la Legea nr. 160/2011 . Autorizația de mediu a fost inclusă în Nomenclatorul actelor permissive prin Legea nr. 4/2025 pentru modificarea unor acte normative (ajustarea cadrului normativ în conformitate cu prevederile Legii nr. 227/2022 privind emisiile industriale). Legea nr. 227/2022 transpune două Directive UE: Directiva2010/75/UE privind emisiile industriale care prevede reglementarea activităților de întreprinzător cu impact asupra mediului și implementarea procesului de autorizare integrată de mediu și Directiva2015/2193 privind limitarea emisiilor în atmosferă de la instalațiile medii de ardere, care prevede autorizarea instalațiilor de ardere cu capacitate totală sau mai mare de 1 MW și mai mică de 50 MW. Legea nr. 227/2022 privind emisiile industriale prevede autorizarea instalațiilor medii de ardere cu capacitate totală sau mai mare de 5 MW și mai mică de 50 MW prin emiterea autorizației de mediu. Astfel, pentru a asigura implementarea Directivei privind limitarea emisiilor în atmosferă de la instalațiile medii de ardere și a nu elimina acte permissive prevăzute de legislația UE, autorizația de mediu urmează a fi menținută în Nomenclatorul actelor permissive.

Nu se acceptă.
 Autorizația de mediu se propune spre eliminare din Legea 227/2022 din considerentul că este prevăzută pentru un număr impunător de activități economice, care nu se regăsesc în Directiva2010/75/UE.
 Referitor la transpunerea Directivei 2015/2193 privind limitarea emisiilor în atmosferă de la instalațiile medii de ardere și necesitatea deținerii unei autorizații doar pentru anumite instalații, vom menționa că prevederile art. 5 din directiva respectivă stabilesc, că statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că nicio instalație medie de ardere nouă nu este exploatată fără o autorizație sau fără a fi înregistrată. Astfel, este posibilă și înregistrarea în loc de autorizație.

Pentru implementarea Legii nr. 227/2022 privind emisiile industriale, prin Hotărârea Guvernului nr. 235/2025 a fost aprobată Metodologia de calculare a costului autorizației integrate de mediu și al autorizației de mediu și Nomenclatorul serviciilor aferente emiterii autorizației integrate de mediu și autorizației de mediu și a cuantumului tarifelor la acestea, iar costul pentru autorizația de mediu este de 20 000 lei.

Nu se acceptă.
 Prevederile de modificare a poziției 47 și 48 necesită să fi elaborate și promovate separat de minister, fiind argumentate în Nota de fundamentare. Totodată, se va lua în considerare prevederile art. 9, alin. (2) din Legea 160/2011 .

Prin urmare, pozițiile 47 și 48 se vor expune după cum urmează:

Nr. crt.	Actul permisiv	Autoritatea emitentă	Alte autorități/ entități implicate	Costul	Termenul de valabili

		49 ¹	Autorizația pentru activități cu organisme modificate genetic în scopul diseminării deliberate în	Agenția de Mediu	Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor Inspectoratul pentru Protecția Mediului	40 000	10 ani	
		49 ²	Autorizația pentru activități cu organisme modificate genetic în scopul introducerii pe piață a organismelor modificate genetic destinate utilizării ca	Agenția de Mediu	Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor	40 000	10 ani	
		49 ³	Autorizația pentru activități cu organisme modificate genetic în scopul diseminării organismelor modificate	Agenția de Mediu	Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor Inspectoratul pentru Protecția Mediului	2 000	10 ani	

		49 ⁴	Autorizația pentru activități cu microorganisme modificate genetic pentru utilizare de tip A. Activitate în scop de cercetare-dezvoltare sau în scopuri fără caracter industrial ori comercial și la scară redusă, cu volumul culturii microbiene, în sistem închis, sub 10 litri	Agenția de Mediu	Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor Inspectoratul pentru Protecția Mediului	2 000	10 ani	
		49 ⁵	Autorizația pentru activități cu microorganisme modificate pentru utilizare de tip B. Activitate în scop	Agenția de Mediu	Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor Inspectoratul pentru Protecția Mediului	40 000	Termen nelimitat	
		50 ¹	Autorizația pentru substanțele chimice cu risc major	Agenția de Mediu		5000	5 ani	

La fel, atragem atenție că Anexa nr. 3 la Legea nr. 277/2018 privind substanțele chimice prevede 2 autorizații pentru produsele chimice, care trebuie să se regăsească în Nomenclatorul actelor permise, și anume:

Nu se acceptă.
Prevederile de modificare respective necesită să fie elaborate și promovate separat de minister, fiind argumentate în Nota de fundamentare.

Actul permisiv	Termenul de eliberare	Costul (lei)	Termenul de valabilitate
Autorizația pentru importul, exportul sau reexportul substanțelor ce distrug stratul de ozon și al gazelor fluorurate cu efect de seră, al echipamentelor și produselor ce conțin astfel de gaze	10 zile	gratuit	1 an – pentru substanțele specificate în anexa nr. 1 secțiunile 2, 3 și în anexa nr. 2 la Legea nr. 43/2023; până la 31 decembrie a anului pentru care a fost alocat contingentul – pentru importul, exportul sau reexportul hidrofluorcarburilor specificate în anexa nr. 1 secțiunea 1 la Legea nr. 43/2023 și a hidroclorofluorocarburiilor specificate în anexa C grupa I din anexa nr. 1 la Regulamentul cu privire la regimul comercial și reglementarea utilizării hidrocarburilor halogenate care distrug stratul de ozon, aprobat prin Legea nr. 852/2002

Respectiv, propunem includerea în partea a II-a a încă 2 poziții, după cum urmează:

Nu se acceptă.
Prevederile de modificare respective necesită să fie elaborate și promovate

						separat de minister, fiind argumentate în Nota de fundamentare.
50 ¹	Autorizația pentru substanțele chimice cu risc major pentru sănătatea umană și pentru mediu	Agenția de Mediu		5000	5 ani	
50 ²	Autorizația pentru importul, exportul sau reexportul substanțelor ce distrug stratul de ozon și al gazelor fluorurate cu efect de seră, al echipamentelor și produselor ce conțin astfel de gaze	Agenția de Mediu		gratuit	1 an – pentru substanțele specificate în anexa nr. 1 secțiunile 2, 3 și în anexa nr. 2 la Legea nr. 43/2023; până la 31 decembrie a anului pentru care a fost alocat contingenul pentru importul, exportul și reexportul hidrofluorocarbunilor și hidroclorofluorocarbunilor specificate în anexa C grup din anexa nr. 1 la Regulamentul privind regimul comercial	

		<p>La Art. XXV, ce ține de propunerea de intervenire la art. 23 alin. (2) din Legea apelor nr. 272/2011 prin abrogarea literelor g) și h), comunicăm dezacordul anulării necesității de obținere a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei pentru activitățile de exploatarea de pontoane, debarcadere și de alte structuri hidraulice pe terenul fondului de apă, pentru dezvoltarea și exploatarea comercială a plajelor și a zonelor de agrement. Or, autorizația în cauză include și menționarea condițiilor necesare de a fi întreprinse pentru protecția resursei de apă în procesul de desfășurare a activităților ce urmează a avea loc în limita fâșiilor riverane de protecție apei și nemijlocit pe apă, activități care pot avea un impact negativ asupra resursei. Inclusiv, în act sânt incluse și mențiunile autorităților vizate, corespunzător art. 25 alin. (5) lit. b) din Legea apelor nr. 272/2011.</p>	<p>Nu se acceptă. Activitățile propuse spre excludere de la necesitatea obținerii autorizației nu prezintă pericol pentru resursa de apă iar condițiile de activitate necesită a fi stabilite în act normativ, dar nu în autorizație.</p>
		<p>Art. XXVIII. – Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 414-417, art.716) cu modificările ulterioare:</p>	
		<p>La pct. 1 și 2 modificările nu se acceptă.</p>	
		<p>Potrivit art. 52 lit. a) al Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului, inițiatorul are responsabilitatea de inițiere a procedurii de evaluare a impactului asupra mediului al activității planificate până la aprobarea de dezvoltare a activității planificate. Aprobarea de dezvoltare se referă la deciziile care acordă inițiatorului dreptul de a desfășura activitatea planificată, cum ar fi certificatul de urbanism pentru proiectare și autorizația de construcție.</p>	<p>Nu se acceptă. Propunerile de modificare a articolului 10⁹ și articolului 10¹⁰, se referă nu doar la autoritățile locale cu privire la eliberarea actelor permissive în construcții, dar la toate autoritățile emitente de acte permissive. Sensul modificărilor este de a exclude actul permisiv – concluzia privind evaluarea biodiversității - document eliberat agentului economic. Evaluarea biodiversității și concluzia se menține, însă se efectuează de Agenție la solicitarea autorității emitente de act permisiv. Totodată, inițiatorul activității economice, dacă Agenția ia decizia ca activitatea planificată urmează a fi supusă evaluării biodiversității, va elabora studiul de evaluare a biodiversității. Însă concluzia privind evaluarea biodiversității emisă de</p>

			Agenție nu va fi eliberată ca act permisiv agentului economic, dar va avea caracter de informare.
	<p>Procedura de evaluare a biodiversității este parte integrantă din procedura de aprobare de dezvoltare a activităților planificate care, separat și/sau în combinație cu alte activități existente și/sau aprobate, pot avea un impact semnificativ asupra siturilor Emerald și care nu sunt direct legate de gestionarea acestor situri sau nu rezultă din această gestionare.</p> <p>Astfel, persoanele fizice sau juridice, inclusiv unitățile publice și administrativ-teritoriale, care solicită aprobarea de dezvoltare pentru activitățile planificate au mai multe responsabilități în temeiul reglementărilor privind evaluarea impactului asupra mediului. Aceștia trebuie să inițieze procedura de evaluare a impactului asupra mediului înainte de a obține autorizația de dezvoltare; trebuie să asigure furnizarea informației relevante complete și veridice către Agenția de Mediu;</p>		De menționat, că harta siturilor Emerald nu este prevăzută în nici un act normativ și în lipsa acestei informații ridică semne de întrebare cum are loc la modul practic procedura respectivă.
	Astfel, autoritățile publice locale care emit certificatul de urbanism pentru proiectare și autorizația de construire nu pot să adreseze Agenției de Mediu un demers în locul inițiatorului activității.		
	La pct. 3 modificările nu se acceptă.		
	Ținând cont că proiectul urmărește excluderea devierilor de la normele UE, iar propunerile de modificare a Anexei nr. 2 ar putea duce la scutirea în avans de cerința efectuării evaluării impactului asupra mediului pentru activitățile cu potențial impact semnificativ asupra mediului.		Nu se acceptă. Multiplele prevederi din Anexa nr. 2 prevăd activități, care nu prezintă potențial de impact semnificativ asupra mediului.
	Concomitent, se propune completarea articolului 6 din Legea nr. 86/2014. „Finanțarea activității de evaluare a impactului asupra mediului” cu alineatele: „3) Mijloacele financiare încasate în urma achitării plății se transferă la bugetul de stat. 4) Se scutesc de plata pentru emiterea acordului de mediu inițiatorii activităților planificate incluse la anexa nr.1 și nr. 2, finanțate de la bugetul de stat sau de la bugetele locale.”		Nu se acceptă. Propunerile prezentate nu țin de obiectivul de reglementare a proiectului.

		<p>Propunerile din art. XXXVII pentru modificarea Legii nr. 209/2016 privind deșeurile, nu se acceptă categoric.</p> <p>la pct.1, în ce privește expunerea art. 25 alin. (13) într-o redacție nouă, și care vizează în fond micșorarea termenului de eliberare și valabilitate a autorizației de gestionare a deșeurilor, care în redacția actuală este de 20 zile lucrătoare, cu un termen de valabilitate de până la 5 ani, cu posibilitatea de prelungire pe o perioadă similară, respectiv la o perioadă mai scurtă conform proiectului de lege de eliberare a autorizației în cauză în termen de 15 zile lucrătoare, cu extinderea termenului de valabilitate a autorizației la 7 ani, cu posibilitatea de prelungire pe o perioadă similară la solicitarea operatorului,</p> <p>comunicăm dezacordul asupra normelor propuse în redacția respectivă, din următoarele considerente:</p>	
		<p>Micșorarea termenului de examinare și eliberare a autorizației de gestionare a deșeurilor de la 20 zile lucrătoare la 15 zile lucrătoare pune o presiune suplimentară asupra specialiștilor responsabili de evaluarea dosarelor, în condițiile în care unele categorii de autorizații, cum ar fi cele pentru sistemele colective de responsabilitate extinsă a producătorului, implică un volum mare de documente și o analiză complexă. Dosarele pot include acte privind statutul de producător al fondatorilor, procese-verbale de control, ce pot varia de la câteva pagini la câteva sute, precum și documentație tehnică aferentă instalațiilor de depozitare sau tratare.</p>	<p>Nu se acceptă. Propunerea de micșorare a termenelor reiese din faptul, că multiple procese sunt digitalizate și Agenția poate comunica mai rapid cu solicitanții și cu alte autorități.</p>
		<p>În plus, autorizațiile pentru activitățile de tratare a deșeurilor intră sub incidența noii Legi nr. 227/2022 privind emisiile industriale și necesită inclusiv prezentarea unui raport al situației de referință, care presupune timp suplimentar pentru analiză. Din aceste considerente, termenul propus este insuficient pentru o evaluare riguroasă și completă a dosarelor, fapt care poate compromite calitatea deciziei administrative referitoare la eliberarea actului permisiv solicitat.</p>	<p>Nu se acceptă. Propunerea de micșorare a termenelor reiese din faptul, că multiple procese sunt digitalizate și Agenția poate comunica mai rapid cu solicitanții și cu alte autorități.</p>
		<p>Extinderea termenului de valabilitate a autorizației de gestionare a deșeurilor de până la 5 ani la până la 7 ani este, de asemenea, considerată inoportună în contextul actual al implementării legislației naționale în domeniul deșeurilor. Fiind într-o etapă incipientă de transpunere și aplicare a directivelor europene, există riscul apariției</p>	<p>Nu se acceptă. Directiva 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 noiembrie 2008 privind deșeurile prevede, că autorizațiile se pot elibera pentru o perioadă</p>

		<p>unor abateri sau neconformități care pot avea impact negativ asupra mediului. Un termen extins reduce frecvența revizuirii activității entităților autorizate și poate limita capacitatea autorității competente de a corecta din timp posibilele neconformități.</p> <p>Din acest motiv, se consideră necesar menținerea actualei durate de valabilitate a autorizației până la stabilizarea și consolidarea cadrului de reglementare și a practicii de autorizare.</p>	<p>determinată și se pot reînnoi (art.23). Astfel, Directiva admite că autorizația poate fi eliberată și pe un teren nedeterminat. Argumentul invocat, că <i>un termen extins reduce frecvența revizuirii activității entităților autorizate și poate limita capacitatea autorității competente de a corecta din timp posibilele neconformități</i> nu se acceptă, deoarece activitatea agentului economic autorizat necesită a fi inspectată periodic, dar nu o dată la cinci ani.</p>
		<p><u>La pct. 2</u> din proiectul de lege, propunerile de modificare a art. 62², în special prin abrogarea textului din alineatul (5) lit. a) și expunerea textului din alineatul (6) într-o nouă redacție, constatăm că intervențiile propuse reprezintă de fapt o tentativă de diminuare a rolului instituțional al Agenției de Mediu în procesul de monitorizare a transferurilor și tranzitului de deșeuri. Această atribuție este clar stabilită prin cadrul normativ în vigoare, și anume:</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Propunerea de modificare a art. 62² are scop transformarea Autorizației pentru exportul/tranzitul deșeurilor în notificare. Regulamentul (UE) 2024/1157 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 aprilie 2024 privind transferurile de deșeuri prevede sistemul de notificare a transferurilor de deșeuri (art.5 și alte prevederi) și nici de cum autorizarea ca act permisiv, și nici aprobarea notificării. Rolul Agenției nu va fi diminuat în cazul notificării, deoarece aceasta în continuare va colabora cu organul vamal și va da acord de transfer.</p>
		<p>- pct. 9, subpct.6), lit. j)-1) din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Agenției de Mediu, aprobat conform anexei nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 549/2018 cu privire la constituirea, organizarea și funcționarea Agenției de Mediu, prevede în mod expres că Agenția de Mediu în este responsabilă de monitorizarea importului, exportului și tranzitului de deșeuri;</p>	<p>Regulamentului privind transferurile de deșeuri aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 411/2022 transpune parțial Regulamentul (CE) nr.1013/2006, care deja este abrogat prin Regulamentul (UE) 2024/1157.</p>

		<p>- art. 10 alin. (1) lit. k) din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile, conform căruia Agenția de Mediu eliberează documentele de notificare la transportarea peste frontieră a deșeurilor, conform actelor normative aprobate de Guvern.</p> <p>Actul normativ invocat ca bază pentru aceste operațiuni este Hotărârea Guvernului nr. 411/2022 pentru aprobarea Regulamentului privind transferurile de deșeuri, potrivit pct. 2 al căruia, Monitorizarea și implementarea prezentei hotărâri se pune în sarcina Agenției de Mediu, iar potrivit prevederilor Regulamentului privind transferurile de deșeuri anexat, la pct. 145 este stabilit că „Agenția de Mediu este autoritatea competentă responsabilă de punerea în aplicare a prezentului Regulament”, iar la pct. 45–55 este detaliată procedura de tranzit a deșeurilor, în cadrul căreia Agenția de Mediu are un rol central.</p>	
		<p>Pct. 3 cu referire la anexa nr. 31 , tabelul 5 se propune a fi se abrogat, propunerea este irelevantă. Tabelul nr. 5 din cadrul anexei stabilește lista actelor permissive emise de către Agenția de Mediu pentru instalațiile și/sau activitățile de gestionare a deșeurilor și costul acestora.</p>	<p>Nu se acceptă. Legea nr.160/2011 prevede că autoritățile emitente sînt în drept, în limita atribuțiilor prevăzute de lege, să solicite/să elibereze și să invoce persoanelor care desfășoară activitate de întreprinzător și/sau angajaților acestora doar actele permissive stabilite în Nomenclatorul actelor permissive, expus în anexa nr.1. Un act permisiv poate fi invocat și/sau aplicat doar după includerea sa în Nomenclatorul actelor permissive și în portalul guvernamental unic al serviciilor publice (alin.(2) și (3) al art.4).</p>
		<p>La Art. XLVI. – Legea nr. 227/2022 privind emisiile industriale, propunerea ce ține de excluderea anexelor nr. 2 și nr. 3 din lege, expunem următoarele obiecții fundamentale.</p>	
		<p>Legea nr. 227/2022 privind emisiile industriale transpune două Directive UE: Directiva 2010/75/UE privind emisiile industriale care prevede reglementarea activităților de întreprinzător cu impact asupra mediului și implementarea procesului de autorizare integrată de mediu și Directiva 2015/2193 privind limitarea emisiilor în atmosferă de la</p>	<p>Nu se acceptă. Anexele 2 și 3 se propun spre abrogare din Legea 227/2022 din considerentul că conțin un număr impunător de activități economice, pentru care este necesară</p>

		<p>instalațiile medii de ardere, care prevede autorizarea instalațiilor de ardere cu capacitate totală sau mai mare de 1 MW și mai mică de 50 MW prin emiterea – autorizației de mediu. Legea nr. 227/2022 privind emisiile industriale prevede autorizarea instalațiilor medii de ardere cu capacitate totală sau mai mare de 5 MW și mai mică de 50 MW prin emiterea autorizației de mediu. Astfel, pentru a asigura implementarea Directivei 2015/2193 privind limitarea emisiilor în atmosferă de la instalațiile medii de ardere, este imperios necesar ca prevederile ce se referă la autorizația de mediu să nu fie excluse din Legea nr. 227/2022.</p>	<p>obținerea autorizației de mediu (anexa nr. 2) sau înregistrarea (anexa nr.3) și care nu se regăsesc în Directiva 2010/75/UE.</p> <p>Referitor la transpunerea Directivei 2015/2193 privind limitarea emisiilor în atmosferă de la instalațiile medii de ardere și necesitatea deținerii unei autorizații doar pentru anumite instalații, vom menționa că prevederile art. 5 din directiva respectivă stabilesc, că statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că nicio instalație medie de ardere nouă nu este exploatată fără o autorizație sau fără a fi înregistrată. Astfel, este posibilă și înregistrarea în loc de autorizație.</p>
		<p>Nota de fundamentare la pct. 2.2. și 3.2. relevă că urmare a evaluării Nomenclatorului actelor permissive din Legea nr. 160/2011 , au fost identificate mai multe acte permissive care sunt nejustificate cel puțin din considerentul că sunt neprevăzute în legislația UE. Constatăm că analiza efectuată nu a luat în considerare că autorizația de mediu, care se propune a fi exclusă din Lista nomenclatorului actelor permissive se regăsește în prevederile Directivei 2015/2093 privind limitarea emisiilor în atmosferă de la instalațiile medii de ardere, care a fost transpusă prin Legea nr. 227/2022 privind emisiile industriale.</p> <p>Totodată, la punctul 4.5. Impactul asupra mediului, se menționează că nu au fost identificate impacturi potențiale majore care ar putea fi cauzate de proiect ținând cont de criteriile: utilizarea resurselor naturale, poluarea mediului (a solului, apelor și a aerului), gestionarea deșeurilor, impacturi asupra populației și sănătății umane ș.a., însă autorul nu prezintă nici o analiză a impactului asupra mediului cauzată de vre-o activitate din anexa nr. 2 la Legea nr. 227/2022 privind emisiile industriale cum ar fi, gestionarea deșeurilor prin eliminarea deșeurilor nepericuloase cu o capacitate de până la 3 tone/oră. Oare eliminarea deșeurilor nepericuloase prin incinerare și coincinerare cu capacitatea de până la 3 tone/oră nu va avea impact asupra mediului și</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Considerăm că activitățile economice prevăzute în Anexele 2 și 3 din Legea 227/2022 nu au impact semnificativ asupra mediului. Totodată, instalațiile prevăzute în Directiva 2015/2193 pot fi înregistrate, dar nu autorizate prin emiterea unui act permisiv.</p>

sănătății populației dacă operatorii nu vor utiliza tehnologii de reținere a emisiilor în apă, aer și sol, iar acest proces nu va fi reglementat strict de act permisiv? Oare activitățile de exploatare a abatoarelor cu capacitate de prelucrare a carcaselor cu capacitate de 40 tone/zi nu poate avea impact asupra aerului, apei, solului, dacă la exploatarea instalațiilor nu se vor respecta tehnologiile și normele de emisie a poluanților în apă, aer și sol, iar operatorul nu va avea reglementate cerințe privind folosirea, păstrarea, eliminarea materiei prime, utilizarea resurselor de apă, cerințele de consum de apă, tratarea apelor de producere, cerințe privind instalațiile pentru evacuarea, reținerea, dispersia poluanților în mediu, respectarea valorilor limită de emisie în apă, aer și sol?

Menționăm că, prin Legea nr. 4/2025 pentru modificarea unor acte normative (ajustarea cadrului normativ conform prevederilor Legii nr. 227/2022 privind emisiile industriale), cadrul normativ național a fost racordat la prevederile Directivei 2010/75/UE privind emisiile industriale și Directiva 2015/2193 privind limitarea emisiilor în atmosferă de la instalațiile medii de ardere, iar Ministerul Mediului depune efort pentru a definitiva elaborarea cadrului secundar de punere în aplicare a Legii privind emisiile industriale. Modificările propuse în proiect contravin normelor UE, mai mult ca atât, procesul de realizare a Screenengului Bilateral al Capitolului 27 „Mediu”, inclusiv prezentării PPT este la etapa de definitivare și conține măsurile și planurile de viitor pentru aproximarea cadrului normativ național la cerințele Directivelor UE, reieșind din progresul realizat până la moment, iar efortul depus pentru ajustarea aquis-ului comunitar în domeniul prevenirii poluării mediului, emisiilor industriale, evaluării impactului asupra mediului va fi compromis.

Respectiv, comprimarea tuturor activităților economice într-o singură anexă (Anexa nr. 1) este considerată o soluție greșită, întrucât ar impune cerințe excesive pentru agenții economici cu activități de mică amploare. Aceștia ar fi obligați să treacă printr-o procedură de autorizare complexă, destinată în prezent doar activităților cu impact major asupra mediului, ceea ce ar încălca nejustificat atât operatorii economici, cât și autoritățile de reglementare.

Nu se acceptă.

În anexa nr. 1 se vor regăsi doar activitățile economice prevăzute de Directiva 2010/75/UE, activități care au impact semnificativ asupra mediului și care necesită autorizate prin o procedură și

		<p>Necesitatea întocmirii raportului situației de referință de către toate entitățile incluse în Anexa nr. 1, fără o selecție proporțională în baza riscurilor reale de poluare, ar crea obstacole semnificative pentru operatorii economici și ar diminua eficiența aplicării reglementărilor de mediu.</p> <p>Omiterea actului permisiv „autorizația de mediu” din procedura reglementată de lege, concomitent cu extinderea activităților incluse în Anexa nr. 1, riscă să creeze neclarități în aplicarea legii și dificultăți în delimitarea competențelor între autoritățile de mediu.</p> <p>În concluzie, nu se acceptă modificarea propusă care vizează excluderea anexelor nr. 2 și nr. 3 din Legea nr. 227/2022, și considerăm că aceste intervenții ar aduce prejudicii semnificative procesului de reglementare, ar afecta negativ operatorii economici cu activități nepoluante, sau slab poluante și ar diminua claritatea și aplicabilitatea cadrului normativ.</p>	<p>condiții riguroase prevăzute de această directivă și transpusă în Legea 227/2022.</p>
11.	<p>Ministerul Energiei (demersul nr.05-1265 din 08.05.2025)</p>	<p>La Art. I, art. 142 alin. (2) lit. a) din Legea nr.1456/1993 cu privire la activitatea farmaceutică propunem înlocuirea cuvântului „agenția” cu cuvintele „persoana juridică”, având în vedere că, din sensul articolului, notificarea este expediată Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale de către persoana juridică care intenționează să desfășoare activitate farmaceutică, respectiv, responsabilitatea demonstrării deținerii spațiului nu poate fi atribuită agenției.</p> <p>La Art. XXIV pct. 17, Anexa nr. 1, compartimentul și Actele permissive care fac parte din categoria licențelor, la poziția nr. 12, coloana Actul permisiv se propune de completat cu textul „stocarea energiei; tradingul cu energie electrică; agregare”.Este de menționat că această completare este necesară în contextul promovării și aplicării ulterioare a proiectului noii Legi cu privire la energia electrică, înregistrat la Parlamentul Republicii Moldova cu nr. 132 din 16 aprilie 2025 și prin care se transpun în legislația națională prevederile Pachetului legislativ „Energie Curată pentru toți europenii”, cunoscut și ca Pachetul Energetic IV și în care este prevăzută licențierea activităților de stocare energiei electrice, precum și tradingul cu energie electrică și agregarea.</p>	<p>Nu se acceptă. Art.I a fost eliminat din proiect.</p> <p>Nu se acceptă. Astfel de modificare sau ajustare umrează a fi făcută de autor odată cu aprobarea noii legi.</p>

	<p>Cu referire la propunerile de la Art. XXXV prin care urmează a fi modificat art. 14 din Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, considerăm necesar a fi revăzută prevederea privind prezentarea unei declarații pe propria răspundere care să substituie situațiile financiare sau extrasul din contul bancar, ca condiție pentru eliberarea licențelor pentru desfășurarea activităților în sectorul electroenergetic.</p> <p>Siguranța și funcționarea eficientă a sectorului electroenergetic depind în mod direct de capacitatea financiară a entităților implicate în activitățile de producere, transport, distribuție și furnizare, trading, stocare, agregare a energiei electrice. Un risc identificat constă în creșterea riscului licențierii unor operatori nepregătiți din punct de vedere financiar, iar o declarație pe proprie răspundere nu oferă nicio garanție că un solicitant de licență deține efectiv resurse financiare pentru activitatea desfășurată. Acest lucru poate duce la apariția unor companii fictive sau a unor operatori fără capacitate financiară reală, punând în pericol atât stabilitatea pieței, cât și siguranța consumatorilor, în acest caz consumatorii finali ar putea fi puși în situația în care aceștia urmează să recurgă la serviciile furnizorilor de ultimă opțiune care implică costuri suplimentare.</p> <p>Suplimentar, menționăm asupra faptului că, Ministerul Energiei este în proces avansat de promovare proiectului noii Legi cu privire la energia electrică, astfel că condițiile pentru eliberarea licențelor în sectorul electroenergetic urmează a fi armonizate la prevederile din Pachetul Energetic IV.</p>	<p>Nu se acceptă. Declarația pe proprie răspundere atrage răspunderea penală în caz de fals, ceea ce creează un mecanism juridic suficient pentru a descuraja tentativele de fraudă. În plus, autoritatea de reglementare păstrează dreptul de a verifica ulterior veridicitatea celor declarate și de a revoca licența în caz de nereguli. O declarație pe proprie răspundere nu înseamnă lipsa controlului, ci mutarea accentului de pe o verificare birocratică formală, ex-ante, pe o supraveghere eficientă și orientată spre risc, ex-post. Această abordare este mai suplă, dar și mai eficientă, permițând intervenția autorităților doar acolo unde riscurile sunt reale și dovedite.</p>
	<p>La Art. XXIX, sugerăm indicarea denumirii integrale a Legii nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării.</p> <p>Suplimentar, la art. 20 alin. (3) lit. c) Legea nr.92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării, propunem substituirea cuvântului „completată” cu cuvintele „prin completarea unei declarații” pentru asigurarea clarității normei și corectitudinii formulării.</p> <p>Având în vedere ultimele modificări aduse la Legea 92/2014 prin Legea nr. 63/2025, considerăm oportun a se suplini cu elementele care nu le conțin modificările propuse de autor, de asemenea tabelul comparativ urmează a fi ajustat corespunzător.</p>	<p>Se acceptă.</p>

12.	Serviciul de Informații și Securitate <i>(demersul nr.IE/5056 din 23.05.2025)</i>	Urmare a examinării proiectului de referință, sesizăm intenția autorului de a elimina și revizui o serie de acte permissive pentru reducerea birocrăției administrative asupra mediului de afaceri, inclusiv prin simplificarea procedurilor administrative aferente emiterii și administrării acestora.	
	Cu toate acestea, remarcăm și atenționăm că, la proiectul de lege supus avizării nu a fost efectuată analiza impactului de reglementare în cazul aprobării și aplicării modificărilor propuse în proiect, context în care sesizăm riscuri aferente desfășurării controlului de stat asupra activității de întreprinzător, precum și existența unui eventual impact negativ la bugetul de stat.	Rezultatele analizei impactului au fost reflectate în Nota de Fundamentare	
	Privitor la art. I din proiect, în partea ce vizează modificările propuse la <i>Legea nr. 1456/1993 cu privire la activitatea farmaceutică (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr. 59–61, art. 200)</i> , este evident că acestea au fost elaborate în scopul reducerii poverii administrative asupra mediului de afaceri și facilitarea desfășurării activităților economice. Însă, activitatea farmaceutică face parte din sistemul strategic al statului și are un rol esențial în asigurarea sănătății publice și controlul substanțelor periculoase. Din aceste considerente, sistemul farmaceutic nu poate fi tratat ca o entitate comercială și de producere clasică, deoarece funcționarea acestuia este condiționată de respectarea strictă a legislației din domeniul farmaceutic, pentru a preveni importul, producerea și distribuția medicamentelor neconforme și a substanțelor periculoase sau utilizarea lor în scopuri ilegale. În aceste ordine de idei, concluzionăm că prevederile expuse la Art. I. din proiect, în redacția propusă de autor, creează riscuri și facilitează operatorii economici de rea-credință să importe și/sau să producă medicamente neconforme și substanțe periculoase (<i>droguri, anabolizante ect.</i>) ce pot pune în pericol sănătatea cetățenilor. Astfel, considerăm oportun ca modificările propuse la Legea nr. 1456/1993 cu privire la activitatea farmaceutică și Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de	Se acceptă. Art.I a fost exclus din proiect.	

		<p>întreprinzător, să fie revizuite și coordonate cu Ministerul Sănătății și Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale.</p>	
		<p>Serviciul intervine cu modificări și completări de rigoare asupra prevederilor expuse la Art. XXIV. - Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr. 170-175, art.494), după cum urmează.</p> <p>La articolul 2, propunem ca noțiunea „<i>Sistemul informațional automatizat de gestionare și eliberare a actelor permise</i>” să fie completată cu textul „<i>accesat direct sau prin intermediul portalului guvernamental al serviciilor publice, cu excepția actelor permise din domeniul comerțului cu mărfuri strategice</i>”.</p> <p>Propunerea rezidă din faptul că la momentul actual, este în procedură de elaborare proiectul de hotărâre de Guvern privind cu privire la aprobarea conceptului tehnic al Sistemului informațional Controlul comerțului cu mărfuri strategice. Prin urmare, viitorul sistem va genera toate actele aferente autorizațiilor și a actelor conexe pe domeniul mărfurilor strategice.</p> <p>În Capitolul II „Actele permise care se încadrează în categoria autorizațiilor” din Anexa 1, NOMENCLATORUL ACTELOR PERMISIVE eliberate de către autoritățile emitente persoanelor fizice și persoanelor juridice pentru practicarea activității de întreprinzător, pozițiile 1., 2., 3. se modifică și completează cu următoarele tipuri de autorizații:</p>	<p>Se acceptă. Autorizațiile privind comerțul cu mărfuri strategice vor fi incluse în Nomenclatorul actelor permise</p>
		<p>”<i>Autorizație individuală de import al mărfurilor strategice;</i></p>	
		<p><i>Autorizație individuală de export al mărfurilor strategice;</i></p>	
		<p><i>Autorizație globală de export al mărfurilor strategice;</i></p>	
		<p><i>Autorizație generală națională de export al mărfurilor strategice;</i></p>	
		<p><i>Autorizație individuală de tranzit al mărfurilor strategice;</i></p>	
		<p><i>Autorizație individuală de transbordare al mărfurilor strategice;</i></p>	
		<p><i>Autorizație individuală de transportare al produselor militare;</i></p>	
		<p><i>Autorizație individuală de asistență tehnică al mărfurilor strategice;</i></p>	
		<p><i>Autorizație individuală de servicii de intermediere al mărfurilor strate</i></p>	

		<p><i>Autorizație de import/export/fabricare și comercializare a echipamentelor de fabricare a produselor din tutun.</i>”, luând în considerare că acestea sunt acte permissive.</p>	
		<p>la punctul 17, ce modifică Anexa nr. 1, propunem divizarea actului permisiv ce face parte din categoria licențelor, cu poziția de ordine nr. 8 din tabel, după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Licență pentru importul, exportul, proiectarea, producerea și comercializarea mijloacelor tehnice speciale destinate pentru obținerea ascunsă a informației (cu excepția activității desfășurate de autoritățile publice investite cu acest drept prin lege); - Licență pentru prestarea serviciilor în domeniul protecției tehnice a informației (cu excepția activității de protecție a secretului de stat). <p>Totodată, propunem excluderea activității specifice „<i>prestarea serviciilor în domeniul protecției criptografice a informației (cu excepția activității de protecție a secretului de stat)</i>” din lista activităților ce necesită act permisiv.</p> <p>În acest sens, este necesar de a modifica suplimentar și Legea nr. 245/2008 cu privire la secretul de stat (în continuare - <i>Legea nr. 245/2008</i>), după cum urmează:</p> <p>la art. art. 38¹:</p> <p>alin. (2) se va expune în următoarea redacție:</p> <p>„(2) Pentru activitatea de protecție a informației, la cererea solicitantului, pot fi eliberate următoarele tipuri de licențe:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Licență pentru importul, exportul, proiectarea, producerea și comercializarea mijloacelor tehnice speciale destinate pentru obținerea ascunsă a informației (cu excepția activității desfășurate de către autoritățile publice investite cu acest drept prin lege); b) Licență pentru prestarea serviciilor în domeniul protecției tehnice a informației (cu excepția activității în domeniul protecției secretului de stat).”; <p>la alin. (9) se va exclude următoarea sintagmă „, , 3”;</p> <p>2. Anexa nr. 3 se abrogă.</p> <p>Menționăm că, modificările propuse vin să actualizeze genurile de activitate urmare a progresului tehnologic înregistrat în ultimii ani, în</p>	<p>Se acceptă.</p>

		<p>contextul în care protecția criptografică este oferită/integrată <i>by default</i> în toate soluțiile tehnologice existente pe piață.</p> <p>Totodată, divizarea tipurilor de licență va permite ușurarea activității agenților economici, din considerentul că, la etapa actuală Serviciul Vamal solicită licență conform art. 38¹ pentru a permite agenților economici importul unor mijloace tehnice de genul firewall, chiar dacă agentul economic nu dorește să presteze servicii de protecție criptografică, iar denumirea Licenței de import se referă doar la mijloacele tehnice speciale pentru obținerea ascunsă a informației.</p> <p>Subsidiar, menționăm că, la momentul actual, nu sunt agenți economici care să presteze servicii în domeniul protecției criptografice a informației, aceștia urmărind scopul doar de import a echipamentului de protecție, procedură care după cum am menționat <i>supra</i>, este problematică.</p>	
		<p>Privitor la art. X, Serviciul notează că, ca parte a Acordului Climatic de la Paris și țară candidat UE, Republica Moldova și-a stabilit obiective de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră (GES), până la 70% comparativ cu anul de referință 1990 către anul 2030.</p> <p>Totodată, conform Protocolului de la Montreal, ratificat prin Legea nr. 178/2023, Republica Moldova și-a asumat angajamentul de reducere treptată a consumului de HFC, începând cu anul 2029, până la atingerea unei diminuări cu 80% către anul 2045 (de la nivelul de bază).</p> <p>Pentru atingerea acestei obligații Republica Moldova are sarcina la nivel internațional, de:</p> <p><i>reglementare a introducerii pe piață și controlul utilizării gazelor fluorurate cu efect de seră;</i></p> <p><i>introducere a sistemului de autorizare a importului gazelor fluorurate cu efect de seră, echipamentelor și produselor ce conțin asemenea gaze, utilizate în domeniul refrigerare și aer condiționat (RAC);</i></p> <p><i>descurajare a utilizării gazelor fluorurate, care au un impact ridicat asupra mediului, în favoarea unor alternative sigure și eficiente din punct de vedere energetic.</i></p> <p>Pentru a pune în aplicare reducerea treptată a cantităților de hidrofluorocarburi care pot fi introduse pe piața, agenților economici</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>A se vedea comentariile la avizul Ministerului Mediului și avizul Centrului de Armonizare a Legislației.</p>

li se alocă **contingente de import**, pentru a nu depăși limita totală admisă pentru introducere pe piață, **prevădute prin Regulamentul (UE) 2024/573 privind gazele fluorurate cu efect de seră, de modificare a Directivei (UE) 2019/1937 și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 517/2014, și transpusă prin art. 16 și 17 al Legii nr. 43/2023 privind gazele fluorurate cu efect de seră.**

Totodată, conform art. 22 din Regulamentul UE 2024/573, importul și exportul de gaze fluorurate cu efect de seră și de produse și echipamente care conțin gazele respective sau a căror funcționare se bazează pe aceste gaze **sunt condiționate de prezentarea în fața autorităților vamale a unei licențe (autorizație) valabile eliberată de Comisie.**

Simpla procedură de „Notificare” nu oferă un instrument eficient pentru atingerea obiectivului de reducere anuală a importurilor de HFC și, implicit, pentru respectarea angajamentelor internaționale asumate de Republica Moldova în cadrul Protocolului de la Montreal. Controlul eficient și restricționarea importurilor de hidrofluorocarburi pot fi asigurate doar prin implementarea unei proceduri de autorizare prealabilă.

În concluzie, menționăm că Serviciul nu susține propunerea de substituie a procedurii de obținere a „autorizației” prevăzută la art. X din Lista preliminară a actelor permissive care pot fi eliminate sau transformate în proceduri fără caracter, înaintată de MDDE, pe procedură de „notificare”.

Art. XXI, se va completa cu un nou punct, potrivit căreia, Legea nr. 278/2007 privind controlul tutunului (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.258–261, 13 art.489), să se completeze cu art. 32¹ cu următorul cuprins:

*„Articolul 32¹. Autorizarea importului, exportului, fabricării și comercializării echipamentelor de fabricare a produselor din tutun
(1) Importul, exportul, fabricarea și comercializarea echipamentelor de fabricare a produselor din tutun se efectuează în bază de autorizație, eliberată în conformitate cu prevederile Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, cu condiția respectării:*

Nu se acceptă.

Propunerea nu corespunde obiectivului proiectului data de lege de simplificare a actelor permissive. Urmează să fie obiectul unei alte intervenții legislative.

a) desfășurarea procesului de diligență înainte de inițierea unei relații de afaceri și pe parcursul acesteia;

b) monitorizarea vânzărilor către clienții lor pentru a se asigura că cantitățile tranzacționate sunt proporționale cu cererea de astfel de produse pe piața pe care se intenționează vânzarea sau utilizarea acestora;

c) înștiințarea autorităților competente despre încălcarea obligațiilor ce decurg din prevederile prezentei legi.

d) respectarea cadrului normativ de domeniu.

(2) Pentru eliberarea/prelungirea autorizației de import, export, fabricare și comercializare a echipamentelor de fabricare a produselor din tutun, solicitantul depune o cerere la care anexează următoarele documente:

a) copia de pe contractul încheiat cu compania care importă/exportă/comercializează echipamentele de fabricare a produselor din tutun și/sau de pe documentul comercial (invoice, proformă);

b) copia de pe certificatul de origine și/sau actul de proprietate a echipamentelor de fabricare a produselor din tutun (după caz);

c) documentele privind caracteristicile tehnice și calitative ale echipamentelor de fabricare a produselor din tutun;

d) certificatul utilizatorului final (în cazul exportului și comercializării);

e) declarația pe proprie răspundere privind respectarea art. 20¹ al prezentei legi.

(3) În autorizația de import, export, fabricare și comercializare a echipamentelor de fabricare a produselor din tutun se indică tipul concret al produsului (marca) tranzacționat.

(4) Importul, exportul, fabricarea și comercializarea echipamentelor de fabricare a produselor din tutun se efectuează de către agenții economici deținători de autorizație.

(5) Eliberarea, prelungirea sau reperfectarea autorizației de import, export, fabricare și comercializare a echipamentelor de fabricare a produselor din tutun se efectuează gratuit.”

Includerea normei respective rezidă din faptul că, în procesul de eliberare a actelor permissive ce vizează produsele de tutun, este

		<p>antrenat și Ministerul Sănătății. Astfel, în procesul de eliberare a avizului instituțional, ASP nu îl poate adopta fără opinia Ministerului Sănătății, însă în multe situații lipsește o concluzie eficientă, pentru ca într-un final să fie o aprobare tacită de către Ministerul Sănătății. Astfel, propunerea înaintată rezidă din necesitatea de simplificare a eliberării actelor permissive în domeniul de referință.</p>	
		<p>La art. XXV, privind modificarea art. 23 alin. (2) din Legea apelor nr. 272/2011 prin abrogarea literelor g) și h), considerăm inoportună anularea autorizației de mediu pentru folosința specială a apei pentru activitățile de exploatarea de pontoane, debarcadere și de alte structuri hidraulice pe terenul fondului de apă, precum și pentru dezvoltarea și exploatarea comercială a plajelor și a zonelor de agrement. Autorizația prevăzută în legislație actualmente, include condițiile necesare de a fi respectate pentru protecția resursei de apă în procesul de desfășurare a activităților ce urmează a avea loc în limita fâșiilor riverane de protecție a apei și nemijlocit pe apă, activități care pot avea un impact negativ asupra resursei.</p> <p>Suplimentar, prevederile art. 25 alin. (5) lit. b) din Legea apelor nr. 272/2011 includ ca parte a procedurii de obținere a autorizației și mențiunile autorităților de resort. Totodată, datele operaționale denotă o posibilă lobare a acestei prevederi de către agenții economici cointeresați în construcția cheiurilor temporare sub paravanul „<i>exploatarea de pontoane, debarcadere și de alte structuri hidraulice</i>”.</p>	<p>Nu se acceptă. A se vedea comentariile la avizul Ministerului Mediului.</p>
		<p>Propunerea expusă la pct. 1 de la Art. XXXVII pentru modificarea Legii nr. 209/2016 privind deșeurile, nu se acceptă, din următoarele considerente. Micșorarea termenului de examinare și eliberare a autorizației de gestionare a deșeurilor de la 20 zile lucrătoare la 15 zile creează o încărcătură suplimentară asupra specialiștilor responsabili de evaluarea dosarelor, în condițiile în care unele categorii de autorizații, cum ar fi cele pentru sistemele colective de responsabilitate extinsă a producătorului, implică un volum mare de documente și o analiză complexă. Respectiv, termenul propus este insuficient pentru o evaluare riguroasă și completă a dosarelor, fapt care poate</p>	<p>Nu se acceptă. A se vedea comentariile la avizul Ministerului Mediului.</p>

	<p>compromite calitatea deciziei administrative referitoare la eliberarea actului permisiv solicitat.</p> <p>Totodată, extinderea termenului de valabilitate a autorizației de gestionare a deșeurilor de până la 5 ani la până la 7 ani este inoportună în contextul actual al implementării legislației naționale în domeniul deșeurilor. Fiind într-o etapă incipientă de transpunere și aplicare a directivelor europene, există riscul apariției unor abateri sau neconformități care pot avea impact negativ asupra mediului. Extinderea termenului va reduce frecvența revizuirii activității entităților autorizate și poate limita capacitatea autorității competente de a corecta din timp posibilele neconformități. Din acest motiv, se consideră necesar menținerea actualei durate de valabilitate a autorizației până la stabilizarea și consolidarea cadrului de reglementare și a practicii de autorizare.</p> <p>Subsidiar, propunerea expusă la pct. 2 din articolul vizat, de modificare a art. 62² din Legea privind deșeurile nr. 209/2016, în special prin abrogarea textului din alineatul (5) lit. a) și expunerea textului din alineatul (6) într-o nouă redacție, reprezintă o tentativă de diminuare a rolului instituțional al Agenției de Mediu în procesul de monitorizare a transferurilor și tranzitului de deșeuri.</p>	
	<p>Prin propunerile menționate la art. XLVI din proiect, în partea ce vizează Legea nr. 227/2022 privind emisiile industriale, la propunerea de excludere a anexelor nr. 2 și nr. 3, se conturează următoarele riscuri:</p> <p>Comprimarea tuturor activităților economice într-o singură anexă (Anexa nr. 1) ar fi o soluție greșită, întrucât ar impune cerințe excesive pentru agenții economici cu activități de mică amploare. Aceștia ar fi obligați să treacă printr-o procedură de autorizare complexă, destinată în prezent doar activităților cu impact major asupra mediului, ceea ce ar încălca nejustificat atât operatorii economici, cât și autoritățile de reglementare.</p> <p>Necesitatea întocmirii raportului situației de referință de către toate entitățile incluse în Anexa nr. 1, fără o selecție proporțională în baza riscurilor reale de poluare, ar crea obstacole semnificative pentru</p>	<p>Nu se acceptă. A se vedea comentariile la avizul Ministerului Mediului.</p>

		<p>operatorii economici și ar diminua eficiența aplicării reglementărilor de mediu.</p> <p>Omiterea actului permisiv „autorizația de mediu” din procedura reglementată de lege, concomitent cu extinderea activităților incluse în Anexa nr. 1, riscă să creeze neclarități în aplicarea legii și dificultăți în delimitarea competențelor între autoritățile de mediu.</p> <p>În concluzie, nu se acceptă modificarea propusă care vizează excluderea anexelor nr. 2 și nr. 3 din Legea nr. 227/2022, or aceste modificări ar prejudicia considerabil procesul de reglementare, ar afecta negativ operatorii economici cu activități nepoluante și slab poluante, precum și ar diminua claritatea și aplicabilitatea cadrului normativ.</p>	
		<p>Privind propunerea expusă la Art. XLV. – de a abroga lit. c) de la articolul 7 din Legea nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr.170–176, art.317) cu modificările ulterioare, menționăm că Serviciul nu acceptă modificarea propusă, din considerentul că art. 7 din Legea 124/2022 urmează a fi abrogat conform proiectului de modificare a legii menționate <i>supra</i>, ce se află la moment în examinare în prima lectură în Parlamentul Republicii Moldova (nr. 106 din 03.04.25).</p> <p>Totodată, pentru conformarea cadrului normativ național cu normele UE propunem abrogarea alin. (2) din art. 9 din Legea 124/2022 – ceea ce va simplifica procedurile și va exclude o bariera birocratică din calea eventualilor prestatori de servicii de încredere calificați.</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>Referitor la art. XXIV. - Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, la punctul 17, ce modifică Anexa nr. 1, propunem modificarea denumirii actului permisiv care se încadrează în categoria autorizațiilor, cu poziția de ordine nr. 58 din tabel, din „<i>Certificat de acreditare a prestatorului de servicii de încredere calificat</i>” în „<i>Certificat privind acordarea statutului de prestator de servicii de încredere calificat</i>”, iar la rubrica Termenul de valabilitate, propunem stabilirea „<i>Termen nelimitat</i>” – modificările propuse rezultă din proiectul de modificare al Legii nr. 124/2022, ce</p>	<p>Se acceptă.</p>

		<p>se află la moment în examinare în prima lectură în Parlamentul Republicii Moldova (nr. 106 din 03.04.25) și care elimină procedura de acreditare.</p> <p>Totodată, proiectul instituie obligativitatea prestatorilor de a efectua auditul conformității de prestare a serviciilor de încredere calificate la fiecare 2 ani, iar rezultate auditului vor servi temei pentru continuarea desfășurării activității.</p>	
13.	<p>Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (demersul nr. 743 din 08.05.2025)</p>	<p>Prin scrisoarea nr. 1546 din 20.09.2024, drept răspuns la solicitarea Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării nr. 09-2759 din 02.09.2024, AGEPI a transmis chestionarul privind actele permissive completat și care conținea propunerea de eliminare a certificatului evaluatorului obiectelor proprietății intelectuale din Nomenclatorul actelor permissive, aprobat prin Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător (poziția 24 din cap. III). Propunerea în speță a fost acceptată de către autorul proiectului de act normativ.</p> <p>Totodată, anexa nr. 2 la nota de fundamentare aferentă proiectului, conține lista actelor permissive abordată în acest proiect de act normativ, iar la poziția 38 (Acte permissive propuse pentru transformare/eliminare), în raport cu certificatul evaluatorului obiectelor proprietății intelectuale, drept soluție de reformă propusă se menționează despre eliminarea certificatului în calitate de act permisiv cu înlocuirea acestuia cu publicarea rezultatelor comisiei de atestare a evaluatorilor obiectelor de proprietate intelectuală.</p> <p>În acest context, nu este clar ce se are în vedere prin soluția de reformă propusă, și anume prin înlocuirea certificatului ce calificare al evaluatorului obiectelor de proprietate intelectuală cu publicarea rezultatelor comisiei de atestare a evaluatorilor obiectelor de proprietate intelectuală.</p> <p>Cu titlu de informare, aducem la cunoștință că procedura de atestare a evaluatorilor obiectelor de proprietate intelectuală, este reglementată de Regulamentul cu privire la atestarea evaluatorilor obiectelor de proprietate intelectuală, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 783/2003 (anexa nr. 2).</p>	<p>Se ia act.</p> <p>Întrucât, în opinia autorilor nu este necesară modificarea cadrului legislativ primar, soluția este ca AGEPI să inițieze procedura de modificare a cadrului normativ secundar (de exemplu, Regulamentul cu privire la atestarea evaluatorilor obiectelor de proprietate intelectuală, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 783/2003) în scopul aducerii acestuia în conformitate cu noile propuneri.</p>

		<p>Astfel, în esență, potrivit procedurii regulamentare stabilite de actul normativ menționat, atestarea evaluatorilor obiectelor de proprietate intelectuală se realizează de către Comisia de atestare și disciplină a evaluatorilor, care se instituie prin ordin al directorului general al AGEPI. În baza deciziei respectivei Comisiei, persoanelor care au susținut examenul de calificare li se eliberează certificatul de calificare, o atare decizie constituind și temei de includere a evaluatorului în Registrul național al evaluatorilor de proprietate intelectuală, ținut de către AGEPI și care poate fi accesat la link-ul: https://agepi.gov.md/ro/evaluators. Totodată, informația inițială privind înscrierea evaluatorului în Registrul menționat se publică în Buletinul Oficial de Proprietate Intelectuală în termen de 2 luni de la data înscrierii.</p> <p>Prin urmare, având în vedere cele enunțate, reieșind din considerentul că nota de fundamentare nu oferă careva detalieri în raport cu soluția de reformă astfel propusă, se atestă o neclaritate în privința oportunității întreprinderii unor eventuale acțiuni de viitor de către AGEPI la acest capitol, fapt pentru care se consideră judicioasă clarificarea acestui aspect.</p>	
14.	<p>Agentia Medicamentului și Dispozitivelor Medicale (<i>demersul nr. Rg02-002143 din 30.04.2025</i>)</p>	<p>Cu referire la Art. I. – Legea nr.1456/1993 cu privire la activitatea farmaceutică unitatea farmaceutică nu poate fi tratată ca un punct comercial, aceasta este structura din domeniul ocrotirii sănătății ce asigură asistența farmaceutică în ambulatoriu a populației, prin vânzarea și eliberarea de medicamente, precum și prin furnizarea de servicii farmaceutice, în scopul asigurării corecte a tratamentelor cu medicamente sau cu alte produse de sănătate și al promovării unui mod de viață sănătos. Prin urmare înlocuirea mecanismului actual de autorizare prin licențiere cu o procedură non permisivă de Notificare contravine prevederilor art. 12² din Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător. Altfel spus genurile de activitate, exercitarea neconformă a căroră poate prejudicia drepturile, interesele, viața și sănătatea oamenilor sunt supuse autorizării prin licențiere. Acest aspect este confirmat inclusiv prin practica internațională, conform căreia, în 68% dintre țările evaluate, desfășurarea activității farmaceutice se bazează pe obținerea</p>	<p>Se acceptă. Art.I a fost exclus din proiect</p>

unei licențe, iar în 32% dintre cazuri se prevede emiterea unei autorizații de funcționare pentru unitățile farmaceutice. În consecință, remarcăm, că atât în practica Uniunii Europene, cât și în practica internațională în ansamblu nu este prevăzută o procedură nepermisivă (precum notificare) în desfășurarea activității farmaceutice.

De menționat, că în scopul reducerii poverii administrative asupra mediului de afaceri, în proiectul legii farmaciei (număr unic 151/MS/AMDM/2025) a fost propusă a transfera tipul actului permisiv din licență în autorizație, pentru a asigura eliberarea actului permisiv pentru fiecare unitate farmaceutică individuală.

În aceeași ordine de idei, menționăm că deși licența/autorizația pentru activitate farmaceutică în cadrul farmaciilor comunitare nu este prevăzută expres în cadrul normativ al Uniunii Europene, conform prevederilor Directivei 2001/83/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 6 noiembrie 2001 de instituire a unui cod comunitar cu privire la medicamentele de uz uman, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 311 din 28 noiembrie 2001 (CELEX: 32001L0083), așa cum a fost modificată ultima dată prin Directiva (UE) 2022/642 a Parlamentului European și a Consiliului din 12 aprilie 2022, distribuitorii angro pot furniza medicamente numai persoanelor care dețin, la rândul lor, autorizație de distribuție sau care sunt autorizate să elibereze medicamente către populație. Această normă a fost transpusă în proiectul de lege cu privire la medicamente la art. 106, alin. (1), pct. 3), aprobat în prima lectură de Parlamentul Republicii Moldova.

De asemenea, cadrul legislativ în vigoare prevede necesitatea deținerii licenței pentru activitate farmaceutică de către fabricanți, distribuitori angro și farmacii comunitare. Proiectul de lege cu privire la medicamente menționat supra, vine să asigure tranziția de la licență pentru activitate farmaceutică la autorizație specifică tipului de activitate desfășurată de fiecare entitate juridică. Astfel, renunțarea la licență pentru distribuitorii angro de medicamente, până la tranziția la autorizație de distribuție angro, va crea un vid legislativ și va compromite aprovizionarea cu medicamente a țării, în condițiile în care furnizorii de medicamente internaționali livrează medicamente

doar entităților licențiate/ autorizate să realizeze distribuție angro de medicamente.

Totodată atragem atenția, că în contextul armonizării legislației naționale cu aquis-ul comunitar, serviciile farmaceutice sunt excluse din domeniul de aplicare al Directivei 2006/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind serviciile în cadrul pieței interne, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 376 din 27 decembrie 2006, CELEX: 32006L0123, astfel serviciile farmaceutice fiind exceptate din cadrul normativ general privind facilitarea exercitării libertății de stabilire a prestatorilor de servicii și a libertății de a furniza servicii.

Utilizarea la pct. 5 a expresiilor ”Aceasta poate efectua control”, ”Agenția poate efectua controale documentare sau la fața locului” exclude obligația autorității de reglementare de verificare a corespunderii criteriilor pentru inițierea activității farmaceutice, cât și atribuie un caracter ambiguu normei, care creează precondiții pentru interpretarea tendențioasă a normei la etapa implementării, ceea ce denotă neîntrunirea cerințelor prevăzute la art. 54 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 100/2017 cu privire la acte normative, periclitează certitudinea reglementării juridice și condiționează admiterea multiplelor incidente de integritate.

La pct. 5, se propune o nouă redacție a art. 142 din Legea nr. 1456/1993 cu privire la activitatea farmaceutică sunt utilizate prevederi lipsite de sens, cum ar fi:

- alin. (3) și (4) ”agenția deține un spațiu adecvat pentru desfășurarea activității farmaceutice”, ori aceasta este o cerință înaintată persoanei fizice/ juridice care intenționează să desfășoare activitate farmaceutică;
- alin. (8) ”Agenția Medicamentului solicită direct avizele necesare de la Comitetul permanent de control asupra drogurilor”, în condițiile în care Comitetul permanent de control asupra drogurilor are statut de subdiviziune în cadrul Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale

		<p>- în cuprinsul articolului se utilizează diferite forme “Agenție”, “Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale”, “Agenția Medicamentului”</p> <p>Propunerea de la pct. 6 de abrogare a art. 14³ și 14⁴, va compromite proiectul inițiat de Guvern “Farmacie în satul tău”, dat fiind că acordarea subvențiilor farmaciilor în localitățile rurale se realizează în baza Hotărârii Guvernului nr. 1036/2023 cu privire la aprobarea Regulamentului privind condițiile de licențiere a activității farmaceutice subvenționate de stat în localitățile rurale, instituită în temeiul 144 din Legea nr.1456/1993 cu privire la activitatea farmaceutică.</p> <p>De asemenea Art. XXIV din proiect prevede modificarea Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, prin includerea art. 12¹³. Astfel, conform propunerilor “<i>Nu se instituie acte permissive sau necesitatea actelor existente se revizuieste pentru situațiile în care inițierea unor activități, tranzacții sau lucrări nu prezintă riscuri majore directe pentru mediu, bunurile și interesul public, proprietatea, sănătatea și viața persoanelor sau riscurile în cauză pot fi înlăturate în urma unor verificări ulterioare.</i>”</p> <p>Având în vedere că medicamentul are proprietăți de tratare sau prevenire a bolilor umane și se administrează pentru restabilirea, corectarea sau modificarea funcțiilor fiziologice prin exercitarea unei acțiuni farmacologice, imunologice sau metabolice, activitatea de eliberare a medicamentelor prezintă un impact direct asupra stării de sănătate/ viața persoanelor, prin urmare prevederile listate la Art. I din proiect fiind în contradicție cu acest deziderat.</p>	
		<p>Cu privire la propunerile de actualizare a Anexei nr. 1 la Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, urmează a fi realizate următoarele modificări:</p>	
		<p>- compartimentul II, la poziția 54, coloana a doua, cuvântul „fabricare” se substituie cu cuvântul „fabricație”</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>- compartimentul III, la poziția 18, textul de la coloana a doua se suplinește cu textul „de uz uman”, iar termenul de “5 ani” se substituie cu textul “3 ani”</p>	<p>Nu se acceptă.</p>

		<p>- compartimentul III, la poziția 19, textul de la coloana a doua se suplinește cu textul „de uz uman”.</p> <p>Pentru a garanta o abordare unitară, care să asigure, pe de o parte, furnizarea serviciilor farmaceutice de calitate și, pe de altă parte, reducerea poverii administrative asupra mediului de afaceri, considerăm că singura soluție fezabilă constă în perfecționarea procedurilor legislative în cadrul actelor normative organice de specialitate – legea farmaciei și legea cu privire la medicamente.</p>	Se acceptă.
15.	Agencia Proprietății Publice (demersul nr. 05-04-3407 din 08.05.2025)	Urmare demersului Cancelariei de Stat nr.18-69-4501 din 22 aprilie 2025, a examinat proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (privind optimizarea actelor permissive) (număr unic 314/MDED/2025), autor – Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării și, în limita competențelor funcționale, comunică despre lipsa obiecțiilor și propunerilor.	Se ia act
16.	Primăria Municipiului Chișinău (demersul nr. 2-03/1-932 din 14.05.2025)	Se acceptă propunerile din proiectul de lege	Se ia act
17.	Agencia Națională pentru Siguranța Alimentelor (demersul nr. 15- 2851 din 22 mai 2025)	<p>I. Cu referire la art. VI din proiect, în partea ce ține de <i>Legea nr.1100/2000 cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice</i>:</p> <p>Propunerea de excluderea a expresiei „sau la expirarea termenului de valabilitate a licenței” din art. 16 alin. (1), nu se acceptă. În actuala expunere, este stipulat expres temeiul de încetare a valabilității licenței, iar modificarea lui (aliniatului) va fi interpretabilă</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Modificarea este introdusă reieșind din alte prevederi ale proiectului, prin care termenul de valabilitate a licenței va fi nelimitat.</p> <p>Limitarea perioadei de valabilitate este justificată doar în situațiile în care numărul de acte permissive este limitat din motive imperative (cum ar fi utilizarea resurselor publice limitate) sau termenul se limitează din motive de securitate publică. În restul cazurilor termenul de valabilitate este barieră birocratică inutilă, odată ce în fiecare domeniu autorizat trebuie să existe organe de control care inspectează periodic agentul economic și atestă întrunirea continuă a</p>

			<p>cerințelor care au stat la baza emiterii actului permisiv în cauză. Mai mult, în majoritatea cazurilor, actele permise, în special licențele, prin termen de valabilitate nu fac altceva decât să camufleze un impozit ascuns, care, dacă este cazul trebuie să se regăsească în Codul Fiscal și să fie administrat conform legislației fiscale, în contextul veniturilor și cheltuielilor bugetului de stat.</p> <p>Cel mai important, acordarea actului fără termen nicidecum nu presupune eliminarea dreptului de a suspenda sau retrage actul în cauză, în situațiile în care se constată neîndeplinirea cerințelor prevăzute de lege sau alte încălcări și abuzuri prevăzute de lege.</p>
		<p>Nu se acceptă abrogarea lit. d) alin. (3) din articolul menționat supra. Punerea în circulație a producției alcoolice falsificate (contrafăcute), ar putea semnifica un pericol iminent pentru viața și sănătatea consumătorului. Totodată excluderea temeiului de retragere a licenței pentru marcarea producției alcoolice cu timbru de acciz fals, ar încuraja mediul de afaceri să practice activități ilegale, inclusiv evaziuni fiscale.</p>	<p>Nu se acceptă. Referitor la abrogarea lit. d), <i>punerea în circulație a producției alcoolice nemarcate..și a producției alcoolice falsificate (contrafăcute)</i> nu trebuie să fie temei pentru retragerea licenței, deoarece nu sunt încălcate condițiile prevăzute pentru obținerea licenței. Astfel de fapte trebuie sancționate contravențional.</p>
		<p>Modificările propuse la pct. 2, în partea ce ține de modificarea art. 18 alin. (5), prin excluderea frazei „Înregistrarea în Registrul utilajului tehnologic principal se efectuează cu emiterea unui certificat de înregistrare a utilajului”, actualmente nu pot fi susținute. Se aduce la cunoștință că, sistemul informațional "Registrul utilajului tehnologic principal" (SI) nu este dezvoltat, programul USAID Reforme Instituționale și Structurale în Moldova (MISRA), cu</p>	<p>Nu se acceptă. Este suficient de înregistrat utilajul tehnologic principal folosit pentru fabricarea alcoolului etilic și a băuturilor spirtoase cu concentrația alcoolică de minimum 25% în volum. Agenții economici nu trebuie să demonstreze că</p>

		<p>suportul căruia urma să fie dezvoltat SI, a fost suspendat. În acest context, nu există o claritate când SI va fi funcțional. Prin urmare, în lipsa SI, a informației din cabinetul personal și a certificatului de înregistrare a utilajului, agenții economici nu vor avea posibilitatea să demonstreze că utilajul este înregistrat la Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.</p>	<p>utilajul este înregistrat la Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor. Inspectorii, la efectuarea controlului, vor utiliza datele din acest registru.</p>
		<p>II. Cu referire la art. XII. – Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr.225/2003:</p>	
		<p>Se propune revizuirea integrală a articolului XII din proiectul propus spre avizare, în partea ce ține de modificarea Codului de procedură civilă în concordanță cu prevederile Codului administrativ nr. 116/2018 (act normativ ierarhic superior).</p> <p>Este de menționat că activitatea de întreprinzător reprezintă un drept al întreprinzătorilor de a practica anumite activități de interes public, rolul autorităților de licențiere este unul important prin faptul că anume autoritățile de licențiere veghează dacă întreprinzătorii respectă în totalitate condițiile de licențiere, cu dreptul stabilit prin lege de a interveni pentru a stopa anumite consecințe prejudiciabile pentru interesul general al societății.</p> <p>Astfel, acțiunea/decizia cu privire la suspendarea actului administrativ individual defavorabil, urmează a fi examinate în instanța de contencios administrativ, conform rigorilor Codului administrativ.</p> <p>Or, potrivit art. 1 alin. (1) și (2) din același cod, legislația administrativă reprezintă cadrul juridic principal prin care se asigură reglementarea raporturilor administrative la îndeplinirea activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia.</p> <p>(2) Legislația administrativă se întemeiază pe normele constituționale dezvoltate în prezentul cod, în alte legi și în alte acte normative subordonate legii, care reglementează raporturile administrative și care trebuie să fie în concordanță cu Constituția Republicii Moldova.</p> <p>Este de menționat că potrivit art. 10 din Codul administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Codul de procedură civilă (care în nici o măsură nu poate fi calificat ierarhic inferior Codului administrativ), vine să pună în aplicare principiu proporționalității în suspendarea activității de întreprinzător, prevăzut în Legea nr.235/2006. Principiu care este instituit și promovat în tot cadrul normativ ca și asigurare împotriva abuzurilor din partea autorităților publice, luând în calcul că în foarte multe domenii temeiurile pentru suspendarea sau retragerea unui act permisiv rămân vagi și extrem de interpretabile și nu se raportează la o oarecare evaluare de riscuri. Mai mult, retragerea și suspendarea actului permisiv, istoric, a fost utilizat și ca instrument de sancționare, autoritățile limitând drepturile agenților economici în locul instanței de judecată, ceea ce este contrar cu rigorile Legii nr.160/2011 . Din aceste considerente principiul sus-numit a fost introdus și promovat în cadrul normativ național. În paralel, atenționăm că un organ de control (în cazul dat ANSA) are</p>

	<p>nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.</p> <p>Deci, decizia cu privire la suspendarea actului permisiv se încadrează în articolul 10 din Codul administrativ, iar legalitatea acțiunii/deciziei menționate se va examina exclusiv în instanța de contencios administrativ.</p> <p>În altă ordine de idei, mecanismul propus prin puntea de legătură din Codul de procedură civilă contravine Codului administrativ și creează blocaje juridice.</p> <p>Având în vedere cele expuse, este oportun ce a preciza practica judecătorească pe asemenea spețe, conform căruia instanța de judecată (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) a suspendat examinarea cererii Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor către SRL Diloni Grand, având la bază cererea de chemare în judecată împotriva proceselor-verbale de control, întocmite în cadrul controlului inopinat al Agenției¹.</p> <p>Mai mult, având în vedere practica examinării cererilor de chemare în judecată pe asemenea cauze, stabilirea primei ședințe în instanța de judecată, durează în timp și subsecvent emiterea unei hotărâri.</p> <p>La caz, prevederile din Codul procedură civilă corelat cu prevederile din Codul administrativ, tergiversează procesul de examinare a cauzei în instanța de judecată, iar Agenția este în imposibilitate să ocrotească un interes public de anumite ilegalități care au fost comise de întreprinzător la practicarea unei activități licențiate cu consecințe negative pentru consumatori, societate, etc.</p> <p>La caz, se constată că protecția efectivă a drepturilor subiective și a intereselor legitime ale cetățenilor și persoanelor juridice în domeniul activităților de întreprinzător și a altor activități economice, nu trebuie să fie în detrimentul intereselor publice.</p> <p>Prin urmare, este necesar de aliniat la prevederile Codului administrativ mecanismul cu privire la suspendarea actului permisiv (emis de Agenție), astfel încât, atât cererea de suspendare a actului permis precum și examinarea legalității proceselor-verbale de control</p>	<p>în arsenalul să posibilitatea de a aplica măsuri restrictive, care au același efect, numai că raportat la gravitatea încălcărilor și strict în limita necesității de a înlătura aceste încălcări.</p>
--	--	--

¹ A se accesa portalul instanțe. justice.md: https://jc.instante.justice.md/ro/pigd_integration/pdf/generate/hearing/2-23053992-12-2c-12042023/88DDD2F6-2AA7-DD11-9299-001E0B8014EB/7591e6f4-c1cd-4450-b795-5645d254f280

		<p>să se examineze de una și aceeași instanță de judecată (instanța de contencios administrativ).</p> <p>Este de menționat că, acțiunea cu privire la alinierea mecanismului privind suspendarea actului permisiv urma a fi întreprinsă încă din 2019, odată cu intrarea în vigoare a Codului administrativ, în termenul de 6 luni, acțiune ne realizată de către legislator până în prezent.</p> <p>În altă ordine de idei, prevederile Codului administrativ conține suficiente mecanisme juridice cu privire la protecția drepturilor și intereselor agenților economici, în condițiile în care vor fi emise procesele-verbale de control (instituția cererii prealabile, suspendarea actului la cererea agentului economic, suspendarea actului de către instanța de judecată).</p> <p>În concluzie, suspendarea actului permisiv trebuie lăsată la latitudinea autorității care a eliberat-o, care ține seama de potențiala nocivitate a încălcărilor constatate sau de pericolul public de prejudiciere a intereselor publice sau private.</p> <p>Autoritățile de acordare a actului permisiv trebuie să fie în drept de a suspenda un act permisiv în cazul detectării de încălcări repetate sau încălcări grave de către titularul acestuia.</p>	
		<p>III. La art. XIV, care prevede modificarea <i>Legii nr.119/2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar și la fertilizanți</i>:</p>	
		<p>1. Având în vedere că proiectul urmează să intre în vigoare în termen de 5 luni de la data publicării în Monitorul Oficial (cu excepția art. XXIV), se propune substituirea textului „Legea nr. 119/2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar și la fertilizanți” cu textul „Legea nr. 119/2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar”, denumire modificată prin Legea nr. 21/2025 privind punerea la dispoziție pe piață a produselor fertilizante, în vigoare din 27.09.2025.</p>	<p>Se ia act Pentru moment redenumirea legii nu poate fi efectuată odată ce aceasta reglementează și fertilizanții. La momentul intrării în vigoare a modificărilor prin Legea nr. 21/2025, Legea 118/2004 va fi modificată conform acestei legi.</p>
		<p>2. La articolul 3 - Noțiuni principale, este de menționat că noțiunea „înregistrare a depozitului pentru păstrarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților – legitimare documentară a existenței condițiilor de efectuare a lucrărilor cu produse de uz fitosanitar și cu fertilizanți”, nu se regăsește, noțiune care, în proiectul înaintat spre avizare și în Tabelul comparativ la proiectul de lege pentru</p>	<p>Nu se acceptă. Noțiunea respectivă se regăsește la articolul 3.</p>

		<p>modificarea unor acte normative (privind optimizarea actelor permissive) se propune a fi abrogată.</p>	
		<p>IV. La art. XIX. - <i>Legea nr. 221/2007 privind activitatea sanitară veterinară:</i></p>	
		<p>1. la Articolul 18 alineatul (5), textul „20 zile lucrătoare” se propune a se substitui cu textul „30 zile lucrătoare”, iar pentru unitățile de transport cu textul „15 zile lucrătoare”.</p> <p>Motivul prezentei modificări, constă în faptul că, în cadrul controlului oficial efectuat la cererea agentului economic ce practică activitățile menționate în Anexa nr. 6 din norma menționată supra, pot fi înaintate prescripții privind conformarea unității la cerințele sanitar-veterinare. Astfel, conform art. 29 alin. (4) din Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat „<i>Termenul de executare a prescripției nu poate fi mai mic de 30 de zile lucrătoare și mai mare de 90 de zile lucrătoare</i>”.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Propunerile de majorare a termenului până la 30 zile lucrătoare nu se acceptă, deoarece nu țin de obiectivul de reglementare a proiectului.</p> <p>Totodată, dacă se înaintează prescripții, termenul de eliberare a actului permisiv se suspendă.</p>
		<p>2. La art. 18 alin. (9) după textul ”și pentru un termen nelimitat” se completează cu textul „dacă spațiul/terenul în care se va desfășura activitatea este în proprietate și corespunzător pe perioada de valabilitate a contractului de locațiune dacă spațiul/terenul este în locațiune”.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Propunerile prezentate nu țin de obiectivul de reglementare a proiectului.</p>
		<p>3. Art. 18 se propune a se completa cu alineatul (16) cu următorul cuprins:</p> <p>„(16) Autorizația sanitară veterinară de funcționare nu poate fi eliberată mai multor agenți economici pentru una și aceeași încăpere/spațiu/adresă, decât dacă spațiile sunt separate, există căi de acces separate, iar mărimea spațiilor corespunde genului de activitate solicitat.”</p> <p>Această propunere este necesară pentru aplicarea corectă a vecinătății produselor alimentare de origine animală și măsurilor de biosecuritate în exploatațile de animale.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Propunerile prezentate nu țin de obiectivul de reglementare a proiectului. Neadmiterea acestor situații este în responsabilitatea ANSA reieșind din prevederile legislației în domeniul alimentar.</p>
		<p>4. Articolul 18⁴ va avea următorul cuprins:</p>	
		<p>„Articolul 18⁴. Înregistrarea sanitară veterinară a activităților agenților economici</p> <p>(1) Pentru înregistrarea sanitară veterinară a activităților agenților economici solicitantul depune o notificare la Agenție, cu cel puțin 15</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Propunerile prezentate în proiect sunt mai detaliate și oferă mai multe garanții agentului economici, în special</p>

	<p>zile lucrătoare până la începerea activității, conform modelului aprobat de Agenție, la care se atașează copia de pe actul ce confirmă înregistrarea activității de întreprinzător și copia actului ce confirmă dreptul de proprietate sau dreptul de folosință asupra spațiului sau terenului.</p> <p>(2) În termen de 10 zile lucrătoare de la recepționarea notificării, inspectorii subdiviziunilor teritoriale pentru siguranța alimentelor, decid dacă este necesar un control la fața locului, iar în caz de necesitate, acesta va fi efectuat conform prevederilor Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.</p> <p>(3) În termen de 15 zile lucrătoare de la recepționarea notificării se informează solicitantul în privința includerii sau refuzului includerii acestuia în Lista unităților autorizate/înregistrate sanitar veterinar. În cazul în care sunt identificate încălcări care prezintă risc pentru viața și sănătatea oamenilor, animalelor sau pentru mediu, înregistrarea sanitară veterinară se refuză motivat.</p> <p>(4) Înregistrarea sanitară veterinară se suspendă/retrage, cu radierea din Lista unităților autorizate/înregistrate sanitar veterinar, la cererea agentului economic solicitant sau la încălcarea foarte gravă legislației care prezintă riscuri iminente și imediate pentru sănătatea oamenilor, animalelor sau pentru mediu și care nu pot fi remediate într-un termen proxim.</p> <p>(5) În cazul în care Agenția nu inițiază un control și nu acordă niciun răspuns în decurs de 15 zile de la notificare, agentul economic se consideră înregistrat sanitar veterinar și inclus în Lista unităților autorizate/înregistrate sanitar veterinar.”</p>	<p>înregistrarea acestuia la data recepționării notificării.</p> <p>Totodată, reieșind și din alte avize, articolul 18⁴ este modificat redacțional.</p>
	<p>VI. La articolul XXIV – Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizarea activității de întreprinzător:</p>	
	<p>La art. 4² alin. (7) cuvintele „registrele cererilor și” se consideră oportun a fi excluse, întrucât această informație nu este relevantă pentru a fi făcută public. Mai mult de cât atât, conține date cu caracter personal. Totodată cuvintele „prin internet” a se substituiască cu cuvintele „pe pagina web oficială a autorității emitente”.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Se exclud registrele cererilor.</p> <p>Nu toate registrele sunt pe pagina web oficială a autorității, unele se reflectă prin sisteme informaționale dedicate, de asemenea prin internet.</p>

		<p>Completarea art. 8 cu alin. (8) care prevede expedierea unui „<i>exemplar al actului permisiv la adresa electronică indicată.</i>” – nu se acceptă. Solicitantul actului permisiv deține cabinetul personal, unde oricând are acces la actele permise deținute, iar expedierea prin e-mail a actului permisiv doar mărește volumul de muncă a autorităților emitente a actelor permise.</p>	<p>Se acceptă. Alineatul a fost completat cu sintagma „în cazul în care nu este accesibil un sistem informațional care permite obținerea în mod automatizat a unui exemplar suplimentar”.</p>
		<p>Se propune revizuirea integrală a articolelor 10 și 11 care prevăd procedura de suspendare și reluarea valabilității actului permisiv/retragerea actului permisiv precum și a articolului 17 din Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător în concordanță cu prevederile Codului administrativ nr. 116/2018 (act normativ ierarhic superior). Potrivit articolului 17 din Legea nr. 235/2006: „(1) <i>În sensul prezentei legi, suspendarea (limitarea) activității de întreprinzător semnifică sistarea temporară a valabilității și/sau retragerea licenței/autorizației pentru activitatea de întreprinzător, fapt ce are ca efect imposibilitatea continuării acestei activități la nivel de întreprindere sau de unitate funcțională autorizată a acesteia.</i> (2) <i>Activitatea de întreprinzător poate fi suspendată prin hotărâre judecătorească, adoptată în temeiul legii. Hotărârea instanței de judecată privind suspendarea activității întreprinzătorului se adoptă la cererea autorităților administrației publice și/sau altă instituție abilitată prin lege cu funcții de reglementare și de control.</i> (3) <i>În cazurile prevăzute expres de lege, activitatea de întreprinzător poate fi suspendată, cu adresarea ulterioară în instanța de judecată a autorității care a dispus suspendarea. Adresarea în judecată trebuie să se facă în decursul a 3 zile lucrătoare. În caz de nerespectare a acestui termen, suspendarea se anulează. Decizia autorității privind suspendarea (limitarea) activității de întreprinzător se aplică până la adoptarea de către instanța de judecată a unei hotărâri definitive. Decizia autorității privind suspendarea (limitarea) activității de întreprinzător încetează dacă, prin hotărâre a instanței de judecată, aceasta a fost anulată.</i></p>	<p>Nu se acceptă. Codul de procedură civilă, vine să pună în aplicare principiul proporționalității în suspendarea activității de întreprinzător, prevăzut în Legea nr.235/2006. Principiul care este instituit și promovat în tot cadrul normativ ca și asigurare împotriva abuzurilor din partea autorităților publice, luând în calcul că în foarte multe domenii temeiurile pentru suspendarea sau retragerea unui act permisiv rămân vagi și extrem de interpretabile și nu se raportează la o oarecare evaluare de riscuri. Mai mult, retragerea și suspendarea actului permisiv, istoric, a fost utilizat și ca instrument de sancționare, autoritățile limitând drepturile agenților economici în locul instanței de judecată, ceea ce este contrar cu rigorile Legii nr.160/2011 . Din aceste considerente principiul sus-numit a fost introdus și promovat în cadrul normativ național. În paralel, atenționăm că un organ de control (în cazul dat ANSA) are în arsenalul să posibilitatea de a aplica măsuri restrictive, care au același efect, numai că raportat la gravitatea încălcărilor și strict în limita necesității de a înlătura aceste încălcări.</p>

(4) Hotărârea judecătorească privind suspendarea activității de întreprinzător se adoptă în termen de 5 zile lucrătoare și se execută în conformitate cu legislația.

(4¹) În cazul în care suspendarea licenței/autorizației nu s-a soldat cu o hotărâre a instanței de judecată, iar autoritatea administrației publice și/sau o altă instituție abilitată prin lege cu funcții de reglementare și de control este obligată, prin lege, să se adreseze instanței cu acțiune de retragere a licenței/autorizației, acțiunile se comasează într-o singură procedură judecătorească conform normelor și condițiilor stabilite de **Codul de procedură civilă**.

(5) Taxa de stat se restituie în cazul în care hotărârea judecătorească definitivă și irevocabilă, adoptată în urma contestării, este în favoarea agentului economic.

(6) Reluarea activității de întreprinzător se efectuează în temeiul hotărârii instanței de judecată care a emis hotărârea de suspendare a acestei activități sau a hotărârii instanței ierarhic superioare, în conformitate cu legislația în vigoare.”

Astfel, se precizează că prevederile art.17 din legea supra indicată, operează cu trimiterea înaintării cererii privind suspendarea actului permis în instanța de drept comun, conform **Capitolul XXII³ din Codul de procedură civilă**.

Este de menționat că acțiunea/decizia cu privire la suspendarea actului administrativ individual defavorabil, urmează a fi examinate în instanța de contencios administrativ, conform rigorilor Codului administrativ. Or, potrivit art. 1 alin. (1) și (2) din același cod, legislația administrativă reprezintă cadrul juridic principal prin care se asigură reglementarea raporturilor administrative la îndeplinirea activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia.

(2) Legislația administrativă se întemeiază pe normele constituționale dezvoltate în prezentul cod, în alte legi și în alte acte normative subordonate legii, care reglementează raporturile administrative și care trebuie să fie în concordanță cu Constituția Republicii Moldova.

Este de menționat că potrivit art. 10 din Codul administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui

caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Deci, decizia cu privire la suspendarea actului permisiv se încadrează în articolul 10 din Codul administrativ, iar legalitatea acțiunii/decizii menționate se va examina exclusiv în instanța de contencios administrativ.

În altă ordine de idei, mecanismul propus prin puntea de legătură către art. 17 din Legea nr. 235/2006 contravine Codului administrativ și creează blocaje juridice.

În acest sens, se atrage atenția că legalitatea proceselor-verbale de control sunt examinate în instanța de contencios administrativ în condițiile în care acesta este contestat de către agentul economic în conformitate cu art. 30 alin. (4) din Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător. Însă cererea cu privire la suspendarea actului permisiv de activitate, conform rigorilor art. 17 din Legea nr. 235/2006, coroborat cu art. 278¹⁰ din Codul de procedură civilă (**Capitolul XXII**³) se depun la instanța judecătorească în a cărei rază teritorială își are sediul întreprinzătorul.

Prin urmare, în condițiile în care se contestă procesul-verbal de control (act probatoriu), legalitatea acestuia se va examina în instanța de contencios administrativ, iar cererea privind suspendarea actului permisiv va examina în instanța de drept comun.

Astfel, este necesar de aliniat la prevederile Codului administrativ mecanismul cu privire la suspendarea actului permisiv, astfel încât, atât cererea de suspendare a actului permis precum și examinarea legalității proceselor-verbale de control să se examineze de una și aceeași instanță de judecată (instanța de contencios administrativ).

Este de menționat că, acțiunea cu privire la alinierea mecanismului privind suspendarea actului permisiv urma a fi întreprinsă încă din 2019, odată cu intrarea în vigoare a Codului administrativ, în termenul de 6 luni, acțiune nerealizată de către legislator până în prezent.

În altă ordine de idei, prevederile Codului administrativ conține suficiente mecanisme juridice cu privire la protecția drepturilor și intereselor agenților economici, în condițiile în care vor fi emise

	<p>procesele-verbale de control (instituția cererii prealabile, suspendarea actului la cererea agentului economic, suspendarea actului de către instanța de judecată).</p> <p>La caz, prevederile din Codul procedură civilă corelat cu prevederile din Codul administrativ, tergiversează procesul de examinare a cauzei în instanța de judecată, iar Agenția este în imposibilitate să ocrotească un interes public de anumite ilegalități care au fost comise de întreprinzător la practicarea unei activități licențiate cu consecințe negative pentru consumatori, societate, etc.</p> <p>La caz, se constată că protecția efectivă a drepturilor subiective și a intereselor legitime ale cetățenilor și persoanelor juridice în domeniul activităților de întreprinzător și a altor activități economice, nu trebuie să fie în detrimentul intereselor publice.</p> <p>În concluzie, suspendarea actului permisiv trebuie lăsată la latitudinea autorității care a eliberat-o, care ține seama de potențiala nocivitate a încălcărilor constatate sau de pericolul public de prejudiciere a intereselor publice sau private.</p> <p>Autoritățile de acordare a actului permisiv trebuie să fie în drept de a suspenda un act permisiv în cazul detectării de încălcări repetate sau încălcări grave de către titularul acestuia.</p> <p>Pct. 15 din proiect, în partea ce ține de modificarea art.12⁹ Nu se acceptă. Se remarcă faptul că, pentru fabricarea producției alcoolice, alcoolului etilic este necesar de sigilat utilajul tehnologic, de către reprezentanții ANSA, SFS, ISSPNPC. La prelungirea licenței, la un interval de timp de 3 ani, sunt efectuate controale comune repetate prin care se verifică integritatea sigiliilor, corespunderea cerințelor de fabricare. Un alt aspect important este taxa pentru licențiere și modul de reglementare în cazul modificării termenului de valabilitate.</p>	
	<p>La pct. 17 din proiect, se propune completarea poziției 2 din Anexa nr. 1, compartimentul I. Actele permissive care fac parte din categoria licențelor cu textul „, , inclusiv a produselor vitivinicole”. Aceste completări sunt necesare pentru a aduce claritate necesității deținerii licenței pentru importul produselor vitivinicole, care fac parte din categoria producție alcoolică.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Legea 1100/2000 prevede noțiunea <i>producție alcoolică</i> – produse alimentare destinate consumului uman, având concentrația alcoolică mai mare de 1,2 în volum. Această noțiune se referă și la produsele vitivinicole.</p>

		<p>La Anexa nr. 1:</p> <p>Excluderea Certificatului de înregistrare în domeniul siguranței alimentelor din Nomenclatorul actelor permissive eliberate de către autoritățile emitente persoanelor fizice și persoanelor juridice pentru practicarea activității de întreprinzător, Anexa nr. 1 la Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător – nu se acceptă.</p> <p>În compartimentul II. Actele permissive care se încadrează în categoria autorizațiilor, poziția 8 – Autorizație sanitar-veterinară pentru mijloacele de transport, se propune modificarea termenului de valabilitate din „un an” în „3 ani”.</p> <p>Este de menționat că, propunerea înaintată, este prevăzută în Art. XI. din proiectul definitivat de lege <i>pentru modificarea unor acte normative privind eliminarea reglementărilor excesive în sectorul privat (număr unic 1159/MDED/2024)</i>, actualmente înaintat spre promovare.</p> <p>Subsecvent, în același compartiment, poziția 15, Extras privind înregistrarea depozitului pentru păstrarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților, nu se acceptă a fi exclusă. În susținerea acestei poziții se comunică următoarele argumente: Înregistrarea oficială a depozitelor specializate pentru păstrarea produselor de uz fitosanitar este reglementată de legislația națională și anume de art. 151 din Legea nr. 119/2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar, act normativ în vigoare. Urmare a înregistrării depozitului se emite actul permisiv Extras privind înregistrarea depozitului pentru păstrarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților, document de bază pentru efectuarea de către operatori a importului și comercializării produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților. Această activitate se efectuează în conformitate cu cadrul legal în vigoare și anume art. 12 alin. (13) lit. c) din Legea nr. 119/2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar și pct. 8 lit. a) din Regulamentul cu privire la importul, stocarea, comercializarea și utilizarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1045/2005.</p>	<p>Nu se acceptă. Certificatului de înregistrare în domeniul siguranței alimentelor se transformă în înregistrare simplă, fără eliberarea unui act permisiv.</p> <p>Se ia act</p> <p>Nu se acceptă. Înregistrarea oficială a depozitelor specializate pentru păstrarea produselor de uz fitosanitar de către ANSA va fi menținută în baza notificării din partea agentului economic, fiind aplicabile prevederile art. 15¹ din Legea nr. 119/2004. Doar că nu va fi eliberat extrasul din Registru cu privire la depozitele notificate de aceștia.</p>
--	--	--	--

De menționat că, pct. 8 lit. a) din actul indicat supra, prevede deținerea licenței eliberate de Camera de Licențiere, conform Legii nr. 451/2001 privind licențierea unor genuri de activitate, iar prin Legea nr. 181/2016 (Art.V) cuvântul „licență” a fost înlocuit cu cuvintele „autorizație de funcționare a depozitului pentru păstrarea PUFF”, care, ulterior au fost înlocuite cu actul permisiv, eliberat de ANSA prin SII GEAP „Extras privind înregistrarea depozitului pentru păstrarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților ”.

Deținerea în proprietate a unui depozit specializat, înregistrat oficial de către Agenție, sau un contract de locațiune a acestuia, va permite efectuarea mai eficientă a controalelor la operatorii de produse de uz fitosanitar și fertilizanți întru excluderea depozitării neconforme, în depozite improvizate, în comun cu produse agricole, materiale de construcții, tehnică agricolă și amplasate în zone locative sau în apropierea bazinelor acvatice sau a surselor de apă potabilă.

În compartimentul III. Actele permissive care se încadrează în categoria certificatelor, la poziția 1 - Certificat de înregistrare a medicamentului de uz veterinar, la coloana „Costul” **nu se acceptă** un tarif separat/scăzut pentru produse autorizate prin procedură centralizată de către Agenția Europeană pentru Medicamente.

În acest context, se informează că la inițiativa Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, în 2022, deja au fost realizate acțiuni întru suportul sectorului privat, fiind inclusă o procedură de înregistrare simplificată pentru medicamente de uz veterinar autorizate centralizat de către Agenția Europeană pentru Medicamente. La fel, inițiativa Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, în 2022, a fost substituit termenul de valabilitate de ”5 ani” al certificatului de înregistrare a medicamentului de uz veterinar cu ”Termen nelimitat”.

Subsecvent, se notează că taxa de ”4500 lei pentru înregistrarea medicamentului de uz veterinar” în Republica Moldova este cea mai mică în regiune. Pentru comparație se menționează despre tarife de 700 EUR în Georgia și de 3000-6000 EUR în țări ca România și Ucraina.

Astfel, urmare celor menționate supra, modificarea menționată nu se acceptă.

Nu se acceptă.

Stabilirea unui tarif separat/scăzut se datorează faptului că este depus efort administrativ și cheltuieli mai reduse pentru produsele autorizate prin procedură centralizată de către Agenția Europeană pentru Medicamente.

		<p>Suplimentar, la poziția 2 - Certificat de omologare (înregistrare) a produsului de uz fitosanitar sau a fertilizantului (cu excepția celor marcați cu mențiunea „Îngrășămintele CE”), în temeiul prevederilor Hotărârii de Guvern nr.524/2024 cu privire la organizarea și funcționarea Instituției Publice Centrul Național Sănătatea Animalelor, Plantelor și Siguranța Alimentelor și reorganizării prin fuziune (absorbție) a Centrului de Stat pentru Atestarea și Omologarea Produselor de Uz Fitosanitar și a Fertilizanților, se propune în colonița „Autoritatea competentă” substituirea textului „Centrul de Stat pentru Atestarea și Omologarea Produselor de Uz Fitosanitar și a Fertilizanților” cu textul „Instituția Publică Centrul Național Sănătatea Animalelor, Plantelor și Siguranța Alimentelor”.</p>	<p>Se ia act Prin proiectul de lege privind instituțiile publice, elaborat de Cancelaria de Stat, (număr unic 542/CS/2024), nici o instituție publică nu poate emite acte permissive (a se vedea avizul Cancelariei de Stat). Astfel, propunerea respectivă necesită a fi coordonată de către ANSA cu Cancelaria de Stat. Proiectul va prevedea în calitate de autoritate emitentă ANSA.</p>
		<p>VII. Modificările propuse la Art. XLII - modificarea Legii nr.306/2018 privind siguranța alimentelor</p>	
		<p>Transformarea actului permisiv „Certificat de înregistrare în domeniul siguranței alimentelor” în <i>notificare</i> – nu se acceptă în întregime din următoarele considerente. Se atenționează că certificatul menționat, actualmente, este digitalizat, iar eliberarea acestuia se efectuează prin intermediul Sistemului informațional automatizat de gestionare și eliberare a actelor permissive (SIA GEAP). Articolul 12¹³ alin. (1) din Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizarea activității de întreprinzător propus spre includere prevede clar: „(1) <i>Nu se instituie acte permissive sau necesitatea actelor existente se revizuieste pentru situațiile în care inițierea unor activități, tranzacții sau lucrări nu prezintă riscuri majore directe pentru mediu, bunurile și interesul public, proprietatea, sănătatea și viața persoanelor sau riscurile în cauză pot fi înlăturate în urma unor verificări ulterioare(...)</i>”.</p> <p>Modificările propuse pun în pericol major siguranța alimentelor și creează riscuri eminente pentru sănătatea consumatorilor. Siguranța alimentelor este prioritară, iar riscurile asociate cu manipularea și procesarea alimentelor sunt considerabile. Un sistem de înregistrare al operatorilor din domeniul alimentar permite autorității competente să se asigure că unitățile respectă toate cerințele de igienă și siguranță</p>	<p>Nu se acceptă. Scopul de bază al articolului 31¹ în vigoare și din proiect este înregistrarea operatorilor în domeniul siguranței alimentelor pentru ca ANSA să aibă informație în timp real despre acestea și să poată efectua inspecțiile cu aplicarea, după caz, a măsurilor de conformare. Eliberarea unui act permisiv cu privire la înregistrare este lipsită de sens, deoarece prevederile din proiect conțin toate pârghiile necesare pentru a asigura conformarea cu cerințele în domeniul siguranței alimentelor din momentul înregistrării – informația necesară despre operator, efectuarea controalelor în baza unor criterii de risc, inclusiv până la începerea activității, suspendarea și radierea din registru. Referințele la actele comunitare prezentate, din sensul și spiritul acestora,</p>

alimentară pentru a preveni intoxicațiile alimentare și alte probleme de sănătate publică.

Totodată vin în totală contradicție prevederilor actelor normative a Uniunii Europene și angajamentelor luate de Republica Moldova în vederea armonizării legislației naționale la *acquis-ul* comunitar. Operatorii din domeniul alimentar din Uniunea Europeană sunt obligați să își înregistreze activitatea la autoritatea competentă pentru a asigura trasabilitatea, siguranța alimentelor și controlul eficient al lanțului alimentar. Aceste măsuri sunt esențiale pentru protejarea sănătății publice și prevenirea riscurilor legate de alimente:

Articolul 6 din Regulamentul (CE) nr. 852/2004 privind igiena produselor alimentare impune operatorii din sectorul alimentar (de la producție primară până la vânzarea cu amănuntul) de a se înregistra la autoritățile competente relevante din statul membru în care își desfășoară activitatea:

„(1) Operatorii din sectorul alimentar colaborează cu autoritățile competente în conformitate cu alte legi comunitare aplicabile sau, în absența acestora, cu legislația internă.

(2) În special, fiecare operator din sectorul alimentar comunică autorității competente, în condițiile solicitate de aceasta, toate unitățile aflate sub controlul său care derulează oricare dintre etapele de producție, prelucrare și distribuție a produselor alimentare, în vederea înregistrării fiecăreia dintre aceste unități.

Operatorii din sectorul alimentar se asigură, de asemenea, că autoritatea competentă dispune de informații la zi cu privire la unități, inclusiv prin notificarea tuturor modificărilor semnificative a activităților, precum și a eventualei închideri a unor unități existente.

(3) Cu toate acestea, operatorii din sectorul alimentar se asigură că unitățile sunt aprobate de către autoritatea competentă, în urma a cel puțin unei vizite pe teren, în cazul în care această aprobare este necesară:

(a) în conformitate cu legislația internă a statului membru pe al cărui teritoriu se află unitatea respectivă;

(b) în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 853/2004...”

demonstrează că înregistrarea este necesară (chiar dacă se menționează autorizare), dar nu este necesar de eliberat un act permisiv, chiar dacă acesta este în format electronic. Simpla înregistrare asigură monitorizarea și controlul operatorului.

Referitor la unele masificări de concretizare a articolului 31¹ din proiect, acestea vor fi luate în considerare.

Regulamentul (UE) 2017/625 privind controalele oficiale stabilește cadrul pentru controalele oficiale efectuate de autoritățile competente asupra activităților înregistrate/autorizate. Articolul 148 indică clar:

(1) Autoritățile competente stabilesc procedurile care trebuie respectate de operatorii din sectorul alimentar la depunerea cererilor de autorizare a unităților acestora în conformitate cu Regulamentele (CE) nr. 852/2004 și (CE) nr. 853/2004.

(2) La primirea unei cereri de autorizare din partea unui operator din sectorul alimentar, autoritatea competentă efectuează o vizită la fața locului.

(3) Autoritatea competentă autorizează o unitate pentru activitățile în cauză numai dacă operatorul din sectorul alimentar a demonstrat conformitatea cu cerințele relevante din legislația privind alimentele.

În Uniunea Europeană, înregistrarea unităților este o procedură mai simplificată decât autorizarea unităților, dar nicidecum nu este efectuată printr-o simplă notificare. Desigur, unele unități cu risc minor pentru siguranța alimentelor pot fi înregistrate condiționat în acest caz dosarul depus este complex pentru a demonstra că respectă cerințele de siguranță alimentară spre deosebire de Republica Moldova unde nu se depune nici o informație în acesta sens la „notificarea” de înregistrare. Atașarea datelor de identificare ale persoanei care solicită înregistrarea și copia de pe actul de proprietate sau de pe contractul de locațiune a imobilului/terenului în care se va desfășura activitatea înregistrată nu comunică nimic dacă operatorul respectă cerințele de igienă alimentară și siguranță a alimentelor.

Aprobarea listei activităților din domeniul alimentar de către Guvern va crea impedimente înregistrării unor operatori a căror activități nu se vor regăsi nici în Anexa nr.6 la Legea nr.221/2007 nici în anexa aprobată de Guvern. Aceasta va crea impedimente majore activității agențiilor economice întrucât vor fi nevoiți să aștepte modificarea unei Hotărâri de Guvern, pentru includerea unei activități omise în listă, care în medie poate dura minimum 6 luni. Agenția, deja s-a confruntat cu această problemă, în perioada când lista activităților supuse înregistrării în domeniul siguranței alimentelor fusese aprobată prin

		<p>anexa nr. 3 la Legea nr.306/2018. Aprobarea listei activităților prin ordinul directorului Agenției permite intervenția rapidă atunci când se depistează că o anumită activitatea a fost omisă la aprobare.</p> <p>Respectiv, se comunică propunerile incluse la art. 31¹ alin. (4) care prevede că : <i>În termen de 5 zile lucrătoare de la recepționarea notificării, Agenția poate organiza un control în conformitate cu prevederile Legii nr.131/2012 privind controlul de stat. În urma controlului se întocmește un proces-verbal de control comun, în cel mult 10 zile lucrătoare, cu sau fără prescrierea unor recomandări de înlăturare a neconformităților depistate.</i></p> <p>Expresia „poate organiza un control” - creează riscuri de corupție întrucât nu este clar pe ce criterii se va baza Agenția atunci când va lua decizia de a iniția sau a nu iniția control la agentul economic.</p> <p>Spre exemplu: În Belgia² fiecare activitate aprobată/autorizată/înregistrată este tratată individual. Pentru fiecare activitate sunt aprobate câte o <i>fișă tehnica de activitate, în care</i> este clar indicat dacă este obligatoriu un control la fața locului, precum și documente suplimentare necesitate atașate la cerere. De asemenea, nu este clar ce prezintă „proces-verbal de control comun” – <i>Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat, nu prevede un astfel de act administrativ.</i></p> <p>La alin. (5), nu este clar care este durata aceluși „termen proxim” – 5 zile, 15 zile, 30 zile, 90 zile – prevederea este ambiguă generând risc de corupție.</p> <p>La alin. (6), nu este clar cum are loc radierea operatorului din Listă și care act normativ aprobat de Guvern descrie această procedură. Este de menționat, că în cazul unor încălcări ce prezintă risc major pentru viața și sănătatea consumatorilor – intervenția trebuie să fie imediată.</p> <p>La alin. (7) nu este specificat ce va prezenta acel document confirmativ eliberat la notificare, ce va conține acesta și cum se va elibera.</p> <p>În partea ce ține de art. 31¹, se propune completarea cu un alineatul (6¹) cu următorul conținut:</p>	

² [https://favv-afsca.be/fr/themes/declarer-mes-activites-lafsca/enregistrez-ou-modifiez-vos-activites/liste-dactivites-afsca-et-fiches-dactivites/fiches-dactivites](https://favv-afscs.be/fr/themes/declarer-mes-activites-lafsca/enregistrez-ou-modifiez-vos-activites/liste-dactivites-afsca-et-fiches-dactivites/fiches-dactivites)

		<p>„ (6¹) Certificatul de înregistrare în domeniul siguranței alimentelor nu poate fi eliberat mai multor operatori din domeniul alimentar pentru una și aceeași încăpere/spațiu/adresă, de cât dacă spațiile sunt separate, există căi de acces separate, iar mărimea spațiilor corespunde genului de activitate solicitat”.</p>	<p>Nu se acceptă. Propunerile prezentate nu țin de obiectivul de reglementare a proiectului. Neadmiterea acestor situații este în responsabilitatea ANSA reieșind din prevederile legislației în domeniul alimentar.</p>
		<p>Respectiv, nu se acceptă abrogarea art. 31³ și anexelor nr. 4 și nr. 5 din Legea nr.306/2018 privind siguranța alimentelor.</p>	<p>Nu se acceptă. Sub aspectul comentariilor supra.</p>
<p>18. Agenția Servicii Publice (demers nr. 01/6254 din 13.05.2025)</p>		<p>Obiecții privind Nota de fundamentare: Potrivit Notei de fundamentare prezentate, „<i>Modificările legislative sunt conforme cu acquis-ul Uniunii Europene</i>”. Astfel, conform Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, <i>act normativ cu relevanță UE</i> reprezintă un act normativ care are ca scop transpunerea în ordinea juridică internă a actelor juridice europene sau care urmărește crearea cadrului juridic național necesar pentru implementarea legislației Uniunii Europene.</p> <p>Drept urmare, constatăm că proiectul legii nu conține clauza de armonizare care trebuie să indice tipul, numărul și denumirea oficială a actelor Uniunii Europene care se transpun în actul normativ, seria, numărul și data Jurnalului Oficial al Uniunii Europene în care au fost publicate actele respective, precum și măsura în care acestea sînt transpuse. Astfel, clauza de armonizare este obligatorie pentru toate proiectele actelor normative cu relevanță UE. Pentru proiectele actelor normative de modificare cu relevanță UE, clauza de armonizare se inserează în proiectul actului normativ de modificare și, după caz, se completează clauza de armonizare a actului normativ de bază cu trimiteri la noile actele juridice europene transpuse sau cu noi trimiteri la elementele structurale ale actului UE transpus.</p> <p>Totodată, compartimentul obligatoriu „Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE” din Nota de fundamentare nu este completat. În acest sens menționăm că, pentru proiectele actelor normative cu relevanță UE, autorul proiectului întocmește tabelul de concordanță. Proiectele actelor normative cu relevanță UE se supun obligatoriu expertizei de compatibilitate cu legislația UE, care se</p>	<p>Se ia act.</p>

efectuează în conformitate cu prevederile art. 35 din Legea nr. 100/2017.

Considerăm relevante și prevederile art. 3 din legea sus-menționată, potrivit căreia la elaborarea unui act normativ care reglementează activitatea de întreprinzător se respectă principiile stabilite de Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.

Astfel, conform art. 4 din Legea nr. 235/2006, în sensul prezentei legi, reglementarea activității de întreprinzător are loc pe următoarele principii de bază:

- a) previzibilitatea reglementării activității de întreprinzător;
- b)transparența decizională și transparența reglementării activității de întreprinzător;
- c) analiza impactului de reglementare;
- d) reglementarea materială și procedurală a inițierii, desfășurării și lichidării afacerii prin acte legislative;
- e)echitabilitatea (proporționalitatea) în raporturile dintre stat și întreprinzător.

Prin urmare, constatăm că nota de fundamentare nu reflectă analiza respectării acestor principii la elaborarea proiectului în cauză, precum și nu conține analiza amplă a impactului de reglementare care trebuie să includă argumentarea, în baza evaluării costurilor și beneficiilor și analiza de impact al acestuia asupra activității de întreprinzător, inclusiv asigurarea respectării drepturilor și intereselor întreprinzătorilor și ale statului, precum și corespunderea actului scopurilor politicii de reglementare și principiilor prezentei legi.

De asemenea, în Nota de fundamentare se stipulează că „Toate prevederile din proiect vor avea impact pozitiv asupra IMM-urilor.. Astfel, proiectul propune reducerea poverii de reglementare, eliminarea constrângerilor și limitărilor în afaceri și reducerea riscurilor de sancționare..”

În acest context, atragem atenția asupra faptului că sancțiunile juridice au un rol important în exercitarea sancționării faptelor juridice ilicite, datorită faptului că, acestea sînt îndreptate spre asigurarea realizării normelor juridice stabilite. Astfel, scopul nemijlocit al aplicării

		<p>sanctiunilor juridice constă în asigurarea executării dispozițiilor legale, menținerea legalității și ordinii publice, iar eliminarea regimului de sancționare poate contribui la atingerea gravă adusă intereselor statului și societății.</p> <p>Totodată, atragem atenția asupra faptului că, potrivit art. 32 din Legea nr. 100/2017, proiectele actelor normative cu impact financiar asupra bugetelor se avizează obligatoriu de către Ministerul Finanțelor, iar proiectele ce reglementează activitatea de întreprinzător și notele de fundamentare la acestea se avizează de către grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător.</p>	
		<p>Obiecții privind proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative</p>	
		<p>La pct.1 al Art. VI din proiect, modificarea propusă la articolul 16 din Legea nr. 1100/2000 cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice, care prevede eliminarea oricărui termen de valabilitate pentru licențele de fabricare și comercializare a alcoolului etilic și a producției alcoolice, precum și abrogarea lit. d), prin care este stabilit ca temei pentru retragerea licenței constituie „punerea în circulație a producției alcoolice nemarcate..și a producției alcoolice falsificate (contrafăcute)..”, menționăm că aceasta este contrară atât cadrului normativ european, cât și principiilor constituționale privind protecția sănătății publice și interesul public general. Amendamentele pot genera un vid de reglementare care reduce capacitatea autorităților de a exercita un control periodic eficient asupra activităților cu impact major asupra sănătății populației.</p> <p>Modificările propuse contravin obligației de protecție a sănătății publice. Potrivit prevederilor art. 168 alin. (1) din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene (TFUE) în definirea și punerea în aplicare a tuturor politicilor și acțiunilor Uniunii <i>se asigură un nivel ridicat de protecție a sănătății umane.</i></p> <p>Republica Moldova, ca stat asociat la UE prin Acordul de Asociere, și-a asumat transpunerea și respectarea principiilor de bază ale dreptului Uniunii. Acordarea unei licențe nelimitate în timp pentru activități cu risc major pentru sănătate, cum este comercializarea</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Limitarea perioadei de valabilitate este justificată doar în situațiile în care numărul de acte permissive este limitat din motive imperative (cum ar fi utilizarea resurselor publice limitate) sau termenul se limitează din motive de securitate publică. În restul cazurilor termenul de valabilitate este barieră birocratică inutilă, odată ce în fiecare domeniu autorizat trebuie să existe organe de control care inspectează periodic agentul economic și atestă întrunirea continuă a cerințelor care au stat la baza emiterii actului permisiv în cauză. Mai mult, în majoritatea cazurilor, actele permissive, în special licențele, prin termen de valabilitate nu fac altceva decât că camufleze un impozit ascuns, care, dacă este cazul trebuie să se regăsească în Codul Fiscal și să fie administrat conform legislației fiscale, în contextul veniturilor și cheltuielilor bugetului de stat.</p>

		<p>alcoolului, contravine obligației de protejare și monitorizare activă a sănătății publice.</p> <p>Modificările sunt în contrarietate și cu Directiva 2014/40/UE privind apropierea actelor cu putere de lege și a actelor administrative ale statelor membre în ceea ce privește fabricarea, prezentarea și vânzarea produselor din tutun și a produselor conexe și de abrogare a Directivei 2001/37/CE și bunele practici europene. Deși Directiva 2014/40/UE vizează în principal produsele din tutun, principiile sale de reglementare a pieței pentru produse cu risc ridicat sunt aplicabile <i>mutatis mutandis</i> și pentru alcool. Directiva prevede:</p> <p>Mecanisme de control și supraveghere continuă a comercializării produselor reglementate;</p> <p>Importanța evaluării conformității cu cerințele de sănătate publică;</p>	<p>Cel mai important, acordarea actului fără termen nicidecum nu presupune eliminarea dreptului de a suspenda sau retrage actul în cauză, în situațiile în care se constată neîndeplinirea cerințelor prevăzute de lege sau alte încălcări și abuzuri prevăzute de lege.</p> <p>Referitor la abrogarea lit. d), <i>punerea în circulație a producției alcoolice nemarcate..și a producției alcoolice falsificate (contrafăcute)</i> nu trebuie să fie temei pentru retragerea licenței, deoarece nu sunt încălcate condițiile prevăzute pentru obținerea licenței. Astfel de fapte trebuie sancționate contravențional.</p>
		<p>Necesitatea unor licențe, autorizații sau înregistrări supuse revizuirii periodice.</p> <p>Eliminarea termenului de valabilitate a licenței împiedică o astfel de revizuire periodică, care este esențială pentru a verifica conformitatea cu evoluțiile legislative, tehnice și sociale.</p> <p>De asemenea, se încălcă principiului proporționalității stipulat la art. 5 alin. (4) din Tratatul Uniunii Europene (TUE), potrivit căruia conținutul și forma acțiunii Uniunii nu depășesc ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivelor tratatelor. Aplicabil și statelor membre/asociate, acest principiu impune ca măsurile să fie adecvate și necesare scopului urmărit. Acordarea unei licențe nelimitate pentru activități comerciale cu impact negativ potențial asupra sănătății nu este proporțională cu obiectivul de protecție socială și de sănătate.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Directiva 2014/40/UE se referă la produsele din tutun. Totodată revizuirea licențelor nu presupune termen de valabilitate pentru acestea.</p>
		<p>La art. XVIII din proiect</p>	
		<p>Propunerea de a exclude lit. c¹) din art. 7 alin.(1) din Legea nr. 220/2007 (excluderea avizului Băncii Naționale a Moldovei pentru societățile de asigurare sau de reasigurare, pentru asociațiile de economii și împrumut și pentru organizațiile de creditare nebanară la</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Avizul respectiv poate fi obținut și fără implicarea solicitantului. În acest context menționăm prevederile alin. (1¹) al art. 7,</p>

	<p>înregistrarea de stat a persoanelor juridice), nu corespunde cadrului legal național.</p> <p>Potrivit prevederilor art. 5 alin. (5) din Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, unul din obiectivele fundamentale ale BNM este menținerea stabilității financiare. Supravegherea prudentială a anumitor entități din sectorul financiar, inclusiv a celor care pot genera riscuri sistemice sau riscuri pentru consumatori, este o componentă esențială pentru atingerea acestui obiectiv.</p> <p>Totodată, conform prevederilor Legii nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare și Legii nr. 1/2018 cu privire la organizațiile de creditare nebancară, Banca Națională a Moldovei reprezintă autoritatea de supraveghere.</p> <p>În acest context, sunt relevante și prevederile Legii nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului. Astfel, organizațiile de creditare nebancară sunt entități raportoare conform acestei legi. Avizul BNM la intrarea pe piață poate contribui la o evaluare inițială a capacității solicitantului de a implementa măsuri eficiente de combatere a spălării banilor și finanțării terorismului (AML/CFT), reducând riscul ca sectorul să fie utilizat în scopuri ilicite. BNM deține expertiza necesară pentru a evalua viabilitatea modelelor de afaceri, adecvarea capitalului, structura de guvernare corporativă și profilul de risc al potențialelor OCN-uri.</p> <p>Lipsa unui filtru robust la intrarea pe piață poate duce la apariția unor entități cu capital insuficient, management defectuos sau planuri de afaceri nerealiste, crescând riscul de insolvență și, implicit, riscurile pentru stabilitatea financiară și pentru creditorii. O astfel de măsură ar crește riscurile pentru stabilitatea financiară, precum și ar expune consumatorii la practici potențial dăunătoare.</p>	<p>conform căroră <i>dacă pentru înregistrarea persoanei juridice legea prevede deținerea unui aviz sau a unei aprobări prealabile din partea autorității publice competente, organul înregistrării de stat verifică deținerea avizului sau a aprobării prin schimbul de date în regim automatizat cu autoritatea emitentă respectivă.</i></p>
	<p>La art. XXIV al proiectului:</p>	
	<p>La pct.4, nu susținem propunerile de modificare a art. 4 alin. (3) la Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, întrucât formularea din proiect creează o zonă de impunitate legalizată, în care agenții economici pot eluda norme legale în vigoare, invocând simpla omisiune a unui act dintr-un nomenclator</p>	<p>Nu se acceptă. Propunerea din proiect vine să fortifice obligația autorităților de a include în Nomenclatorul actelor permissive toate actele care se propun a fi introduse în</p>

	<p>administrativ, chiar dacă actul respectiv este cerut de o altă lege sau regulament special.</p> <p>Atragem atenția asupra faptului că aceste prevederi ar putea intra în contradicție cu prevederile art. 241 din Codul penal și art. 263 din Codul contravențional care sancționează practicarea ilegală a activității de întreprinzător.</p> <p>Mai mult ca atât, este subminată ierarhia normelor juridice. Potrivit art. 3 alin. (1) lit. f) al Legii nr. 100/2017 unul din principiile activității de legiferare este respectarea ierarhiei actelor normative.</p> <p>Textul propus conferă putere absolută unui nomenclator anexat la o lege, peste alte legi speciale care reglementează autorizarea sau licențierea unor activități sensibile (alcool, tutun, medicamente, pesticide, arme, etc.).</p> <p>Rezultă un conflict normativ în care agenții economici pot ignora cerințele legale imperative, dacă actele necesare nu sunt incluse în acel Nomenclator, chiar dacă sunt cerute de alte legi în vigoare.</p> <p>Introducerea unei norme care exonerează operatorii economici de răspundere doar pentru că un act normativ nu este inclus într-un nomenclator, subminează controlul administrativ și juridic asupra activităților comerciale.</p> <p>Este de menționat că, urmare a aprobării modificărilor propuse există riscuri pentru domeniul sensibil: sănătatea populației, mediu, securitate.</p> <p>Exonerarea de răspundere în lipsa unui „act permisiv” inclus în nomenclator, dar solicitat de altă lege, poate avea consecințe grave: vânzare de alcool sau produse periculoase fără autorizații (respectiv, cu riscuri induse); depozitare sau transport de substanțe periculoase fără aviz sanitar, de mediu, ș.a.;</p> <p>nerespectarea condițiilor de igienă, securitate la incendii, etc.</p> <p>Toate aceste riscuri ar rămâne nesancționate, iar autoritățile de control, și în esență sa – statul, nu ar mai avea instrumente legale de intervenție.</p>	<p>cadrul normativ prin alte legi. Obligație care în multe cazuri este desconsiderată de autoritățile publice care propun proiecte noi de acte normative.</p> <p>Exemplele prezentate de activitate intenționată fără acte permissive nu sunt relevante, odată ce invocă anume actele permissive care se regăsesc în Nomenclator.</p>
	<p>La pct. 9 din proiect, referitor la propunerea de a completa art. 8 cu alin. (8), comunicăm că nu susținem inițiativa, întrucât această modificare va avea drept rezultat redundanță procedurală și dublare</p>	<p>Nu se acceptă. Normele de la art.8 și cele de la art.6 reglementează aspecte diferite. Dacă art.6</p>

	<p>inutilă. În forma actuală, conform prevederilor art. 6 alin. (2³) din Legea nr. 160/2011 , „În toate cazurile, actul permisiv și/sau duplicatul acestuia se eliberează în formă de document electronic trimis la adresa electronică indicată de solicitant sau eliberat prin intermediul serviciului guvernamental de notificări electronice. În situațiile în care eliberarea originalului actului permisiv pe suport de hârtie este cerută de solicitant sau impusă expres de legea care reglementează regimul juridic al actului permisiv respectiv ori de un tratat/acord internațional, pe lângă emiterea actului pe suport de hârtie se va elibera și un exemplar în format electronic sau, după caz, o confirmare oficială în format electronic despre emiterea actului permisiv”. Astfel, solicitantul are deja acces deplin, gratuit, imediat și securizat la documentul său oficial în format electronic prin canale oficiale și interoperabile. Introducerea unei obligații suplimentare, de transmitere prin e-mail, nu doar că dublează artificial procedura, dar și:</p> <ul style="list-style-type: none"> presupune costuri suplimentare de procesare și personal pentru autoritatea emitentă (stat); implică risc de livrare eronată sau interceptare (emailul nu este un mediu securizat oficial echivalent cu alte instrumente și tehnologii caracteristice modelului e-guvernare modern); încalcă principiile de eficiență, digitalizare și bună guvernare electronică asumate de Guvernul RM și corelate cu standardele UE privind e-administrația. 	<p>se referă de principiu la modul de emitere a actului permisiv, atunei art.8 se referă la aspecte procedurale de solicitare și eliberare a unui duplicat/exemplar suplimentar, ulterior (cînd actul primar a fost pierdut sau deteriorat). Și dacă pentru eliberare actului inițial se achită o taxă, care este prevăzută de lege, atunei pentru duplicat/un exemplar suplimentar proiectul vine să specifice că se eliberează gratuit.</p>
	<p>Conform Strategiei de transformare digitală 2023-2030 principiile fundamentale sunt:</p> <ul style="list-style-type: none"> „O singură dată” – datele și documentele trebuie să fie colectate sau generate o singură dată; „Automatizare, nu duplicare” – procesele digitale trebuie să înlocuiască procedurile manuale, nu să le suprapună. <p>Transmiterea prin e-mail a unui document deja disponibil în cabinetul personal digital este o formă de birocratizare inversă și folosire ineficientă a infrastructurii e-guvernării.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se va include specificarea că actul se remite prin poșta electronică în situațiile cînd acesta nu poate fi obținut prin sisteme informaționale în mod automatizat.</p>

Concomitent, considerăm că modificările propuse nu au la bază un temei tehnico-juridic real. În prezent, nu există un obstacol obiectiv sau problemă raportată sistemic de utilizatori cu privire la imposibilitatea accesării actelor permissive prin cabinetul personal digital. Astfel, modificarea propusă nu este justificată de vreo nevoie practică reală și nu se fundamentează pe analiza eficienței procedurale. La pct. 10 din proiect, prin care se propune modificarea art. 9 prin introducerea textului „sau altor entități implicate în procedura de examinare a cererii și emitere a actului permisiv”, comunicăm că această prevedere contravine art. 58 din Constituția Republicii Moldova, potrivit căruia „Sistemul legal de impuneri trebuie să asigure așezarea justă a sarcinilor fiscale. (3) Orice alte prestații sunt interzise, în afara celor stabilite prin lege.” Extinderea posibilității de plată către „alte entități implicate”, fără a le nominaliza clar, creează o zonă gri în sistemul de taxe și tarife administrative, permițând:

- taxe informale sau „camuflate”;
- posibile dublări de costuri pentru același serviciu;
- riscul ca entități nepublice sau cvasi-publice să perceapă plăți fără temei clar în lege.

În același timp, modificarea permite legalizarea plăților către entități nedefinite, nelistate și neautorizate.

La pct.13, propunerea de a abroga alin. (2¹) al art.12¹ din Legea nr. 160/2011 , comunicăm că nu o susținem. Prevederea normativă oferă Comisiei pentru Situații Excepționale (CSE) o pârghie de reacție temporară și proporțională, în situații excepționale (epidemii, crize energetice, blocaje logistice, război regional, etc.), pentru a introduce măsuri provizorii de licențiere în domenii nereglementate, în scopul protejării:

Securității naționale;
Ordinii publice;
Sănătății populației;
Interesului economic general (ex. prevenirea monopolurilor, protejarea lanțurilor critice de aprovizionare).

Nu se acceptă.
Normele în cauză nu-și au locul în Legea nr.160/2011 odată ce starea de urgență în sine este un regim de excepție distinct. Atribuțiile CSE trebuie să se regăsească în primul rând în Legea nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, la articolul care se referă la atribuțiile CSE.

Abrogarea acestui alineat lasă statul fără instrument de control excepțional în domeniul nou sau emergent care, în lipsa unei licențieri temporare, ar putea genera efecte negative iremediabile.

În acest context, Directiva 2006/123/CE privind serviciile în cadrul pieței interne (Directiva Servicii) permite expres statelor membre să introducă reglementări excepționale temporare în condiții specifice, inclusiv regimuri de autorizare (licențiere), pentru motive imperative de interes general (art.16 alin. (1)).

În plus, conform Jurisprudenței Curții de Justiție a Uniunii Europene, măsurile excepționale pot limita temporar libertățile economice, cu condiția să fie justificate printr-un obiectiv de interes general, proporționale și limitate în timp, nediscriminatorii.

Alineatul (2¹) al art.12¹ din Legea nr. 160/2011 este perfect compatibil cu aceste cerințe și reflectă chiar modelul normativ european de reglementare în cazuri de urgență.

Mai mult ca atât, contextul pandemic COVID-19, criza energetică, agresiunea rusă asupra Ucrainei și fluxurile necontrolate de bunuri/servicii au demonstrat posibilitatea apariției domeniilor noi cu risc mare (ex: transport periculos, materiale strategice, stocare de produse energetice, procesare deșeuri etc.). Prin urmare, absența unei proceduri temporare și rapide de autorizare poate duce la speculă, fraudă sau activități ilegale greu de gestionat post-factum, iar abrogarea alin. (2¹) al art.12¹ din Legea nr. 160/2011, reduce drastic puterea statului în fața unor riscuri neprevăzute, iar reacția sa va necesita o modificare legislativă completă, consumatoare de timp și ineficientă.

Menționăm că, alineatul (2¹) al art.12¹ din Legea nr. 160/2011 include garanții solide împotriva abuzului de reglementare:

Durată limitată – maxim 3 luni, cu o singură prelungire;

Obligația de a specifica în actul CSE: perioada, conținutul licenței, procedura, taxe;

Aplicabil doar în situații excepționale – deja definite prin Legea nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război.

Aceasta reprezintă o bună practică normativă și nu creează regimuri paralele, ci complementare, pe termen scurt, pentru prevenirea riscurilor sistemice.

La pct.14, propunerea de completare a art. 12⁷ cu alin. (4) nu se acceptă, întrucât o licență nu este o simplă autorizație generală – ea se emite în baza unor criterii obiective și subiective, care se referă strict la persoana titularului, și anume, capacitatea profesională, reputația juridică, dotările tehnice specifice, locația operațională, riscurile specifice de activitate. Transmiterea sau transferul licenței către o terță parte anulează practic filtrul de evaluare al autorității publice (a statului), care a emis licența în raport cu un anumit solicitant determinat.

În aceeași ordine de idei, subliniem faptul că permisiunea de a transmite licențele către alte persoane (sub acoperirea unei alte legi sectoriale) deschide calea:

Speculei cu licențe – agenți economici care solicită licențe doar pentru a le „vinde” sau „ceda” ulterior altor entități;

Evaziunii cerințelor de control – entități care altfel nu ar fi autorizate vor activa sub umbrela licenței altei persoane;

Fragmentării controlului – autoritățile de supraveghere vor pierde evidența adevăraților operatori.

Respectiv, această modificare echivalează, în practică, cu legalizarea activităților nereglementate sub forma unei „licențieri prin substituție”.

Aprobarea modificării diminuează responsabilitatea și trasabilitatea în domenii cu risc ridicat. Licențele se emit în special în domenii cu risc social sau economic major. Prin transferarea lor se diluează responsabilitatea legală pentru activitatea autorizată, se creează un vid de trasabilitate a controlului și sancțiunii, se compromite standardul de integritate în domenii de interes public major.

Mai mult ca atât, țările UE și OCDE interzic, în majoritatea cazurilor, transferul licențelor administrative, tocmai pentru a preveni riscurile de corupție și intermediere ilicită; a asigura transparența și competiția loială, precum și a evita monopolizarea accesului la piețe reglementate prin „tranzacționarea” de licențe. Introducerea unui astfel de

Nu se acceptă.

În proiect se admite transferul de licență și de alte acte permissive doar în situațiile în care legile care instituie aceste acte, admit și reglementează modul de transfer. Neadmiterea totală a transferului este o practică nejustificată. Proiectul vine să admită astfel de situații, dacă într-un domeniu distinct se constată că astfel de practici pot fi admise.

		<p>mecanism în Republica Moldova subminează conformitatea cu normele Uniunii Europene și standardele internaționale în materie de reglementare și transparență.</p>	
		<p>La pct.15: În legătură cu propunerea de a aduce modificări art.12⁹ din Legea nr.160/2011 , informăm că nu o susținem, întrucât contravine principiului controlului periodic și al reevaluării conformității. Licențele administrative nu sunt simple autorizații statice - ele presupun că: activitatea licențiată respectă continuu anumite condiții legale și tehnice, autoritățile pot verifica periodic conformitatea și integritatea operatorului, se pot aplica sancțiuni, retrageri sau revizuri în baza unor evoluții legislative, tehnologice, sociale. Prin ipoteză stabilire a unui termen nelimitat, statul s-ar autoexclde de la mecanismul de supraveghere activă, permițând funcționarea pe termen nedeterminat a unor agenți economici care pot deveni între timp neconformi sau periculoși. Concomitent, modificările vor afecta grav domeniile sensibile: alcool, tutun, produse periculoase, ș.a. Pozițiile 1-4, 7, 9 și 10 din Anexa nr. 1, Compartimentul I, Anexa 1 a Legii nr.160/2011 vizează în principal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - fabricarea și comercializarea produselor din tutun; - fabricarea și comercializarea alcoolului etilic și a producției alcoolice; - activități cu impact direct asupra sănătății publice și ordinii sociale. <p>Astfel, menținerea unui cadru de licențiere periodică este esențială pentru prevenirea abuzurilor în comerțul cu alcool și tutun, spălării de bani sau evaziunii în domenii cu accize, și a pătrunderii pe piață a produselor neconforme sau contrafăcute. Substituirea licențelor cu termen nelimitat va afecta capacitatea autorităților de a corecta sau suspenda activitatea unor operatori fără a</p>	<p>Nu se acceptă. Limitarea perioadei de valabilitate este justificată doar în situațiile în care numărul de acte permissive este limitat din motive imperative (cum ar fi utilizarea resurselor publice limitate) sau termenul se limitează din motive de securitate publică. În restul cazurilor termenul de valabilitate este barieră birocratică inutilă, odată ce în fiecare domeniu autorizat trebuie să existe organe de control care inspectează periodic agentul economic și atestă întrunirea continuă a cerințelor care au stat la baza emiterii actului permisiv în cauză. Mai mult, în majoritatea cazurilor, actele permissive, în special licențele, prin termen de valabilitate nu fac altceva decât că camufleze un impozit ascuns, care, dacă este cazul trebuie să se regăsească în Codul Fiscal și să fie administrat conform legislației fiscale, în contextul veniturilor și cheltuielilor bugetului de stat. Cel mai important, acordarea actului fără termen nicidecum nu presupune eliminarea dreptului de a suspenda sau retrage actul în cauză, în situațiile în care se constată neîndeplinirea cerințelor prevăzute de lege sau alte încălcări și abuzuri prevăzute de lege.</p>

declanșa litigii complexe de retragere a drepturilor deja „definitiv” acordate.

În aceeași ordine de idei, modificările contravin dreptului și jurisprudenței UE privind supravegherea și reevaluarea periodică. Conform prevederilor Directivei 2006/123/CE privind serviciile în cadrul pieței interne și Directivei 2014/40/UE, statele membre pot impune cerințe de autorizare, licențiere și reevaluare periodică pentru a garanta protecția sănătății publice, siguranței, ordinii publice și a mediului.

Prin urmare, cadrul normativ al UE prevede expres licențele cu termen limitat și reevaluare regulată, nu acordarea de licențe pe termen nelimitat în domenii cu risc ridicat.

De asemenea, menționăm că, modificările propuse vor submina obiectivele politicii publice și angajamentele internaționale. Republica Moldova s-a angajat, prin Convenția-cadru a OMS pentru controlul tutunului, angajamentele cu UE privind combaterea consumului nociv de alcool, Strategiile naționale privind sănătatea publică și reducerea bolilor netransmisibile, să reglementeze strict și dinamic domeniile vizate, iar o licență nelimitată este incompatibilă cu politicile de reducere treptată a accesului și stimulării consumului - ea devine un drept permanent, care nu mai poate fi adaptat noilor priorități de sănătate publică.

Mai mult ca atât, se încalcă principiul proporționalității și al revizuirii periodice a interesului public. Conform art. 54 din Constituția Republicii Moldova, *„Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.”* Acordarea unui drept nelimitat în timp rupe acest echilibru și creează o ficțiune juridică periculoasă.

Cu referire la modificarea regimului licențierii pentru activitățile cu metale prețioase, pietre prețioase și activitatea caselor de amanet, comunicăm că activitatea reglementată prezintă risc sporit de spălare a banilor și finanțare a terorismului. Metalele și pietrele prețioase, precum și activitatea caselor de amanet, sunt sectoare cu risc ridicat identificate în evaluările internaționale privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului (AML/CFT), inclusiv în documentele GAFI (FATF – Financial Action Task Force).

Conform Directivei (UE) 2015/849 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului (Directiva a 4-a privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopuri de spălare a banilor), aceste domenii sunt explicit vizate pentru monitorizare sporită și reglementare strictă, tocmai din cauza vulnerabilității față de activități ilicite. Acordarea unei licențe pe durată nelimitată ar bloca mecanismele de reevaluare periodică a conformității și riscurilor asociate, slăbind capacitatea statului de a implementa o abordare bazată pe risc – principiul fundamental al legislației europene și internaționale AML/CFT.

Eliminarea termenului de valabilitate a licenței în aceste sectoare încalcă principiul proporționalității și al controlului preventiv impus de reglementările europene; și este inconsecventă cu recomandările Grupului Egmont și ale Moneyval în ceea ce privește supervizarea continuă a entităților din sectoarele sensibile.

Amanetarea este o activitate economică cu implicații directe asupra:

- protecției consumatorului (în special persoane vulnerabile aflate în dificultate financiară);
- tranzacțiilor financiare informale;
- riscului de disimulare a bunurilor furate sau provenite din activități ilegale.

Păstrarea unei licențe valabile pe termen nelimitat fără obligația de reevaluare periodică a personalului, spațiilor, proceselor și provenienței fondurilor slăbește controlul asupra acestui sector și duce la posibile abuzuri sau fraudă.

Nu se acceptă.

Limitarea perioadei de valabilitate este justificată doar în situațiile în care numărul de acte permissive este limitat din motive imperative (cum ar fi utilizarea resurselor publice limitate) sau termenul se limitează din motive de securitate publică. În restul cazurilor termenul de valabilitate este barieră birocratică inutilă, odată ce în fiecare domeniu autorizat trebuie să existe organe de control care inspectează periodic agentul economic și atestă întrunirea continuă a cerințelor care au stat la baza emiterii actului permisiv în cauză. Mai mult, în majoritatea cazurilor, actele permissive, în

		<p>Deși activitățile caselor de amanet sau comercianților cu metale și pietre prețioase nu implică direct emisii sau poluanți industriali, acestea pot presupune:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prelucrarea, topirea, rafinarea, curățarea chimică a metalelor; • depozitarea deșeurilor metalice sau a soluțiilor chimice; • tranzacționarea obiectelor cu potențial arheologic, istoric sau de patrimoniu. 	<p>special licențele, prin termen de valabilitate nu fac altceva decât că camufleze un impozit ascuns, care, dacă este cazul trebuie să se regăsească în Codul Fiscal și să fie administrat conform legislației fiscale, în contextul veniturilor și cheltuielilor bugetului de stat.</p> <p>Cel mai important, acordarea actului fără termen nicidecum nu presupune eliminarea dreptului de a suspenda sau retrage actul în cauză, în situațiile în care se constată neîndeplinirea cerințelor prevăzute de lege sau alte încălcări și abuzuri prevăzute de lege.</p>
		<p>Prin urmare, excluderea Inspectoratului pentru Protecția Mediului (inclusiv, cu referire la propunerea expusă la Art. XV din proiect privind abrogarea alin. (5) și (6) din art.16 din Legea nr. 282/2004 privind regimul metalelor prețioase și pietrelor prețioase) este prematură și nejustificată, afectând supravegherea transdisciplinară a unui domeniu cu implicații ecologice, comerciale, fiscale și culturale.</p> <p>În legătură cu propunerea de modificare a regimului licențierii în sectorul alcoolului etilic, berii și producției alcoolice, subliniem incompatibilitatea cu obligațiile internaționale ale Republicii Moldova.</p> <p>Republica Moldova este parte la Convenția-cadru a Organizației Mondiale a Sănătății privind controlul tutunului (FCTC) și a adoptat standarde în domeniul alcoolului în linie cu recomandările OMS. Chiar dacă nu există o convenție internațională obligatorie privind alcoolul, OMS recomandă expres un cadru legislativ strict și cu reevaluare periodică, având în vedere riscurile pentru sănătate și ordinea publică. În acest sens, Directiva 92/83/CEE privind armonizarea structurilor accizelor la alcool și băuturi alcoolice</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Activitățile menționate nu au potențial de impact semnificativ asupra mediului.</p>

		<p>stabilește un cadru normativ de supraveghere strictă asupra fabricării, circulației și depozitării alcoolului etilic.</p>	
		<p>Astfel, adoptarea unui regim cu licențe nelimitate în timp contravine principiilor de supraveghere continuă și reevaluare periodică impuse de aceste reglementări și ar duce la riscuri sistemice pe plan fiscal, de sănătate publică și de siguranță economică.</p> <p>Mai mult ca atât, alcoolul este un produs cu regim special, supus controlului constant. Activitățile care implică fabricarea, depozitarea, comercializarea sau importul de alcool:</p> <ul style="list-style-type: none"> •șimplică riscuri pentru sănătate publică, inclusiv consumul ilicit, alcool contrafăcut și distribuția către minori; • generează risc fiscal semnificativ din cauza accizelor aferente, fiind una dintre principalele surse de evaziune fiscală în multe state; • pot presupune activități de spălare a banilor sau finanțare ilegală prin structuri fictive de comercializare sau export. <p>Prin urmare, o licență pe durată nedeterminată ar reduce drastic capacitatea autorităților de a controla periodic operatorii și de a reacționa prompt în caz de neconformitate, falsificare, schimbare a beneficiarilor efectivi sau a structurii companiei.</p> <p>Este de menționat că, reevaluarea anuală a licenței este un instrument de prevenție esențial, aceasta asigură:</p> <ul style="list-style-type: none"> • monitorizarea continuă a operatorilor din sector; • reînnoirea documentației de conformitate tehnică și fiscală; • verificarea respectării condițiilor de păstrare și siguranță a produselor; • actualizarea riscurilor și profilului economic al întreprinderii. <p>Substituirea acestui sistem cu unul nelimitat în timp echivalează cu abandonarea instrumentelor de prevenire și reacție la nereguli. Aceasta ar duce la proliferarea alcoolului contrafăcut, cu toate consecințele negative derivate acestuia.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Limitarea perioadei de valabilitate este justificată doar în situațiile în care numărul de acte permissive este limitat din motive imperative (cum ar fi utilizarea resurselor publice limitate) sau termenul se limitează din motive de securitate publică. În restul cazurilor termenul de valabilitate este barieră birocratică inutilă, odată ce în fiecare domeniu autorizat trebuie să existe organe de control care inspectează periodic agentul economic și atestă întrunirea continuă a cerințelor care au stat la baza emiterii actului permisiv în cauză. Mai mult, în majoritatea cazurilor, actele permissive, în special licențele, prin termen de valabilitate nu fac altceva decât că camufleze un impozit ascuns, care, dacă este cazul trebuie să se regăsească în Codul Fiscal și să fie administrat conform legislației fiscale, în contextul veniturilor și cheltuielilor bugetului de stat.</p> <p>Cel mai important, acordarea actului fără termen nicidecum nu presupune eliminarea dreptului de a suspenda sau retrage actul în cauză, în situațiile în care se constată neîndeplinirea cerințelor prevăzute de lege sau alte încălcări și abuzuri prevăzute de lege.</p>
		<p>Concomitent, informăm despre lipsa susținerii propunerii de acordare a licenței pentru activitățile cu articole pirotehnice pe un</p>	<p>Nu se acceptă.</p>

termen nelimitat, cu referire și la propunerea expusă la Art. XXXI. pct.1, însoțită de simplificarea procedurii de autorizare, întrucât aceasta propunere contravine obligațiilor Republicii Moldova asumate în cadrul Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană și în special Directivei 2013/29/CE privind armonizarea legislației statelor membre referitoare la punerea la dispoziție pe piață a articolelor pirotehnice. Potrivit prevederilor pct. 12 din preambulul Directivei, atunei când cerințele stabilite prin directivă sunt îndeplinite, nu ar trebui să li se permită statelor membre să interzică, să restricționeze sau să împiedice libera circulație a articolelor pirotehnice. Directivă ar trebui să se aplice fără a aduce atingere legislației naționale privind autorizarea de către statele membre a producătorilor, a distribuitorilor și a importatorilor. Un regim nelimitat de licențiere compromite acest mecanism și duce la o relaxare periculoasă a supravegherii, incompatibilă cu normele UE.

Articolele pirotehnice sunt, prin natura lor, substanțe cu potențial exploziv, care implică riscuri majore pentru viața, sănătatea și ordinea publică. Reglementările actuale impun controale stricte tocmai din cauza acestor riscuri. Eliminarea termenului de valabilitate a licenței conduce la dispariția unui instrument de evaluare periodică a condițiilor tehnice, profesionale și logistice ale titularului licenței, creând riscuri reale de:

accidentare și incendii;
utilizare necorespunzătoare sau ilegală;
pierdere a trasabilității produselor

Republica Moldova este parte a mai multor acorduri internaționale relevante (inclusiv tratate ONU și OSCE) care impun un regim strict de control și autorizare pentru orice activitate care implică materiale explozive sau periculoase. Prin derogarea de la licențierea limitată în timp, statul riscă să încalce obligații care țin de prevenirea proliferării materialelor periculoase și de asigurarea unui control eficient asupra entităților economice din domeniu.

În forma actuală, solicitantul licenței trebuie să obțină în prealabil un control tehnic documentat, fapt ce constituie un filtru eficient de prevenție. Transferarea acestei responsabilități către ASP, fără garanții

Limitarea perioadei de valabilitate este justificată doar în situațiile în care numărul de acte permise este limitat din motive imperative (cum ar fi utilizarea resurselor publice limitate) sau termenul se limitează din motive de securitate publică. În restul cazurilor termenul de valabilitate este barieră birocratică inutilă, odată ce în fiecare domeniu autorizat trebuie să existe organe de control care inspectează periodic agentul economic și atestă întrunirea continuă a cerințelor care au stat la baza emiterii actului permisiv în cauză. În cazul dat INST în orice caz efectuează controale nu doar la unitatea de producere și depozitare (în calitate de organ cu competențe în domeniul securității industriale) dar și controlează distribuția și vânzarea în calitate de organ cu funcții de supraveghere a pieței.

Cel mai important, acordarea actului fără termen nicidecum nu presupune eliminarea dreptului de a suspenda sau retrage actul în cauză, în situațiile în care se constată neîndeplinirea cerințelor prevăzute de lege sau alte încălcări și abuzuri prevăzute de lege. Inclusiv nicidecum nu este afectat spectrul larg de măsuri restrictive pe care le poate aplica INST în cadrul controlului de stat, care necesită să fie efectuat cel puțin o dată pe an și nicidecum la 5 ani când se solicită prelungirea licenței. Totodată, controlul

		<p>de capacitate instituțională și fără un mecanism clar de reevaluare periodică, reduce calitatea controlului de stat și favorizează formalismul administrativ în detrimentul securității reale.</p> <p>Prin urmare, propunerile vor solda cu un regres instituțional și vulnerabilizarea cadrului legal de prevenție. O ipotetică acreditare a activităților pirotehnice fără termen și fără control prealabil ar putea favoriza:</p> <ul style="list-style-type: none"> - înregistrarea de entități fictive sau inactive; - menținerea licențelor de către operatori compromiși; - creșterea volumului comerțului ilicit cu articole pirotehnice, în special în perioadele cu cerere sporită (sărbători, evenimente publice, etc.). 	<p>prealabil la acordarea licenței rămîne în vigoare.</p>
		<p>Cu referire la stabilirea termenului nelimitat pentru eliberarea licenței pentru activitatea de operare cu tichetele de masă, inclusiv de emisie și rambursare a valorii acestora, inclusiv de emisie și rambursare a valorii acestora, comunicăm că emisia tichetelor de masă reprezintă o activitate cu impact semnificativ asupra relațiilor de muncă, politicilor sociale și echilibrelor fiscale. Tichetele de masă sunt titluri de valoare cu funcție substitutivă a mijloacelor bănești și beneficiază de regim fiscal preferențial. Prin urmare, operatorii economici care emit și gestionează astfel de instrumente trebuie să facă obiectul unui regim de supraveghere adecvat.</p> <p>Emiterea de tichete de masă implică riscuri similare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - administrarea de valori circulabile; - transferuri indirecte de fonduri; - tratamente fiscale speciale; - potențiale vulnerabilități la detournări de scop sau evaziune. <p>Mai mult ca atât, Directiva 2006/123/CE impune respectarea principiului proporționalității. Astfel, art. 11 alin. (1) stipulează că autorizația este valabilă pentru o perioadă limitată, cu excepția cazului în care autorizația se reînnoiește automat sau se supune doar îndeplinirii continue a cerințelor.</p> <p>Prin urmare, acordarea unei licențe pe termen nelimitat în timp, fără niciun mecanism de reevaluare, este în contradicție cu cerința de reevaluare sau reînnoire prevăzută în directivă. Astfel, chiar dacă</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Limitarea perioadei de valabilitate este justificată doar în situațiile în care numărul de acte permissive este limitat din motive imperative (cum ar fi utilizarea resurselor publice limitate) sau termenul se limitează din motive de securitate publică. În restul cazurilor termenul de valabilitate este barieră birocratică inutilă, odată ce în fiecare domeniu autorizat trebuie să existe organe de control care inspectează periodic agentul economic și atestă întrunirea continuă a cerințelor care au stat la baza emiterii actului permisiv în cauză. Mai mult, în majoritatea cazurilor, actele permissive, în special licențele, prin termen de valabilitate nu fac altceva decât că camufleze un impozit ascuns, care, dacă este cazul trebuie să se regăsească în Codul Fiscal și să fie administrat conform legislației fiscale, în contextul veniturilor și cheltuielilor bugetului de stat.</p>

		<p>Directiva 123/2006 tinde spre simplificarea accesului pe piață, ea nu permite liberalizarea totală a unor activități cu implicații fiscale, financiare și legate de interese publice, așa cum este activitatea de operare cu tichete de masă.</p>	<p>Cel mai important, acordarea actului fără termen nicidecum nu presupune eliminarea dreptului de a suspenda sau retrage actul în cauză, în situațiile în care se constată neîndeplinirea cerințelor prevăzute de lege sau alte încălcări și abuzuri prevăzute de lege.</p>
		<p>În ce privește simplificarea procesului de obținere a licenței pentru comercializarea produselor din tutun prin introducerea declarațiilor pe propria răspundere și prelungirea termenului de valabilitate al licenței de la 1 an la 5 ani, menționăm că propunerea comportă efecte negative semnificative, în special în contextul normelor internaționale și europene privind combaterea comerțului ilicit cu produse din tutun.</p> <p>Protocolul OMS pentru eliminarea comerțului ilicit cu produse din tutun este un acord internațional care a fost adoptat pentru a preveni, detecta și sancționa comerțul ilicit cu produse din tutun. Acesta impune statelor părți să adopte măsuri pentru asigurarea trasabilității produselor din tutun și controlul regimului de licențiere pentru a combate contrabanda și comercializarea ilegală a acestora.</p> <p>În acest context, simplificarea procesului de obținere a licenței având ca temei declarații pe propria răspundere și prelungirea termenului de valabilitate a licenței poate diminua eficiența autorităților în monitorizarea pieței, în protecția drepturilor consumatorilor, creând oportunități pentru comerțul ilicit.</p> <p>Pentru a atinge obiectivele Convenției-cadru a OMS pentru controlul tutunului și cu scopul de a elimina comerțul ilicit cu produse din tutun și echipamente de fabricație, fiecare parte interzice desfășurarea oricăreia dintre următoarele activități de către orice persoană fizică sau juridică, cu excepția cazului în care s-a acordat o autorizație sau o aprobare echivalentă (denumită în continuare „autorizație”) pentru activitatea respectivă sau s-a aplicat un sistem de control de către o autoritate competentă, în conformitate cu dreptul intern:</p> <p>(a) fabricarea produselor din tutun și a echipamentelor de fabricație; și</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Propunerea de extindere a termenului de valabilitate a licenței pentru comercializarea produselor din tutun de la 1 an la 5 ani urmărește nu relaxarea regimului de licențiere, ci eliminarea unei poveri administrative inutile, disproporționate față de obiectivul urmărit. În forma actuală, obligația de reînnoire anuală a licenței generează o presiune birocratică constantă asupra operatorilor economici, fără ca în acest interval scurt de timp să apară, în mod obișnuit, modificări semnificative în structura, activitatea sau conformitatea acestora. Stabilirea unui termen de doar un an seamănă, în practică, cu o formă de hărțuire administrativă, în condițiile în care obligația de reluare anuală a procedurilor de licențiere nu este justificată de nevoia de control efectiv sau de o dinamică rapidă a riscurilor în sector. În lipsa unor schimbări substanțiale, reînnoirea anuală devine o simplă formalitate administrativă, care consumă inutile resurse publice și private și creează impresia unui control</p>

(b) importul sau exportul de produse din tutun și echipamente de fabricație.

În măsura în care consideră adecvat și atunei când următoarele activități nu sunt interzise de dreptul intern, fiecare parte (stat-membru al Convenției) depune eforturi pentru a autoriza oricare persoană fizică sau juridică implicată în:

(a) vânzarea cu amănuntul a produselor din tutun;

(b) cultivarea tutunului, cu excepția cultivatorilor, fermierilor și producătorilor tradiționali pe scară mică;

(c) transportul cantităților comerciale de produse din tutun sau echipamentelor de fabricație; și

(d) comerțul cu ridicata, brokerajul, depozitarea sau distribuirea tutunului și a produselor din tutun sau a echipamentelor de fabricație.

Astfel, în vederea asigurării unui sistem eficace de autorizare, fiecare parte:

(a) stabilește sau desemnează una sau mai multe autorități competente pentru a emite, reînnoi, suspenda, revoca și/sau anula, sub rezerva dispozițiilor prezentului protocol și în conformitate cu dreptul său intern, autorizațiile ce permit desfășurarea activităților menționate la alineatul (1);

(b) solicită ca fiecare cerere de autorizație să conțină toate informațiile necesare despre solicitant

În aceeași ordine de idei, Directiva 2014/40/UE privind apropierea actelor cu putere de lege și a actelor administrative ale statelor membre în ceea ce privește fabricarea, prezentarea și vânzarea produselor din tutun și a produselor conexe și de abrogare a Directivei 2001/37/CE reglementează fabricarea, comercializarea și prezentarea produselor din tutun în Uniunea Europeană. Aceasta include măsuri de protecție a sănătății publice și măsuri pentru a preveni comerțul ilicit cu produse din tutun. În acest context, autoritățile naționale trebuie să se asigure că există un regim de licențiere corespunzător, care să permită monitorizarea și controlul acestor produse.

Art. 19 alin. (3) al Directivei stipulează că statele membre pot să introducă un sistem pentru autorizarea noilor produse din tutun. Statele membre pot să impună producătorilor și importatorilor o taxă

permanent exercitat din motive birocratice, nu pentru protejarea interesului public. Este esențial să reamintim că autoritatea competentă păstrează, oricum, toate prerogativele legale de control, monitorizare, suspendare sau revocare a licenței în caz de încălcare a legislației. Extinderea valabilității licenței la 5 ani nu înseamnă renunțarea la supraveghere, ci optimizarea unei proceduri administrative repetitive.

Declarația pe propria răspundere, ca mijloc de confirmare a îndeplinirii condițiilor de licențiere, nu este o formalitate lipsită de efect. Dimpotrivă, este un instrument juridic consacrat în practica administrativă, utilizat pe scară largă în domenii cu grad ridicat de sensibilitate. Persoana juridică care face o declarație falsă răspunde potrivit legii, inclusiv penal, ceea ce conferă acestui mecanism o valoare probatorie și coercitivă suficientă. În ceea ce privește obligațiile internaționale și europene invocate, menționăm că nici Protocolul OMS pentru eliminarea comerțului ilicit cu produse din tutun, nici Directiva 2014/40/UE nu stabilesc o durată prestabilită a licenței. Acestea impun existența unui regim funcțional de autorizare și trasabilitate, nu neapărat o reînnoire anuală. Esențial este ca statul să dețină mijloace eficiente de control și

	<p>proporțională pentru autorizarea respectivă. Extinderea termenului de valabilitate a licenței fără verificări periodice poate duce la scăderea eficienței în combaterea comerțului ilicit și poate pune în pericol sănătatea publică, prin facilitarea vânzării de produse din tutun neconforme cu reglementările UE.</p> <p>Conform, principiului „Poluatorul plătește” și reglementărilor de mediu, produsele din tutun sunt o sursă majoră de poluare a mediului, iar statul are obligația de a reglementa acest domeniu pentru a proteja mediul și sănătatea publică. Regulamentele europene privind protecția mediului și sănătatea publică necesită măsuri stricte de licențiere și control pentru a preveni efectele dăunătoare ale acestora asupra mediului și pentru a asigura transparența în ceea ce privește proveniența și comercializarea produselor din tutun.</p> <p>În plus, modificările propuse vor crea problemele de transparență și controlul pieței. Declarațiile pe propria răspundere întocmite de persoana juridică categoric nu oferă același nivel de securitate și certitudine juridică ca autoritățile publice, cu capacitatea instituțională și expertiză specifică, cât și faptul că un proces de licențiere bine reglementat. Astfel, măsurile propuse ar putea duce la creșterea riscurilor de fraudă, riscuri de sănătate a cetățenilor și de lipsă de transparență în lanțul de aprovizionare cu produse din tutun. Aceste riscuri contravin obiectivului Uniunii Europene de a asigura un comerț corect și o protecție sanitară ridicată pentru cetățeni.</p>	<p>monitorizare a pieței — obiectiv care poate fi atins prin instrumente moderne, precum sistemele de trasabilitate digitală, inspecții tematice și colaborare interinstituțională, nu printr-o procedură administrativă anuală care consumă resurse semnificative. Experiența altor state membre UE arată că existența unor licențe cu valabilitate extinsă nu afectează negativ combaterea comerțului ilicit, atâta timp cât autoritatea de reglementare are competențe de control active și poate reacționa prompt în caz de încălcări. Mai mult, simplificarea administrativă prin reducerea frecvenței reînnoirii licențelor contribuie la încurajarea formalizării operatorilor economici și la eliminarea unor bariere nejustificate de acces pe piață.</p>
	<p>La art. XXIV din proiect la pct.16, propunerea de a completa Legea nr.160/2011 cu art. 12¹³ Nu se acceptă. Articolul 12¹³ propus urmărește înlocuirea sistemului actual de permise cu un sistem de notificări oficiale pentru inițierea anumitor activități, tranzacții sau lucrări considerate a nu prezenta riscuri majore directe pentru mediu, bunurile și interesul public, proprietate, sănătate și viața persoanelor. Deși intenția declarată este de a simplifica procedurile administrative și de a reduce birocrăția, acest raport argumentează că o astfel de schimbare fundamentală în abordarea reglementării prezintă riscuri semnificative și ar putea avea consecințe dăunătoare pentru diverse sectoare ale Republicii Moldova. Argumentul central al acestui raport este că înlocuirea permisiunilor cu notificări, în special cu mecanismul</p>	<p>Nu se acceptă. Prevederile din art.12¹³ nu vin decât să desfășoare și să explice doar una din soluțiile prevăzute la art. 12¹² alin.(2). În practică s-a demonstrat de numeroase ori că, inclusiv și în procesul de armonizare, multe autorități nu înțeleg conceptul notificării și îl reglementează în calitate de cerere pentru un act sau procedură permisivă, ceea ce distorsionează fundamental termenul de notificare. Astfel, spre deosebire de alte soluții care</p>

		<p>de autorizare tacită, ar putea duce la o supraveghere de stat redusă, amenințări la adresa siguranței publice și a sănătății cetățenilor, în particular, și a sănătății publice, în general, riscuri de degradare a mediului, o protecție a consumatorilor slăbită, provocări pentru aplicarea legii, oportunități sporite de corupție, lipsă de transparentă și riscuri inerente autorizării tacite, toate acestea fiind amplificate de contextul specific al Republicii Moldova.</p> <p>În context, sugerăm câteva abordări alternative:</p> <p>Concentrarea pe simplificarea și îmbunătățirea eficienței sistemului de permise existent, mai degrabă decât înlocuirea acestuia cu un sistem de notificare cu potențial evident mai slab (cetățenii în toate cazurile cer și așteaptă protecția statutului în toate domeniile cu riscuri pentru sănătatea și securitatea lor);</p> <p>Desfășurarea unor consultări publice amănunțite cu toate părțile interesate pentru a colecta feedback și a aborda preocupările înainte de adoptarea unei astfel de schimbări semnificative de reglementare.</p> <p>Dacă un sistem de notificare este considerat necesar pentru activități cu risc cu adevărat scăzut, implementarea acestuia cu garanții robuste, definiții clare, perioade de așteptare obligatorii pentru anumite sectoare și mecanisme eficiente de monitorizare și aplicare post-notificare.</p> <p>Consolidarea capacității instituționale și a măsurilor anti-corupție pentru a asigura implementarea echitabilă și eficientă a oricărui sistem de reglementare, fie el bazat pe permise sau pe notificări.</p>	<p>sunt percepute și aplicate adecvat, notificare necesită clarificări și reglementări suplimentare. Totodată, aceasta urmează să fie instituită și aplicată în mod diferite în fiecare caz în parte, în dependență de domeniul și categoriile de riscuri, cu sau fără garanții suplimentare (ex. control suplimentar, termen inițial în care se restrânge dreptul de a iniția activitatea ș.a.)</p>
		<p>La pct.17 din art. XXIV și pct.1 al Art. XXXVII. din proiect, propunerea de a elimina licențierea pentru activitățile de colectare, păstrare, prelucrare, comercializare și export al resturilor și deșeurilor de metale feroase și neferoase, de baterii și acumulatori uzați, inclusiv în stare prelucrată, din compartimentul I, al anexei nr.1 al Legii nr.160/2011 1, exprimăm lipsa susținerii acesteia, întrucât modificarea ar încălca mai multe principii și norme juridice internaționale și europene, având potențialul de a compromite reglementările de mediu, sănătatea publică și siguranța economică.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Licența pentru activitățile de colectare, păstrare, prelucrare, comercializare și export al resturilor și deșeurilor de metale feroase și neferoase, de baterii și acumulatori uzați, inclusiv în stare prelucrată se dublează cu Autorizația pentru gestionarea deșeurilor, introdusă prin Legea privind deșeurile nr. 209/2016. În baza acestei legi au fost transpuse prin hotărâri de Guvern un șir</p>

			<p>de reglementări UE cu privire la diferite tipuri de deșeuri, inclusiv directivele menționate în aviz. Activitățile cu deșeuri, inclusiv deșeurilor de metale feroase și neferoase, au loc în baza autorizației pentru gestionarea deșeurilor și licența, care se propune spre eliminare, doar dublează această autorizație.</p>
		<p>Alineatul 1 din preambulul Directivei 2008/98/CE privind deșeurile prevede în special obligația pentru unitatea sau întreprinderea care efectuează operațiuni de gestionare a deșeurilor de a deține o autorizație sau de a fi înregistrată și o obligație a statelor membre de a elabora planuri de gestionare a deșeurilor. Aceasta instituie, de asemenea, principii majore, cum ar fi obligația de trata deșeurile într-o manieră care să nu aibă efecte negative asupra mediului și sănătății populației, încurajarea punerii în aplicare a ierarhiei deșeurilor și, în conformitate cu principiul „poluatorul plătește”, cerința conform căreia costurile de eliminare a deșeurilor să fie suportate de către deținătorul deșeurilor, de către deținătorii anteriori sau de către producătorii produsului din care derivă deșeurile respective.</p> <p>Alineatul 38 din preambulul aceleiași directive prevede că statele membre pot aplica autorizații de mediu sau norme generale de protecție a mediului în cazul anumitor producători de deșeuri, fără a aduce atingere bunei funcționări a pieței interne.</p> <p>Mai mult ca atât, conform prevederilor art. 9 alin (1) din Directiva 2012/19/UE deșeurile de echipamente electrice și electronice (DEEE) statele membre asigură obținerea de către orice unitate sau întreprindere care efectuează operațiuni de tratare a unei autorizații din partea autorităților competente în conformitate cu articolul 23 din Directiva 2008/98/CE privind deșeurile.</p> <p>În aceeași ordine de idei, Convenția de la Basel privind controlul mișcărilor transfrontaliere de deșeuri periculoase și gestionarea acestora, impune în mod explicit la art. 4 statelor părți obligația de a interzice oricărei persoane aflate sub jurisdicția lor națională desfășurarea de activități de transport sau eliminare a deșeurilor</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Directiva 2008/98/CE, alte directive menționate sunt transpuse prin Legea 209/2016 și prin un șir de hotărâri de Guvern.</p>

periculoase sau altor deșeuri, dacă persoana respectivă nu este autorizată sau abilitată să efectueze astfel de activități. Această prevedere consacră principiul fundamental conform căruia gestionarea deșeurilor periculoase nu poate fi efectuată decât de către entități autorizate oficial, ceea ce justifică în mod clar și obiectiv necesitatea existenței unui sistem de licențiere sau autorizare prealabilă pentru toți actorii implicați în manipularea, transportul, valorificarea sau eliminarea deșeurilor periculoase.

De asemenea, Convenția impune statelor părți să instituie un cadru de control și autorizare pentru toate activitățile privind deșeurile periculoase. Astfel, licențierea reprezintă transpunerea în dreptul intern a angajamentului internațional de a preveni abuzurile și riscurile legate de manipularea necorespunzătoare a acestor substanțe.

Deșeurile periculoase prezintă riscuri majore pentru mediu și sănătatea populației. Prin urmare, gestionarea lor trebuie să fie strict reglementată și permisă numai entităților care îndeplinesc cerințe legale, tehnice, profesionale și de siguranță. Un regim de licențiere este esențial pentru:

- verificarea capacității și infrastructurii operatorilor;
- asigurarea trasabilității;
- aplicarea măsurilor de răspundere în caz de incidente.

Totodată, Convenția statuează că părțile (statele-membre) poartă responsabilitatea pentru controlul activităților desfășurate sub jurisdicția lor, inclusiv de către operatorii privați. Prin urmare, lipsa unui sistem de licențiere ar constitui o încălcare a obligațiilor internaționale asumate și ar expune statul la riscul atragerii răspunderii internaționale.

În aceeași ordine de idei, Convenția de la Stockholm (*Convenția privind poluanții organici persistenți – POPs*) cere statelor să reglementeze și să limiteze producția, utilizarea și eliminarea substanțelor chimice extrem de periculoase (POPs), inclusiv prin interzicerea sau autorizarea strictă a acestora.

Pentru a controla substanțele POPs, este obligatoriu ca operatorii economici care le manipulează să fie supuși unui regim de autorizare.

Statul trebuie să se asigure că numai entitățile calificate și controlabile pot desfășura astfel de activități, sub sancțiunea încălcării convenției. Concomitent, Convenția de la Rotterdam (*Convenția privind procedura de consimțământ prealabil informat pentru comerțul cu anumite substanțe chimice periculoase*) impune obligația ca importul și exportul anumitor substanțe chimice periculoase să fie supus consimțământului informat al statelor implicate și să fie însoțit de o documentație riguros controlată.

Pentru a controla fluxurile transfrontaliere de substanțe periculoase, este absolut necesar ca doar operatorii licențiați să poată importa/exporta aceste substanțe.

Mecanismul prin care statul controlează și își îndeplinește obligațiile internaționale de notificare, raportare și verificare – regimul de licențiere.

Directiva 2015/849/UE privind prevenirea utilizării sistemului financiar pentru spălarea banilor și finanțarea terorismului impune obligații de control asupra activităților economice care implică tranzacții financiare și schimburi transfrontaliere. Activitatea de comercializare și export a resturilor de metale feroase și neferoase sau de baterii și acumulatori uzați poate implica tranzacții financiare semnificative.

Eliminarea licențierii ar facilita activități economice nereglementate, care ar putea fi folosite pentru spălarea banilor sau pentru finanțarea terorismului, fără a exista controale adecvate.

De asemenea, este de indicat că, potrivit principiului „Poluatorul plătește”, reglementările europene stipulează că persoanele sau entitățile care efectuează activități cu impact negativ asupra mediului trebuie să suporte costurile asociate cu gestionarea, reciclarea sau eliminarea deșeurilor generate. Licențierea este un mecanism esențial pentru asigurarea conformității cu acest principiu.

Eliminarea licențierii ar putea duce la nerespectarea acestui principiu, întrucât nu ar exista un mecanism de control care să asigure că toate activitățile de gestionare a deșeurilor sunt conforme cu reglementările de mediu și că poluatorii suportă costurile necesare pentru a reduce impactul lor asupra mediului.

Cu referire la Art. XXXVIII din proiect anunțăm că nu susținem propunerea de acordare a licențelor în **domeniul jocurilor de noroc pe termen nelimitat**, din următoarele considerente.

Jocurile de noroc sunt un domeniu cu risc sporit și trebuie reglementat dinamic, nu prin licențe pe termen nelimitat. Activitățile de jocuri de noroc:

prezintă un risc ridicat de dependență patologică (ludomanie);
sunt asociate cu spălarea banilor și criminalitatea organizată;
au un impact grav asupra familiilor, minorilor și grupurilor vulnerabile.

Acordarea de licențe pe termen nelimitat blochează posibilitatea statului de a reglementa dinamic, în funcție de evoluția acestor riscuri sau de prioritățile sociale și politice.

La fel, contravine practicii europene în domeniul jocurilor de noroc. Conform jurisprudenței Curții de Justiție a Uniunii Europene (ex. C-243/01 „Gambelli” și C-42/07 „Liga Portuguesa”), și a legislației din majoritatea statelor UE licențele pentru jocuri de noroc se acordă pe termen limitat, *în mediu 3-5 ani*, iar autoritățile sunt obligate să reevalueze periodic operatorii, pentru a se asigura că sunt respectate măsurile de protecție a jucătorilor, faptul că subiecții de drept care dețin licențe nu facilitează spălarea de bani, nu practică publicitate agresivă ori manipulativă.

Modificările propuse încalcă principiile constituționale ale statului de drept și protecției sociale. Conform art. 54 din Constituția RM, *exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.* Astfel, acordarea de licențe pe termen nelimitat pentru jocuri de noroc, chiar cu plata anuală a unei taxe, este disproporționată față de riscurile sociale majore pe care le generează această industrie.

Nu se acceptă.

Limitarea perioadei de valabilitate este justificată doar în situațiile în care numărul de acte permissive este limitat din motive imperative. În restul cazurilor termenul de valabilitate este barieră birocratică inutilă, odată ce în fiecare domeniu autorizat trebuie să existe organe de control care inspectează periodic agentul economic și atestă întrunirea continuă a cerințelor care au stat la baza emiterii actului permisiv în cauză. În cazul dat există chiar 2 organe implicate direct în controlul cazinourilor – ISSPNPC și SFS.

Acordarea actului fără termen nicidecum nu presupune eliminarea dreptului de a suspenda sau retrage actul în cauză, în situațiile în care se constată neîndeplinirea cerințelor prevăzute de lege sau alte încălcări și abuzuri prevăzute de lege. Inclusiv nicidecum nu este afectat spectrul larg de măsuri restrictive pe care le poate aplica ISSPNPC sau SFS în cadrul controlului de stat, care necesită să fie efectuat cel puțin o dată pe an și nicidecum la 5 ani când se solicită prelungirea licenței. Totodată, controlul prealabil la acordarea licenței rămîne în vigoare.

Păstrarea termenului de valabilitate și impunerea operatorului să solicite periodic același act nu influențează nicidecum asupra nivelului de risc și

		<p>Prin proiectul propus, se reduce drastic capacitatea autorității publice de a interveni sau retrage licențe. Într-un regim cu termen limitat, statul poate reanaliza periodic dacă operatorul mai este conform, poate refuza reînnoirea fără a fi acuzat de expropriere, poate introduce condiții noi de protecție a consumatorilor și să le aplice la reînnoire. Într-un regim nelimitat, statul va trebui să retragă licența prin proceduri contencioase, ceea ce va genera:</p> <p>procese administrative și judiciare costisitoare;</p> <p>intervenții ale statului întârziate în timp (pe durata litigiilor) și perpetuarea riscurilor și impacturilor negative;</p> <p>pretenții de despăgubire invocând „drepturi dobândite”;</p> <p>presiuni de lobby și corupție pentru a bloca eventuale intervenții.</p>	<p>potențialelor încălcări sau infracțiuni care pot apărea în acest domeniu de activitate.</p>
		<p>La pct.2 al Art. XL, propunerea expusă nu se acceptă. Activitatea de plasare în muncă este un serviciu cu impact major asupra drepturilor omului și pieței muncii care implică:</p> <ul style="list-style-type: none"> - risc de exploatare prin muncă, trafic de persoane, muncă forțată sau practici abuzive (de ex. comisioane ilegale, condiții de muncă degradante etc.); - interacțiune directă cu persoane vulnerabile (șomeri, tineri, migranți, persoane cu dizabilități); - colectarea și gestionarea datelor personale sensibile. <p>Astfel, excluderea licențierii acestei activități va genera renunțarea statului la un instrument de prevenție, control și garantare a standardelor minime în domeniul protecției sociale și a muncii cetățenilor.</p> <p>Bunele practici europene mențin regimul de licențiere sau autorizare pentru agențiile de muncă. În majoritatea statelor UE, inclusiv România, Germania, Franța agențiile de plasare în muncă necesită autorizare/licență din partea autorității competente în domeniul muncii; sunt supuse condițiilor stricte de etică, capacitate financiară, experiență și protecție a angajaților; există regimuri de control periodic, sancțiuni și suspendare a activității. Eliminarea licențierii în Republica Moldova ar face ca sectorul să devină mai vulnerabil decât în țările vecine sau europene, atrăgând riscuri de dumping social, rețele de trafic de persoane și migrație abuzivă necontrolată.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>S-a eliminat propunerea de transformare a licenței în notificare. S-a propus simplificarea mecanismului actual de licențiere prin anularea/revizuirea unor condiții de licențiere, cum ar fi de exemplu anularea obligației de a coordona cu Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă a proiectele contractelor de muncă, intermediere, revizuirea/precizarea cerințelor față de nivelul de studii pentru angajații agențiilor private, etc.</p>

		<p>Prin urmare, propunerea de excludere a activității de plasare în câmpul muncii de la regimul de licențiere: subminează capacitatea statului de a combate exploatarea prin muncă și activitatea ilegală; încalcă motive imperative de interes general, în special protecția lucrătorilor și prevenirea abuzurilor; creează un dezechilibru periculos între liberalizarea pieței și protejarea demnității umane și a muncii decente.</p>	
		<p>La Art. XLIII din proiect, excluderea activității de broker vamal de la regimul de licențiere este o măsură care contravine unor principii fundamentale ale legislației europene și internaționale în domeniul comerțului și al reglementării activităților economice.</p> <p>Activitatea de broker vamal – prin natura sa – presupune intermedierea și reprezentarea altor persoane în fața autorităților vamale, inclusiv în ceea ce privește calculul, declararea și achitarea taxelor vamale, accizelor și TVA-ului la import/export. Aceasta generează o răspundere directă pentru corectitudinea datelor declarate și conformitatea cu regimul juridic vamal, cu implicații fiscale și de securitate semnificative.</p> <p>Prin urmare, licențierea brokerilor vamali la nivel național reprezintă un instrument esențial pentru:</p> <p>Asigurarea unui control riguros asupra operatorilor care au acces direct la sistemele informatice vamale și gestionează obligațiile fiscale ale terților;</p> <p>Verificarea prealabilă a respectării criteriilor de integritate profesională, competență tehnică și capacitate financiară.</p> <p>Prevenirea fraudei fiscale și protejarea interesului public, având în vedere riscurile legate de vămuirea fictivă, subevaluarea mărfurilor, sau eludarea taxelor vamale.</p> <p>În concluzie, reglementarea prin autorizare sau licențiere a activității de broker vamal este pe deplin justificată nu doar din perspectiva interesului național, ci și în spiritul legislației europene, care recunoaște și stimulează parteneriatele responsabile între autoritățile vamale și operatorii economici autorizați. Licențierea este, astfel, un</p>	<p>Nu se acceptă. Propunerea de a înlocui regimul permisiv al activității de broker vamal cu o procedură de notificare nu echivalează cu o dereglare sau relaxare a cadrului de conformitate. Dimpotrivă, această modificare urmărește eficientizarea administrativă și alinierea la principiile unei guvernări inteligente, fără a slăbi capacitatea statului de a supraveghea, controla și sancționa activitatea desfășurată. Regimul de notificare presupune în continuare declararea activității către autoritatea competentă, iar această notificare poate fi însoțită de informații esențiale privind identificarea operatorului, calificarea profesională, capacitatea tehnică și alte criterii relevante. Diferența majoră constă în faptul că notificarea nu este condiționată de o aprobare expresă a statului, eliminând astfel arbitriul administrativ, întârzierile nejustificate și costurile suplimentare pentru operatori. De asemenea, autoritatea publică păstrează integral competența de a exercita controale ulterioare, de a suspenda sau interzice desfășurarea</p>

		<p>mijloc de aliniere la standardele europene de conformitate, profesionalism și securitate în domeniul vamal.</p> <p>De asemenea, conform articolului XVI din Acordul General pentru Tarife și Comerț (GATT) și al Acordului Organizației Mondiale a Comerțului (OMC) privind comerțul de servicii, statele membre sunt obligate să asigure transparența și responsabilitatea în ceea ce privește reglementările comerciale și vamale. Activitățile de brokeraj vamal joacă un rol esențial în asigurarea că comerțul internațional se desfășoară conform reglementărilor, iar eliminarea licențierii ar compromite acest obiectiv și ar încălca principiul transparenței și al responsabilității din cadrul OMC.</p> <p>Eliminarea licențierii activității de broker vamal riscă să deschidă ușa unor practici economice abuzive, ceea ce ar afecta negativ integritatea pieței interne și competitivitatea justă a pieței interne.</p>	<p>activității în caz de neconformitate și de a aplica sancțiuni. Astfel, instrumentele de protecție a interesului public și de asigurare a conformității rămân intacte, dar sunt aplicate într-un cadru mai suplău, mai transparent și mai puțin birocratic. În ceea ce privește argumentul referitor la practicile europene, este important de subliniat că nici Codul Vamal al Uniunii Europene și nici reglementările Organizației Mondiale a Comerțului nu impun obligativitatea unui regim permisiv de licențiere pentru activitatea de reprezentare vamală. În majoritatea statelor membre UE, activitatea de broker vamal este reglementată prin norme fiscale și vamale clare, nu prin licențe în sens formal. În acest sens, propunerea de înlocuire a licenței cu notificarea contribuie la simplificarea reglementărilor fără a slăbi controlul statului, aducând totodată sistemul național în pas cu bunele practici europene.</p>
		<p>Totodată, propunem următoarele modificările și completările de rigoare asupra prevederilor:</p>	
		<p>I. La Art. XXIV. - Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr. 170-175, art.494), după cum urmează:</p>	
		<p>În tot textul legii:</p>	
		<p>- cuvintele „cererea (declarația)” de substituit cu cuvântul „cererea”;</p>	<p>Nu se acceptă. În unele legi de specialitate mai figurează termenul „declarație” în loc de cerere (ex. L291/2016)</p>
			<p>Se acceptă.</p>

	<p>- sintagma „Ministerul Economiei” de substituit cu sintagma „Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării”;</p> <p>-cuvintele „serviciul e-licențiere” de substituit cu sintagma „<i>platformele/sistemele informatice specializate gestionate de autoritățile publice competente</i>”;</p>	
	<p>- cuvintele „portalul unic al serviciilor publice” de substituit cu cuvintele „platformele tehnologice gestionate de autoritățile publice competente”.</p>	<p>Nu se acceptă. În conformitate cu Legea nr.234/2021, solicitarea și eliberarea actelor permise se efectuează preponderent pe portalul guvernamental al serviciilor publice (în conformitate cu avizul AGE).</p>
	<p>La articolul 2, noțiunea „Sistemul informațional automatizat de gestionare și eliberare a actelor permise” se completează în final cu textul „accesat direct sau prin intermediul portalului guvernamental al serviciilor publice, cu excepția actelor permise din domeniul comerțului cu mărfuri strategice”.</p>	<p>Nu se acceptă. Nu este clar raționamentul propunerii, odată ce în prezent actele în cauză deja sunt în SIA GEAP.</p>
	<p>Articolul 4:</p>	
	<p>la alineatul (1³), cuvintele „poate refuza eliberarea actului permisiv” se substituie cu cuvintele “poate refuza eliberarea/prelungirea/reperfectarea actului permisiv”;</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>alineatul (3) se completează în final cu următoarea propoziție: „Pentru fiecare gen de activitate supus reglementării prin licențiere autoritatea emitentă va elibera doar o singură licență”.</p>	<p>Nu se acceptă. Nu este clară necesitatea dar și logica enunțului propus. Numărul de licențe și regimul juridic al fiecărui tip de licență se reglementează de legea de specialitate.</p>
	<p>La articolul 4² alineatul (4), de exclus cuvintele „sau pe suport de hârtie”.</p>	<p>Nu se acceptă. În special registrul cererilor încă se duce pe suport de hârtie de multe autorități, în special APL.</p>
	<p>La articolul 6 alineatul (1¹) de exclus sintagma „, după caz,” în textul plasat între paranteze, cuvântul „fără” se substituie cu cuvântul „cu”.</p>	<p>Nu se acceptă. Excluderea cuvântului „fără” și impunerea semnăturii electronice face inutilă întreaga normă.</p>

		<p>Articolul 8 alineatul (2), după sintagma „a duplicatului actului permisiv” se completează cu textul „ , precum și confirmarea publicării anunțului de pierdere a actului permisiv în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, „,</p>	<p>Nu se acceptă. Impunerea anunțului în MO este o măsură birocratică neeficientă sau chiar inutilă în majoritatea cazurilor. O astfel de completare necesită argumentare și analiză separată și nu corespunde cu scopul proiectului.</p>
		<p>Articolul 9:</p>	
		<p>în denumire, cuvântul „eliberare” se substituie cu cuvintele „eliberare/prelungire”;</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>la alineatele (1) și (3), după cuvintele „de eliberare” de completat cu cuvântul „/prelungire”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>La articolul 12⁴ alin.(4) lit. f) de abrogat.</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>Articolul 12⁵ alineatul (3), după sintagma „lista utilajului de joc (poziția 12)” de inclus textul „statul de apartenență al partenerului străin, denumirea partenerului străin (poziția 13)”.</p>	<p>Nu se acceptă. Astfel de prevederi nu se regăsesc în Legea nr.291/2016</p>
		<p>În tot textul articolul 12¹⁰, cuvântul „eliberarea” de substituit cu sintagma „eliberarea/prelungirea”.</p>	<p>Se acceptă parțial</p>
		<p>Anexa nr.1:</p>	
		<p>la compartimentul I: - poziția a 4-a se propune în următoarea redacție: „Licență pentru importul/exportul produselor din tutun și/sau produselor conexe ” 4. Importul/exportul produselor din tutun și/sau produselor conexe (produse din plante pentru fumat/produsele care conțin nicotină/țigăretele electronice), a dispozitivelor și a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora; importul și/sau prelucrarea industrială a tutunului nefermentat și/sau a tutunului fermentat; fabricarea produselor din tutun și/sau produselor conexe (produse din plante pentru fumat/produsele care conțin nicotină/țigăretele electronice), a dispozitivelor și a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora și/sau comercializarea angro a produselor din tutun și/sau produselor conexe (produse din plante pentru fumat/produsele care conțin nicotină/țigăretele</p>	<p>Nu se acceptă. Propunerea nu este argumentată.</p>

electronice), a dispozitivelor și a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora și/sau a tutunului nefermentat și/sau a tutunului fermentat”;				
- poziția a 13-a se propune în următoarea redacție: „Licență pentru activitatea legată de plasarea în câmpul muncii a cetățenilor în țară și/sau a cetățenilor Republicii Moldova în străinătate”.		Se acceptă.		
la compartimentul II:				
- pozițiile 1.- 3., din proiect, se modifică, după cum urmează:		Se acceptă.		
1.	Autorizație individuală de import al mărfurilor strategice	Agenția Servicii Publice	Gratuit	Autoprizațiile privind mărfurile strategice vor fi incluse
2.	Autorizație individuală de export al mărfurilor strategice		Gratuit	
3.	Autorizație globală de export al mărfurilor strategice		Gratuit	
se completează cu pozițiile 4-10, după cum urmează:				
4.	Autorizație generală națională de export al mărfurilor strategice	Agenția Servicii Publice	Gratuit	În funcție de solicitare
5.	Autorizație individuală de tranzit al mărfurilor strategice		Gratuit	În funcție de solicitare

		6. Autorizație individuală de transbordare al mărfurilor strategice		Gratuit	În funcție de solicitare	
		7. Autorizație individuală de transportare al produselor militare		Gratuit	În funcție de solicitare	
		8. Autorizație individuală de asistență tehnică al mărfurilor strategice		Gratuit	În funcție de solicitare	
		9. Autorizație individuală de servicii de intermediere al mărfurilor strategice		Gratuit	În funcție de solicitare	
		10. Autorizație de import, export, fabricare și comercializare a echipamentelor de fabricare a produselor din tutun.	Agencia Națională pentru Siguranța Alimentelor	Gratuit	În funcție de solicitare	
	Totodată, urmează a fi renumerotate corespunzător pozițiile ulterioare din compartimentul II al Anexei I, din proiect;					
	pozițiile nr.59 și 60 din proiect se propune de a fi excluse. În acest sens menționăm că în Nomenclatorul actelor permissive eliberate de către					Nu se acceptă.

	<p>autoritățile emitente persoanelor fizice și persoanelor juridice pentru practicarea activității de întreprinzător, aprobat prin Legea nr.160/2011 , ca acte permissive încadrate în categoria autorizațiilor figurează „Înregistrare de stat a persoanelor juridice a sucursalelor acestora” și „Înregistrare de stat a întreprinzătorilor individuali” (compartimentul II, pct. 76-77) – fiind o prevedere ce contravine Codului Civil și însăși obiectului și scopului Legii nr. 160/2011 , creând astfel un conflict sau dezechilibru normativ între prevederi legislative care ar trebui să fie coerente. O ipotetică admitere și calificare a „înregistrării de stat a persoanei juridice” ca fiind act permisiv, ar sugera și aplicarea procedurii de suspendare și retragere a actului permisiv de către stat – acțiuni absolut imposibile și inadmisibile juridic pentru persoana juridică, în calitatea sa de subiect de drept constituit în condițiile legii.</p> <p>Conform art.41 alin.(1) lit. b) din Legea nr. 160/2011 , autorizație este actul permisiv care se referă la acordarea anumitor drepturi de activitate și la atestarea întrunirii anumitor condiții de către agentul economic.</p> <p>Potrivit art.2 din Legea nr.220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, înregistrarea de stat este acțiunea organului înregistrării de stat ce constă în certificarea faptului constituirii, reorganizării, lichidării, suspendării sau reluării activității persoanelor juridice, sucursalelor acestora, precum și a faptului modificării actelor de constituire ale persoanelor juridice, înscrierii datelor în Registrul de stat, care are ca efect dobândirea și încetarea capacității juridice a persoanelor juridice, obținerea și încetarea de către persoanele fizice a calității de întreprinzător individual.</p> <p>În conformitate cu prevederile art. 176 alin. (1) și art. 179 alin.(1) din Codul civil, din momentul înregistrării de către organul înregistrării de stat persoana juridică ia naștere ca subiect al raporturilor juridice. Din același moment aceasta obține și capacitate juridică. La data înregistrării de stat persoana juridică dobândește capacitatea de folosință, ce reprezintă aptitudinea</p>	<p>Înregistrarea de stat prevăzută la pozițiile nr.59 și 60 din proiect se califică ca act permisiv în sensul prevederilor Legii 160/2011 , în special a noțiunii de <i>act permisiv</i>, prevederilor art.4. Activitatea de întreprinzător fără această înregistrare este interzisă și pasibilă de sancționare (Articolul 241 din Codul penal).</p>
--	---	--

		<p>persoanei de a avea drepturi și obligații civile, care încetează la data radierii acesteia din Registrul de stat al persoanelor juridice.</p> <p>Persoana juridică și persoana fizică întreprinzător individual poate solicita acte permise numai după înregistrarea de stat organul înregistrării de stat a persoanelor juridice, după ce dobândește capacitate de folosință, iar actele permise se eliberează de către autoritățile emitente persoanelor juridice și persoanelor fizice întreprinzători individuali deja înregistrate la organul înregistrării de stat.</p> <p>Totodată, Legea nr.160/2011 instituie norme unitare ce vizează procedura de reglementare prin autorizare a activității de întreprinzător, aplicată de autoritățile emitente atât persoanelor fizice, cât și persoanelor juridice pentru practicarea activității de întreprinzător sau a unei alte activități prevăzute de lege, conexe cu activitatea de întreprinzător și indispensabilă ei.</p> <p>Legea nr.160/2011 stipulează la art. 4 alin.(1) lit. a) că nu sunt acte permise și nu necesită a fi incluse în Nomenclatorul actelor permise serviciile publice, inclusiv serviciile de informare, expertizare sau examinare, actele confirmative și alte documente oficiale (sub formă de aviz, coordonare, confirmare etc.) care nu întrunesc criteriile definiției stabilite de legea menționată.</p> <p>Reieșind din prevederile legale, înregistrarea de stat a persoanelor juridice, a sucursalelor acestora, precum și înregistrarea de stat a întreprinzătorilor individuali nu cade sub incidența Legii nr.160/2011 și urmează să fie exclusă din Nomenclatorul actelor permise eliberate de către autoritățile emitente persoanelor fizice și persoanelor juridice pentru practicarea activității de întreprinzător.</p>	
		Anexa nr.2:	
		la poziția a 2-a, cuvintele „băuturilor alcoolice” de substituit cuvintele „producției alcoolice”; (în conformitate cu prevederile pct. 2 din Anexa nr. 1 la Legea nr. 160/2011);	Se acceptă.
		poziția a 4-a se propune de expus în următoarea redacție: ”4. Importul/exportul produselor din tutun și/sau produselor conexe (produse pentru fumat/produsele care conțin nicotină/țigărele electrice, dispozitivelor și a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a	Nu se acceptă. Nu este argumentată suficient propunerea de modificare

		<p>importul și/sau prelucrarea industrială a tutunului nefermentat și/sau a tutunului fermentat; fabricarea produselor din tutun și/sau produselor conexe (produse din plante pentru fumat/produsele care conțin nicotină/țigăretele electronice), a dispozitivelor și a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora și/sau comercializarea angro a produselor din tutun și/sau produselor conexe (produse din plante pentru fumat/produsele care conțin nicotină/țigăretele electronice), a dispozitivelor și a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora și/sau a tutunului nefermentat și/sau a tutunului fermentat</p>			
		<p>a) importul/exportul produselor din tutun și/sau produselor conexe (produse din plante pentru fumat/produsele care conțin nicotină/țigăretele electronice), a dispozitivelor și a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora</p>		26000	
		<p>b) importul și/sau prelucrarea industrială a tutunului nefermentat și/sau a tutunului fermentat și/sau comercializarea angro a tutunului nefermentat și/sau a tutunului fermentat</p>		26000	
		<p>c) fabricarea și comercializarea angro a produselor din tutun și/sau produselor conexe (produse din plante pentru fumat/produsele care conțin nicotină/țigăretele electronice), a dispozitivelor și a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora</p>		26000	
		<p>d) comercializarea angro a produselor din tutun și/sau produselor conexe (produse din plante pentru fumat/produsele care conțin nicotină/țigăretele electronice), a dispozitivelor și a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora</p>		26000”	
		<p>II. La Art. XXI. – Legea nr. 278/2007 privind controlul tutunului (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.258–261, 13 art.489), se propune de completat cu Articolul 32¹ cu următorul cuprins: “Articolul 32¹. Autorizarea importului, exportului, fabricării și comercializării echipamentelor de fabricare a produselor din tutun (1) Importul, exportul, fabricarea și comercializarea echipamentelor de fabricare a produselor din tutun se efectuează în bază de autorizației, eliberate în conformitate cu prevederile Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, cu condiția respectării: a) desfășurării activității de diligență;</p>	<p>Nu se acceptă. Propunerea nu este argumentată suficient și nu corespunde cu obiectivul proiectului de simplificarea a actelor permissive. Propunerea urmează a fi obiectul unei inițiative legislative separate.</p>		

		<p>b) înștiințării autorităților competente despre încălcarea obligațiilor ce decurg din prevederile prezentei legi;</p> <p>c) respectarea cadrului normativ din domeniu.</p> <p>(2) Pentru eliberarea/prelungirea autorizației de import, export, fabricare și comercializare a echipamentelor de fabricare a produselor din tutun, solicitantul depune o cerere la care se anexează următoarele documente:</p> <p>a) copia de pe contractul încheiat cu compania care importă/ exportă/ comercializează echipamentele de fabricare a produselor din tutun și de pe documentul comercial (factură, invoice, proformă);</p> <p>b) copia de pe certificatul de origine și/sau actul de proprietate a echipamentelor de fabricare a produselor din tutun (după caz);</p> <p>c) documentele privind caracteristicile tehnice și calitative ale echipamentelor de fabricare a produselor din tutun;</p> <p>d) certificatul utilizatorului final (în cazul exportului și comercializării);</p> <p>e) declarația pe proprie răspundere privind respectarea art. 20¹ al prezentei legi.</p> <p>(3) În autorizația de import, export, fabricare și comercializare a echipamentelor de fabricare a produselor din tutun se indică tipul concret al produsului (marca) tranzacționat.</p> <p>(4) Importul, exportul, fabricarea și comercializarea echipamentelor de fabricare a produselor din tutun se efectuează de către agenții economici deținători de autorizație.</p> <p>(5) Eliberarea, prelungirea sau reperfectarea autorizației de import, export, fabricare și comercializare a echipamentelor de fabricare a produselor din tutun se efectuează gratuit.”</p>	
		<p>III. La pct.2 al Art. XL. - Legea nr.105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.295–308, art.448), cu modificările ulterioare, art.27¹ alin. (1) lit. a), precum și la pct.4, art.58 alin. (3) lit. a), cuvintele „forma juridică și IDNO” se propune de substituit cu textul „forma juridică de organizare și numărul de identificare de stat (IDNO)”.</p>	<p>Nu se acceptă. Propunerea urmează a fi obiectul unei inițiative legislative separate.</p>

<p>19. Casa Națională de Asigurări Sociale (demersul nr. 6043 din 07.05.2025)</p>	<p>1.La Art. IV din proiect, în Legea nr. 93/1998 cu privire la patenta de întreprinzător în pct. 4 alin. (5) cuvintele „accesării sistemelor informaționale relevante” se substituie cu cuvintele „platformei de interoperabilitate (MConnect)”.</p> <p>2. La Art. IV, pct. 4 din proiect, după alin. (5) se completează cu un alineat nou (5¹) în următoarea redacție: „(5¹) Pentru verificarea faptului achitării contribuției de asigurare socială pentru întreaga perioadă solicitată de desfășurare a activității în baza patentei de întreprinzător sau a faptului scutirii de plata contribuției, Serviciul Fiscal de Stat furnizează Casei Naționale de Asigurări Sociale informația privind persoanele care au solicitat eliberarea sau prelungirea patentei de întreprinzător, precum și perioada de desfășurare a activității, prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect).”</p> <p>Argumentare: Serviciul Fiscal de Stat urmează să efectueze verificarea achitării contribuției de asigurare socială de stat pentru întreaga perioadă solicitată de desfășurare a activității în baza patentei de întreprinzător sau a faptului scutirii de plata contribuției, Casa Națională de Asigurări Sociale va lua la evidență în calitate de plătitori de contribuții la bugetul asigurărilor sociale de stat și în calitate de asigurat pentru perioada în care persoana desfășoară activitate în baza patentei de întreprinzător. Totodată, această informație va servi drept temei pentru înregistrarea perioadelor de achitare a contribuțiilor de asigurări sociale de stat în extrasul din contul persoanei asigurate. Respectiv, după efectuarea înregistrărilor de rigoare în Sistemul Informațional „Protecția Socială” se vor efectua verificările menționate. Actualmente acest proces funcționează, însă nu este reglementat legislativ.</p>	<p>Se ia act.</p> <p>Prevederea a fost ajustată în bază avizului Ministerului Finanțelor care are același scop. Vă rugăm să analizați redacția ajustată.</p>
	<p>3. La Art. IV, după pct. 7, proiectul se completează cu un punct nou 8., în următoarea redacție: „8. Articolul 17 - alineatul (2) cuvintele „pensie minimă” se substituie cu cuvintele „pensia pentru limită de vârstă”; - alineatul (3) cuvintele „vechimea în muncă” se substituie cu cuvintele „stagiul de cotizare”;</p>	<p>Se acceptă</p>

		<p>- alineatul (4) cuvintele „legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul respectiv” se substituie cu cuvintele „Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale”.</p> <p>Argumentare: Propunerile de ajustare a prevederilor art.17 din Legea nr. 93/1992 cu privire la patenta de întreprinzător au drept scop aducerea în concordanță a acestora cu reglementările legislației sistemului public de asigurări sociale.</p> <p>Potrivit pct. 1.7 din anexa nr. 1 la Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale, tipurile prestațiilor sociale asigurate pentru titularii patentei de întreprinzător sunt „Pensia pentru limită de vârstă și ajutorul de deces”. Concomitent informăm, că categoriile de plătitori și de asigurați, cotele de contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, baza de calcul al acestora și termenele de virare la bugetul asigurărilor sociale de stat, precum și tipurile prestațiilor sociale asigurate sunt prezentate în anexa nr. 1 la Legea nr. 489/1999, acestea au fost transferate din legea bugetului asigurărilor sociale de stat anuală.</p>	
20.	<p>Consiliul Audiovizualului (demersul nr. 57/02- din 08.05.2025)</p>	<p>Propunem substituirea textului “Licenței pentru activitatea de emisie pentru difuzarea serviciilor de programe pe cale radioelectrică terestră și/sau prin orice alte mijloace de telecomunicații decât cele radioelectrice terestre” de la rândul 19 din rubrica ”Actul permisiv” din Tabelul ”Actele permissive care fac parte din categoria licențelor” cu textul “Licenței de emisie pentru activitatea de difuzare a unui serviciu media audiovizual liniar “, or, conform prevederilor art.1 din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, licenta de emisie este definita ca „act permisiv emis de către Consiliul Audiovizualului prin care unui furnizor de servicii media, aflat in jurisdicția Republicii Moldova, și se acordă dreptul de a difuza un anumit serviciu media audiovizual liniar”.</p> <p>La fel, urmeaza a fi substituit textul ”Autorizație de retransmisie” de la rândul 38 din Tabelul II. Actele permissive care se incadrează in categoria autorizațiilor” cu textul ”Autorizație de retransmisiune” și sintagma .6 ani” cu sintagma ,10 ani”,or, odata cu aprobarea Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, a fost modificata denumirea autorizatiei din retransmisie în autorizatie</p>	<p>Se acceptă.</p>

		de retransmisiune și termenul de valabilitate al acesteia de la 6 ani la 10 ani, conform art. 54 alin. (4) din Cod: „Autorizația de retransmisiune se eliberează fără concurs, pe un termen de 10 ani conține..”	
21.	Agencia Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (demersul nr. 01-DJAC/926 din 07.05.2025)	<p>Agencia Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (ANRCETI) i comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor asupra acestuia.</p> <p>Suplimentar, ținem să menționăm că Parlamentul Republicii Moldova a adoptat în a doua lectură proiectul de Lege a comunicațiilor electronice nr. 72/2025, care va intra în vigoare din data de 1 ianuarie 2026, iar lista actelor permissive eliberate de către ANRCETI va fi revizuită în conformitate cu prevederile noii legi. Respectiv, permisul tehnic eliberat de ANRCETI, conform Nomenclatorului actelor permissive, anexă la Legea privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător nr.160/2011 , urmează să fie exclus.</p>	Se acceptă.
22.	Agencia Nationala pentru Reglementare in Energetica (demersul nr. 06-01/2530 din 08.05.2025)	<p>Pe tot parcursul proiectului enuntul “Agencia verifică înregistrarea persoanei in Registru/ de stat al persoanelor juridice prin intermediul platformei de interoperabilitate, fora a solicita prezentarea unui document confirmativ, in conformitate cu Legea nr. 142/2018 privind schimbul de datei interoperabilitate “, consideram necesar sa fie exclus.</p> <p>Argumentarea: Analizand proiectul In cauzll, se constata ca ANRE In calitate de autoritate emitenta, este obligata sa verifice existenta antecedentelor penale, a cartelei de Inregistrare a echipamentului de casa și control, inregistrarea in Registrul persoanelor juridice din Republica Moldova, alte date care tin de administratori, fondatorii/beneficiarii, capitalul social al solicitantilor de licena, prin intermediul platformei de interoperabilitate, in conformitate cu Legea nr.142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate.</p> <p>In prezent ANRE nu define careva posibilitati tebnice reale de interconectare cu alte sisteme informationale sau prin protocoale de scimb de date cu alte institufii, nici un sistem electronic operat de ANRE, inclusiv eel utilizat Ia eliberarea de acte permissive,- SIA GEAP, nu este in acest moment configurat sau capabil sa efectueze schimburi de date automatizate sau sa acceseze baze externe de date</p>	Nu se acceptă. Poziția ANRE conform căreia nu ar fi oportună renunțarea la solicitarea documentului de înregistrare pe motiv că „ar lipsi autoritatea de garanții privind autenticitatea informației”, nu este justificată nici legal, nici tehnic. Legea nr. 142/2018 privind schimbul de date și interoperabilitate este un act normativ special care prevalează în raport cu cerințele generale de documentare, stabilind obligația autorităților să nu solicite de la cetățeni sau companii informații care pot fi verificate prin sistemele statului. Obligatorietatea verificării prin interoperabilitate este o măsură de eficiență administrativă, nu o opțiune. Registrul de stat al persoanelor juridice este sursa oficială a statutului juridic al întreprinderilor – mai exactă și

pentru confirmarea veridicității informațiilor furnizate de solicitanții de licență.

Respectiv, includerea în lege a unei prevederi care presupune o colaborare digitală efectivă între sisteme informaționale interinstituționale este în prezent prematură și inaplicabilă, riscând să creeze obligații formale care nu pot fi puse în practică. Aceasta ar conduce la blocaje procedurale și interpretări confuze în aplicarea legii.

Mai mult ca atât, toate documentele pentru care se impun proceduri administrative costisitoare, precum *”interconectarea sistemelor informaționale sau prin protocoale de schimb de date”* de fapt, la momentul solicitării licențelor respective, deja sunt sau trebuie să fie definite de solicitant.

mai actualizată decât un document imprimat care poate fi depășit sau falsificat. Verificarea online este nu doar legal admisă, ci mai sigură decât prezentarea unei copii fizice sau scanate. Mai mult, potrivit informațiilor oficiale disponibile pe platforma guvernamentală MConnect, ANRE este deja consumator autorizat de date din Registrul de stat al unităților de drept, gestionat de Agenția Servicii Publice. Aceasta înseamnă că ANRE are capacitatea tehnică și legală să verifice în timp real statutul de înregistrare al oricărei persoane juridice, fără a solicita prezentarea unui document confirmativ pe hârtie sau în format PDF.

A se vedea avizul AGE care indică: ” Conform art.6 alin.(3) din Legea nr.142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate, participanții publici sunt obligați să efectueze schimbul de date prin intermediul platformei de interoperabilitate și să asigure condițiile tehnice necesare realizării schimbului de date, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 2 alin. (4) (în cazul schimbului de date atribuite la secretul de stat, secretul bancar sau de alte date cu regim juridic special, se va aplica legislația specială în vigoare.). Totodată, potrivit art.6 alin.(5) din aceeași lege, doar schimbul de date între sistemele informaționale deținute de acele părți publice poate avea

			<p>loc și în afara platformei de interoperabilitate. Subsecvent, schimbul de date dintre sistemele informaționale ale Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică și cele ale altor autorități competente din Republica Moldova urmează a fi realizată prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect).”</p>
		<p>Totodata, attentionam, ca nu toate autoritățile publice dețin la momentul actual ”Sisteme informaționale” in regim electronic și respectiv interconectarea nu este posibilă, iar procesul de eliberare a licențelor nu poate fi oprit sau continuat țara a asigura existența unor condiții minime de pregătire pentru prestarea activităților Într-un domeniu strategic. De menționat, Registrul de stat al obiectivelor industriale și instalațiilor tehnice potențial periculoase” (SI RSOIITPP) urma să fie disponibil în regim on-line Inca din data de 15.01.2024, Insa până la moment acesta nu este funcțional. Prin urmare, reieșind din faptul că activitățile reglementate de ANRE poartă un impact sporit asupra securității energetice a statului și asupra drepturilor consumatorilor finali de a beneficia în mod continuu și sigur de produse și servicii pe piața energetică și serviciul public de alimentare cu apă și canalizare, considerăm prematură optimizarea în mod maximal a corespunderii condițiilor de licențiere, care de fapt confirmă cea mai minimă pregătire a titularului de licență pentru prestarea serviciilor sigure și calitative pe piața. În continuare, vor fi prezentate obiectivele și propunerile, structurale pe articolele actelor normative supuse modificării.</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>1) La art. VIII, art.15 alin. (2) din Legea nr. 461/2001 privind piața produselor petroliere, Agenția nu susține propunerea de substituie a obligației de a prezenta documente justificative privind mijloacele tehnice și de personal calificat cu o simplă declarație pe propria răspundere, întrucât aceasta ar compromite verificarea reală a</p>	<p>Se acceptă.</p>

capacitatii solicitantilor de a desfașura activități în domeniul produselor petroliere.

Argumentarea: in redactia actuala a art. 15 alin. (2) din Legea nr. 461/2001, se impune expres prezentarea de catre solicitantul de licenta a documentelor justificative care sa ateste dispunerea de mijloace tehnice și de personal calificat în vederea desfașurarii activitatii pentru care se solicita licenta. Aceasta cerinta este esentiala pentru a asigura respectarea standardelor de siguranta, protectia mediului și buna functionare a pietei produselor petroliere.

Inlocuirea acestei obligatii cu o declaratie pe propria raspundere ar diminua considerabil mecanismul administrativ de verificare, eliminand posibilitatea autorității de reglementare de a confirma în mod obiectiv existenta resurselor tehnice și a personalului calificat la noii operatori pe piata produselor petroliere. Activitatile din sectorul produselor petroliere necesita personal specializat, capabil sa opereze instalatiile și sa raspunda prompt In situatii de urgenta. În lipsa unui mecanism real de verificare a competentelor, operatorii licentiatii ar putea angaja personal neinstruit, ceea ce ar cre te riscul de avarii și accidente de munca.

Un risc major il reprezinta posibilitatea licentierii unor operatori nepregatiti. Declaratia pe propria raspundere nu garanteaza existenta reala a specialiștilor necesari, ceea ce poate favoriza aparitia unor companii fictive sau operatori fara capacitate tehnica, cu riscuri directe asupra stabilitatii pietei și sigurantei consumatorilor.

Avand In vedere ca produsele petroliere sunt bunuri strategice, iar activitatile de depozitare, transport, distributie și comercializare implica riscuri semnificative pentru sanatate, siguranta publica și mediu, mentinerea unor cerinte stricte de autorizare este justificata. Aceasta abordare este aliniata cu prevederile Directivei (UE) 2024/1203, care permite impunerea unor conditii de autorizare In baza interesului general, inclusiv pentru protejarea sanatatii și sigurantei publice.

Totodata, lipsa documentelor justificative privind mijloacele tehnice ar permite obtinerea licentei de catre operatori fără capacitate reala, ceea ce ar spori riscurile de nerespectare a legislatiei.

Licentierea exclusiv pe baza unei declaratii, fara verificari concrete, ar putea conduce la utilizarea unor spatii neautorizate pentru stocarea și comercializarea produselor petroliere, cu consecinte grave: incendii, explozii, accidente industriale, poluare și diminuarea controlului statului asupra respectarii normelor de siguranta, punand In pericol comunitatile din vecinatatea acestor activitati. In acest context, ANRE nu sustine modificarea art. 15 alin. (2) din Legea nr. 461 /200 și considera esentiala mentinerea obligatiei de a prezenta documente care confirma capacitatea tehnica. Totodata, Agentia ramane deschisa pentru identificarea solutiilor de simplificare procedurata, tara a compromite standardele de siguranta și profesionalism impuse solicitantilor.

2) La art. VIII, art. 15 alin. (2²) din Legea nr. 461/2001 privind piata produselor petroliere, se propune excluderea din proiectul legislativ a prevederilor care impun ANRE obligatia de interconectare digitala cu alte sisteme informationale sau de schimb automatizat de date, pana la crearea conditiilor tehnice necesare, Intrucat In prezent aceste capacitati nu exista, ceea ce face imposibila și prematura aplicarea acestor prevederi.

Argumentarea: Propunerea are la baza faptul ca în prezent, ANRE nu dispune de posibilitati tehnice reale de interconectare cu alte sisteme informationale ale autorităților publice și nici de protocoale funcționale de schimb automatizat de date. Niciunul dintre sistemele electronice gestionate de Agentie, inclusiv "Sistemul Informational Automatizat GEAP" utilizat pentru emiterea actelor permissive, nu este configurat sau capabil la acest moment sa efectueze schimburi de date în regim automat, ori sa acceseze baze de date externe in vederea verificarii veridicitatii informatiilor furnizate de solicitantii de licenta. In acest context, introducerea in legislatie a unei obligatii de colaborare digitala efectiva intre sistemele informationale ale institutiilor publice este, în prezent, prematura și dificil de aplicat. Exista riscul crearii unor obligatii formate care nu pot fi aplicate In practica, ceea ce ar putea conduce la blocaje procedurale și interpretări neunitare în procesul de aplicare a legii.

		<p>Mentionam, de asemenea, ca majoritatea documentelor ce necesita verificari suplimentare prin mijloace electronice sunt, de regula, deja detinute sau trebuie sa fie prezentate de catre solicitanti la momentul depunerii cererii de licenta. Totodata, nu toate autoritatile publice dispun în prezent de sisteme informationale functionale care sa permita interconectarea, ceea ce face imposibila implementarea unei verificari interinstitutionale electronice eficiente. Procesul de eliberare a licentelor nu poate fi suspendat sau conditionat de existenta unor instrumente tehnice înca nefunctionale, în special in sectoare strategice precum cel energetic.</p>	
		<p>3) La Art. XXIV, art. 42 alin. (7) din Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activitatii de întreprinzator, consideram necesar de expus in urmatoarea redactie: ”(7) Informatia cuprinsa în registrele cererilor actelor permissive este transparenta și accesibila prin internet. Registrele de acte permissive sunt formate și dezvoltate In modul în care sa asigure interoperabilitatea și interconexiunea cu alte resurse informationale de stat. La solicitarea autoritatii, posesorul și /sau detinatorul este obligat sa acorde acces nerestricționat și gratuit tuturor destinatarilor la registrele actelor permissive pentru a informa public despre drepturile acordate prin actele permissive în cauza și pentru a facilita procesul de eliberare de acte permissive pentru alte autoritati publice.”, Argumentarea: La momentul actual nu toate autoritatile emitente sunt posesori ai registrelor actelor permissive. De exemplu, posesor și detinator al SJA GEAP este Institutia Publica ”Agentia de Guvernare Electronica”. Prin introducerea formulării, posesorul este obligat sa acorde acces nerestricționat și gratuit tuturor destinatarilor”, se instituie un cadru procedural clar pentru initierea și acordarea accesului tuturor destinatarilor la registrul de acte permissive, fie ca este vorba despre autoritatea publica emitenta (primarie) sau detinatorul Registrului din cadrul SIA GEAP). In acest mod, se faciliteaza standardizarea fluxurilor informationale, se asigura respectarea cerintelor privind securitatea și controlul accesului la date, precum și se elimina blocajele administrative în procesul de publicare și reutilizare a informatiilor din registrele gestionate, raportat Hotararii</p>	<p>Se acceptă parțial, A fost completat cu specificarea „posesor sau deținător”</p>

		<p>Guvernului nr. 551 din 13 iunie 2018, prin care a fost aprobat Regulamentul privind modul de tinere a Registrului actelor permisive. Aceasta modificare permite descentralizarea responsabilitatilor, In special în situatiile în care registrele sunt dezvoltate, gazduite sau întretinute din punct de vedere tehnic de alte autoritati publice, in calitate de posesori și /sau detinatori ai resurselor informationale. În contextul consolidarii interoperabilitatii între autoritatile administratiei publice, este esential ca posesorii tehnici ai datelor sa fie obligati legal sa acorde acces nerestricționat și gratuit nu doar institutiei care administreaza registrul respectiv, ci și altor autoritati publice care justifica un interes legal sau functional.</p>	
		<p>4) La art. XXIV, din proiectul de lege, se propune expunerea art. 8 alin. (8) din Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activitatii de întreprinzator, in urmatoarea redactie: <i>”(8) Pentru actele permisive eliberate in forma de document electronic, autoritatea emitentii va elibera necondiționat, in cel mull 3 zile lucratoare, un exemplar al actului permisiv la adresa electronica indicata. “</i> Argumentarea: Scopul propunerii este de a exclude contradicțiile dintre art. 8 alin. (8) cu care se propune a fi completată Legea nr. 160/2011 și art. 12¹⁰ alin. (5) din Legea în vigoare. Astfel, la momentul actual taxa pentru eliberarea duplicatului de pe licenta constituie 585 lei indiferent de forma electronidi sau fizica. Prin introducerea in art. 8 alin. (8) din Legea mentionata a obligatiei de a elibera neconditionat și gratuit” exemplarul actului permisiv, se instituie prevederi contradictorii privind aplicarea taxei pentru licenta care se varsa Ia bugetul de stat. Astfel, pentru a nu admite careva interpretari ambigue și diminuari a varsarii taxelor de stat Ia buget, consideram necesar excluderea transfera Ia bugetul de stat pentru eliberarea/reperfectarea/duplicatul actului permisiv - care acorda titularului unele drepturi. Astfel, formatul actului permisiv (fizic, electronic) nu influenteaza în nici un mod taxa de stat instituita prin Lege.</p>	<p>Se acceptă parțial. Se operează modificări la art.12/10 așa încît taxa pentru eliberarea copiei sau dublicatului să se refere doar la copia pe purtător de hârtie, astfel varianta electronică va fi gratuită.</p>
		<p>5) La art. XXIV, art. 10 alin. (5) din Legea or. 160/2011 , ANRE nu sustine înlocuirea termenului ”3 zile” cu ,in urmatoarea zi lucratoare</p>	<p>Nu se acceptă.</p>

de la data primirii înștiințării”, deoarece această modificare nu corespunde procedurilor interne decizionale ale ANRE, unde hotărârile privind actele permissive sunt adoptate colegial de Consiliul de administrație, necesitând un interval minim de timp pentru analiza și deliberare.

Argumentarea: Potrivit art. 16 alin. (7) din Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică, adoptarea hotărârilor privind eliberarea, prelungirea, reperfectarea, suspendarea, reluarea valabilității sau retragerea licențelor și autorizațiilor revine exclusiv Consiliului de administrație al ANRE, - organ colegial format din cinci directori, deciziile fiind valabile doar cu votul a cel puțin trei membri.

Convocarea unei astfel de ședințe presupune o serie de pași administrativi indispensabili:

stabilirea disponibilității directorilor, elaborarea și distribuirea ordinii de zi, pregătirea documentației necesare, desfășurarea propriu-zisă a ședinței și adoptarea hotărârii.

Prin urmare, introducerea sintagmei “în următoarea zi lucrătoare de la data primirii înștiințării” ar impune un termen incompatibil cu mecanismul decizional intern al ANRE, afectând calitatea actului administrativ și punând în pericol principiile transparenței, legalității și temeiniciei.

Termenul actual de 3 zile lucrătoare asigură un echilibru adecvat între eficiența procedurală și exigențele legale ale procesului de reglementare.

Termenul de 3 zile nu este justificat, odată ce decizia autorității este una formală și se bazează pe hotărârea instanței. Luând în calcul că însăși hotărârea instanței se pregătește o perioadă de timp destul de îndelungată, autoritatea are suficient timp să-și pregătească din timp proiectul deciziei, fiind deja în cunoștință de cauză despre cererea de încetare a suspendării și, în multe cazuri chiar verdictul instanței.

		<p>6) La art. XXIV din proiectul de lege, pct. 17 “Anexa 1” la Legea nr. 160/2011 in Nomenclatorul actelor permissive din categoria licentelor, la pct. 13 din Tabel nu se regăsește licența pentru furnizarea gazelor naturale.</p> <p>De notat ca, în conformitate cu art. 12 a lin. (2) lit. e) din Legea nr. și 08/2016 cu privire la gazele naturale, activitățile de furnizare a gazelor naturale sunt supuse reglementării și necesită obținerea unei licențe eliberate de ANRE.</p> <p>Prin urmare, pentru a desfrășura legal activitatea de furnizare a gazelor naturale in Republica Moldova, este obligatorie obținerea unei licențe conforme cu prevederile legale menționate.</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>7) La art. XXVII, art. 33 alin. (3) din Legea or. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, ANRE nu susține substituirea documentelor justificative prevăzute la art. 33 alin. (3) din Legea nr. 303/2013 cu o declarație pe propria răspundere, întrucât acestea sunt indispensabile pentru verificarea capacității tehnice, financiare și organizatorice a operatorului, în special:</p> <p>c) Lista bunurilor din domeniul public sau privat aferente serviciului administrat;</p> <p>f) copiile contractelor de delegare sau concesiune, cu indicarea ariei de operare.</p> <p>Argumentarea: Întru susținerea propunerii menționam ca potrivit Legii nr. 303/2013, autoritățile administrației publice locale (APL) gestionează sistemele publice de alimentare cu apă și canalizare ca parte a infrastructurii tehnico-edilitare a unităților administrativ-teritoriale. APL are dreptul, în temeiul art. 8 alin. (1) lit. g) din aceeași lege, să delege gestionarea acestor servicii și bunuri publice unuia sau mai multor operatori.</p> <p>Prin urmare, pentru a elibera licența pentru furnizarea serviciului public de alimentare cu apă și canalizare, autoritatea emitentă trebuie să verifice ca APL a delegat acest drept operatorilor respectivi. Licența nu va avea valoare juridică dacă APL nu decide să acorde dreptul de</p>	<p>Se acceptă.</p>

		<p>gestiune unui operator care, prin declaratie pe propria raspundere, sustine ca indepline te conditiile de licentiere.</p> <p>Astfel, principiul declararii pe proprie raspundere contravine competentelor exclusive ale APL în conformitate cu art. 8 alin. (1) din Legea nr. 303/2013, APL sunt responsabile de planificarea și supravegherea executiei lucrarilor de investitii pentru dezvoltarea serviciului public de alimentare cu apa și canalizare. Acestea trebuie sa Intocmeasca programe multianuale pentru inlocuirea, extinderea și modernizarea infrastructurii, conform planurilor nationale și raionale de alimentare cu apa și canalizare.</p> <p>Astfel pentru exercitarea atribuțiilor menționate, APL și ANRE trebuie să aibă o bază documentara verificabila și autentică, care sa permita evaluarea legalitatii și eficien ei serviciilor prestate. De asemenea, lista bunurilor din domeniul public sau privat reprezinta fundamentul juridic pentru administrarea și exploatarea infrastructurii tehnico-edilitare. Aceste bunuri, In majoritatea lor proprietate publica, trebuie gestionate transparent de catre operatori. Acceptarea unei declaratii pe propria raspundere In locul unui document verificabil risca sa compromita integritatea patrimoniului public și poate conduce Ia utilizarea neautorizata sau abuziva a bunurilor publice.</p>	
		<p>8) La art. XXXV, art. 14 alin. (3) din Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, sintagma „alineatele (1)-(6)” consideram necesar de substituit cu sintagma „alineatele (2)-(6)”</p> <p>Argumentarea: ANRE nu sustine modificarea alin. (1) din art. 14 din legea nr. 107/2016, Intrucat excluderea sintagmei, în calitate de întreprindere”, ar duce Ia o formulare interpretabila a statutului de solicitant de licenta. Potrivit notiunii de act permisiv, definit de art. 2 din Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activitatii de Intreprinzator, acesta (autorizatia, licenta) atesta Investirea solicitantului cu o serie de drepturi și de obligatii pentru initierea, desfășurarea și/sau încetarea activiHitii de întreprinzator. Excluderea sintagmei, in calitate de intreprindere”, va pennite solicitarea și respectiv eliberarea licentelor și persoanelor juridice create în scop nelucrativ sau necomercial, fapt ce contravine scopului și obiectului Legii privind reglementarea prin autorizare a activitatii</p>	<p>Se acceptă.</p>

		<p>de întreprinzator. Totodata, aceasta formulare va permite persoanelor fizice sa poata solicita licente sau autorizatii pentru desfășurarea activitatilor reglementate In sectorul energetic flira a avea calitatea de Intreprindere, fapt ce contravine atat cadrului normativ national, cat și mecanismului Inregistrarii participantilor Ia piata angro de energie (Regulamentul UE nr. 1227/2011 privind integritatea și transparenta pietei angro de energie).</p> <p>Conform art. 34 alin. (1) din Codul civil, persoana fizica are dreptul sa practice activitate de Intreprinzator din nume și pe cant propriu din momentul Inregistrarii de stat In calitate de Intreprinzator individual sau In alt mod prevazut de lege.</p> <p>Aceasta norma stabilete o distinție clara Intre persoana fizica privata individual ca titular de drepturi și obligatii civile, versus celei care actioneaza In calitate de Intreprinzator printr-o forma de Inregistrare juridica. Activitatea economica cu caracter profesional, organizat și sistematic, cum este cea desfășurata pe piata energiei electrice, poate fi exercitata numai în cadrul unei forme juridice conforme.</p>	
		<p>9) La art. XXXVI, art. 14 alin. (3) din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, sintagma “alineatele (1)- (4)” consideram necesar de substituit cu sintagma ”alineatele (2) - (4)”.</p> <p>Argumentarea: ANRE nu sustine modificarea alin. (1) din art. 14 din Legea nr. 108/2016, Intrucat excluderea sintagmei “in calitate de fntreprindere”, ar duce Ia o formulare interpretabila a statutului de solicitant de licenta. Potrivit notiunii de act permisiv, definit de art. 2 din Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activitatii de Intreprinzator, aceasta (autorizatia, licenta) atesUi Investirea solicitantului cu o serie de drepturi și de obligatii pentru initierea, desfășurarea și/sau încetarea activitatii de întreprinzator. Excluderea sintagmei “în calitate de intreprindere”, va permite solicitarea și respectiv eliberarea licentelor, persoanelor juridice create în scop nelucrativ sau necomercial, fapt ce contravine scopului și obiectului Legii privind reglementarea prin autorizare a activitatii de întreprinzator. Totodata, aceasta formulare va permite persoanelor fizice sa poata solicita licente sau autorizatii pentru desfășurarea activitatilor reglementate In sectorul energetic flira a avea calitatea de</p>	<p>Se acceptă.</p>

		<p>Întreprindere, fapt ce contravine atât cadrului normativ național, cât și mecanismului înregistrării participanților la piața energiei (Regulamentul UE nr. 1227/2011 privind integritatea și transparența pieței energiei).</p> <p>Conform art. 34 alin. (1) din Codul civil, persoana fizică are dreptul să practice activitate de întreprinzător din nume și pe cont propriu din momentul înregistrării de stat în calitate de întreprinzător individual sau în alt mod prevăzut de lege.</p>	
		<p>9) La art. XXXVI, art. 14 alin. (3) din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, sintagma “alineatele (1)- (4)” considerăm necesar de substituit cu sintagma ,alineatele (2) - (4)”.</p> <p>Argumentarea: ANRE nu susține modificarea alin. (1) din art. 14 din Legea nr. 108/2016, întrucât excluderea sintagmei “în calitate de întreprindere”, ar duce la o formulare interpretabilă a statutului de solicitant de licență. Potrivit noțiunii de act permisiv, definit de art. 2 din Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, aceasta (autorizația, licența) atestă investiția solicitantului cu o serie de drepturi și de obligații pentru inițierea, desfășurarea și/sau încetarea activității de întreprinzător. Excluderea sintagmei “în calitate de întreprindere”, va permite solicitarea și respectiv eliberarea licențelor, persoanelor juridice create în scop nelucrative sau necomerciale, fapt ce contravine scopului și obiectului Legii privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător. Totodată, această formulare va permite persoanelor fizice să poată solicita licențe sau autorizații pentru desfășurarea activităților reglementate în sectorul energetic fără a avea calitatea de întreprindere, fapt ce contravine atât cadrului normativ național, cât și mecanismului înregistrării participanților la piața energiei (Regulamentul UE nr. 1227/2011 privind integritatea și transparența pieței energiei).</p> <p>Conform art. 34 alin. (1) din Codul civil, persoana fizică are dreptul să practice activitate de întreprinzător din nume și pe cont propriu din momentul înregistrării de stat în calitate de întreprinzător individual sau în alt mod prevăzut de lege.</p>	<p>Se acceptă.</p>

		<p>Aceasta normă stabilește o distincție clară între persoana fizică privată individuală ca titular de drepturi și obligații civile, versus celei care acționează în calitate de întreprinzător printr-o formă de înregistrare juridică. Activitatea economică cu caracter profesional, organizată și sistematic, cum este conform.</p>	
		<p>10) Art. XXXIX prin care se propune modificarea art. 63 alineatul (4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, prin completarea cu un enunț cu următorul cuprins: „Dacă adoptarea, aprobarea sau emiterea unui act normativ presupune instiluirea sau eliminarea unui act permisiv, în conținutul sau dispozițiile finale ale actului normativ de bază se includ modificările de rigoare la Nomenclatorul actelor permissive aprobat prin Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător”- considerăm necesar să fie exclus.</p> <p>Argumentarea: Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative reglementează principiile și regulile generale privind elaborarea, aprobarea și publicarea actelor normative. Astfel, ea nu face trimitere la legi sectoriale sau speciale, cu scopul de a-i păstra caracterul abstract și aplicabilitate largă.</p> <p>Totodată, Legea nr. 160/2011 conține reglementări speciale, aplicabile doar unor categorii de acte normative, care stabilesc/abrogă acte permissive pentru activități economice.</p> <p>Astfel, includerea în Legea nr. 100/2017 referiri în o lege specială, poate genera dependente nejustificate, fiind creată situația în care o modificare/abrogare a legii speciale va afecta indirect norma generală. În context, art. 63 alin. (2) din Legea nr. 100/2017 prevede că, modificările aduse actului normativ trebuie să se integreze armonios în actul respectiv, asigurându-se unitatea de stil și de terminologie, precum și succesiunea firească a elementelor structurale. Or, modificarea propusă oferă o reglementare atipică specială și nu se încorporează în cadrul general al actului normativ, din punct de vedere al caracterului și scopului acestuia.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>În privința reglementării activității de întreprinzător, Legea nr. 100/2017 conține trimiteri corespunzătoare, inclusiv la Legea nr. 235/2006.</p>
23.	Agentia Geodezie, Cartografie și Cadastru	La Art. XI – Legea nr. 989/2002 cu privire la activitatea de evaluare Proiectul supus examinării prevede:	Se ia act

(demersul nr. 36/01-06/533 din 06.05.2025)

1. abrogarea lit. a) și lit. d) ale alin. (2) din art. 15¹, care impun prezentarea de către solicitant a copiei actului de identitate și a cazierului judiciar;

2. completarea art. 15¹ cu un nou alineat (2¹), cu următorul conținut:
„(2¹) Verificarea identității solicitantului precum și a informației privind antecedentele penale ale acestuia se efectuează de către Comisia de certificare în condițiile Legii nr. 234/2021 cu privire la serviciile publice, fără implicarea solicitantului.”

În contextul celor propuse, menționăm că, la momentul prezentei avizări, Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru este autorul unui proiect de lege aflat în proces de expertizare (număr unic 238/AGCC/2025), care vizează modificarea cadrului normativ aplicabil domeniului de competență, inclusiv revizuirea integrală a art. 15¹ alin. (2) din Legea nr. 989/2002. În forma actuală a acestuia, se propune substituirea obligației de prezentare a cazierului judiciar cu o declarație pe propria răspundere a solicitantului privind lipsa antecedentelor penale în domeniul relevant. Deși proiectul nu prevede în mod expres eliminarea copiei actului de identitate, Agenția își exprimă disponibilitatea de a ajusta textul respectiv în etapa definitivării, în sensul corelării cu obiectivele de debirocratizare și digitalizare. Această ajustare va fi operată uniform pentru toate actele permissive emise de Agenție: certificatul evaluatorului, certificatul inginerului cadastral, precum și certificatul topogeodezic și cartografic.

Referitor la propunerea de completare cu alineatul (2¹), Agenția consideră că reglementarea modalității concrete de efectuare a verificării identității și a antecedentelor penale nu se impune a fi realizată la nivel de lege, aceste aspecte având caracter tehnico-procedural și ținând de organizarea activității Comisiei de certificare. Întrucât verificările din oficiu în condițiile Legii nr. 234/2021 presupun mecanisme administrative specifice, detalierea acestor proceduri este oportună în cadrul Hotărârii Guvernului nr. 817/2020 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la certificarea specialiștilor în domeniile geodeziei, cartografiei, prospecțiunilor

		<p>topografice, geoinformaticii, evaluării bunurilor imobile și cadastrului.</p> <p>Prin urmare, Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru consideră că nu se impune operarea modificărilor propuse în Legea nr. 989/2002 prin intermediul prezentului proiect de lege, întrucât un proiect distinct de modificare a legii, care reglementează aspectele de fond privind procedura de certificare, se află deja în curs de promovare în cadrul procesului legislativ (nr. unic 238/AGCC/2025). Detaliile procedurale privind verificarea identității și a informației referitoare la antecedentele penale urmează a fi reglementate în mod corespunzător prin modificarea Hotărârii Guvernului nr. 817/2020.</p>	
24.	<p>Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică” (<i>demersul nr. 3007 – 086 din 12.05.2025</i>)</p>	<p>Propuneri conceptuale:</p> <p>1. AGE salută și susține inițiativele de e-Transformare a guvernării și a modernizării serviciilor publice expuse în prezentul proiect de lege, care vin să reducă povara administrativă asupra mediului de afaceri prin eliminarea documentelor confirmative redundante, să simplifice procedurile administrative, să sporească transparența și facilitarea desfășurării activităților economice.</p> <p>Totodată, având în vedere propunerile consistente din prezentul proiect de transformare a mai multor acte permissive în notificări, atragem atenția cu privire la direcția prioritară 2) Dezvoltare și promovarea serviciilor digitale esențiale pentru companii care abordează inclusiv digitalizarea interacțiunii G2B de la Obiectivul general nr.2 Dezvoltarea unui sector TIC robust și competitiv din Strategia de transformare digitală a Republicii Moldova pentru anii 2023-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.650/2023. Astfel, printre indicatorii stabiliți la pct.IV.4.2, Guvernul își propune ca serviciile digitale esențiale pentru companii să fie disponibile cap-coadă, cu posibilități tehnice asigurate pentru deschiderea, administrarea și închiderea afacerii la distanță.</p>	<p>Se ia act.</p>
		<p>Potrivit pct.2.1 din Nota de fundamentare, unul dintre temeiurile care au stat la baza elaborării proiectului de act normativ derivă din Agenda de reforme/Planul de creștere pentru Republica Moldova, elaborat în colaborare cu Uniunea Europeană (UE), care la Pilonul 1 „Dezvoltarea sectorului privat”, în subdomeniul „Mediul de afaceri”, reforma</p>	<p>Se ia act.</p>

„Creșterea competitivității mediului antreprenorial prin îmbunătățirea cadrului de reglementare și administrativ, precum și prin digitalizare avansată” prevede optimizarea autorizațiilor de funcționare prin aplicarea unei abordări unificate privind actele permisive. De asemenea, Legea-cadru nr. 160/2011 este revizuită pentru a consolida implementarea principiilor bunei reglementări și pentru a prescrie o abordare reformatoare cu privire la autorizațiile care există în afara acestei legi (autorizații ascunse).”.

Ținând cont de cele menționate supra, remarcând caracterul pozitiv al simplificării procedurilor administrative ca urmare a înlocuirii a unor servicii de eliberare a actelor permisive cu notificări, atragem atenția cu privire la faptul că în tot textul proiectului abordarea modalităților de depunere a notificărilor este diferită și se referă în principal la asigurarea posibilității de depunere a acestor notificări în formă electronică prin intermediul poștei electronice sau pe suport de hârtie. În acest sens, considerăm că valorificarea exemplelor de bună practică pe baza modelului prevăzut în Legea nr. 231/2010 privind comerțul interior în care reglementează clar și eficient procedura de notificare poate fi aplicat și cu referire la notificările vizate de prezentul proiect de lege.

Subsecvent, pentru asigurarea implementării corespunzătoare a unei abordări unificate și reformatoare privind procedura de notificare, în vederea asigurării coerenței, clarității, previzibilității și siguranței juridice, a unei mai bune orientări a mediului de afaceri și a tratamentului egal pentru toți solicitanții, considerăm oportună completarea Legii nr.160/2011 cu un capitol distinct dedicat stabilirii unui set de reguli standardizate aplicabile procedurii de notificare care să conțină următoarele elemente esențiale:

1.1. Definierea clară a conceptului de notificare, ca formă simplificată de interacțiune între agentul economic și autoritatea publică competentă. Astfel, notificarea:

1.1.1. este depusă de către agentul economic, în scopul informării autorității despre inițierea unei activități economice;

1.1.2. conține exclusiv informațiile necesare pentru identificarea solicitantului și a obiectului notificării;

Se acceptă.

Toate aceste elemente se regăsesc deja în art.12¹³ din proiect

		<p>1.1.3. conține o declarație pe propria răspundere din partea solicitantului privind respectarea tuturor condițiilor și regulilor stabilite de autoritatea competentă, conform cadrului normativ sectorial;</p> <p>1.1.4. integrează declarația pe propria răspundere în cadrul formularul de notificare, sub forma unei bife obligatorii în procesul electronic de completare;</p> <p>1.1.5. nu presupune atașarea de documente justificative, cu excepția cazurilor expres prevăzute de lege în care verificarea informațiilor este posibilă doar pe baza documentelor confirmative;</p>	
		<p>1.2. Elaborarea și aprobarea unui Nomenclator oficial al notificărilor, similar Nomenclatorului actelor permissive, care să includă toate notificările reglementate la nivel sectorial și să permită o administrare eficientă și transparentă a acestora, cu includerea acestuia în Legea nr.160/2011 ;</p>	<p>Nu se acceptă. Notificarea în sine nu se încadrează în obiectul de reglementare a Legii nr.160/2011 , decît în modul în care este prezentată în proiect – ca și un procedeu de revizuire și transformare a unui act permisiv. Corespunzător Legea nr.160/2011 poate doar identifica o serie de repere de bază care vor ghida modul de instituire și reglementare a notificărilor în legile sectoriale. Cu atît mai mult un Nomenclator al notificărilor nu își poate avea locul în Legea nr.160/2011 , dar și necesită un efort considerabil de a-l elabora în mod complet, fără participarea ministerelor de ramură. Luînd în calcul că notificarea este o formă de raportare a informației, aceasta necesită reglementată în complex, împreună cu reglementarea raportărilor periodice impuse agenților economici.</p>
		<p>1.3. Standardizarea formularelor și documentelor aferente notificării, cu includerea acestora ca anexă la Legea nr.160/2011 , după modelul Certificatului constatator utilizat pentru actele permissive;</p>	<p>Nu se acceptă. Nu este posibil de standardizat doar un fel de notificare, odată ce categoriile de</p>

			<p>evenimente și fapte notificate sunt diferite și abordările pot fi diferite în fiecare domeniu (exemplu relevant este notificarea în comerț, care este distinctă și nu ar putea fi cumva integrată cu alte notificări, despre alte fapte în alte domenii).</p>
		<p>1.4. Stabilirea obligativității gestionării notificărilor prin intermediul Sistemului informațional automatizat de gestionare și eliberare a actelor permissive (SIA GEAP) cu implementarea unui proces unic, standardizat, de depunere și gestionare a notificărilor prin SIA GEAP, configurat pe baza unui set comun de reguli aplicabile la nivel național. Notificarea va fi considerată valabilă din momentul depunerii în SIA GEAP, iar autoritatea competentă va avea obligația de a efectua controlul la fața locului în termenul prevăzut de legislația sectorială. În funcție de rezultatul controlului:</p> <p>1.4.1. notificarea va fi validată;</p> <p>1.4.2. notificarea va fi suspendată temporar până la remedierea neconformităților constatate;</p>	<p>Se acceptă parțial. Se va prevedea în proiect prioritate pentru SIA GEAP.</p>
		<p>1.5. Instituirea unui Registru unic al notificărilor, în format electronic, gestionat prin SIA GEAP, în care fiecare notificare va fi înregistrată și va avea un statut clar și unitar, de exemplu cu statutele:</p> <p>1.5.1. „depusă”;</p> <p>1.5.2. „validată”;</p> <p>1.5.3. „suspendată”;</p> <p>1.5.4. „anulată”.</p>	<p>Statutele de „validată” și „suspendată” nu corespund cu conceptul de notificare expus în proiect.</p>
		<p>1.6. Prin prisma pct.2 din Hotărârea Guvernului nr.701/2014 cu privire la aprobarea Metodologiei publicării datelor guvernamentale deschise, Registrul unic al notificărilor va avea caracter public și va fi accesibil pe portalul guvernamental unic de date deschise (date.gov.md).</p>	<p>Se acceptă parțial. A se vedea comentariile de mai sus</p>
		<p>Considerăm că reglementarea unitară a serviciului public de notificare prin completarea Legii nr. 160/2011 va contribui semnificativ la crearea unui cadru normativ coerent, predictibil și favorabil mediului de afaceri. Introducerea unui set standardizat de reguli, a unui nomenclator oficial, precum și utilizarea obligatorie a SIA GEAP</p>	

		<p>pentru gestionarea notificărilor vor asigura simplificarea interacțiunii agenților economici cu autoritățile publice, reducerea poverii administrative și eliminarea practicilor neuniforme de depunere a notificărilor care diferă în cazul diferitor autorități (prin depunere la diferite adrese electronice sau sisteme informaționale dedicate, prin poștă sau la sediul autorității). În același timp, se va asigura transparența proceselor, trasabilitatea notificărilor și accesul public la informații, elemente esențiale pentru consolidarea încrederii în instituțiile statului și promovarea digitalizării reale a serviciilor publice.</p>	
		<p>2. Subsecvent propunerilor expuse la pct.1 din prezentul aviz, proiectul de lege se va revizui prin stabilirea în legile supuse modificării doar a normelor strict necesare implementării procedurii de notificare care sunt specifice fiecărei notificări (setul de documente necesar, termenul de examinare a notificării și de control etc.), cu păstrarea principiilor generale de standardizare a procedurii de notificare stabilite în Legea nr.160/2011 .</p>	<p>Se acceptă parțial. A se vedea comentariile de mai sus</p>
		<p>La proiectul de lege:</p>	
		<p>3. În concordanță cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.712/2020 cu privire la serviciului electronic guvernamental de plăți electronice (MPay) care reglementează sistemul informațional partajat respectiv, inclusiv cu privire la modalitatea de achitare, verificare și confirmare a plăților, art.IV pct.7 se va expune cu următorul conținut: „7. Articolul 14, alineatul (2) va avea următorul cuprins: „(2) Achitarea taxei, verificarea și confirmarea plăților se realizează prin intermediul serviciului guvernamental de plăți electronice (Mpay) în modul stabilit de Guvern.”.</p>	<p>Nu se acceptă, Textul propus este practic identic propunerii și se bazează pe textul din norma actuală.</p>
		<p>4. În art.I recomandam examinarea posibilității reformulării normelor de la pct.4 și 5, astfel încât informațiile care se solicită a fi incluse în declarația pe propria răspundere să fie incluse direct în formularul notificării, fără a mai fi necesară semnarea de către solicitant a 2 documente distincte. La acest subiect se va ține cont și de propunerile conceptuale expuse la pct.1 și 2 din prezentul aviz.</p>	<p>Se precizează Articolul I a fost eliminat din proiect.</p>
		<p>5. În art.VIII pct.5:</p>	

		<p>5.1. În scopul evitării unor interpretări eronate a normei juridice, la propunerea de completare a art.15 din Legea nr. 461/2001 privind piața produselor petroliere cu alineatul (2¹), se vor exclude cuvintele „în format fizic sau electronic”. Redacția actuală a normei precitate ar putea fi interpretată în sensul necesității prezentării documentelor vizate în alt format decât fizic sau electronic.</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>6. La acest subiect se va ține cont și de propunerile conceptuale expuse la pct.1 și 2 din prezentul aviz.</p>	
		<p>6.1. Conform art.6 alin.(3) din Legea nr.142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate, participanții publici sunt obligați să efectueze schimbul de date prin intermediul platformei de interoperabilitate și să asigure condițiile tehnice necesare realizării schimbului de date, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 2 alin. (4) (în cazul schimbului de date atribuite la secretul de stat, secretul bancar sau de alte date cu regim juridic special, se va aplica legislația specială în vigoare.). Totodată, potrivit art.6 alin.(5) din aceeași lege, doar schimbul de date între sistemele informaționale deținute de același participant public poate avea loc și în afara platformei de interoperabilitate.</p>	<p>Se acceptă. Pct.2/2 a fost exclus din proiect. A se vedea ANRE</p>
		<p>Subsecvent, schimbul de date dintre sistemele informaționale ale Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică și cele ale altor autorități competente din Republica Moldova urmează a fi realizată prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect).</p>	
		<p>Reieșind din cele expuse, la propunerea de completare a art.15 din Legea nr. 461/2001 cu alineatul (2¹), recomandăm următoarea redacție a normei: „(2²) Pentru verificarea informațiilor prevăzute la alin. (2¹), Agenția colaborează cu autoritățile competente pentru asigurarea schimbului de date dintre sistemele informaționale relevante în conformitate cu Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate.”.</p>	
		<p>7. În art.X:</p>	
		<p>7.1. În pct.5, în scopul evitării unei exprimări ambigue a normei juridice, se va evita utilizarea cuvintelor „în cel mai scurt timp”, cu specificarea unui termen și a modalității concrete de comunicare, de</p>	<p>Se acceptă parțial. Cuvintele „în cel mai scurt timp” sunt modificate.</p>

		<p>către Agenția de Mediu, a informației cu privire la întreprinderile care au notificat importul, exportul sau reexportul mărfurilor către organele vamale. În acest sens se propune a se examina posibilitatea de informare a organelor vamale în mod automatizat, prin schimbul de date dintre un sistem informațional al Agenției și sistemele informaționale ale organelor vamale.</p>	<p>Referitor la modalitatea de comunicare între autorități, acestea o vor stabili în perioada acordată pentru intrarea în vigoare a legii.</p>
		<p>7.2. La pct.7 recomandăm autorului proiectului examinarea posibilității de transmitere a datelor de pe declarația vamală ce confirmă importul, exportul sau reexportul mărfurilor dintre Serviciul Vamal și Agenția de Mediu în mod automatizat, prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect), fără a mai fi necesară expedierea copiei documentului respectiv. Astfel, dacă Serviciul Vamal și Agenția de Mediu dispun de sisteme informaționale relevante prin intermediul cărora s-ar putea realiza un schimb automatizat de date, propunem expunerea pct.7 cu următorul conținut:</p>	<p>Se acceptă parțial. Modalitatea de transmitere a datelor va fi stabilită în perioada acordată pentru intrarea în vigoare a legii.</p>
		<p>„7. Punctul 19 va avea următorul cuprins:</p>	
		<p>„19. Serviciul Vamal și Agenția de Mediu asigură realizarea schimbului automatizat de date de pe declarația vamală ce confirmă importul, exportul sau reexportul mărfurilor corespunzătoare, în conformitate cu Legea nr.142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate.”</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>8. În art.XIII pct.2:</p>	
		<p>8.1. La propunerea de completare a art.18² din Legea nr.283/2003 privind activitatea particulară de detectiv și de pază cu alin.(4), atragem atenția cu privire la faptul că prin prisma art.25 alin.(1) și art.26 alin.(1) din Legea nr.71/2007 cu privire la registre, registrul de stat al detectivilor particulari ar trebui să fie ținut într-un sistem informațional, cu documentarea corespunzătoare a acestuia în conformitate cu art.22 lit.d) din Legea nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat. Totuși, dacă intenția autorului este de a pune la dispoziția publicului, prin intermediul paginii web a organului de specialitate, a unui document electronic sub formă de listă a persoanelor care sunt înregistrate în calitate de detectiv particular, în norma de la alin.(4) și tot textul art. XIII cuvintele „în registrul de stat al detectivilor</p>	<p>Se acceptă.</p>

		<p>particulari” se va substitui cu cuvintele „într-un registru al detectivilor particulari ținut în format electronic”. Alternativ, cuvintele „în registrul de stat al detectivilor particulari, care este public și poate fi accesat” se vor substitui cu cuvintele „în Lista detectivilor particulari ținută și care poate fi accesată”.</p>	
		<p>La acest subiect se va ține cont și de propunerile conceptuale expuse la pct.1 și 2 din prezentul aviz;</p>	
		<p>8.2. Recomandăm autorului examinarea posibilității de excludere din art.18² alin.(1) din Legea nr.283/2003 privind activitatea particulară de detectiv și de pază a literei b), deoarece date cu privire la identitatea persoanei pot fi consumate din registrele de stat prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect). În acest sens, menționăm că potrivit art.6 alin.(31) din Legea nr.142/2018 participanții publici sunt obligați să asigure prestarea serviciilor fără a solicita documente în cazul în care datele conținute în aceste documente sunt disponibile în resurse informaționale și pot fi consumate sau furnizate prin intermediul platformei de interoperabilitate. De asemenea, conform art.14 alin.(3) din Legea nr.234/2021, în procesul prestării serviciilor publice, prestatorul nu este în drept să solicite de la beneficiarul de servicii publice prezentarea copiilor de pe documente, inclusiv a copiilor legalizate, dacă originalele documentelor respective sunt prezentate pentru verificare de către beneficiarul de servicii publice.</p>	<p>Nu se acceptă. Pentru păstrarea acestei prevederi, a pledat MAI.</p>
		<p>9. În corelare cu noțiunile utilizate în Hotărârea Guvernului nr.728/2023 cu privire la site-urile web oficiale ale autorităților și instituțiilor publice și cerințele minime privind profilurile de socialitate ale acestora, în art.XVII pct.2 cuvintele „pagina sa electronică” se va substitui cu cuvintele „pagina web oficială” sau, alternativ, cu cuvintele „site-ul web oficial”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>La acest subiect se va ține cont și de propunerile conceptuale expuse la pct.1 și 2 din prezentul aviz.</p>	
		<p>10. În art.XIX pct.2 este necesară corelarea normelor alin.(1) și (5) din art.184 cu care se propune completarea Legii nr. 221/2007 privind activitatea sanitară veterinară. Astfel, deși alin.(1) stabilește faptul că la data recepționării notificării, Agenția este obligată să introducă agentul economic în Lista unităților autorizate/inregistrate sanitar</p>	<p>Se acceptă.</p>

		<p>veterinar cu acordarea unui document confirmativ în acest sens, totuși la alin.(5) se precizează că doar dacă în decurs în decurs de 15 zile de la notificare Agenția nu inițiază un control și nu acordă niciun răspuns, agentul economic se consideră înregistrat oficial. În contextul acestor norme confuze, nu este clar care este data înregistrării agentului economic în Listă: la etapa depunerii notificării sau după 15 zile de la notificare.</p> <p>Subsecvent, recomandăm revizuirea procedurii de notificare stabilită în art.184 prin expunerea mai clară a etapei la care se consideră că agentul economic este înregistrat în Listă. La acest subiect se va ține cont și de propunerile conceptuale expuse la pct.1 și 2 din prezentul aviz.</p> <p>În corelare cu noțiunile utilizate în Hotărârea Guvernului nr.728/2023, în art.XXIII pct.3 cuvintele „pagina sa oficială” se vor substitui cu cuvintele „pagina web oficială” sau, alternativ, cu cuvintele „site-ul web oficial”. La acest subiect se va ține cont și de propunerile conceptuale expuse la pct.1 și 2 din prezentul aviz.</p>	
		<p>11. În art.XXIV:</p> <p>11.1.Prin prisma art.16 alin.(4) din Legea nr.234/2021 cu privire la serviciile publice, a pct.3 din Hotărârea Guvernului nr.799/2023 cu privire la modificarea și abrogarea unor hotărâri ale Guvernului (reglementarea portalului guvernamental al serviciilor publice și completarea listei sistemelor informaționale partajate), ținând cont de propunerea autorului proiectului de completare a art.2 din Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, art.XXIV se va completa cu un nou punct care va deveni pct.1 cu următorul conținut:</p> <p>„1. În tot textul legii cuvintele „portalul unic al serviciilor publice” și cuvintele „portalul guvernamental unic al serviciilor publice” la orice formă gramaticală se vor substitui cu cuvintele „portalul guvernamental al serviciilor publice” la forma gramaticală corespunzătoare;”;</p>	<p>Se acceptă. Se va reformula în fiecare caz în parte.</p>
		<p>11.2. În pct.2 recomandăm excluderea definiției noțiunii „portalul guvernamental al serviciilor publice”, deoarece noțiunea respectivă</p>	<p>Nu se acceptă. Noțiunea a fost inclusă intenționat cu trimitere expresă la Legea nr.234/2021</p>

		este deja definită în art.2 din Legea nr.234/2021 cu privire la serviciile publice;	pentru a face legătura clară între legi și a clarifica că toate normele cu privire la portal se regăsesc în Lege nr.234/2021
		11.3. În pct.4, la propunerea de completare cu alineatul (41), în corelare cu pct.8 sbp.1) și pct.26 din Regulamentul privind modul de ținere a Registrului de stat al serviciilor publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.169/2021, prima propoziție se va expune cu următorul conținut „Autoritățile emitente sunt obligate să înregistreze și să actualizeze în portalul guvernamental al serviciilor publice datele aferente serviciilor publice de eliberare a actelor permise pe care le prestează, în modul stabilit de Guvern.”.	Se acceptă.
		11.4. În pct.5, în noua redacție a alineatului (7) a art.42, prin prisma noțiunilor utilizate de Legea nr.142/2018, cuvântul „interconexiunea” se va substitui cu cuvintele „schimbul de date”;	Se acceptă.
		11.5.În pct.5, la propunerea de completare a art.42 cu alineatul (8), cuvintele „pe purtător de hârtie” se vor substitui cu cuvintele „pe suport de hârtie”;	Se acceptă.
		11.6. Cu referire la normele de la pct. 6, atragem atenția asupra faptului că portalul guvernamental al serviciilor publice reprezintă o componentă a Registrului de stat al serviciilor publice, prin intermediul căruia sunt înregistrate și puse la dispoziția publicului informațiile autentice despre serviciile publice înregistrate. Totuși, prestarea nemijlocită a cererilor pentru furnizarea serviciilor publice nu se realizează prin intermediul portalului menționat, ci prin sistemele informaționale dedicate, puse la dispoziție de către prestatorii de servicii. Subsecvent, procedura nemijlocită de eliberare a actelor permise se va realiza prin intermediul SIA GEAP. În acest sens, prestatorii de servicii vor pune la dispoziția publicului în cadrul portalului guvernamental al serviciilor publice linkurile de acces la sistemele informaționale prin intermediul cărora persoanele interesate vor putea depune cererile de prestare a serviciilor publice și recepționa rezultatele acestora. Reieșind din cele expuse: 11.6.1. Pct.6 se va completa cu următorul text:	Se acceptă.

	<p>„în alineatul (15) cuvintele „generat de portalul unic al serviciilor publice” se vor substitui cu textul „generat de SIA GEAP”;;”;</p> <p>11.6.2. Se va exclude propunerea de modificare a articolului 6 alineatul (22);</p>	
	11.7.În pct.7:	
	11.7.1. Luând în considerare argumentele expuse în sbp.7.6 din prezentul aviz, la propunerea de expunere a articolului 62 alineatul (3) într-o nouă redacție, cuvântul „portalul” se vor substitui cu acronimul „SIA GEAP”;	Se acceptă.
	11.7.2. Cu referire la denumirea documentului generat în cazul aprobării tacite, atragem atenția că, potrivit art. 6 alin. (1) din Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, certificatul constatator se eliberează solicitantului la data depunerii cererii de eliberare a actului permisiv. Subsecvent, considerăm judicios ca documentul eliberat după expirarea termenului stabilit de lege pentru emiterea sau refuzul de a emite un act permisiv să aibă o altă denumire distinctă, de exemplu „act de constatare a aprobării tacite”, cu indicarea modelului acestui tip de document în lege.	Se acceptă.
	11.8. În pct.8, considerăm că art.7 alin.(3) necesită o modificare mai substanțială, prin:	
	11.8.1. Excluderea cuvintelor „pe același formular”, deoarece atât în cazul versiunilor reperfectate în format electronic (și semnate electronic) sau pe suport de hârtie, versiunile inițiale se anulează și se emite o nouă versiune a actului permisiv pe un nou formular;	Se accepta.
	11.8.2. Excluderea din art.7 alin.(3) a propoziției „Se eliberează totodată și copia de pe actul permisiv”, deoarece potrivit regulii generale, actele permise se eliberează în format electronic, iar la cererea solicitantului și pe suport de hârtie. Astfel, dispăre necesitatea emiterii copiei de pe actul permisiv. Reieșind din cele expuse, propunem următoarea formulare redacțională a pct.8: „8. În articolul 7 alineatul (3):	Se accepta.

	<p>după textul „Actul permisiv reperfectat se eliberează” se completează cu textul „în aceeași formă (electronică sau pe hârtie)”;</p> <p>se exclude textul „pe același formular sau, după caz,” și propoziția: „Se eliberează totodată și copia de pe actul permisiv.”;</p> <p>11.9.În pct.9, prin prisma prevederilor art.6 alin.(23) din Legea nr.160/2011 , ținând cont că duplicatele actelor permissive pot fi eliberate doar în cazul actelor permissive eliberate și pe suport de hârtie, pct.9 se va expune cu următorul conținut:</p>	
	<p>„9. Articolul 8:</p>	
	<p>denumirea articolului se completează cu cuvintele „eliberat și pe suport de hârtie”;</p>	
	<p>alineatul (1) se completează după cuvintele „duplicatului actului permisiv” cu cuvintele „emis și pe suport de hârtie”;</p>	Se acceptă.
	<p>se completează cu alineatul (8) cu următorul cuprins: „(8) Pentru actele permissive eliberate în formă de document electronic, autoritatea emitentă va elibera necondiționat și gratuit, în cel mult 3 zile lucrătoare, un exemplar al actului permisiv la adresa electronică indicată.”;</p>	
	<p>11.10. În pct.16, la propunerea de completare a Legii nr.160/2011 , ținând cont de normele Legii nr.142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate, cuvintele „schimbul automatizat de date gratuit între autorități prin intermediul platformei de interoperabilitate instituite de Guvern” se vor substitui cu cuvintele „schimbul de date între autorități în conformitate cu Legea nr.142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate”;</p>	Se acceptă.
	<p>11.11. În pct.17, la pct.59 și 60 din Anexa nr.1 expusă cu un nou cuprins, se va indica autoritatea emitentă care va asigura prestarea serviciilor respective;</p>	Se acceptă.
	<p>11.12. În scopul asigurării unei revizuirii judicioase a Legii nr.160/2011 , intervenim cu următoarele propuneri:</p>	
	<p>11.12.1. În tot textul legii cuvintele „Ministerul Economiei” la orice formă gramaticală se va substitui cu cuvintele „Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării” la forma gramaticală corespunzătoare;</p>	Se acceptă.

		<p>11.12.2. Din considerentul că Banca Națională a Moldovei și Comisia Națională a Pieței Financiare au fost excluse din anexa nr.1 la lege, se vor exclude referințele la respectivele entități de drept public și din art.124;</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>11.12.3. În art.124, 126 și art.127 trimiterile la serviciul e-licențiere urmează a fi înlocuite cu referință la portalul guvernamental al serviciilor publice sau, după caz, la SIA GEAP, deoarece serviciul e-licențiere nu mai este activ, iar depunerea cererilor, perfectarea și eliberarea licențelor se realizează, de facto, prin SIA GEAP. Subsecvent: În art.124 alin.(4) la lit.b) și e) textul „serviciului e-licențiere” se va substitui cu textul „SIA GEAP”, iar lit.f) se va exclude;</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>În art.126 alin.(3) textul „(cu excepția cazului în care se utilizează serviciul e-licențiere sau portalul unic al serviciilor publice)” se va substitui cu textul „(cu excepția cazului depunerii cererii (declarației) prin intermediul portalului guvernamental al serviciilor publice)”; Art.126 alin.(4) se va expune cu următorul cuprins: „(4) Pentru obținerea, prelungirea sau reperfectarea licenței, conducătorul întreprinderii sau al organizației ori persoana împuternicită de acesta sau, după caz, persoana fizică, va depune cererea (declarația) în cadrul SIA GEAP prin intermediul portalului guvernamental al serviciilor publice.”; În art.127 alin.(1) și (3) textul „serviciului e-licențiere” se va substitui cu textul „SIA GEAP”;</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>11.12.4. În art.6, 7, 8, 10 și 11 sunt stabilite regulile generale privind eliberarea, prelungirea, reperfectarea, suspendarea și retragerea actelor permissive. Totodată, în articolele 12⁽⁶⁾, 12⁽⁷⁾ și 12⁽⁸⁾ se repetă descrierea proceselor menționate deja în articolele anterioare. În scopul standardizării proceselor, propunem eliminarea acestor repetiții din capitolul II¹ și aplicarea unitară a regulilor generale prevăzute la art. 6, 7, 8, 10 și 11.</p>	<p>Nu se acceptă. Normele în cauză nu sunt întocmai similare, fiind preluate din Legea cu privire la licențiere, care a fost abrogată.</p>
		<p>12. În art.XXVI recomandăm autorului proiectului examinarea posibilității de depunere a declarațiilor pe propria răspundere stabilite la art.7 alin.(1) lit.c), dar și a celei stabilite la litera f) cu care se propune completarea articolului precitat nu doar în formă scrisă, dar,</p>	<p>Conform Codului Civil și Codului administrativ actul scris se întocmește în ambele forme – pe suport de hârtie sau în</p>

		<p>după caz, și în format electronic. De asemenea, pentru a evita depunerea a 2 declarații distincte, propunem comasarea celor 2 declarații într-o declarație unică. În acest sens, pct.1 se va expune în următoarea redacție:</p>	<p>formă de document electronic. Ambele sunt scrise.</p>
		<p>„1. Articolul 7 alineatul (1) litera c) va avea următorul cuprins: „c) depune declarația pe proprie răspundere, confirmată prin semnătură, că dispune de seif metalic fixat de podea sau de perete, de condiții pentru asigurarea securității și a integrității armelor și a munițiilor, precum și că nu se află în una sau mai multe situații prevăzute la alin.(2).;” La acest subiect se va ține cont și de propunerile conceptuale expuse la pct.1 și 2 din prezentul aviz. 13. În art.XXIX cuvintele „prin acces la” se vor substitui cu cuvintele „prin schimb de date cu”, deoarece platforma de interoperabilitate (MConnect) nu oferă acces propriu-zis la alte sisteme informaționale, dar asigură realizarea schimbului de date dintre sisteme.</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>14. În art.XLIII, la propunerea de expunere a art.12 din Codul vamal nr.95/2021 într-o nouă redacție, la alin.(6) necesită a se specifica mai exact sensul noțiunii „Registru electronic”. În expunerea actuală nu este clar dacă acest registru va fi un document într-un format prestabilit (de ex.: Excel) sau dacă acesta va fi format ca o resursă informațională în cadrul unui sistem informațional. Atragem atenția cu privire la faptul că prin prisma art.25 alin.(1) și art.26 alin.(1) din Legea nr.71/2007 cu privire la registre, un registru de stat ar trebui să fie ținut într-un sistem informațional, cu documentarea corespunzătoare a acestuia în conformitate cu art.22 lit.d) din Legea nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat.</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>Totuși, dacă intenția autorului este de a pune la dispoziția publicului, prin intermediul paginii web a autorității competente, a unui document electronic sub formă de listă a notificărilor privind activitatea de brokeraj, în norma de la alin.(6) cuvintele „Registru electronic public” se vor substitui cu cuvintele „într-un registru ținut în format electronic pus la dispoziția publicului gratuit pe pagina web oficială a Serviciului Vamal, portalul datelor guvernamentale deschise (date.gov.md) și, opțional în cadrul altor surse de informare”. La acest subiect se va ține</p>	<p>Se acceptă.</p>

	cont și de propunerile conceptuale expuse la pct.1 și 2 din prezentul aviz.	
	15. În art.XLIX pct.2 se va specifica articolul din Legea nr.234/2021 care se are în vedere și urmează a fi aplicat la solicitarea certificatului de urbanism informativ de către un prestator de servicii publice (de exemplu, art.23 al Legii nr.234/2021).	Nu se acceptă. Aceasta nu este o normă specifică
	16. În art.LI:	
	16.1. alin.(2) lit.b):	
	16.1.1. recomandăm substituirea cuvântului „nelimitat” cu cuvântul „limitat”, deoarece actele permissive care au termen nelimitat nu au fost acordate pentru un anumit termen de valabilitate și nu necesită extinderea termenului de valabilitate;	Se acceptă.
	16.1.2. În scopul evitării dificultăților de ordin operațional și tehnic care ar putea apărea ca urmare a implementării normei, luând în considerare pct.16 lit.b) și c) și pct.22 din Conceptul tehnic al SIA GEAP, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.550/2018, alin.(2) lit.b) se va completa cu propoziția: „Autoritățile emitente vor asigura actualizarea datelor actelor permissive emise din cadrul SIA GEAP în modul stabilit de Guvern.” În varianta actuală a normei, expresia „în mod corespunzător” are un caracter general și confuz și nu oferă o soluție cu privire la modalitatea practică de prelungire a actelor permissive care figurează în sistemele informaționale de stat cu termen limitat;	Nu se acceptă. Această obligație este deja prevăzută pentru Guvern la alineatul (2) lit.c).
	16.2. În alin.(4):	
	16.2.1. În corelare cu argumentele expuse la sbp.7.5 din prezentul aviz, cuvintele „prin portalul unic al serviciilor publice” se va substitui cu acronimul „prin intermediul portalului guvernamental al serviciilor în cadrul SIA GEAP”;	Se acceptă.
	16.2.2. Necesită a se specifica mai exact sensul noțiunii „registru electronic”. În expunerea actuală nu este clar dacă acest registru va fi un document într-un format prestabilit (de ex.: Excel) sau dacă acesta va fi format ca o resursă informațională în cadrul unui sistem informațional. Atragem atenția cu privire la faptul că prin prisma art.25 alin.(1) și art.26 alin.(1) din Legea nr.71/2007 cu privire la	Se acceptă.

		<p>registre, un registru de stat ar trebui să fie ținut într-un sistem informațional, cu documentarea corespunzătoare a acestuia în conformitate cu art.22 lit.d) din Legea nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat.</p>	
		<p>Totuși, dacă intenția autorului este de a pune la dispoziția publicului, prin intermediul paginii web a autorității competente, a unui document electronic sub formă de listă a informațiilor privind certificatele constatatoare, în norma de la alin.(4) cuvintele „registru electronic” se vor substitui cu cuvintele „într-un registru ținut în format electronic”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>La acest subiect se va ține cont și de propunerile conceptuale expuse la pct.1 și 2 din prezentul aviz.</p>	
		<p>La nota de fundamentare a proiectului de lege: 17. Ca urmare a ajustării proceselor de emiteră a actelor permise, inclusiv a transformării unor acte permise în simple notificări, este necesară aplicarea corespunzătoare a unor modificări în SIAGEAP. Acest demers poate genera costuri adiționale aferente reconfigurării proceselor în sistem, care la această etapă, nu poate fi prognozată. Reieșind din cele expuse, pct.4.2 din Nota de fundamentare urmează a fi completat cel puțin cu o referință generală la aceste costuri care nu au fost prevăzute în bugetul AGE care este posesorul și deținătorul SIA GEAP. În acest sens, propoziția „Prevederile propuse nu presupun costuri necesare pentru punerea acestora în aplicare.” se va substitui cu textul „Ca urmare a ajustării proceselor de emiteră a actelor permise, inclusiv a transformării unor acte permise în simple notificări și a reglementării unei proceduri noi de aprobare tacită, este necesară aplicarea corespunzătoare a unor modificări în SIA GEAP. Acest demers poate genera costuri adiționale aferente reconfigurării proceselor în sistem, care vor fi prognozate de către posesorul SIA GEAP, cu solicitarea corespunzătoare, după caz, a resurselor financiare necesare conform cadrului normativ.”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>În final, AGE își exprimă suportul și disponibilitatea de a contribui la intențiile autorului modernizare a serviciilor publice de eliberare a actelor permise și de depunere a notificărilor, inclusiv de îmbunătățire a comunicării dintre autoritățile publice și cetățeni în procesul de depunere a notificărilor. Subsecvent, în contextul luării în</p>	

		considerare a propunerilor conceptuale expuse în prezentul aviz la pct. 1–2, <u>recomandăm organizarea de către autorul proiectului de lege a consultărilor cu AGE și autoritățile/instituțiile publice interesate, în cadrul cărora să fie discutate și agreeate viziunea conceptuală, precum și aspectele tehnice și financiare necesare pentru implementarea propunerilor respective.</u>	
25.	Congresul Autorităților Locale din Moldova (demersul nr. 128 din 07.05.2025)	<p>1. Referitor la Art. XI (Legea nr. 989/2002 cu privire la activitatea de evaluare):</p> <p>Printr-o modificare recentă a Legii nr. 989/2002 (art. 5 alin. (4) au fost introduse prevederi care impun sarcini oneroase APL, fără a se compensa în prealabil costurile (obligativitatea efectuării rapoartelor de evaluare la fiecare dare în arendă sau locațiune), totodată, prin aceste prevederi promovându-se interesele profesionale ale evaluatorilor, în detrimentul bugetelor locale, limitându- se drastic autonomia locală, cu generarea unor coliziuni legale. În acest sens, accentuăm, că Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru a recunoscut în adresa sa către CALM (nr. 36/01- 08/103 din 30.01.2025), că actualmente, nici nu există capacități suficiente ale evaluatorilor de a efectua un număr suficient (necesar) de rapoarte de evaluare, impunându-se și modificarea corespunzătoare a Legii nr. 989/2002 (5) alin. (4) lit. b) (în redacția Legii nr. 202/2024). Deci, în consecință, va avea de suferit și mediul de afaceri care va fi nevoit să suporte tergiversări de timp, dar și compensare de costuri pentru rapoartele de evaluare.</p> <p>Prin art. 5 (Tipurile de evaluare) alin. (4) lit. b) din Legea nr. 989/2002, în redacția Legii nr. 202/2024, s-a stabilit că:</p> <p>„Evaluarea obligatorie se efectuează în cazul: transmiterii dreptului de folosință asupra obiectelor proprietate publică a statului/autorităților administrației publice locale propuse pentru darea în arendă/locațiune/superficie către persoane fizice întreprinzători individuali sau persoane juridice, altele decât cele de drept public și autoritățile administrației publice centrale și locale”.</p> <p>Reieșind din conținutul „Sintezei obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) la proiectul de hotărâre privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 989/2002 cu privire la activitatea</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Propunerile depășesc scopul proiectului și urmează a fi adresate autorităților relevante prin inițiativa legislativă separată, deoarece nu țin de scopul proiectului de lege..</p>

de evaluare”, propunerea respectivă a fost acceptată de către autorul proiectului (Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru), în procedura de avizare, la inițiativa Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării al Republicii Moldova (materialele proiectului de lege pot fi consultate la adresa: [LINK](#)).

Prin modificarea respectivă au fost admise coliziuni legale (cu Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, art. 77) și au fost încălcate normele legale (ale Legii nr. 436/2006), care apără interesele legitime ale autorităților administrației publice locale, și totodată, prin aceste modificări se afectează considerabil bugetele locale și activitatea administrativă în primării.

APL nu pot suporta financiar și administrativ rapoarte de evaluare la fiecare caz de arendă sau locațiune a bunurilor UAT, dar nu există nici justificare economică a rapoartelor de evaluare individuale raportate la veniturile din arendă/chirie. Costurile rapoartelor de evaluare și timpul necesar pentru organizarea acestora (costuri financiare și costuri administrative) sunt comensurabile cu sumele încasate din arenda sau chiria bunurilor. Regulile aplicate până în prezent în materie s-au bazat pe utilizarea sistemică a prețului normativ și a propriilor regulamente, aprobate prin deciziile consiliilor locale.

Statul urmează să își aprobă metodologiile de aplicare a plăților pentru folosirea bunurilor sale (prin hotărâre de Guvern), iar consiliile locale - regulile care vizează folosirea bunurilor UAT, reieșind din minimele general acceptate (de ex., prețul de referință (normativ) propus prin proiectul de lege cu privire la modificarea Legii nr. 121/2007 privind administrarea și deținatizarea proprietății publice (număr unic 103/MDED/2025) sau unul ori, poate, câteva rapoarte de evaluare care să stea la baza metodologiei.

Modificarea Legii nr. 989/2002 prin Legea nr. 202/2024 intră în coliziune cu prevederile art. 77 alin. (3) din Legea nr. 436/2006, care prevede că:

„Pentru încheierea actelor juridice de dispoziție privind bunurile proprietate publică a unității administrativ-teritoriale cu persoanele fizice și persoanele juridice de drept privat este necesară întocmirea raportului de evaluare”.

Darea în arendă sau în locațiune a bunurilor nu sunt acte juridice de dispoziție, ci acte de administrare (art. 311 alin. (2) și alin. (3), art. 19 alin. (1) lit. b), art. 550 alin. (1) din Codul civil modernizat).

Art. 31¹ prevede expres că:

„(2) Act juridic de administrare este actul prin care se urmărește o obișnuită punere în valoare a unui bun sau patrimoniu.

(3) Act juridic de dispoziție este actul care are ca rezultat ieșirea din patrimoniu a unui drept sau grevarea cu drepturi reale limitate”.

Prin urmare, Legea nr. 436/2006 clar impune obligativitatea raportului de evaluare doar în cazul actelor juridice de dispoziție.

Menționăm, că modificarea Legii nr. 989/2002, nu a fost avizată cu CALM, care este unica asociație reprezentativă a APL, contrar prevederilor art. 81 alin. (6) din Legea nr. 436/2006 care stabilește că:

„Procedurile de distribuire a resurselor financiare proprii ale autorităților publice locale, precum și orice modificare a legislației referitoare la funcționarea sistemului finanțelor publice locale vor fi coordonate în mod obligatoriu cu structurile reprezentative ale autorităților publice locale”,

precum și contrar prevederilor art. 6 alin. (5) din Legea nr. 436/2006, care stabilește că:

„Autoritățile administrației publice centrale consultă asociațiile reprezentative ale autorităților administrației publice locale în problemele ce țin de administrația publică locală”.

Această modificare ignoră și raționamentele expuse în hotărârea Curții Constituționale nr. 19 din 31 octombrie 2023 prin care au fost anulate alin. (8) și alin. (11) din art. 10 din Legea nr.1308/1997, și care a recunoscut marja largă de discreție a consiliilor locale în materie de punere în valoare a bunurilor și stabilire a plăților pentru folosirea acestora, precum și a încasărilor în bugetele locale. Astfel, modificarea Legii nr. 989/2002 prin Legea nr. 202/2024 este afectată de o prezumție de neconstituționalitate.

Având în vedere argumentele expuse, inclusiv coliziunea legală admisă și faptul că noile prevederi care au intrat în vigoare la 25.02.2025 vor împovăra excesiv bugetele locale (și APL) cu obligații oneroase și costisitoare de a comanda și efectua rapoarte de evaluare

în fiecare caz de folosință contra plată a bunurilor sale (dar nici nu vor exista capacități suficiente ale evaluatorilor, ceea ce va afecta puternic sfera privată interesată), **solicităm introducerea în proiect a unei noi prevederi de modificare a art. 5 alin. (4) lit. b) din Legea nr. 989/2002, în redacția Legii nr. 202/2024, astfel încât rapoarte de evaluare a proprietății UAT să se realizeze doar pentru actele de dispoziție (înstrăinare, suprafață).**

2. Referitor la Art. XVII (Legea nr.131/2007 privind siguranța traficului rutier (..): 4. Articolul 57 se completează cu alineatul (12) cu următorul cuprins: „(12) Construcții, panouri sau alte dispozitive pot fi amplasate în zona de protecție a drumurilor cu coordonarea prealabilă (avizul) a proiectului cu poliția rutieră. Autoritatea publică locală este responsabilă de coordonarea prealabilă a proiectului cu poliția și administratorul drumului, care se efectuează în procesul de autorizare a lucrărilor de construcții, în conformitatea cu Legea drumurilor nr.509/1995):

cuvintele „este responsabilă de coordonarea” necesită a se substitui cu cuvintele „verifică respectarea de către beneficiar a obligației de coordonare”. La depunerea de către beneficiar a cererii și a proiectului de execuție pentru obținerea autorizației de construire, acesta (proiectul) trebuie să fie deja verificat și să conțină propunerile tuturor avizatorilor, pe care proiectantul și verificatorul să le ia în considerație. Proiectul este în totalitate în custodia beneficiarului, care este responsabil de obținerea avizelor necesare și introducerea propunerilor, după caz, în soluțiile de proiect. Plasarea acestei obligații în sarcina APL este totalmente inadecvată, contravine esenței reglementărilor Codului urbanismului și construcțiilor și în cazul operării modificării conform proiectului de lege, va impune povară suplimentară asupra capacității administrative a APL, fără a fi acordate în prealabil resursele necesare conform prevederilor Legii nr. 435/2006 privind descentalizarea administrativă (art. 6).

Art. 157 din Codul urbanismului și construcțiilor expres prevede că:
„(1) Emiterea autorizației de construire sau a autorizației de desființare este refuzată:

Nu se acceptă.

Completarea Legii nr.131/2007 nu vine decât să se racordeze la normele deja existente în Codul urbanismului și Legea drumurilor, care în mod expres indică că avizul (prescripția tehnică) al administratorului drumului se obține/solicită de către emitent (APL), conform art.107 alin.(4) – (6) din Cod și în privința avizului Inspectoratului Național de Securitate Publică în Legea drumurilor nr.509/1995 anexa nr.3 la pct. 5 se specifică expres că aceste este „obținut de emitentul autorizației de construire”.

		<p>d) în cazul în care actele indicate la art. 148 alin. (1) lit. b)–j) lipsesc sau prevăd un refuz ori dezacord”.</p> <p>Iar art. 148 alin. (1) lit. g) prevede actul necesar până la depunerea cererii de emitere a autorizației de construire: „avizul (autorizația de amplasare) emis în conformitate cu Legea drumurilor nr. 509/1995 – în cazul solicitării autorizării construcțiilor în zona drumului public și/sau în zonele de protecție ale acestuia”.</p>	
		<p>3. Referitor la Art. XXIV (Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător (..): 17. Anexa nr.1 va avea următorul cuprins: „Anexa nr. 1 NOMENCLATORUL ACTELOR PERMISIVE eliberate de către autoritățile emitente persoanelor fizice și persoanelor juridice pentru practicarea activității de întreprinzător (...):</p>	<p>Se acceptă</p>
		<p>3.1. În poz. II. (Actele permise care se încadrează în categoria autorizațiilor ... 34Certificat de urbanism pentru proiectare ... 24 luni): Cifrele „24” necesită a se substitui cu cifrele „36”.: Art. 109 din Codul urbanismului și construcțiilor prevede la alin. (1): „Termenul de valabilitate al certificatului de urbanism pentru proiectare este echivalent cu perioada elaborării documentației de proiect, dar nu poate depăși 36 de luni de la data emiterii”.</p> <p>3.2. În poz. II necesită completarea cu noi poziții care să reflecte situația că actele permissive (certIFICATE de urbanism, autorizațiile de construire și cele de desființare) aferente lucrărilor declarate de utilitate publică de interes național se emit de către instituția din subordinea organului central de specialitate responsabilă de implementarea politicii în domeniile de competență ale acestuia (i.e. nu de către APL, așa cum se prevede de proiect).</p> <p>Art. 108 din Codul urbanismului și construcțiilor prevede, la alin. (3): „Certificatul de urbanism pentru proiectare se elaborează în două exemplare, dintre care unul se eliberează solicitantului, iar celălalt se păstrează în arhiva emitentului, fiind semnate de către primarul localității sau, după caz, președintele raionului, de către secretarul consiliului local și de către arhitectul-șef, iar, în cazul lucrărilor</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Documentele respective nu sunt acte permise în sensul Legii nr.160/2011</p>

		<p><i>declarate de utilitate publică de interes național – de către conducătorul instituției corespunzătoare din subordinea organului central de specialitate”.</i></p> <p>Art. 156 din Codul urbanismului și construcțiilor prevede, la alin. (3): „<i>Autorizațiile de construire și cele de desființare aferente lucrărilor declarate de utilitate publică de interes național se emit de către instituția din subordinea organului central de specialitate responsabilă de implementarea politicii în domeniile de competență ale acestuia”.</i></p>	
		<p>3.3. În compartimentul „35 Autorizație de construire ... 6 luni”: cifra „6” necesită a se substitui cu cifrele „12”.</p> <p>Art. 151 din Codul urbanismului și construcțiilor prevede, la alin. (1): „<i>Emitentul autorizației de construire stabilește termenul de începere a lucrărilor de construcții care poate fi de până la 12 luni de la data emiterii acesteia”.</i></p>	<p>Se acceptă,</p> <p>Termenul a fost ajustat după propunerile MIDR</p>
		<p>3.4. În compartimentul „46 Acord de mediu Agenția de Mediu ... Gratuit”:</p> <p>susținem introducerea gratuității emiterii Acordului de mediu, însă atenționăm despre necesitatea modificării art. 6 alin. (2) din Legea nr. 86/2014, care prevede că: „Acordul de mediu este emis de Agenția de Mediu contra plată. Metodologia de calculare a costului acordului de mediu se aprobă prin hotărâre de Guvern”. În acest sens, fiind necesară introducerea modificării corespunzătoare (o nouă normă în proiectul de lege, la Art. XXVIII.)</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>4. Referitor la Art. XXVIII. (Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului):</p> <p>atragem atenția că, chiar dacă în Nomenclatorul actelor permise nu sunt introduse aceste acte și proceduri, pentru obținerea Acordului de mediu, de regulă, acestea sunt impuse de către Agenția de mediu și sunt foarte complexe și costisitoare, iar perfectarea unora din ele poate dura și ani de zile pentru a le finaliza și agreea cu Agenția de mediu, inclusiv: evaluarea prealabilă a activității planificate, raportul de evaluare a impactului asupra mediului; evaluarea impactului asupra mediului în context transfrontalier, studiul și concluzia de evaluare a biodiversității. Pe fiecare din aceste proceduri în parte, Agenția de</p>	<p>Se ia act.</p>

		<p>mediu deține drepturi discreționale (exprimate în repetate rânduri, la etapa inițială, în curs sau finală), astfel încât, un inițiator al activității planificate, fie APL sau o altă entitate de drept public sau privat, pentru obținerea în final a unui Acord de mediu, este nevoită să parcurgă numeroase etape și filtre, cheltuind resurse considerabile. Propunem autorului proiectului de lege să cerceteze cât timp și ce mijloace financiare sunt necesare pentru parcurgerea unei proceduri de evaluare a impactului asupra mediului, cu evaluarea biodiversității și obținerea acordului de mediu, precum și câte astfel de proceduri au fost realizate în ultimii ani, în general, iar rezultatele cercetării, să le prezinte în nota de fundamentare a proiectului. Afirmăm cu certitudine, că atâta timp cât nu vor fi simplificate procedurile de obținere a Acordului de mediu, nu va exista o creștere economică a Republicii Moldova, de anvergura necesară ca îmbunătățirea vieții să o resimtă majoritatea populației. Or investițiile în economia reală și deschiderea locurilor de muncă noi, în special în sfera de producere, este foarte complicată în condițiile actuale, în care un potențial inițiator (investitor) al unei activități este nevoit să cheltuie mai mult timp, decât o proiectare propriu-zisă, până obține un act permisiv în domeniul mediului.</p>	
		<p>În aceeași ordine de idei, propunem ca pentru activitățile prevăzute în anexa nr. 1 și nr. 2 la Legea nr. 86/2014 să fie introdusă obligativitatea elaborării de către beneficiari (inițiatorii activităților planificate) a compartimentelor de protecție a mediului (în proiectele de execuție), care să fie notificate Agenției de mediu, care la rândul ei să se expună sau să organizeze consultări publice, după caz (cu modificarea corespunzătoare a procedurilor actuale din Legea nr. 86/2014). În fond, activitățile planificate sunt standardizate și repetă anumite proiecte realizate deja, în alte locații, iar realizarea proiectelor nu se admit (la etapa de autorizare), fără a se lua în considerație remediile de protecție a mediului. Prin urmare, toate formalitățile impuse de Legea nr. 86/2014 sunt cerințe birocratice excesive care trebuie revizuite.</p>	<p>Se ia act.</p>
		<p>5. Referitor la Art. XLIV. (Legea nr.62/2022 cu privire la publicitate (..) cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: 1.</p>	<p>Nu se acceptă</p>

		<p>Articolul 3: noțiunea „autorizație pentru dispozitiv publicitar” se abrogă. la noțiunea „pașaport al dispozitivului publicitar” cuvintele „eliberarea autorizației pentru dispozitiv publicitar” se substituie cu textul „notificarea instalării dispozitivului publicitar;” la noțiunea „publicitatea exterioară temporară” cuvintele „prin autorizația pentru dispozitiv publicitar” se substituie cu textul „înregistrate în baza notificării instalării dispozitivului publicitar;” ș.a.m.d.):</p> <p>respingem conceptul propus prin proiect de notificare a instalării dispozitivelor publicitare, în schimbul autorizării acestora de către APL. Pe lângă faptul că modificarea dată reprezintă o imixtiune în autonomia locală, această nouă „inovație” propusă de proiect va crea un haos în domeniul plasării publicității exterioare. Potrivit modificărilor prin proiect, orice doritor va putea notifica amplasarea oricărui dispozitiv publicitar, cu orice conținut și în orice locație, indiferent de voința legitimă a titularului dreptului de proprietate (unitățile administrativ- teritoriale), în numele cărora acționează consiliile locale. Mai mult ca atât, practic, APL vor avea posibilitatea să le „demonteze” doar prin hotărâri de judecată irevocabile, pentru utilitate publică declarată conform legii. Se crează impresia că aceste norme ale proiectului sunt scrise de către companiile de plasare a publicității, în propriile interese, sfidând totalmente interese publice ale comunităților locale.</p> <p>Solicităm, în acest sens, revizuirea tuturor normelor Art. XLIV.</p>	<p>Argumentele nu sunt clare și nu pot fi susținute. Proiectul nu înlătură APL din procesul de coordonare și asigurarea corectitudinii instalării dispozitivelor publicitare. Scopul proiectului constă în diferențierea unui dispozitiv publicitar fix instalat în baza autorizației de construire și a unui dispozitiv publicitar fix care nu presupune efectuarea lucrărilor de construire. Ambele procese sunt și rămân în competența APL.</p>
		<p>6. Referitor la Art. XLIX. (Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023. 4. La articolul 150, alineatul (1) litera j) după cuvintele „dispozitive publicitare mobile” se introduce textul „și dispozitive publicitare fixe reglementate potrivit Legii nr.62/2022 cu privire la publicitate):</p> <p>menționăm, că proiectul propune în mod controversat introducerea în art. 150 din Codul urbanismului și construcțiilor a prevederilor prin care „dispozitivele publicitare fixe” se vor putea amplasa „fără certificat de urbanism pentru proiectare și fără autorizație de construire” (titlul art. 150), cu excepția „intervențiilor asupra monumentelor istorice”, totodată, promovând (ad absurdum) modificările prin proiect (Art. XLIV) prin care „autorizația pentru</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Argumentele nu sunt clare și nu pot fi susținute. Dispozitivele publicitare instalate în baza Legii nr. 62/2022 nu necesită eliberarea autorizației de construire și urmează a fi excluse din prevederile Codului urbanismului și construcțiilor.</p>

dispozitiv publicitar” se substituie cu „autorizația de construire eliberate în condițiile Codului urbanismului și construcțiilor nr.434/2023. Prin urmare, aceste prevederi ale proiectului, în coroborare cu cele din Art. XLIV sunt lipsite de raționament.

7. Având în vedere că printr-o modificare recentă a Legii nr. 1125/2002 (prin Legea nr. 59/2025, în vigoare din 01.04.2025) s-a modificat alin. (2) al Art. 29 (atragem atenția că această versiune a proiectului de lege nu a existat la etapa de avizare cu CALM) și s-a introdus o reglementare imposibilă (ad absurdum), prin care superficiarii care dețin suprafață legală în lipsa contractului, trebuie să achite o redevență anuală nu mai mică decât valoarea de piață a terenului aferent, evaluată conform raportului de evaluare, ceea ce constituie un blocaj real de aplicare a normei și încasare a veniturilor la bugetele publice, **solicităm introducerea în proiectul de lege a unui nou Articol, cu o normă care să ajusteze prevederile alin. (2) al Art. 29 din Legea nr. 1125/2002 - la statuările și raționamentele corespunzătoare expuse în Hotărârea Curții Constituționale nr. 19 din 31.10.2023**

Amintim, că redacția actuală a alin. (2) al Art. 29 din Legea nr. 1125/2002, în redacția Legii nr. 59/2025 este următoarea:

„Superficiarul care deține suprafață legală în temeiul alin. (1) lit. d) sau e) este obligat să achite în bugetul de stat sau, după caz, în bugetul local o redevență anuală, determinată în modul stabilit de Guvern, pentru terenul care aparține statului sau, determinată de autoritatea publică locală, pentru terenul care aparține unității administrativ-teritoriale, dar nu mai mică decât valoarea de piață a terenului estimată conform raportului de evaluare întocmit de un evaluator în conformitate cu Legea nr. 989/2002 cu privire la activitatea de evaluare. Această obligație incumbă și dobânditorului subsecvent al bunului înregistrat separat și al dreptului de suprafață. La modul de determinare a cuantumului redevenței, exceptare se face pentru terenurile fondului apelor, pentru care redevența se calculează conform legislației”.

Finalmente, CALM solicită autorului să asigure coerența reglementărilor și să ia în considerare obiecțiile și propunerile

Nu se acceptă.

Propunerile depășesc scopul proiectului și urmează a fi adresate autorităților relevante prin inițiativa legislativă separată.

		expuse, în special, care vizează „evaluarea obligatorie” la darea în folosință a bunurilor UAT, precum și revizuirea conceptului de „notificare a instalării dispozitivelor publicitare”, în schimbul autorizării acestora de către APL.	
26.	Grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător (Demersul nr. 38-78-4776 din 02.05.2025)	De menționat că proiectul conține simplificări procedurale pozitive cu impact pentru IMM-uri. Acestea (pct. 36 – Patenta de întreprinzător; pct. 2 și 6 din secțiunea „Acte permise propuse pentru revizuire” – import/comercializare carburanți – și energie termică; pct. 55 – Certificat medicamente veterinare) se referă la eliminarea duplicatelor documentare, trecerea la declarații pe propria răspundere și digitalizarea comunicării interinstituționale, care sunt măsuri în favoarea mediului antreprenorial. Totodată considerăm binevenită crearea unui portal unic de acces pentru toate notificările și solicitările de acte, precum și informarea și instruirea IMM-urilor privind accesarea acestuia.	Se ia act
		1. Cu referire la prevederile ce țin de transformarea licențelor și autorizațiilor în notificări (pct. 2 Activitatea de plasare în câmpul muncii, pct. 4 – Autorizație de import al motorinei, pct. 9 – Producerea biocarburantului, pct. 43 – Exportul deșeurilor, pct. 44 – Gaze fluorurate, pct. 45 – Autorizație de mediu, pct. 49 – Autorizație de gestionare a deșeurilor 1,2,4,) menționăm că eliminarea unor acte permise precum licențele pentru plasarea în câmpul muncii, producerea biocarburantului, sau importul motorinei și transformarea acestora în notificări este o măsură salutară din perspectiva reducerii barierelor de intrare pe piață. Totuși, această abordare trebuie însoțită de: <ul style="list-style-type: none"> - mecanisme de control eficient, pentru a se asigura că nu vor afecta siguranța, sănătatea publică sau calitatea serviciilor; - claritate procedurală și digitalizare (sistem digital de evidență a notificărilor), pentru a evita transformarea notificărilor într-o nouă formă birocratică. 	Se acceptă. În ultima redacție a proiectului sa renunțat la eliminarea licenței pentru activitatea plasării în câmpul muncii, activitatea farmaceutică, autorizației saniare și avizului sanitar. Ele se păstrează în legislația în vigoare.
		2. În ceea ce privește Art. XLIII din proiectul de act normativ – care vizează modificarea art. 12 din Codul vamal nr. 95/2021 („Articolul 12. Reprezentantul vamal”), solicităm menținerea textului în forma sa actuală, astfel cum este prevăzut în Codul vamal în vigoare. Redacția	Se acceptă.

		<p>propusă nu are o legătură directă cu regimul de licențiere (transformarea în notificare) al reprezentanților vamali, totodată, introduce o procedură nouă, care nu este însoțită de justificări detaliate privind necesitatea, impactul sau oportunitatea acesteia.</p>	
		<p>3. Ce ține de eliminarea licențelor în sectorul farmaceutic cu excepția farmaciilor (pct. 3 – Licență pentru activitate farmaceutică din tabelul comparativ - modificările art. 1, 12, 121, 141, 142 din Legea nr. 1456/1993), și de înlocuire a acestora cu notificări necesită o analiză de impact mai profundă. Propunerea implică riscuri pentru siguranța sanitară și calitatea serviciilor farmaceutice în lipsa unor mecanisme riguroase de control.</p>	<p>Se acceptă. Art.I a fost exclus din proiect.</p>
		<p>4. Cu referire la prevederile ce țin de eliminarea unor autorizații sau avize din domenii cu risc pentru sănătate publică / protecția mediului (pct. 5 – Autorizație sanitară de funcționare, pct. 6 – Aviz sanitar pentru produse cu impact asupra sănătății, pct. 46 – Concluzia privind evaluarea biodiversității, pct. 50–52 – Acorduri și autorizații de mediu) atenționăm că eliminarea avizelor sanitare și de mediu trebuie corelată cu responsabilizarea autorităților în faza de monitorizare ulterioară și menținerea unui sistem de trasabilitate.</p>	<p>Se acceptă. Autorizația și avizul sanitar se păstrează în legislația în vigoare.</p>
		<p>5. La Art. XXIII - Legea nr.10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice. La noua redacție a Anexei nr.1 la Legea 10/2009. Propunem suplimentar examinarea oportunității excluderii următoarele poziții tarifare:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2404 11- 2404 19 Produse care conțin tutun sau tutun reconstituit, nicotină sau înlocuitori de tutun ori de nicotină, destinate inhalării fără ardere • 3214 Chit pentru geamuri, chit pentru îmbinări, cimenturi de rășină și alte masticuri; glet pentru zugrăvit; gleturi nerefractare de tipul celor utilizate în construcții la fațade, pereți interiori, podele, tavane și similare • 3917 21 100 - 3917 40 000 Tuburi, țevi, furtunuri și accesorii ale acestora (de exemplu, îmbinări, coturi, flanșe), din materiale plastice • 4009 Tuburi, țevi și furtunuri din cauciuc vulcanizat nedurificat, prevăzute sau nu cu accesoriile lor (de exemplu, racorduri, garnituri, 	<p>Se acceptă.</p>

		<p>coturi, flanșe), destinate să vină în contact cu produsele alimentare și apa potabilă</p> <p>Argumentare: pentru produsele menționate la pozițiile de mai sus deja există reglementări care prevăd notificarea ANSP (exemplu produse din tutun) sau aceste produse sunt deja strict reglementate prin prisma normelor de evaluarea a conformității (produse pentru construcții, echipamente de joasă tensiune), iar evaluarea conformității asigură faptul că produsele sunt sigure pentru utilizare.</p> <p>Pentru a le elimina este necesar mai întâi digitalizarea completă a proceselor de înregistrare și trasabilitate, precum și clarificarea atribuțiilor instituțiilor responsabile pentru controlul ulterior.</p> <p>De asemenea în cazul avizelor sanitare, autorizațiilor de funcționare, acordurilor de mediu sau autorizațiilor pentru transport, simplificarea procedurilor (prin eliminarea unor documente justificative sau introducerea declarațiilor pe propria răspundere) este un pas pozitiv.</p>	
		<p>Per general se recomandă:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Asigurarea unei perioade de tranziție rezonabile pentru operatorii economici afectați de schimbare (ex. sectorul farmaceutic, mediu); - Includerea unor criterii clare de evaluare a notificărilor, acolo unde se elimină avize/autorizații; - Consolidarea funcției de control post-factum, prin digitalizare și cooperare interinstituțională (ex. ASP, ANSP, ANRE, AMDM); - Campanii de informare și consultări sectoriale, pentru a reduce riscurile de neconformitate accidentală din partea operatorilor economici. <p>Evaluarea notei de fundamentare (analizei impactului de reglementare)</p> <p>Concluzia: Nota de fundamentare conține suficiente informații pentru a stabili necesitatea intervenției propuse, cu toate că nu conține toată informația necesară astfel corespunde parțial cu cerințele metodologice prevăzute de Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.</p> <p>Comentarii, recomandări: Lipsește obiecții</p>	<p>Se acceptă.</p>

<p>27. Centrul de Armonizare a Legislației (demersul nr. Nr. 31/02-69-5045 din 12.05.2025)</p>	<p>Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (privind optimizarea actelor permissive) vine cu modificări la 50 de acte naționale primare identificate de autor ca fiind aferente domeniului reglementării prin autorizare a activității de întreprinzător, urmărind, în special: eliminarea completă din legislație a unor licențe/autorizații ca fiind acte permissive; substituirea licențelor/autorizațiilor în notificări către autoritatea responsabilă de domeniu; reducerea numărului de activități pentru care e necesară obținerea autorizației; eliminarea certificatului, în calitate de act permisiv, cu înlocuirea acestuia cu o acțiune de informare a autorităților responsabile de domeniu; micșorarea termenului de eliberare a unor autorizații; majorarea termenului de valabilitate a unor autorizații sau eliminarea lui; ș.a. Potrivit autorilor, proiectul de lege înaintat va contribui la simplificarea procedurilor administrative, sporirea transparenței și facilitarea desfășurării activităților economice, totodată, reprezentând o acțiune de implementare a prevederilor Directivei 2006/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind serviciile în cadrul pieței interne, statuate în art. 5 (1) și anume cerința de a simplifica procedurile și formalitățile aplicabile accesului la o activitate de servicii și exercitării acesteia.</p> <p>Cu privire la cadrul normativ supus modificării menționăm că, din punct de vedere al compatibilității cu legislația UE, prezintă relevanță mai multe modificări operate la o serie de acte normative, în măsura în care, acestea sunt acte naționale armonizate care asigură transpunerea legislației Uniunii Europene.</p> <p>Așadar, ca urmare a analizei reglementărilor propuse prin prisma actelor legislației aferente domeniului de reglementare, expunem următoarele.</p>	<p>Se ia act</p>
	<p>Art. X. – Legea nr. 852/2002 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la regimul comercial și reglementarea utilizării hidrocarburilor halogenate care distrug stratul de ozon Art. XLVIII. – Legea nr. 43/2023 privind gazele fluorurate cu efect de seră</p> <p>Cu referire la propunerile de modificare a Legii nr. 852/2002 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la regimul comercial și reglementarea utilizării hidrocarburilor halogenate care distrug stratul</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Prevederile invocate ale Regulamentului (UE) 2024/590 necesită a fi concretizate referitor la articolul din regulament. Totodată trimiterea la art. 20 alin. (4) și (5) nu sunt relevante.</p>

		<p>de ozon și a Legii nr. 43/2023 privind gazele fluorurate cu efect de seră, prin care se solicită substituirea autorizației prin notificare pentru importul, exportul sau reexportul substanțelor ce distrug stratul de ozon și al gazelor fluorurate cu efect de seră, al echipamentelor și produselor ce conțin astfel de gaze, comunicăm că, la nivelul legislației Uniunii Europene Regulamentul (UE) 2024/590 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 februarie 2024 privind substanțele care diminuează stratul de ozon și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1005/2009 prevede că „Importul și exportul de gaze fluorurate cu efect de seră și de produse și echipamente care conțin gazele respective sau a căror funcționare se bazează pe aceste gaze sunt condiționate de prezentarea în fața autorităților vamale a unei licențe valabile eliberată de Comisie în temeiul articolului 20 alineatul (4) și alineatul (5), cu excepția cazului unei depozitări temporare.”. Astfel, în vederea realizării unui import sau export, întreprinderile (orice persoană fizică sau juridică care desfășoară una dintre activitățile menționate în actul UE) urmează să dețină o licență în acest sens, nefiind prevăzută o procedură mai simplificată - notificarea introducerii pe piață a acestor substanțe. În contextul celor identificate, considerăm oportun excluderea propunerii de substituire a autorizației prin cea de notificare, or potrivit prevederilor actului UE menționat supra, se solicită o protecție sporită a activității de comerț, fiind prevăzută expres obligația deținerii unei licențe în acesta sens.</p>	<p>Regulamentul (UE) 2024/590 prevede instituirea sistemului de acordare a licențelor pentru substanțele care diminuează stratul de ozon (art. 16 anexa VII și alte prevederi). Însă, reieșind din sensul și spiritul acestor prevederi este instituit un sistem mai mult asemănător cu o procedură de notificare. Întreprinderile trebuie să fie înregistrate în mod valabil în sistemul de acordare a licențelor. Ulterior întreprinderile prin intermediul sistemului obțin aceste licențe prin proceduri simplificate, dar nu prin proceduri similare obținerii unui act permisiv. Menționăm, că punctul (24) din preambul Regulamentului (UE) 2024/590 prevede, că <i>având în vedere această interconectare cu Mediul aferent ghișeului unic al UE pentru vămi, ar fi disproporționat să se prevadă un sistem al Uniunii prin care să se acorde licențe pentru fiecare expediere.</i> Totodată, a se vedea comentariile la avizul Ministerului Mediului (la art. X).</p>
		<p>Art. XXVIII. – Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului</p>	
		<p>Proiectul de lege, în pct. 3, prevede o nouă redacție pentru pct. 1, lit. b) și pct. 7 din Anexa nr. 2 din Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului, care prevede lista activităților planificate pentru care trebuie stabilită necesitatea efectuării evaluării impactului asupra mediului. Cu referire la lista respectivă, menționăm că aceasta are corespondent Anexa II din Directiva 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului care,</p>	<p>Nu se acceptă. Anexa nr. II din Directiva 2011/92/UE prevede instalații de creștere intensivă a animalelor de fermă (proiecte neincluse în anexa I). Totodată, nu se atestă dublare, deoarece pragurile prevăzute în anexa nr. 2 din proiect diferă de cele</p>

		<p>însă, identifică diferit proiectele în cauză. Așadar, potrivit actului UE, instalațiile de creștere intensivă a păsărilor de curte și a porcinelor cu capacitățile de creștere determinate, vizează exclusiv proiectele activităților planificate supuse în mod obligatoriu evaluării impactului asupra mediului, astfel prevăzute la moment de pct. 19 din Anexa I la Legea nr. 86/2014. Dublarea acestui proiect și în lista activităților din Anexa nr. 2 cu capacități diferite celor prevăzute de actul UE (chiar și în redacția actuală a legii) excedează domeniul de aplicare al actului UE. Așadar, se va analiza posibilitatea excluderii integrale a activității descrise în pct. 1, lit. b) din Anexa nr. 2 din Legea nr. 86/2014, pentru a asigura o conformitate deplină cu lista proiectelor prevăzută de Anexa II la Directiva 2011/92/UE.</p>	<p>prevăzute în anexa nr.1 din Legea nr. 86/2014.</p>
		<p>În partea ce ține de completarea pct. 7 din Anexa nr. 2 din Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului, se constată că corespondentul acestuia din Directiva 2011/92/UE, în speță, pct. 7 din Anexa II, nu prevede anumite limite cantitative la proiectele de țin de industria alimentară ori proiectul de lege îl completează cu anumite limite cantitative. În contextul celor expuse, se consideră oportună menținerea redacției actuale a pct. 7 din Anexa nr. 2 din Legea nr. 86/2014.</p> <p>Totodată, urmează a fi revăzute alte propuneri de modificare, în măsura în care acestea conțin anumite erori redacționale/tehnice care urmează a fi remediate, în caz:</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Anexa nr. II din Directiva 2011/92/UE nu prevede anumite limite cantitative la proiectele de țin de industria alimentară, însă articolul 4, alin. (2) și (3) din această directivă prevede, că <i>pentru proiectele enumerate în anexa II, statele membre stabilesc dacă proiectul trebuie supus unei evaluări în conformitate cu articolele 5-10. Statele membre stabilesc aceasta: (a) pe baza unei analize de la caz la caz; sau (b) pe baza pragurilor sau a criteriilor fixate de statul membru. Statele membre pot decide aplicarea ambelor proceduri menționate la literele (a) și (b). (3) Atunci când se efectuează o analiză de la caz la caz sau se fixează praguri sau criterii în sensul alineatului (2), se ține seama de criteriile de selecție relevante stabilite în anexa III.</i></p> <p>Totodată, p.7 din anexa nr.2 din Legea nr. 86/2014 conține deja praguri cantitative iar proiectul doar prevede mărirea acestor</p>

			praguri, deoarece cele stabilite în lege ridică semne de întrebare referitor la un potențial pericol semnificativ pentru mediu.
		Art. V. – Legea nr. 382/1999 cu privire la circulația substanțelor stupefiante, psihotrope și a precursorilor	
		Cu referire la propunerile de modificare înaintate pentru Legea nr. 382/1999 cu privire la circulația substanțelor stupefiante, psihotrope și a precursorilor, menționăm că, la moment, Ministerul Sănătății definitivează proiectul de lege cu privire la circulația substanțelor stupefiante, psihotrope și plantelor care conțin astfel de substanțe, precursorilor, substanțelor psihoactive noi și substitutelor de droguri (număr unic 704/MS/2024), proiect care va abroga integral prevederile Legii nr. 382/1999. Așadar, în contextul celor expuse, se va analiza suplimentar oportunitatea promovării propunerilor de modificare pentru actul național dat.	Se ia act.
		Art. XIV. – Legea nr. nr. 119/2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar și la fertilizanți	
		La pct. 1 din proiect se va revedea conținutul acestuia, pentru a include și noțiunea propriu zisă propusă a fi abrogată. În concluzie, în urma analizei prezentului proiect din perspectiva compatibilității acestuia cu legislația UE relevantă, se impune reexaminarea proiectului, prin prisma recomandărilor formulate în prezentul aviz de compatibilitate.	Nu se acceptă. Conform tehnicii legislative se menționează doar noțiunea.
		Facem mențiunea că analiza Centrului de armonizare a legislației nu are în vedere elementele de oportunitate ale soluțiilor juridice incluse în proiectul de act normativ, ci se referă strict la conformitatea acestora cu Dreptul UE aplicabil, obligațiile juridice asumate în lumina Acordului de Asociere RM – UE și Cadrului de negociere cu Uniunea Europeană.	
28.	Centrul Național al Cinematografiei	În calitatea sa de instituție responsabilă de domeniul cinematografiei, CNC își exprimă îngrijorarea referitor la prevederile acestuia	Nu se acceptă.

**(demersul Nr.e/31-25
din 30.04.2025)**

referitoare la eliminarea mecanismelor de autorizare și a clasificării oficiale a filmelor. CNC consideră că eliminarea acestor instrumente esențiale ar conduce la o dereglare a cadrului de reglementare în domeniul cinematografeiei, cu efecte negative semnificative asupra industriei filmului și a interesului public.

Din punct de vedere juridic, mecanismele de autorizare (inclusiv înregistrarea în Registrul cinematografic și obținerea vizei de exploatare și a certificatului de clasificare) constituie pârgii legale fundamentale ale Legii cinematografeiei nr.116/2014. Conform art. 9 alin. (2) din legea în vigoare, „Orice film, înainte de a fi distribuit, trebuie să obțină certificatul de clasificare și viza de exploatare de la Registrul cinematografic”. Acest text subliniază clar obligația legală ca filmele să fie supuse unei certificări oficiale înainte de difuzare publică. Eliminarea acestei cerințe ar echivala cu abrogarea unei garanții legale menite să asigure conformitatea filmelor cu normele și valorile societății.

De asemenea, CNC are atribuții legale explicite în procesul de autorizare și clasificare. Art. 6 lit. k) și m) din Legea cinematografeiei stabilesc că Centrul eliberează vize de exploatare pentru toate filmele distribuite în țară și emite norme de clasificare a filmelor. Prin urmare, propunerea de eliminare a vizei și clasificării oficiale intră în conflict direct cu spiritul și litera legii actuale, anihilând o parte din atribuțiile de reglementare conferite CNC prin lege. O asemenea modificare ar crea un vid legislativ în ceea ce privește controlul conținutului cinematografic, contrar principiilor statului de drept care impun existența unui cadru normativ clar pentru protejarea interesului public (inclusiv protecția minorilor și a ordinii publice) în domeniul cultural. În plus, menținerea unui sistem de autorizare și clasificare corespunde obligațiilor asumate de stat privind protecția tinerilor și a demnității umane în mediul audiovizual. Chiar dacă proiecțiile cinematografice nu intră direct sub incidența reglementărilor audiovizuale destinate televiziunii, principiile generale din legislația națională și europeană – cum ar fi necesitatea protejării minorilor de opere cu impact negativ – sunt reflectate în actuala Lege a cinematografeiei. Prin desființarea acestor mecanisme legale, apare riscul de încălcare indirectă a

A se vedea argumentele expuse la avizul Ministerului Culturii. Suplimentar menționăm că deși Legea cinematografeiei prevede din 2014 obligativitatea certificatului de clasificare, a vizei de exploatare și a înregistrării permisive în Registrul cinematografic, nici avizul CNC, nici datele publice disponibile nu indică în mod clar dacă aceste acte au fost vreodată eliberate sau aplicate efectiv. Mai mult, nu sunt menționate niciun fel de cazuri concrete în care existența acestor acte să fi avut un rol preventiv sau să fi protejat publicul de conținuturi inadecvate. Această lipsă de trasabilitate și de dovezi practice indică o problemă sistemică: avem un mecanism birocratic teoretic, dar fără utilitate demonstrabilă în practică. În lipsa unor exemple clare de utilizare efectivă a acestor instrumente, riscurile prezentate în aviz rămân pur ipotetice. Or, în materie de reglementare publică, sarcina de a justifica menținerea unui regim permisiv trebuie susținută prin: date, experiență practică, rezultate concrete.

Faptul că, timp de aproape un deceniu, aceste acte permisive nu au fost aplicate sau nu au produs efecte vizibile reduce considerabil credibilitatea argumentului că ele sunt „indispensabile” pentru protejarea publicului. Mai mult, în aviz se menționează că în prezent, Registrul cinematografic administrat de CNC reprezintă un instrument unitar de

angajamentelor privind ocrotirea minorilor și a drepturilor consumatorilor culturali, ceea ce ar putea genera vulnerabilități juridice (spre exemplu - plângeri sau litigii din partea părinților ori a asociațiilor preocupate de conținutul nepotrivit al unor filme accesibile copiilor).

Eliminarea sistemului de autorizare și clasificare ar submina grav capacitatea CNC de a reglementa, monitoriza și asigura calitatea produselor cinematografice difuzate public. În prezent, Registrul cinematografic administrat de CNC reprezintă un instrument unitar de evidență a filmelor și a agenților economici din domeniu. Dacă înscrierea în Registru și obținerea vizei de exploatare nu vor mai fi obligatorii, CNC nu va mai dispune de o imagine completă și actualizată a filmelor care intră pe piața națională sau a distribuitorilor activi. Această lipsă de evidență centralizată creează riscul apariției unor operatori neautorizați, greu de monitorizat, și face practic imposibilă urmărirea respectării unor standarde minime (spre exemplu - calitatea copiilor de proiecție, existența subtitrărilor conforme cu cerințele legale de limbă etc.).

Mai mult, absența vizei oficiale înseamnă și pierderea mecanismelor de control prealabil asupra conținutului filmelor – competență de care dispune la moment CNC. Actualmente, CNC este pe ultima sută de metri în promovarea Hpotarării de Guvern privind instituirea Registrului cinematografiei care reglementează procesul de clasificare – realizat de comisii specializate care vor viziona filmele și pot identifica elemente problematice (cum ar fi scene de o violență extremă, pornografie, incitare la ură sau alte încălcări ale legii), putând refuza sau condiționa eliberarea vizei în astfel de cazuri. Dacă filmelor li se permite accesul direct pe piață fără filtrul unei autorități competente, singura reacție posibilă la difuzarea unui conținut ilegal sau nociv ar rămâne sancțiunile ex post facto (după ce prejudiciul a fost produs). În același timp aceste sancțiuni la moment lipsesc în cadrul normativ în vigoare. Practic, CNC și-ar pierde capacitatea preventivă de a proteja publicul și ordinea publică, transformându-se dintr-o instituție pro-activă într-una pur reactivă, cu eficiență mult redusă.

evidență a filmelor și a agenților economici din domeniu, însă potrivit datelor de pe pagina app.gov.md Întreprinderea de Stat „Registrul Cinematografic”, indicată ca administrator al acestor proceduri, figurează în prezent în lista oficială a entităților inactive. Astfel, se conturează clar faptul că mecanismul invocat în aviz nu funcționează nici măcar formal, cu atât mai puțin ca instrument de prevenție sau calitate.

Proiectul propus nu elimină reglementarea cinematografică. Dimpotrivă, o transformă într-un mecanism funcțional, bazat pe: notificare obligatorie responsabilă, clasificare obligatorie autodeclarată conform normelor aprobate de MC sau CNC, trasabilitate electronică, control ulterior și posibilitatea de intervenție rapidă a CNC. CNC rămâne cu toate atribuțiile esențiale: elaborarea ghidurilor de clasificare, solicitarea copiei filmului, corectarea sau solicitarea sancționării abaterilor, colaborarea cu autoritățile competente.

Este de notat că, în paralel cu această poziționare, CNC promovează un proiect de act normativ prin care actele permissive devin servicii contra plată având tarife concrete, inclusiv pentru: vize de exploatare, clasificări, înregistrări în registru.

La fel, prin acest proiect va fi afectată capacitatea de asigurare a calității și a conformității. În lipsa obligativității certificatului de clasificare și a vizei de exploatare, distribuitorii și operatorii de cinema nu ar mai avea niciun stimulent legal să respecte anumite standarde tehnice sau culturale. De exemplu, prevederile legale privind limba în care sunt prezentate filmele (subtitrarea sau dublajul în limba oficială) ar deveni dificil de pus în aplicare, neexistând un moment formal în care CNC să verifice conformitatea (conform proiectului Regulamentului Registrului cinematografic - prezentarea copiei filmului pentru obținerea vizei permite și verificarea respectării normelor de traducere aprobate de Guvern). De facto, CNC și-ar pierde așadar și rolul de garant al calității produselor cinematografice oferite publicului, întrucât nu ar mai putea preveni difuzarea unor copii de film de calitate tehnică slabă, neevaluate sau neconforme din punct de vedere legal.

Totodată, este necesar de a menționa că Registrul cinematografic este definit de lege ca un instrument unitar de evidență a filmelor și a operatorilor (persoane fizice și juridice) care activează în domeniul cinematografiei. Acesta constituie un mecanism esențial de control și monitorizare a agenților economici din domeniu, permițând statului să dețină o evidență clară a tuturor persoanelor și companiilor din industrie. Eliminarea obligativității înscrierii în Registru și înlocuirea acesteia cu simpla notificare către CNC ar avea un impact negativ semnificativ, or, fără înscrierea formală în Registru, se pierde trasabilitatea activităților cinematografice și scade capacitatea de supraveghere a sectorului de către autorități. Există riscul ca operatori noi sau existenți să nu fie monitorizați adecvat, ceea ce poate conduce la dificultăți în asigurarea respectării legislației de profil și la diminuarea transparenței în industria cinematografică. Registrul oferă totodată și garanția că doar entitățile care îndeplinesc condițiile legale operează în domeniu; renunțarea la această verificare prealabilă poate facilita apariția unor activități neautorizate sau nereglementate, cu consecințe negative asupra pieței filmului. Prin urmare, menținerea Registrului cinematografic ca instrument de evidență obligatorie este crucială pentru păstrarea unui control eficient asupra operatorilor și

		<p>activităților din cinematografie, prevenind derapaje administrative și lacune în supraveghere.</p> <p>Tot în același context, art. 9 cu indicele 1, propus în proiect, conține o multitudine de detalii tehnice și procedurale (formate de notificare, termene administrative, canale de comunicare, tipuri de date incluse etc.) care, potrivit principiilor de tehnică legislativă, ar trebui reglementate la nivel subordonat legii, prin acte normative de rang inferior – în speță, o hotărâre de Guvern sau un Regulament aprobat prin ordin ministerial. Legea are rolul de a stabili cadrul general, principiile și obligațiile esențiale, iar detaliile de aplicare urmează a fi stabilite prin norme secundare. Formularele-tip, canalele de transmitere (fizic/electronic), procedura de confirmare a recepționării notificării, clasificările autodeclarate sau termenele de revizuire (3 zile lucrătoare) sunt detalii excesiv de granularizate pentru a figura în conținutul unei legi. Aceste elemente nu au caracter normativ fundamental, ci sunt instrumente de punere în aplicare, iar includerea lor într-o lege reduce flexibilitatea de ajustare în timp.</p>	
		<p>Textul propus introduce un mecanism de notificare care, deși declarat ca fiind „nepermisiv”, creează în fapt obligații formale și sancțiuni indirecte, fără ca acest mecanism să fie susținut de o infrastructură administrativă clară, ceea ce va genera lipsa posibilităților reale aplicare și implementare.</p> <p>Mai mult, același articol din lege prevede că distribuitorii pot face clasificarea filmelor prin autodeclarare, însă ulterior CNC poate decide că clasificarea este greșită și poate solicita modificări, până la suspendarea temporară a difuzării. Acest mecanism contradictoriu creează o zonă de risc juridic atât pentru distribuitori (care pot fi acuzați de clasificare eronată fără criterii clare), cât și pentru CNC (care riscă acuzații de cenzură, arbitrar sau abuz de putere în lipsa unui cadru de evaluare clar reglementat).</p>	<p>În ceea ce privește observația privind „caracterul contradictoriu” al mecanismului de notificare propus, subliniem că regimul propus este unul reglementat, cu pași și termene clare, completate de responsabilități juridice clare. Obligativitatea notificării, conținutul detaliat al acesteia, condițiile de validitate, termenele de reacție ale CNC și dreptul de intervenție sunt expres prevăzute în articolul 9¹. De asemenea, eventualele „riscuri juridice” invocate în legătură cu clasificarea autodeclarată se bazează pe o presupunere greșită: clasificarea nu este lăsată la bunul plac al distribuitorului, ci trebuie să respecte ghidurile oficiale emise de CNC. CNC își păstrează dreptul de a verifica și corecta</p>

			<p>clasificările neconforme, în baza aceluiași criterii. Dacă în prezent nu există un cadru clar de evaluare sau o practică unitară de clasificare, acest lucru nu este o consecință a proiectului de lege, ci a faptului că mecanismul permisiv invocat nu a fost niciodată operaționalizat în mod real.</p>
		<p>Renunțarea la sistemul de clasificare oficială a sălilor de cinema (cinematografe) de către entitatea competentă va afecta standardele tehnice, culturale și de siguranță ale cinematografe. Clasificarea oficială asigură o garanție calitativă potrivit căreia cinematografele erau certificate că îndeplinesc anumite criterii tehnice (dotări de proiecție, acustică, confort), criterii de siguranță (respectarea normelor PSI și a capacității autorizate) și criterii culturale (programarea unui anumit procent de filme autohtone, europene, de artă etc.). Prin existența unor categorii oficiale de clasificare, publicul și autoritățile puteau distinge între diferite tipuri de săli și niveluri de calitate, iar operatorii de cinema erau stimulați să mențină standarde ridicate pentru a obține sau păstra un anumit calificativ. Eliminarea acestui sistem ar însemna că oricine poate exploata o sală de cinema fără o certificare prealabilă a calității și conformității, ceea ce crește riscul apariției unor cinematografe sub standard (din punct de vedere tehnic sau al siguranței publicului) și diminuează accentul pe oferta culturală. Lipsa clasificării poate conduce la o omogenizare necontrolată a pieței, în care aspectele calitative și culturale devin secundare în absența unui mecanism formal de evaluare. Totodată, dispare un criteriu important pentru politicile publice: sprijinul financiar de stat pentru cinematografie ar fi mai dificil de direcționat ținând, în lipsa unei clasificări care să evidențieze sălile cu profil cultural și importanță deosebită.</p>	<p>Observațiile privind presupusa afectare a standardelor tehnice, culturale și de siguranță în urma renunțării la clasificarea oficială a cinematografe se bazează pe o confuzie de planuri între reglementarea culturală și autorizarea tehnică, precum și pe prezumția că actualul sistem funcționează și produce efecte. În realitate, clasificarea sălilor de cinema nu a fost aplicată efectiv din 2014 până în prezent, iar CNC nu prezintă în aviz nicio statistică, exemplu sau analiză privind eficiența acestui mecanism. Mai mult decât atât, aspectele de siguranță fizică, capacitate autorizată, acustică sau protecție împotriva incendiilor nu intră în atribuțiile CNC, ci sunt reglementate de Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, INST, ANSP și alte instituții competente. Acestea pot verifica și controla oricând respectarea standardelor tehnice de funcționare a sălilor, fără a fi necesară existența unei clasificări culturale centralizate în sarcina CNC. În ceea ce privește programarea culturală și sprijinul public direcționat, acestea pot fi în continuare stimulate prin criterii de</p>

			<p>eligibilitate în regulile de finanțare (de ex. punctaj suplimentar pentru săli care promovează filme de artă sau europene) ș.a.</p>
		<p>Nu în ultimul rând, eliminarea acestor mecanisme complică aplicarea sancțiunilor și a măsurilor corective. În regimul actual, potrivit reglementărilor legale existente și în temeiul proiectului HG privind instituirea Registrului cinematografic, CNC poate suspenda sau retrage certificatul de clasificare și poate radia din Registrul cinematografic un agent economic care încalcă grav legea, dispunând încetarea activităților neconforme. Dacă însă nu există obligația obținerii vreunei autorizări prealabile, pârghiile de sancționare devin mult mai dificile – cum ar fi spre exemplu necesitatea de înaintare a unor demersuri judiciare îndelungate pentru a opri proiecția unui film dăunător sau pentru a interzice activitatea unui distribuitor iresponsabil. Astfel, riscul instituțional este ca CNC să fie decuplat de la funcția sa de reglementare și să nu își mai poată îndeplini misiunea prevăzută de lege de a supraveghea domeniul cinematografiei.</p> <p>Din perspectivă culturală și socială, autodeclararea clasificării filmelor de către distribuitori (în locul unei clasificări oficiale făcute de o autoritate neutră) comportă multiple riscuri. În primul rând, se creează un evident conflict de interese: distribuitorul sau producătorul are un interes comercial direct ca filmul să aibă o clasificare cât mai permisivă, pentru a nu-i fi restrâns publicul. Prin urmare, există o probabilitate sporită de subevaluare intenționată a categoriilor de vârstă – de exemplu, un film care în mod obiectiv ar trebui încadrat la “Interzis minorilor sub 18 ani” ar putea fi prezentat drept “Nerecomandat sub 15 ani” sau chiar “AP -12” (acordul părinților pentru copii sub 12 ani) dacă o clasificare mai blândă i-ar mări audiența. Fără un arbitru independent, astfel de derapaje ar fi greu de prevenit, punând în pericol protecția efectivă a minorilor.</p>	<p>Afirmațiile privind riscurile presupuse ale autodeclarării clasificării filmelor se bazează pe o interpretare distorsionată a mecanismului propus. În realitate, proiectul de lege menține obligativitatea clasificării și introduce, pentru prima dată în mod aplicabil, un regim funcțional de responsabilizare, verificare și reacție. Distribuitorii nu sunt lăsați „liberi să decidă cum vor”, ci sunt obligați să aplice clasificările conform normelor oficiale elaborate de CNC, exact așa cum se întâmplă în multiple state europene. Clasificarea este un act cu valoare juridică, iar proiectul prevede expres posibilitatea CNC de a: solicita copii ale filmelor; verifica în termen de 3 zile clasificarea autodeclarată; obliga distribuitorul să corecteze clasificarea; publica avertismente oficiale în caz de neconformitate; sesiza autoritățile relevante pentru intervenție (Consiliul Audiovizualului, SIS, Insp. Protecția Consumatorilor, etc.).</p>
		<p>Consecința ar fi expunerea copiilor și adolescenților la conținut potențial dăunător dezvoltării lor emoționale și psihologice – violență grafică, scene de groază, sexualitate explicită, limbaj licențios sau consum de droguri – în absența unei avertizări sau restricții adecvate.</p>	

Studiile internaționale și bunele practici arată că sistemele de rating neutre și profesionale contribuie la reducerea accesului minorilor la conținut nepotrivit. Prin renunțarea la clasificarea oficială, Republica Moldova s-ar abate de la acest principiu, lăsând practic la voia întâmplării protecția publicului vulnerabil. Pe termen lung, acest lucru poate avea impacte sociale negative: normalizarea violenței și a pornografiei în rândul tinerilor, creșterea gradului de expunere la mesaje nocive, respectiv șocuri culturale în rândul publicului general care se așteaptă ca proiecțiile din cinematografe să fie filtrate măcar la nivel de recomandare de vârstă. De asemenea se va pierde și încrederea publicului în sistemul de clasificare. Dacă aceste etichete devin simple declarații ale distribuitorilor, fără garanția verificării de către o instituție abilitată, ele și-ar pierde credibilitatea. Părinții, în special, nu ar mai avea un ghid de încredere pentru a decide ce filme sunt potrivite copiilor lor. Acest vid de informație sigură poate duce fie la expunerea minorilor la filme inadecvate vârstei, fie la autocenzură excesivă din partea familiilor care nu se vor mai simți confortabil să ducă copiii la cinema în absența unei clasificări independente.

Mecanismele de clasificare contribuie și la protejarea valorilor morale și culturale ale societății. Ele semnalează clar ce tip de conținut necesită o audiență matură și responsabilă și permit astfel menținerea unui spațiu cultural sigur și civilizată în sălile de cinema. Fără acest filtru, pot apărea situații controversate în care filme cu conținut extremist, instigator sau de o vulgaritate ieșită din comun să fie difuzate liber, generând reacții publice negative și posibile tensiuni sociale. Un sistem de autoreglementare pur voluntar al industriei nu oferă garanții suficiente în acest sens, mai ales într-o piață cinematografică relativ mică, unde competiția pentru public poate împinge limitele acceptabilului.

În concluzie, impactul social și cultural al eliminării clasificării oficiale ar fi profund negativ, subminând eforturile de până acum de a educa publicul și de a proteja segmentele sensibile ale acestuia.

Analiza comparativă cu alte state europene relevă că menținerea sistemului de autorizare și clasificare oficială a filmelor prin

Proiectul de modificare a Legii cinematografiei o modernizare a cadrului

organisme de specialitate este norma, nu excepția. Cele mai relevante exemple provin chiar din spațiul european, unde tradițiile juridice și culturale sunt similare cu ale Republicii Moldova.

Țara vecină – România - păstrează un cadru robust de reglementare a difuzării filmelor, gestionat de CNC-ul român (Centrul Național al Cinematografiei din România). Potrivit practicilor actuale, fiecare film distribuit în cinematografe trebuie vizionat și încadrat într-o categorie oficială de vârstă de către o comisie de specialitate, înainte de a primi autorizația de difuzare. Categoriile de clasificare utilizate (precum AG – Audiență Generală, AP-12 – Acordul părinților pentru copiii sub 12 ani, N-15 – Nerecomandat tinerilor sub 15 ani, IM-18 – Interzis minorilor sub 18 ani, ș.a.) sunt stabilite prin acte normative și aplicate unitar la nivel național. Distribuitorii nu își pot auto-atribui în mod arbitrar aceste categorii, ci au obligația legală să obțină viza de exploatare de la autoritatea cinematografică, document în care este înscris ratingul oficial al filmului. Acest sistem asigură protecția minorilor și informarea corectă a publicului. Totodată, potrivit cadrului legal din România lipsa clasificării oficiale este sancționată: un film neclasificat nu poate fi proiectat public. Unul dintre cele mai vechi și solide sisteme de reglementare cinematografică se găsește în Franța, unde funcționează de zeci de ani obligația obținerii unui “visa d’exploitation” (viză de exploatare) pentru orice film proiectat în cinematografe. Acest document este emis de Ministerul Culturii, pe baza recomandării Comisiei de clasificare din cadrul Centrului Național al Cinematografiei francez (CNC). În Franța niciun film nu poate fi proiectat fără o viză oficială, care include totodată și încadrarea sa într-o categorie de vârstă (de exemplu: Tous Publics – Toate categoriile de public, -12 – interzis sub 12 ani, -16, -18 etc.). Acest sistem strict este motivat de grija pentru protejarea minorilor și pentru respectarea standardelor morale ale societății. Filmele cu conținut pornografic sau incitator la violență primesc categorii speciale (cum este categoria “X” în Franța, care implică restricții severe de difuzare și taxe mari) sau pot fi chiar interzise total, în cazuri extreme. Faptul relevant este că Franța nu a renunțat la controlul public asupra clasificării filmelor, considerându-l o parte integrantă a politicii

normativ, prin înlocuirea unui sistem permisiv formal și inactiv cu un mecanism funcțional, eficient și adaptat realităților din Republica Moldova. Contrar celor afirmate în avizul CNC, regimul propus: nu elimină obligațiile privind clasificarea filmelor; nu renunță la trasabilitatea operatorilor și a conținutului distribuit; nu reduce atribuțiile CNC, ci le redimensionează în logica unei instituții publice de implementare a politicilor din domeniu. Din analiza făcută reiese că mecanismele actuale din lege (înregistrarea operatorilor, viza de exploatare, certificatul de clasificare, clasificarea cinematografelor) nu au fost aplicate efectiv din 2014; CNC nu oferă dovezi privind cazuri în care aceste acte, deși prevăzute de lege, ar fi prevenit riscuri reale sau ar fi protejat publicul; proiectul prevede expres instrumente de control administrativ, intervenție rapidă, sancțiuni și colaborare instituțională. În plus, analiza comparativă europeană arată că nu există un model unic sau obligatoriu de reglementare permisivă prealabilă. Din contră: Germania, Olanda, țările nordice și chiar Marea Britanie aplică modele de autoreglementare responsabilă, cu intervenție ulterioară și sancțiune în caz de abuz; sistemele de viză oficială, precum cel francez sau român, presupun resurse administrative consistente,

sale culturale. Dacă o țară cu o industrie cinematografică atât de vastă și liberă menține aceste pârghii, ele sunt cu atât mai importante pentru țările mai mici, unde instituțiile au rolul de a cultiva și proteja piața națională de film.

Totodată, în Franța, legislația prevede o reglementare strictă a exploatării cinematografelelor: orice sală de cinema trebuie să obțină o autorizație de exploatare cinematografică emisă de autoritatea administrativă înainte de a funcționa (obligație prevăzută la art. L212-1 din Codul cinematografiei și al imaginii animate)

Această autorizație prealabilă este condiționată de respectarea unor criterii culturale, tehnice și economice, asigurându-se astfel că doar operatorii ce îndeplinesc standardele necesare intră pe piață. În plus, în Franța funcționează un sistem oficial de clasificare a cinematografelelor, strâns legat de politica publică de sprijin a domeniului. Sălile de cinema sunt încadrate în categorii precum „Art et Essai” (artă și eseu) sau săli generaliste, în funcție de natura și importanța programului lor cinematografic. Această clasificare oficială este nu doar simbolică, ci și determinantă pentru accesul la finanțare publică: cinematografele clasificate „Art et Essai” – care promovează preponderent filme de autor, europene, de artă și alte opere cu valoare culturală – pot beneficia de sprijin financiar special și substanțial din partea CNC (Centrul Național al Cinematografiei din Franța). De cealaltă parte, cinematografele comerciale generaliste, deși eligibile pentru sprijin public, beneficiază de finanțare într-o măsură mai redusă comparativ cu cele de artă. Prin urmare, exemplul Franței evidențiază că menținerea unei clasificări oficiale a sălilor de cinema are un rol dublu: pe de o parte, garantează calitatea tehnică și securitatea spațiilor dedicate proiecției filmelor, iar pe de altă parte orientează politicile de sprijin financiar către acele entități care contribuie cel mai mult la diversitatea culturală și la îndeplinirea misiunii culturale a cinematografiei. Această abordare europeană comparativă susține necesitatea păstrării în legislația națională atât a Registrului cinematografic ca instrument de evidență și control, cât și a unui sistem de clasificare a cinematografelelor, pentru a asigura

capacitate instituțională și un context de piață diferit, care nu poate fi replicat mecanic în Republica Moldova fără a genera disproporționalitate și rigiditate. Astfel, proiectul de lege nu izolează Moldova de bunele practici europene, ci o aduce mai aproape de modelele funcționale de reglementare inteligentă așa cum sunt promovate de directivele europene privind serviciile media (AVMSD), orientate către: debirocratizare, co-reglementare, digitalizare, și responsabilitate partajată între industrie și stat. Într-un sistem de reglementare dezvoltat, protecția publicului și dezvoltarea sectorului cultural nu depind de numărul de formulare sau acte permissive, ci de claritatea normelor, capacitatea instituțională de intervenție, trasabilitatea digitală și asumarea responsabilității de către toți actorii implicați.

		<p>dezvoltarea armonioasă și supravegherea adecvată a domeniului cinematografiei.</p> <p>În majoritatea celorlalte state europene regăsim modele similare, adaptate contextului local: fie comisii guvernamentale, fie organisme de autoreglementare cu putere legală. De exemplu, în Germania funcționează un sistem de autoreglementare (FSK), însă acesta se supune legislației de protecție a tineretului, iar clasificările acordate de FSK au caracter obligatoriu legal – un film neclasificat nu poate fi vizionat de minori în cinematografe. În Marea Britanie, British Board of Film Classification, o entitate independentă, clasifică toate filmele, iar autoritățile locale se asigură că niciun film nu este proiectat în afara cadrului stabilit de aceasta. Aceste exemple subliniază un aspect esențial: reglementarea conținutului cinematografic prin clasificare și autorizare nu este o reminiscență birocratică depășită, ci o practică modernă, acceptată pe scară largă în democrațiile avansate, având scopul de a echilibra libertatea de expresie artistică cu protecția interesului public.</p>	
		<p>Adoptarea modificărilor propuse (autoreglare totală, fără certificare oficială) ar izola Republica Moldova de aceste standarde europene. Țara noastră riscă să devină o excepție care renunță la instrumentele de bază pentru supravegherea domeniului cinematografic, ceea ce poate avea inclusiv consecințe pe plan internațional, cum ar fi dificultăți în recunoașterea reciprocă a ratingurilor filmelor sau în participarea la programe culturale europene ce presupun existența unui cadru de reglementare funcțional.</p>	
		<p>Urmare celor expuse expuse, Centrul Național al Cinematografiei nu susține proiectul de lege înaintat în partea ce ține de modificarea Legii cinematografiei nr. 116/2014 în forma propusă, considerând că eliminarea mecanismelor de autorizare, a vizei de exploatare și a clasificării oficiale ar avea efecte profund negative. Dincolo de orice intenție declarată de debirocratizare, aceste măsuri ar echivala cu o dereglementare periculoasă a sectorului cinematografic, punând în pericol atât interesele culturale și protecția publicului, cât și buna funcționare a instituției noastre.</p>	<p>Potrivit avizului Cancelariei de Stat - conform proiectului de lege privind instituțiile publice, elaborat de Cancelaria de Stat, (număr unic 542/CS/2024), nici o instituție publică nu poate emite acte permissive.</p>

		<p>CNC își exprimă îngrijorarea strategică că o asemenea schimbare ar slăbi întregul ecosistem al industriei filmului: de la modul în care filmele sunt produse și distribuite în mod responsabil, până la modul în care ele sunt percepute de public și sprijinite de stat. Menținerea unui cadru de reglementare echilibrat și modern este esențială pentru dezvoltarea durabilă a cinematografului național. În consecință, recomandăm ferm respingerea eliminării mecanismelor de autorizare și clasificare din lege și, dimpotrivă, consolidarea acestor instrumente acolo unde este necesar, dar crearea unui proces maxim debirocratizat, fluid, clar și transparent eventual prin digitalizarea și eficientizarea procedurilor, dar nu prin abandonarea lor.</p> <p>Centrul Național al Cinematografului rămâne dispus să colaboreze cu autoritățile competente pentru a identifica soluții optime care să simplifice procedurile administrative fără a compromite siguranța mediului audiovizual și cultural, protejarea pieței interne, a publicului autohton, dar și principiile și recomandările europene. Considerăm că un dialog în acest sens poate conduce la îmbunătățirea cadrului actual, păstrând însă intacte principiile fundamentale de reglementare care au ghidat până acum cinematografia în Republica Moldova și în Europa.</p>	
29.	<p>Asociația Obștească "EcoContact" (demersul nr. 09-EC/2025 din 12 mai 2025) și Green Knowledge SRL (prin email) 3</p>	<p>Urmare a examinării proiectului de Lege pentru modificarea unor acte normative (privind optimizarea actelor permissive) (număr unic 314/MDED/2025), autor – Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, transmite următoarele comentarii și obiecții, după cum urmează:</p> <p>1) La art. II. Legea regnului animal nr. 439/1995</p> <p>La art.19 se propune reducerea termenului de eliberare a acordului pentru import și export de la</p> <p>„15 zile” la „10 zile lucrătoare”, precum și reducerea termenului de eliberare a permisului/certificatului CITES pentru import, export, reexport sau tranzit de la „în cel mult 30 de zile” la „15 zile lucrătoare”.</p> <p>Opinăm că această diminuare a termenului poate genera dificultăți practice în asigurarea unei examinări riguroase a documentației și a</p>	<p>Nu se acceptă. A se vedea comentariile la avizul Ministerului Mediului.</p>

³ Se propune excluderea Art. X din proiectul de lege abordat reieșind din aceleași argumente prezentate în avizul EcoContact.

verificărilor în teren prevăzute la alin. (8) al art. 19 din Legea nr. 439/1995. Conform legislației în vigoare, în procesul de examinare a cererii pentru obținerea acordului pentru export, Agenția de Mediu trebuie să solicite Inspectoratului pentru Protecția Mediului să se deplaseze la locul de ținere în captivitate a animalelor, să verifice datele expuse în cerere și în documentele anexate și să întocmească un act de control.

Această procedură implică un timp extins de organizare și executare, mai ales în cazul în care animalele sunt ținute în localități îndepărtate, precum și având în vedere că sunt implicate două autorități. Mai mult, în termenul de 10 zile lucrătoare pentru eliberarea acordului de export trebuie să se încadreze și perioada de 3 zile anterior expirării termenului-limită (conform condițiilor expuse în propoziția a doua a alin. (9) al art.19), în care autoritatea emitentă trebuie să notifice solicitantul cu privire la acceptul eliberării acordului și necesitatea achitării taxei. Această obligație suplimentară de notificare și confirmare a plății reduce, de facto, perioada efectivă disponibilă pentru evaluarea cererii și pentru desfășurarea verificărilor de fond, amplificând riscul unei analize incomplete sau superficiale, cu consecințe asupra respectării cerințelor internaționale și asupra protecției efective a speciilor de faună.

Diminuarea termenului de eliberare a permisului/certificatului CITES de la 30 de zile calendaristice la 15 zile lucrătoare reprezintă o accelerare semnificativă față de practica europeană curentă și poate crea dificultăți în asigurarea unei evaluări riguroase și complete a documentelor depuse, mai ales când este vorba de importuri, exporturi sau tranzit ale unor specii protejate, care necesită o analiză atentă din punct de vedere al legislației naționale și internaționale.

Comerțul cu animale sălbatice este reglementat la nivelul UE prin Regulamentul (CE) nr. 338/97 privind protecția speciilor de faună și floră sălbatică prin reglementarea comerțului cu acestea, care implementează Convenția CITES (Convenția privind comerțul internațional cu specii periclitate de faună și floră sălbatică), la care a aderat Republica Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr. 1246 din 28-09-2000. Acest regulament impune cerințe de autorizare pentru

importul, exportul și reexportul speciilor incluse în anexele sale, care corespund anexelor CITES. Conform reglementărilor europene, autoritățile competente din statele membre trebuie să emită autorizațiile CITES pentru import, export sau reexport al speciilor protejate în termen de maximum

30 de zile lucrătoare de la depunerea unei cereri complete.

O analiză comparativă cu practica din Uniunea Europeană arată că termenul pentru eliberarea autorizațiilor similare este, de regulă, mai extins decât 15 zile. De exemplu:

- în Luxemburg, solicitarea se depune cu minimum 25 de zile lucrătoare înainte de efectuarea acțiunii ;

- în Germania , termenul standard este de până la 30 de zile de la depunerea dosarului complet;

- în Cehia, Ministerul Mediului procesează cererile în termen de 30 de zile de la inițierea procedurii;

- la nivelul CITES UE, termenul general este de maximum 30 de zile lucrătoare.

Reducerea termenului de eliberare a acordului de la 15 zile la 10 zile lucrătoare ar putea fi fezabilă, cu condiția ca autoritățile competente să dispună de resursele necesare pentru a asigura procesarea eficientă a cererilor. Implementarea unei astfel de măsuri ar necesita evaluarea capacității autorităților competente de a procesa eficient cererile într-un termen mai scurt, fără a compromite respectarea reglementărilor naționale și internaționale.

Prin urmare, propunerea de reducere a termenului ar trebui reanalizată, pentru a evita afectarea calității procesului decizional, în special în ceea ce privește evaluarea riscurilor ecologice, asigurarea trasabilității și prevenirea traficului ilicit cu specii sălbatice.

Se recomandă menținerea termenului actual sau, alternativ, introducerea posibilității de prelungire justificată a termenului în cazuri care implică verificări complexe din partea autorităților de mediu.

La art. 26 alin. (3), reducerea termenului de eliberare a autorizației pentru dobândirea de animale care nu constituie obiecte ale vânătorii și pescuitului de la „10 zile” la „5 zile lucrătoare” este inoportună, întrucât nu reflectă complexitatea procedurii administrative implicate în evaluarea datelor indicate în cerere (informații privind denumirea speciei în limba latină și în limba română, care urmează a fi dobândită, cantitatea solicitată (numărul de kilograme sau de exemplare), locurile de dobândire (cu indicarea localităților, a întreprinderilor silvice în cazul dobândirii din fondul forestier de stat), locul de întreținere/depozitare a animalelor). Mai ales că (potrivit propoziției trei din alin. (3) al art.26) cu 3 zile până la expirarea termenului-limită, autoritatea emitentă, dacă decide eliberarea autorizației, transmite prin ghișeul unic electronic o notificare solicitantului, prin care îi aduce la cunoștință acceptul eliberării autorizației și necesitatea achitării plății stabilite pentru acest act, cu prezentarea documentului confirmativ de plată la eliberarea actului permisiv. Această secvență procedurală presupune o perioadă rezonabilă de analiză și coordonare, care nu poate fi realizată în mod corespunzător în doar 2 zile lucrătoare, fără riscul de a compromite rigoarea controlului administrativ și legalitatea deciziei finale.

Deci, reducerea termenului poate conduce la (i) riscuri privind calitatea procesului decizional; (ii) dificultăți administrative în respectarea termenului propus, mai ales în perioade cu volum crescut de solicitări; (iii) posibila eliberare formală a autorizațiilor fără o verificare riguroasă, ceea ce contravine scopului de conservare a biodiversității.

Reieșind din cele relatate, considerăm judicios menținerea termenului de 10 zile sau, alternativ, o diferențiere a termenului în funcție de complexitatea cererii (de exemplu: până la 5 zile lucrătoare pentru cantități mici și specii neprotejate /necaptive; până la 10 zile lucrătoare în celelalte cazuri).

În Uniunea Europeană, nu există o reglementare unitară specifică pentru dobândirea animalelor care nu constituie obiecte ale vânătorii și pescuitului, cum ar fi melcii, șerpii sau broaștele. Totuși, anumite reglementări generale pot fi aplicabile:

- Regulamentul (CE) nr. 338/97, reglementează comerțul cu specii de faună și floră sălbatică și include anumite specii de șerpi și broaște în anexele sale, impunând restricții privind comerțul cu acestea. Speciile incluse în anexele A și B necesită permise speciale pentru comerț.

- Regulamentul (UE) 2021/1327, corectează listele de țări terțe autorizate pentru introducerea în UE a picioarelor de broască și a melcilor, evidențiind preocuparea pentru controlul importurilor acestor specii.

Statele membre ale UE au implementat politici diferite privind dobândirea acestor animale:

- Belgia a adoptat o "Listă Pozitivă" în 2001, implementată în 2009, care specifică speciile de animale ce pot fi deținute legal, inclusiv reptile .

- Malta, Luxemburg, Cipru, Italia și Lituania au adoptat politici similare, stabilind liste pozitive pentru speciile permise.

În Finlanda, Franța, Slovenia și Spania, propunerile pentru liste pozitive sunt în curs de examinare.

Aceste liste pozitive au scopul de a proteja biodiversitatea și de a preveni introducerea speciilor invazive și de a contribui la siguranța alimentelor, asigurând claritate juridică și responsabilitate pentru cetățeni și operatorii economici. Aceasta reprezintă o măsură preventivă esențială pentru menținerea sănătății ecosistemelor și pentru alinierea la bunele practici internaționale.

În absența unei reglementări unificate la nivelul UE, statele membre stabilesc propriile proceduri și termene pentru eliberarea autorizațiilor de dobândire a animalelor care nu constituie obiecte ale vânătorii și pescuitului. Aceasta poate duce la variații semnificative în practicile administrative și în termenele de procesare a cererilor. Prin urmare, este esențial ca autoritatea națională/MDED să evalueze cu atenție impactul reducerii termenelor de eliberare a autorizațiilor, asigurându-se că acestea nu compromit rigoarea evaluărilor, și respectarea standardelor de protecție a mediului.

De asemenea, această modificare (reducerea termenului de eliberare a autorizației pentru dobândirea de animale care nu constituie obiecte

		<p>ale vânătorului și pescuitului de la 10 zile la 5 zile lucrătoare) nu pare a fi aliniată cu cadrul normativ european aplicabil în domeniul protecției faunei și reglementării comerțului cu animale. În Uniunea Europeană, procedurile pentru autorizarea dobândirii de animale sunt reglementate ținând cont de complexitatea și diversitatea speciilor, iar în multe cazuri se acordă termene mai ample pentru asigurarea unei evaluări adecvate. Astfel, reducerea termenului nu se aliniază la bunele practici europene și ar putea avea efecte negative asupra rigurozității procesului de autorizare, având în vedere că o examinare insuficientă poate conduce la riscuri legate de protecția faunei sălbatice și de sănătatea publică.</p>	
		<p>În subsidiar, ținem să menționăm discordanța dintre terminologia, utilizată în Legea nr.439/1995, pentru reglementarea procedurilor de eliberare a actelor permissive în raport cu terminologia utilizată în Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizarea activității de întreprinzător. Conform Legii nr.439/1995, scurgerea termenului pentru eliberarea actelor permissive se calculează” de la depunerea setului complet de documente”. Legea nr.160/2011 (la art.6 alin. (14) și (15)) reglementează procedura de recepționare și înregistrare a cererii de solicitare a unui act permisiv, stabilind clar obligația autorității emitente de a accepta cererea chiar și atunei când aceasta nu conține toate documentele necesare. Mai mult, termenul pentru emiterea actului permisiv începe să curgă de la data emiterii unui certificat constatator, care confirmă că cererea a fost primită și înregistrată corespunzător și reprezintă documentul oficial în baza căruia se probează locul și faptul solicitării unui act permisiv.</p>	<p>Se ia act. Prevederile alin. (4) al art. 19 din Legea nr.439/1995 stabilesc, că modul de solicitare, acordare, suspendare și retragere a actelor permissive prevăzute de prezenta lege pentru agenții economici se stabilește de Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător în partea în care nu este reglementat de prezenta lege.</p>
		<p>Această diferență de abordare între cele două acte normative generează confuzie și poate duce la aplicarea inconsistentă a termenelor legale pentru emiterea actelor permissive. Respectiv, intervine necesitatea ajustării terminologiei din Legea nr. 439/1995 cu reglementările din Legea nr. 160/2011 pentru a asigura o procedură clară și uniformă privind calcularea termenelor de eliberare a actelor permissive, precum și pentru a evita posibilele dispute administrative sau interpretări eronate ale termenilor de referință.</p>	

		<p>II. Actele permise care se încadrează în categoria autorizațiilor, la pozițiile 39, 41, 43 și 44 indică drept autoritate emitentă a actelor permise (Acord pentru exportul de animale sălbatice, Acord pentru importul de animale sălbatice și/sau de plante, Autorizație pentru dobândirea animalelor care nu constituie obiecte ale vânatului și pescuitului (melci, broaște, șopârle, șerpi), Permis/certificat CITES)- Agenția de Mediu/autoritate administrativă din subordinea ministerului, pe când Legea nr.439/1995 vizează în procesele operaționale aferente emiterii actelor permise recent citate- autoritatea centrală abilitată cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului/ministerul (a se vedea art.19 alin.(1), (3), (9), (18) și art.26 alin. (1)- (3)).</p>	<p>Se ia act. A se vedea comentariile la avizul Ministerului Mediului.</p>
		<p>La fel, prezintă incertitudine reglementarea normativă de la art.19 alin. (20) că strămutarea, aclimatizarea și încrucișarea animalelor se efectuează cu acordul autorității centrale abilitate cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului, în partea ce ține de statutul acordului prenotat (este sau nu act permisiv). Chiar dacă nu este un act permisiv, această procedură administrativă este improprie unui minister, or misiunea unui organ central de specialitate este elaborarea și promovarea politicii guvernamentale în domeniile de activitate care îi sunt încredințate).</p>	
		<p>2. La art. X Regulamentul cu privire la regimul comercial și reglementarea utilizării hidrocarburilor halogenate care distrug stratul de ozon, aprobat prin Legea nr. 852/2002</p>	<p>Nu se acceptă. A se vedea comentariile la avizul Ministerului Mediului și avizul Centrului de Armonizare a Legislației.</p>
		<p>La punctul 13, se propune înlocuirea obligației de obținere a autorizației pentru importul, exportul sau reexportul substanțelor care distrug stratul de ozon și al gazelor fluorurate cu efect de seră, al echipamentelor și al produselor care conțin astfel de gaze, al echipamentelor și al produselor care conțin astfel de gaze, cu o simplă notificare a introducerii pe piață, conform art. 20 din Legea nr. 43/2023 privind gazele fluorurate cu efect de seră este inacceptabilă și primește un aviz negativ ferm. Astfel, în locul regimului autorizație (care implică evaluare prealabilă și aprobare oficială), se va aplica un regim declarativ (prin notificare), ceea ce</p>	

		<p>reduce controlul preventiv asupra fluxului acestor substanțe și echipamente, în favoarea unei evidențe ulterioare a introducerii pe piață.</p>	
		<p>Această modificare contravine angajamentelor internaționale asumate de Republica Moldova prin Protocolul de la Montreal, ratificat prin Legea nr. 178/2023, Acordul de la Paris și obligațiile de stat candidat la aderarea la Uniunea Europeană. Înlocuirea autorizației cu o notificare ar submina capacitatea statului de a reglementa și controla importul de hidrofluorocarburi (HFC) și hidroclorfluorocarburi (HCFC), substanțe cu impact semnificativ asupra stratului de ozon și schimbărilor climatice, generând consecințe grave pentru mediu, sănătatea publică și parcursul european al Republicii Moldova.</p>	
		<p>Prin ratificarea Protocolului de la Montreal, Republica Moldova s-a angajat să reducă treptat consumul de HFC, începând cu 2029, pentru a atinge o diminuare de 80% până în 2045 față de nivelul de referință. Acest angajament presupune reglementarea strictă a introducerii pe piață a substanțelor care distrug stratul de ozon și a gazelor fluorurate, implementarea unui sistem de autorizare prealabilă pentru importul acestor substanțe și promovarea alternativelor ecologice. Înlocuirea autorizației cu o notificare ar elimina mecanismul de control al cotelor de import, permițând agenților economici să introducă cantități nelimitate de HFC și HCFC fără aprobare prealabilă. Aceasta ar constitui o încălcare directă a Protocolului de la Montreal la care Republica Moldova a aderat prin Hotărârea de Guvern nr. 966 din 24.07.96, expunând Republica Moldova la sancțiuni internaționale, precum restricții comerciale și pierderea sprijinului financiar din partea Fondului Multilateral pentru Implementarea Protocolului.</p>	
		<p>Ca stat candidat la aderarea la Uniunea Europeană, Republica Moldova trebuie să alinieze legislația națională la Regulamentul UE 2024/573 privind gazele fluorurate cu efect de seră, care, prin articolul 22, condiționează importul și exportul de HFC și al echipamentelor care le conțin de prezentarea unei licențe valabile. Legea nr. 43/2023, prin articolele 16 și 17, transpune această cerință, stabilind un sistem de alocare a cotelor de import și emitere a autorizațiilor. Propunerea de înlocuire a autorizației cu o notificare contravine Regulamentului</p>	

		<p>UE și subminează eforturile de conformitate cu acquis-ul comunitar. În chestionarul UE privind schimbările climatice, Republica Moldova a raportat existența unui sistem național de licențiere, detaliind mecanismul de autorizare. Eliminarea acestui sistem ar compromite credibilitatea țării în negocierile pentru Capitolul 27 "Mediu și schimbări climatice", riscând suspendarea finanțărilor UE și blocarea progresului spre aderare.</p>	
		<p>La nivelul UE, activitatea privind importul, exportul sau reexportul substanțelor ce distrug stratul de ozon și al gazelor fluorurate cu efect de seră, al echipamentelor și produselor ce conțin astfel de gaze este reglementată în mod strict prin:</p>	
		<p>1) Regulamentul (UE) nr. 517/2014 privind gazele fluorurate cu efect de seră, care stabilește reguli pentru producerea, importul, exportul, introducerea pe piață și utilizarea acestor gaze. În acest sens, art. 18 și 19 prevăd că operatorii trebuie să fie înregistrați într- un registru electronic al UE (EU F-Gas Portal) și să notifice autoritățile competente. Pentru importuri și exporturi, este necesară autorizare prealabilă, în special în cazul echipamentelor preîncărcate.</p>	
		<p>2) Regulamentul (CE) nr. 1005/2009 privind substanțele care distrug stratul de ozon, care reglementează producerea, importul, exportul, vânzarea, utilizarea și eliminarea acestor substanțe. Importul/exportul anumitor substanțe (ex. CFC, HCFC) este interzis sau permis doar cu licență. Licențierea se face prin sistemul de licențe online al Comisiei Europene (Ozon Action Licensing System).</p>	
		<p>Contrar raționamentului eliminării autorizației, la nivelul UE această activitate nu este una liberalizată, ci este supusă unor proceduri stricte de autorizare și control, prin sisteme electronice de licențiere și registre obligatorii.</p>	
		<p>Modificarea propusă, prin care se substituie regimul de autorizare cu un regim de notificare a introducerii pe piață, este inoportună și insuficient justificată. Această modificare reduce semnificativ controlul preventiv al autorităților asupra fluxurilor transfrontaliere ale substanțelor care distrug stratul de ozon și ale gazelor fluorurate cu efect de seră, precum și asupra echipamentelor și produselor care le conțin.</p>	

		<p>În contextul obligațiilor internaționale ale Republicii Moldova (Protocolul de la Montreal, Regulamentul (UE) nr. 517/2014), controlul riguros al acestor substanțe implică nu doar colectarea de informații, ci și evaluarea prealabilă a respectării cerințelor tehnice și de mediu, scop atins doar prin regimul de autorizare.</p>	
		<p>Legea nr. 43/2023, deși transpune parțial Regulamentul (UE) nr. 517/2014 privind gazele fluorurate, nu reglementează în mod clar mecanismele de prevenire a riscurilor la import/reexport (ex. proveniență, cantitate, tip de echipamente).</p>	
		<p>În pofida faptului că proiectul propune o nouă reglementare privind notificarea (art. XLVIII din proiect) unde art.20 introduce un regim detaliat de notificare pentru importul, exportul, reexportul și tranzitul gazelor fluorurate (inclusiv cerințe clare privind conținutul notificării; documente justificative (contracte, fișe cu date de securitate); termen-limită de notificare (30 zile lucrătoare înainte); obligația înregistrării notificărilor într-un registru oficial public (Registrul notificărilor și SIA „REPC”); posibilitate de control a autenticității documentelor), fără un mecanism formal de control ex-ante, de aprobare/refuz, și fără o corelare explicită cu sistemele internaționale de urmărire și raportare, aceasta (simpla notificare) slăbește controlul administrativ al statului asupra unor substanțe reglementate internațional.</p>	
		<p>În această ordine de idei, apreciem că modificarea propusă nu reflectă în mod fidel cadrul european, unde notificarea este doar una dintre componentele unui sistem complex de monitorizare, autorizare și alocare de cote, inclusiv prin sisteme electronice gestionate la nivelul Comisiei Europene (ex. F-gas Portal & Registry).</p>	
		<p>Complementar, propunerea de abrogare a art. 17 din Legea nr. 852/2002, care impune importatorilor obligația de a indica în documentele de însoțire a mărfii numărul autorizației pentru introducerea în țară a substanțelor chimice prevăzute în anexa C grupa I, ridică preocupări semnificative în contextul alinierii Republicii Moldova la reglementările Uniunii Europene privind protecția stratului de ozon.</p>	
		<p>Abrogarea art. 17 este inoportună, deoarece contravine practicilor și cerințelor stabilite de legislația UE în domeniu. Conform</p>	

		<p>Regulamentului (UE) 2024/590, care abrogă și înlocuiește treptat Regulamentul (CE) nr. 1005/2009, importul și exportul substanțelor care diminuează stratul de ozon sunt strict reglementate, necesitând autorizații specifice și o trasabilitate clară a acestor substanțe. Eliminarea obligației de a menționa numărul autorizației în documentele de însoțire a mărfii poate compromite capacitatea autorităților de a monitoriza și controla eficient fluxurile acestor substanțe, esențială pentru respectarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, inclusiv cele asumate prin aderarea la Amendamentul de la Kigali la Protocolul de la Montreal.</p>	
		<p>Din perspectiva funcționalității, notificarea, definită ca o informare oficială fără caracter permisiv, nu oferă autorității competența de a aproba, respinge sau limita importul, ci doar de a înregistra datele furnizate. În contrast, autorizația de import este o aprobare oficială care permite controlul cantităților importate în conformitate cu cotele alocate, asigurând respectarea angajamentelor internaționale. Fără autorizație, Serviciul Vamal nu poate monitoriza eficient importurile, iar agenții economici ar putea introduce cantități care depășesc limitele admise, compromițând obiectivul de reducere a consumului de HFC. Această lipsă de control ar facilita importul de substanțe cu potențial ridicat de încălzire globală, contrar obiectivelor Acordului de la Paris, care de 1990.</p>	
		<p>Amendamentele generează confuzie și slăbesc mecanismele de control. Înlocuirea autorizațiilor cu notificări creează neclarități privind alocarea cotelor de import. Notificările nu includ informații despre cotele alocate fiecărui operator, ceea ce face imposibilă verificarea conformității cu cotele anuale la frontieră. Nu se specifică ce instituție monitorizează cantitățile notificate pentru a detecta depășirile, iar lipsa unui sistem centralizat reduce schimbul de informații între autorități, inclusiv integrarea datelor în Sistemul de Management al Riscurilor Vamale.</p>	
		<p>Mecanismele de aplicare și control sunt grav afectate. Serviciul Vamal este limitat la verificarea existenței unei notificări, fără competențe de a opri transporturile ilegale, chiar în cazuri de substanțe interzise, tranzit neautorizat sau încălcări ale cotelor. Notificarea, nefiind un</p>	

		<p>document juridic obligatoriu, nu impune cerințe clare, reducând capacitatea vamală de a preveni activitățile ilegale. Agenția de Mediu își pierde rolul de a gestiona registrul autorizațiilor și de a furniza informații vamale, ceea ce face neclar ce cotă este alocată fiecărui operator economic. Inspectoratul de Mediu se limitează la transmiterea informațiilor despre inspecții, dar Agenția nu mai dispune de instrumente pentru a sista activitățile în caz de încălcare, deoarece autorizarea este eliminată. Aceste modificări contravin cerințelor UE, care obligă autoritățile competente să dispună de mijloace, inclusiv confiscarea, pentru a preveni încălcările.</p>	
		<p>În plus, menținerea unei evidențe clare și transparente a autorizațiilor este crucială pentru prevenirea comerțului ilegal cu substanțe periculoase și pentru protejarea sănătății publice și a mediului. Prin urmare, recomandăm reconsiderarea abrogării art. 17 și menținerea obligației de a indica numărul autorizației în documentele de însoțire a mărfii, în conformitate cu bunele practici și cerințele legislației europene în vigoare.</p>	
		<p>De reglementarea importului ar agrava schimbările climatice, afectând agricultura, securitatea alimentară și sănătatea populației prin intensificarea fenomenelor meteorologice extreme. De asemenea, ar descuraja tranziția către alternative mai ecologice.</p>	
		<p>3. La art. XVI Legea nr. 149/2006 privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura</p>	<p>Nu se acceptă. Propunerea de reducere a termenelor reiese din faptul, că multiple procese sunt digitalizate și Agenția poate comunica mai rapid cu solicitanții și cu alte autorități. Totodată, trimerile la actele comunitare se referă la prevederi de ordin general și nu pot fi acceptate. În special trimerile la practica Lituaniei, care este o țară maritimă, nu este relevantă pentru Republica Moldova. Referitor la excluderea literei c) din alin. (1) al art. 12, această modificare se datorează faptului</p>

			că autoritatea competentă poate de sine stătător să-și facă o copie a buletinului de identitate al angajaților pentru care se solicită permise de pescuit comercial. Menționăm, că Avizul Ministerului Mediului nu conține obiecții de așa gen.
		La art.12 se propune reducerea termenului de examinare a cererii pentru pescuitul comercial într-un obiectiv acvatic piscicol natural sau într-un sector al acestuia de la „8 zile” la „5 zile lucrătoare” (în cazul unui singur solicitant) și de la „14 zile” la „10 zile lucrătoare” (în cazul în care au fost depuse mai multe cereri și se organizează licitație).	
		Reducerea termenului de examinare a cererilor pentru pescuitul comercial în obiective acvatice piscicole naturale, necesită o analiză atentă în contextul legislației Uniunii Europene (UE) și a practicilor statelor membre care pun accent pe transparență, sustenabilitate și control eficient în domeniul pescuitului.	
		- Regulamentul (CE) nr. 1224/2009 al Consiliului din 20 noiembrie 2009 de stabilire a unui sistem comunitar de control pentru asigurarea respectării normelor politicii comune în domeniul pescuitului activităților de pescuit în UE. Conține următoarele elemente relevante: (i) obligația autorităților naționale de a verifica conformitatea activităților de pescuit cu normele europene, inclusiv cu privire la licențiere și autorizare; (ii) stabilirea unor registre naționale ale autorizațiilor de pescuit și controlul cantităților pescuite în raport cu cotele alocate; (iii) schimbul de informații între autorități și transparența decizională, inclusiv prin mijloace informatizate.	
		Aceste cerințe implică existența unui proces administrativ suficient de riguros și detaliat.	
		- Regulamentul (UE) nr. 1380/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 privind politica comună în domeniul pescuitului. Acest regulament stabilește principiile de bază pentru gestionarea durabilă a resurselor piscicole în UE. Printre obiectivele-cheie se numără: (i) exploatarea sustenabilă a resurselor acvatice vii, pentru a se asigura refacerea și menținerea stocurilor de	

		<p>pește la niveluri viabile pe termen lung. (ii) aplicarea principiului precauției, pentru a preveni supraexploatarea și pentru a proteja ecosistemele marine. (iii) atribuirea echitabilă și transparentă a oportunităților de pescuit, inclusiv prin sisteme de licențiere și cote naționale.</p>	
		<p>Statele membre sunt responsabile pentru atribuirea cotelor de pescuit și pentru emiterea autorizațiilor necesare desfășurării activităților de pescuit comercial. Deși regulamentul nu specifică termene exacte pentru eliberarea certificatelor de atribuire a cotelor, acesta subliniază importanța unui control eficient și a respectării principiilor de durabilitate în gestionarea resurselor piscicole.</p>	
		<p>În practică, termenele pentru eliberarea certificatelor de atribuire a cotelor de pescuit variază între statele membre, în funcție de complexitatea procedurilor și de resursele administrative disponibile. De exemplu, în Lituania, termenul pentru eliberarea unui permis de pescuit comercial este de până la 15 zile lucrătoare.</p>	
		<p>Această perioadă permite autorităților să efectueze verificările necesare privind conformitatea solicitantului cu reglementările în vigoare, să evalueze impactul asupra resurselor piscicole și să asigure o alocare echitabilă a cotelor disponibile.</p>	
		<p>Reducerea termenului de examinare nu trebuie să compromită analiza riguroasă a impactului activității de pescuit și a eligibilității solicitantului. Iar grăbirea procesului decizional poate afecta calitatea verificărilor documentare și a consultărilor interinstituționale necesare pentru a preveni supra-captura și pescuitul ilegal.</p>	
		<p>În acest context, apreciem propunerea de modificare a art. 12, prin care se reduce termenul de examinare a cererii pentru pescuitul comercial într-un obiectiv acvatic piscicol natural, insuficient justificată și poate compromite buna gestionare a resurselor piscicole.</p>	
		<p>În primul rând, nu sunt prezentate în nota de fundamentare argumente sau analize care să demonstreze că autoritatea publică are capacitatea administrativă de a desfășura într-un termen redus toate etapele necesare pentru o evaluare completă a cererii, inclusiv analiza respectării obligațiilor legale, verificarea compatibilității cu planurile</p>	

		de gestionare a resurselor, sau pregătirea procedurii de licitație (în cazul mai multor solicitanți).	
		În al doilea rând, propunerea contravine principiilor reglementate prin Regulamentul (UE) nr. 1224/2009 privind controlul pescuitului și Regulamentul (UE) nr. 1380/2013 privind Politica Comună în domeniul Pescuitului, care impun statelor membre (și, prin extensie, statelor asociate) obligația de a gestiona activitățile de pescuit într-un mod durabil, transparent și riguros. Deși aceste regulamente nu impun termene fixe pentru examinarea cererilor de pescuit comercial, ele subliniază necesitatea unui control eficient, ceea ce presupune acordarea unui timp suficient pentru evaluarea cererilor și prevenirea riscurilor de alocare nejustificată sau excesivă a resurselor piscicole. Statele membre au responsabilitatea de a implementa proceduri administrative care să asigure evaluarea adecvată a cererilor, în conformitate cu obiectivele de conservare și utilizare durabilă a resurselor piscicole.	
		Prin urmare, se recomandă menținerea termenelor actuale sau, cel puțin, justificarea reducerii acestora prin demonstrarea impactului administrativ real și a măsurilor concrete de garantare a calității procesului decizional în noul cadru de timp propus. Or, reducerea termenelor în Republica Moldova, fără o justificare solidă, poate crea discrepanțe față de practicile UE.	
		Conex, evidențiem că excluderea literei c) din alin. (1) al art. 12, prin care se elimină obligația de a prezenta copia buletinului de identitate al angajaților pentru care se solicită permise de pescuit comercial, ridică mai multe semne de întrebare legate de identificarea clară, prevenirea fraudelor și respectarea cerințelor de siguranță și trasabilitate în domeniul pescuitului.	
		În acest context, se conturează următoarele aspecte:	
		a) copia buletinului de identitate servește ca dovadă clară și verificabilă a identității angajatului și servește la (i) atribuirea personalizată a permisului de pescuit comercial; (ii) prevenirea folosirii de către terți a permiselor; (iii) evitarea suprapunerilor sau	

	substituției de persoane (o problemă des întâlnită în activitățile sezoniere și slab reglementate).	
	b) se reliefează o potențială contradicție cu cerințele de control prevăzute în cadrul Regulamentului (CE) nr. 1224/2009, ce stabilesc statelor membre să dispună de sisteme de control eficient, care să permită identificarea clară a tuturor celor care participă la activități de pescuit. Chiar dacă Moldova nu este stat membru, alinierea la aceste cerințe este importantă în contextul acordurilor comerciale și al regimului de trasabilitate al produselor.	
	c) se profilează echilibrul dintre necesitatea administrativă și respectarea confidențialității datelor personale. Dacă motivația excluderii este protejarea datelor cu caracter personal, această preocupare este legitimă, însă poate fi rezolvată altfel – de exemplu, prin asigurarea unui regim strict de confidențialitate sau prin înlocuirea copiei cu verificarea fizică a originalului, fără păstrarea documentului. Eliminarea completă a acestei cerințe ar putea slăbi controlul asupra cine anume participă efectiv la activitatea de pescuit.	
	d) se evidențiază o incoerență procedurală, în situația în care rămâne cerința de a prezenta fotografia fiecărui angajat pentru eliberarea permisului, dar fără documentul de identitate care să confirme că fotografia aparține persoanei respective, ceea ce face procesul vulnerabil la erori și abuzuri.	
	Această modificare slăbește mecanismul de control administrativ, contravine practicilor europene de trasabilitate și control al pescuitului, și generează riscuri privind substituirea de persoane sau folosirea abuzivă a permiselor. Dacă se dorește protejarea datelor personale, pot fi aplicate soluții alternative (verificarea documentului fără a-l reține, regim strict de confidențialitate), fără a elimina complet cerința de identificare.	
	4. La art. XX Legea regnului vegetal nr. 239/2007	Nu se acceptă. A se vedea comentariile la avizul Ministerului Mediului.
	Art. 21 se propune reducerea termenului de eliberare a acordului pentru import și export al obiectelor regnului vegetal de la „15 zile” la „10 zile lucrătoare”, precum și reducerea termenului de eliberare a	

	<p>permisului/certificatului CITES pentru import, export, reexport sau tranzit de la „în cel mult 30 de zile” la „15 zile lucrătoare”.</p>	
	<p>Aici sunt valabile obiecțiile expuse la art. II din proiect (modificările propuse pentru art.19 alin. (6), (9), (13) și art. 26 alin. (3) din Legea regnului animal nr. 439/1995).</p>	
	<p>Suplimentar, menționăm nominalizarea în mod diferit a denumirii actelor permise, în Legea nr.239/2007- „Acord pentru import sau export al obiectelor regnului vegetal”, iar în redacția nouă a Nomenclatorului actelor permise, compartimentul II. Actele permise care se încadrează în categoria autorizațiilor, la pozițiile 40 și 41- „Acord pentru exportul de plante”, „Acord pentru importul de animale sălbatice și/sau de plante”.</p>	
	<p>5. La art. XXII Codul subsolului nr. 3/2009</p>	<p>Nu se acceptă. A se vedea comentariile la avizul Ministerului Mediului.</p>
	<p>Se propune excluderea actului de confirmare a perimetrului geologic și actului de confirmare a perimetrului minier (pentru extragerea substanțelor minerale utile, construirea și exploatarea construcțiilor subterane nelegate de extragerea substanțelor minerale utile, organizarea obiectivelor geologice protejate) ca și acte permise pentru desfășurarea activităților de folosire a subsolului.</p>	
	<p>În Uniunea Europeană, activitățile de explorare geologică a subsolului sunt reglementate printr-un cadru legislativ care variază în funcție de tipul resurselor vizate. Pentru explorarea geologică generală, legislația specifică este stabilită la nivel național de către fiecare stat membru. Totuși, în cazul explorării pentru stocarea geologică a dioxidului de carbon (CO₂), există o reglementare unitară la nivelul UE prin Directiva 2009/31/CE privind stocarea geologică a CO₂.</p>	
	<p>Pentru explorarea geologică generală a resurselor minerale (excluzând hidrocarburile și stocarea de CO₂), Uniunea Europeană nu impune un cadru legislativ unitar. Fiecare stat membru își stabilește propriile proceduri și cerințe pentru autorizarea activităților de explorare geologică.</p>	

		<p>În majoritatea statelor membre, activitățile miniere sunt reglementate printr-un sistem de licențe sau permise care acoperă atât explorarea, cât și exploatarea resurselor minerale. De exemplu: în Germania, conform Federal Mining Act (BBergG), este necesară obținerea unei licențe de explorare pentru resursele minerale libere și a unei licențe de exploatare sau a unui drept minier pentru extracție; în Țările de Jos, Legea Minelor se aplică mineralelor sau substanțelor de origine organică prezente în subsol în formă solidă, lichidă sau gazoasă (la o adâncime >100 m), inclusiv hidrocarburile. Aceste licențe sunt emise de autoritățile competente și includ specificații privind perimetrul, durata și condițiile de utilizare a resurselor.</p>	
		<p>Prin urmare, actul de confirmare a perimetrului geologic pentru explorarea subsolului este o cerință specifică legislației naționale a Republicii Moldova și nu este prevăzută în mod expres în legislația UE. Eliminarea actului de confirmare a perimetrului geologic ca act permisiv distinct este o decizie care ține de politica națională a Republicii Moldova. Totuși, este esențial ca orice modificare să asigure în continuare un control adecvat al activităților de explorare și să prevină conflictele de utilizare a terenurilor</p>	
		<p>În cazul explorării pentru stocarea geologică a dioxidului de carbon, Directiva 2009/31/CE stabilește un cadru legislativ detaliat:</p>	
		<ul style="list-style-type: none"> - obligația obținerii unui permis de explorare, conform articolului 5 din directivă, explorarea unui potențial complex de stocare nu poate avea loc fără un permis de explorare emis de autoritatea competentă; 	
		<ul style="list-style-type: none"> - durata și exclusivitatea permisului de explorare, care este acordat pentru o perioadă limitată și oferă titularului dreptul exclusiv de a explora complexul de stocare respectiv; 	
		<ul style="list-style-type: none"> - criteriile de acordare, permisele trebuie acordate pe baza unor criterii obiective, publicate și nediscriminatorii; 	
		<ul style="list-style-type: none"> - evaluarea sitului, selecția unui sit de stocare geologică se face doar dacă, în condițiile propuse de utilizare, nu există riscuri semnificative de scurgeri sau de impact asupra sănătății umane ori a mediului. 	
		<p>Aceste prevederi asigură că explorarea pentru stocarea geologică a CO₂ se desfășoară în condiții de siguranță și cu respectarea</p>	

		<p>standardelor de mediu. În acest context, este obligatorie menținerea unui sistem de autorizare conform cu Directiva 2009/31/CE, care prevede obținerea unui permis de explorare specific pentru astfel de activități. Prin urmare, orice reformă legislativă în domeniul explorării geologice trebuie să țină cont de aceste distincții și să asigure conformitatea cu cerințele legislației UE acolo unde este aplicabil. Subsecvent, conform Strategiei de mediu pentru anii 2024–2030, indică necesitatea actualizării legislației pentru a include aspecte precum stocarea geologică a CO₂, în conformitate cu cerințele europene.</p>	
		<p>În contextul actual, eliminarea actului de confirmare a perimetrului geologic pentru explorarea subsolului ar trebui evaluată cu atenție. Este esențial ca orice modificare legislativă să asigure un control adecvat al activităților de explorare și să prevină conflictele de utilizare a terenurilor. În plus, în cazul în care Republica Moldova intenționează să dezvolte capacități de stocare geologică a CO₂, va fi necesară elaborarea unui cadru legislativ specific, în conformitate cu Directiva 2009/31/CE a Uniunii Europene, care reglementează stocarea geologică a dioxidului de carbon.</p>	
		<p>Astfel, recomandarea ar fi ca eliminarea actului de confirmare a perimetrului geologic să fie condiționată de existența unui cadru legislativ și instituțional, care să asigure conformitatea cu standardele europene și să protejeze interesele naționale în domeniul resurselor subsolului.</p>	
		<p>6. La art. XXV Legea apelor nr. 272/2011 Autorul proiectului de act normativ propune excluderea activităților: exploatarea de pontoane, debarcadere și alte structuri hidraulice pe terenul fondului de apă și dezvoltarea și exploatarea comercială a plajelor și a zonelor de agrement (prevăzute la lit. g) și lit. h), alin. (2) al art. 23 din Legea apelor) care sunt calificate drept folosință specială a apei. Această excludere a prevederilor de la lit. g) și lit. h), alin. (2) al art. 23 din Legea apelor contravine atât a principiilor de protecție a mediului și a obiectivelor de mediu pentru calitatea apelor de suprafață, întrucât are implicații juridice și de mediu semnificative,</p>	<p>Nu se acceptă. A se vedea comentariile la avizul Ministerului Mediului. Totodată, trimerile la actele comunitare se referă la prevederi de ordin general și nu pot fi acceptate.</p>

inclusiv din perspectiva angajamentelor Republicii Moldova în raport cu legislația UE în domeniul protecției apelor, precum Directiva Cadru a UE în domeniul apei (2000/60/CE). Legea apelor 272/2011 transpune în legislația națională actul european sus menționat, stabilind obiectivele de mediu pentru ape cu referire la starea chimică și/sau ecologică și/sau la starea cantitativă a apelor de suprafață, a apelor subterane și a zonelor protejate.

Directiva 2000/60/CE stabilește un cadru pentru protecția și gestionarea durabilă a apelor în UE, având ca obiectiv atingerea unui „stare bună” pentru toate corpurile de apă. Aceasta impune statelor membre să prevină deteriorarea stării corpurilor de apă și să ia măsuri pentru îmbunătățirea acestora. Orice activitate care poate afecta negativ starea ecologică sau chimică a apelor trebuie să fie supusă unei evaluări riguroase și, dacă este cazul, autorizată corespunzător.

La fel, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a subliniat importanța respectării obligației de a preveni deteriorarea corpurilor de apă. În cazul C-664/15, Curtea a decis că autoritățile naționale trebuie să asigure că proiectele care pot afecta negativ starea apelor sunt supuse unei evaluări adecvate și că publicul are dreptul de a contesta deciziile care pot duce la deteriorarea corpurilor de apă (Jurisprudenta CJUE).

Atragem atenția că activitățile recreative, inclusiv utilizarea malurilor și navigația, au efecte negative semnificative asupra ecosistemelor dulcicole, afectând vegetația și fauna acvatică. Potrivit Studiului ”Impactul ecologic al activităților recreative pe bază de apă asupra ecosistemelor de apă dulce: o meta-analiză globală” (Ecological impacts of water-based recreational activities on freshwater ecosystems: a global meta-analysis | Proceedings of the Royal Society B: Biological Sciences) activitățile precum exploatarea de pontoane, debarcadere și alte structuri hidraulice, precum și dezvoltarea și exploatarea comercială a plajelor și zonelor de agrement, pot avea impacturi semnificative asupra ecosistemelor acvatice. Aceste impacturi includ: (i) modificări hidromorfologice prin construcțiile pe maluri sau în albia râurilor pot altera fluxul natural al apei, afectând habitatele acvatice și biodiversitatea; (ii) poluarea prin creșterea activităților recreative poate duce la poluarea apelor cu deșeuri,

combustibili sau alte substanțe nocive; (iii) eroziunea și sedimentarea malurilor ce poate avea loc prin intervențiile necontrolate ce pot accelera procesele de eroziune a malurilor și sedimentare, afectând calitatea apei și habitatele acvatice.

Mai mult ca atât, excluderea acestor activități din categoria activităților supuse autorizării pentru folosința specială a apei contravine mai multor directive europene dintre care primele două au fost transpuse în legislația națională iar ultima este inclusă în Planul național de aderare pentru a fi transpusă în anul 2025. Directiva cadru privind apa (2000/60/CE) ce impune prevenirea deteriorării stării corpurilor de apă și necesitatea autorizării activităților care pot avea impact asupra acestora, Directiva privind evaluarea impactului asupra mediului (2011/92/UE), ce solicită evaluarea impactului asupra mediului pentru proiectele care pot avea efecte semnificative asupra mediului, inclusiv cele care afectează corpurile de apă și Directiva privind calitatea apei pentru îmbăiere (2006/7/CE) ce stabilește cerințe pentru menținerea și îmbunătățirea calității apei în zonele de îmbăiere, ceea ce implică monitorizarea și gestionarea activităților care pot afecta aceste zone.

Potrivit dispozițiilor legale în vigoare, aceste activități /exploatarea de pontoane, debarcadere și alte structuri hidraulice pe terenul fondului de apă/ și /dezvoltarea și exploatarea comercială a plajelor și a zonelor de agrement/ sunt calificate drept folosință specială a apei. Această calificare are ca efect supunerea acestor activități unui regim juridic distinct, care implică obligativitatea obținerii unui act permisiv (autorizație de gospodărire a apelor sau autorizație de mediu, după caz), evaluarea impactului asupra mediului și exercitarea unui control de către autoritățile competente în domeniul protecției resurselor de apă.

Excluderea acestor activități din categoria folosinței speciale ar conduce la eliminarea cerinței de autorizare și, în consecință, la lipsa unui mecanism eficient de control administrativ și de protecție a mediului în cazul intervențiilor asupra corpurilor de apă, creșterea riscului de poluare, eroziune sau degradare a habitatelor acvatice și riverane.

		<p>Această modificare este deosebit de problematică, întrucât activitățile menționate presupun intervenții fizice în mediul acvatic, cum ar fi construcții, dragări sau modificări ale regimului hidrologic, care pot avea efecte negative asupra calității apei, biodiversității și funcționării ecosistemelor acvatice și riverane.</p> <p>Totodată, propunerea de excludere contravine obligațiilor asumate de RM prin Acordul de Asociere cu UE, care impune armonizarea legislației naționale cu Directiva 2000/60/CE cadru în domeniul apei. Potrivit acestei directive, statele membre au obligația de a preveni deteriorarea corpurilor de apă, de a reglementa extracțiile, deversările și alte activități cu impact semnificativ asupra apelor și de a institui programe de măsuri care să asigure utilizarea durabilă a resurselor acvatice. Activitățile precum construirea și exploatarea debarcaderelor, pontoanelor sau plajelor comerciale sunt expres prevăzute în anexa VI a directivei ca fiind activități care pot afecta regimul hidrologic sau starea ecologică a apelor și, prin urmare, trebuie reglementate și monitorizate în mod corespunzător.</p> <p>În lipsa unui regim de autorizare, se reduce capacitatea statului de a preveni utilizările abuzive ale resurselor de apă și de a impune condiții tehnice și de mediu menite să reducă riscurile de poluare, eroziune sau afectare a habitatelor naturale. În plus, această modificare creează un precedent legislativ periculos, care poate încuraja și alte tentative de liberalizare necontrolată a activităților cu impact ecologic major.</p> <p>Prin urmare, propunerea de excludere a literelor g) și h) din aline. (2) art. 23 al Legii apelor este nejustificată din punct de vedere juridic și contrară interesului public general privind protecția și gestionarea durabilă a resurselor de apă. Se recomandă menținerea acestor dispoziții în forma actuală, în vederea asigurării unei aliniere corespunzătoare la acquis-ul comunitar în domeniul mediului și a protejării eficiente a fondului de apă național.</p>	
		<p>7. La Art. XLVI prin care se propune modificarea Legii nr. 227/2022 privind emisiile industriale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 326–333, art. 628), cu modificările ulterioare, exp rim ăm d ezacord u l t otal cu propunerile de excludere a prevederilor privind</p>	<p>Nu se acceptă. A se vedea comentariile la avizul Ministerului Mediului.</p>

autorizația de mediu, precum și a anexelor nr. 2 și nr. 3 din Legea prenotată.

Menționăm, că Legea nr. 227/2022 privind emisiile industriale transpune Directiva 2010/75/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 noiembrie 2010 privind emisiile industriale (prevenirea și controlul integrat al poluării) care prevede reglementarea activităților de întreprinzător cu impact asupra mediului și implementarea procesului de autorizare integrată de mediu, și Directiva (UE) 2015/2193 a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2015 privind limitarea emisiilor în atmosferă a anumitor poluanți provenind de la instalații medii de ardere, care impune evidența instalațiilor de ardere cu capacitate totală sau mai mare de 1 MW și mai mică de 50 MW prin emiterea – autorizației de mediu. Ambele Directive fac parte din Capitolul 27 ”Mediu și schimbări climatice”, din legislația europeană, iar transpunerea lor este o obligație asumată de Republica Moldova, prin Acordul de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană în special prin Anexa XI la Capitolul 16 „Mediul Înconjurător”, precum și prin Tratatului Comunității Energetice.

De asemenea, în contextul procesului de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană, Directivele menționate sunt parte a ”screeningul bilateral” și sunt reflectate precum și analizate în Chestionarul UE pe Capitolul 27 ”Mediu și schimbări climatice”, a cărui evaluare se va realiza în cadrul reuniunii de raportare a progreselor de transpunere și implementare a Directivelor UE în legislația națională, care va avea loc în perioada 30 iunie – 4 iulie 2025, la Bruxeless.

Eliminarea cerinței de autorizare pentru activitățile din Anexa 2, care nu sunt reglementate de sistemul integrat de prevenire și control al poluării conform Directivei privind emisiile industriale (Anexa I), introduce ambiguități juridice și riscuri de neconformitate cu legislația UE. Anumite activități din Anexa 2 sunt supuse obligativității obținerii autorizațiilor de mediu conform normelor europene, iar în statele membre ale UE, acestea sunt reglementate prin cu specific național de autorizare a poluării. Modificările propuse prin care se exclud

totalmente controlul și monitorizarea poluării, în special a substanțelor periculoase, vor genera încălcări ale acquis-ului comunitar.

Spre exemplu, dezmembrarea vehiculelor scoase din uz și recuperarea materialelor, activitate inclusă în Anexa 2, este reglementată de Directiva 2000/53/CE, care impune autorizații de mediu pentru a garanta transferul vehiculelor către unități autorizate de tratare. De asemenea, Directiva 2016/802 privind reducerea conținutului de sulf al combustibililor lichizi cere autorizarea instalațiilor de ardere care utilizează păcură cu anumite concentrații de sulf, stabilind limite stricte de emisii. În plus, Regulamentul UE privind transportul deșeurilor condiționează importul de materii prime secundare (ex. deșuri metalice) din UE către țări terțe ce dețin instalații autorizate la nivel național, aspect relevant pentru unele activități din Anexa 2, ce se propun a fi excluse, respectiv creându-se bariere în activitatea economică externă.

Astfel, propunerile de modificare riscă să compromită alinierea Moldovei la standardele UE, afectând capacitatea de a respecta obligațiile legale europene și de a menține un cadru coerent de reglementare a poluării.

Considerăm imperativ păstrarea în Legea nr. 227/2022 privind emisiile industriale a reglementărilor actuale, deoarece modificările propuse (în special, excluderea sistemului de autorizare) în proiectul de lege ar echivala cu:

a) nerespectarea angajamentelor internaționale și a cadrului legal european, ceea ce duce la încetinirea procesului de aderare, deoarece armonizarea legislației cu acquis-ul comunitar, inclusiv în domeniul mediului, este o condiție esențială în acest proces. Netranspunerea adecvată a unor directive importante precum cele indicate mai sus, poate fi interpretată ca o lipsă de angajament și poate duce la întâzieri în negocieri, în deschiderea/închiderea capitolelor de negociere relevante Capitolul 27 ”Mediu și schimbări climatice”; încălcarea Convenției de la Aarhus, ratificată de Republica Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr. 346 la 07.04.1999, întrucât lipsa autorizației elimină componenta de transparență prin procedurile de participare publică și acces la informații esențiale privind activitățile

poluante; nerespectarea Convenției asupra poluării atmosferice transfrontiere pe distanțe lungi (Geneva, 1979), ratificată de Republica Moldova prin hotărârea Parlamentului nr. 399 din 16.03.95, care impune monitorizarea și controlul emisiilor industriale; abaterea de la angajamentele asumate prin Obiectivele de Dezvoltare Durabilă, în special ODD 9 (industrie sustenabilă) și ODD 13 (acțiuni climatice). Suntem siguri că aceasta ar duce la un efect negativ asupra dialogului politic și cooperării cu instituțiile UE și statele membre, inclusiv și pierderea credibilității ce demonstrează o capacitate administrativă și politică redusă de a implementa reformele asumate, inclusiv acelea indicate în ”Agenda de Reforme pentru anii 2025-2027 a Planului de Creștere al Republicii Moldova”.

În continuare la cele menționate mai sus, în contextul aspirațiilor de integrare europeană atragem atenția că, menținerea sistemului de autorizare de mediu și a anexelor nr. 2 și nr. 3 în Legea nr. 227/2022 este esențială în vederea:

b) prevenirii deteriorării calității mediului – sistemul permiselor de mediu se bazează pe atingerea obiectivele generale de mediu determinate prin politicile și cadrul normativ național. Obiectivele de mediu specifică limitele de emisie pentru poluanți, cerințele de monitorizare, tehnologiile de reducere a poluării care trebuie utilizate în baza celor mai bune tehnici disponibile – (BAT), procedurile de raportare, evaluare, control etc. La rândul, său aceste obiective se ating prin obligații specifice, prevăzute de cadrul normativ național asumate de autorități și operatorii economic. Obligațiile specifice fiind măsurabile, realizabile, relevante și încadrate în timp pentru fiecare operator economic, ce sunt incluse în autorizațiile de mediu. Autorizația de mediu asigură un grad mai mare de previzibilitate și certitudine juridică atât pentru autorități, cât și pentru operatori în special prin impunerea unei abordări integrate a prevenirii poluării și degradării mediului și controlului poluării. Toate acestea contribuie la asigurarea conformității activității la cadrul normativ, ce este verificat prin inspecții și audituri, iar neconformitatea poate atrage sancțiuni administrative, civile sau chiar penale.

c) protecției sănătății umane și a calității vieții - scopul principal al permiselor de mediu este de a limita emisiile de poluanți în aer, apă și sol, precum și de a controla alte forme de disconfort ambiental, cum ar fi zgomotul și mirosurile. Reducerea expunerii la substanțe toxice și la niveluri ridicate de poluare are un impact direct pozitiv asupra sănătății publice, scăzând incidența bolilor de cancer, respiratorii, cardiovasculare, alergiilor și a altor afecțiuni asociate degradării mediului. Un mediu mai curat contribuie la o speranță de viață mai mare, la reducerea costurilor medicale individuale și la o calitate generală a vieții îmbunătățită, inclusiv prin menținerea unor ecosisteme sănătoase care furnizează servicii esențiale (apă curată, aer curat, spații verzi recreative). Standardele de calitate a aerului și apei, promovate de OMS și UE care deja sunt incluse în sistemul normativ național, sunt reflectate în condițiile autorizațiilor de mediu. Aceasta oferă posibilitate de a monitoriza și recepționa transparent rapoarte pe emisii.

d) garantării participării publice și a transparenței – sistemul actual de permise de mediu, garantează publicului trei drepturi esențiale: accesul la informațiile de mediu deținute de autoritățile publice, dreptul de a participa la procesele decizionale care au impact asupra mediului (inclusiv la emiterea permiselor pentru activități semnificative și cu impact redus), și accesul la justiție pentru a contesta deciziile sau inacțiunile care contravin legislației de mediu. Acestea se realizează prin obligația publicării cererilor de autorizare, a studiilor de impact, a proiectelor de permise și a permiselor finale, precum și prin organizarea de consultări publice și dezbateri. Acest lucru permite autorităților publice locale, cetățenilor și ONG-urilor să își exprime opiniile și preocupările, contribuind la decizii mai bune, durabile și mai legitime, asigurând transparența și guvernanta de mediu inclusivă.

e) consolidării capacității întreprinderilor de a opera sustenabil și competitiv pe piața națională și a UE și asigurarea condițiilor de concurență echitabilă -sistemul de permise de mediu, duce la aplicarea uniformă și riguroasă pentru toți operatorii dintr-un anumit sector a standardelor de mediu și cerințelor din autorizare creându-se un mediu concurențial mai echitabil. Operatorii care investesc în protecția

mediului și respectă legea nu sunt dezavantajați în raport cu cei care ar încerca să își reducă costurile prin ignorarea obligațiilor de mediu ("dumping ecologic"). Conformarea cu cerințele de mediu, atestată prin autorizare, este o precondiție pentru accesul la piața unică europeană sau lanțuri valorice globale. Mai mult, sectorul financiar acordă o atenție sporită criteriilor de mediu, sociale și de guvernanță (ESG). Predictibilitatea oferită de o autorizație valabilă pe o perioadă rezonabilă (6 și 12 ani, cu posibilitatea de revizuire) permite companiilor să își planifice investițiile pe termen lung și operațiunile curente cu mai multă siguranță, evitând amenzi costisitoare, întreruperi ale activității sau litigii. Lipsa sistemului de autorizații de mediu (i) duce la imposibilitatea promovării produselor și serviciilor autohtone pe piața UE, deoarece întreprinderile nu vor mai putea demonstra conformitatea cu standardele de mediu europene, un alt efect ar fi (ii) restricționarea accesului la finanțări internaționale, inclusiv pentru rețehnologizare prin aplicarea celor mai bune tehnici disponibile (BAT).

Atragem atenția că Anexa nr. 2 a fost elaborată cu scopul simplificării activităților economice, fără a face compromise cu protecția și conservarea naturii. Simplificarea însemna aplicarea doar la o singură autorizație de mediu, în locul obținerii mai multor autorizații distincte pentru diverse activități în procesul de producție, cum ar fi: autorizația de mediu pentru folosința specială a apei, reglementată de Legea apelor nr. 272/2011 și autorizația pentru gestionarea deșeurilor, reglementată de Legea deșeurilor nr. 209/2016. Pierderea acestei abordări simplificate poate avea drept consecință o revenire la sistemul inițial, caracterizat printr-o complexitate sporită pentru agenții economici, aceștia fiind obligați să obțină și să dețină multiple autorizații, cu perioade de valabilitate și tarife diferite.

În cadrul analizei proiectului de act normativ, constatăm că logica excluderii Anexei nr. 3 din Legea nr. 227/2022 nu este pe deplin clarificată. Această anexă a fost inițial elaborată pentru a reglementa activitățile care prezintă un risc nesemnificativ asupra mediului, instituind un sistem distinct de notificare, și nu un sistem de autorizare propriu-zis.

Conform art. 2 alin. (3) din Legea nr. 227/2022, activitățile industriale și economice cu risc nesemnificativ asupra mediului, prevăzute în Anexa nr. 3, se desfășoară pe baza respectării unor reguli generale obligatorii de protecție a mediului. În acest context, aceste activități sunt exceptate de la obligația obținerii permiselor de mediu, fiind supuse doar unui regim de notificare și conformare la normele de mediu stabilite.

Prin urmare, eliminarea acestei anexe ridică următoarele probleme: (i) lipsa unei distincții clare între activitățile cu risc nesemnificativ și cele cu risc semnificativ asupra mediului, ceea ce poate crea incertitudine pentru agenții economici și autoritățile de control; (ii) posibila extindere a sistemului de autorizare la activități cu impact redus asupra mediului, contrar principiilor de simplificare administrativă și proporționalitate; (iii) încălcarea principiului clarității legislative, prin omisiunea unei reglementări explicite pentru activitățile care anterior se desfășurau în regim de notificare, ceea ce poate duce la aplicarea neunitară a normelor de mediu, și fără a asigura transparența decizională.

Având în vedere cele expuse, recomandăm reconsiderarea propunerii de a exclude Anexa nr. 2 și Anexa nr.3 din Legea 227/2022 cu păstrarea mecanismului clar și eficient pentru reglementarea și monitorizarea emisiilor în aer, apă și sol, asigurând astfel respectarea principiilor de protecție a mediului și sănătății populației.

494), cu modificările ulterioare, la Anexa nr. 1 "Nomenclatorul actelor permissive eliberate de către autoritățile emitente persoanelor fizice și persoanelor juridice pentru practicarea activității de întreprinzător", tabelul II. Actele permissive care se încadrează în categoria autorizațiilor, propunem următoarele modificări:

- pct. 46 (acordul de mediu), în coloana 5, textul "Gratuit" se substituie cu textul "Conform HG nr. 132/2025 pentru aprobarea Metodologiei de calculare a costului acordului de mediu și a Nomenclatorului serviciilor aferente emiterii acordului de mediu și cuantumul tarifelor la acestea";

- pct. 47 (autorizație integrată de mediu), în coloana 5, textul "Gratuit" se substituie cu textul "Conform HG nr. 235/2025 pentru aprobarea

Metodologiei de calculare a costului autorizației integrate de mediu și al autorizației de mediu, a Nomenclatorului serviciilor aferente emiterii autorizației integrate de mediu și al autorizației de mediu și cuantumului tarifelor la acestea”;

- se completează cu pct. 471 (autorizație de mediu), care se va emite conform costurilor stabilite în HG nr. 235/2025 pentru aprobarea Metodologiei de calculare a costului autorizației integrate de mediu și al autorizației de mediu, a Nomenclatorului serviciilor aferente emiterii autorizației integrate de mediu și al autorizației de mediu și cuantumului tarifelor la acestea, și va avea un termen de valabilitate de 6 ani.

Justificarea acestor modificări derivă din necesitatea alinierii cadrului normativ național la principiile și bunele practici internaționale în domeniul protecției mediului, în special la cele prevăzute de legislația UE și de tratatele multilaterale la care RM este parte. Stabilirea unor tarife reglementate pentru emiterea acordului de mediu, a autorizației integrate de mediu și a autorizației de mediu reprezintă o aplicare concretă a principiului „poluatorul plătește”, consacrat în art. 191 din Tratatul privind funcționarea UE, dar și în cadrul Directivei 2010/75/UE privind emisiile industriale. Acest principiu presupune că operatorii economici care generează presiuni asupra mediului trebuie să suporte, într-o manieră proporțională, costurile aferente proceselor de evaluare, autorizare și control, astfel încât statul să poată asigura resursele necesare pentru o reglementare eficientă, transparentă și bazată pe expertiză tehnică. Practica statelor membre ale UE demonstrează că emiterea actelor permissive în domeniul protecției mediului este însoțită de plata unor tarife administrative, stabilite pe baza unor metodologii clare, care reflectă complexitatea procedurilor și volumul de muncă implicat din partea autorităților competente.

Adoptarea Hotărârilor Guvernului nr. 132/2025 și nr. 235/2025 a permis stabilirea unui cadru tarifar transparent și predictibil, atât pentru autoritățile emitente, cât și pentru agenții economici, evitând astfel arbitrariul și consolidând încrederea în actul de reglementare. Totodată, în contextul procesului de aderare la UE, introducerea acestor tarife contribuie la armonizarea procedurilor administrative și

		<p>la conformarea cu cerințele privind sustenabilitatea instituțională a autorităților de mediu. Menținerea prevederii „gratuit” nu este justificată nici din punct de vedere economic, nici din perspectiva obligațiilor internaționale, deoarece presupune suportarea exclusivă a acestor costuri din bugetul public, ceea ce nu este sustenabil pe termen lung și contravine tendințelor moderne de responsabilizare a operatorilor față de impactul propriu asupra mediului. În plus, introducerea tarifelor va permite întărirea capacităților administrative, îmbunătățirea calității procesului de evaluare și consolidarea mecanismelor de conformare și control, contribuind astfel la atingerea obiectivelor naționale de protecție a mediului și de dezvoltare durabilă.</p>	
		<p>Atragem atenția că nu se acceptă eliminarea concluziei privind evaluarea biodiversității din lista actelor permissive, întrucât aceasta reprezintă un instrument distinct și esențial de reglementare a activităților planificate și a documentelor de politici și planificare care pot avea un impact semnificativ asupra ariilor naturale protejate, inclusiv asupra siturilor din Rețeaua Emerald. Concluzia privind evaluarea biodiversității nu poate fi redusă la o simplă componentă a procesului de emitere a acordului de mediu sau a altui act permisiv, deoarece ea este aplicabilă și în afara procedurii de evaluare a impactului asupra mediului (EIM), în conformitate cu Legea nr. 86/2014. Această abordare este justificată de faptul că evaluarea biodiversității poate fi necesară în mod autonom, în special în cazul unor activități planificate cu potențial impact asupra siturilor naturale, chiar și atunei când nu este declanșată procedura EIM.</p> <p>Mecanismul evaluării biodiversității a fost instituit prin transpunerea articolului 6 alineatul (3) din Directiva 92/43/CEE privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de floră și faună sălbatică (Directiva Habitate), asumare expresă a Republicii Moldova în cadrul Acordului de Asocierie cu Uniunea Europeană. Astfel, concluzia privind evaluarea biodiversității reflectă obligația statului de a preveni deteriorarea semnificativă a siturilor de importanță comunitară și de a aplica o procedură de evaluare adecvată înainte de aprobarea oricărui plan sau proiect care ar putea afecta integritatea acestor situri. Amintim că siturile Emerald (desemnate în cadrul Convenției de la</p>	<p>Nu se acceptă. A se vedea comentariile la avizul Ministerului Mediului</p>

Berna, la care RM a aderat prin Hotărârea de Parlament nr. nr. 1546 din 23.06.93) și Natura 2000 (rețeaua UE de arii protejate) sunt mecanisme-cheie pentru conservarea biodiversității. Acestea includ habitate și specii prioritare, cum ar fi pădurile de stejar, zonele umede sau speciile protejate. În RM, siturile Emerald reprezintă un pas pregătit pentru aderarea la UE, urmând a fi integrate în rețeaua Natura 2000 odată cu avansarea procesului de integrare.

Prin urmare, concluzia biodiversității are un caracter juridic distinct și nu poate fi subordonată unui alt act administrativ, deoarece ea răspunde unui cadru legal derivat din angajamente internaționale și trebuie emisă separat, în funcție de natura și amploarea intervenției planificate.

Mai mult ca atât eliminarea concluziei privind biodiversitatea din Nomenclatorul actelor permissive ar genera un vid de reglementare, lăsând anumite categorii de activități sau planuri fără evaluare adecvată a impactului asupra biodiversității. Acest fapt ar contraveni grav atât cadrului normativ național, cât și obligațiilor internaționale asumate de Republica Moldova, punând în pericol integritatea siturilor naturale, și atrăgând riscuri semnificative de neconformitate în procesul de aderare la Uniunea Europeană, în special în cadrul evaluării pe Capitolul 27 "Mediu și schimbări climatice".

Excluderea acestui act permisiv ar slăbi mecanismul de prevenție și control instituționalizat în protejarea biodiversității, ar limita capacitatea Agenției de Mediu de a aplica principiul precauției și ar putea duce la aprobarea unor activități cu efecte ireversibile asupra habitatelor naturale. De asemenea, ar genera insecuritate juridică, afectând transparența și calitatea procesului decizional, cu posibile consecințe juridice, administrative și financiare, inclusiv litigii și pierderea accesului la sprijin european pentru conservarea naturii.

Totodată, în eventualitatea excluderii concluziei privind evaluarea biodiversității din Nomenclatorul actelor permissive, Republica Moldova riscă să urmeze un parcurs similar celui constatat în cauzele C-215/06 și C-200/4384, Comisia Europeană împotriva Irlandei (Derrybrien Wind Farm, 2008 și 2020). Comisia Europeană a reclamat că: (i) Irlanda nu a transpus corect articolul 6(3) în legislația națională;

(ii) nu a asigurat o evaluare adecvată a impactului anumitor proiecte asupra siturilor Natura 2000; (iii) existau lacune în mecanismele de autorizare care permiteau proiecte fără evaluări corespunzătoare. În acest caz, în speță autorizarea unui parc eolian fără realizarea unei evaluări adecvate conform Articolului 6(3) al Directivei Habitatare a condus la daune ecologice semnificative asupra unui sit Natura 2000, rezultând în sancțiuni financiare severe: o amendă forfetară de 5 milioane EUR și o penalitate zilnică de 15.000 EUR până la remedierea situației. Până în noiembrie 2021, Irlanda a plătit 10,49 milioane de euro, incluzând amenda forfetară și două tranșe de penalități zilnice.

Prin urmare, concluzia privind evaluarea biodiversității trebuie menținută ca act permisiv distinct în Nomenclator, pentru a asigura continuitatea angajamentelor internaționale ale statului, protecția efectivă a patrimoniului natural și alinierea la bunele practici europene în domeniul protecției mediului.

9. Art. XXVIII. –Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 414-417, art. 716), declarăm ferm că nu se acceptă propunerile de modificare a articolului 109, alineatul (2) și Articolul 1010, alineatul (1) și (2), deoarece conform Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului, inițiatorul, inclusiv unitățile publice și administrativ-teritoriale, are responsabilitatea de inițiere a procedurii de evaluare a impactului asupra mediului al activității planificate până la aprobarea de dezvoltare a activității planificate. De asemenea, procedura de evaluare a biodiversității face parte integrantă din procedura de aprobare de dezvoltare a activităților planificate.

Astfel, autoritățile publice locale care emit certificatul de urbanism pentru proiectare și autorizația de construire nu pot să adreseze Agenției de Mediu un demers în locul inițiatorului activității. Totodată, inițiatorul deține informația și expertiza referitor la activitatea planificată, ce ține de starea componentelor de mediu, ș.a. în comparație cu autoritatea emitentă, care poate să nu aibă competențe și cunoștințe suficiente în domeniul conservării biodiversității și protecției mediului.

Nu se acceptă.

A se vedea comentariile la avizul Ministerului Mediului și avizul Centrului de Armonizare a Legislației.

Mai mult, transferul responsabilității către autoritățile publice locale ar genera un dezechilibru în lanțul administrativ al procesului de autorizare, ducând la o fragmentare a atribuțiilor și la posibile erori în evaluarea impactului asupra mediului. Inițiatorul, fiind cel care concepe și implementează proiectul, este obligat să colaboreze cu specialiști acreditați pentru realizarea studiilor de impact, asigurând astfel conformitatea cu cerințele legale și tehnice. În schimb, autoritățile locale, care au un rol preponderent administrativ, nu dispun de resursele necesare pentru a gestiona astfel de analize complexe, ceea ce ar putea compromite calitatea evaluării biodiversității.

În prezent, legislația delimitează clar rolurile: inițiatorul pregătește documentația și inițiază procedurile de mediu, în timp ce autoritatea publică locală verifică conformitatea administrativă a cererilor. Dacă autoritatea locală ar prelua sarcina de a iniția demersuri către Agenția de Mediu, acest lucru ar putea duce la interpretări eronate ale datelor furnizate sau la omisiuni, afectând protecția efectivă a mediului.

În plus, menținerea responsabilității în sarcina inițiatorului contribuie la responsabilizarea acestuia față de impactul activității planificate. Obligația de a realiza evaluarea impactului asupra mediului, inclusiv a biodiversității, stimulează inițiatorii să adopte soluții tehnice și măsuri de reducere a impactului negativ încă din faza de planificare, ceea ce este în interesul conservării resurselor naturale și al dezvoltării durabile. În schimb, dacă această responsabilitate ar fi transferată autorităților locale, inițiatorii ar putea fi mai puțin motivați să investească în măsuri de protecție a mediului, știind că responsabilitatea revine altcuiva.

Pe de altă parte, modificarea articolelor ar putea duce la o birocratizare excesivă a procesului de autorizare. Autoritățile publice locale, deja confruntate cu un volum mare de cereri administrative, ar fi nevoite să aloce timp și resurse suplimentare pentru a gestiona comunicarea cu Agenția de Mediu și pentru a verifica documentațiile de mediu. Acest lucru ar putea genera întârzieri semnificative în emiterea autorizațiilor, afectând atât inițiatorii proiectelor, cât și obiectivele de protecție a mediului. În plus, lipsa unei pregătiri adecvate a funcționarilor publici în domeniul evaluării biodiversității ar putea duce la decizii

nefundamentate, care să nu reflecte în mod adecvat impactul real al activităților planificate.

Nu în ultimul rând, actuala configurație a responsabilităților este aliniată cu principiile responsabilității și precauției, fundamentale în legislația de mediu. Inițiatorul, ca principal beneficiar al activității planificate, este cel mai în măsură să asigure că toate aspectele legate de protecția mediului sunt luate în considerare în mod corespunzător. Transferul acestei responsabilități către autoritățile locale ar dilua acest principiu, reducând eficiența mecanismelor de control și monitorizare a impactului asupra biodiversității. Astfel, menținerea prevederilor actuale este esențială pentru a asigura un echilibru între dezvoltarea economică și protecția mediului, fără a compromite standardele de conservare a biodiversității.

La art.1010, modificarea propusă prin înlocuirea calității de „inițiator” cu cea de „autoritate emitentă” în contextul transmiterii către Agenția de Mediu a demersului privind determinarea necesității efectuării evaluării biodiversității, apare o contradicție cu definiția legală a inițiatorului, care are responsabilitatea solicitării aprobării (a se vedea art.2 din Legea nr.86/2014)

Potrivit reglementării actuale, cererea privind determinarea necesității evaluării biodiversității este prezentată de inițiator – persoană fizică sau juridică, inclusiv unitățile publice și administrativ- teritoriale, care solicită aprobarea de dezvoltare a activității planificate. În redacția propusă, această responsabilitate este transferată autorității emitente.

Însă această modificare este de natură să genereze confuzii și neconcordanțe în aplicarea normei, întrucât afectează coerența logică a întregii proceduri, inclusiv în raport cu art. 109 alin. (2) din lege, unde inițiatorul este cel care solicită reluarea procedurii de emitere a actului permisiv în baza deciziei Agenției de Mediu ((2). Dacă activitatea planificată nu este inclusă în anexele nr.1 sau nr.2, însă poate avea un potențial impact semnificativ asupra siturilor Emerald, autoritatea emitentă a actului permisiv suspendă procedura de eliberare a actului permisiv și notifică inițiatorul despre necesitatea inițierii procedurii de evaluare a biodiversității în conformitate cu art. 1010).

Termenul „cerere” este consacrat în legislația administrativă și procedurală, având semnificație juridică clară. Înlocuirea acestuia cu termenul „demers”, care nu este definit în lege, creează incertitudine normativă și ar necesita modificarea în întregime a structurii articolului pentru asigurarea coerenței terminologice.

Mai mult, utilizarea neuniformă a celor doi termeni în alineate consecutive (de exemplu, alin. (3) din redacția actuală a legii nu se propune modificarea – „(3) Agenția de Mediu, în termen de 15 zile lucrătoare de la data recepționării cererii”) indică o lipsă de claritate și poate conduce la interpretări divergente.

În ceea ce privește propunerile de modificare a anexei nr. 2, în sensul excluderii activităților menționate la punctul 1, litera b), precum și de majorare a pragurilor de capacitate pentru activitățile din industria alimentară prevăzute la punctul 7, se constată că acestea vizează activități cu potențial impact semnificativ asupra mediului, în special asupra calității apelor, solului, aerului și asupra sănătății populației.

Astfel, Directiva 2011/92/UE prevede, prin Anexa nr. 2, punctul 1(e), includerea instalațiilor de creștere intensivă a animalelor de fermă care nu se încadrează în prevederile Anexei I, respectiv proiecte sub pragurile explicite stabilite pentru declanșarea obligatorie a evaluării impactului asupra mediului. Astfel, sunt vizate, cu titlu de exemplu, instalațiile pentru porcine cu mai puțin de 2.000 de locuri pentru scroafe sau 750 de locuri pentru porci de îngrășare, precum și instalațiile pentru păsări cu mai puțin de 40.000 de locuri. Aceste proiecte, deși nu se supun automat evaluării de impact, trebuie în mod obligatoriu supuse unei proceduri de screening, în conformitate cu articolul 4 alineatul (2) din Directivă 2011/92/UE, pentru a se stabili dacă, prin natura, dimensiunea, localizarea sau efectele cumulate, pot avea un impact semnificativ asupra mediului.

În acest context, este inadmisibilă includerea în Anexa 2 a unor proiecte care vizează capacități apropiate celor reglementate la nivelul Anexei I, cum ar fi: (i) ferme de păsări cu o capacitate de 65.000 de pui pentru carne sau 40.000 de găini ouătoare; (ii) ferme de porcine cu 2.000 de locuri pentru porci de îngrășare (peste 30 kg); (iii) ori unități care exploatează 700 de scroafe.

		<p>Aceste valori, prin amplitudinea lor, se situează în vecinătatea directă a pragurilor stabilite în Anexa I, unde evaluarea impactului asupra mediului este imperativă. Prin urmare, includerea acestora în Anexa 2 constituie o denaturare gravă a sensului și scopului Directivei, afectând în mod direct regimul juridic al evaluării de impact și golind de conținut mecanismul de prevenție instituit de legislația comunitară. În ceea ce privește activitățile de creștere intensivă a animalelor (bovine, ovine, caprine, nurci etc.), menționăm că acestea sunt recunoscute la nivel european ca surse majore de poluare cu nutrienți și compuși organici volatili, motiv pentru care sunt incluse în lista activităților supuse obligatoriu evaluării impactului asupra mediului în majoritatea statelor membre ale UE (a se analiza legislația Poloniei, Lituaniei, etc). Ridicarea pragurilor sau excluderea acestor activități ar diminua nivelul de protecție a mediului și ar reprezenta un pas înapoi în raport cu angajamentele de armonizare a legislației naționale cu acquis-ul european în domeniul mediului.</p> <p>O asemenea abordare este incompatibilă cu cerințele de conformitate cu acquis-ul comunitar în materie de protecție a mediului și contravine principiilor fundamentale ale dreptului Uniunii Europene, în special principiului precauției și al evaluării prealabile a riscurilor. Adoptarea unor asemenea praguri în cadrul Anexei 2 ar conduce la o relaxare nejustificată a obligațiilor de evaluare și control, facilitând dezvoltarea de proiecte cu potențial impact semnificativ asupra mediului în absența unei analize riguroase, transparente și fundamentate științific. Astfel, păstrarea actualelor prevederi din Legea nr. 86/2014 este esențială pentru menținerea unui cadru coerent, funcțional și aliniat cu standardele internaționale privind evaluarea impactului asupra mediului și protecția biodiversității, contribuind totodată la consolidarea unui proces decizional bazat pe responsabilitate, transparență și competență tehnică.</p>	
		<p>10. La NOTA DE FUNDAMENTARE la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (privind optimizarea actelor permissive), la pct. 4.5. Impactul asupra mediului, se menționează că nu au fost identificate impacturi potențiale majore care ar putea fi cauzate de proiect ținând cont de criteriile: utilizarea resurselor</p>	<p>Nu se acceptă. Activitățile care se propun spre excludere de la autorizare nu prezintă potențial de impact semnificativ asupra mediului. Totodată transformare unor acte</p>

naturale, poluarea mediului (a solului, apelor și a aerului), gestionarea deșeurilor, impacturi asupra populației și sănătății umane ș.a.

Această afirmație este profund inadecvată, insuficient fundamentată și contrazice realitatea, având în vedere că impactul semnificativ pe care modificările propuse îl vor genera asupra componentelor de mediu, în special ca urmare a excluderii autorizării de mediu pentru activitățile enumerate în Anexa nr. 2 din Legea nr. 227/2022 privind emisiile industriale. În consecință, insistăm ca autorul proiectului să completeze și să revizuiască de urgență informațiile prezentate la punctul 4.5, incluzând o analiză detaliată, bazată pe date științifice și juridice, a impactului asupra mediului generat de aceste modificări. O astfel de omisiune reprezintă o neglijență gravă, care contravine principiilor de precauție și responsabilitate față de mediu, precum și angajamentelor Republicii Moldova asumate prin Acordul de Asociere cu Uniunea Europeană, în special în contextul Directivei 2010/75/UE privind emisiile industriale și al Directivei Habitate (92/43/CEE).

La fel, considerăm că nota de fundamentare nu oferă argumente convingătoare care să justifice o astfel de diminuare a termenului. Mai mult, nu sunt prezentate date sau analize care să demonstreze că această reducere ar putea duce la o eficientizare a procesului sau că autoritățile competente dispun de resursele necesare pentru a procesa cererile într-un termen atât de scurt, fără a compromite calitatea verificărilor necesare.

În concluzie, proiectul de lege privind modificarea anumitor acte normative (nr. 314/MDED/2025) ridică serioase preocupări juridice și politice, întrucât propunerile de modificări duc la dezvoltarea riscului să submineze protecția mediului, garanțiile în materie de sănătate publică și angajamentele Republicii Moldova în cadrul agendei sale de integrare europeană, sub pretextul optimizării administrative.

Mai precis, eliminarea autorizațiilor de mediu reglementate de Legea nr. 227/2022, eliminarea cerinței privind concluziile evaluării biodiversității și înlocuirea autorizațiilor pentru substanțele care diminuează stratul de ozon cu notificări par a fi incompatibile cu obligațiile Moldovei în temeiul Acordului de asociere UE-RM,

permissive în notificare nu exclude monitorizarea și controlul din partea statului.

Protocolului de la Montreal, Convenției de la Aarhus, Convenția de la Espoo și altor acorduri multilaterale în domeniul mediului. Aceste propuneri, dacă vor fi aprobate ar arunca Moldova înapoi cu decenii în materie de sustenabilitate, expunând țara la cheltuieli de lungă durată pentru restabilirea calității mediului, nu sunt conforme cu angajamentele țării în contextul negocierilor de aderare la UE, în special în ceea ce privește Capitolul 27 ”Mediu și schimbări climatice”.

Inițiativa ridică preocupări mai largi pe aspectele de ”stat de drept”, certitudinea legislativă și previzibilitatea guvernantei în domeniul mediului. Modificările propuse riscă să slăbească garanțiile de reglementare fundamentale și să inverseze progresele sprijinite în ultimele decenii de partenerii și partenerii de dezvoltare ai Republicii Moldova în vederea instituirii unui cadru de mediu modern și coerent, aliniat la standardele UE.

Este important de menționat că inițiativele recente ale UE menite să reducă povara administrativă pentru întreprinderi (de exemplu, abordarea omnibus) nu prevede eliminarea procedurilor esențiale de autorizare în domeniul mediului și nici nu permit diminuarea aplicării măsurilor de prevenire sau control al poluării.

Din punct de vedere juridic și politic, proiectul de lege duce la reducerea transparenței și participării publicului în procesul decizional în domeniul mediului, principii care sunt protejate de legislația națională și de instrumentele internaționale cu caracter obligatoriu. În absența unor mecanisme solide de autorizare și supraveghere, capacitatea autorităților de a monitoriza și gestiona riscurile de poluare ar putea fi afectată în mod semnificativ.

Modificările propuse introduc, de asemenea, riscuri pentru operatorii economici, care ar putea întâmpina dificultăți în ceea ce privește competitivitatea din cauza imposibilității de respectare a cerințelor de mediu ale UE. Acest lucru ar putea avea un impact asupra accesului la piață națională și europeană și asupra atractivității investițiilor.

În plus, prin slăbirea instrumentelor juridice destinate prevenirii poluării și protecției resurselor naturale, proiectul de lege subminează eforturile Moldovei în domeniul protecției mediului, al atenuării

		<p>schimbărilor climatice și al conservării biodiversității, toate acestea fiind componente esențiale ale dezvoltării durabile și ale rezilienței economice.</p> <p>Deși optimizarea administrativă este un obiectiv politic legitim, orice reformă trebuie realizată cu respectarea deplină a principiilor ”statului de drept”, a principiilor de mediu și a angajamentelor internaționale. Este imperativ ca propunerea legislativă să fie reexaminată pentru a se asigura alinierea la obiectivele strategice și la obligațiile asumate de Republica Moldova.</p>	
30.	<p>Instituția Publică ”Oficiul National de Implementare a Proiectelor in Domeniul Mediului” (demersul nr. 233-35 din 08.05.2025)</p>	<p>Nu se accepta propunerile de La Art.XI art Art. XLVIII prin care se aduc modificări la Legea nr. 852/2002 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la regimul comerciali reglementarea utilizării hidrocarburilor halogenate care distrug stratul de ozon si Legea nr. 43/2023 privind gazele fluorurate cu efect de sera, care propun a substitui ”Autoriza ia pentru importul, exportul sau reexportul substanțelor care distrug stratul de ozon si al gazelor fluorurate cu efect de sera ” prin procedura de ”Notificare ” din următoarele considerente:</p> <p>1. Republica Moldova a devenit parte la Convenția pentru protecția stratului de ozon (Viena, 22 martie 1985) și la Protocolul de la Montreal referitor la substanțele care distrug stratul de ozon (Montreal, 16 septembrie 1987) I a 24 iulie 1996 (Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 966-XIII din 24 iulie 1996).</p> <p>Protocolul de la Montreal referitor la substanțele care distrug stratul de ozon este un acord global pentru protejarea stratului de ozon stratosferic al Pământului prin eliminarea treptata a substanțelor chimice care îl epuizează. Aceasta eliminare treptata include atât producția, cat și consumul de substanțe care distrug stratul de ozon (SDO).</p> <p>Protocolul include prevederi referitoare la:</p> <ul style="list-style-type: none"> • masuri de control (articolul 2); • calcularea nivelurilor de control (articolul 3); • controlul comerțului cu terțe părți (articolul 4); 	<p>Nu se acceptă.</p> <p>A se vedea comentariile la avizul Ministerului Mediului și avizul Centrului de Armonizare a Legislației.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • raportarea datelor (articolul 7); • neconformitatea (articolul 8); • mecanismul financiar; • asistența tehnică (articolul 10), precum și alte subiecte. <p>Menționăm că, conform prevederilor art.4 comerțul cu substanțele reglementate de acest Protocol este permis doar între statele semnatare.</p> <p>2. Protocolul de la Montreal a fost modificat de mai multe ori. Cel mai recent amendament, amendamentul de la Kigali adoptat în 2016, solicită eliminarea treptată a HFC (hidrofluorocarburi) cu potențial de încălzire globală.</p> <p>Astfel, Amendamentul de la Kigali a introdus alineatul 2 (a) în articolul 48 din Protocolul de la Montreal, impunând fiecărei părți, în termen de trei luni de la data intrării în vigoare a acestui alineat, să stabilească să implementeze un sistem de licențiere a importului și exportului de hidrofluorocarburi (HFC) noi, uzate recuperate, care sunt substanțe controlate în temeiul anexei F la Protocol.</p> <p>Suplimentar, paragraful 3 al articolului 48 impune fiecărei părți, în termen de trei luni de la data introducerii sistemului sau de licențiere, să raporteze Secretariatului cu privire la instituirea și funcționarea sistemului respectiv, fapt notificat de către Ministerul Mediului la 19 februarie 2024.</p> <p>3. Republica Moldova a ratificat Amendamentul de la Kigali în anul 2023, prin Legea nr. 178/2023 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 237-239, art.422), i-a asumat angajamentul de reducere treptată a consumului de HFC, începând cu anul 2029 până la atingerea unei diminuări cu 80% către anul 2045 (de la nivelul de bază).</p> <p>Pentru atingerea acestei obligații Republica Moldova are sarcina la nivel internațional, de:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) reglementarea introducerii pe piață controlul utilizării gazelor fluorurate cu efect de seră; b) introducerea sistemului de licențiere (autorizare) a importului gazelor fluorurate cu efect de seră, echipamentelor și produselor ce	
--	---	--

		<p>conțin asemenea gaze, utilizate în domeniul de refrigerare și aer condiționat (RAC).</p> <p>În acest sens, la 3 martie 2023, a fost adoptată Legea nr. 43/2023 privind gazele fluorurate cu efect de seră, care stabilește cadrul juridic pentru punerea în aplicare a măsurilor de atenuare a schimbărilor climatice și de protecție a mediului înconjurător prin reducerea emisiilor de gaze fluorurate cu efect de seră.</p> <p>La fel, această lege transpune și Regulamentul (UE) nr.517/2014 al Parlamentului European al Consiliului din 16 aprilie 2014 privind gazele fluorurate cu efect de seră și abrogare a Regulamentului (CE) nr. 842/2006, precum și a Regulamentului UE nr.2024/573 al Parlamentului European al Consiliului privind gazele fluorurate cu efect de seră, de modificare a Directivei (UE) 2009/1937 și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 517/2014.</p> <p>Conform prevederilor Directivelor menționate supra, importul/exportul de gaze fluorurate cu efect de seră de produse echipamente care conțin gazele respective sau a căror funcționare se bazează pe aceste gaze sunt condiționate de prezentarea în fața autorităților vamale a unei licențe (autorizație) valabilă eliberată de Comisie.</p> <p>Simpla procedură de "Notificare" nu oferă un instrument eficient pentru atingerea obiectivului de reducere anuală a importurilor lor de HFCi, implicit, pentru respectarea angajamentelor internaționale asumate de Republica Moldova în cadrul Protocolului de la Montreal, precum și a angajamentelor asumate de Republica Moldova în procesul de aderare la Uniunea Europeană, precum și în baza Acordului de Asocierie și a Agendei de asocierie 2021 -2027.</p> <p>4. În conformitate cu Articolul 19 al Legii nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova, tratatele internaționale se execută cu bună-credință, în conformitate cu principiul pacta sunt servanda. Republica Moldova nu poate invoca prevederile legislației sale interne ca justificare a neexecutării unui tratat la care este parte.</p>	
31.	Asociația Patronală „Camera de Comerț	Art. I. – Legea nr.1456/1993	Se acceptă. Art.I a fost exclus din proiect

<p>Americană din Moldova” (demersul nr. 49 din 13 mai 2025)</p>	<p>Articolul 144 din Legea activității farmaceutice prevede existența condițiilor de licențiere facilitate a farmaciilor în localitățile rurale, atât subvenționate, cât și nesubvenționate de stat.</p> <p>Articolul a fost elaborat și promovat de către autoritățile publice în consens cu mediul de afaceri, fiind inițial adoptat în 2023 și perfecționat în 2025.</p> <p>În baza normei art. 144 din legea activității farmaceutice a fost aprobată hotărârea Guvernului nr. 1036/2023 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la condițiile de licențiere a activității farmaceutice subvenționate de stat în localitățile rurale (care trebuie adaptat modificărilor din 2025).</p> <p>Menționăm că, pentru farmaciile din localitățile rurale, au fost gândite condiții de licențiere diferite decât pentru farmaciile din orașe, atât sub aspectul condițiilor referitoare la spațiul farmaciilor, cât și a personalului.</p> <p>Chiar dacă proiectul de lege reglementează procedura de notificare pentru activitatea farmaceutică, condițiile generale prevăzute în proiectul de lege în orice caz vor fi mai stringente decât cele de licențiere existente astăzi, fapt care nu poate fi susținut.</p> <p>Promovarea normei care abrogă art. 144 va descuraja investițiile în farmaciile rurale și va submina din atractivitatea subvențiilor de stat oferite în cadrul proiectului „Farmacie în satul tău”, și nu corespunde nici intereselor publice, nici celor private.</p> <p>Solicităm respectuos abrogarea pct. 6 de abrogare a art. 144 din legea privind activitatea farmaceutică.</p>	
	<p>Se propune, în cadrul exercițiului de optimizare a actelor permise, de a abroga art. 19 alin. (3)-(5), care reglementează normativele geografice și demografice pentru amplasarea farmaciilor.</p> <p>Propunerea de a renunța la reglementarea normativelor geografice și demografice pentru amplasarea farmaciilor a fost reiterată în mod constant de către mediul de afaceri deoarece este scrisă în așa fel încât nu asigură certitudine juridică, nu există mecanisme clare de punere în aplicare și care, de fapt, nu se respectă, fapt care generează litigii între autoritățile publice și agenții economici.</p>	

	<p>Potrivit raportului Organizației Mondiale a Sănătății, Cadrul juridic și de reglementare pentru farmaciile comunitare în Regiunea Europeană⁴, deși multe state au reglementate astfel de normative, totuși există state în regiune care nu au reglementate restricții, cu titlu de exemplu neexhaustiv – Bulgaria, Cehia, Germania, Irlanda, Țările de Jos, Norvegia, precum și Albania, Armenia, Azerbaidjan, Belarus, Georgia, Kazahstan, Kârgâzstan, Federația Rusă, Tadjikistan, Ucraina și Uzbekistan.</p> <p>Țările europene cu restricții geografice și demografice de la bun început și-au reglementat sistemul de amplasare a farmaciilor, care nu permitea sau limita consolidarea farmaciilor în structuri de rețea.</p> <p>O încercare de aplicare a acestor reguli la realitatea actuală din Republica Moldova va avea consecințe negative, în primul rând, asupra calității serviciilor, deservirii pacienților, dar și în general asupra domeniului farmaceutic și a bugetului de stat.</p> <p>Liberalizarea condițiilor pentru deschiderea de noi farmacii este doar pozitivă pentru Moldova, iar saturația pieței și fezabilitatea economică vor constitui principala condiție limitativă.</p> <p>În același timp, pentru nici un alt domeniu de servicii acordate populației (inclusiv, servicii medicale) nu este aplicată limitarea geografică și demografică.</p> <p>În concluzie, mediul de afaceri are convingerea că normativele demografice și geografice trebuie excluse, principalul argument bazându-se pe principiile promovate constant de asociație – libertatea pieței, concurenței, și eficiența economică.</p> <p>Efectele excluderii normativelor se vor manifesta cel puțin prin următoarele:</p> <p>Libertatea pieței și concurența Eliminarea restricțiilor ar permite pieței să regleze numărul de farmacii în funcție de cererea reală, fără intervenția statului. Concurența mai mare ar putea duce la prețuri mai mici la medicamente și servicii mai bune pentru clienți. Eficiența economică</p>	
--	--	--

⁴ <https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/326394/9789289054249-eng.pdf>

		<p>Reglementările actuale pot proteja artificial anumite farmacii de concurență, ceea ce le permite să mențină prețuri ridicate și să nu inoveze în serviciile oferite.</p> <p>Dacă o zonă are nevoie de mai multe farmacii, acestea ar trebui să poată fi deschise liber, fără bariere impuse de stat.</p> <p>Accesibilitate mai mare pentru pacienți</p> <p>Într-un sistem fără normative, farmaciile ar putea fi constituite în funcție de necesitățile reale ale comunității, fără limitări birocratice.</p> <p>Reducerea birocrăției</p> <p>Procesul de obținere a unei autorizații pentru farmacie prin prisma demonstrării criteriilor normative va fi greoi și costisitor, ceea ce va descuraja investițiile.</p> <p>Adaptabilitate mai rapidă la cerințele pieței</p> <p>Un sistem nereglementat ar permite o adaptare mai rapidă la schimbările din industrie.</p> <p>Prevenirea și limitarea litigiilor</p> <p>Sistemul normativelor demografice și geografice în Republica Moldova s-a demonstrat a fi ineficient și litigios – existând multe proceduri în instanța de judecată prin care părțile dezbat dreptul și condițiile în care au loc deschiderea noilor farmacii.</p>	
		<p>Art. XVII. - Legea nr.131/2007 privind siguranța traficului rutier</p> <p>În cazul în care Ministerul Afacerilor Interne ține publică pe pagina sa electronică lista persoanelor care dețin dreptul de a conduce autovehicule de încasare și comunicație specială, apare un risc sporit referitor la viața și sănătatea șoferilor încasatori, având în vedere importanța valorilor transportate (e.g., obținerea de informații privind rutele de deplasare de la șoferii de încasare a căror nume vor fi afișate public în vederea săvârșirii infracțiunilor prevăzute de Codul penal (art. 188 – tâlhăria).</p> <p>Având în vedere acest risc conștientizat, se propune substituirea la art. 21 alin. (6) a textului „Ministerul Afacerilor Interne ține actualizată și publică pe pagina sa electronică lista persoanelor care dețin dreptul de a conduce autovehicule de încasare și comunicație specială” cu textul:</p>	<p>Se acceptă.</p>

		<p>„Ministerul Afacerilor Interne ține actualizată și transmite către instituțiile în domeniu bancar, lista securizată a persoanelor care dețin dreptul de a conduce autovehicule de încasare și comunicație specială, pentru fiecare bancă aparte, care poate fi descărcată și/sau vizualizată în urma introducerii unei parole/chei electronice care va fi transmisă către fiecare instituție bancară”.</p>	
		<p>Art. XL. – Legea nr. 105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj</p> <p>Proiectul de lege (în art. 271 alin. (4) lit. d)) menține condiția existentă în Legea nr. 105/2018 în vigoare (art. 271 alin. (3) lit. b)), care obligă persoana juridică care prestează activitate de plasare în câmpul muncii în țară de a deține și încheia contracte de intermediere a muncii.</p> <p>Propunem ca obligația de a încheia astfel de contracte în cazul plasării în câmpul muncii în țară să fie exclusă sau să existe doar atunei când serviciile de intermediere se prestează la cererea clientului persoană fizică (salariat), din următoarele considerente explicate prin prisma reglementărilor în vigoare (care rămân relevante și pe viitor):</p> <p>Reglementări diferite cu referire la obiectul contractului de intermediere a muncii</p> <p>Mai sus am menționat despre faptul că, una din condițiile pentru obținerea licenței pentru activitatea legată de plasarea în câmpul muncii a cetățenilor în țară constă în anexarea la cererea de obținere a ei a proiectului contractului de intermediere a muncii în limba română⁵.</p> <p>Această prevedere normativă obligă la deținerea și, așa cum se poate deduce, la încheierea contractului de intermediere a muncii la plasarea în câmpul muncii a cetățenilor în țară.</p> <p>Pe de altă parte, definiția acestui contract reglementată în art. 3 al legii, stabilește faptul că, contractul de intermediere a muncii este contractul încheiat între agenția privată și lucrătorul emigrant, prin care o parte (agenția privată) se obligă față de cealaltă parte (lucrătorul emigrant)</p>	<p>Se acceptă.</p>

⁵ Art. 27¹ alin. (2) și alin. (3) lit. (b) al Legii 105/2018.

să acționeze, în calitate de intermediar, la stabilirea raporturilor de muncă prin prestarea serviciilor de intermediere a muncii.

În continuarea acestei idei, potrivit art. 2 alin. (11), legea reglementează condițiile de intermediere a muncii și de angajare în câmpul muncii în străinătate a cetățenilor Republicii Moldova, precum și asigură protecția cetățenilor Republicii Moldova aflați în căutarea unui loc de muncă în străinătate sau care desfășoară activitate de muncă în străinătate.

Înțelegem că aceste prevederi ale legii sunt contradictorii și admitem că astfel de contract a fost gândit pentru plasarea în câmpul muncii în străinătate, și nu în țară (și asta a fost situația de fapt până la unele modificări legislative recente care au introdus obligația încheierii contractelor la plasarea în câmpul muncii în țară – anterior inexistentă).

Pertinența încheierii contractelor de intermediere a muncii pentru plasarea în câmpul muncii (în țară)

Articolul 61 al Legii obligă agențiile private să încheie în mod obligatoriu contracte de intermediere a muncii cu lucrătorii emigranți până la plasarea în câmpul muncii a acestora în străinătate.

Pe de altă parte, art. 271 nu reglementează în mod expres astfel de obligații pentru agențiile private care desfășoară activitate de plasare în câmpul muncii în țară, această obligație poate fi doar dedusă ținând cont de condițiile de licențiere a activității reglementate în același articol.

În situația intermediării muncii lucrătorilor emigranți obligația încheierii contractelor este pertinentă și argumentată, însă în cazul intermediării muncii cetățenilor în țară, par să existe anumite deficiențe, deoarece nu sunt clare riscurile care se acoperă prin încheierea acestui contract (prin comparație, în cazul intermediării muncii a cetățenilor peste hotare sunt mereu prezente riscuri precum trafic de ființe umane, exploatare în muncă, etc.), mai ales în condițiile în care activitatea de plasare în câmpul muncii a cetățenilor în țară este una autorizată și supravegheată.

Menționăm că hotărârea Guvernului nr. 1276/2018 pentru aprobarea procedurilor privind accesul la măsurile de ocupare a forței de muncă

		<p>pare să reglementeze doar aspectele legate de intermedierea muncii și angajare în străinătate a cetățenilor Republicii Moldova.</p> <p>Din informația disponibilă Asociației, nu există o practică unitară în privința obligației de încheiere a contractelor de intermediere pentru plasarea în câmpul muncii în țară, ea neexistând în state precum Germania⁶, Franța⁷ sau Italia⁸.</p>	
		<p>Art. XLIV. – Legea nr.62/2022 cu privire la publicitate</p> <p>Formularea propusă pentru alin. (4) al art. 31 introduce o excepție privind obligația de demontare a dispozitivelor publicitare fixe, condiționată de existența unei proceduri de prelungire a autorizației de construire „în conformitate cu Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023”.</p> <p>Totuși, această prevedere este lipsită de claritate și aplicabilitate practică, deoarece Codul nr. 434/2023 nu conține dispoziții exprese referitoare la condițiile prelungirii autorizațiilor de construire pentru construcțiile provizorii, inclusiv pentru dispozitivele publicitare fixe care au acest statut conform legii.</p> <p>Mai mult decât atât, menționăm că, de regulă, construcțiile provizorii sunt realizate din materiale și produse care permit demontarea rapidă a acestora pentru a readuce terenul la starea inițială (produse metalice, lemn, plastic, materiale compozite etc.) și au dimensiuni reduse. În practică, în autorizația de construire nu există o rubrică referitoare la durata de viață a construcției provizorii, ci există doar mențiunea privind termenul pentru executarea lucrărilor conform autorizației emise, ceea ce corespunde Articolului 149 din Codul urbanismului.</p> <p>Considerăm că la etapa formulării propunerilor asupra legii publicității urmează a se ține cont sau a se interveni pe conținutul Codului urbanismului și construcțiilor – art. 148, art. 149, art. 151, etc.</p>	<p>Se ia act,</p> <p>Atragem atenția la definiția “construcții provizorii” din Codul Urbanismului și construcțiilor</p> <p><i>construcție provizorie</i> – construcție autorizată, care, în virtutea specificului funcției acesteia ori datorită cerințelor urbanistice impuse de autoritatea administrației publice locale, are o durată de existență limitată, nu mai mare de 5 ani, ce este precizată în autorizația de construire, cu posibilitatea prelungirii acesteia, doar o singură dată, pe un nou termen de până la 5 ani</p> <p>Suntem deschiși pentru propuneri de modificare a articolelor specificate în aviz.</p>
		<p>Articolul nou 32 alin. (1) și (2) din lege creează o distincție între două proceduri pentru instalarea dispozitivelor publicitare fixe – una care</p>	<p>Se ia act,</p>

⁶ <https://www.sozialgesetzbuch-sgb.de/sgbiii/299.html>

<https://www.make-it-in-germany.com/en/working-in-germany/job/placement-agencies>

⁷ https://www.legifrance.gouv.fr/codes/section_lc/LEGITEXT000006072050/LEGISCTA000006177878

⁸ <https://www.lavoro.gov.it/temi-e-priorita/rapporti-di-lavoro-e-relazioni-industriali/focus-on/disciplina-rapporto-lavoro/pagine/contratto-di-somministrazione>

	<p>necesită autorizație de construire, alta care se bazează pe o simplă notificare. Totuși, delimitarea între cele două situații este vagă și susceptibilă de interpretări, ceea ce generează incertitudine juridică pentru operatorii economici.</p> <p>Trimiterea la Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 nu oferă criterii clare pentru determinarea momentului în care instalarea unui dispozitiv publicitar fix constituie „lucrări de construcție”. Definiția din cod include o gamă foarte largă de intervenții (<i>lucrări de construcții – complex de procese de construire, realizate conform documentației de proiect, care are drept rezultat o producție finită, exprimată prin părți sau elemente constructive ale construcției și/sau ale instalațiilor aferente acestora; lucrări de intervenție în timp asupra construcției existente: lucrări de reconstrucție, de modernizare, de modificare, de transformare, de consolidare, de extindere și de reparații capitale</i>) fără a face referire directă la lucrări specifice publicității exterioare.</p> <p>Formularea din alin. (2) („lucrări care nu modifică structura de rezistență, aspectul exterior, caracteristicile inițiale”) introduce termeni subiectivi și greu de evaluat în practică, cum ar fi „caracteristicile inițiale” sau „aspectul exterior”. De exemplu, instalarea unui panou pe o fațadă poate fi considerată de unii ca fiind fără impact structural, iar de alții ca afectând aspectul exterior, ceea ce schimbă procedura aplicabilă.</p> <p>Lipsa unei liste sau ghiduri tehnice care să clasifice exemple tipice de dispozitive publicitare fixe în una din cele două categorii accentuează incertitudinea.</p> <p>Solicităm respectuos rescrierea și clarificarea acestor aspecte în proiectul de lege.</p>	<p>Textul normei propuse a fost coordonat și preaprobat cu reprezentării MIDR.</p> <p>Suntem deschiși pentru propuneri de modificare a articolelor specificate în aviz.</p>
	<p>Codul nr. 434/2023 nu conține prevederi detaliate privind valabilitatea și prelungirea autorizației de construire în mod specific pentru dispozitivele publicitare fixe. Singura referire relevantă apare în definiția construcției provizorii (unde este permisă o singură prelungire pentru o durată totală de maximum 10 ani), fără o procedură clară sau norme aplicabile acestor dispozitive.</p> <p>Codul nu stabilește:</p>	<p>Se ia act,</p> <p>Textul normei propuse a fost coordonat și preaprobat cu reprezentării MIDR.</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • când și cum se poate solicita prelungirea pentru o construcție provizorie; • ce documente trebuie prezentate; • în ce condiții aceasta poate fi respinsă. <p>Solicităm respectuos clarificarea acestor aspecte.</p>	<p>Suntem deschiși pentru propuneri de modificare a articolelor specificate în aviz.</p>
		<p>Formularea literei d) din alineatul (2) al articolului 33, care prevede anularea notificării privind dispozitivul publicitar fix în cazul efectuării unor lucrări considerate de utilitate publică conform Legii exproprierii nr. 488/1999, ridică preocupări semnificative din perspectiva protecției dreptului de proprietate.</p> <p>Textul actual sugerează că notificarea poate fi anulată odată cu <i>efectuarea</i> lucrărilor de utilitate publică. Totuși, conform Legii exproprierii nr. 488/1999, exproprierea devine efectivă doar după o procedură legală complexă, care include:</p> <p>Declararea utilității publice de către autoritatea competentă;</p> <p>Negocierea și acordarea unei despăgubiri juste și prealabile proprietarului;</p> <p>Emiterea unei decizii de expropriere care poate fi contestată în instanță. Prin urmare, anularea notificării înainte de finalizarea acestor etape contravine principiului legalității și poate constitui o încălcare a dreptului de proprietate garantat.</p> <p>Permițând anularea notificării pe baza unei intenții de efectuare a lucrărilor de utilitate publică, fără o decizie definitivă de expropriere, se creează un precedent care poate fi exploatat pentru a elimina dispozitive publicitare nedorite fără respectarea procedurilor legale.</p> <p>Pentru a asigura respectarea drepturilor fundamentale și a evita interpretările abuzive, se recomandă reformularea literei d) în următorul mod:</p> <p><i>„d) în cazul în care, în conformitate cu Legea nr. 488/1999 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, a fost emisă o decizie definitivă de expropriere care afectează amplasamentul dispozitivului publicitar fix.”</i></p>	<p>Se ia act,</p> <p>De fapt, norma din proiect corespunde în totalitate normei din Legea actuală care la art. 33, alin. (1), lit. d) prevede exact același text.</p> <p>Suntem deschiși pentru propuneri de modificare a articolelor specificate în aviz.</p>
		<p>În legătură cu articolul 40, alineatul (1), există mai multe puncte care pot crea confuzie: proiectul de lege impune încheierea unui contract</p>	<p>Se ia act,</p>

	<p>între proprietarul vehiculului și partea responsabilă de plasarea publicității. Totuși, dacă proprietarul plasează publicitate pe propriul vehicul, apare o contradicție evidentă: proprietarului nu i se cere să încheie un contract cu sine însuși. În acest caz, legea nu clarifică cum trebuie să fie formalizată această procedură.</p> <p>Proiectul de lege se referă la publicitatea pe vehicule aflate în trafic interraional și internațional, dar nu explică modul în care se aplică această normă pentru vehiculele care circulă doar pe teritoriul unui singur raion (de ex., mun. Chișinău).</p> <p>Solicităm respectuos clarificarea acestor aspecte în proiectul de lege.</p>	<p>În primul rând textul articolului 40, alin. (1) este, de fapt, un text care combină textul din alin. (1) și (2) din versiunea actuală a Legii 62/2022. Cu toate acestea, la propunerea MAI în textul legii a fost introduse unele modificări menite să explice că aceste prevederi nu se aplică pentru publicitate proprie</p>
	<p>Art. XLIX. - Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023</p> <p>Prin modificarea propusă, dispozitivele publicitare fixe instalate în baza autorizației de construire eliberată în conformitate cu Codul urbanismului și construcțiilor sunt considerate construcții provizorii cu o durată de existență limitată la maximum 10 ani (5 ani inițiali, cu posibilitatea prelungirii o singură dată pentru încă 5 ani). Această reglementare creează o limitare semnificativă a termenului de funcționare a unui dispozitiv publicitar, ceea ce poate pune în dificultate investițiile realizate în aceste structuri.</p> <p>Dispozitivele publicitare fixe, construite în baza autorizațiilor de construire, reprezintă investiții semnificative. Prin stabilirea unei limite de maximum 10 ani pentru viața acestor dispozitive, se pune în pericol rentabilitatea investițiilor, deoarece companiile vor fi forțate să plătească pentru demontarea și înlocuirea publicității într-un interval mult prea scurt pentru a amortiza costurile inițiale.</p> <p>Considerăm că pentru astfel de cazuri urmează a fi identificate alte soluții decât obligarea la demontarea totală a unor construcții care pot rămâne sigure din punct de vedere tehnic – e.g., prelungirea duratei de viață a construcției în baza constatărilor de expertiză tehnică.</p> <p>De asemenea, considerăm că legea trebuie să prevadă cum ea se va aplica construcțiilor deja existente, deoarece, în prezent, construcțiile publicitare instalate legal, care dețin pașaport al amplasamentului și autorizație valabilă pentru dispozitiv publicitar, funcționează în</p>	<p>Se ia act,</p> <p>Suntem deschiși pentru propuneri de modificare a articolelor specificate în aviz.</p>

conformitate cu legislația la momentul autorizării, iar legea nouă nu oferă nicio clarificare în acest sens.

Se propune abrogarea art. 105 alineatul (2) litera c) din Codul urbanismului.

Argumentare

Conform redacției actuale din Codul urbanismului și construcțiilor a art. 105 alin. (2) lit. c), la cererea de eliberare a certificatului urbanism pentru proiectare solicitantul urmează să anexeze acordul de mediu emis în rezultatul evaluării impactului asupra mediului – pentru activitățile planificate prevăzute în anexa nr. 1 la Legea nr.86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului sau pentru lucrările pentru care este stabilită necesitatea efectuării evaluării impactului asupra mediului conform anexei nr. 2 la legea menționată.

Considerăm această cerință ca fiind una neîntemeiat de exigentă, luând în considerație etapa implementării unui proiect când este solicitat certificatul de urbanism pentru proiectare.

Aflându-se la etapa inițierii unei activități și solicitând condițiile pentru proiectare a obiectivului propus a fi construit, solicitarea la această etapă a acordului de mediu deja emis nu se încadrează în implementarea propriu-zisă a proiectului propus pentru realizare.

Este o cerință întemeiată și una corectă privind deținerea acordului de mediu până la eliberarea autorizației de construire și demararea lucrărilor de construcție, cu care suntem de acord. Obținerea acordului de mediu necesită o perioadă lungă de timp, efectuarea diferitor studii și cercetări, consultări publice, care urmează a fi sincronizate cu mai multe etape din cadrul proiectării obiectivului propus construcției. Obținerea acordului de mediu este condiționată și de progresul semnificativ și cunoașterea mai multor date exacte privind obiectului propus construirii, ceea ce este posibil numai în cadrul proiectării acestuia.

Mai mult decât atât, conform art. 148 alin. (1) lit. i) din Cod, autorizația de construire se emite numai dacă la cerere, de către solicitant, a fost anexat acordul de mediu, emis în rezultatul evaluării impactului asupra mediului efectuate în conformitate cu prevederile Legii nr. 86/2014

		<p>privind evaluarea impactului asupra mediului - aceste prevederi se dublează cu cele din art. 105 alin. (2) lit. c) din Cod.</p>	
		<p>Art. L. - Legea nr. 28/2024 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova</p> <p>Solicităm respectuos considerarea unei propuneri noi pe marginea Legii nr. 28/2024 care, deși nu se referă la optimizarea propriu-zisă a actelor permissive, atinge aspectul necesității permiterii unor activități economice la punctele de trecere a frontierei și reglementării actelor permissive necesare în acest scop.</p> <p>Context</p> <p>În Republica Moldova a fost până recent permis desfășurarea activităților economice în punctele de trecere terestră, în condițiile și limitele Legii nr. 215/2011 privind frontiera de stat, sub supravegherea autorităților vamale și de frontieră.</p> <p>Prin Legea nr. 302/2022, regimul „duty-free” în punctele de trecere terestre a fost eliminat, Legea instituind, în mod expres, o bază juridică ce a permis desfășurarea activității economice în regim fiscal general de către operatorii magazinelor duty-free după expirarea licențelor, în anumite condiții.</p> <p>Acest fapt derivă din art. XII al Legii nr. 302/2022 care prevede că:</p> <p><i>„(1) Agenții economici care dețin licența pentru activitatea magazinelor duty-free sunt în drept, până la expirarea termenului de valabilitate a licenței, dar fără drept de prelungire a acesteia, să își continue activitatea în conformitate cu prevederile cadrului normativ care reglementau activitatea magazinelor duty-free în vigoare la data de 3 septembrie 2023.</i></p> <p><i>(2) După expirarea termenului de valabilitate a licenței pentru activitatea magazinului duty-free se permite desfășurarea activității de către magazinele aflate în punctele internaționale de trecere a frontierei de stat pe principii generale aplicabile pe teritoriul Republicii Moldova, cu achitarea tuturor impozitelor, taxelor și contribuțiilor la bugetul public național.”</i></p> <p>Mai mult decât atât, și Codul vamal instituie unele garanții pentru agenții economici care își desfășoară activitatea în aceste locuri,</p>	<p>Se ia act.</p> <p>Propunerile în cauză nu țin de scopul proiectului examinat, dar vor fi luate în calcul pentru propuneri în pachete de dereglementare.</p>

stabilind la art. 344 alin. (3) că „**Desfășurarea activității de producție, a activității comerciale și de altă natură în posturile vamale, precum și trecerea mărfurilor, a mijloacelor de transport, a persoanelor peste frontiera lor sunt posibile numai cu acordul prealabil al Serviciului Vamal și se vor efectua sub supraveghere vamală. Accesul în posturile vamale este permis numai cu acordul prealabil al Serviciului Vamal.**”

Norma art. XII al legii nr. 302/2022 este una specială în raport cu normele menționate mai jos, fapt care totuși nu contribuie la o interpretare și aplicare uniformă a legislației.

Problema semnalată în această parte a scrisorii a apărut ca urmare a adoptării, în februarie 2024, a Legii nr. 28/2024 privind frontiera de stat care a abrogat Legea nr. 215/2011.

Legea nr. 28/2024 la art. 45 alin. (7) prevede că:

„Activitățile economice sau de altă natură în punctele de trecere, cu excepția celor legate de controlul la frontieră și controlul vamal, sunt interzise.”

Menționăm că această interdicție a fost adoptată fără consultări prelabile cu agenții economici vizați de această interdicție și nu ține cont de norma specială a art. XII din Legea nr. 302/2022⁹ și de prevederile Codului vamal, fapt care generează incertitudini și potențiale pierderi pentru agenții economici și bugetul de stat.

La momentul elaborării Legii nr. 28/2024, dispozițiile art. 45 alin. (7) ar fi trebuit ajustate pentru a reflecta caracterul derogatoriu și de protecție juridică conferit de Legea nr. 302/2022.

În lipsa unor astfel de derogări, art. 45 alin. (7) afectează principiul securității juridice, cel al previzibilității legislative și creează premise pentru declanșarea litigiilor.

În plus, unii operatori economici dețin construcții comerciale în proprietate în punctele de trecere a frontierei și exercită dreptul de suprafață asupra terenurilor aferente. Interzicerea activităților economice le privează de posibilitatea de a utiliza aceste bunuri în scopul pentru care au fost dobândite, ceea ce poate constitui o încălcare a drepturilor fundamentale garantate.

⁹<https://www.parlament.md/preview?id=ce85dcc0-f494-4de7-9f26-a3071d38faec&url=https://ep-sp.parlament.md/materials/638374768965239468/Documents/20231206163417.pdf&method=GetDocumentContent>

		<p>Având în vedere cele menționate, solicităm respectuos considerarea opțiunii de eliminare completă a interdicției sau introducerea unor excepții de la interdicția prevăzută la art. 45 alin. (7) din Legea nr. 28/2024, care să corespundă scopurilor Legii nr. 302/2022.</p> <p>Mai jos sunt prezentate propunerile pe textul legii:</p> <p><u>Propunere 1</u></p> <p>Art. 45 alineatul (7) va avea următorul cuprins:</p> <p><i>„(7) Activitățile economice sau de altă natură în punctele de trecere, cu excepția controlului la trecerea frontierei și a controlului vamal, se desfășoară cu acordul șefilor subdiviziunilor Poliției de Frontieră și ale Serviciului Vamal, eliberându-se în acest scop permise.</i></p> <p>Alineatele (8) și (9) se exclud.</p> <p><u>Propunere 2</u></p> <p>Art. 45 alineatele (7)-(9) vor avea următorul cuprins:</p> <p><i>„(7) Activitățile economice sau de altă natură în punctele de trecere care nu au tangență cu controalele la frontieră efectuate de către autoritățile competente sunt interzise.</i></p> <p><i>(8) Prevederile alin.(7) nu se aplică:</i></p> <p><i>a) punctelor de trecere situate în porturi și aeroporturi, unde activitățile respective vor fi conforme cadrului normativ național și internațional și nu vor aduce atingere controalelor la frontieră; și</i></p> <p><i>b) comercianților care activează în punctele de trecere în baza autorizațiilor/licențelor emise înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi.</i></p> <p><i>(9) Activitățile în punctele de trecere rutiere permise de legislația în vigoare, cu excepția controlului la trecerea frontierei și a controlului vamal, se desfășoară cu acordul șefilor subdiviziunilor Poliției de Frontieră și ale Serviciului Vamal, eliberându-se în acest scop permise.”</i></p>	
32.	<p>Banca Națională a Moldovei (demersul Nr.e/31-25 din 30.04.2025)</p>	<p>I. Privitor la propunerea de abrogare a lit. c¹) de la art. 7 din Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali (Art. XVIII):</p> <p>Atragem atenția că o propunere similara se regăsește și în proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (dezvoltarea economiei</p>	<p>Se ia act</p> <p>.</p>

		<p>digitale a serviciilor electronice), înregistrat în Parlament cu nr.149/2025. Astfel, urmează a se reevalua necesitatea promovării în continuare a modificării în cauza. De asemenea, este de menționat că în contextul proiectului citat, BNM i-a expus poziția, potrivit căreia modificările propuse vin să îngreuneze aplicarea corespunzătoare a prevederilor legale (a se vedea scrisoarea BNM nr. 31-002/5/217 din 14.01.2025 expediată în adresa Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării).</p>	
		<p>Totodată, în context, în eventualitatea păstrării abrogării lit. c1) a art. 7 din Legea nr. 220/2007, pentru a asigura coerența în privința cerințelor ce vizează prezentarea de către asociațiile de economii și împrumut a avizelor BNM, la înregistrarea de stat la înregistrarea modificărilor în datele înscrise în Registrul de stat, BNM propune a se analiza oportunitatea abrogării lit. c1) a art. 17 din aceeași Lege.</p>	<p>Nu se acceptă Propunerea nu se referă la procedura de eliberare a unui act permisiv, respectiv nu este obiect de reglementare pentru proiectul respectiv</p>
		<p>II. Privitor la propunerile de modificare a Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autori zare a activității de întreprinzător (Art. XXIV): Potrivit art. 3 alin. (2) al Legii nr. 160/2011 " <i>Prezenta lege nu se aplică activităților licențiate, autorizate sau certificate din domeniul financiar (bancar și nebanancar).</i> " <i>Cu titlu de consolidare a acestor prevederi, și art. 5 alin. (6) din Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei statuează ca în exercitarea de către Banca Națională a atribuțiilor prevăzute de prezenta lege, dispozițiile Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, ale Legii nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, ale Legii nr.161/2011 privind implementarea ghișeului unic în desfășurarea activității de întreprinzător și ale Legii nr.131/2012 privind controlul de stat nu se aplică.</i> " Pe de alta parte, din analiza modificărilor operate la Legea nr. 160/2011 (în special propunerile la art. 1 alin. (1), art. 4 alin. (3), Capitolul II¹), precum și completarea de la art. 63 alin. (4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, rezulta o fortificare a prevederilor ce vizează caracterul exhaustiv al listei actelor permissive reglementate de Legea nr. 160/2011 .</p>	<p>Nu se acceptă. În prezent Legea nr.160/2011 deja prevede la art.3 alin.(2) excepție pentru domeniul financiar (bancar și nebanancar), restul excepțiilor propuse nu-și au locul în Legea nr.160/2011 , acestea necesită să se regăsească în legile indicate. Totodată, atenționăm că în Legea nr.131/2012 la fel este inclusă excepție pentru controlul efectuat de BNM.</p>

		<p>Astfel, in lumina celor enunțate supra, consideram necesara precizarea că modificările vizate nu aduc atingere, in continuare, prevederilor potrivit cărora aplicabilitatea Legii nr. 160/2011 nu se extinde asupra activităților ce fac obiectul licențierii, autorizării sau certificării in domeniul financiar (bancari nebancai).</p>	
<p>33.</p>	<p>Sandu Osadcenco (prin email)</p>	<p>Articolul 3. Noțiuni În sensul prezentului cod, următoarele noțiuni semnifică: construcție provizorie – construcție autorizată, care, în virtutea specificului funcției acesteia ori datorită cerințelor urbanistice impuse de autoritatea administrației publice locale, are o durată de existență limitată, <u>nu mai mare de 5 ani</u>, ce este precizată în autorizația de construire, cu posibilitatea prelungirii acesteia, doar o singură dată, pe un nou termen de până la <u>5 ani</u>.</p> <p><u>Notă:</u> În mediul constructorilor și arhitecților trezește nedumerire termenul de 5 ani. E cla că e cifră aleatorie neargumentată. De ce 5 ani, de ce nu 4 sau 7? Mediul profesional cere ca art 3 să se termine cu fraza “ are o durată de existență limitată ”. iar textul: ” nu mai mare de 5 ani: și restul să fie exclus.</p> <p><u>Dispozitive publicitare fixe instalate în baza autorizației de construire eliberată în condițiile prezentului Cod se consideră construcții provizorii;</u></p> <p><u>Întrebare:</u> Dar celelalte instalate în baza notificării? Cum sunt considerate? E necesar de separat noțiunile care țin de plasare de dispozitive publicitare de cele care specifică construcțiile care se numesc construcții capitale (cladiri multietajate) ca fiind doua sfera separate.</p> <p><u>Articolul 150.</u> Lucrările de construcții care pot fi executate fără certificat de urbanism pentru proiectare și fără autorizație de construire</p> <p><u>Notă:</u> Cuvântul “pot” imprimă notă de incertitudine ... poate da, dar poate nu... Excluderea lui imprima exactitate:</p> <p><i>“Lucrările de construcții care se execută fără certificat de urbanism pentru proiectare și fără autorizație de construire”.</i></p> <p>j) lucrările de instalare a mobilierului urban și a altor echipamente similare, ușor demontabile (dispozitive publicitare mobile și</p>	<p>Se ia act. Propunerile în cauză nu țin de scopul proiectului examinat, dar vor fi luate în calcul pentru propuneri în pachete de dereglementare.</p>

dispozitive publicitare fixe reglementate potrivit Legii nr.62/2022 cu privire la publicitate,

Art.150 j este foarte binevenit. El exclude o mulțime de speculații la nivel de APL.

Legea nr.62/2022

Articolul 31. Dispozitivul publicitar fix

(2) Dispozitivele publicitare fixe sunt amplasate și exploatate în baza ~~autorizației pentru dispozitiv publicitar~~ **autorizației de construire eliberate în condițiile Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023:**

Notă: Modificarile la Codul Urbanismului in art.150 j. prevad plasarea dispozitivelor publicitare fără certificat de urbanism pentru proiectare și fără autorizație de construire

Art.31

(4) Dispozitivele publicitare fixe au statut de construcții provizorii și sunt demontate de către titularul autorizației de construire în termen de 15 zile lucrătoare de la expirarea termenului de valabilitate sau ~~anularea autorizației de construire~~, cu excepția cazului în care termenul de valabilitate al autorizației a fost prelungit sau este în proces de prelungire în conformitate cu Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/202

Dacă plasarea dispozitivelor publicitare se efectueaza e fără certificat de urbanism pentru proiectare și fără autorizație de construire atunei p.4 al art.31 textul “anularea autorizației de construire” urmeaza a fi scos.

Articolul 32. Notificarea instalării dispozitivelor publicitare fixe.

(1) În cazul dispozitivelor publicitare fixe instalarea cărora necesită efectuarea lucrărilor de construcție reglementate prin Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023, acestea se instalează în baza autorizației de construire.

Notă: Nu există dispozitiv publicitar care necesită efectuare de lucrări de construcție la propriu. (*șantiere, garduri macarale, zone de depozitare a materialelor de constructie etc etc.*)

Toate dispozitivele publicitare sunt fără excepție unități de metal prefabricate la uzină și instalate pe fundație. Fundamentele necesită lucrări minime de terasament executate în câteva ore.

Instalarea dispozitivelor publicitare nu are nimic în comun cu sfera construcțiilor propriu zise de aia este foarte corectă modificarea la Codul Urbanismului in art.150 plasarea dispozitivelor publicitare fără certificat de urbanism pentru proiectare și fără autorizație de construire

(2) În cazul dispozitivelor publicitare fixe instalarea cărora reprezintă lucrările de construcții care nu modifică structura de rezistență, aspectul exterior, caracteristicile inițiale ale construcției și ale instalațiilor aferente, acestea se instalează în baza notificării instalării dispozitivului publicitar depusă în conformitate cu prezenta lege.

Notă: Este o tratare stângace care provoacă o multime de întrebări: ..care structură de rezistență?..care aspect exterior?.. caracteristicile inițiale ale cărei construcții?..

Noi nu putem sa diferențiem în acest fel aleatoriu dispozitivele publicitare .. unele necesită construcție altele nu necesită.. Unor dispozitive le impunem autorizatie de construire care e exclusă de Codul urbanistic altora le permitem sa fie plasate în baza notificarii etc..

Toate aceste incertitudini provoacă neclarități care inevitabil, duc la corupție,. Orice neclaritate în lege care poate fi tratată ambiguu genereaza corupție în societate ..

Astfel venim a vă ruga să excludeți punctul 1 al art.32. Toate dispozitivele publicitare urmează a fi instalate în baza notificării indicate în Legea 160.

(3) Instalarea dispozitivelor publicitare fixe prevăzute de alin. (2) este condiționată de depunerea notificării de către persoana înregistrată în condițiile legii. ...

Notă: ce înseamnă **persoana înregistrată în condițiile legii?** Orice persoană fizică sau juridică are dreptul să plaseze publicitate.... Nu necesară nici un fel de “înregistrare”.

34. Asociația Patronală a Operatorilor de Transport Auto	<p>la art. XXXII (de modificare a CTR):</p>	<p>Nu se acceptă. Obiecțiile abundă de aprecieri subiective fără propuneri concrete la subiect.</p>
	<p>1. Propunerile referitoare la art. 28 alin (5) nu mai sunt actuale, norma are un alt conținut</p>	
	<p>2. Propunerile referitoare la modificarea art. 32 (1), 37 (1), (2), 38 sunt nejustificate și periculoase. Simpla înlocuire a cuvântului "autorizație" cu "contract de deservire a rutei" nu va produce efectele unei reforme care ar presupune utilizarea acestor termeni. Aceste propuneri de modificare a art 32, 37, 38 pot veni doar la etapa finală după ce va fi implementat un mecanism nou care va asimila serviciile regulate de transport rutier de persoane în trafic național cu serviciile SIEG (UE), iar regulile de selectare a transportatorului și de executare a rutelor va fi similar contractelor de obligații publice (PSO-UE). Aceasta implică și regulile de concurs și obligațiile partenerului public, și determinarea volumului de servicii necesare în baza fluxurilor reale și celor prognozate, și condițiilor de achitare a acestor servicii (tarife) împreună</p>	
	<p>cu instrumentele de compensare a diferențelor de cost, și modul de garantare de către stat a funcționalității unui volum minim de servicii pentru fiecare localitate, etc. Nu în ultimul rând trebuie reglementate și normele CTR, Codului contravențional referitoare la actele care trebuie să se afle la bordul unității de transport, obligațiile operatorului de transport și ale echipajului distincte între ele cu sancțiunile specifice, aprobarea contractului-model de deservire a rutei, etc. Trecerea la contracte de deservire a rutelor reprezintă nu o simplă înlocuire a cuvintelor într-un act normativ, dar o reformă profundă. Propunerea de modificare a art. 32, 37, 38 reprezintă o inițiativă infantilă, care în mod evident a fost elaborată de persoane care nu au nici o legătură cu domeniul transporturilor rutiere.</p>	
	<p>3. Propunerile de modificare a art. 39 sunt nejustificate. "Simplificarea" propusă de autorii proiectului nu poate produce beneficii pentru operatorii de transport, în schimb poate crea o mulțime de confuzii și inexactități. Nu toate încălcările coindințiilor actelor permissive reprezintă contravenții.</p>	
<p>4. Propunerile de modificare a prevederilor referitoare la autogări sunt foarte stranii. Autorii dau dovadă că nu cunosc prevederile similare a</p>		

țărilor UE, nu au studiat acest subiect, dar au trecut pe diagonală legislația RM și redacțional propun să modifice ceva (orice) pentru a justifica o simplificare. Prevederile de la lit. f) și g) din art. 91 își au istoria sa și necesitatea. În UE nu există legislație cu privire la autogări. Majoritatea legislațiilor naționale nu impun transportatorii să încheie contracte cu autogările. De aici în legislația țărilor UE lipsesc multe prevederi. Însă Republica Moldova declară permanent alinierea la UE, dar a păstrat sistemul sovietic unde toți transportatorii trebuie să pornească doar din gări. Autorii trebuie să evalueze inițiativa sa și să răspundă la subiectul legat de exemplu de neachitarea de către gări a sumelor către operatorul de transport, sau atunci când gările manipulează fluxul de pasageri prin "curse suplimentare". Așa situații nu apar în UE pentru că fundamentul legislației domeniul transporturilor este altul- nu există obligațiunea operatorului de transport să opereze doar prin gări. Legislația UE pune accentul pe serviciul de transport (sustenabil, suficient, regularitate etc), iar legislația RM pune accent pe proceduri (de dat/luat rute, de operat prin autogări etc). De aceea propunerile de modificare a art. 91 sunt nocive și nu țin cont de realitate.

5. Excluderea/simplificarea unor sancțiuni propuse la art. 102 (c), 103, alin. 1 lit. (b), 115 alin (2) lit (b), 124 alin 2. Lit. (f), 136-7 alin 2 lit. (f) este prea simplistă. Dorința de a transforma legislația în una mai blândă, în maniera proiectului va duce la continuitatea activităților ilegale. Domeniile activității de autoservice, testare auto, montare tahografe reprezintă activități cu un impact major (în cazul în care se desfășoară cu încălcări). Suntem de acord, că nu putem impune condiții și sancțiuni neproporționale , dar propunerile din proiect nu urmăresc scopul creării unui echilibru, dar reprezintă propuneri foarte superficiale, pentru bifă.

6. La art. 130 alin (2) sunt utilizate expresii neclare. Nu este înțeleasă necesitatea modificării acestei norme. Certificatul de competență profesională nu atestă faptul că deținătorul a urmat cursuri. Nu asta este important. Cursuri urmează multe persoane, dar nu toate susțin examenul. Certificatul atestă competența.

7. Îmblândirea sancțiunilor în cazul comiterii unor încălcări în domeniul transporturilor de mărfuri (CEMT, autorizații unitare) iarăși o privim ca o propunere superficială și formală. Severitatea majorității acestor sancțiuni sunt prevăzute în norme internaționale.

8. Având scopul de a simplifica unele proceduri și a face mai blânde unele sancțiuni, autorii nu au observat că la art. 88 al CTR există norma care nu se regăsește în majoritatea statelor UE- în majoritatea statelor UE activitatea de autogară nu se supune autorizării/licențierii, aceasta fiind liberalizată total. Iar în unele state UE este necesar ca amplasarea autogărilor să se încadreze în planul de urbanism. Autorii au trecut cu vederea că legislația noastră prevede obținerea unui document permisiv, iar în baza lui obținerea altui document permisiv pentru inițierea activității de autogară (art. 88 alin (3) lit. e) CTR). Nici un alt domeniu de activitate din RM, nici statele UE în privința autogărilor nu este prevăzută dublarea/suprapunerea actelor permissive, astfel încât obții un act ce-ți permite activitatea, iar în baza lui de la alt organ obții un act permisiv final după care poți iniția activitatea. De asemenea autorii nu au observat că competențele în domeniul taximetriei în RM se deosebesc esențial de cele din UE. În UE organele publice locale au o contribuție semnificativă în procesul de autorizare, taximetria fiind un tip de transport strict local, iar taxele achitate de companiile de taximetrie constituie un element esențial al veniturilor locale.

II Obiecțiile referitoare la **art. XVII** (Legea 131/2007 siguranța traficului rutier):

1. Modificarea art. 38 alin (7) și (8) este inacceptabilă. Recomandăm autorilor să analizeze legislația țărilor UE în acest domeniu. Activitatea de reutilare a unităților de transport presupune efectuarea unor lucrări care trebuie să corespundă unor reglementări tehnice, iar într-un final să fie omologate. Legislația RM, cu regret, mai conține unele atribuții ale Poliției în acest domeniu, care trebuie eliminate odată cu armonizarea legislației. Aceste ”competențe” ale MAI își au rădăcina în procese pur corupționale. Orice persoană care este implicată în procesele de reutilare (efectuare de lucrări, proiectare de lucrări, verificarea calității, eliberarea permisiunilor etc) trebuie să dispună de cunoștințe tehnice, confirmate prin acte de calificare ce

		<p>permit accesul la astfel de operațiuni. Nu are nimic MAI cu aceste atribuții. Reglementările tehnice sunt elaborate de MIDR, autorizația pentru activitatea de autoservice, inclusiv de reutilare se eliberează de ANTA, modificările se înregistrează de ASP.</p>	
Expertizare			
35.	<p>Agencia Geodezie, Cartografie și Cadastru <i>(demersul Nr. 36/01-06/684 din 06.06.2025)</i></p>	<p>Cu referire la articolul XI din proiectul de lege, care vizează modificarea Legii nr. 989/2002 cu privire la activitatea de evaluare, reținem că, deși în punctul 23 din Sinteza proiectului s-a consemnat propunerea Agenției de excludere a modificărilor respective din proiectul cu număr unic 314/MDED/2025 — propunere formulată în Avizul nr. 36/01-06/533 din 06.05.2025 — această ajustare nu se regăsește în conținutul actual al proiectului de lege.</p> <p>Prevederile propuse privind modificarea Legii nr. 989/2002 au fost deja incluse în <i>proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative în vederea reglementării activității în domeniile geodeziei, cadastrului și evaluării bunurilor imobile (număr unic 238/AGCC/2025)</i>, proiect aprobat de Guvern prin Decizia protocolară nr. 19.3/2025 din 6 iunie 2025. În acest context, menținerea aceluiași prevederi în proiectul cu număr unic 314/MDED/2025 apare ca fiind nejustificată și contraproductivă din perspectiva coerenței reglementărilor legislative</p>	<p>Se acceptă. Articolul XI a fost exclus</p>
36.	<p>Ministerul Energiei <i>(demersul nr. 05-1569 din 9 iunie 2025)</i></p>	<p>În contextul în care modificările propuse la Art. XXIV prin care se propune completarea Anexei nr. 1 la Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, reiterăm propunerea privind completarea compartimentului I „Actele permise care fac parte din categoria licențelor”, la poziția nr. 12, coloana Actul permisiv, cu textul „stocarea energiei; tradingul cu energie electrică; agregare”.</p> <p>Este de menționat că această completare este necesară în contextul promovării și cele mai important al aplicării ulterioare a proiectului noii Legi cu privire la energia electrică, înregistrat la Parlamentul Republicii Moldova cu nr. 132 din 16 aprilie 2025, proiectul de Lege fiind aprobat în lectura I în cadrul ședinței din data de 30 aprilie 2025.</p>	<p>Se ia act</p>

		<p>Având în vedere faptul că proiectul noii Legi cu privire la energia electrică urmează a fi inclus în scurt timp pe ordinea de zi a ședinței Parlamentului pentru aprobarea în lectura a doua, se consideră necesară completarea Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător pentru evitarea constrângerilor legate de aplicabilitatea noii Legi, dat fiind beneficiile aduse pieței energiei electrice prin introducerea noilor activități în sectorul electroenergetic, precum și a interesului manifestat de mediul de afaceri privind noile activități prevăzute de noua Lege cu privire la energia electrică.</p> <p>De asemenea este de menționat că în contextul lansării de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică prin Hotărârea Consiliului de Administrație nr. 276/2025 a pieței serviciilor de sistem și a pieței energiei electrice de echilibrare, având în vedere necesitățile privind echilibrarea sectorului electroenergetic, ÎS „Moldelectrica” urmează să lanseze până la sfârșitul lunii septembrie 2025 licitațiile privind achiziționarea serviciilor de sistem. Astfel, introducerea noilor genuri de activitate care urmează a fi supuse licențierii va da posibilitatea autorității de reglementare să monitorizeze activitatea acestor participanți pe piața energiei electrice.</p>	
37.	<p>Casa Națională de Asigurări Sociale (demersul nr. 7546 din 10.06.2025)</p>	<p>La Art. IV din proiect, în Legea nr. 93/1998 cu privire la patenta de întreprinzător în pct. 4 alin. (5) din proiect, urmează a fi divizat în două alineate distincte.</p> <p>Alineatul aferent contribuțiilor de asigurări sociale de stat urmează a fi expus în următoarea redacție:</p> <p>„ (5^X) Serviciul Fiscal de Stat furnizează Casei Naționale de Asigurări Sociale informația privind persoanele care au solicitat eliberarea sau prelungirea patentei de întreprinzător, precum și perioada de desfășurare a activității, prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect), în baza căreia Casa Națională de Asigurări Sociale furnizează Serviciului Fiscal de Stat prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect) informația privind achitarea contribuției de asigurare socială pentru întreaga perioadă solicitată de desfășurare a activității în baza patentei de întreprinzător sau scutirea de plată a contribuției”</p>	<p>Se acceptă S-a propus o redacție de alternativă care corespunde criteriilor tehnicii legislative.</p>

		<p>Argumentare: Întru verificarea achitării contribuției de asigurare socială pentru toată perioada solicitată de desfășurare a activității în baza patentei de întreprinzător sau a faptului scutirii de plata contribuției de asigurări sociale, de către Serviciul Fiscal de Stat, Casa Națională de Asigurări Sociale va lua la evidență în calitate de plătitori de contribuții la bugetul asigurărilor sociale de stat și în calitate de asigurați pentru perioada în care persoana desfășoară activitate în baza patentei de întreprinzător.</p> <p>Totodată, informația dată va servi drept temei juridic pentru înregistrarea perioadelor de achitare a contribuțiilor de asigurări sociale în extrasul din contul persoanei asigurate. Respectiv, după efectuarea înregistrărilor de rigoare în sistemul informațional „Protecția Socială” se vor efectua verificările menționate. Actualmente acest proces funcționează, însă nu este reglementat normativ.</p> <p>Spre deosebire de Compania Națională de Asigurări în Medicină, care confirmă doar statutul de persoană asigurată în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală, Casa Națională de Asigurări Sociale, pentru eliberarea patentei, confirmă achitarea contribuțiilor de asigurări sociale pentru toată perioada de desfășurare a patentei de întreprinzător sau scutirea pe plată contribuției.</p> <p>În acest sens, Casa Națională de Asigurări Sociale nu poate confirma această informație, dacă nu deține date privind perioada desfășurării activității pe baza patentei de întreprinzător, care le poate obține doar de la Serviciul Fiscal Stat.</p>	
38.	<p>Centrul de armonizare a legislației (<i>demersul nr. 31/02-69-6302 din 10.06.2025</i>)</p>	<p>Menținerea observațiilor și recomandărilor expuse în avizul de compatibilitate nr. 31/02-69-5045 din 12.05.2025, ce vizează propunerile de modificare din: Art. X. – Legea nr. 852/2002 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la regimul comercial și reglementarea utilizării hidrocarburilor halogenate care distrug stratul de ozon, Art. XLVIII. – Legea nr. 43/2023 privind gazele fluorurate cu efect de seră și Art. XXVIII. – Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului.</p> <p>Totodată, în vederea clarificării unor aspecte ce țin de relevanța unor prevederi din legislația UE de referință, menționăm că, pentru inițiativa de modificare a Legii nr. 852/2002 pentru aprobarea</p>	<p>Nu se acceptă Ministerul Mediului a acceptat transformarea autorizației în notificare. Referitor la propunerile de modificare a Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului a se vedea comentariile la prima avizare.</p> <p>Nu se acceptă Ministerul Mediului a acceptat transformarea autorizației în notificare</p>

Regulamentului cu privire la regimul comercial și reglementarea utilizării hidrocarburilor halogenate care distrug stratul de ozon și a Legii nr. 43/2023 privind gazele fluorurate cu efect de seră, prin care se solicită substituirea autorizației prin notificare pentru importul, exportul sau reexportul substanțelor ce distrug stratul de ozon și al gazelor fluorurate cu efect de seră, al echipamentelor și produselor ce conțin astfel de gaze, prezintă relevanța prevederile art. 22 (1) din Regulamentul (UE) 2024/573 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 februarie 2024 privind gazele fluorurate cu efect de seră care statuează că „Importul și exportul de gaze fluorurate cu efect de seră și de produse și echipamente care conțin gazele respective sau a căror funcționare se bazează pe aceste gaze sunt condiționate de prezentarea în fața autorităților vamale a unei licențe valabile eliberată de Comisie în temeiul articolului 20 alineatul (4) și alineatul (5), cu excepția cazului unei depozitări temporare”, inclusiv a Regulamentului (UE) 2024/590 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 februarie 2024 privind substanțele care diminuează stratul de ozon și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1005/2009, în special, art. 16 „Sistemul de acordare a licențelor” și Anexa VII „Sistemul de acordare a licențelor” care prevăd exclusiv obligația deținerii unei licențe și, detaliat, procedura de obținere a acesteia care nu este similară procedurii de notificare, astfel cum argumentează autorii proiectului în tabelul de sinteză.

Cu referire la cele invocate, se consideră necesar excluderea propunerii de substituție a autorizației prin cea de notificare, or aceasta aduce atingere directă prevederilor actelor UE prevăzute supra, cât și altor angajamente asumate de către Republica Moldova asumate la nivel internațional, în special, Amendamentul la Protocolul de la Montreal privind substanțele ce distrug stratul de ozon, adoptat la Kigali la 15 octombrie 2016 (Legea nr. 178/2023) care prevede la art. 4B (2bis) obligația părților de a „institui și pune în aplicare un sistem de licențe pentru importul și exportul de substanțe controlate noi, utilizate, reciclate și recuperate care sunt menționate în anexa F.”, obligație reiterată și în pct. (5) – (6) din preambulul Regulamentul (UE) 2024/573.

<p>39. Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (demersul Nr.21-3131 din 11.06.2025)</p>	<p>1. Referitor la propunerile înaintate pe domeniul transportului rutier (Art.XXXII din proiectul legii privind modificarea Codului transporturilor rutiere nr.150/2014), enunțăm că poziția Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (în continuare, MIDR) a fost expusă în cadrul ședinței de lucru din 05.06.2025 și ulterior, la 10.06.2025, a fost remis un e-mail cu extras din proiectul legii, în formatul track changes, care prezintă versiunea definitivată a textului Art.XXXII din proiect.</p>	<p>Se ia act A se vedea comentariile la aceste subiecte în cadrul ședinței interinstituționale.</p>
	<p>2. Referitor la Art.XXVII privind modificarea Legii nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, reiterăm poziția exprimată anterior privind modificările propuse la art.32 alin.(3) din Legea nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare. În acest sens facem mențiune la comentariile autorului din Sinteză, prin care se afirmă că (cităm): „Nu se acceptă. Reieșind din avizul ANRE, lit.b) și d) se păstrează în redacția propusă în proiect”. Din această perspectivă, statuăm că această afirmație nu reiese din avizul ANRE. În avizul său, nr.06-01/2530 din 08.05.2025 ANRE subliniază în mod expres că nu susține substituirea documentelor justificative cu declarația pe propria răspundere prevăzute la art.33 alin.(3), inclusiv lit.b) și d). Prin urmare, reglementarea faptului că pentru obținerea licenței, persoanele juridice depun o declarație pe propria răspundere, prin care se confirmă cumulativ că se dispune inclusiv de capacitate financiară și evidență a consumului de apă, conform avizului tehnic de înregistrare - rămâne nejustificată, neargumentată și nu se susține a priori.</p>	
	<p>3. La Art.XXIV, pct.21 (anterior Art.XXIV, pct.17), ce vizează modificarea Anexei nr.1 la Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, poziția 40 (anterior poziția 34), reiterăm și insistăm asupra faptului că, termenul „Certificatului de urbanism” urmează a fi de 36 de luni, în loc de 24 luni, conform prevederilor art.109 din Codul urbanismului și construcțiilor Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al Republicii Moldova nr.434/2023. De altfel, sub acest aspect, în Sinteză este indicat că propunerea se acceptă, însă în proiectul de lege propriu-zis, modificarea nu a fost operată.</p>	

		<p>4. La Art.XLIX, pct.4, prin care se propune completarea art.150 alin.(1) lit.j) din Codul urbanismului și construcțiilor nr.434/2023, reiterăm că, în conformitate cu propunerea de modificare a art.31 din Legea nr.62/2022 cu privire la publicitate, alin.(2) prevede că, dispozitivele publicitare fixe sunt amplasate și exploatate în baza autorizației de construire eliberate în condițiile Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023. Astfel, modificarea propusă la art.150 contravine modificării propuse la art.31 alin.(2) din Legea nr.62/2022. Mai mult ca atât punctăm că, art.150 din Cod prevede lista lucrărilor care se execută fără certificat de urbanism și fără autorizație de construire.</p>	
		<p>5. Referitor la propunerile autorului proiectului, pe marginea domeniului drumurilor și a siguranței traficului rutier, MIDR reiterează poziția instituțională exprimată anterior (prin avizul nr.21-2804 din 24.05.2025), în partea ce ține de: -Art.XVII, prin care se propune modificarea Legii nr.131/2007 privind siguranța traficului rutier; -Art.XLIV, care propune modificarea Legii nr.62/2022 cu privire la publicitate; -Art.XLIX, care propune modificarea art.3 și art.150 din Codul urbanismului și construcțiilor nr.434/2023. Astfel, constatăm că, autorul proiectului nu a acceptat obiecțiile MIDR, însă considerăm că, operarea modificărilor propuse de autorul proiectului vor avea un impact negativ asupra siguranței rutiere pe drumurile publice, prin prisma argumentelor prezentate detaliat în avizul MIDR din 24.05.2025.</p>	<p>Art.XVII - Nu se acceptă. Completarea Legii nr.131/2007 este necesară, odată ce MAI a raportat această coordonare ca și act permisiv independent, care este solicitat de agent economic. Astfel este important ca și Legea nr.131/2007 să fie racordată la normele deja existente în Codul urbanismului și Legea drumurilor, care în mod expres indică că avizul (prescripția tehnică) al administratorului drumului se obține/solicită de către emitent (APL), conform art.107 alin.(4) – (6) din Cod și în privința avizului Inspectoratului Național de Securitate Publică în Legea drumurilor nr.509/1995 anexa nr.3 la pct. 5 se specifică expres că aceste este „obținut de emitentul autorizației de construire”. Totodată, modificările în cauză au fost agreate cu MAI.</p>
<p>40.</p>	<p>Ședințe și discuții cu Ministerul Infrastructurii și</p>	<p>A avut loc ședință la nivel de secretari de stat pe data de 05 iunie 2025 la sediul MIDR.</p>	<p>Au fost agreate de principiu modificările care țin de următoarele acte permissive:</p>

	<p>Dezvoltării Regionale și instituțiile subordonate</p>	<p>Au fost discutate principalele divergențe din sinteză și agreate soluțiile principale. Ulterior, în perioada 05 – 11 iunie s-a colaborat în regim de lucru, cu discuții tehnice suplimentare și schimb de redacții de modificări. Au fost discutate toate actele permissive din proiect care țin de legislația din competența MIDR în domeniul transporturilor.</p> <p>Suplimentar, în perioadă 6 – 9 iunie 2025, prin intermediul e-mailului a avut loc schimb de opinii și viziuni cu Direcția politici și reglementări în domeniul amenajării teritoriului, urbanismului, construcțiilor și locuințelor, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al Republicii Moldova pe marginea modificărilor propuse la Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 (Art. XLIX din proiect). În urma discuțiilor a fost agreată o serie de modificări tehnice în textul Art. XLIX după cum urmează:</p> <p>Introducerea unui punct nou, 1, cu următorul text:</p> <p>1. Alineatul (3) al articolului 2 se completează cu următoarea propoziție: “Procedura aprobării tacite prevăzută de Legea nr.160/2011 privind reglementare prin autorizare a activității de întreprinzător nu se aplică actelor permissive prevăzute de prezentul cod.”</p> <p>Punctul 5 (după renumerotare) se va expune în următoare redacție:</p> <p>5. La articolul 150, alineatul (1) litera j) după cuvintele „dispozitive publicitare mobile” se introduce textul „precum și dispozitive publicitare fixe reglementate potrivit Legii nr.62/2022 cu privire la publicitate”</p> <p>Adițional, în perioadă 5 – 6 iunie 2025, a avut loc o serie de discuții telefonice și prin e-mail cu Direcția juridică, reglementări și protecția consumătorilor din cadrul Autorității Aeronautice Civile, unde s-a discutat și agreat abordarea față de actele permissive din domeniul aviației civile.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Autorizație pentru desfășurarea activității de inspecție tehnică periodică a vehiculelor rutiere destinate transportului de mărfuri perisabile ▪ Autorizație de transport rutier de persoane prin servicii regulate în trafic local/municipal ▪ Autorizație de transport rutier de persoane prin servicii regulate în trafic raional ▪ Autorizație de transport rutier de persoane prin servicii regulate în trafic interraional ▪ Actul de coordonare a traseelor de transportare a mărfurilor periculoase ▪ Autorizație de transport rutier de persoane prin servicii regulate în trafic internațional ▪ Autorizație pentru desfășurarea activității de inspecție tehnică periodică ▪ Autorizație pentru transporturi rutiere internaționale ▪ Autorizație pentru desfășurarea activității de cântărire a vehiculelor rutiere în vederea eliberării certificatului internațional de cântărire a vehiculului rutier <p>În domeniul aeronautic:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Autorizație pentru executarea zborurilor internaționale aferente
--	---	--	--

			<p>operațiunilor de transport aerian comercial efectuate prin curse neregulate</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Autorizație pentru operațiuni comerciale specializate ▪ Certificat de operator aerian ▪ Certificat de operator de aerodrom/heliport ▪ Certificat de autorizare al întreprinderii cu atribuții de întreținere ▪ Certificat al întreprinderii de deservire la sol ▪ Autorizație pentru executarea zborurilor internaționale aferente operațiunilor de transport aerian comercial efectuate prin curse regulate ▪ Certificatului de furnizor de management al traficului aerian și serviciilor de navigație aeriană ▪ Autorizație de exploatare a emițătoarelor radio ▪ Certificat de navigabilitate ▪ Autorizație pentru executarea seriilor de zboruri internaționale aferente operațiunilor de transport aerian comercial efectuate prin curse ▪ Autorizația de construire (în ceea ce privește construcția dispozitivelor publicitare fixe)
--	--	--	---

			<p>Au fost eliminate modificările din proiect în privința la următoarele acte permise:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Carnetul foii de parcurs de tip CFP sau INTERBUS ▪ Autorizație multilaterală CEMT anuală, cu carnet de drum ▪ Autorizație multilaterală CEMT pe termen scurt, cu carnet de drum <p>Autorizație pentru servicii ocazionale neliberalizate (de transport pasageri)</p>
<p>41.</p>	<p>Ședințe și discuții cu Ministerul Mediului și instituțiile subordonate</p>	<p>A avut loc ședință la nivel de miniștri și secretari de stat de la MDED și Ministerul Mediului pe data de 2 iunie 2025</p> <p>Au fost discutate principalele divergențe din sinteză și agreeate soluțiile principale. Ulterior, în perioada 2 iunie – 11 iunie s-a colaborat în regim de lucru, cu discuții tehnice suplimentare și schimb de redacții de modificări.</p> <p>Au fost discutate actele permise din proiect care țin de legislația din competența Ministerului Mediului.</p>	<p>Au fost agreeate de principiu modificările care țin de următoarele acte permise:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Autorizație pentru exportul/ tranzitul deșeurilor - Autorizație pentru importul, exportul sau reexportul substanțelor ce distrug stratul de ozon și al gazelor fluorurate cu efect de seră, al echipamentelor și produselor ce conțin astfel de gaze <p><u>Ambele au fost transformate în notificări</u></p> <p>Au rămas divergențe la următoarele acte permise:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Concluzie privind evaluarea biodiversității – acest act poate fi eliminat prin simplu fapt de a trece

responsabilitatea de adresare la Agenția de Mediu de la inițiatorul activității economice la emitentul actului permisiv. În rest toate activitățile și cheltuielile vor rămâne pe seama inițiatorului iar concluzia se va publica de Agenție, fără a fi înmănată inițiatorului. Ministerul Mediului nu acceptă așa abordare fără argumente concludente.

S-a renunțat la eliminarea următoarelor acte permise:

- Act de confirmare a perimetrului geologic pentru explorarea subsolului
- Act de confirmare a perimetrului minier
- Autorizație de mediu

Cu toate că actele de confirmare a perimetrelor pot fi transformate în notificări. Însă Ministerul Mediului nu acceptă fără a prezenta argumente. Unicul argument este că va intra în vigoare pe 29 mai 2026 noul cod al subsolului și aceste acte permise nu se vor regăsi în acest cod.

Referitor la actele permise cu propuneri de îmbunătățiri:

			<ul style="list-style-type: none"> - Acord pentru exportul de animale sălbatice - Acord pentru exportul de plante - Acord pentru importul de animale sălbatice și/sau de plante - Autorizație pentru colectarea obiectelor regnului vegetal (plantelor spontane, inclusiv medicinale naturale) - Autorizație pentru dobândirea animalelor care nu constituie obiecte ale vînatului și pescuitului (melci, broaște, șopîrle, șerpi) - Permis/certificat CITES - Autorizație pentru gestionarea deșeurilor - Acord de mediu - Autorizație integrată de mediu - Autorizație de mediu pentru folosința specială a apei - Certificat de atribuire a cotei de pescuit comercial <p>Ministerul Mediului nu a remis aviz repetat în cadrul procesului de expertizare a proiectului de către Ministerul Justiției.</p> <p>Totodată, pentru primele șase acte permissive, Ministerul Mediului în primul</p>
--	--	--	--

			<p>aviz a propus unele îmbunătățiri, care au fost incluse în proiect.</p> <p>- Autorizație de mediu</p> <p>- Autorizație de mediu pentru folosința specială a apei</p> <p>Pe aceste două documente este IL de îmbunătățire</p>
42.	<p>Ședințe și discuții cu Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare și Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor</p>	<p>A avut loc ședință la nivel de secretari de stat și directori pe data de 10.06.2025</p> <p>Au fost discutate principalele divergențe din sinteză și agreate soluțiile principale. Ulterior, în perioada 10.06 – 11.06 s-a colaborat în regim de lucru, cu discuții tehnice suplimentare și schimb de redacții de modificări.</p> <p>Au fost discutate toate actele permise din proiect care țin de legislația din competența MAIA și ANSA.</p>	<p>Au fost agreate de principiu modificările care țin de următoarele acte permise:</p> <p>- Certificat de înregistrare a utilajului</p> <p>- Extras privind înregistrarea depozitului pentru păstrarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților</p> <p><u>Ambele au fost excluse din cadrul legal ca acte permise, fiind menținută înregistrarea</u></p> <p>Divergențe nu au rămas</p> <p>S-a renunțat la eliminarea următoarelor acte permise:</p>

			<ul style="list-style-type: none"> - Certificat de înregistrare în domeniul siguranței alimentelor - Certificat fitosanitar pentru export sau reexport – el se excludea doar din Nomenclator, dar rămânea în legislație. <p>Cu toate că certificatul de înregistrare în domeniul siguranței alimentelor poate fi eliminat, fiind menținută înregistrarea efectuată pentru moment de ANSA.</p> <p>Referitor la Certificat fitosanitar pentru export sau reexport – el se excludea doar din Nomenclator, dar rămânea în legislație.</p> <p>Referitor la actele permiseive cu propuneri de îmbunătățiri:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Autorizație sanitară veterinară de funcționare - Autorizație sanitar-veterinară pentru mijloacele de transport - Certificat de înregistrare a medicamentului de uz veterinar
--	--	--	--

			Pentru toate actele permissive urmare discuțiilor constructive și propunerilor din partea autorităților, au fost menținute sau propuse alte îmbunătățiri.
43.	Ministerul Justiției <i>(demersul nr. 04/5499 din 12.06.2025)</i>	<u>Aferent redacției propuse în proiectul de lege se impun următoarele observații și propuneri.</u> La Art. II - modificarea Legii regnului animal nr. 439/1995:	
		La pct. 1 modificarea propusă la alin. (3) nu este judicioasă, deoarece nu determină cu claritate autoritatea competentă să înregistreze colecțiile, precum și unele exponate separate, de importanță științifică, culturală, educațională și estetică (observație valabilă și pentru art. 19 alin. (1), art. 19 alin. (18), (19), (21), art. 26 alin. (1)-(3) și (5) și restul amendamentelor similare la alte legi).	Se acceptă
		La pct. 2, cu referire la soluția normativă propusă pentru art. 19 alin. (2), având în vedere că abrevierea „CITES” este utilizată prima dată la art. 17 alin. (5) sugerăm autorului ca explicarea acesteia să se facă la prima folosire.	Se acceptă
		La art. 19 alin. (7) lit. a) se va preciza actul normativ prin care a fost aprobată Nomenclatura combinată a mărfurilor. Totodată, deoarece Nomenclatura combinată a mărfurilor se menționează și la alte elemente structurale din Legea nr. 439/1995, propunem la art. 19 alin. (7) lit. a) să se indice „(în continuare - Nomenclatura combinată a mărfurilor)”. Observația dată este valabilă și pentru restul amendamentelor similare din proiect.	Se acceptă
		La art. 19 alin. (12) se va preciza că primul amendament vizează partea introductivă a alineatului în cauză.	Se acceptă

		<p>La art. 19 alin. (13) între semnele citării se va indica și numărul alineatului expus în redacție nouă.</p>	<p>Se acceptă</p>
		<p>La pct. 3, având în vedere modificările propuse la art. 22 alin. (1) lit. a) și b), se va propune expunerea în redacție nouă a lit. a) și b).</p>	<p>Se acceptă</p>
		<p>La pct. 4 completarea propusă la art. 26 alin. (2) nu se integrează armonios, motiv pentru care se va insera o virgulă între textul existent și cuvintele ce se propun a fi introduse.</p>	<p>Nu se acceptă Virgula este după cuvântul „dobândită”.</p>
		<p>La Art. III – modificarea articolului 144¹ din Codul fiscal nr. 1163/1997:</p>	
		<p>Proiectul de lege propune modificarea art. 144¹ din Codul fiscal, ce ar permite furnizorilor de mașini de casă și de control /imprimante fiscale și centrelor de asistență tehnică pentru mașinile de casă și de control /imprimantele fiscale (în continuare – CAT MCC/IF) să inițieze activitatea după înregistrarea la Serviciul Fiscal de Stat, fără a fi obligați să obțină certificatul de înregistrare în calitate de centru de asistență tehnică pentru mașinile de casă și de control /imprimantele fiscale.</p>	
		<p>Inițial, din nota de fundamentare raționamentele care au stat la baza amendamentului în cauză nu pot fi reținute, drept consecință nota de fundamentare necesită a fi completată cu argumente plauzibile și concludente în acest sens.</p>	<p>Nu se acceptă, Nota de fundamentare explică intenția autorilor, inclusiv și în privința Codului Fiscal, iar Anexa la nota prevede conținutul propunerii privitoare la acest aspect</p>
		<p>În rândul secund, ținând cont de modificarea substanțială a art. 144¹, conform uzanțelor de tehnică legislativă, acesta se va expune în redacție nouă.</p>	<p>Se acceptă</p>

	Nemijlocit asupra textului modificărilor, se înaintează unele propuneri de ajustare:	
	La alin. (4), se va examina oportunitatea revizuirii inclusiv a lit. c).	Se ia act, Ministerul Finanțelor, fiind autorul inițial al articolului a acceptat versiunea lic. c)
	La alin. (9) pentru asigurarea caracterului previzibil al normei juridice, se recomandă indicarea evenimentului de la care începe a curge termenul de 10 zile lucrătoare.	Se acceptă
	La alin. (11) se propune a fi examinată opțiunea conform căreia solicitantul va prezenta la cererea pentru o înregistrare nouă a copiilor de pe actele care certifică modificările cu prezentarea originalelor pentru verificare, pornind de la faptul că pentru înregistrarea inițială solicitantul depune copii ale actelor prevăzute la alin. (4).	Se acceptă
	La alin. (141), se va ține cont că temenele se suspendă. Cuvintele „Înainte emiterii refuzului” se consideră inadecvate, or, refuzul este emis dacă după expirarea termenului de înlăturare, neajunsurile nu au fost înlăturate.	Se acceptă
	La alin. (16) se va ține cont că cuvintele se exclud, dar nu se abrogă.	
	La Art. IV – modificarea Legii nr. 93/1998 cu privire la patenta de	
	întreprinzător:	
	La pct. 1 pentru exprimarea normativă a intenției de scoatere din vigoare a prevederii de la lit. f) alin. (2) al art. 1 se va utiliza sintagma „se exclude” și nu cuvintele „se abrogă”.	Se acceptă

		<p>Adițional, la pct. 1 remarcăm că, dacă se face referință la mai mult de două elemente structurale consecutive, enumerarea se redă prin cratimă „alineatele (3)-(5)” (observație valabilă pentru toate cazurile similare din proiect).</p>	<p>Se acceptă</p>
		<p>La art. 1 alin. (6) denumirea actului permisiv se va indica desfășurat „patentei de întreprinzător”.</p>	<p>Se acceptă</p>
		<p>La pct. 3 se va utiliza formula „denumirea Capitolului II va avea următorul cuprins”.</p>	<p>Se acceptă</p>
		<p>La pct. 4, nu este clar sensul termenului „preponderent” avut în vedere, în contextul în care solicitantul are opțiunea de a alege modalitatea de depunerii cererii – prin intermediul Sistemului informațional automatizat „Cabinetul personal al contribuabilului” gestionat de Serviciul Fiscal de Stat sau prin adresarea la subdiviziunile Serviciului Fiscal de Stat în a cărui rază solicitantul/titularul își are domiciliul sau preconizează să își desfășoare activitatea.</p>	<p>Se ia act, Intenția este că înregistrarea să se efectueze prin intermediul sistemelor electronice ca și prima opțiune și, doar atunci când acest lucru nu este posibil, prin adresarea fizică</p>
		<p>La pct. 4 în redacția propusă la alin. (1) al art. 4, ultimul enunț cu referire la alin. (7) nu corespunde intenției autorului de a abroga alin. (7).</p>	<p>Se acceptă, Excluderea alin. (7) a fost solicitată în cadrul avizării și s-a omis o greșeală tehnică în alin. (1)</p>
		<p>În propunerea de abrogare a art. 4 alin. (1⁴) numărul alineatului se va indica între două paranteze rotunde.</p>	<p>Se acceptă</p>
		<p>La pct. 6 nu este necesar a preciza că completarea se va opera la finalul normei, aceasta fiind regula generală de completare în cazul în care nu se precizează locul intervenției.</p>	<p>Se acceptă</p>
		<p>La pct. 7, pentru claritatea normei recomandăm substituirea cuvintelor „data patentei” cu cuvintele „data eliberării patentei”.</p>	<p>Se acceptă</p>

		<p>La pct. 9, norma propusă la alin. (2) art. 11 nu corespunde cerințelor clarității normelor juridice în ceea ce privește eliberarea patentei restabilite. Astfel, nu este clar unde se va elibera o nouă blanchetă de patentă, or, Sistemul Informațional „Cabinetul personal al contribuabilului” generează informația privind solicitarea blanchetei noi. Concomitent, expunem necesitatea excluderii textului „Totodată,”, deoarece nu corespunde limbajului utilizat în actele normative.</p>	<p>Se acceptă</p>
		<p>La Art. V – modificarea Legii nr. 382/1999 cu privire la circulația substanțelor stupefiante, psihotrope și a precursorilor:</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>Prin modificarea art. 411 alin. (2), autorul propune excluderea obligației de a prezenta copia Regulamentului intern al întreprinderii, schema încăperilor, eliberată de Agenția Servicii Publice sau altă persoană autorizată și copia de pe contractul de prestare a serviciilor de pază a încăperilor, pentru obținerea autorizației de activitate cu substanțe stupefiante, psihotrope și cu precursori.</p>	
		<p>Este de menționat faptul că, în ședința Guvernului din 5 iunie 2025, prin Decizia protocolară nr. 19.7, a fost aprobat proiectul Legii cu privire la circulația substanțelor stupefiante, psihotrope și plantelor care conțin astfel de substanțe, precursorilor, substanțelor psihoactive noi și substitutelor de droguri 1.</p>	
		<p>În conformitate cu art. 81 alin. (2) din proiectul de lege, la data intrării în vigoare a prezentei legi (la expirarea a șase luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova) Legea nr. 382/1999 cu privire la circulația substanțelor stupefiante, psihotrope și a precursorilor se abrogă.</p>	
		<p>Procedura de solicitare și acordare a autorizației pentru activitate cu substanțe stupefiante și psihotrope, actele necesare pentru obținerea autorizației pentru activitate cu substanțe stupefiante și psihotrope sunt reglementate de art. 21 din proiectul nominalizat.</p>	

		<p>Prin urmare, se va revedea oportunitatea acestui amendament.</p>	
		<p>La Art. VI – modificarea Legii nr. 1100/2000 cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice:</p>	
		<p>Prin proiect se propune, modificarea art. 16 alin. (1) din Legea nr. 1100/2000, astfel încât valabilitatea licenței încetează la cererea deținătorului, fiind exclusă mențiunea „sau la expirarea termenului de valabilitate”. Este de menționat, că potrivit anexei nr. 2 din nota de fundamentare, licența pentru importul și păstrarea alcoolului etilic, importul, păstrarea și comercializarea angro a producției alcoolice și/sau a berii importate face parte din categoria actelor premise propuse pentru revizuire/îmbunătățire, iar soluția propusă este stabilirea unui termen de la 1 an la un termen nelimitat (obiecție similară și la licența pentru fabricarea alcoolului etilic, a berii și a producției alcoolice). În acest sens, menționăm că în cazul în care nu va fi stabilit că licența se eliberează pe un termen nelimitat, licența își va înceta valabilitatea la expirarea termenului de 1 an (3 ani). Prin urmare, se va examina suplimentar pertinenta excluderii de la art. 16 alin. (1) a cuvintelor „sau la expirarea termenului de valabilitate a licenței”. Totodată, se va argumenta acest aspect în Nota de fundamentare.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Proiectul prevede expunerea art. 12⁹ din Legea nr. 160/2011 în redacție nouă, în care termenul de valabilitate pentru licențele respective este nelimitat.</p>
		<p>Cu privire la abrogarea normei de la art. 16 alin. (3) lit. d), menționăm că nota de fundamentare nu prevede condițiile ce au impus abrogarea, or, potrivit redacției în vigoare, licența se retrage obligatoriu în cazul punerii în circulație a producției alcoolice nemarcate în modul stabilit cu Timbru de acciz ori marcate cu Timbru de acciz fals, precum și a producției alcoolice falsificate (contrafăcute), cu excepția berii și a băuturilor pe bază de bere. Prin urmare, nota de fundamentare se va completa cu mențiuni în acest sens.</p>	<p>Se ia act</p> <p>Urmare discuțiilor organizate cu colegii din cadrul MAIA și ANSA, propunerea de abrogare a lit. d) a fost exclusă din proiect.</p>
		<p>La Art. VIII - modificarea Legii nr. 461/2001 privind piața produselor petroliere:</p>	

	La pct. 1, în dispoziție, cuvântul „legii” se va exclude ca fiind excedent.	
	La pct. 3 se va revedea art. 7 alin. (1) în contextul propunerii de excludere a expresiei „și autorizații” din pct. 1. Dacă de încorporat modificarea propusă norma va arăta în felul următor: „(1) Cu dreptul de a acorda licențe pentru genurile de activitate prevăzute la art. 12 de import al motorinei este abilitată Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.”	
	Adițional, la pct. 3 se va exclude caracterul repetitiv al cuvintelor „și autorizațiilor”.	
	La pct. 7, textul „19, 20 și 21” se va substitui cu textul „19-21”, or, în cazul enumerării a mai mult de două elemente structurale, acestea se vor expune cu utilizarea cratimei.	
	La Art. X – Anexa la Legea nr. 852/2002 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la regimul comercial și reglementarea utilizării hidrocarburilor halogenate care distrug stratul de ozon:	
	La pct. 5 numerele de ordine a alineatelor ce se propun a fi modificate se vor indica cu litere (doi, trei), deoarece respectivele nu sunt numerotate în forma prezentată în proiect.	Se acceptă
	La art. XI – modificarea Legii nr. 989/2002 cu privire la activitatea de evaluare: Având în vedere că se propun modificări doar în art. 151 al Legii nr. 989/2002, dispoziția introductivă va prevedea nemijlocit acest fapt. În contextul citat, se va exclude textul „1. Articolul 151,”.	Se ia act, Articolul XI a fost retras din proiect
	Potrivit modificărilor propuse la art. 151 al Legii nr. 989/2002, pentru eliberarea certificatului evaluatorului, solicitantul nu va mai anexa la cerere copia de pe actul de identitate din considerentul că verificarea	Se ia act,

		<p>identității solicitantului se va efectua de către Comisia de certificare în condițiile Legii nr. 234/2021 cu privire la serviciile publice, fără implicarea solicitantului. Prin urmare, nu este clar cum se va proceda în cazul în care în cerere este scris doar numele și prenumele solicitantului și alte date care ar putea fi caracteristice și pentru altă persoană fizică. Or, persoana fizică poate fi identificată prin numărul de identificare de stat, care este inclus în actul de identitate al acestuia.</p>	<p>Articolul XI a fost retras din proiect</p>
		<p>Suplimentar, cu referire modificarea Legii nr. 989/2002, menționăm că prevederile propuse au fost deja incluse în proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative în vederea reglementării activității în domeniile geodeziei, cadastrului și evaluării bunurilor imobile (număr unic 238/AGCC/2025), proiect aprobat de Guvern prin Decizia protocolară nr. 19.3/2025 din 6 iunie 2025. În acest context, menținerea acelorași prevederi în proiectul cu număr unic 314/MDED/2025 apare ca fiind nejustificată și contraproductivă din perspectiva coerenței reglementărilor legislative.</p>	<p>Se ia act,</p> <p>Articolul XI a fost retras din proiect anumite din aceste considerente și la instițența Agenției Geogezie, Relații Funciare și Cadastru</p>
		<p>La pct. 2 din Art. XII, având în vedere că art. 27814 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr.225/2003 se modifică substanțial, se propune ca acesta să fie expus integral în redacție nouă, asigurând în același timp coerența, claritatea și predictibilitatea normei juridice.</p>	<p>Se acceptă</p>
		<p>La Art. XIII - modificarea Legii nr. 283/2003 privind activitatea particulară de detectiv și de pază:</p>	
		<p>La pct. 2:</p>	<p>Se acceptă</p>
		<p>Potrivit proiectului, se propune completarea dispoziției alin. (2) art. 182 cu următorul enunț: „Notificarea se consideră realizată și dacă în 10 zile de la depunerea notificării organul de specialitate nu a oferit nici un răspuns”. Cu referire la amendamentul propus, se consideră justă</p>	

		<p>excluderea acestuia, or, având în vedere posibilitatea existenței unor situații ce nu depind de personalul din cadrul organului de specialitate al Ministerului Afacerilor Interne (ex. probleme tehnice, volumul de lucru etc.), este posibil survenirea întârziată a răspunsului care confirmă capacitățile persoanei și întrunirea cerințelor stabilite de prezenta lege în vederea desfășurării activității particulare de detectiv. Situațiile menționate nu pot fi egalate cu realizarea notificării și, drept urmare, confirmarea privind întrunirea condițiilor legale de activitate în domeniu.</p>	
		<p>Cu titlu de soluție alternativă, se consideră oportună reglementarea posibilității prelungirii motivate a termenului indicat la art. 182 alin. (2) din Legea nr. 283/2003.</p>	
		<p>În cuprinsul dispoziției alin. (3) propus spre completare, după cuvintele „nu conține” se recomandă completarea cu cuvântul „toate”.</p>	<p>Se acceptă</p>
		<p>La pct. 3, în cuprinsul dispoziției alin. (4) în redacția proiectului, nu este clar sensul cuvintelor „au dus la comiterea unei infracțiuni” și, drept urmare, se recomandă revizuirea sau excluderea acestora.</p>	<p>Se acceptă</p>
		<p>La pct. 4, se recomandă completarea acestuia cu o nouă prevedere prin care textul „/prelungirea” să fie exclus din denumirea articolului 22².</p>	<p>Se acceptă</p>
		<p>La Art. XIV – modificarea Legii nr. 119/2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar și la fertilizanți:</p>	
		<p>Prin pct. 1 din proiect se propune excluderea de la art. 3 a noțiunii „înregistrare a depozitului pentru păstrarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților”. La acest aspect, menționăm că la art. 3 din Legea nr. 119/2004 este utilizată noțiunea „autorizare a obiectului - înregistrare a depozitului pentru păstrarea produselor de uz fitosanitar”. Prin urmare, întru corectitudinea redactării, prin proiect se va</p>	<p>Se acceptă</p>

		<p>exclde noțiunea „autorizare a obiectului” și nu semnificația noțiunii. Mai mult, la semnificația noțiunii „autorizare a obiectului” nu sunt indicate cuvintele „și a fertilizanților”.</p>	
		<p>În subsidiar, potrivit regulilor de tehnică legislativă, pentru exprimarea normativă a intenției de scoatere din vigoare a unor prevederi, în cazul elementelor structurale ale actului normativ se utilizează verbul „se abrogă”, iar în cazul eliminării unor cuvinte, sintagme, enunțuri se utilizează verbul „se exclude”. În context, având în vedere obiecțiile expuse supra, pct. 1 va avea următorul cuprins: „1. La articolul 3, noțiunea „autorizare a obiectului” se exclude.</p>	<p>Se acceptă</p>
		<p>La Art. XVII – modificarea Legii nr.131/2007 privind siguranța traficului rutier:</p>	
		<p>La pct. 2, în cuprinsul alin. (7) din redacția proiectului, pentru o mai bună claritate, se recomandă concretizarea momentului începerii calculării termenului de 5 zile lucrătoare pentru notificarea Ministerului Afacerilor Interne despre eliberarea persoanei din funcție.</p>	<p>Se acceptă</p>
		<p>La art. XVIII, care prevede abrogarea art. 7 alin. (1) lit. c1) din Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali:</p>	
		<p>Din punct de vedere redacțional, textul „litera c¹” se va substitui cu textul „litera c¹)”.</p>	<p>Se acceptă</p>
		<p>Potrivit art. 7 alin. (1) lit. c1) din Legea nr. 220/2007, pentru înregistrarea de stat a persoanei juridice se depun unele documente prevăzute de lege, inclusiv avizul Băncii Naționale a Moldovei, în cazurile stabilite de legislație – pentru societățile de asigurare sau de reasigurare, pentru asociațiile de economii și împrumut și pentru organizațiile de creditare nebancaară. Potrivit sintezei obiecțiilor și propunerilor la proiectul de lege respectiv, lit. c1) din articolul citat se abrogă, prin argumentarea că „Avizul respectiv poate fi obținut și fără</p>	<p>Se ia act</p> <p>Obiectul de reglementare a acestui proiect este optimizarea proceselor de obținere a actelor permissive eliberate antreprenorilor, iar societățile de pensii nu pot fi calificate ca antreprenori.</p>

		<p>implicarea solicitantului. În acest context menționăm prevederile alin. (1¹) al art. 7, conform cărora dacă pentru înregistrarea persoanei juridice legea prevede deținerea unui aviz sau a unei aprobări prealabile din partea autorității publice competente, organul înregistrării de stat verifică deținerea avizului sau a aprobării prin schimbul de date în regim automatizat cu autoritatea emitentă respectivă.”. Având în vedere raționamentele expuse de autorul proiectului, se observă o abordare diferită față de necesitatea prezentării altor avize, precum avizul Comisiei Naționale a Pieței Financiare – pentru societățile de pensii (a se vedea art. 7 alin. (1) lit. c) din legea supusă modificării) și excluderea necesității prezentării avizul Băncii Naționale a Moldovei, în cazurile stabilite de legislație – pentru societățile de asigurare sau de reasigurare, pentru asociațiile de economii și împrumut și pentru organizațiile de creditare nebancaară (a se vedea art. 7 alin. (1) lit. c1) din legea supusă modificării).</p>	
		<p>La Art. XIX – modificarea Legii nr. 221/2007 privind activitatea sanitară veterinară:</p>	
		<p>La pct. 2, în cuprinsul care se propune la art. 184 alin. (1), se va preciza subiectul care urmează să depună o notificare la Agenție.</p>	<p>Se ia act Articolul 18⁴ a fost exclus din proiect.</p>
		<p>În subsidiar, Codul civil nr. 1107/2002 operează cu noțiunile „persoană fizică sau juridică”, prin urmare, la art. 184 alin. (1), noțiunea „persoanei” se va substitui cu persoana concretă.</p>	
		<p>Având în vedere că norma de regulă are caracter imperativ, la art. 184 alin. (1) se vor exclude cuvintele „este obligată”, cu ajustarea ulterioară a textului.</p>	
		<p>Norma propusă de la art. 184 alin. (5) în conformitate cu care, „(5) În cazul în care Agenția nu inițiază un control și nu acordă niciun răspuns în decurs de 15 zile de la notificare, documentul confirmativ, eliberat la notificare, sau un exemplar al notificării avizat de Agenție cu data</p>	

		<p>recepționării servesc drept documente confirmative privind înregistrarea oficială în Listă până la efectuarea unui control în acest scop.” nu corelează cu norma de la alin. (1) al aceluiași articol. Or, potrivit alin. (1), „La data recepționării notificării, Agenția este obligată să introducă agentul economic în Lista unităților autorizate/înregistrate sanitar veterinar, cu acordarea unui document confirmativ în acest sens. Prin urmare, având în vedere că la art. 184 alin. (1) se face referire doar la documentul confirmativ, la art. 184 alin. (5) se vor exclude cuvintele „sau un exemplar al notificării avizat de Agenție cu data recepționării”, or, la elaborarea actului normativ se va respecta principiul coerenței.</p>	
		<p>La Art. XX - modificarea Legii regnului vegetal nr. 239/2007:</p>	
		<p>La pct. 1 din amendamentul propus la art. 21 alin. (11) lit. f) se va exclude textul „ , după textul „al statului importator”,”, deoarece completarea se va opera la sfârșit conform regulii generale.</p>	<p>Se acceptă</p>
		<p>La art. 21 alin. (12) între semnele citării se va indica și numărul alineatului expus în redacție nouă.</p>	<p>Se acceptă</p>
		<p>La Art. XXI – modificarea Legii nr. 278/2007 privind controlul tutunului:</p>	
		<p>Din dispoziția introductivă se vor exclude cuvintele „și completările” deoarece, accețiunea termenului „modificarea” include și completarea actelor normative, or, potrivit art. 62 alin. (1) din Legea nr. 100/2017, „(1) Modificarea actului normativ constă în schimbarea oficială a textului actului, inclusiv a dispozițiilor finale sau tranzitorii, realizată prin modificări, completări sau excluderi ale unor elemente structurale sau părți din text.”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>Redacția propusă pentru art. 32 alin. (7) lit. a) prevede,</p>	<p>Se acceptă. Au fost efectuate redactările necesare.</p>

	<p>„(7) Pentru obținerea sau prelungirea licenței, solicitantul depune o cerere însoțită de o declarație pe propria răspundere, conform modelului aprobat de autoritatea de licențiere, prin care confirmă că:</p>	
	<p>a) respectă cerințele prevăzute la alin. (1) și (4);</p>	
	<p>b) deține infrastructura tehnologică, specialiști cu calificare corespunzătoare industriei tutunului și documentele necesare desfășurării activității licențiate;</p>	
	<p>c) îndeplinește condițiile legale privind spațiile de depozitare și contractele de import/comercializare”.</p>	
	<p>În acest sens, este de menționat că prevederea care se propune la art. 32 alin. (7) lit. c) în partea în care face referință la necesitatea îndeplinirii condițiilor legale privind spațiile de depozitare și contractele de import, sunt similare cu normele de la art. 32 alin. (4) lit. b) și c) (menționăm că redacția art. 32 alin. (7) lit. a) face referire la alin. (4). Având în vedere remarca expusă, se va examina oportunitatea menținerii la art. 32 alin. (7) lit. c) doar a referinței la îndeplinirea condițiilor legale privind contractele de comercializare, cu excepția cazului în care menținerea prevederii de la art. 32 alin. (7) lit. c) în forma expusă în proiect este necesară pentru a exclude orice echivoc.</p>	
	<p>La articolul ce prevede modificarea Legii nr.245/2008 cu privire la secretul de stat:</p>	
	<p>Atragem atenția că acesta nu este numerotat, fapt pentru care se va revedea.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>La pct. 1, cu referire la modificarea propusă la alin. (9) din cadrul art. 381, se recomandă revizuirea textului dispoziției și expunerea acestuia după cum urmează:</p>	

	<p>„la alineatul (9) textul „anexele nr. 2, 3 și 4” ” se substituie cu textul „anexele nr. 2 și 4” ”.</p>	Se acceptă.
	<p>La Art. XXIII – modificarea Legii nr. 10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice:</p>	
	<p>La pct. 4, modificările operate la anexe nr. 2 se recomandă a se expune conform redacției: „4. La compartimentul „CAEM-2”, subcompartimentul „G”, pozițiile 46.46, 46.71, 47.30 și 47.73 se exclud”.</p>	Se acceptă.
	<p>La Art. XXIV – modificarea Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător:</p>	
	<p>La pct. 3, în vederea evitării dublajului normativ, se recomandă ca definiția dată termenului „portalul guvernamental al serviciilor publice” să fie expusă în următoarea redacție:</p>	
	<p>„portalul guvernamental al serviciilor publice – astfel cum este definită în art. 2 al Legii nr. 234/2021 cu privire la serviciile publice;”.</p>	
	<p>La pct. 5:</p>	
	<p>Prin proiect se propune ca art. 4 alin. (3) al Legii nr. 160/2011 să fie completat cu textul „Agenții economici nu pot fi trași la răspundere, indiferent de forma acesteia, pentru practicarea activității de întreprinzător sau a altei activități prevăzute de lege, conexă și indispensabilă acesteia, în lipsa actelor care cad în noțiunea de act permisiv conform prezentei legi, dar nu sunt incluse în Nomenclatorul actelor permissive din anexă, chiar dacă acestea sunt impuse de cadrul normativ.”.</p>	
	<p>În contextul citat, se va analiza suplimentar necesitatea indicării unei asemenea reglementări, ținând cont de faptul că în art. 121 al legii supuse modificării este stabilit că „Genurile de activitate supuse</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>De principiu, totuși reglementarea de la art.4 se referă la toate categoriile de acte</p>

	<p>licențierii sunt stabilite exhaustiv în anexa nr. 1. Introducerea reglementării prin licențiere pentru alte genuri de activități este admisă doar prin modificarea și completarea Nomenclatorului actelor permissive care fac parte din categoria licențelor, expus în anexa nr. 1.</p>	<p>permissive, corespunzător astfel de mențiuni suplimentare, pentru a evita dublarea prevederilor în aceeași lege, nu pare a fi oportun de repetat reglementări similare în raport doar cu licențele (la art.12/1)</p>
	<p>În altă ordine de idei, norma, în forma expusă, lasă loc de interpretare și se poate înțelege că agenții economici nu pot fi trași la răspundere, indiferent de forma acesteia, pentru practicarea activității de întreprinzător.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>În redacția propusă pentru art. 4 alin. (41) al Legii nr. 160/2011, din ultimul enunț se propune ca cuvântul „eliberare” să fie substituit cu cuvintele „eliberarea actului permisiv”.</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>La pct. 6, redacția art. 42 alin. (8) prevede că „în procesul de recepționare a cererii, examinarea dosarului și eliberarea actului solicitat, comunicarea și schimbul de informații între autorități și cu solicitantul de act permisiv se efectuează prin mijloace de comunicare electronică. Actele permissive se eliberează în formă de document electronic, cu excepția cazurilor când tratatele sau legea impune eliberarea pe suport de hârtie sau astfel a fost cerut de solicitant.” În acest sens, se va analiza dacă comunicarea cu solicitantul actului permisiv se poate efectua și prin alte mijloace, decât cele electronice, în caz de imposibilitate a solicitantului de a accesa mijloacele electronice sau alte situații.</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>La pct. 9, având în vedere modificările propuse la alin. (3) al art. 7, se propune ca acest alineat să fie expus integral în redacție nouă.</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>La pct. 10, în redacția art. 8 alin. (8), se propune ca după textul „3 zile lucrătoare” să se completeze cu cuvintele „de la solicitare”.</p>	<p>Se acceptă</p>

		<p>La pct. 11:</p>	
		<p>- având în vedere că cuvântul „eliberare” se propune a fi substituit cu cuvintele „eliberare/prelungire” în tot textul art. 9, dispoziția de modificare va conține o formulă generală, potrivit căreia „în denumire și tot textul art. 9, cuvântul „eliberare” la orice formă gramaticală, se substituie cu textul „eliberare/prelungire”, la forma gramaticală corespunzătoare;</p>	<p>Se acceptă</p>
		<p>- în redacția art. 9 alin. (31), din cuprinsul textului „prevăzută de un act normativ, publicat în Monitorul Oficial” se va exclude referința la Monitorul Oficial, ca fiind inutilă. Or, toate actele normative sunt publicate în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p>	<p>Nu se susține.</p> <p>Nu toate categoriile de acte normative se publică în Monitorul Oficial, cum ar fi spre exemplu actele aprobate de autoritățile publice locale, inclusiv unele autorități publice centrale nu publică integral actele aprobate.</p>
		<p>La pct. 14, în partea ce vizează abrogarea art. 121 alin. (21) din Legea nr. 160/2011, considerăm necesară în acest sens opinia Comisiei pentru Situații Excepționale.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>În prezent nu este decretată stare de urgență, astfel nu este instituită o Comisie pentru Situații Excepționale funcțională. Totodată normele în cauză nu-și au locul în Legea nr.160/2011 odată ce starea de urgență în sine este un regim de excepție distinct. Atribuțiile CSE trebuie să se regăsească în primul rând în Legea nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, la articolul care se referă la atribuțiile CSE.</p>
		<p>Potrivit pct. 15, se propune ca la art. 124 alin. (1) al Legii nr. 160/2011 să fie excluse din autoritățile de licențiere Banca Națională a Moldovei și Comisia Națională a Pieței Financiare. În acest sens, pentru claritatea</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Modificarea este de ordin tehnic (conform avizului ASP), odată ce domeniul financiar (bancar și nebancar)</p>

	<p>intervențiilor normative, considerăm oportun ca nota de fundamentare să detalieze care sunt argumentele unor asemenea amendamente.</p>	<p>sunt exceptate în genere de la Legea nr.160/2011, conform prevederilor din art.3 alin.(2)</p>
	<p>La pct. 18, cu referire la redacția art. 129, care prevede termenul de valabilitate pentru licențele indicate în anexa nr. 1 compartimentul I, nu este clar ce termen de valabilitate vor avea licențele prevăzute la pozițiile 20 și 21.</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>La pct. 19, se va concretiza că, după cuvintele „eliberarea duplicatului licenței”, în ambele cazuri se completează cu cuvintele „pe suport de hârtie”.</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>La pct. 20:</p>	
	<p>- din redacția art. 1211 alin. (1) se va exclude textul „Ministerele”, întrucât acestea se încadrează în sintagma „autoritățile administrației publice centrale”, utilizată în textul art. 1211 alin. (1);</p>	<p>Se acceptă parțial</p>
	<p>- în redacția art. 1211 alin. (2), cuvântul „autoritățile” se va completa cu cuvintele „prevăzute la alin. (1)”;</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>- cu referire la redacția art. 1212, recomandăm ca cuvântul „acte” la orice formă gramaticală să fie însoțit de cuvântul „permissive”, întru claritatea și previzibilitatea normei. Totodată, din alin. (2) lit. c) al aceluiași articol, cuvintele „care va fi reglementată” se va substitui cu cuvântul „reglementate”;</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>- norma prevăzută la alin. (4) al art. 1212 necesită a fi reformulată, pentru un plus de claritate și evitarea unor interpretări eronate, în special cuvintele „este obligată să evite existența actelor permissive care se vor dubla sau suprapune”;</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>- în redacția art. 1213 alin. (8), după cuvintele „Faptul nulității” se propune a se completa cu cuvântul „notificării”.</p>	<p>Se acceptă</p>

		<p>La pct. 21, din redacția anexei nr. 1, semnul grafic precum „*” se va substitui cu indice numeric, în conformitate cu art. 49 alin. (5) al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.</p>	<p>Se acceptă</p>
		<p>La pct. 22, cuvintele „de substituit” se va înlocui cu cuvintele „se substituie cu”. La pct. 23, în redacția certificatului constatator, textul „Legea nr. din ” se va substitui cu textul „Legea nr. / ”, în vederea respectării regulilor de tehnică legislativă. Totodată, textul „anexa nr. 4” se va completa cu textul „la Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător”.</p>	<p>Se acceptă</p>
		<p>Cu referire la pct. 24, care prevede completarea legii cu anexa nr. 4, se va ține cont că potrivit art. 49 alin. (3) al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, anexa trebuie să aibă un temei-cadru în textul actului normativ și să se refere exclusiv la obiectul determinat prin norma de trimitere.</p>	<p>Se acceptă</p>
		<p>La Art. XXV – modificarea Legii apelor nr. 272/2011:</p>	
		<p>Cu referire la intenția autorului de a completa art. 22 alin. (2) cu lit. b¹) ce prevede termenul de „acvacultura extensivă”, întru asigurarea proiectului normativ cu terminologie constantă și uniformă, recomandăm autorului să completeze proiectul cu noțiunea de „acvacultură extensivă” utilizată în context.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Acvacultura extensivă este un tip de acvacultură care se bazează pe utilizarea unor suprafețe mari și a unor resurse naturale, cu un nivel scăzut de intervenție umană. Este un sistem de crește în care condițiile de mediu sunt la fel ca cele naturale, fără a se folosi metode intensive de hrănire sau control al mediului.</p> <p>Noțiunea respectivă este recunoscută și nu diferă de cea prevăzută în proiect.</p>
		<p>La Art. XXVII - modificarea Legii nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare:</p>	<p>Se acceptă.</p>

			Textul a fost redactat
		Semnalăm că, modificarea propusă urmează să se regăsească la alin. (3) din art.32 , ce vizează condițiile pe care trebuie să le întrunească persoana juridică pentru obținerea licenței, dar nu la art. 3.	
		Pentru rigoare redacțională, sugerăm excluderea din alin. (3) lit. a) – c) a conjuncției „că”.	
		La Art. XXIX - modificarea Legii nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării:	Se acceptă
		La art. 20 alin. (3) lit. a) cuvintele „are ședere permanentă” se vor substitui cu cuvintele „are drept de ședere permanentă”, potrivit terminologiei utilizate în Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova. Totodată, nu este clar raționamentul solicitării deținerii dreptului de ședere permanentă de către administrator.	Se acceptă. În principiu această nu este cerință nouă ci este preluată din redacția normei în vigoare.
		La Art. XXX - modificarea Legii cinematografilei nr. 116/2014:	
		La pct. 1, pentru asigurarea clarității textului normativ, textul „noțiunea cinematograf cuvântul „autorizat” se exclude” urmează a fi substituit cu textul „la noțiunea „cinematograf”, cuvântul „autorizat” se exclude”.	Se acceptă.
		La pct. 2 vizând art. 6 alin. (2) lit. j), pentru asigurarea clarității și predictibilității reglementării, se propune eliminarea sintagmei „ , fără ca această înregistrare să condiționeze desfășurarea activităților respective”, întrucât aceasta are un caracter explicativ, nu normativ. Norma trebuie să prevadă clar obligația, fără justificări sau precizări interpretative. Având în vedere că textul stabilește deja scopul notificării, ca fiind de evidență statistică și culturală, se prezumă implicit că aceasta nu este condiționatoare.	Se acceptă.

		<p>Aceeași observație se reiterează și pentru pct. 3, referitor la art. 8 alin. (4) lit. a) și b), în conținutul cărora se propune eliminarea textelor „, , fără ca această înregistrare să aibă caracter permisiv sau să condiționeze desfășurarea activității”, respectiv, „, , fără a elibera viză de exploatare sau certificate de clasificare”. Menținerea acestora poate genera confuzie în rândul destinatarilor legii. Pe de o parte, proiectul propune eliminarea conceptelor de „viză de exploatare” și „certificat de clasificare”, iar pe de altă parte, acestea continuă să fie menționate, fapt ce afectează coerența reformei legislative propuse.</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>La pct. 3, potrivit exigențelor de tehnică legislativă, cuvântul „litera” urmează a fi substituită cuvântul „literele”.</p>	<p>Se acceptă</p>
		<p>La pct. 4, se impune revizuirea redacțională a art. 9 alin. (1), în sensul excluderii textului „, , fără a fi condiționate de o autorizare sau înregistrare prealabilă”, care poartă un caracter explicativ, dar nu normativ.</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>La pct. 4 și 5, în conținutul art. 9, respectiv, 91, este de analizat menținerea cuvintelor „Centrul Național al Cinematografiei”, având în vedere că începând cu art. 5 se folosește forma abreviată „Centrul”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>La pct. 5, în ceea ce privește art. 91 alin. (9), textul care prevede posibilitatea ca Centrul Național al Cinematografiei să emită avertisment public și să sesizeze autoritățile competente, fără a suspenda de sine stătător desfășurarea activității, este formulat ambiguu și imprecis din punct de vedere juridic. Astfel, din conținutul acestuia nu reiese clar în ce situații se aplică avertismentul public și în care se sesizează autoritățile competente, ceea ce afectează predictibilitatea și aplicabilitatea normei. Mai mult, modul în care sunt enumerate autoritățile vizate generează confuzii privind rolul și competența acestora în raport cu măsurile dispuse de Centru. Se recomandă reformularea textului pentru a delimita clar condițiile aplicării fiecărei măsuri, precum și precizarea că sesizarea autorităților</p>	<p>Se acceptă. Alineatul (9) a fost redactat</p>

	competente se va realiza în conformitate cu prevederile legislației generale în materie.	
	La Art. XXXII - modificarea Codului transporturilor rutiere nr. 150/2014:	
	La pct. 8, în redacția propusă a articolului 37 alin. (1) lit. c), cu referire la expresia „sau rezilierii contractului de deservire a rutei”, atragem atenția că, potrivit art. 1084 alin. (4) din Codul civil, tuturor tipurilor de contracte, indiferent de modul de executare ori durata în timp, se aplică rezoluția în ea. Observația dată este valabilă inclusiv pentru articolul 38 alin. (10) lit. c), alin. (21), (22), (25), (26) și (27).	Se acceptă Modificările în cauză la art.37 au fost excluse din proiect.
	La pct. 11, textul „alineatul unic se transformă în alineatul (1)” se va substitui cu textul „alineatul unic devine alineatul (1)”. Observația dată este valabilă și pentru pct. 20.	Se acceptă
	La pct. 20, în redacția propusă a alin. (2) din art. 130, expresia „în dependență de” se va substitui cu expresia „în funcție de”, conform rigorilor limbii literare.	Se acceptă Modificările în cauză au fost excluse din proiect.
	La Art. XXXIII - modificarea Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile:	
	La pct. 1, se va revizui amendamentul propus la art. 20 alin. (2), deoarece nu se integrează armonios în cuprinsul articolului. Mai mult, acesta este expus vag și fără o argumentare justificată în nota informativă.	Se acceptă. A fost completat cu nou alineat – (2/1)care să se integreze armonios cu alineatul (2) din articolul 22.
	La Art. XXXIV - modificarea Legii metrologiei nr. 19/2016:	
	La pct. 2, în ceea ce privește modificarea propusă la art. 15 alin. (3), se impune precizarea că aceasta vizează partea introductivă a alineatului. Prin urmare, este necesar să se revadă redacția normei	Se acceptă

		<p>vizate. Aceeași observație este valabilă pentru pct. 3 legat de art. 17 alin. (11) și alin. (4), (7) și (8).</p>	
		<p>La pct. 3, referitor la textul cuprins la art. 17 alin. (5), utilizarea cuvintelor „condiționată de forța juridică și termenul de valabilitate” este neclară și poate genera interpretări ambigue cu privire la natura și durata efectelor măsurii dispuse. Or, nu se justifică utilizarea sintagmei „forța juridică” a actului, întrucât este neclară și lipsită de aplicabilitate practică, neputând fi stabilită obiectiv în contextul suspendării sau radierii. Se impune, prin urmare, revizuirea dispoziției în sensul raportării exclusive la existența, valabilitatea și caracterul executoriu al actului administrativ sau judiciar care a stat la baza dispunerii măsurii.</p>	<p>Se acceptă</p>
		<p>Art. XXXVI – modificarea art. 14 din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale:</p>	
		<p>La alin. (2) atragem atenția că, deși alineatul enunță că urmează a fi îndeplinite „condițiile” pentru obținerea licenței, în realitate sunt enumerate documentele care trebuie prezentate de solicitant: o declarație pe propria răspundere privind capacitatea financiară, documente privind infrastructura tehnică sau acte privind personalul calificat.</p>	
		<p>Această confuzie între „condiții” și „documente justificative” generează probleme de claritate și aplicare juridică. Condițiile sunt cerințe de fond pe care solicitantul trebuie să le îndeplinească în mod obiectiv (existența infrastructurii, capacitate financiară reală, personal calificat), în timp ce documentele sunt doar mijloace de probă care confirmă îndeplinirea acestor cerințe. În forma actuală a proiectului, nu este clar dacă lipsa unei condiții de fond (ex: lipsa capacității financiare apărute ulterior obținerii licenței) poate constitui temei pentru retragerea licenței.</p>	

		<p>Această neclaritate devine și mai problematică în contextul prevederilor art. 17 alin. (2) lit. d) din aceeași lege, care prevede posibilitatea retragerii licenței dacă se constată că titularul nu întrunește condițiile stabilite pentru eliberarea licenței. Or, dacă alin. (2) nu formulează explicit condițiile de fond, ci doar actele ce trebuie depuse, atunci temeiul de la lit. d) riscă să fie inaplicabil în cazul dat.</p>	
		<p>Astfel, se recomandă o reformulare a alin. (2) în sensul în care să delimiteze expres condițiile de documentele justificative.</p>	
		<p>În alin.(4) lit.a) al art. 14, proiectul de lege prevede că administratorul întreprinderii solicitante de licență „trebuie să aibă studii superioare”. Deși intenția este una justificabilă (de a asigura un nivel minim de competență profesională la conducerea unei întreprinderi din sectorul gazelor naturale), formularea aleasă este lacunară.</p>	
		<p>Lipsa oricărei mențiuni cu privire la domeniul de studii poate ridica probleme în practică. Astfel, în forma actuală, cerința ar putea fi formal respectată de o persoană cu studii superioare în domenii complet irelevante pentru activitatea de transport, distribuție sau furnizare de gaze naturale (ex: muzică, arte plastice, filologie). O astfel de abordare anulează scopul practic al condiției și reduce cerința de competență la un simplu criteriu formal.</p>	
		<p>În aceste condiții, simpla cerință a unor „studii superioare” nespecificate nu garantează competența necesară pentru administrarea unei întreprinderi într-un domeniu de importanță națională, cel al gazelor naturale.</p>	
		<p>La alin. (4) lit. b), că administratorul întreprinderii care solicită licență trebuie „să nu aibă antecedente penale nestinse legate de activitățile desfășurate în domeniul gazelor naturale sau pentru infracțiuni comise</p>	

		<p>cu intenție, fapt confirmat prin declarație pe propria răspundere, sau, după caz, verificat de Agenție prin platforma de interoperabilitate”.</p>	
		<p>Această formulare este deficitară sub mai multe aspecte. În primul rând, expresia „după caz” este lipsită de criterii obiective, ceea ce deschide calea unei aplicări neuniforme. Astfel, nu este clar în ce situații Agenția verifică în mod efectiv lipsa antecedentelor și când se rezumă la existența declarației pe propria răspundere. În lipsa unui cadru normativ previzibil, se poate ajunge la tratamente diferite pentru cazuri identice, ceea ce va afecta principiul egalității în fața legii și poate crea suspiciuni privind integritatea procesului decizional.</p>	
		<p>Mai mult, domeniul gazelor naturale este unul de interes strategic implicând responsabilități operaționale majore. În acest context, este greu de justificat de ce o astfel de verificare – esențială pentru siguranța activității și încrederea în sistem – ar trebui să rămână opțională sau condiționată de circumstanțe neprecizate.</p>	
		<p>În al doilea rând, cu referire la expresia „antecedente penale nestinse”, nu s-a ținut cont de art. 110 și 111 din Codul penal, care statuează că, antecedentele penale reprezintă o stare juridică a persoanei, ce apare din momentul rămânerii definitive a sentinței de condamnare, generând consecințe de drept nefavorabile pentru condamnat până la momentul stingerii antecedentelor penale sau reabilitării. Stingerea antecedentelor penale anulează toate incapacitățile și decăderile din drepturi legate de antecedentele penale.</p>	
		<p>Prin prisma acestor obiecții se vor revizui și amendamentele la Art. XXIX și XXXV.</p>	
		<p>La Art. XXXVII – modificarea Legii privind deșeurile nr. 209/2016:</p>	

		<p>La pct. 1 se va face trimitere la elementul structural unde sunt enumerate actele necesare a fi prezentate pentru autorizația pentru gestionarea deșeurilor.</p>	<p>Se ia act</p> <p>Actele necesare de a fi prezentate pentru obținerea autorizației sunt menționate în alineatele precedente ale articolului 25 și alineatul (13) se încadrează cursiv în articolul respectiv.</p> <p>Totodată, punctul 1 a fost modificat.</p>
		<p>Adițional, formularea propusă pentru alin. (13) „Autorizația pentru gestionarea deșeurilor se eliberează [...] și este valabilă pentru o perioadă de până la 7 ani” este lipsită de claritate și previzibilitate, or, expresia „până la 7 ani” este vagă și nu oferă operatorilor economici sau autorităților emitente repere clare cu privire la durata efectivă a autorizației. În lipsa unor criterii obiective și transparente care să fundamenteze decizia privind termenul de valabilitate al actului permisiv, există riscul ca această prevedere să fie aplicată neuniform sau chiar arbitrar. În același context, apare incertitudine și în privința interpretării expresiei „prelungire pentru o perioadă similară” – similar perioadei precedente pentru care s-a eliberat autorizația sau poate fi cerută prelungirea pentru un termen mai mare decât cel inițial, însă în limita termenului maximal de 7 ani.</p>	<p>Se acceptă</p>
		<p>La pct. 2 modificarea propusă nu este reușită, deoarece redacția finală ar arăta așa:</p>	<p>Se acceptă</p>
		<p>„ (6) În cazul tranzitului prin Republica Moldova a deșeurilor destinate eliminării sau valorificării dinspre și către alte țări, se aplică Regulamentul privind transferurile de deșeuri, aprobat de Guvern privind transferurile de deșeuri, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 411/2022.”.</p>	

		<p>Astfel se va propune substituirea textului „Agenția de Mediu aprobă notificarea, cu respectarea Regulamentului privind transferurile de deșeuri, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 411/2022” cu textul „se aplică Regulamentul privind transferurile de deșeuri, aprobat de Guvern.”.</p>	
		<p>La Art. XXXVIII – modificarea art. 31 din Legea nr. 291/2016 cu privire la organizarea și desfășurarea jocurilor de noroc:</p>	
		<p>Rațiunea eliberării licenței pentru activitatea de întreținere a cazinoului pentru perioadă nelimitată, comparativ cu perioada de 5 ani reglementată de actualul alin. (2) al art. 31 din Legea nr. 291/2016 este neclară și nu poate fi dedusă din nota de fundamentare, reieșind din lipsa justificărilor de rigoare.</p>	<p>Nu se susține</p> <p>Nota reflectă în privința tuturor actelor că unul din procedeele prin care se simplifică regimul actelor permissive este prelungirea sau eliminarea termenului de valabilitate. Prin această modificare, inclusiv dispare riscul abuzurilor potențiale din partea autorității emitente.</p>
		<p>La Art. XXXIX - modificarea Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative: Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative a fost elaborat în scopul asigurării unui cadru legal coerent și eficient în domeniul reglementării prin autorizare a activității de întreprinzător pentru optimizarea proceselor de obținere a actelor permissive.</p>	<p>Nu se susține.</p> <p>În lumina faptului că Legea nr.100/2017 stabilește o conexiune expresă cu principiile de reglementare ale activității de întreprinzător, prin trimitere expresă la Legea nr.235/2006, considerăm că trimiterea la Legea nr.160/2011 se include în aceeași logică, odată ce Legea nr.160/2011 derivă din Legea nr.235/2006, odată ce vine să dezvolte și pună în aplicare principiile de reglementare a activității de întreprinzător prin autorizare, care sunt</p>
		<p>Legea nr. 100/2017 stabilește categoriile și ierarhia actelor normative, principiile și etapele legiferării, etapele și regulile elaborării proiectelor actelor normative, cerințele de bază față de structura și conținutul actului normativ, reguli privind intrarea în vigoare și abrogarea actului normativ, privind evidența și sistematizarea actelor normative, procedeele tehnice aplicabile actelor normative, precum și reguli privind interpretarea, monitorizarea implementării prevederilor și reexaminarea actului normativ.</p>	

		<p>Prin urmare, amendarea Legii nr. 100/2017 nu interferează cu obiectul reglementat de acest proiect de lege.</p>	<p>prevăzute doar în linii generale în Legea nr.235/2006.</p>
		<p>Potrivit Legii nr. 100/2017, actul normativ trebuie să se integreze organic în cadrul normativ în vigoare, scop în care proiectul actului normativ trebuie corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel cu care se află în conexiune. Astfel, în eventualitatea în care un proiect al actului normativ vine să instituie acte permise, întru respectarea principiilor activității de legiferare, la elaborarea acestuia se ține cont de reglementările prin autorizare a activității de întreprinzător, aplicate de autoritățile emitente persoanelor fizice și persoanelor juridice pentru practicarea activității de întreprinzător sau a unei alte activități prevăzute de lege.</p>	<p>Completarea de la art.63 din Legea nr.100/2017 a fost considerată necesară pentru a fortifica și clarifica obligația prevăzută în Legea nr.160/2011 de a include toate actele permise în Nomenclatorul actelor permise. Luând în calcul că se admite foarte des încălcarea acestei obligații, subminând întreaga Legea nr.160/2011, mecanismele (inclusiv tehnice și juridice) prevăzute de aceasta dar și, în mod implicit, subminând și principiile prevăzute de Legea nr.235/2006, pe care le pune în aplicarea Legea nr.160/2011 (și pe care Legea nr.100/2017 le menționează ca și obligatorii în procesul de legiferare). Astfel modificarea propusă este necesară de a preveni pe viitor aceste încălcări și pentru a asigura că noile proiecte care introduc acte permise noi vor fi însoțite și de modificarea necesară la Nomenclatorul actelor permise.</p>
		<p>În conformitate cu art. 63 alin. (4) din Legea nr. 100/2017, dacă adoptarea, aprobarea sau emiterea unui act normativ presupune modificarea ulterioară a altor acte normative, modificările respective se includ, în ordine cronologică, într-un proiect separat de modificare a cadrului normativ conex, care se prezintă împreună cu proiectul actului normativ de bază, sau se includ în dispozițiile finale ale actului normativ de bază. Dacă urmează a fi modificate mai mult de două acte normative, lista acestor modificări se expune în anexa la proiectul actului normativ de bază.</p>	
		<p>Completarea alin. (4) al art. 63 din Legea nr. 100/2017, care va stabili includerea modificărilor de rigoare la Nomenclatorul actelor permise aprobat prin Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, dacă adoptarea, aprobarea sau emiterea unui act normativ presupune instituirea sau eliminarea unui act permisiv, se consideră a fi inoportună, or, în opinia noastră, cazul</p>	

	<p>descriș în enunțul propus pentru completare se încadrează perfect situației reglementată de art. 63 alin. (4) din Legea nr. 100/2017.</p>	
	<p>La Art. XLII – modificarea Legii nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor: La pct. 1, în cuprinsul care se propune la art. 311 alin. (1), se va preciza subiectul care urmează să depună o notificare la Agenție.</p>	<p>Se ia act Articolul XLII a fost exclus din proiect</p>
	<p>În subsidiar, Codul civil nr.1107/2002 operează cu noțiunile „persoană fizică sau juridică”, prin urmare, la alin. (1), noțiunea „persoanei” se va substitui cu persoana concretă.</p>	
	<p>Având în vedere că norma de regulă are caracter imperativ, la alin. (1) se vor exclude cuvintele „este obligată”, cu ajustarea ulterioară a textului.</p>	
	<p>În redacția art. 31¹ alin.(6) „, textul „,în care sunt atestate încălcări [...] potrivit celor indicate la alin. (3)” se va substitui cu textul „,în care sunt atestate încălcări [...] potrivit celor indicate la alin. (5)”, or, la alin. (5) se face referință la încălcări care sunt identificate în urma efectuării controlului.</p>	
	<p>Norma de la art. 31¹ alin. (7) în conformitate cu care, „(7) În cazul în care Agenția nu inițiază un control și nu acordă niciun răspuns în decurs de 15 zile de la notificare, agentul economic se consideră înregistrat oficial, iar documentul confirmativ, eliberat la notificare, sau un exemplar al notificării avizat de Agenție cu data recepționării servesc drept documente confirmative privind înregistrarea oficială în Listă până la efectuarea unui control în acest scop” nu corelează cu norma de la alin. (2), or, potrivit alin. (2), „La data recepționării notificării, Agenția este obligată să introducă operatorul economic în Lista unităților înregistrate în domeniul siguranței alimentelor, cu acordarea unui document confirmativ în acest sens. Având în vedere că la art. 311 alin. (2) se face referire doar la documentul confirmativ, la art. 311 alin. (7) se vor exclude cuvintele „sau un exemplar al</p>	

	<p>notificării avizat de Agenție cu data recepționării”, or, la elaborarea actului normativ se va respecta principiul coerenței.</p>	
	<p>În cuprinsul care se propune la art. 311 alin. (8) din Legea nr. 306/2018, cuvintele „a fost declarat alt contract de locațiune” se vor substitui cu cuvintele „a fost încheiat alt contract de locațiune”, astfel cum rezultă din prevederile art. 993 din Codul civil nr. 1107/2002.</p>	
	<p>La Art. XLIII – modificarea art. 12 din Codul vamal nr. 95/2021:</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Alineatul (9) a fost reformulat</p>
	<p>Amendamentul presupune desfășurarea activității de brokeraj vamal în baza notificării transmise Serviciului Vamal, care este însoțită de o declarație pe propria răspundere, semnată de administratorul entității ce confirmă că se îndeplinesc cumulativ condițiile prevăzute la alin. (5).</p>	
	<p>Totodată, conform alin. (9) „Dacă ulterior notificării, Serviciul Vamal constată neîntreținerea condițiilor prevăzute la alin. (5), persoana nu mai este în drept să realizeze activitatea de broker vamal până la reconfirmarea întrunirii condițiilor de activitate, de către Serviciul Vamal. Depunerea notificării noi în acest caz nu este necesară.”.</p>	
	<p>Urmare analizei normei citate anterior, nu este clar cum s-ar manifesta situația în care persoana „nu mai este în drept să realizeze activitatea de broker vamal până la reconfirmarea întrunirii condițiilor de activitate” și cum se exprimă suspendarea activității, în baza unui act emis de Serviciul Vamal sau în baza altei declarații pe proprie răspundere că nu va desfășura activitate pe perioada suspendării și consecințele juridice în cazul încălcării situației când „nu mai este în drept să realizeze activitatea de broker vamal până la reconfirmarea întrunirii condițiilor de activitate.</p>	
	<p>La Art. XLIV – modificarea Legii nr. 62/2022 cu privire la publicitate:</p>	

		<p>La pct. 4, în ceea ce privește modificarea propusă la art. 31 alin. (2), se impune precizarea că aceasta vizează partea introductivă a alineatului. Prin urmare, este necesar să se revadă redacția normei vizate. Aceeași observație este valabilă și pentru pct. 8 privitor la art. 34 alin. (7).</p>	<p>Se acceptă, Norma a fost modificată</p>
		<p>La Art. XLVI – modificarea Legii nr. 227/2022 privind emisiile industriale: Primul amendament se va numerota.</p>	<p>Se ia act Articolul XLVI a fost exclus din proiect</p>
		<p>La pct. 2 , cuvintele „se abrogă” se vor substitui cu cuvintele „se exclud”.</p>	
		<p>La pct. 3, 4 și 7 nu se consideră necesare amendamentele propuse, deoarece la primul amendament este prevăzut că, „În tot textul legii cuvintele „și autorizația de mediu”, „sau a autorizației de mediu” la orice formă gramaticală se exclud”. În cazul menținerii acestor amendamente, va apărea incertitudinea în privința altor referințe la autorizația de mediu care nu au fost excluse expres în proiect (de ex. „sau ale autorizației de mediu” în definiția noțiunii „plan de aliniere”, „și în autorizația de mediu” la art. 10 alin. (1) lit. c), „și a autorizației de mediu” în denumirea art. 12 și alin.(3) din același articol, „și al autorizației de mediu” în art. 12 alin. (3), „sau autorizația de mediu” art. 13 alin. (1), etc.).</p>	
		<p>La pct. 4 se va rectifica textul ce se propune a fi substituit la art. 8 lit. b), or, în lege este utilizat textul „anexele nr. 1 și 2”.</p>	
		<p>La pct. 7 se va revizui amendamentul propus la art. 13 alin. (8), deoarece nu se integrează armonios.</p>	
		<p>La pct. 16 remarcăm că, abrogarea anexei nr. 16 necesită excluderea referinței la respectiva anexă din art. 13 alin. (1). Astfel, la art. 13 alin. (1) se va propune substituirea textului „anexelor nr. 15 și 16” cu textul „anexei nr. 15”.</p>	

		<p>La Art. XLVIII – modificarea Legii nr. 43/2023 privind gazele fluorurate cu efect de seră:</p>	
		<p>În partea introductivă se va rectifica sursa publicării actului normativ ce se propune a fi modificat, deoarece a fost greșit numărul Monitorului Oficial al Republicii Moldova.</p>	<p>Se acceptă</p>
		<p>La pct. 2 se va propune excluderea inclusiv a semnului de punctuație „,” deoarece va fi excedent după modificarea propusă.</p>	<p>Se acceptă</p>
		<p>La pct. 3 la fel se va propune excluderea inclusiv a virgulei ce precedă cuvintele ce se propun a fi excluse, dispoziția de modificare fiind expusă după cum urmează: „3. La articolul 10 alineatul (2) litera a), textul „ , importate în temeiul autorizației emise de Agenția de Mediu” se exclude.</p>	<p>Se acceptă</p>
		<p>La Art. XLIX – modificarea Codului urbanismului și construcțiilor nr.434/2023:</p>	
		<p>În dispoziția introductivă, cuvintele „publicat în” se vor exclude, ca fiind inutile. La pct. 1, în urma analizei modificărilor propuse la art. 3 din Codul urbanismului și construcțiilor, se constată o neclaritate semnificativă rezultată din completarea definiției „construcției provizorii” cu mențiunea că „Dispozitivele publicitare fixe instalate în baza autorizației de construire eliberată în condițiile prezentului Cod se consideră construcții provizorii”.</p> <p>Această formulare ridică întrebări privind durata maximă de existență a acestor dispozitive publicitare. Potrivit definiției generale a construcției provizorii, durata de existență este limitată la maximum 5 ani, cu posibilitatea unei singure prelungiri, pentru încă cel mult 5 ani. Rezultă astfel că durata totală admisă pentru existența unei construcții provizorii este de 10 ani.</p>	<p>Se ia act,</p> <p>Comentariile invocate nu se referă la scopul proiectului și nu pot fi adresate prin prezentul proiect. Textul propus prin care dispozitivele publicitare fixe se consideră construcții provizorii este, de fapt, textul preluat din Legea nr. 62/2022. Autorii nu creează un mecanism nou, ci doar reglementează separarea dispozitivelor instalate în bază Codului urbanismului și construcțiilor și celor instalate în baza prevederilor Legii nr. 62/2022.</p>

			<p>Problema cu caracterul provizoriu al acestor construcții urmează a fi adresat cu ministerul de ramura, iar soluționarea acesteia urma a fi discutată în momentul aprobării Codului urbanismului și construcțiilor</p>
		<p>Prin urmare, nu este clar dacă dispozitivele publicitare fixe, odată încadrate în această categorie, vor putea fi păstrate mai mult de 10 ani sau dacă vor trebui obligatoriu demontate la expirarea acestei perioade. Această ambiguitate este cu atât mai problematică cu cât, în practică, multe dispozitive publicitare fixe sunt realizate ca structuri durabile, montate în fundații sau pe structuri metalice consolidate, cu o durată de viață ce depășește cu mult 10 ani.</p>	
		<p>Această lipsă de claritate poate genera dificultăți în aplicarea unitară a legii și incertitudine juridică pentru operatorii economici care instalează astfel de dispozitive. În lipsa unei prevederi clare privind posibilitatea păstrării dispozitivelor publicitare fixe pe o perioadă mai mare de 10 ani sau reautorizarea acestora după expirarea termenului, există riscul ca aceste investiții să fie considerate ilegale după acest interval, chiar dacă din punct de vedere tehnic și urbanistic nu există impedimente pentru menținerea lor.</p>	
		<p>Din punct de vedere redacțional, cuvintele „se completează cu următorul text” și se completează la final cu următorul text” se vor substitui cu cuvintele „se completează cu textul”.</p>	<p>Se acceptă</p>
		<p>La pct. 2 se propune completarea art. 102 alin. (1) din Codul urbanismului și construcțiilor cu următorul text „În cazul în care certificatul de urbanism informativ este solicitat de un prestator al</p>	<p>Se acceptă, Norma a fost modificată. Intenția autorilor este ca o astfel de solicitare să se</p>

	serviciilor publice, solicitarea acestuia se efectuează de către acest prestator [...] fără implicarea persoanei fizice sau juridice.”	efectueze fără implicarea beneficiarului serviciilor publice
	Această formulare este neclară și contradictorie în raport cu reglementările legale	
	existente.	
	Potrivit art. 2 din Legea nr. 234/2021 cu privire la serviciile publice, prestator de servicii publice poate fi oricare dintre următoarele entități:	
	a) autoritate administrativă centrală subordonată Guvernului; structură organizațională din sfera de competență a acesteia (autoritate administrativă din subordine, serviciu public desconcentrat sau aflat în subordine, instituție publică în care altă autoritate administrativă centrală deține calitatea de fondator);	
	b) autoritate administrativă autonomă față de Guvern care prestează servicii publice conform competenței și în condițiile cadrului normativ special care reglementează domeniile de activitate ale acesteia;	
	c) structură organizațională din sfera de competență a unui minister sau a Cancelariei de Stat (autoritate administrativă din subordine, serviciu public desconcentrat sau aflat în subordine, instituție publică în care ministerul sau Cancelaria de Stat deține calitatea de fondator);	
	d) autoritate a administrației publice locale care prestează servicii publice în domeniile proprii de activitate, servicii publice care au fost transferate în competența acesteia; instituție publică de interes local sau întreprindere municipală în care autoritatea administrației publice locale deține calitatea de fondator;	
	conformitate cu actele normative, prestează servicii publice.	

		<p>Entitățile enumerate dețin personalitate juridică, fie de drept public, fie de drept privat.</p>	
		<p>Prin urmare, prevederea care interzice implicarea unei „persoane juridice” creează un paradox juridic, deoarece chiar entitatea care formulează solicitarea (prestatorul serviciului public) este ea însăși o persoană juridică. În această formulare, textul poate fi interpretat în mod absurd, în sensul că solicitarea nu ar putea fi făcută nici măcar de către prestatorul însuși, deoarece acesta este, totodată, o persoană juridică.</p>	
		<p>La pct. 3 și 4 completările propuse la art. 149 alin. (1) lit. g) și art. 150 alin. (1) lit. j) din Codul urbanismului și construcțiilor, conțin prevederi contradictorii cu privire la necesitatea autorizației de construire pentru dispozitivele publicitare fixe.</p>	<p>Se ia act,</p> <p>În opinia autorilor nu există prevederi contradictorii, întrucât, aceste prevederi urmează a fi citite în coroborare cu modificările propuse la Legea nr. 62/2022. Astfel, având în vedere diferențiere propusă, dispozitivele publicitare instalate în baza Legii nr. 62/2022 nu necesită eliberarea autorizației de construire și urmează a fi excluse din prevederile Codului urbanismului și construcțiilor.</p> <p>Textul normei a fost discutat cu MIDR și ajustat redacțional pentru eliminarea oricăror neînțelegeri, după cum urmează:</p> <p>La articolul 150, alineatul (1) litera j) după cuvintele „dispozitive publicitare mobile” se introduce textul „precum și dispozitive publicitare fixe reglementate</p>

			potrivit Legii nr.62/2022 cu privire la publicitate”.
		Astfel, pe de o parte, art. 149 prevede expres că, în cazul eliberării autorizației de construire pentru un dispozitiv publicitar fix, autorizația trebuie să conțină valoarea taxei aferente – ceea ce presupune în mod direct că pentru acest tip de dispozitiv este necesară autorizația de construire. Pe de altă parte, art. 150 exceptează de la obligația obținerii autorizației de construire tocmai dispozitivele publicitare fixe reglementate potrivit Legii nr. 62/2022 cu privire la publicitate.	
		Această dublă reglementare este confuză și lipsită de coerență, întrucât nu stabilește criterii clare care să delimiteze tipurile de dispozitive publicitare fixe ce necesită autorizație de cele exceptate.	
		La Art. L – modificarea Legii nr. 28/2024 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova:	Se acceptă. Prevederile în cauză au fost reformulate.
		Cu referire la dispozițiile pct. 2, nu este clară necesitatea și utilitatea normei propuse la art. 43 alin. (5) din cadrul proiectului, în partea ce vizează aplicarea sancțiunii/pedepsei complementare sub forma privării de dreptul de a desfășura o anumită activitate. Sub acest aspect, se menționează că regimul juridic, precum și condițiile aplicării sancțiunii/pedepsei complementare nominalizate, sunt reglementate pe deplin de Codul contravențional/penal.	
		La Art. LI , în care sunt incluse dispozițiile finale și tranzitorii ale proiectului de lege:	
		La alin. (1):	
		Remarcăm că, la stabilirea datei intrării în vigoare a actului normativ autorul proiectului actului normativ folosește cuvintele „intră în vigoare în termen de 5 luni”,	

		<p>„intră în vigoare după 1 an de la publicare” și alte expresii similare inexacte, care de fapt se referă nu la o dată concretă, ci la o anumită perioadă de la data publicării în deoarece legea nu poate intra în vigoare la diferite momente în interiorul unei perioade. Pentru indicarea exactă a momentului intrării în vigoare a actului normativ recomandăm utilizarea cuvintelor „la expirarea a”, urmată de perioada rezervată pentru intrarea în vigoare a actului, după următorul exemplu: „intră în vigoare la expirarea a cinci luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova”, sau prin indicarea exactă a datei intrării în vigoare.</p>	<p>Se acceptă</p>
		<p>Textul „punctul 5” se va substitui cu textul „punctul 6”.</p>	<p>Se acceptă</p>
		<p>Cuvântul „publicare” în ambele cazuri, se va substitui cu cuvintele „data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova”.</p>	<p>Se acceptă</p>
		<p>Cuvintele „autoritățile și instituțiile administrației publice centrale” sugerăm a fi substituite cu cuvintele „autoritățile administrației publice centrale și instituțiile publice, în care ministerul sau altă autoritate administrativă centrală are calitatea de fondator”. Totodată, se va analiza dacă doar aceste instituții cad sub incidența reglementărilor propuse la art. 42 alin. (8) din Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.</p>	<p>Se acceptă</p>
		<p>La alin. (4), referința la art. 62 se va substitui cu referința concretă la art. 62 alin.(3).</p>	<p>Se acceptă</p>
		<p>Suplimentar la proiect, se atestă lipsa art. I, motiv pentru care dispozițiile proiectului se propun a fi renumerotate.</p>	
		<p>În tot textul proiectului, se va ține cont că, potrivit regulilor de tehnică legislativă, la schimbarea unor cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea „cuvintelor” respective, iar la schimbarea unor cifre/semne</p>	

		și cuvinte din conținutul textului unui act normativ, se menționează despre substituirea „textului” respectiv.	
44.	Centrul Național Anticorupție (Raportul Nr. ELO25/10639 din 12.06.2025)	<p>I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului</p> <p>I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului</p> <p>Autor al proiectului de act normativ este Guvernul Republicii Moldova, iar autor nemijlocit este Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.</p> <p>Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.</p> <p>I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului</p> <p>Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional "etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:</p> <p>a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;</p> <p>b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;</p> <p>c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;</p> <p>d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;</p>	<p>Se susține integral avizul</p> <p>MDED, în colaborare cu Consiliul Economic pe lângă Prim-ministru și alte instituții și organizații relevante, va continua să analizeze domeniul actelor permisive, în vederea asigurării funcționării noilor norme și modificării sistemice. Mai mult ca atât, modificările propuse la Legea 160/2011, includ prevederi care impun o monitorizare și revizuire regulată a situației cu actele permisiv. În cele din urmă, Agenda de Reforme, prevede măsuri în acest domeniu și pentru anul 2026.</p>

	<p>e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."</p> <p>Se constată că anunțul privind organizarea consultării publice, proiectul și nota de fundamentare la acesta au fost plasate pe pagina web a Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării www.mded.gov.md la compartimentul Transparență decizională/Anunțuri privind consultări publice, precum și pe portalul www.particip.gov.md</p> <p>În aceste condiții, se consideră că autorul a respectat prevederile legale privind transparența în procesul decizional.</p> <p>I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului</p> <p>În nota de fundamentare se menționează că: „Proiectul a fost elaborat în scopul asigurării unui cadru legal coerent și eficient în domeniul reglementării prin autorizare a activității de întreprinzător. În urma postmonitorizării aplicării Legii nr. 160/2011, s-a constatat oportunitatea revizuirii Nomenclatorului actelor permissive, în scopul reducerii poverii administrative asupra mediului de afaceri prin eliminarea documentelor confirmative redundante (adeverințe, extrase, certificate, duplicate etc.). Această acțiune contribuie la simplificarea procedurilor administrative, sporirea transparenței și facilitarea desfășurării activităților economice”.</p> <p>Totodată, se menționează că: „Obiectivul proiectului de act normativ este de a crește competitivitatea mediului de afaceri prin îmbunătățirea cadrului de reglementare și administrativ legat de acte permissive, care va fi măsurat prin următorii indicatori stabiliți în Agenda de reforme/Planul de creștere pentru Republica Moldova, elaborate în colaborare cu UE:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● eliminarea sau transformarea în proceduri nepermissive a 20 de acte permissive; 	
--	---	--

- revizuirea a 80 de acte permissive, cu efecte pozitive pentru comunitatea de afaceri”.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesul public manifestat prin „creșterea competitivității mediului de afaceri prin îmbunătățirea cadrului de reglementare și administrativ legat de acte permissive”.

Reieșind din normele propuse prin proiect, în vederea eliminării interpretării faptului că unele norme pe viitor vor putea duce la o prejudicare a procedurilor de autorizare a activității de întreprinzător, în opinia noastră, se impune să fie efectuată o analiză ex-ante a impactului normelor în partea ce ține de asigurarea implementării unui cadru legal coerent și eficient care ar asigura un control eficient din partea autorităților statului atât la etapa de inițiere a activității de întreprinzător, cât și la etapa de desfășurare a activității de întreprinzător.

Astfel, acest control să fie asigurat prin acțiuni prompte și rapide din partea autorităților statului privind suspendarea sau retragerea dreptului de desfășurare a activității de întreprinzător și aplicarea sancțiunilor în cazul încălcării cadrului legal ce reglementează activitatea de întreprinzător.

În acest sens, este necesar ca toate autoritățile publice cu competențe în domeniu să optimizeze activitățile funcționale și să întreprindă acțiuni îndreptate spre consolidarea și perfecționarea sistemului instituțional ce ține de monitorizarea și controlul eficient al activității de întreprinzător, or există riscul ca scopul noilor reglementări să nu fie conștientizat pe deplin de unii reprezentanți din domeniul de afaceri, iar prin monitorizare, supraveghere și control va duce la creșterea responsabilității acestora.

La fel, instituția răspunderii urmează să fie consolidată, or, neasigurarea corespunzătoare a normelor legale ce țin de desfășurarea activității de

întreprinzător constituie temei pentru tragerea la răspundere conform legislației.

Concomitent, urmează a se fortifica colaborarea între autoritățile statului cu competențe în domeniu pentru asigurarea exercitării eficiente a atribuțiilor funcționale ale acestora în vederea asigurării monitorizării și controlului respectării de către reprezentanții domeniului de afaceri a cadrului legal ce reglementează inițierea și desfășurarea activității de întreprinzător.

Toate aceste acțiuni implementate vor duce la crearea unui mediu atractiv pentru deschiderea și dezvoltarea unei afaceri cu respectarea normelor legale și în interes public.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota de fundamentare care cuprinde:

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ;
- c) obiectivele urmărite și soluțiile propuse;
- d) analiza impactului de reglementare;
- e) compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE; f) avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ; h) modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent;
- i) măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ."

Nota de fundamentare stabilește condițiile ce au impus elaborarea proiectului, evidențiază obiectivele urmărite și soluțiile propuse prin promovarea proiectului.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.d) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota de fundamentare trebuie să conțină „d) analiza impactului de reglementare”.

Cu referire la acest aspect, în nota de fundamentare autorul descrie informații detaliate.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...].”

	<p>Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.</p> <p>II.2. Coerența legislativă a proiectului</p> <p>În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.</p> <p>II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect</p> <p>Proiectul reglementează activitatea entităților publice responsabile de implementarea prevederilor conținute în acesta.</p> <p>II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului</p> <p>Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.</p> <p>III. Concluzia expertizei</p>	
	<p>În nota de fundamentare se menționează că: „Proiectul a fost elaborat în scopul asigurării unui cadru legal coerent și eficient în domeniul reglementării prin autorizare a activității de întreprinzător. În urma postmonitorizării aplicării Legii nr. 160/2011, s-a constatat oportunitatea revizuirii Nomenclatorului actelor permise, în scopul reducerii poverii administrative asupra mediului de afaceri prin eliminarea documentelor confirmative redundante (adeverințe, extrase, certificate, duplicate etc.). Această acțiune contribuie la simplificarea procedurilor administrative, sporirea transparenței și facilitarea desfășurării activităților economice”.</p>	

		<p>Totodată, se menționează că: „Obiectivul proiectului de act normativ este de a crește competitivitatea mediului de afaceri prin îmbunătățirea cadrului de reglementare și administrativ legat de acte permissive, care va fi măsurat prin următorii indicatori stabiliți în Agenda de reforme/Planul de creștere pentru Republica Moldova, elaborate în colaborare cu UE:</p>	
		<ul style="list-style-type: none"> ● eliminarea sau transformarea în proceduri nepermissive a 20 de acte permissive; 	
		<ul style="list-style-type: none"> ● revizuirea a 80 de acte permissive, cu efecte pozitive pentru comunitatea de afaceri”. 	
		<p>Deși proiectul nu conține factori și riscuri de corupție, reiterăm ideile expuse în compartimentul</p>	
		<p>„Interesul public și interesele private promovate prin proiect”.</p>	
		<p>Proiectul promovează interesul public manifestat prin „creșterea competitivității mediului de afaceri prin îmbunătățirea cadrului de reglementare și administrativ legat de acte permissive”.</p>	
		<p>Reieșind din normele propuse prin proiect, în vederea eliminării interpretării faptului că unele norme pe viitor vor putea duce la o prejudicare a procedurilor de autorizare a activității de întreprinzător, în opinia noastră, se impune să fie efectuată o analiză ex-ante a impactului normelor în partea ce ține de asigurarea implementării unui cadru legal coerent și eficient care ar asigura un control eficient din partea autorităților statului atât la etapa de inițiere a activității de întreprinzător, cât și la etapa de desfășurare a activității de întreprinzător.</p>	
		<p>Astfel, acest control să fie asigurat prin acțiuni prompte și rapide din partea autorităților statului privind suspendarea sau retragerea dreptului de desfășurare a activității de întreprinzător și aplicarea sancțiunilor în</p>	

		<p>cazul încălcării cadrului legal ce reglementează activitatea de întreprinzător.</p>	
		<p>În acest sens, este necesar ca toate autoritățile publice cu competențe în domeniu să optimizeze activitățile funcționale și să întreprindă acțiuni îndreptate spre consolidarea și perfecționarea sistemului instituțional ce ține de monitorizarea și controlul eficient al activității de întreprinzător, or există riscul ca scopul noilor reglementări să nu fie conștientizat pe deplin de unii reprezentanți din domeniul de afaceri, iar prin monitorizare, supraveghere și control va duce la creșterea responsabilității acestora.</p>	
		<p>La fel, instituția răspunderii urmează să fie consolidată, or, neasigurarea corespunzătoare a normelor legale ce țin de desfășurarea activității de întreprinzător constituie temei pentru tragerea la răspundere conform legislației.</p>	
		<p>Concomitent, urmează a se fortifica colaborarea între autoritățile statului cu competențe în domeniu pentru asigurarea exercitării eficiente a atribuțiilor funcționale ale acestora în vederea asigurării monitorizării și controlului respectării de către reprezentanții domeniului de afaceri a cadrului legal ce reglementează inițierea și desfășurarea activității de întreprinzător</p>	
		<p>Toate aceste acțiuni implementate vor duce la crearea unui mediu atractiv pentru deschiderea și dezvoltarea unei afaceri cu respectarea normelor legale și în interes public.</p>	
		<p>În final, menționăm că examinarea și promovarea proiectului urmează să fie efectuată prin contrapunerea acestuia cu politicile statului în domeniu, prin examinarea de către autoritățile direct implicate în implementarea politicilor din domeniu și prin inițierea de discuții publice cu experți din domeniu pentru a asigura aprobarea unui proiect viabil și realizabil.</p>	

45.	Agentia Servicii Publice	<p>reitereaza pozitia expusa in avizul nr. 01/6254 din 13.05.2025.</p> <p>In acest sens, ca urmare a examinarii sintezei intocmite de catre autorul proiectului asupra obiectiilor i propunerilor cu referire la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (privind optimizarea actelor permissive), s-a constatat ca majoritatea obiectiilor Agentiei Servicii Publice nu au fost acceptate, nefiind prezentate argumentele plauzibile in acest sens.</p> <p>Drept urmare, avand in vedere ca impactul proiectului vizat este unul major,</p> <p>consideram ca acesta necesita o analiza mai ampla a argumentelor prezentate de catre Agentia Servicii Publice.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>A se vede supra comentariile pertinente.</p>
46.	Cancelaria de Stat (demersul Nr. 30-69-6366 din 11.06.2025)	<p>În context, potrivit pct.21 din Art.XXIV. - Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, autoritatea emitentă a certificatului de acreditare este Consiliul Național de Evaluare și Acreditare în Sănătate, care este o instituție publică din sfera de competență a Ministerului Sănătății. Mai mult, la punctul menționat anterior, Instituția Publică Oficiul Amenajarea Teritoriului, Urbanism, Construcții și Locuințe, a fost inclusă în lista autorităților emitente a certificatului de atestare tehnico-profesională a specialiștilor din construcții.</p> <p>Astfel, reiterăm că potrivit proiectului de lege privind instituțiile publice, examinat în prima lectură în ședința plenară a Parlamentului în data de 22.05.2025 (înregistrat în Parlament cu nr.165 din 14.05.2025), nici o instituție publică nu poate emite acte permissive.</p>	<p>Se ia act.</p> <p>Propunerea este clară însă scopul acestui proiect nu ține de reformarea instituțiilor publice care sunt sau nu în drept de a emite acte permissive conform proiectului noi legi privind instituțiile publice. Propunem ca după aprobarea legii în cauză să se revină asupra modificării legislației ce ține de cine urmează a elibera certificatul de acreditare în sănătate. Schimbarea emitentului certificatului de acreditare necesită o reformă sau analiză instituțională și funcțională amplă cu implicarea mai multor părți ceea ce la moment nu este posibil dar va urma la sigur după adoptarea proiectului Legii instituțiilor publice.</p>
		<p>Totodată, Comitetul Permanent de Control asupra Drogurilor, va fi exclus din lista autorităților emitente a autorizației de activitate pentru utilizarea obiectivelor și încăperilor destinate activităților legate de circulația</p>	<p>Se acceptă.</p>

		substanțelor stupefiante, psihotrope și a precursorilor, întrucât nu are statut de persoană juridică și este o subdiviziune cu statut de serviciu din cadrul Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale.	
		Subsidiar, la Art.LI., referitor la stabilirea datei intrării în vigoare a actului normativ, urmează a se ține cont că, potrivit art.56 alin.(2) și alin.(3) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, legile care modifică Codul fiscal, Codul vamal, legile de punere în aplicare a titlurilor Codului fiscal și legile ce țin de politica bugetar-fiscală și vamală, precum și legile care stabilesc obligații, cerințe sau interdicții pentru desfășurarea activității de întreprinzător intra în vigoare după 6luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.	
47.	Ministerul Afacerilor Interne (demersul Nr. 38/2060 din 12.06.2025)	I. Cu referire la Art. L. (modificarea Legii nr.28/2024 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova). Art. L. pct. 2 din proiect va avea următorul cuprins:	
		2. Articolul 43 va avea următorul cuprins: „Articolul 43. Activități economice și de altă natură în zona de frontieră (1) Cu excepția localităților, desfășurarea activităților economice și de altă natură de-a lungul frontierei de stat pe o lățime de 1000 de metri de la linia frontierei de stat către interior se efectuează cu supravegherea Poliției de Frontieră, în baza informației și documentelor notificate de operatorii economici și autoritățile publice competente. (2) Desfășurarea activității economice în zona de frontieră este determinată de îndeplinirea condițiilor legale de desfășurare a activității respective conform actelor permissive emise de autoritățile publice competente. Autoritățile publice și alte persoane juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, la solicitare, prezintă	Se acceptă Versiunea propusă pentru art.43 a fost inclusă în proiectul de lege (cu unele ajustări tehnice la alineatul 5, în corespundere cu avizul de la MJ)

		Poliției de Frontieră avizele și informațiile necesare examinării notificării depuse și supravegherii continue a activității economice în zona de frontieră. În caz de anulare, suspendare sau retragere a actelor permise care acordă dreptul agentului economic la activitatea economică desfășurată în zona de frontieră, autoritățile publice emitente a acestor acte informează imediat Poliția de Frontieră.	
		(3) Agenții economici nu au dreptul să inițieze și desfășoare activitate economică în spațiul prevăzut la alin.(1) fără depunerea notificării prealabile în adresa Poliției de Frontieră.	
		(4) Poliția de Frontieră verifică informația notificată și, dacă stabilește existența unor încălcări sau stabilește că operatorul economic nu întrunește cerințele prevăzute de actele normative pentru a putea iniția activitatea economică notificată în zona de frontieră, informează imediat prin sesizare motivată operatorul economic, care are obligația să înlăture neconformitățile în termenul stabilit în sesizare, dar care nu poate fi mai mare de 30 zile. Notificarea se consideră validă în cazul în care Poliția de Frontieră nu a acordat nici un răspuns după 10 zile de la depunerea notificării. Notificarea este nulă dacă aceasta nu conține informația necesară pentru identificare a operatorului economic care depune notificarea, a activității economice preconizate și/sau unității economice sau dacă informația în cauză este falsă. Despre nulitatea notificării, operatorul economic este informat de către Poliția de Frontieră, cel târziu în următoarea zi lucrătoare din data atestării faptului nulității.	
		(5) Suspendarea, limitarea sau retragerea dreptului de a desfășura activitatea economică în zona de frontieră se dispune de instanța de judecată în calitate de măsură sau sancțiune de privare de dreptul de a desfășura o anumită activitate, în modul și limitele prevăzute de legislația contravențională sau penală, în situațiile în care agentul sau angajații acestuia, în timpul îndeplinirii lucrărilor în interesul agentului, încalcă	

		<p>regulile regimului zonei de frontieră sau sunt implicați în activități ilegale pasibile răspunderii contravenționale sau penale.</p> <p>(6) Cerințele, procedura și forma de notificare privind desfășurarea activității</p> <p>în zona de frontieră sunt stabilite de Guvern." II. Cu referire la modificarea Legii nr.283/2003 privind activitatea particulară de detectiv și de pază.</p>	
		<p>Se reiterează poziția Ministerului Afacerilor Interne prezentată prin avizul nr.38/1638 din 08 mai 2025, prin care se propune instituirea mecanismului de autorizare pentru practicarea activității de detectiv, prin intermediul SIA GEAP, care nu presupune implicarea costurilor financiare.</p> <p>Cu atât mai mult că prin proiectul de lege propus se impune obligația creării unui nou sistem informațional de stat de către Ministerul Afacerilor Interne, pentru recepționarea și monitorizarea notificărilor precum și activității detectivilor . Astfel, nota de fundamentare la proiectul de lege nu conține informații cu privire la impactul financiar asupra bugetului public privind crearea și mentenanța sistemului informațional propus de către autor.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>În prezent activitatea particulară de detectiv se notifică și nu este prevăzută o autorizație pentru practicarea acesteia. Propunerea unei noi autorizații, fără argumentarea corespunzătoare și fără temei în cadrul normativ al UE sau tratate internaționale, nu se include în scopul proiectului de lege.</p> <p>Proiectul nu prevede necesitatea creării unui sistem informațional sau a unui registru de stat (în sensul Legii privind registrele de stat), se indică doar despre înregistrarea detectivilor într-un registru, care trebuie ținut și actualizat de MAI. Pentru mai multă claritate în proiect cuvântul „registru” se substituie cu „registru/lista” detectivilor.</p>

	<p>Totodată, se atrage atenția că prin procedura de notificare a activității, propusă în proiectul de lege, aceasta nu este una obligatorie la inițierea activității de detectiv.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Urmare al avizului MJ, pentru spor de precizie, modificările la alin.(1) au fost revizuite, așa încât să fie clară și certă obligația de a notifica, pentru a putea practica activitatea de detectiv.</p>
	<p>La fel nu se susține modificările propuse la articolul 23 alineatul (10), deoarece la moment nu există o listă a infrastructurilor critice și a gestionarilor acestora, cu atât mai mult se menționează că în eventualitatea acestora, lista infrastructurii critice va fi una secretă și nu va fi accesibilă publicului, cu atât mai mult instituțiilor particulare de pază. La fel, se consideră că în redacția propusă norma va fi una permisivă, fapt care va permite ca unele instituții private de pază să obțină acces la obiective de importanță majoră critică, care au tangență cu securitatea națională.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Sintagma „și obiectivele infrastructurii critice” se exclude.</p>
	<p>III. Cu privire la modificarea Legii nr. 131/2007 privind siguranța traficului rutier.</p>	
	<p>Se reiterează poziția Ministerului Afacerilor Interne prezentată prin avizul nr. 38/1638 din 08 mai 2025, prin care se propune menținerea competenței privind eliberarea permiselor speciale pentru conducătorii de vehicule speciale de încălzire și de comunicație specială, însă se propune revizuirea aspectului privind excluderea unor asemenea cursuri de instruire organizate de către subdiviziunea Ministerului Afacerilor Interne. Această propunere se derivă prin prisma argumentelor prezentate în avizul anterior menționat supra.</p>	<p>Se susține parțial</p> <p>A fost exclusă mențiunea privind cursul de instruire organizat de MAI. Competența de a examina informația despre deținătorii de permise speciale și de a duce evidența acestora este păstrată pentru MAI, numai că printr-un mecanism nepermisiv, de schimb de informații.</p>
	<p>IV. Cu privire la modificarea Legii nr. 130/2012 privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă.</p>	

Se reiterează poziția Ministerului Afacerilor Interne prezentată prin avizul nr.38/1638 din 08 mai 2025, prin care nu se susține operarea modificărilor la art. 7 alineatul (1) litera c) privind condițiile de acordare a permisului de procurare a armelor și permisului de port armă, art. 39 alin. (2) și art. 45 alin. (4) cu privire la autorizarea tirurilor de tragere.

Concomitent, se reliefează că Ministerul Afacerilor Interne, la moment, promovează proiectul de lege privind modificarea legii indicate supra, în cadrul căreia este prevăzută revizuirea mai amplă a cadrului normativ de referință, cu racordarea acestei legi la directivele Uniunii Europene din domeniul controlului armelor și munițiilor cu destinație civilă

Nu se susține.

Declarația în cauză este inclusă pentru a substitui „cazierul judiciar” care nu poate fi solicitat la cerere, reieșind din obligația autorității emitente de a obține informația prin intermediul interoperabilității și schimbului de date cu alte autorități sau subdiviziuni (conform Legii nr.142/2018). În cazul dat, este cel puțin straniu că o persoană este impusă să obțină cazierul de la o subdiviziune MAI ca să-l prezinte altei subdiviziuni MAI. Totodată, urmare a verificării informației declarate, poate fi cerut cazierul detaliat ulterior, dacă se constată că persoana este sau ar putea să se afle în una din situațiile prevăzute la alin.(2).

În privința modificărilor la art.39 și 45, reiterăm. Regimul propus este similar cu prelungirea autorizației, doar că este eliminată partea deliberatorie și posibilitatea suspendării nejustificate a activității tirului. Adică agentul economic va fi obligat să transmită aceleași documente ca și la solicitarea autorizației și autoritatea va avea posibilitatea să examineze situația la zi a tirului. Totodată, atenționăm că nu este niciun fel de afectat dreptul de a suspenda sau retrage autorizația în cauză, dacă se constată temeiurile de suspendare sau retragere

			<p>stabilite de lege. Astfel nicidecum nu este „slăbit controlul administrativ”.</p>
		<p>V.Cu privire modificarea art. 40 din Legea nr. 62/2022 cu privire la publicitate</p> <p>Se reiterează poziția Ministerului Afacerilor Interne prezentată prin avizul nr. 38/1638 din 08 mai 2025, și anume nu se consideră relevante propunerile de completare a art. 40 cu alin. (21), alin. (3) și alin. (4).</p> <p>Totodată, se recomandă expunerea alin. (3) al art. 40 din Legea nr. 62/2022 cu următorul cuprins:</p>	<p>Nu se susține</p> <p>Utilizarea publicității și oferirea spațiului pentru aplicarea publicității nu sunt doar reglementări care se referă la securitatea și siguranța în trafic dar sunt în primul rând aspecte care țin direct de activitatea de întreprinzător. Ori conform Legii nr.235/2006 stabilirea cerințelor și interdicțiilor cu caracter primar pentru agenții economici se efectuează în lege. Corespunzător acestea pot fi dezvoltate și detaliate în acte normative subsidiare doar în temeiul și limita strică a prevederilor legii. Cu atât mai mult, un act permisiv nu poate fi reglementat la nivel de Ordin al ministrului, normele materiale și procedurale în privința acestuia trebuie să se regăsească în lege, în caz contrar va fi aplicată Legea nr.160/2011 .</p> <p>Din altă perspectivă, avizul prealabil, așa cum este reglementat în Legea nr.62/2022 este un act permisiv în sensul Legii nr.160/2011 . Conform prevederilor Legii nr.160/2011 acesta nu poate fi invocat și solicitat dacă nu se regăsește în Nomenclatorul actelor permissive. Astfel, situația actuală nu poate fi păstrată, chiar dacă o pretinsă „notificare” cu caracter</p>

			permisiv (adică care va fi urmată de un accept sau o avizare din partea Poliției) va fi reglementată de un Ordin al MAI.
		„(3) Restricțiile privind afișarea imaginilor publicitare pe/în vehicule și modalitatea de notificare a Poliției cu privire la amplasarea publicității se stabilesc prin ordinul ministrului afacerilor interne, publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.”;	
		La fel se atenționează că, prin proiectul de lege propus, solicitantul doar va notifica Poliția cu prezentarea proiectului de amplasare a publicității, iar dacă Poliția constată unele nereguli este obligată să informeze solicitantul despre posibilele încălcări, care însă pot surveni după aplicarea imaginii publicitare. Este interpretabilă modificarea prevăzută la art. 40 alin. (1) „, Afișarea imaginilor publicitare pe/în vehiculele aflate în trafic interraional sau internațional, de pasageri sau de mărfuri, precum și pe taximetre, cu excepția imaginilor publicitare proprii” În proiectul de lege propus, nu există o claritate cu privire la publicitatea cu conținut electoral și nu este prevăzută stabilirea restricțiilor de Guvern.	Se acceptă Urmează să fie incluse detalii suplimentare privind „imagini proprii”, pentru a clarifica că e vorba despre imaginea de firmă sau imaginea cu privire la produsele sau serviciile prestate de către proprietarul sau posesorul vehiculului.
		Având în vedere raționamentele expuse mai sus, proiectul urmează a fi ajustat conform obiecțiilor menționate supra.	
48.	Ministerul Culturii (demersul Nr. 05/1-09/1757 din 11.06.2025)	Se susține necesitatea reducerii numărului de acte permise existente, în vederea simplificării procedurilor administrative și facilitării desfășurării activităților economice, inclusiv în domeniul cinematografiei. Totodată, Ministerul Culturii își exprimă deschiderea pentru colaborarea cu Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, în vederea identificării unor soluții optime pentru modificarea prevederilor Legii nr. 116/2014, care pot fi considerate ca norme ce reglementează existența unor acte	Se ia act. Este de apreciat deschiderea exprimată de Ministerul Culturii pentru modernizarea cadrului normativ aplicabil domeniului cinematografiei și, în mod particular, recunoașterea nevoii de reducere a actelor

		<p>permissive. Cu toate acestea, mecanismul de reformă, propus pentru această lege, nu răspunde provocărilor existente în domeniu și nici celor potențiale.</p> <p>În ceea ce privește argumentarea oferită în sinteza proiectului de lege, fenomenul manipulărilor informaționale și al ingerințelor străine se manifestă, în special în mediul online, care nu este reglementat de Legea nr. 114/2014. Deși, autorul proiectului menționează existența unor instituții cu atribuții clare în acest spațiu, acest fapt nu exclude existența tentativelor de manipulare sau ingerință și în domeniul cinematografilei offline. Prin urmare, acest aspect nu poate constitui un argument valabil pentru diminuarea rolului Centrului Național al Cinematografilei în acest domeniu.</p> <p>Subsidiar, în sinteza proiectului se menționează că „atunci când este vorba despre securitatea spațiului informațional acest domeniu depășește, în mod evident, competențele Centrului Național al Cinematografilei”, în pct. 2 al art. XXX al proiectului de lege, sunt specificate atribuțiile Centrului Național al Cinematografilei în scopul „prevenirii și combaterii difuzării conținuturilor contrare securității informaționale, culturale sau ordinii publice”, or o prevenire nu se poate realiza doar cu avertismente publice oferite după consumarea faptei. În acest sens, menționăm că deși autorii consideră că notificarea oficială nu este un gest formal sau opțional, dar reprezintă un instrument legal de influență asupra proceselor din domeniul cinematografic, în proiectul de lege lipsa unor astfel de prevederi are drept consecință un avertisment ce va putea fi ignorat fără nici o repercusiune, fapt ce determină neobligativitatea unor astfel de prevederi.</p>	<p>permissive, în vederea debirocratizării și sprijinirii activităților economice. Totodată, dorim să oferim sau să reiterăm câteva clarificări față de îngrijorările exprimate în aviz privind riscurile din spațiul informațional și eficiența instrumentelor propuse. Notificarea oficială nu este un gest formal – se instituie un sistem de notificare reglementată, cu: obligații explicite pentru operatorii din domeniu; termene clare de înregistrare; obligația clasificării conform ghidurilor oficiale; dreptul CNC de a verifica și corecta clasificările greșite; posibilitatea de sesizare a autorităților în caz de neconformitate.</p> <p>În privința riscurilor legate de manipulare informațională sau ingerințe externe, trebuie făcută distincția între: responsabilitatea CNC de a supraveghea conținutul cinematografic din punct de vedere cultural și etic și responsabilitatea instituțiilor cu atribuții în domeniul securității: SIS, Consiliul Audiovizualului, ANRCETI, Centrul pentru Protecția Datelor, etc. Proiectul nu exclude rolul CNC în acest proces. Din contră, proiectul consolidează atribuția Centrului de a coopera cu autoritățile competente, tocmai pentru a răspunde eficient provocărilor, în limitele legale ale fiecărei instituții.</p>
--	--	---	--

			<p>Trebuie de ținut cont de faptul că deși Legea cinematografilei prevede, din 2014, mecanisme precum viza de exploatare, certificatul de clasificare sau clasificarea cinematografeilor, nici CNC și nici alte autorități nu au furnizat dovezi privind aplicarea acestora în mod efectiv (nu există date publice privind eliberarea de vize sau certificate; nu sunt menționate cazuri concrete în care existența acestor acte să fi prevenit sau stopat difuzarea unui film cu conținut nociv; IS „Registrul cinematografic” este listat oficial ca într-o stare de inactivitate). Un mecanism care nu este aplicat de facto nu poate fi apărut ca fundament al reglementării. După mai bine de un deceniu de inacțiune normativă, proiectul propus oferă Centrului Național al Cinematografilei pârghii reale, viabile și juridic funcționale pentru monitorizarea și reglementarea sectorului cinematografic. Se trece astfel de la un cadru formal, dar inoperabil, la un sistem care permite trasabilitate, responsabilitate și intervenție administrativă proporțională, fără a afecta libertatea artistică sau dinamica economică a pieței. Chiar dacă să admitem că se păstrează aceste acte permissive în Legea 116/2014 - CNC nu va putea fi emitent de acte permissive (conform proiectului de lege privind instituțiile publice) și nu va putea</p>
--	--	--	---

			<p>stopa/suspenda activitatea deoarece NU este nici organ de control în sensul Legii privind controlul de stat sau al Codului contravențional și maximum conform cadrului legal actual poate avea dreptul doar de a avertiza public și de a sesiza instituțiile competente (SIS, Consiliul Audiovizualului, instanțe etc.).</p> <p>Modelul propus este compatibil cu AVMSD și bunele practici europene. Directiva UE privind serviciile mass-media audiovizuale (AVMSD) încurajează co-reglementarea și autoreglementarea responsabilă, cu intervenții proporționale ale statului. Modele similare cu cel propus sunt aplicate deja în: Germania (FSK); Olanda, Suedia, Danemarca (autodeclarare cu verificare administrativă); Marea Britanie (BBFC independent, nu autoritate de stat). Franța și România aplică un regim mai rigid, dar cu infrastructuri administrative și bugete incomparabil mai mari. Modelul lor nu este replicabil în Moldova fără costuri, personal specializat și reforme administrative extinse.</p>
49.	Ministerul Finanțelor (demersul 15/3-06/157 din 12.06.2025)	1. Referitor la art. III din proiect privind modificarea Codului fiscal nr. 1163/1997:	Se acceptă

	- se propune de modificat denumirea articolului respectiv, cu indicarea a două articole din Codul fiscal supuse modificării (art. 133 alin. (2) pct. 321) și art. 144 ¹);	
	- la pct. 1 în denumirea art. 1441 sintagma „mașinile de casă și control” se propune de substituit cu sintagma „mașinile de casă și de control/imprimantele fiscale”;	Se acceptă
	- se propune completarea cu un punct nou, pct. 2 cu următorul conținut:	Se acceptă
	„2. Art. 133 alin. (2) pct. 321) va avea următorul cuprins: „înregistrează în calitate de centru de asistență tehnică pentru mașinile de casă și de control/imprimantele fiscale”;	
	2. Referitor la art. IV, - Legea nr. 93/1998 cu privire la patenta de întreprinzător:	Se acceptă
	- aferent art. 1 alin. (1) - conținutul noțiunii propuse concentrează mai multe idei într-o singură frază, ceea ce afectează claritatea și lizibilitatea normei. Se propune reformularea prin divizarea conținutului în enunțuri distincte, cu respectarea cerințelor de tehnică legislativă. Subsecvent, se reiterează necesitatea statuării unor noțiuni distincte care delimitează activitatea în bază de patentă – ca regim simplificat de desfășurare a activității de întreprinzător în bază de patentă și patenta de întreprinzător - ca document confirmativ, eliberat de către SFS, ce atestă dreptul titularului acestuia de a desfășura activitate în baza patentei. De menționat că, în tot conținutul Legii nr. 93/1998 sintagma ”patentă” este asimilată blanchetei, dar nu regimului fiscal în cauză;	
	- aferent denumirii capitolului II din Lege, precum și a art. 4 din aceasta - se propune menținerea redacției actuale;	Nu se acceptă Se propune o modificare de alternativă
	- se propune expunerea art. 4 alin. (1) în următoarea redacție:	

		<p>”Patenta se eliberează și se prelungește la cererea solicitantului/titularului. Cererea se depune on-line, prin intermediul Sistemului informațional automatizat ”Cabinetul personal al contribuabilului”, gestionat de către Serviciul Fiscal de Stat sau fizic, la subdiviziunea</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Propunerea nu este clară. În opinia autorilor, textul normei din proiect nu contravine propunerii Ministerului Finanțelor, ci doar detaliază procedura înregistrării în calitate de titular al patentei și, respectiv, eliberării documentului.</p>
		<p>Serviciului Fiscal de Stat în a cărui rază solicitantul/titularul își are domiciliul sau preconizează să își desfășoare activitatea.”.</p>	
		<p>De menționat că, înregistrarea titularilor de patentă la Serviciul Fiscal de Stat se realizează</p>	
		<p>în cadrul procedurii de eliberare a patentei. În această ordine de idei, chiar și art. 2 din Lege statuează expres că titular de patentă poate fi orice cetățean (...) care a declarat intenția de a procura patentă;</p>	
		<p>- aferent art. 11 alin. (2) – se reiterează necesitatea excluderii acestuia, similar alin. (1) și (2), deoarece odată cu anularea blanchetei de patentă ca document de strictă evidență, cu cel puțin 10 grade de protecție, nu va fi necesară restabilirea patentei pierdute sau nimicite. Blancheta patentei eliberată anterior, care a fost pierdută sau nimicită, va putea fi accesată de către titularul acesteia din SIA ”Cabinetul personal al contribuabililor” sau eliberată fizic de către subdiviziunea SFS, urmare a extragerii acesteia din SIA ”E-cerere” modulul ”Gestionarea patentelor de întreprinzător” (la solicitarea titularului acesteia);</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Articolul 11 a fost abrogat în totalitate</p>
		<p>- aferent art. 14 alin. (2) – sintagma ”În toate cazurile” se propune a fi exclusă.</p>	<p>Se acceptă</p>
		<p>3. La art. X din proiect prin care se modifică Anexa la Legea nr. 852/2002 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la regimul comercial și</p>	

		<p>reglementarea utilizării hidrocarburilor halogenate care distrug stratul de ozon și la art. XLVIII din proiect, prin care se modifică Legea nr. 43/2023 privind gazele fluorurate cu efect de seră, în partea ce ține de substituirea autorizației pentru importul, exportul sau reexportul substanțelor ce distrug stratul de ozon și al gazelor fluorurate cu efect de seră, al echipamentelor și produselor ce conțin astfel de gaze cu notificarea, considerăm irelevantă și nu susținem propunerea formulată, deoarece se va reduce din nivelul controlului care se impune în virtutea obligațiilor internaționale asumate de Republica Moldova. Necesită a fi menționat, că Republica Moldova a aderat și ratificat mai multe acorduri internaționale care reglementează domeniul hidroclorofluorocarburi și hidrofluorocarburi: Convenția de la Viena pentru protejarea stratului de ozon, încheiată la Viena la 22 martie 1985, Protocolul referitor la substanțele care distrug stratul de ozon, Montreal, 16 septembrie 1987 (Hotărârea Parlamentului nr. 966/1996) și recent Amendamentul la Protocolul de la Montreal privind substanțele ce distrug stratul de ozon, adoptat la Kigali la 15 octombrie 2016, ratificat prin Legea nr. 178/2023, care impun obligația statelor membre să instituie controlul acestora (hidroclorofluorocarburi și hidrofluorocarburi) în baza unei licențe (art.4).</p>	
		<p>Serviciul Vamal insistă asupra menținerii actului permisiv și din motiv că gazele F (hidrofluorocarburi) sunt reglementate de Legea nr. 43/2023 privind gazele fluorurate cu efect de seră și au ca unitate de măsură „kg CO2 echivalent”, care se calculează după o formulă specială. În declarația vamală, la momentul declarării se indică cantitatea în „kg” metrice. La modul practic în prezent, Agenția de Mediu la momentul eliberării autorizației, indică atât cantitatea în kg CO2 echivalent, cât și în kg, fapt ce facilitează procesul de declarare, fapt ce permite funcționarilor vamali să asigure la momentul vămuirii controlul strict al cantității admise anual pentru import, conform cadrului normativ în vigoare.</p>	
		<p>4. La art. XXIII din proiect, prin care se modifică Legea nr.10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice, la punctul 2, Anexa nr.</p>	<p>Se acceptă.</p>

I LISTA produselor nealimentare supuse avizării sanitare va avea următorul cuprins:

”LISTA
produselor nealimentare supuse avizării sanitare, destinate să vină în contact cu produsele alimentare

Se acceptă.

Codul poziției tarifare potrivit Nomenclaturii combinată a mărfurilor	Denumirea mărfii
3401	Săpunuri; produse și preparate organice tensioactive utilizate ca săpun, în formă de bare, în calupuri, în bucăți, chiar modelate, care conțin sau nu săpun; produse și preparate organice tensioactive pentru spălarea pielii, în formă lichidă sau în formă de cremă, condiționate pentru vânzarea cu amănuntul, care conțin sau nu săpun: hârtie, vată, fetru și materiale
3921	Alte plăci, folii, pelicule, benzi și lame din materiale plastice
3923	Articole de transport sau de ambalare din materiale plastice; bușoane, dopuri, capace,
3924	Veselă, alte articole de menaj sau obiecte de uz casnic și articole de igienă
4014	Articole de igienă sau de farmacie (inclusiv tetinele), din cauciuc
4503	Articole din plută naturală
4504	Plută aglomerată (cu sau fără liant) și articole din plută
4803 00	Hârtii de tipul celor utilizate ca hârtie igienică, șervețele de demachiat, pentru șters mâinile, ca șervețele sau hârtii similare, pentru uz casnic, de igienă sau de toaletă, vată de celuloză și straturi subțiri din fibre celulozice, chiar creponate, încrețite, gofrate, stantate, perforate, colorate la suprafață, decorate la

4806	Hârtii și cartoane sulfurizate, hârtii rezistente la grăsimi, hârtii calc, hârtii pergaminate și alte hârtii glazurate, transparente sau
4808	Hârtii și cartoane ondulate (chiar acoperite prin lipire), creponate, încrețite, gofrate, ștanțate sau perforate, în rulouri sau în
4812	Blocuri filtrante și plăci filtrante, din pastă de hârtie
4818	Hârtii de tipul celor utilizate ca hârtie igienică și ca hârtii similare, vată de celuloză și straturi subțiri din fibre celulozice, de tipul celor pentru uz casnic sau sanitar, în rulouri cu o lățime de maximum 36 cm sau tăiate după dimensiune; batiste, șervețele demachiante, hârtie pentru șters mâinile, fețe de masă și șervete, lenjerie de pat și articole similare pentru uz casnic, de toaletă, pentru uz igienic sau spitalicesc, îmbrăcăminte și accesorii de îmbrăcăminte, din pastă de
4819	Cutii, saci, pungi, cornete și alte ambalaje din hârtie, carton, vată de celuloză sau straturi subțiri din fibre celulozice; obiecte din
4821	Etichete de toate genurile, din hârtie sau carton, imprimate sau
4823	Alte hârtii, cartoane, vată de celuloză și straturi subțiri din
6111	Îmbrăcăminte și accesorii de îmbrăcăminte, tricotate sau
6209	Îmbrăcăminte și accesorii de îmbrăcăminte pentru sugari
ex 6912	Articole pentru servicii de masă sau pentru bucătărie, alte
7010	Damigene, sticle, baloane, borcane, căni, ambalaje tubulare,
7013	Obiecte din sticlă pentru servicii de masă, pentru bucătărie,
7310	Rezervoare, butoaie, bidoane, cutii și recipiente similare,
ex 8214	Alte articole de cuțitărie (de exemplu, satăre de măcelărie sau
8215	Linguri, furculițe, polonice, spumiere, palete pentru prăjituri,
ex 8421	Aparate pentru purificarea sau purificarea apei sau a
8435	Prese, teascuri, mașini și dispozitive de stors similare pentru
ex 9619	Șervețele igienice și scutece pentru copii și articole similare,

ex – aplicarea codului NC potrivit descrierii corespunzătoare acestuia”

	<p>Totodată, referitor la motivarea din sinteza propunerilor și obiecțiilor la proiect despre faptul că redacția inclusă în proiect are la bază lista propusă de Ministerul Sănătății, menționăm că competența exclusivă de clasificare a mărfurilor o are doar Serviciul Vamal.</p>	
	<p>5. La pct. 21 din art. XXIV din proiect, prin care se modifică Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, la Anexa nr. 1, la punctul I Actele permissive care fac parte din categoria licențelor, la criteriul 2 Licență pentru importul și păstrarea alcoolului etilic; importul, păstrarea și comercializarea angro a producției alcoolice și/sau a berii importate, se va completa cu textul „cu excepția vinului, produselor obținute pe bază de must și a produselor vitivinicole aromatizate în sensul Legii viei și vinului nr. 57/2006”.</p>	
	<p>Necesitatea modificării este dictată de interpretarea neuniformă de către diverse autorități a Legii nr. 1100/2000 și anume dacă licența respectivă se aplică și la importul de vin. Această ambiguitate determină interpretări divergente și aplicări neuniforme ale legislației de către autoritățile competente, fapt ce creează blocaje administrative și incertitudine juridică pentru operatorii economici.</p>	
	<p>Menționăm că Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării prin scrisoarea nr. 06/1-4703 din 20.10.2021 a comunicat oficial că importul vinului nu intră în sfera activităților licențiate reglementate de Legea nr. 160/2011.</p>	
	<p>Totodată, Ministerul Finanțelor prin scrisoarea nr. 15/1-03/310/1280 din 29.08.2023 a solicitat Parlamentului Republicii Moldova clarificarea aspectului sesizat, iar prin scrisoarea Parlamentului Republicii Moldova CEB-04 nr. 019 din 17 noiembrie 2023, s-a dispus inițierea procedurii de revizuire a cadrului legal și înaintarea Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, responsabil de politica statului în domeniul</p>	

		reglementării prin licențiere a activității de întreprinzător, a propunerilor de modificare.	
		Astfel, scopul acestei propuneri este clarificarea regimului juridic al importului de vinuri, eliminarea interpretărilor divergente între instituții, reducerea sarcinilor administrative inutile pentru întreprinzători, precum și susținerea sectorului vitivinicol în cadrul pieței interne și externe. Modificarea propusă reprezintă o ajustare tehnico-legislativă necesară pentru asigurarea coerenței cadrului normativ și a aplicării uniforme a legii. Având în vedere statutul distinct al vinului în legislația națională și internațională, este justificată includerea unei excluziuni explicite din sfera licențierii prevăzute de Legea nr. 160/2011.	
		6. La art. XLIII din proiect, prin care se modifică art. 12 din Codul vamal nr.95/2021, Serviciul Vamal informează că nu susține această propunere. Solicităm menținerea regimului de licențiere a activității de broker vamal, prevăzut de art. 12 din Codul vamal nr. 95/221, ca garanție a unui sistem vamal profesionist, controlabil și responsabil. Printre argumentele privind menținerea licențierii, menționăm:	Se acceptă.
		- Activitatea brokerului vamal are caracter strategic pentru stat	
		Brokerul vamal are atribuții directe privind declararea, vămuirea și calcularea drepturilor de import/export. Un control riguros este esențial, iar regimul de notificare nu oferă aceleași garanții ca licențierea.	
		- Licențierea asigură controlul prealabil al competenței și integrității	
		Condițiile prevăzute la art. 12 alin. (5) asigură:	
		• existența unei baze tehnico-materiale,	
		• dotarea cu echipamente informatice adecvate,	
		• lipsa încălcărilor vamale/fiscale,	

	<ul style="list-style-type: none"> personal calificat și certificat. 	
	Aceste filtre permit doar accesul operatorilor profesioniști, eliminând riscul apariției intermediarilor nepregătiți sau de rea-credință.	
	- Licența permite intervenția promptă a autorităților în caz de abateri	
	Actualul regim oferă instrumente juridice clare pentru:	
	<ul style="list-style-type: none"> suspendarea activității în caz de abateri (alin. 6), 	
	<ul style="list-style-type: none"> revocarea licenței în cazuri grave (alin. 7), 	
	<ul style="list-style-type: none"> trasabilitate și evidență publică (alin. 9). 	
	Notificarea, prin natura sa, nu conferă autorităților același grad de control sau sancțiune, ceea ce poate slăbi disciplina și conformitatea în domeniul vamal.	
	- Protejarea veniturilor bugetare și interesului public	
	În contextul în care bugetul de stat este sensibil la fluctuațiile din import/export, este vital ca intermedierea în procesul vamal să fie realizată de persoane juridice responsabile, verificate și supravegheate. Orice scădere a calității în serviciile de brokeraj poate avea consecințe financiare și reputaționale semnificative.	
	- Alinierea la standardele internaționale	
	Regimuri similare de licențiere se regăsesc în Uniunea Europeană, conform Codului vamal al Uniunii (Reg. (UE) nr. 952/2013), statele membre ale Organizației Mondiale a Vămirilor, care recomandă autorizarea și certificarea brokerilor vamali pentru a asigura trasabilitatea și profesionalismul.	

		<p>Republica Moldova trebuie să mențină aceste standarde pentru a facilita comerțul internațional și a consolida încrederea partenerilor comerciali.</p>	
		<p>Astfel, eliminarea licenței și înlocuirea acesteia cu o simplă notificare ar diminua capacitatea autorităților de a preveni și sancționa eficient neregulile, ar încuraja intrarea unor actori nepregătiți pe piață și ar periclita obiectivele fundamentale ale politicii vamale.</p>	
		<p>Subliniem că în Nota de fundamentare nu este prezentată o argumentare clară și convingătoare privind necesitatea renunțării la licență, ceea ce contravine principiilor de transparență decizională și fundamentare juridică riguroasă a actelor normative cu impact economic și administrativ major.</p>	
		<p>7. Referitor la art. XLIV. - Legea nr.62/2022 cu privire la publicitate - aferent art. 32 alin. (4) lit. d) – sintagma ”mărirea taxei pentru dispozitivul publicitar fix ce urmează a fi achitată de solicitant, precum și despre modalitatea achitării acestei taxe” se propune a fi exclusă din următoarele considerente:</p> <p>Potrivit art. 42 din Lege, în publicitatea exterioară pot fi încasate doar taxele prevăzute de Codul fiscal nr. 1163/1997. Titlul VII al Codului fiscal reglementează expres taxa de plasare (amplasare) a publicității (reclamei) și taxa pentru dispozitivele publicitare. Totodată, în cazul unui dispozitiv de publicitate exterioară, aprecierea taxei de publicitate cu care se impune contribuabilul are loc ținându-se cont de faptul dacă prin intermediul dispozitivului în cauză se prestează servicii de difuzare a publicității exterioare (taxa calculând-se în baza venitului din vânzări din prestarea serviciilor) sau difuzează publicitate proprie (baza impozabilă calculând-se din suprafața feței (fețelor) dispozitivului publicitar. Mai mult ca atât, cotele aferente taxelor locale se adoptă de către autoritatea administrației publice locale anual, iar mărirea lor de la an la an se poate modifica.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Intenția autorilor de a introduce o normă despre modalitatea achitării taxelor a reieșit din discuțiile cu autoritățile publice locale care au acceptat modificările propuse cu condiția ca procedura de achitare a taxelor locale să rămână neschimbată și să fie clară pentru fiecare participant al procesului.</p> <p>Se propune o formulare de alternativă care nu contravine avizului Ministerului Finanțelor, dar și păstrează spiritul discuțiilor cu autoritățile publice locale.</p>

		<p>Potrivit art. 293 alin. (1) din Codul fiscal, contribuabilii - subiecți ai impunerii cu taxele locale au obligația de calculare a acestora de sine stătător, corespunzător cotelor adoptate de către autoritățile administrației publice locale.</p>	
		<p>- aferent art. 40 alin. (1) - reiterăm despre necesitatea clarificării aspectului dacă afișarea imaginilor publicitare proprii, pe mijloacele de transport proprii (aflate atât în trafic interraional sau internațional, de pasageri sau de mărfuri, pe taximetre și pe vehicule destinate publicității, cât și cele aflate în trafic local și cele care nu sunt destinate publicității (dar sunt utilizate în acest scop)) constituie sau nu publicitate exterioară amplasată pe/în mijloacele de transport. Se consideră oportună expunerea unor norme distincte în acest sens, întrucât redacția propusă a normei nu oferă claritate;</p>	<p>Se ia act,</p> <p>Articolul 40, alin. (1) prevede expres o excepție pentru imagini publicitare proprii care, în opinia autorilor, clarifică faptul că acestea nu cad sub incidența publicității exterioare.</p>
		<p>- aferent art. 40 alin. (2) – a se vedea comentariile expuse la art. 32 alin. (4) lit. d).</p>	<p>Se acceptă parțial,</p> <p>A se vedea comentariile la art. 32 alin. (4) lit d)</p>
		<p>8. Referitor la art. XLIX. - Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 - aferent art. 149 alin. (1) lit. g) – norma se propune a fi exclusă, prin prisma comentariilor expuse la art.</p>	<p>Se acceptă parțial,</p> <p>Propunerea de alternativă, similară propunerii la art. 32 alin. (d) lit. d) a fost introdusă în Codul urbanismului și construcțiilor</p>
		<p>32 alin. (4) lit. d)</p>	
		<p>9. Referitor la art. LI. - aferent alin. (3) lit. a) din proiectul vizat, după cuvântul</p>	<p>Nu se acceptă,</p>
		<p>”notificări” se propune completarea cu sintagma ”/documente confirmative”, în contextul</p>	

		<p>propunerilor expuse la art. 1 alin. (1) al Legii nr. 93/1998 cu privire la patenta de întreprinzător;</p> <p>- suplimentar, în partea ce vizează propunerile expuse la art. IV pct. 1-11 din proiectul Legii (aferele patentei de întreprinzător), se consideră oportună statuarea termenului aferent intrării în vigoare a acestora de 1 an de la data publicării Legii – în vederea asigurării posibilității de dezvoltare a sistemelor informaționale corespunzătoare, inclusiv prin conlucrarea cu CNAS și CNAM privind asigurarea consumului de date aferente statutului de persoană asigurată social de stat, precum și a statutului de persoană asigurată în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală, prin intermediul platformei de interoperabilitate M-Connect.</p>	<p>În opinia autorilor, asigurarea utilizării platformei de MConnect nu necesită un termen atât de mare</p>
		<p>10. Se propune completarea proiectului cu articol nou cu următorul cuprins:</p>	
		<p>„Art. 293¹ din Codul contravențional nr. 218/2008 (Republicat: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.78-84 art.100), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p>	
		<p>- la alin. (9) textul „fără a deține certificatul de înregistrare în calitate de centru de asistență tehnică pentru echipamentul de casă și de control cu memorie fiscală respectivă sau desfășurarea activităților de instalare, reparare, deservire tehnică cu certificatul de înregistrare cu termenul de valabilitate expirat” se substituie cu textul „fără înregistrarea în calitate de centru de asistență tehnică pentru mașinile de casă și de control/imprimantele fiscale respectivă sau desfășurarea activităților de instalare, reparare, deservire tehnică după expirarea termenului de valabilitate a înregistrării”.</p>	
<p>50.</p>	<p>Ministerul Sănătății (demersul Nr. 24/1817 din 12.06.2025)</p>	<p>1. La art. V. – La articolul 41¹ alineatul (2) din Legea nr. 382/1999 cu privire la circulația substanțelor stupefiante, psihotrope și a precursorilor</p>	<p>Se acceptă. Articolul V a fost eliminat din proiect</p>

Comunicăm că nu se susține eliminarea obligației operatorului economic care intenționează să obțină autorizație pentru activități cu substanțe stupefiante, psihotrope și precursori de a prezenta, în procesul de autorizare, schema încăperilor și contractul de pază.

Eliminarea acestor documente ar compromite capacitatea autorității competente de a verifica conformitatea condițiilor de securitate, crescând semnificativ riscul de furt, pierdere, deturnare sau trafic ilicit al substanțelor stupefiante, psihotrope și precursorilor, cu consecințe grave asupra sănătății publice și securității naționale, contravenind obligațiilor asumate în procesul de aliniere la acquis-ul UE.

Potrivit art. 3 alin (2) din Regulamentul delegat (UE) 2015/1011 al Comisiei, operatorii economici autorizați să desfășoare activități cu substanțe clasificate din categoria 1 (precursori de droguri) trebuie:

- lit. (a) - „să ia măsuri adecvate împotriva retragerii neautorizate a substanțelor [...] și să securizeze spațiile comerciale.”;

- lit. (v) - „să depună o cerere care să conțină ... descrierea tuturor locurilor în care sunt desfășurate operațiunile descrise la punctul (ix).

Astfel, contractul de pază constituie dovada verificabilă a respectării cerinței de protecție fizică, iar Planul geometric este indispensabil pentru determinarea clară a destinației și configurației funcționale a încăperilor utilizate în activitatea cu substanțe controlate, condițiile prevăzute de legislația UE.

Reglementări similare sunt în vigoare în statele membre ale Uniunii Europene (ex. România, Germania, Polonia), unde prezentarea planului încăperilor și a documentelor privind securitatea fizică este o cerință standard în procesul de autorizare. În plus, aceste norme sunt în deplină concordanță cu prevederile Convenției ONU împotriva traficului ilicit de stupefiante și substanțe psihotrope (Viena, 1988).

		<p>Având în vedere cele menționate, Ministerul Sănătății nu susține modificarea Legii nr. 382/1999 în sensul eliminării obligației de prezentare a planului geometric al încăperilor și a contractului de pază. Aceste documente sunt esențiale pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aplicarea eficientă a măsurilor de control al circulației substanțelor periculoase; • prevenirea riscurilor de deturnare în scopuri ilicite; • alinierea legislației naționale la standardele UE și la tratatele internaționale relevante. <p>Concomitent, menționăm faptul că la data 12.06.2025 în cadrul ședinței Parlamentului Republicii Moldova a fost votat în lectura I proiectul de lege cu privire la circulația substanțelor stupefiante, psihotrope și plantelor care conțin astfel de substanțe, precursorilor, substanțelor psihoactive noi și substitutelor de droguri, iar la data intrării în vigoare a prezentei legi, Legea nr. 382/1999 cu privire la circulația substanțelor stupefiante, psihotrope și a precursorilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1999, nr.73-77, art. 339), cu modificările ulterioare, se abrogă.</p>	
		<p>2. La art. IX. – Articolul 11 alineatul (3) din Legea nr.552/2001 privind evaluarea și acreditarea în sănătate:</p> <p>Dat fiind faptul că art. 4 alin. (5) din Legea ocrotirii sănătății nr. 411/1995 prevede că</p> <p>„Regulamentele și nomenclatorul prestatorilor de servicii medicale, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, precum și lista serviciilor prestate de acestea, sînt aprobate de Ministerul Sănătății, cu excepția celor ale organelor de drept și ale organelor militare”, iar art. 91 stipulează că</p> <p>„Condițiile de activitate a prestatorilor private de servicii medicale:</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Articolul IX se va exclude din proiect și se va include modificări la Legea nr 411/1995 ocrotirii sănătății așa cum se recomandă în aviz.</p>

Pentru acordarea asistenței medicale, instituțiile medico-sanitare private trebuie să respecte următoarele condiții de activitate:

a) prestatorul privat de servicii medicale trebuie să fie inclus în Nomenclatorul instituțiilor medico- sanitare al Ministerului Sănătății;

b) prestarea serviciilor medicale pentru genul de activitate solicitat trebuie să corespundă

Nomenclatorului specializărilor profesionale, aprobat de Ministerul Sănătății;

c) prestatorul privat de servicii medicale trebuie să dețină autorizație sanitară pentru genul de activitate practicat;

d) prestatorul privat de servicii medicale trebuie să dețină certificat de acreditare”.

Ministerul Sănătății propune următoarea soluție, pentru micșorarea poverii birocratice asupra prestatorilor:

La art. 4 alin. (5) va avea următorul cuprins:

(5) Regulamentul de organizare și funcționare a prestatorului de servicii medicale, indiferent de tipul de proprietate și formă juridică de organizare, se elaborează în baza regulamentului cadru aprobat de Ministerul Sănătății, cu excepția celor ale organelor de drept și ale organelor militare.”

Se completează cu alineatul (51) cu următorul cuprins:

(51) Regulamentul de organizare și funcționare a prestatorului public de servicii medicale este aprobat de către fondator, ”.

Se completează cu alineatul (52) cu următorul cuprins:

”(52) Regulamentul de organizare și funcționare a prestatorului privat de servicii medicale este aprobat de către fondator/administrator.”

		<p>Se completează cu aliniatul (53) cu următorul cuprins:</p> <p>„(53) Includerea în nomenclatorul prestatorilor de servicii medicale, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, precum și lista serviciilor prestate de acestea, este aprobată de Ministerul Sănătății, în baza notificării și autorizației sanitare de funcționare prezentate, cu excepția celor ale organelor de drept și ale organelor militare.”</p> <p>Totodată, conform Hotărârii Guvernului nr 148/2021 ministerul are misiunea de a analiza</p> <p>situația și problemele din domeniul de activitate gestionat, de a elabora politici publice eficiente în domeniul prevăzut la punctul 6, de a monitoriza calitatea politicilor și actelor normative și de a propune intervenții justificate ale statului care urmează să ofere soluții eficiente în domeniile de competență, asigurând cel mai bun raport dintre rezultatele scontate și costurile preconizate, astfel acceptăm simplificarea procedurilor prin renunțarea la aprobarea regulamentului și înlocuirea printr- o simplă notificare.</p>				
		<p>3. La art. XXIII. – Legea nr. 10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice</p> <p>Anexa nr. 1:</p> <table border="1" data-bbox="580 1031 1503 1107"> <tr> <td data-bbox="580 1031 721 1107">3402</td> <td data-bbox="721 1031 1406 1107">Alte plăci, folii, pelicule, benzi și lame din materiale plastice</td> <td data-bbox="1406 1031 1503 1107"></td> </tr> </table> <p>la poziția 8215 cuvintele „apei potabile” se exclud;</p>	3402	Alte plăci, folii, pelicule, benzi și lame din materiale plastice		<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Anexa nr.1 a fost expusă în redacția propusă de Ministerul Finanțelor care de fapt prevăd pozițiile 3402 și 8215</p>
3402	Alte plăci, folii, pelicule, benzi și lame din materiale plastice					
		<p>4. Art. XXIV Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, se propun următoarele:</p> <p>Anexa nr. 1 se modifică după cum urmează:</p>	<p>Se acceptă.</p>			

c) la compartimentul „III. Actele permise care se încadrează în categoria certificatelor”:

- la poziția 19, 20 și 21 vor avea următorul cuprins:

19	Certificat de înregistrare a produselor biocide	Agenția Națională pentru Sănătate Publică	Conform metodologiei de calcul aprobate de către Guvern	10 ani
20	Certificat de înregistrare a suplimentelor alimentare, altele decât cele care conțin exclusiv vitamine și/sau minerale		Conform metodologiei de calcul aprobate	Termen nelimitat

		21	Aviz sanitar pentru produsele cu impact asupra sănătății publice		Gratuit	<p>Pentru producerea în serie, pentru producătorii autohtoni și pentru produsele de import – 3 ani.</p> <p>Pentru un lot pe termenul de valabilitate a produselor</p>	
51.	Ministerul Muncii și Protecției Sociale. (demersul Nr.08/2984 din 13.06.2025)	Art. XXXVIII.–Legea nr.105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.295–308, art.448), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:					

	<p>1.Articolul 27:</p> <p>a) Alineatul (1) va avea următorul cuprins: „(1) Intermedierea muncii constă în mijlocirea, de către subdiviziunile teritoriale sau agențiile private, între persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă și angajatori, în vederea satisfacerii cererii și ofertei de pe piața muncii și a stabilirii unor raporturi de muncă.”</p> <p>b) Se completează cu alineatele (2¹), (2²) și (2³), cu următorul cuprins: „(2¹) În cazul desfășurării activităților de intermediere a muncii prin mijloace electronice, agenția privată are obligația de a asigura afișarea clară și vizibilă a denumirii sale, așa cum este indicată în licență, pe orice site web, platformă digitală, aplicație mobilă sau altă aplicație electronică utilizată în scopul prestării serviciilor de intermediere a muncii. (2²) În vederea realizării, la solicitarea persoanei aflate în căutarea unui loc de muncă, a activității de intermediere a muncii în scopul plasării în câmpul muncii în țară, agenția privată încheie un contract de intermediere a muncii cu persoana respectivă, care conține, cel puțin, următoarele informații: datele de identificare ale persoanei și ale agenției private, serviciile de intermediere prestate și alte servicii autorizate, durata contractului, drepturile și obligațiile părților. (2³) În interesul persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă în țară, Guvernul, la propunerea Ministerului Muncii și Protecției Sociale, după consultarea partenerilor sociali, poate autoriza agențiile private să încaseze plăți de la unele categorii de persoane aflate în căutarea unui loc de muncă sau pentru anumite tipuri de servicii prestate de aceste agenții.”.</p>	Se acceptă.	
	<p>2.Articolul 271:a)În titlul articolului,cuvintele „a cetățenilor” se exclud;b)La alin. (1), (2), (4) și (6),cuvintele „a cetățenilor” se exclud;</p> <p>La alin. (1), cuvintele „activitatea legată de plasarea” se substituie cu cuvintele „desfășurarea activității de plasare”, iar cuvântul „acordă” se substituie cu cuvântul „eliberează”;</p>	Se acceptă.	

	La alin. (2), lit. b) va avea următorul cuprins: „b) angajații agenției private, implicați direct în desfășurarea activităților de intermediere a muncii, dețin diplomă de studii superioare de licență;”;	Se acceptă
	La alin. (2), lit. d) va avea următorul cuprins: „d) agenția privată dispune de spațiu ușor accesibil tuturor categoriilor de persoane, dotat cu mijloace electronice de comunicare, inclusiv telefon, fax, computer, acces la internet, pagină web oficială, email și alte aplicații relevante;”;	Se acceptă
	La alin. (2), lit. e) – se abrogă;	Se acceptă
	La alin. (3), lit. b) – se abrogă;	Se acceptă
	La alin. (3) lit. c) textul „administratorului și ale angajaților agenției;” se substituie cu textul „ale angajaților agenției implicați direct în desfășurarea activităților de intermediere a muncii;”;	Se acceptă
	La alin. (6), lit. b) – se abrogă.	Se acceptă
	Articolul 58:	
	Alin. (2) lit. a) textul „și dispun de diplomă de studii superioare de licență;” se exclude;	Se acceptă
	Alin. (2) se completează litera a1) cu următorul cuprins: „a1) angajații agenției private, implicați direct în desfășurarea activităților de intermediere a muncii, dețin diplomă de studii superioare de licență;”;	Se acceptă
	La alin. (2), lit. c) va avea următorul cuprins: „agenția privată dispune de spațiu ușor accesibil tuturor categoriilor de persoane, dotat cu mijloace electronice de comunicare, inclusiv telefon, fax, computer, acces la internet, pagină web oficială, email și alte aplicații relevante;”;	Se acceptă
	La alin. (2) lit. f) – se abrogă;	Se acceptă

		La alin. (3) lit. b) textul „ale administratorului și ale angajaților” se substituie cu textul „ale angajaților agenției private, implicați direct în desfășurarea activităților de intermediere a muncii;”;	Se acceptă
		La alin. (3) lit. c) și lit. e) – se abrogă;	Se acceptă
		Alin. (5) – se abrogă.	Se acceptă
		Articolul 60 alin. (1) se completează cu lit. g) cu următorul cuprins „g) nu se respectă procedura de intermediere a muncii și angajare în străinătate, stabilită de Guvern.”.	Nu se acceptă. Este un temei de retragere a licenței foarte vag. Procedura poate presupune zeci de cerințe care trebuie respectate de agentul economic, iar licența nu poate fi retrasă pentru încălcarea oricărei cerințe, chiar și ne semnificativă. Retragerea este o măsură restrictivă cea mai invazivă pentru mediul de afaceri și trebuie aplicată în cazul unei încălcări foarte grave și concrete prevăzute de lege. Astfel de modificare cel puțin acum nu poate fi acceptat deoarece tot proiectul are drept scop simplificarea regimului de obținere și/sau retragere/suspendare a actelor permise.
52.	Ministerul Afacerilor Interne (demersul Nr. 38/ 2111 din 16.06.2025)	În contextul avizării repetate a <i>proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (privind optimizarea actelor permise)</i> (număr unic 314/MDED/2025), se comunică despre menținerea obiecțiilor înaintate anterior, cu excepția celor care reglementează permisului de procurare a armei (cu referire la cazierul judiciar).	Se acceptă. Textul din proiect care ține de legile din competența MAI au fost ajustate în corespondență cu avizele și discuțiile dintre MDED și MAI. Textul ajustat a fost

			expediat către MAI și de principu acceptat.
53.	Ministerul Culturii (demersul Nr. 03/3-09/1805 din 17.06.2025)	<p>Cu referire la expertizarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (privind optimizarea actelor permissive) (număr unic 314/MDED/2025), Ministerul Culturii comunică despre menținerea poziției exprimată în procedura de avizare. Se susține necesitatea reducerii numărului de acte permissive existente, în vederea simplificării procedurilor administrative și facilitării desfășurării activităților economice, inclusiv în domeniul cinematografiei. Totodată, Ministerul Culturii își exprimă deschiderea pentru colaborarea cu Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, în vederea identificării unor soluții optime pentru modificarea prevederilor Legii nr. 116/2014, care pot fi considerate ca norme ce reglementează existența unor acte permissive. Cu toate acestea, mecanismul de reformă, propus pentru această lege, nu răspunde provocărilor existente în domeniu și nici celor potențiale. În ceea ce privește argumentarea oferită în sinteza proiectului de lege, fenomenul manipulărilor informaționale și al ingerințelor străine se manifestă, în special în mediul online, care nu este reglementat de Legea nr. 114/2014. Deși, autorul proiectului menționează existența unor instituții cu atribuții clare în acest spațiu, acest fapt nu exclude existența tentativelor de manipulare sau ingerință și în domeniul cinematografiei offline. Prin urmare, acest aspect nu poate constitui un argument valabil pentru diminuarea rolului Centrului Național al Cinematografiei în acest domeniu. Subsidiar, în sinteza proiectului se menționează că „atunci când este vorba despre securitatea spațiului informațional acest domeniu depășește, în mod evident, competențele Centrului Național al Cinematografiei”, în pct. 2 al art. XXX al proiectului de lege, sunt specificate atribuțiile Centrului Național al Cinematografiei în scopul „prevenirii și combaterii difuzării conținuturilor contrare securității informaționale, culturale sau ordinii publice”, or o prevenire nu se poate realiza doar cu avertismente publice oferite după consumarea faptei. În acest sens, menționăm că deși autorii consideră că notificarea oficială nu</p>	<p>Se acceptă parțial, în ceea ce ținde de actele permissive incluse în proiect</p> <p>Acte permissive propuse suplimentar și prevederile adiționale nu se acceptă, deoarece nu țin de obiectivul proiectului și urmează să fie propuse separat, fiind însoțite de analiza aimpctului de reglementare. Noua redacție a fost expediată Ministerului Culturii și recepționarea a fost confirmată.</p>

este un gest formal sau opțional, dar reprezintă un instrument legal de influență asupra proceselor din domeniul cinematografic, în proiectul de lege lipsa unor astfel de prevederi are drept consecință un avertisment ce va putea fi ignorat fără nici o repercusiune, fapt ce determină neobligativitatea unor astfel de prevederi.

Reieșind din cele expuse, Ministerul Culturii are următoarele propuneri la art. XXX al proiectului 314/MDED/2025. La pct.1 se va include noțiunea ”permis de filmare”: ”permis de filmare – certificat eliberat de Centrul Național al Cinematografiei, care confirmă autorizarea realizării producției de film pe teritoriul Republicii Moldova”. În continuare, la pct. 1, nu se va exclude noțiunea de viză de exploatare, ci va avea următorul cuprins: ” viză de exploatare – certificat eliberat de Centrul Național al Cinematografiei, care confirmă legalitatea importului de film și stabilește reglementările privind clasificarea, distribuirea și exploatarea filmelor”. La pct. 2 nu se va modifica litera k). La pct. 3 litera b) din alineatul (4) va avea următorul cuprins: ”eliberarea vizelor de exploatare pentru filmele distribuite pe teritoriul Republicii Moldova, cu excepția celor transmise prin eter sau cablu”. La pct. 4, prevederile articolului 9 se vor expune în felul următor: „Articolul 9. Distribuirea de film pe teritoriul Republicii Moldova (1) Persoanele juridice pot distribui filme pe teritoriul Republicii Moldova în baza notificării către Centrul Național al Cinematografiei, cu respectarea termenului și procedurii prevăzute la articolul 9¹, fără a fi condiționate de o autorizare sau înregistrare prealabilă. (2) Distribuitorii de film au obligația de a indica, prin autodeclarare, clasificarea filmelor conform ghidurilor oficiale aprobate de Ministerul Culturii. (3) Orice film, înainte de a fi distribuit, trebuie să obțină viza de exploatare de la Registrul cinematografic. (4) Filmele prezentate în cadrul festivalurilor cinematografice internaționale sau al schimburilor culturale desfășurate în Republica Moldova sunt exceptate de la obligația notificării prevăzute la alin. (1). (5) Mecanismul de distribuire a filmelor, autorizare a producției de film, precum și normele de traducere a filmelor se stabilesc printr-un regulament aprobat de

		Gvern.” Pct.5 se va exclude, prevederile acestuia urmând a fi incluse în proiectul Hotărârii de Guvern de modificare a HG 846/2015. Pct. 6 se exclude.	
54.	Ședințe și discuții cu Ministerul Mediului	A fost roganizată o ședință onine, pe data de 17.06.25, cu mai mulți reprezentanți ai Ministerului Mediului și echipa experților care au elaborat modificările la legislația din domeniul mediului. Au fost acceptate propunerile redacționale din partea Ministerului Mediului, expuse și în avizul anterior al Ministerului. La finalul discuțiilor redacția rezicută a fost expediată pentru infirmare Ministerului Mediului.	<p>Au fost acceptate mai multe propuneri din partea Ministerului Mediului, care se regăseau și în avizul anterior.</p> <p>Următoarele propuneri au fost acceptate:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Excluderea modificărilor la Legea apelor nr. 272/2011 . - Introducerea în Nomenclatorul actelor permissive din anexa la Legea nr. 160/2011 a tarifelor la moment aplicate pentru Acordul de mediu, Autorizația integrală de mediu și Autorizația de mediu. Corectarea termenului de valabilitate pentru Autorizație de mediu pentru folosința specială a apei. Au fost introduse două Actele de confirmare a perimetrului, deoarece s-a renunțat anterior să fie modificate. - Excluderea modificărilor la art. 6 din Legea nr. 86/2014 - Excluderea modificărilor la art. 25 din Legea nr. 209/2016, precum și introducerea modificărilor la art. 62/2 - Introducerea ajustărilor la art. 20 din Legea nr. 43/2023

Anexă la comentariile Ministerului Mediului referitor la propunerile de modificare la Legea 86/2014

Legea nr. 86/2014	State UE
Anexa 2. activităților planificate pentru care trebuie stabilită necesitatea efectuării evaluării impactului asupra mediului	
a) Managementul resurselor acvatice pentru agricultură, inclusiv irigarea și desecarea solului (50 hectare și mai mult)	Mai mult de 100 ha în Spania (Legea nr. 21/2013 cu modificările din 2023), la fel în Franța, Polonia.
b) Instalații de creștere intensivă a animalelor de fermă sau a păsărilor de curte, neincluse în anexa nr. 1, cu următoarele capacități:	
<ul style="list-style-type: none"> – pentru porcine cu greutatea de peste 30 kg – 50 de capete și mai mult; – pentru scroafe – 30 de capete și mai mult; – pentru porcine cu greutatea de la 7 la 30 kg – 500 de capete și mai mult; – pentru bovine – 50 de capete și mai mult; – pentru cai – 100 de capete și mai mult; – pentru ovine, caprine – 200 de capete și mai mult; – pentru iepuri, nurci, chinchila și alte animale de blană – 500 de capete (sumativ) și mai mult; – pentru păsări (găini, broiler, rațe, curcani, găște, prepelițe) – 5000 de capete (sumativ) și mai mult 	<ul style="list-style-type: none"> – pentru porcine – peste 2,000 locuri în Polonia, Spania, unele regiuni din Germania, între 750-1000 în Olanda, Italia, Danemarca. pentru bovine – variază de la 300 în Italia, 400 în Franța și Spania, 500 – Polonia, până la 1000 în Germania – pentru ovine, caprine – peste 20,000 locuri în Franța, 10,000 Spania, 5,000 Italia. – pentru iepuri – peste 30,000 locuri Franța, Spania, 20,000 Italia, 15,000 Polonia. – pentru păsări – peste 60,000 locuri (Polonia), 60,000 Spania, 40,000 Franța, Italia, Germania – Piscicultura – peste 1,000 tone pe an Franța, 500 tone Spania, Polonia.
c) Piscicultura intensivă destinată pescuitului (5 hectare și mai mult)	
Bere – fără limite	Bere – Germania – 200.000 tone pe an, Polonia – 100.000, Spania 50.000.
Lactate – 2,5 tone pe zi (912,5 tone pe an)	Lactate – 50.000 tone Franța, 30.000 tone Polonia, 20.000 tone Spania, 10.000 tone de apă uzată – Olanda.

Dulciuri – 2,5 tone pe zi (912,5 tone pe an)	Dulciuri – Germania, Polonia – 50.000- 30.000 tone pe an
Amidon - 2,5 tone pe zi (912,5 tone pe an)	Amidon – Germania, Franta – 50.000- 30.000 tone pe an, Polonia – 20.000
Făină - 2,5 tone pe zi (912,5 tone pe an)	Făină – Germania, Franta – 100.000- 50.000 tone pe an, Polonia – 30.000
Abator – 5 tone pe zi (1.825 tone pe an)	Abator – Germania – 25.000 tone pe an, Spania – 20.000, Polonia – 15.000